DL1002 .B5 * 5. 06(47.1)F3

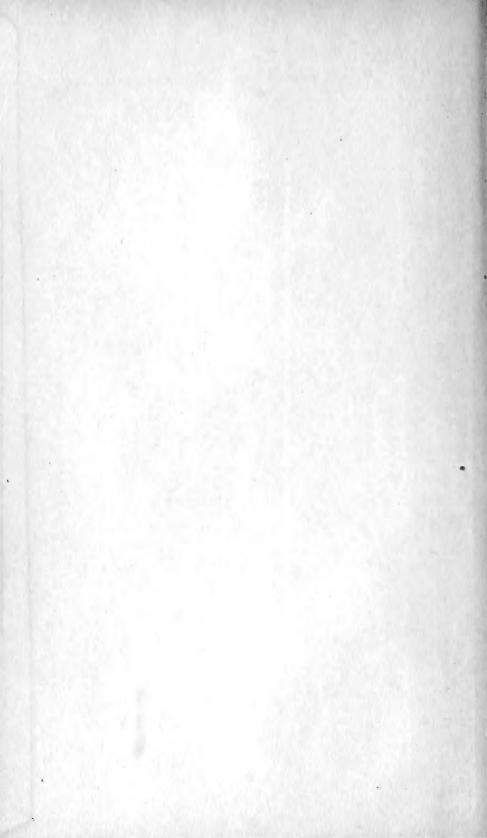
FOR THE PEOPLE FOR EDVCATION FOR SCIENCE

LIBRARY

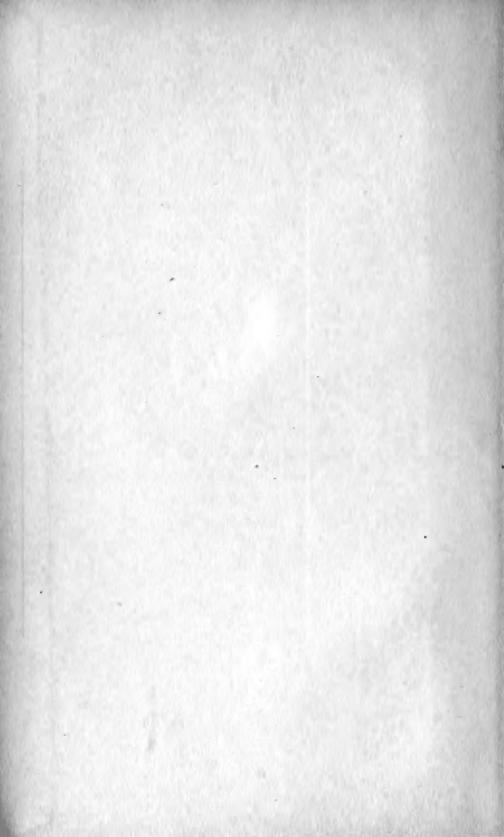
OF
THE AMERICAN MUSEUM

OF
NATURAL HISTORY

BIDRAG

till

KÄNNEDOM AF

FINLANDS NATUR OCH FOLK.

5.06(47.1) F3

Utgifna

Finska Vetenskaps-Societeten.

Åttionde Häftet.

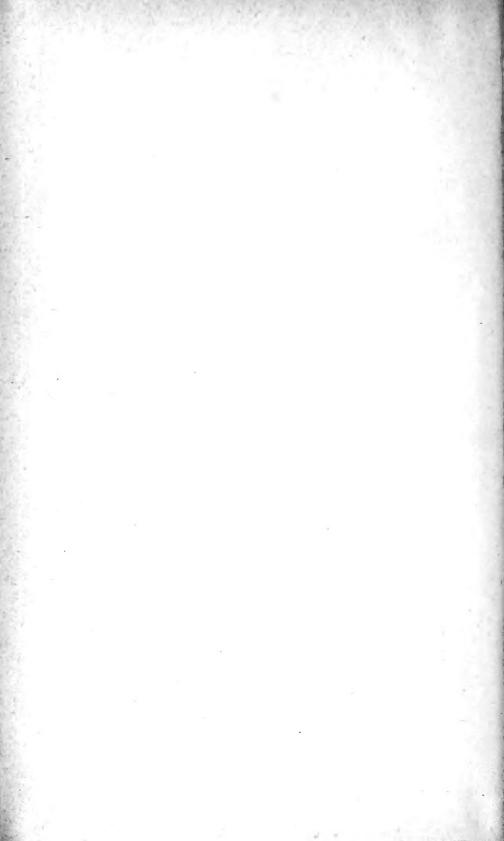
HELSINGFORS
CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI A.B.
1928

MOSING COLUMN

29-115 170.04E 3.

INNEHÅLL:

- Pflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1914, zusammengestellt von V. F. Brotherus. 1921.
- Pflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1915, zusammengestellt von V. F. Brotherus. 1921.
- Studier över föroreningens inflytande på strändernas vegetation och flora i Helsingfors hamnområde, av Ernst Häyren. 1921.
- Pflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1916, zusammengestellt von V. F. Brotherus. 1925.
- Pflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1917, zusammengestellt von V. F. Brotherus. 1925.
- Undersökningar av finskt terpentin av Ossian Aschan. VII. Isodipren, ett nytt till sylvestrengruppen hörande terpen. 1926.
- 7. Pflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1918, 1919 und 1920, zusammengestellt von Märta Pipping. 1927.
- 8. Fflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1921, 1922 und 1923, zusammengestellt von Märta Pipping. 1927.
- 9. Pflanzenphänologische Beobachtungen in Finland 1924, 1925 und 1926, zusammengestellt von Märta Reuter. 1928.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 1.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1914.

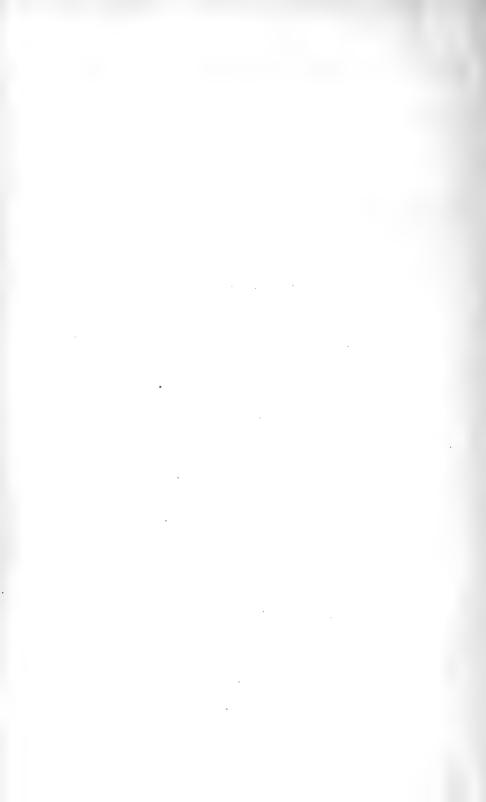
ZUSAMMENGESTELLT

von

V. F. BROTHERUS.

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG.
1921.

Abkürzungen.

- b. erste Blüten offen.
- f. erste normale Früchte reif.
- ${\bf BO}.$ erste normale Blattoberflächen sichtbar; Laubentfaltung.
- LV. allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämmtlicher Blätter an der Station verfärbt.

Die Ziffern den Tag und Monat.

Südwestliches Finland. — Åbo. — Lector D:r phil. Th. Renvall.

60° 27′ n. Br.; 22° 16′ ö. Gr.

Acer plat. b. 8.5.

BO. 16.5.

Aesc. BO. 14.5.

b. 5.6.

Aln. glut. b. 29.3.

A. inc. b. 22.3.

Anem. hep. b. 7.4.

A.nem. b. 21.4.

Betula BO. 6.5.

b. 6.5.

Caltha b. 6.5.

Chrys. leuc. b. 22.6.

Conv. maj. b. 24.5.

Corylus b. 7.4.
Frag. v. b. 19.5.

» f. 26.6.

Myrt. nigra b. 6.5.

» f. 4.7.

Narciss. poët. b. 23.5.
Pir. mal. b. 4.6.
Plat. bif. b. 20.6.
Pop. trem. b. 18.4.
Prun. cer. b. 29.5.
Prun. pad. b. 23.5.
Rib. rubr. b. 17.5.
Rub. id. b. 24.6.

Sal. capr. b. 22.4. Syringa v. b. 2.6. Tussilago b. 28.3.

Avena

» Ernte 20.7. Hordeum Ernte 18.7. Secale Aehr. 3.6. » Ernte 16.7. » S. 18.8. Solan. tub. S. 15.5. » Ernte 21.9. Mähen d.Wies. 28.6.

S. 27.4.

Sagu, Osmalahti. — Fräulein Selma Henricsson. 60° 21′ n. Br.; 22° 35′ ö. Gr.

Acer plat. b. 16.5. BO. 18.5. LV. 20.9. Achill. m. b. 21.6. Aln. glut b. 24.4. A. inc. b. 19.4. Anem. hep. b. 15.4. A. nem. b. 23.4. Betula BO. 10.5. b. 22.5. LV. 14.10. Calluna b. 16.7. Caltha b. 25.4. Chrys. leuc. b. 176. Conv. maj. b. 30.5. Corylus b. 24.4. Frag. v. b. 21.5. Ledum b. 2.6. Linnaea b. 20.6. Myrt. nigra b. 18.5. f. 2.7. Narciss. poët. b.19.5. Pin. silv. b. 12.6.

Pir. mal. b. 3.6. Plat. bif. b. 5.6. Pop. trem. b. 23.4. >> BO. 30.5. LV. 10.10. Prun. cer. b. 31.5. Prun. pad. b. 22.5. f. 7.8. >> Quercus BO. 1.6. LV. 24.10. Rib. rubr. b. 20.5. f. 19.7. Rub. arct. b. 15.5. Rub. id. b. 17.6. » f. 20.7. Sal. capr. b. 24.4. Sorb. auc. b. 12.6. f. 5.9. >> Syringa v. b. 8.6. Tilia sept. BO. 30.5. b. 18.7. LV. 18.9. Trientalis b. 1.6.

Tussilago b. 18.4. Ulmaria b. 4.7. Vacc. v.—i. b. 5.6. » f. 23.8.

» f. 23.8. Avena S. 7.5. » Aehr. 5.7.

» Ernte 1.8. Hordeum S. 18.5. » Aehr.7.7. » Ernte 15.8.

» Ernte 15.8 Lin. usit. S. 29.5. » b. 8.7.

» Ernte 27.7. Secale Aehr. 24.5.

b. 17.6.
Ernte 23.7.
S. 27.8.

Solan. tub. S. 9.5.

» Ernte 23.10.
Trit. sat. Ernte 31.7.

» S. 26.8.
Mähen d. Wies. 6.7.

Sagu, Päisterpää. — Student Th. W. Dammert.

Acer plat. b. 18.5.

BO. 24.5.
Achill. m. b. 17.6.
Aesc. BO. 21.5.

b. 6.6.
Aln. glut. b. 18.4.
A. inc. b. 16.4.
Anem. hep. b. 18.4.
A. nem. b. 22.4.
Betula BO. 15.5.

b. 17.5.
Caltha b. 10.5.
Chrys. leuc. b. 19.6.
Conv. maj. b. 5.6.
Corylus b. 18.4.
Frag. v. b. 19.5.

Ledum b. 8.6.
Myrt. nigra b. 17.5.
Narciss. poët. b. 7.6.
Picea exc. b. 8.6.
Pin. silv. b. 10.6.
Pir. mal. b. 5.6.
Plat. bif. b. 24.6.
Pop. trem. b. 26.4.

BO. 27.5.
Prun. cer. b. 30.5.
Prun. pad. b. 30.5.
Quercus BO. 30.5.
Rib. rubr. b. 24.5.
Rub. arct. b. 24.5.
Rub. cham. b. 30.5.

Sal. capr. b. 24.4.
Sorb. auc. b. 10.6.
Syringa v. b. 10.6.
Trientalis b. 29.5.
Tussilago b. 17.4.
Vacc. v.—i. b. 5.6.
Viburn. op. b. 5.7.

Avena S. 25.4.
Hordeum S. 8.5.
Secale Aehr. 31.5.

» b. 23.6.

Solan. tub. S. 22.5.

Mähen d. Wies. 8.7.

Rub. id. b. 23.6.

Anfang d. Blüte.

Arctost. uv.-urs.26.5.
Bet. verr. 17.5.
Camp. rot. 17.6.
Cardam. prat. 30.5.
Cent. cyan. 25.6.
Chelid. maj. 26.5.
Dianth. d. 25.6.
Drab. vern. 8.5.
Euphr. off. 10.6.
Frax. exc. 2.6.
Gag. min. 28.4.

Junip. com. 10.6. Lar. sib. 27.5. Luz. pil. 9.5. Lychn. visc. 31.5. Oxal. acet. 20.5. Philad. cor. 27.6. Pir. com. 2.6. Prim. off. 25.5. Prun. dom. 1.6. Ran. acr. 6. 6. R. aur. 4.6. Rib. alp. 26.5. R. gross. 19.5. R. nigr. 25.5. Rub. arct. 27.5. R. sax. 4.6. Sed. acr. 20.6. Stell. gram. 10.6. Tarax. off. 14.5. Trif. prat. 16.6. T. rep. 19.6. Vacc. ulig. 8.6.

Finnby, Hakkala. — Volkschullehrer A. Salovaara. 60° 8′ n. Br.; 23° 2′ ö. Gr.; 15 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 15.5.

BO. 19.5.

LV. 1.10.

Achill. m. b. 26.6.

Anem. hep. b. 20.4.

A. nem. b. 24.4.

Betula BO. 12.5.

LV. 28.10.

Calluna b. 30.7.

Caltha b. 4.5.

Chrys. leuc. b. 20.6.

Conv. maj. b. 31.5.

Corylus b. 22.4.

Frag. v. b. 18.5.

1.30.6.

Ledum b. 8.6.
Linnaea b. 27.6.
Myrt. nigra b. 17.5.

" f. 6.7.
Picea exc. b. 26.5.
Pin. silv. b. 9.6.
Pir. mal. b. 1.6.
Pop. trem. b. 27.4.

" BO. 29.5.

" LV. 19.10.
Prun. cer. b. 23.5.
Prun. pad. b. 12.5.
Quercus BO. 29.5.

" LV. 22.10.
Rib. rubr. b. 19.5.

" f. 10.7.

Rub. arct. b. 1.6.
Rub. id. b. 17.6.

" f. 16.7.
Sal. capr. b. 25.4.
Sorb. auc. b. 11.6.
Syringa v. b. 8.6.
Tilia sept. LV. 14.10.
Trientalis b. 30.5.
Tussilago b. 15.4.
Vacc. v.—i. b. 7.6.

" f. 13.8.

Avena S. 30.4.

» Aehr. 3.7.

» Ernte 30.7.

Hordeum S. 25.5.

Aehr. 5.7.

Ernte 22.7.

Lin. usit. S. 20.5. Ernte 27.7. Secale Aehr. 29.5.

b. 15.6.
 Ernte 21.7.

» S. 17.8. Solan, tub. S. 13.5. Solan. tub. Ernte 21.9. Trit. sat. Ernte 27.7.

» S. 19.8. Mähen d. Wies. 6.7.

Nyland — Ekenäs. — Provinzial-Arzt. R. Fabritius. 59° 58′ n. Br.; 23° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 13.5.

BO. 18.5.
Aesc. BO. 21.5.
Aln. glut. b. 18.4.
Anem. nem. b. 2.5.
Caltha b. 8.5.
Conv. maj. b. 29.5.

Corylus b. 15.4. Frag. v. b. 19.5. Myrt. nigra b. 17.5. Pir. mal. b. 29.5. Pop. trem. BO. 27.5. Prun. cer. b. 27.5. Prun. pad. b. 29.5. Quercus BO. 24.5. Rib. rubr. b. 15.5. Tussilago b. 4.5.

Solan. tub. S. 22.5.

Ekenäs. — Lector H. Kranck.

Acer plat. b. 10.5. Aesc. BO. 1.6. Aln. glut. b. 19.4. Anem. hep. b. 16.4. A. nem. b. 23.4. Betula b. 6.5. Caltha b. 26.4. Corylus b. 15.4. Frag. v. b. 15.4. Ledum b. 6.6. Menyanth. b. 1.6. Myrt. nigra b. 16.5. Pin. silv. b. 8.6.(einz.) Pop. trem. b. 30.4. Prun. eer. b. 17.5. Prun. pad. b. 20.5. Quercus BO. 2.6. Rub. cham. b. 8.6. Sal. capr. b. 21.4. Syringa v. b. 8.6. Trientalis b. 30.5. Tussilago b. 16.4.

Anfang d. Blüte.

Arct. uv.-urs. 18.5. Carag. arb. 1.6. Coryd. sol. 19.4. Erioph. ang. 18.5. E. vag. 19.4. Gag. min. 24.4. Geum. riv. 17.5. Glech. hed. 16.5. Luz. pil. 30.4. Lychn. dioic. 18.5. Myr. gal. 2.5. Oxal. acet. 11.5.

Ran. aer. 16.5. Rib. alp. 15.5. Tarax. off. 11.5. Ulm. mont. 1.5. Vic. sep. 31.5. Viol. Riv. 16.5.

Avena b. 16.4.

Esbo, Mäkkylä. — Dr juris A. W. Gadolin. 60° 13′ n. Br.; 24° 0′ 5 ö. Gr.

Acer plat. b. 19.5.

BO. 19.5.
Achill. m. b. 22.6.
Aln. inc. b. 16.4.
Anem. hep. b. 18.4.
Betula b. 8.5.
Caltha b. 14.5.
Chrys. leuc. b. 20.6.
Conv. maj. b. 30.5.
Frag. v. b. 20.5.

f. 26.6.
Ledum b. 14.6.

Linnaea b.14.6.(einz.)
Menyanth. b. 14.6.
Myrt. nigra b. 16.5.
Narciss. poët. b. 19.5.
Picea exc. b. 24.5.
Pin. silv. b. 11.6.
Pir. mal. b. 5.6.
Pcp. trem. b. 22.4.

BO. 24.5.
Prun. cer. b. 27.5.
Prun. pad. b. 23.5.
Quercus BO. 28.5.

Rub. aret. b. 21.5.
Sal. capr. b. 23.4.
Sorb. auc. b. 12.6.
Syringa v. b. 11.6.
Trientalis b. 26.5.
Tussilago b. 13.4.
Ulmaria b. 3.7.
Vacc. v.—i. b. 14.6.
Viburn. op. b. 24.6.

Secale b. 24.6. Mähen d. Wies. 4.7.

Agrost. vulg. 4.7. Ajug. pyr. 30.5. Alop. gen. 7.6. A. prat. 1.6. Anem. ran. 17.5. Anthox. od. 31.5. Arab. perfol. 16.6. A. thalian. 16.5. Arctost. uv.-urs.21.5. Barb. vulg. 21.5. Calla pal. 14.6. Camp. pat. 20.6. C. rot. 4.7. Caps. burs.-past.16.5. Carag. arb. 1.6. Card. prat. 9.6. Carex dig. 18.5. Carum carv. 24.6. Cent. cyan. 24.6. Chelid. maj. 1.6. Chrysospl. alt. 17.5. Conv. polyg. 21.5. Croc. vern. 28.4. Dact. glom. 26.6. Dianth. delt. 6.7. Dicentr. spect. 2.6. Drab. vern.-28.4. Epil. ang. 28.6. Gag. min. 28.4.

Geum riv. 23.5. Hierochl. bor. 30.5. Hyac. orient. 10.5. Iris pseud. 24.6. Lam. alb. 20.5. Lath. prat. 20.6. Lonic. capr. 18.6. Lychn. fl.-cuc. 20.6. L. visc. 2.6. Lysim. thyrsifl. 28.6. Majanth. bif. 10.6. Melamp. prat. 14.6. Merc. per. 21.5. Myosof. strict. 19.5. Myosur. min. 21.5. Myrrh. odor. 14.6. Orch. mac. 27.6. Orob. vern. 18.5. Oxycocc. pal. 14.6. Philad. cor. 1.7. Phleum prat. 3.7. Pimp. sax. 2.7. Pir. com. 28.5. Potent. ans. 17.6. P. arg. 17.6. P. torm. 31.5. Prim. off. 19.5. Prun. dom. 26.5.

Pyrol. rot. 6.7. Ran. acr. 7.6. R. aur. 16. 5. R. rep. 15.6. Rhamn. frang. 20.6. Rhinanth. min. 20.6. Rib. alp. 16.5. Ros. can. 25.6. Rub. sax. 14.6. Samb. rac. 1.6. Sed. acr. 21.6. Solid. virg. 14.6. Sperg. Moris. 17.5. Stell. hol. 29.5. S. med. 21.5. Tarax. off. 15:5. Tragop. prat. 14.6. Trif. med. 3.7. T. prat. 20.6. T. rep. 14.6. Vacc. ulig. 14.6. Veron. cham. 28.5. V. serp. 19.5. Vic. crace. 20.6. Tragop. prat. 14.6. V. sep. 16.6. Viol. pal. 18.5. V. Rivin. 18.5.

Helsingfors. — Professor Dr Th. Saelan. $60^{\circ} 10'$ n. Br.; $24^{\circ} 57'$ ö. Gr.

Lonic. tat. b. 11.6.

Acer plat. b. 17-20.5.

BO. 23.5.

LV. 17.9.

Achill. m. b. 2.7.

Aesc. BO. 23.5.

b. 12.6.

LV. 15.10.

Aln. glut. b. 21-22. 4.

BO. 18.5.

LV. 9.10.

Betula LV. 20.9.

Conv. maj. b. 6.6.

Frag. v. b. 7.6.

f. 2.7.

» f. 24.7.

Myrt. nigra b. 25.5.

Picea exc. b. 10.6.

Pin. silv. b. 14.6.

Pir. mal. b. 6.6.

» BO 24.5.

Pop. trem. b. 28.4
8.5.

» LV. 26.9.

Prun. cer. b. 3.6.

Prun. pad. b. 4.6.

Quercus BO. 7.6.

» b. 10.6.

Rib. rubr. b. 23-24.5.

» f. 22.7.
Rub. id. b. 18-21.6.
» f. 18.7.
Sal. capr. b. 29.4.
Sorb. auc. b. 12.6.
» BO. 14.5.
» f. 13.9.
Syringa v. b. 10.6.
» BO. 24.5.
Trollius b. 10.6.
Tussilago b. 11.5.
Vacc.v.—i. b. 8-10.6.

Acer pseudopl. 10.7. Achill. ptarm. 10.7. Amel. canad. 10.6. Anem. ran. 22.5. Arab. suec. 25.5. A. thalian, 25.5. Barb. vulg. 7.6. Berter. inc. 16.7. Bet. odor. 22.5. B. verr. 17.5. Camp. rot. 21.6. Caps.burs.-past.25.5. Carag. arb. 14.6. Coryd. nob. 22.5. Crat. cocc. 15.6. C. monog. 25.6. Dicentr. spect. 15.6. Drab. vern. 23-28.5. Epil. ang. 16.7. Gag. lut. 11.5.

G. min. 9.5. Gal. ver. 10.7. Lam. alb. 31.5. Lapp. tom. 14.7. Lath. prat. 22.6. Lychn, fl.-cuc. 22.6. Matr. cham. 28.6. Myosur. min. 18.5. Phleum prat. 2.7. Pir. com. 3.6. Pop. bals. 14.5. P. laurif. 17.5. Pot. torm. 14.6. Ran. acr. 22.6. R. aur. 15.6. R. fie. 20.5. R. rep. 14.6. Rib. alp. 15-17.5. R. aur. 12.6. R. gross. 24.5.

Sal. purp. 22.5. Samb. rac. 5.6. Seill. sib. 11.5. Sed. acr. 25.7. S. teleph. 8. 8. Silen. rup. 23.6. S. venosa 10.7. Solid, virg. 2.7. Sorb. aria 15.6. S. fenn. 16.6.(reichl.) S.scand. 15.6. (reichl.) Syring. jos. 26.6. Tanac. vulg. 21.7. Tarax off. 21.5. Tilia vulg. 18.7. Trif. prat. 21.6. T. rep. 23.6. Ulm. mont. 11-13.5. Veron. serp. 14.6. Viburn, lant, 10.6.

Anfang d. Fruchtreife.

Corn. alb. 15.9. Rib. alp. 12.8.

Samb. rac. 8.8. Sorb. aria 21.9. (spärl.) Sorb. fenn. 21.9. (reichl.) S. scand. 21.9. (spärl.)

Helsinge, Aggelby. — Fräulein Kerttu Stenberg. 60° 13′ n. Br.; 24° 58′ ö. Gr.

Acer plat. b. 15.5. BO. 30.5. Achill. m. b. 23.6. Aln. inc. b. 10.4. Anem. hep. b. 19.4. A. nem. b. 28.4. Betula b. 13.5. Caltha b. 4.5. Chrys. leuc. b. 27.6. Conv. maj. b. 31.5. Corylus b. 12.4. Frag. v. b. 20.5. f. 1.7. Linnaea b. 24.6. Myrt. nigra b. 13.5. » f. 7.7. Narciss. poët. b.31.5. Syringa v. b. 9.6.

Picea exc. b. 1.6. Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 10.6. Plat. bif. b. 24.6. Pop. trem. b. 22.4. BO. 19.6. 3 Prun. cer. b. 1.6. Prun. pad. b. 26.5. Rib. rubr. b. 20.5. f. 12.7. Rub. cham. b. 30.5. Rub. id. b. 26. 6. s f. 20.7. Sal. capr. b. 23.4. Sorb. auc. b. 10.6.

Tilia sept. BO.8.6. b. 18.7. Trientalis b. 28.5. Trollius b. 19.4. Tussilago b. 19.4. Ulmaria b. 3.7. Vacc. v.-i. b. 3.6. Viburn. op. b. 25.6.

Avena S. 2.5. » Aehr. 8.7. Hordeum Aehr. 8.7. Lin. usit. b. 9. 7. Secale Aehr. 2.6. b. 24.6. Solan. tub. S.15-20.5. Mähen d. Wies. 1.7.

Adox. mosch. 11.5. Alchem. vulg. 22.5. Camp. pat. 23.6. C. rot. 26.6. Chrys. leuc. 1.5. Coryd. sol. 2.5. Gag. lut. 8.5.

G. min. 8.5. Geum. riv. 20.5. G. urb. 26.6. Luz. pil. 2.5. Oxal. aur. 20.5. Ran. acet. 13.5. R. fic. 10.5. Stell. hol. 29.5. Tanac. vulg. 9.7. Tarax. off. 20.5. Ulm. mont. 9.5. Viol. can. 25.5. V. pal. 20.5.

Nurmijärvi, Kirchdorf. — Arzt. P. Z. Collan. 60° 27′ n. Br.; 24° 49′ ö. Gr.

Acer plat. b. 16.5.

BO. 21.5.

LV. 12.10.
Achill. m. b. 30.6.
Anem. hep. b. 19.4.
A. nem. 30.4.
Betula BO. 18.5.

b. 18.5.

LV. 7-14.10.
Calluna b. 23.7.
Caltha b. 13.5.
Chrys. leuc. b. 28.6.
Cony. mai. b. 24.5.

Caltha b. 13.5.
Chrys. leuc. b. 28.6.
Conv. maj. b. 24.5.
Frag. v. b. 24.5.

f. 39.6.
Ledum b. 17.6.
Linnaea b. 23.6.
Myrt. nigra b. 17.5.

Myrt. nigra f. 2.7. Nuph. lut. b. 1.7. Pir. mal. b. 7-9.6. Pop. trem. b. 25.4. » BO. 25.5. » LV.7-14.10. Prun. cer. b. 25-26.5. Prun. pad. b. 22-25.5. Quercus BO. 23.5. Rib. rubr. b.17-20.5. » f. 14.7. Rub. id. b. 27.6. » t. 14.7. Sorb. auc. b. 14.6. Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. b. 12.6. » f. 9.8. Avena S. 4-6.5.

Avena S. 4-6.5.

» Achr. 4.7.

» Ernte 6.8.

Hordeum S. 23.5.

Achr. 7.7

» Aehr. 7.7. » Ernte 29.7. Secale Aehr. 6.6. » b. 18-24.6.

Ernte 21-25.7.
 S. 11.8.
 Solan. tub. S.15-16.5.
 Ernte 15.9.
 Trit. sat. Ernte 30.7
 Mähen d. Wies. 6.7

Anfang d. Blüte.

Syringa v. b. 11.6.

Trientalis b. 8.6.

Tussilago b. 13.5.

Trollius b. 25.5.

Epil. ang. 5.7.

Oxal. acet. 21.5.

Tarax. off. 10-17.5.

Nurmijärvi, Rajaniemi. — Lector A. W. Nordström.

Achill. m. b. 16.6. Calluna b. 19.7. Chrys. leuc. b. 19.6. Frag. v. f. 30.6. Linnaea b. 26.6. Lonic. tat. b. 12.6. » f. 3.8. Menyanth. b. 13.6. Myrt. nigra f. 8.7. Nuph. lut. b. 30.6. Pin. silv. b. 10.6. Plat. bif. b. 27.6. Prun. cer. b. 8.6. Rib. rubr. f. 25.7.
Rub. aret. b. 8.6.
Rub. id. b. 24.6.

» f. 28.7.
Sorb. auc. b. 11.6.

» f. 27.8.
Syringa v. b. 14.6.
Triental. b.8.6.(einz.)

» b. 12.6.
(reichl.)
Tussilago f. 11.6.
Ulmaria b. 5.7.
Vacc. v.—i. b. 13.6.

Vacc. v.—i. f. 17.8. Viburn. op. b. 30.6. Avena Aehr. 1.7. » Ernte 6.8.

» Ernte 6.8.

Hordeum Aehr. 8.7.

» Ernte 3.8.

Lin. usit. b. 28.6.

» Ernte 25.7.

Secale b. 19.6.

» Ernte 22.7.

» S. 14-15.8.

Mähen d. Wies. 7.7.

Achill. ptarm. 23.7. Aegop. pod. 21.6. Agrost. vulg. 1.7. Air. caesp. 26.6. A. flex. 26.6. Alop. gen. 16.6. A. prat. 9.6. Andr. polif. 8.6. Anthem. arv. 19.6. Anthox. od. 12.6. Bidens trip. 1.8. Brass. camp. 2.7. Calam. epig. 12.7. Calla pal. 13.6. Camp. glom. 9.7. C. pat. 24.6. C. pers. 6.7. C. rot. 26.6. Cardam. prat. 10.6. Carex can. 12.6. C. flav. 26.6. C. Hornsch. 19.6. C. lep. 26.6. C. pall. 12.6. C. vesic. 19.6. C. vulg. 12.6. Carum carv. 11.6. Cent. cyan. 19.6. C. jac. 25.7. Cerast. arv. 15.6. Ceref. silv. 11.6. Chenop. alb. 17.7. Cicuta vir. 12.7. Cirs. arv. 11.7. C. het. 5.7. C. lanc. 25.7. C. pal. 3.7. Comar. pal. 30.6. Dianth. delt. 26.6. Dros. rot. 8.7. Epil. ang. 8.7. E. pal. 26.6. Euphr. off. 25.7. Fest. elat. 23.6. F. rubr. 26.6. Sperg. arv. 1.7. Stach. pal. 25.7. Stell. gram. 13.6. Succ. prat. 2.8. Syring. jap. 18.6. Thym. serp. 3.7. Trich. arv. 3.7.

Frag. coll. 8.6. Fum. off. 1.7. Galeops. tetr. 22.7. Galium bor. 25.6. G. pal. 19.6. G. trifid. 19.6. Geran. silv. 13.6. Geum riv. 8.6. Gymn. conops. Hier. aur. 12.6. H. mur. 13.6. H. pilos. 15.6. H. umb. 25.6. Hierochl. bor. 12.6. Hyper. quadr. 8.7. Hypoch. mac. 30.6. Iris pseud. 1.7. Junc. art. 8.7. J. congl. 7.7. J. filif. 1.7. Junip. comm. 10.6. Lam. purp. 14.7. Lapp. min. 29.7. Lath. prat. 15.6. Leont. aut. 26.6. Lepig. rubr. 4.7. Lin. rubr. 25.6. Lob. dortm. 21.7. Lol. per. 2.7. Luz. camp. 12.6. Lychn. fl.-cuc. 19.6. L. visc. 26.6. Lysim. thyrsifl. 2.7. Majanth. bif. 13.6. Matr. disc. 8.7. M. inod. 23.7. Melamp. prat. 19.6. M. silv. 16.6. Melica nut. 13.6. Myos. arv. 16.6. M. pal. 16.6. Nymph. alb. 29.6. Odont. rubr. 28.7. Oxyc. pal. 16.6. Paeon. rubr. 23.6. Trif. hybr. 26.6. T. med. 19.6. T. prat. 15.6. T. rep. 15.6. T. spad. 25.6. Urt. dioic. 2.7. Veron. becc. 9.6.

Papav. somn. 26.6. Par. quadr. 12.6. Pedic. pal. 13.6. Peuced. pal. 25.7. Philad. cor. 5.7. Phleum prat. 2.7. Phragm. comm. 4.8. Pimp. sax. 3.7. Pis. arv. 28.6. Plant. lanc. 3.7. P. maj. 25.6. Poa annua 12.6. P. prat. 26.6. Polyg. avic. 12.6. P. lapath. 11.7. P. pers. 11.7. P. vivip. 19.6. Potent. ans. 1.7. P. arg. 15.6. P. frut. 14-17.6. P. torm. 12.6. Prunell. vulg. 25.6. Pyrol. rot. 3.7. Ran. acr. 19.6. R. rep. 11.6. Rhamn. frang. 2.7. Rhaph. rhaph. 30.6. Rheum Rhap. 29.6. Rhinanth. maj. 7.7. Rh. min. 26.6. Ros. can. 23.6. Rub. sax. 12.6. Rum. acetosa 12.6. R. acetosella 12.6. R. dom. 19.6. Sag. proc. 15.6. Scirp. lac. 3.7. S. pal. 13.6. Sed. acr. 26.6. Sen. vulg. 26.6. Sil infl. 7.7. Sisymbr. soph. 2.7. Solan. nigr. 1.9. S. tub. 8.7. Solid. virg. 7.7. V. cham. 11.6. V. off. 25.6. Vic. cracc. 24.6. V. sep. 13.6.V. vill. 19.6. Viol. can. 8.6. V. pal. 8.6.

Anfang d. Fruchtreife.

Epil. ang. 15.8. Erioph. vag. 9.6. Rib. aur. 29.7. R. gross. 12.7. R. nigr. 4.8. Samb. rac. 24.7. Tarax. off. 12.6.

Sibbo, Östersundom. — Agronom W. Stenberg. 60° 15′ n. Br.; 25° 12′ ö. Gr.

Acer plat. b. 15.5.

BO. 24.5.

Anem. nem. b. 24.4.

Betula BO. 13.5.

b. 18.5.

Caltha b. 15.5.

Chrys. leuc. b. 20.6.

Conv. maj. b. 28.5.

Frag. v. b. 27.5.

f. 30.6.

Linnaea b. 23.6.

Myrt. nigra b. 26.5.

f. 12.7.

Narciss. poët. b. 4.6.

Pir. mal. b. 4.6.

Pop. trem. b. 24.4.

BO. 27.5.

Prun. cer. b. 26.5.

Prun. pad. b. 25.5.

Quercus BO. 27.5.

Rib. rubr. b. 23.5.

f. 27.7.

Rub. arct. b. 36.5.

Rub. id. f. 22.7.

Sal. capr. b. 25.4.

Syringa v. b. 12.6.

Tilia sept. BO. 26.5.

b. 20.7.

Trientalis b. 31.5.

Trollius b. 28.5.

Tussilago b. 1.5. Ulmaria b. 9.7. Vacc. v.—i. b. 8.6. Avena S. 1-11.5.

Avena S. 1-11.5.

» Aehr. 9.7.

Hordeum S. 18.5.
Secale Aehr. 5.6.

» b. 19.6.

» Ernte 23.7.

» S. 20.8.

Solan. tub. S. 6-16.5.

Trit. sat. Ernte 30.7.

Mähen d. Wies. 8.7.

Anfang d. Blüte.

Gag. min. 9.5. Lar. sib. 12.5. Majanth. bif. Oxal. acet. 25.5. Viol. Rivin. 20.5. V. trie. 25.5.

Borgå, Weckjärvi. — Forstwärter H. E. Heiman. 60° 24′ n. Br.; 25° 44′ ö. Gr.

Acer plat. b. 16.5. BO. 24.5. **>>** LV. 19.9. Aln. inc. b. 16.4. Anem. hep. b. 16.4. A. nem. b. 23.4. Betula BO. 10.5. » b. 21.5. » LV. 6.9. Calluna b. 20.7. Caltha b. 10.5. Chrys. leuc. b. 18.6. Conv. maj. b. 23.5. Frag. v. b. 16.5. f. 25.6. Ledum b. 15.6. Myrt. nigra b. 26.5. f. 30.6. Pir. mal. b. 3.6.

Plat. bif. b. 16.6. Pop. trem. b. 6.5. BO. 24.5. >> LV. 21.9. Prun. cer. b. 30.5. Prun. pad. b. 25.5. Rib. rubr. b. 14.5. f. 3.8. Rub. arct. b. 2.6. Rub. cham. b. 3.6. f. 1.8. Rub. id. b. 31.5. f. 19.7. Sal. capr. b. 10.5. Sorb. auc. b. 11.6. Syringa v. b. 11.6. Tilia sept. LV. 20.9. Trientalis b. 30.5. Trollius b. 20.5.

Ulmaria b. 23.6. Vacc. v.—i. b. 29.5. f. 25.8. Avena S. 20.4. Aehr. 5.7. >> Ernte 8.8. >> Hordeum Aehr. 4.7. Ernte 5.8. Lin. usit. Ernte 8.8. Secale Aehr. 29.5. b. 15.6. Ernte 18.7. S. 13.8. Solan. tub. S. 9.5. » Ernte 18.9.

Mähen d. Wies. 2.7.

Borgnäs (Pornainen), Kirveskoski. — Volkschullehrer H. J. Pekkola.

60° 28′ n. Br.; 25° 23′ ö. Gr.

Acer plat. b. 22.5.

BO. 26.5.

LV. 4-9.10.
Achill. m. b. 7.7.
Anem. hep. b. 28.4.
A. nem. b. 4.5.
Betula BO. 15.5.

b. 18.5.
Calluna b. 27.7.
Caltha b. 8.5.
Chrys. leuc. b. 29.6.
Conv. maj. b. 8.6.
Frag. v. b. 23.5.

f. 29.6.
Myrt. nigra b. 24.5.

f. 19.7.
Narciss. poët. b. 24.5
Nuph. lut. b. 11.7.
Pir. mal. b. 1.6.

Pop. trem. b. 10.5. BO. 20.5. » LV. 4-9.10. Prun. cer. b. 30.5. Prun. pad. b. 24.5. Quercus BO. 26.5. LV 4-9.10. Rib. rubr. b. 19.5. f. 21.7. 13 Rub. arct. b. 6.6. Rub. id. b. 22.6. » f. 21.7. Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 15.6. Syringa v. b. 12.6. Tilia sept. b. 23.5. LV. 29.9. Trientalis b. 5.6. Tussilago b. 20.4.

Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. b. 27.6. Avena S. 5.5. Aehr. 7.7. Ernte 6.8. Hordeum Ernte 31.7. Lin. usit. S. 26.5. 10 b. 11.7. Ernte 5.8. Secale Aehr. 26.5. b. 20.6. >> Ernte 22.7. >> S. 10.8. Solan, tub. S. 2-9.6. Ernte 14.9. Trit. sat. Ernte 3.8.

Mähen d. Wies. 8.7.

Lowisa. — Herr J. Iverus. 60° 27′ n. Br.; 26° 13′ ö. Gr.

Acer plat. b. 26.5.

BO. 4.6.
Achill. m. b. 18.7.
Aesc. b. 14.6.
Aln. glut. b. 6.5.
A. inc. b. 29.4.
Anem. hep. b. 18.4.
A. nem. b. 2.5.
Betula BO. 16.5.

b. 20.5.
Calluna b. 22.7.
Caltha b. 20.5.
Chrys. leuc. b. 30.6.
Conv. maj. b. 6.6.
Frag. v. b. 8.6.

f. 28.6.
Linnaea b. 8.6.
Lonic. tat. f. 28.7.

Menyanth. b. 8.6. Myrt. nigra b. 31.5. f. 5.7. >> Picea exc. b. 9.6. Pin. silv. b. 16.6. Pir. mal. b. 8.6. Plat. bif. b. 2.7. Pop. trem. b. 30.4. BO.15.6. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. v. 31.5. Rib. rubr. b. 26.5. » f. 20.7. Rub. arct. b. 6.6. Rub. cham. f. 10.7. Rub. id. b. 10.6. » f. 22.7. Sal. capr. b. 26.4.

Sorb. auc. b. 9.6.
Tilia sept. BO. 10.6.

b. 8.7.
Trientalis b. 8.6.
Trollius b. 4.6.
Tussilago b. 30.4.
Ulmaria b. 6.7.
Vacc. v.—i. b. 8.6.

Avena S. 1.5

Avena S. 1.5.

** Ernte 29.7.
Secale Aehr. 6.6.

** b. 14.6.

** Ernte 27.7.
Solan. tub. S. 23.5.
Mähen d. Wies. 2.7.

Air. caesp. 8.7.
Berb. vulg. 16.6.
Bet. od. 20.5.
Card. prat. 20.6.
Cent. cyan. 26.6.
Corn. suec. 3.7.
Coryd. sol. 15.5.
Crat. coec. 17.6.
Croc. vern. 1.5.
Dianth. delt. 19.7.
Drab. nem. 16.5.
D. vern. 12.5.
Epil. ang. 1.7.
E. mont. 29.6.
Galanth. niv. 30.4.
Lar. sib. 20.5.

Lil. bulb. 22.6.
L. tigr. 5.7.
Oxal. acet. 25.5.
Philad. cor. 2.7.
Pimp. sax. 28.6.
Pir. comm. 1.6.
Prim. off. 29.5.
Prun. dom. 9.7.
Pulm. off. 16.5.
Ran. acr. 8.6.
R. aur. 29.5.
R. fic. 25.5.
R. b. gross. 27.5.
R. nigr. 4.6.
Samb. rac. 20.5.
Scill. sib. 16.5.

Sed. acr. 3.7.
Solan. dulc. 5.7.
S. nigr. 17.7.
Solid. virg. 24.6.
S. canad. 6.8.
Sorb. hybr. 15.6.
Symphoric. rac. 1.7.
Tanac. vulg. 15.7.
Tarax. off. 16.5.
Tilia vulg. 8.7.
Trif. med. 13.7.
T. prat. 10.7.
T. rep. 30.6.
Ulm. mont. 20.5.

Süd-Karelen. — Antrea, Ikävalkola. — Volkschullehrer W. Pylkkönen.

60° 58′ n. Br.; 29° 7′ ö. Gr.

Acer plat. b. 18.5.

BO. 23.5.

LV. 4.10.

Achill. m. b. 18.6.

Aln. glut. b. 25.4.

A. inc. b. 21.4.

Anem. hep. b. 21.4.

Anem. hep. b. 21.4.

Anem. b. 9.5.

Betula BO. 16.5.

b. 20.5.

LV. 12.10.

Calluna b. 23.7.

Chrys. leuc. b. 25.6.

Conv. maj. b. 4.6.

Frag. v. b. 24.5.

f. 26.6.

Menyanth. b. 8.6.

Myrt. nigra b. 21.5.

f. 5.7.

Nuph. lut. b. 2.7.

Pin. silv. b. 11.6.

Pir. mal. b. 2.6. Pop. trem. b. 5.5. >> BO. 24.5. LV. 20.10. Prun. pad. b. 23.5. Rib. rubr. b. 24.5. f. 26.7. Rub. arct. b. 9.6. Rub. cham. f. 7.7. Rub. id. b. 19.6. » f. 20.7. Sal. capr. b. 12.5. Sorb. auc. b. 9.6. Syringa v. b. 9.6. Trientalis b. 4.6. Trollius b. 29.5. Tussilago b. 20.5. Ulmaria b. 4.7. Vacc. v.—i. b. 14.6. f. 8.8.

Avena S. 4.5. Aehr. 6.7. >> (Lehmboden). 29.6. >> (Sandboden). Ernte 1.8. Fagop. S. 27.5. b. 4.7. Ernte 4.9. Hordeum S. 20.5. Aehr. 5.7. >> Ernte 30.7. >> Lin. usit. S. 28.5. >> Ernte 31.7. Secale Aehr. 1.6. b. 20.6. Ernte 22.7. S. 18.8. Solan. tub. S. 2.6. Erntel9.5. >> Mähen d. Wies. 8.7.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 2.7. Alism. plant. 4.7. Bet. od. 20.5. B. verr. 21.5. Camp persh. 4.7. Cent. cyan. 29.6. Cirs. het. 2.7. Dianth. delt. 1.7. Epil. ang. 28.6. Geran. silv. 7.6.

Junip. comm. 11.6. Luz. pil. 9.5. Lychn. visc.15.6. Majanth. bif. 7.6. Nymph. alb. 4.7.

Orch. mac. 24.6. Oxal. acet. 17.5. Pedic. pal. 21.6. Pgragm. comm. 10.8. Pimp. sax. 6.7. Potam. nat. 1.7. Pyrol. min. 22.6. P. rot. 21.6. Ran. acr. 9.6. R. aur. 30.5. Rhamn. frang. 6.24. Rib. gross. 24.5. R. nigr. 21.5. Rub. sax. 6.6. Sal. pent. 5.6. Samb. rac. 4.6. Sed. acr. 23.6. Solid. virg. 1.8. Succ. prat. 2.8. Tarax. off. 21.5. Trich. arv. 1.7. Trif. prat. 17.6. T. rep. 20.6. Vacc. ulig. 14.6.

Satakunta. — Björneborg (Pori) — Lector E. V. Suomalainen.

61° 29′ n. Br.; 21° 47′ ö. Gr.

Acer plat. b. 16.5.

BO. 20.5.
Aln. glut. b. 1.5.
A. inc. b. 21.4.
Anem. hep. b. 21.4.
Anem. b.21.4.(einz.)

b. 15.5.

(reichl.)

Betula b. 19.5. Caltha b. 6.5. Frag. v. b. 20.5. Myrt. nigra b. 14.5. Pop. trem. b. 8.5. Rib. rubr. b. 15.5. Rub. arct. b. 27.5. Sal. capr. b. 25.4.

Avena S. 20.4. Hordeum S. 18.5. Solan. tub. S. 25.5.

Tussilago b. 16.4.

Anfang d. Blüte.

Coryd. sol. 30.5.

Rib. gross. 10.5.

Ulm. camp. 9.5.

Ulmaria b. 30.6.

Karkku, Linnais — Lector D:r phil. Hj. Hjelt. 61° 23′ n. Br.; 22° 59′ ö. Gr.;

Achill. m. b. 24.6. Aesc. keine Bl. Anem. hep. 11.4. Betula BO. 14.5. b. 19.5. Calluna b. 23.7. Caltha b. 19.5. (reichl.) Chrys. leuc. b. 24.6. Conv. maj. b. 27.5. (einz.) b. 2.6. (reichl.) Frag. v.b.21.5.(einz. » f. 23.6. (einz.) » f. 30.6. (reichl.) Ledum b. 8.6. Linnaea b. 23.6. Lonic, tat. b. 14.6. f. 22.7.

Menyanth. b. 8.6. Myrt. nigra b. 18.5. » f. 10.7. (einz.) Narciss, poët, b. 25.5. Nuph. lut. b.23-30.6. Pin. silv. b. 14.6. Pir. mal. b. 7.6. Plat. bif. b. 20.6. Prun. cer.b.28.5.-2.6. Prun. pad. b. 24.5. , f. 9.9. Rib. rubr. b. 21.5. » f. 22.7. (cult.) Rub. arct. f. 17.7. Rub. id. b. 22.6. f. 22.7. Sorb. auc. b. 10.6. Syringa v. b. 13.6. Trientalis b. 6.6. Trollius b. 8.6.

Vacc. v.—i. b. 9.6. (einz.) f. 17.8. Viburn. op. b. 24.6. Avena S. 6.5. Aehr. 8.7. Ernte 3-5.8. Hordeum S. 14.5. Aehr. 8.7. Ernte 13.8. Lin. usit. b. 11.7. Secale Aehr. 7.6. b. 22.6. 1) Ernte 24.7. S. 22.8. Trit. sat. Ernte 5.8.

Bidrag t. kanned. af Finl.

Mähen d. Wies. 8.7.

Air. caesp. 2.7. Alism. plant. 8.7. Berb. vulg. 16.6. Camp. pers. 2.7. Cardam. prat. 16.6. Cent. eyan. 27.6. Cirs. het. 26.6. Crat. cocc. 12.6. Daphn. mez. 24.4. Dianth. delt. 2.7. Epil. ang. 26.6. Geran. silv. 7.6. Junip. comm. 14.6. Lil. bulb. 28.6. Lon. xyl. 4.6. Luz. pil. 13.5. Lychn. visc. 13.6.

Majanth. bif. 14.6. Nymph. cand. 1.7. Orch. mac. 27.6. Orob. vern. 22.5. Oxal. acet. 17.5. Oxyc. pal. 10.6. Pedic. pal. 25.6. Philad. cor. 2.7. Pimp. sax. 3.7. Pir. comm. 4.6. Potam. nat. 8.7. Prim. off. 8.5.(einz.) Prun. dom. 9.6. Pyrol. min. 4.7. P. rot. 25.6. Ran. acr. 10.6. R. aur. 19.5.

Rhamn. frang. 21.6. Rib. gross. 21.5. R. nigr. 21.5. Rub. sax. 2.6. Sal. pent. 10.6. Samb. rac. 2.6. Sed. acr. 21.7. Solan. dulc. 25.6. Solid. virg. 17.7. Succ. prat. 27.7. Symphoric. rac. 8.7. Tanac. vulg. 21.7. Tarax. off. 19.5. (einz.) Trif. prat. 24.6. T. rep. 24.6. Verb. thpas. 3.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Air. caesp. 19.7. Daphn. mez. 23.7. Dianth. delt. 27.7. Epil. ang. 26.7. Geran. silv. 13.7. Junip. comm. 26.7. Lonic. xyl. 21.7. Orob. vern. 23.7. Ran. acr. 16.7. R. aur. 3.7. (einz.) Rib. nigr. 24.7. Samb. rac. 21.7. Sed. acr. 16.7. Trif. prat. 16.7. T. rep. 16.7. Vacc. ulig. 23.7.

Huittis, Kirchdorf. — Beamter K. Lydén. 61° 11′ n. Br.; 22° 37′ ö. Gr.

Acer. plat. b. 15.5. BO. 25.5. Achill. m. b. 15.6. Aesc. b. 10.6. Aln. glut. b. 20.4. A. inc. b. 16.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 10.5. Betula BO. 18.5. b. 16.5. Calluna b. 10.8. Caltha b. 15.5. Chrys. leuc. b. 15.7. Conv. maj. b. 12.6. Frag. v. b. 24.5. f. 25.6. Ledum b. 15.6. Linnaea b. 2.7. Menyanth. b. 14.6. Myrt. nigra b. 15.5. » f. 15.7. Narciss. poët. b.10.6. Nuph. lut. b. 25.6. Nat. o. Folk, H. 80, N:o 1.

Picea exc. b. 14.6. Pin. silv. b. 15.6. Pir. mal. b. 5.6. Plat. bif. b. 27.6. Pop. trem. b. 22.4. BO. 14.6. Prun. cer. b. 3.6. Prun. pad. b. 29.5. f. 3.8. Quercus BO. 15.6. Rib. rubr. b. 12.5. f. 25.7. >> Rub. arct. b. 24.5. Rub. cham. b. 14.5. f. 20.7. Rub. id. b. 23.6. f. 15.7. Sal. capr. b. 23.4. Sorb. auc. b. 13.6. Syringa v. b. 8.6. Tilia sept. BO. 12.7. b. 10.7. Trientalis b. 2.7.

Tussilago b. 20.4. Ulmaria b. 5.7. Vacc. v.—i. f. 29.8. Viburn. op. b. 25.6.

Avena S. 24.4. Aehr. 3.7. Ernte 14.8. Hordeum S. 25.5. Aehr. 3.7. >> Ernte 15.9. Lin. usit. S. 26.5. >> b. 10.7. Ernte 24.7. >> Secale Aehr. 4.6. b. 18.6. Ernte 16.7. S. 12.8. Solan. tub. S. 25.5. Ernte 24.9.

Solan. tub. S. 25.5.

** Ernte 24.9.

Trit. sat. Ernte 15.9.

** S. 10.8.

Mähen, d. Wies. 3.7.

Tyrvää, Vammala. — Arzt H. Ståhlberg. 61° 20′ n. Br.; 23° 0′ ö. Gr.

Acer plat. b. 26.5. Aln. inc. b. 15.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. 2.5. Betula b. 20.5. Caltha b. 16.5. Chrys. leuc. b. 28.6. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. b. 1.6. f. 5.7. Linnaea b. 27.6. Menyanth. b. 4.6. Myrt. nigra b. 26.5.

Myrt. nigra f. 15.7. Narciss. poët. b. 2.6. Nuph. lut. b. 29.6. Pin. silv. b. 14.6. Pir. mal. b. 10.6. Prun. cer. b. 8.6. Prun. pad. b. 2.6. Rib. rubr. b. 28.5. Rub. arct. b. 4.6. Rub. id. b. 26.6. h f. 22.7. Sorb. auc. b. 16.6. Syringa v. b. 16.6.

Tilia sept. b. 19.7. Trientalis b. 9.6. Vacc. v.—i. b. 16.6. Avena S. 20.4. Ernte 7.8. Hordeum S. 19.5. 9 7.8. Secale Aehr. 5.6. » b. 23.6. S. 15.8. Solan. tub. S. 8.6. Mähen d. Wies. 6.7.

Tammerfors (Tampere). — Stadtgärtner O. Karsten. 60° 30′ n. Br.; 23° 46′ ö. Gr.

BO. 25.5. 9 Aesc. BO. 27.5. » b. 9.6. » LV. 19.9. Aln. inc. b. 15.4. Anem. hep. b. 19.4. A. nem. b. 8.5. Betula BO. 16.5. b. 9.5. LV. 15.9. Conv. maj. 6.6. Frag. v. b. 27.5.

Acer plat. b. 16.5.

Frag. v. f. 1.7. Lonic. tat. b. 12.6. LV. 13.9. | Myrt. nigra f. 10.7. Narciss. poët. b. 2.6. Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 4.6. Pop. trem. b. 22.4. BO. 1.6. 10 Prun. pad. b. 27.5. Quercus BO. 28.5. Rib. rubr. b. 20.5. Rub. id. b. 28.6. Sal. capr. b. 23.4. Sorb. auc. b. 9.6.

Syringa v. b. 9.6. Tilia sept. BO. 30.5. LV. 1.10. Trientalis b. 6.6. Trollius b. 2.6. Tussilago b. 18.4. Ulmaria b. 10.7. Vacc. v.—i. f. 30.8. Viburn. op. b. 2.7.

Secale b. 20.6. Solan. tub. S. 27.5. Ernte 1.9.

Anfang d. Blüte.

Adon. vern. 23.5. Berb. vulg. 11.6. Bet. verr. 9.5. Camp. pers. 8.7. Chrysospl. alt. 23.4. Colch. aut. 2.9. Crat. cocc. 19.6. Croc. vern. 16.4. Epil. ang. 8.7. Geran. silv. 9.6.

Lil. bulb. 1.7. Lon. xyl. 10.6. Luz. pil. 20.4. Majanth. bif. 17.6. Nymph. alb. 2.7. Oxal. acet. 16.5. Philad. cor. 2.7. Pir. comm. 1.6. Prim. off. 12.5. Prun. dom. 3.6.

Ran. fic. 4.5. Rib. aur. 25.5. Rib. gross. 16.4. Sed. acr. 2.7. Tarax. off. 4.5. Tilia vulg. 10.7. Verb. thaps. 9.7. Viol. can. 16.5.

Tammerfors (Tampere), Hatanpää. — Lyzeist E. A. Salo.

Acer plat. b. 22.5. Aln. inc. b. 18.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 30.4.(einz.) b. 3.5. (reichl.) Betula BO. 19.5. Caltha b. 10.5 (einz.)

b. 16.5.
(reichl.)

Myrt. nigra b. 19.5.

Pop. trem. b. 30.4.

Rib. rubr. b. 20.5.

Sal. capr. b. 24.4.

Tussilago b. 10.4. (einz.) b. 16.4. (reichl.) Avena S. 4-12.5. Hordeum S. 22-25.5.

Vesilahti, Mustisten kylä. — Lyzeist E. A. Salo. 61° 16′ n. Br.; 23° 41′ ö. Gr.

Acer plat. b. 19.5. Anem. nem. b. 6.5. Betula BO. 19.5. Caltha b. 17.5. Chrys. leuc. b. 26.6. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. b. 29.5. » f. 24.6. Ledum b. 17.6. Linnaea b. 21.6. Myrt. nigra b. 19.5. Nuph. lut. b. 23.6. Pir. mal. b. 12.6. Plat. bif. b. 26.6. Pop. trem. b. 3.5. Prun. pad. b. 1.6. Rib. rubr. b. 18.5. Rub. arct. b. 30.5. Rub. id. b. 29.6. Sorb. auc. b. 14.6. Syringa v. b. 13.6. Trientalis b. 5.6. Trollius b. 5.6. Ulmaria b. 3.7. Vacc. v.—i. b. 13.6.

Mähend. Wies. 8-15.7.

Süd-Tavastland. — Tavastehus (Hämeenlinna). — Kanzlist K. W. Kockström. 61° 0′ n. Br.; 24° 28′ ö. Gr.

f. 24.7.

Nuph. lut. b. 25.6.

Pir. mal. b. 3.6.

Plat. bif. b. 25.6.

Pop. trem. b. 24.4.

Prun. pad. b. 24.5.

Prun. cer. b. 28-29.5.

Acer plat. b. 15.5.

BO. 22.5.
LV. 13.9.
Achill. m. b. 24.6.
Aesc. BO. 21.5.

b. 10.6.

f. 28.9.
Aln. inc. b. 20.4.
Anem hep. b. 14.4.
A. nem. b. 4.5.
Betula BO. 13.5.

b. 18.5.

LV. 25.9.

Conv. maj. b. 6.6. Frag. v. b. 28.5. » f. 30.6. Linnaea b. 25.6. Myrt. nigra b. 25.5. » f. 10.7.

Chrys. leuc. b. 24.6.

Quercus BO. 28.5.
Rib. rubr. b. 24.5.
f. 24-26.7.
Rub. aret. b. 5.6.
Rub. cham. f. 20.7.
Rub. id. b. 20.6.
f. 3.8.
Sal. capr. b. 28.4.
Sorb. auc. b. 10.6.
f. 10.9.
Syringa v. b. 10.6.
Trollius b. 29.5.
Tussilago b. 18.4.

Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. f. 14.8. Viburn. op. b. 16.6.

Viburn. op. b. 16.6. Avena S. 10-18.5. » Aehr. 6-8.7.

» Frnte 6-12.8. Hordeum S. 14-15.5. » S. 22-23.5. » Aehr. 6-8.7.

Ernte 10-13.8.
Lin. usit. b. 6.7.
Secale Aehr. 9.5.
b. 22.6.

» Ernte 25-27.7. » S. 21-26.8. Solan. tub. S. 6.6.

» Ernte 18-25.9. Mähen d. Wies. 8-10.7

Achill. ptarm. 1.7. Anem. ran. 16.5. Antenn. dioic. 6.6. Anthem. tinct. 30.6. Butom. umb. 3.7. Camp. glom. 5.7. C. pat. 19.6. C. rot. 22.6. Comar. pal. 24.6. Conv. polyg. 10.6. Gag. min. 4.5. Gal. ver. 7.7.

Geum. riv. 4.6. Hyper. quadr. 8.7. Iris pseud. 19.6. Linar. vulg. 30.6. Lot. corn. 10.6. Lychn. fl.-cuc. 18.6. Lysim.thyrsifl. 23.6. L. vulg. 8.7. Nasturt. amph. 23.5. Potent. ans. 12-13.6. P. torm. 7.6. Puls. pat. 24.4.

Ros. can. 21-22.6. Scut. galer. 3.7. Succ. prat. 28.6. Tarax. off. 17.5. Thalictr. flav. 24.6. Tragop. prat. 21.6. Verb. thaps. 8.7. Veron. cham. 10.6. Viol. Riv. 30.5. V. tric. 27.5.

Hattula, Pelkola. — Fräulein Emma Wegelius. 61° 5′ n. Br.; 24° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 15.5. BO. 24.5. Ain. inc. b. 17.4. Anem. hep. b. 17.4. A. nem. b. 24.4. Betula BO. 13.5. b. 15.5. LV. 28.10. Calluna b. 23.7. Caltha b. 11.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 31.5. Frag. v. b. 20.5. » f. 28.6. Ledum b. 11.6.

Myrt. nigra f. 11.7. Nuph. lut. b. 25.6. Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 1.6. Plat. bif. b. 22.6. Pop. trem. b. 23.4. BO. 26.5. Prun. cer. b. 26.5. Prun. pad. b. 23.5. Quercus BO. 30.5. Rib. rubr. b. 21.5. f. 20.7. >> Sal. capr. b. 23.4. Sorb. auc. b. 10.6. Syringa v. b. 9.6. Trientalis b. 7.6. Tussilago b. 18.4.

Vacc. v.—i. b. 12.6. Avena S. 12.5. Aehr. 8.7. Ernte 12.8. Hordeum S. 29.5. Aehr. 9.7. Ernte 5.8. Secale Aehr. 8.6. b. 20.6. * Ernte 23.7. S. 19.8. ١١) Solan. tub. S. 5.6. Ernte 24.9. Trit. sat. S. 19.8. Mähen d. Wies. 6.7.

Anfang d. Blüte.

Coryd. sol. 22.4.

Linnaea b. 21.6.

Myrt. nigra b. 21.5.

| Gag. min. 1.5.

Hausjärvi, Kara. — Volkschullehrer J. Arho. 60° 48′ n. Br.; 24° 50′ ö. Gr.

Acer plat. b. 19.5. BO. 25.5. n LV. 22.9. Achill. m. b. 15.6. Aln. inc. b. 15.4.

A. nem. b. 1.5. Betula b. 19.5. LV. 14.10. **)**} Calluna b. 26.7. Caltha b. 10.5. Anem. hep. b. 21.4. | Chrys. leuc. b. 22.6.

Conv. maj. b. 7.6. Corylus b. 20.4. Frag. v. b. 24.5. f. 1.7. Linnaea b. 22.6.

Lonic. tat. b. 23.6.

Lonic. tat. f. 5.8.
Syringa v. b. 10.6.
Menyanth. b. 8.5.
Myrt. nigra b. 21.5.

f. 5.7.
Narciss. poët. b. 6.6.
Nuph. lut. b. 1.7.
Picea exc. b. 6.6.
Pin. silv. b. 10.6.
Pir. mal. b. 6.6.
Plat. bif. b. 25.6.
Pop. trem. b. 24.4.

BO 5.6.

LV: 15.10.
Prun. pad. b. 25.5.

Rib. rubr. b. 18.5.

Rib. rub.r. f. 15-7.
Rub. arct. b. 26.5.
Rub. id. b. 27.6.

" f. 20.7.
Sal. capr. b. 23.4.
Sorb. auc. b. 12.6.
Syringa v. b. 10.6.
Trientalis b. 5.6.
Trollius b. 1.6.
Tussilago b. 19.4.

" f. 20.5.
Ulmaria b. 1.7.
Vacc. v. —i. b. 10.6.
" f. 20.8.

Avena S. 4.5. Aehr. 1.7. Ernte 10.8. Hordeum S. 25.5. Aehr. 4.7. Lin. usit. b. 3.7. Ernte 6.8. Secale Aehr. 2.6. s). b. 20.6. Ernte 20.7. >> S. 14.8. Solan tub. S. 20.5. Ernte 14.9. Trit. sat. Ernte 1.8.

Mähen d. Wies. 29.6.

Anfang d. Blüte.

Alism. plant. 1.7. Arctost. uv.-urs.17.5. Bet. verr. 18.5. B. odor. 20.5. Camp. pat. 22.6. C. pers. 4.7. Card. prat. 20.6. Cent. cyan. 21.6. Cirs. het. 15.7. Corn. suec. 14.6. Cirs. het. 15.7. Dianth. delt. 1.7. Epil. ang. 1.7. Erioph. vag. 20.4. Gag. min. 3.5. Geran. silv. 22.6. Lar. sib. 15.5.

Lil. bulb. 28.6. Luz. pil. 27.4. Lychn. visc. 22.6. Majanth. bif. 15.6. Nymph. alb. 4.7. Orch. mac. 1.7. Orob. vern. 6.6. Pedic. pal. 1.7. Philad. cor. 4.7. Pimp. sax. 4.7. Pis. arv. 4.7. Potent. vern. 30.5. Prim. off. 25.5. Prun. dom. 8.6. Pyrol. min. 20.6. P. rot. 22.6. Ran. acr. 25.5.

R. aur. 19.5.
Rib. aur. 20.5.
R. gross. 20.5.
R. nigr. 25.5.
Samb. nigr. 24.6.
Sed. acr. 28.6.
Symphoric. rac. 1.7.
Tanac. vulg. 10.7.
Tarax. off. 15.5.
Trif. prat. 22.6.
T. rep. 24.6.
Ulm. mont. 9.5.
Viol. can. 25.5.
V. pal. 19.5.
V. tric. 24.5.

Anfang d. Fruchtreife.

Erioph. vag. 2.6. Pis. arv. 3.8. Rib. aur. 25.7. R. gross. 25.7. Symphoric. rac. 10.9. Tarax. off. 5.6. Ulm. mont. 2.6.

Jokioinen, Kirchdorf. — Cand. phil. S. Salmenlinna. 61° 48′ n. Br.; 23° 30′ ö. Gr.

Achill. m. b. 23.6. Aln. inc. b.etwa 15.4. Caltha b. 15-17.5. Chrys.leuc.b.24-25.6. Conv. maj. b. 4-5.6. Linnaea b. 22.6. Myrt.nigra b.21-23.5. Pin. silv. b. 11-12.6. Pir. mal. b. 5.6. Plat. bif. b. 19.6. Pop. trem. BO. 31.5. Prun. pad. b.29-30.5. Quercus BO. 1.6. Rub. arct. b. 27.5. Rub. id. b. 21-22.6. Syringa v. b. 12.6. Trientalis b. 4-6.6. Vacc. v.—i. b. 7-9.6.

Secale Aehr. 8-9.6. » b. 21.6.

Bet. odor. 24.5. B. verr. 15-17.5. Cardam. prat. 1.6. Cent. cyan. 23-24.6. Crat. cocc. 10.6. Dianth. delt. 27.6. Gal. bor. 24.6. Geran. silv. 1-2.6. Geum. riv. 25.5. Junip. comm. 13.6. Lychn. visc. 15.6. Majanth. bif. 13.6. Ran. acr. 10.6. R. aur. 25.5. Rhamn, frang. 22.6. Rib. gross. 17.5. Rub. sax. 2.6. Samb. rac. 30.6. Trif. rep. 18-19.6. Verb. thaps. 22.6.

Kuhmoinen, Hämepohja. — Volkschullehrer K. Jämsänen.

 $61\,^{\circ}\,45'$ n. Br.; $\,24\,^{\circ}\,54'$ ö. Gr.

Anem. hep. b. 22.4. Caltha b. 17.5. Frag. v. b. 28.5. Frag. v. f. 28.6. Pin. silv. b. 16.6. Vacc. v.—i. b. 13.6. Solan. tub. S. 30.5.

Kuhmoinen, Päijälä. — Probst M. A. Levander. 61° 34′ n. Br.; 25° 10′ ö. Gr.

Frag. v. f. 30.6. Avena S. 7.5. Avena S. 7.5. Secale Ernte 25-27.7. » S. 13-14.8. Solan. tub. Ernte 14-15.9. Mähen d. Wies. 9.7.

Sysmä, Kirchdorf. — Arzt K. Niskanen. $61^{\circ} 27'$ n. Br.; $25^{\circ} 5'$ ö. Gr.

Acer plat. BO. 20.5. LV. 21.9. Achill. m. b. 30.6. Aln. inc. b. 24.4. Anem. hep. b. 3.5. Betula LV. 12.10. Calluna b. 26.7. Caltha b. 19.5. Chrys. leuc. b. 23.6. Conv. maj. b. 12.6. Frag. v. b. 30.5. Linnaea b. 28.6. Myrt. nigra b. 4.6. f. 16.7. Nuph. lut. b. 19.6. Pir. mal. b. 8.6. Plat. bif. b. 5.7. Pop. trem. b. 1.5.

Pop. trem. LV. 5.10. Prun. pad. b. 29.5. » keine Früchte. Rib. rubr. b. 25.5. f. 27.7. Rub. id. b. 23.6. f. 21.7. Sal. capr. b. 3.5. Sorb. auc. b. 14.6. f. 16.9. Syringa v. b. 16.6. Tilia sept. b. 13.7. LV. 29.9. Trollius b. 12.6. Tussilago b. 22.4. Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. b. 19.6. f. 16.8.

Avena S. 1.5. Aehr. 4.7. W Ernte 31.7. Hordeum S. 16.5. Aehr. 4.7. Ernte 28.7. Lin. usit. S. 6.6. B. 10.7. >> Ernte 17.8. Secale Aehr. 3.6. **>>** b. 18.6. Ernte 20.7. Solan. tub. S. 2.6. Ernte 14.9.)) Trit. sat. Ernte 3.8. S. 10.8. Mähen d. Wies. 2.7.

Antenn. dioic. 30.5. Cent. eyan. 29.6. Epil. ang. 6.7. Gag. min. 10.5. Gymnad. con. 5.7. Nymph. alb. 29.6. Orch. mac. 5.7. Pyrol. rot. 5.7. Ran. acr. 24.5. Tarax. off. 25.5. Trif. prat. 21.6. T. rep. 24.6. Viol. can. 19.5. V. trie. 21.5.

Heinola, Marjoniemi. — Volkschullehrer J. Pekkola. 61° 16′ n. Br.; 25° 58′ ö. Gr.

24.5. Acer plat. (reichl.) Aln. glut. b. 19.4. (reichl.) A. inc. b. 19.4. (reichl.) Anem. hep. b. 20.4. Betula b. 10.5. LV. 9.11. Caltha b. 11.5. Conv. maj. b. 8.6. (reichl.) Frag. v. b. 17.5. Linnaea b. 22.6. Myrt. nigra b. 16.5. f. 5.7. Pin. silv. b. 13.6. Pir. mal. b. 4.6. Plat. bif. b. 24.6.

Pop trem. b. 1.5. (reichl.) Pop. trem. BO. 2.6. Prun. pad. b. 24.5. (reichl.) f. 12.8. Rib. rubr. b. 16.5. f. 20.7. Rub. id. f. 17.7. Sal. capr. b. 7.5. (reichl.) Sorb. auc. b. 20.6. (reichl.) Syringa v. b. 16.6. (reichl.) Tilia sept. BO. 1.6. Trientalis b. 6.6. Trollius b. 27.5. Tussilago b. 24.4. Ulmaria b. 8.7.

Viburn. op. b. 21.6. Vacc. v.—i. b. 13.6. Avena S. 4.5. Aehr. 5.7. Ernte 20.8. Hordeum S. 18-23.5. >> Aehr. 3.7. Ernte 27.7. Lin. usit. S. 2-5.6. b. 11.7. (reichl.) Ernte 3.8. Secale Aehr. 31.5. b. 15.6. Ernte 21.7. S. 12.8. Solan, tub. S. 2.6. Ernte 21.9. Mähen d. Wies. 6.7.

Süd-Savo. — S:t Michel (Mikkeli). — Lehrerin Ingeborg Ehnberg.

61° 41′ n. Br.; 27° 15′ ö. Gr.

Acer plat. b. 20.5.

BO. 28.5.

Anem. hep. b. 22.4.

Betula BO 16.5.

b. 20.5.

Calluna b. 22.7.

Caltha b. 13.5.

Chrys. leuc. b. 22.6.

Conv. maj. b. 5.6.

Frag. v. b. 2.6.

f. 2.7.

Ledum b. 16.6.

Linnaea b. 20.6.

Myrt. nigra f. 10.7.

Narciss. poët. b. 5.6.

Pin. silv. b. 14.6.
Pir. mal. b. 6.6.
Plat. bif. b. 24.6.
Pop. trem. b. 26.4.
Prun. cer. b. 1.6.
Prun. pad. b. 25.5.
Quercus BO. 30.5.
Rib. rubr. b. 24.5.

f. 22.7.
Rub. cham. f. 10.7.
Rub. id. b. 16.6.

f. 24.7.
Sal. capr. b. 12.5.
Sorb. auc. b. 12.6.
Syringa v. b. 10.6.

Trollius b. 5.6. Vacc. v.—i. b. 10.6. » f. 11.8. Viburn op. b. 24.6.

Avena S. 9.5.

** Ernte 3.8.
Secale Aehr. 7.6.

** b. 15.6.

** Ernte 27.7.
Solan. tub. S. 22.5.

** Ernte 14.9.
Trit. sat. Ernte 3.8.
Mähen d. Wies, 6.7.

Drab. vern. 13.5. Oxal. acet. 13.5. Puls. vern. 27.4.

Tarax. off. 20.5.

Sal. capr. b. 3.5. f. .7.5.

Trollius b. 5.6.

Tilia sept. LV. 18.9.

Tussilago b. 23-28.4.

Viburn. op. f. 1.9.

S:t Michel (Mikkeli). — Mag. phil. A. W. Nordström. 61° 41′ n. Br.; 27° 15′ ö. Gr.

Acer plat. b. 18.5.

BO. 20.5.

LV. 18.9.

Aln. glut. b. 29.4.

A. inc. b. 22.4.

Anem. hep. b. 18.4.

(einz.)

b. 20.4.

(reichl.)

A. nem. b. 3.5. (einz.)

b. 12.5. (reichl.)

Betula BO. 15-18.5.

b. 12-19.5.

Caltha b. 16.5.

Conv. maj. b. 6.6.

Corylus b. 23-28.4. Frag. v. b. 24.5. Ledum b. 7.6. Lonic. tat. b. 12.6.

f. 3.8. Myrt. nigra b. 4.6. Narciss. poët. b. 4.6. Pir. mal. b. 7.6.

BO. 20.5. Pop. trem. b. 8.5.

BO. 26.5. Prun. pad. b. 26.5.

Quercus BO. 27.5.

Rib. rubr. b. 21.5.

Rub. cham. b. 7.6.

Avena S. 11.5.
Hordeum S. 22.5.
Lin. usit. S. 22.5.
Secale Aehr. 5.6.
Solan. tub. S. 22.5.

Ernte 12.9.

Anfang d. Blüte.

Alchem. vulg. 7.6. Androm cal. 9.5. Antenn. dioic. 7.6. Aron. amel. 30.5. Barb. vulg. 28.5. Bell. per. 15.4. Caps. b.-past. 24.5. Car. eric. 8.5. Corn. sangu. 7.6. Croc. vern. 25.4. Drab. vern. 9.5. Emp. nigr. 12.5. Equis. arv. 25.4. E. hiem. 28.4. Erys. cheir. 22.5. Frax. exc. 20.5.

Gag. lut. 11.5.
Galanth. niv. 28.4.
Lam. alb. 31.5.
Lar. sib. 9.5.
Leuc. vern. 22.4.
Luz. pil. 8.5.
Musc. botr. 16.5.
Myr. gal. 14.5.
Oxal. acet. 16.5.
Pop. bals. 9.5.
Prim. aur. 16.5.
P. off. 13.5. (einz.)

24.5.
(reichl.)
Puls. vern. 25.4.

Rib. alp. 21.5.
R. aur. 21.5.
R. gross. 19.5.
Rib. nigr. 5.6.
Sal. frag. 21.5.
S. vim. 19.5.
Samb. rac. 29.5.
Scill. vern. 25.4.
Spir. ulmif. 4.6.
Tarax. off. 17.5.
Thlasp. alp. 4.5.
T. arv. 5.6.
Ulm. mont. 21.5.
Vacc. ulig. 7.6.
Viol. aren. 29.5.
V. tric. arv. 24.5.

Ladoga-Karelien. — Sortavala. Lector K. H. Hällström. $61^{\circ} 42'$ n. Br.; $30^{\circ} 42'$ ö. Gr.

Ran. aur. 30.5.

Acer plat. b. 20.5. Aln. inc. b. 21.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 12.5. Betula b. 20.5. Caltha b. 19.5.
Corylus b. 24.4.
Frag. v. f. 29.5.
Myrt. nigra b. 20.5.
Prun. pad. b. 1.6.

Sal. capr. b. 1.5. Tussilago b. 5.5.

Solan. tub. S. 30.4-4.6.

Suojärwi, Leppäniemi. — Förster E. Mäntyvaara. 62° 14′ n. Br.; 32° 25′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 30.5. Aln. inc. b. 4.5. Betula b. 24.5. BO. 31.5.
 LV. 12.10.
 Calluna b. 12.7. Chrys. leuc. b. 28.6. Caltha b. 18.5. Conv. maj. b. 6.6. Frag. v. b. 31.5. f. 4.7. Ledum b. 13.6. Linnaea b. 29.6. Menyanth. b. 6.6. Myrt. nigra b. 23.5. f. 5.7. Nuph. lut. b. 29.6. Pin. silv. b. 17.6.

Pir. mal. b. 12.6.

Plat. bif. b. 17.6.

Acer plat. b. 29.5.

Pop. trem. b. 17.5. BO. 30.5.)) LV. 12.10. Prun. cer. b. 13.6. Prun. pad. b. 31.5. » f. 30.7. Rib. rubr. b. 31.5. f. 21.7.)) Rub. arct. b. 31.5. Rub. cham. b. 10.6. >> f. 15.7. Rub. id. b. 21.6. » f. 10.8. Sal. capr. b. 5.8. Sorb. auc. b. 13.6. Syringa v. b. 24.6. Trientalis b. 7.6. Trollius b. 8.6. (reichl.) Ulmaria b. 3.7.

Vacc. v.—i. b. 9.6. » f. 27.8. f. 27.8. Viburn. op. b. 2.7. (reichl.) Avena S. 11.5. Aehr. 1.7. >>)) Ernte 10.8. Hordeum S. 30.5. Aehr. 1.7. Ernte 15.8. Lin. usit. S. 4.6. b. 8.7. >> Secale Aehr. 12.6. b. 23.6. Ernte 30.7. S. 10.8. Sol. tub. S. 24.5.-6.6. Ernte 14.9.

Mähen d. Wies. 6.7.

Tilia sept. b. 21.7.

Pälkjärwi, Kirchdorf. — Fräulein Inez Karsten. 62° 3′ n. Br.; 30° 42′ ö. Gr.

BO. 6.6. LV. 19.9. Achill. m. b. 25.6. Anem. nem. b. 15.5. Betula BO 25.5. b. 24.5. LV. 24.9. Calluna b. 27.7. Caltha b. 21.5. Chrys. leuc. b. 2.7. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 7.6. f. 4.7. >> Ledum b. 18.6. Linnaea b. 27.6. Lonic. tat. b. 25.6. f. 8.8.

Narciss. poët. b. 9.6. Nuph. lut. b. 3.7. Picea exc. b. 6.6. Pop. trem. b. 14.5. BO. 31.5. LV. 28.9. >> Prun. pad. b. 30.5. f. 28.8.)> Rib. rubr. b. 27.5. f. 27.7. >> Rub. arct. b. 6.6. Rub. cham. b. 13.6. f. 17.7. Rub. id. b. 25.6. f. 21.7. Sal. capr. b. 15.5. f. 21.7. 1) Sorb. auc. b. 14.6. f. 29.8. >> Syringa v. b. 16.6. Tilia sept. BO. 9.6.

LV. 24.9. Trientalis b. 10.6. Trollius b. 4.6. Ulmaria b. 10.7. Vacc. v.—-i. b. 25.6. f. 25.8.)) Avena S. 8.5. Aehr. 8.7. Ernte 18.8. Hordeum S. 27.5. Aehr. 8.7. Ernte 14.8. Secale Aehr. 12.6. b. 25.6. >> Ernte 3.8. S. 12.8. W. Solan. tub. S. 30.5. Ernte 14.9. Mähen d. Wies. 8.7.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 1.

f. 15.7.

Menyanth. b. 11.6.

Myrt. nigra b. 28.5.

Androm. polif. 30.5. Bet. od. 25.5. Cent. cyan. 26.6. Cirs. het. 12.7. Croc. vern. 7.5. Dianth. delt. 26.6. Epil. ang. 9.7. Geran. silv. 14.6. Lil. bulb. 25.6.

Majanth. bif. 19.6. Nymph. alb. 8.7. Orch. mac. 29.6. Oxal. acet. 25.5. Pis. arv. 1.7. Prim. off. 12.5. Pyrol. min. 7.7. P. rot. 8.7. Ran. acr. 26.5. Rhamn. frang. 30.6. Rib. gross. 25.5. R. nigr. 26.5. Samb. rac. 2.6. Solid. virg. 15.7. Tarax. off. 27.5. Trif. prat. 2.7. T. rep. 2.7.

Käkisalmi (Kexholm). — Student T. Levander. $61^{\circ} 2'$ n. Br.: $30^{\circ} 7'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 18.5.

BO. 24.5.

LV. 15.9.

Achill. m. b. 16.6.

Aln. inc. b. 19.4.

Anem. hep. b. 20.4.

Betula BO. 18.5.

b. 17.5.

Calluna b. 16.7.

Caltha b. 12.5.

Chrys. leuc. b. 25.6.

Conv. maj. b. 30.5.

Frag. v. b. 26.5.

f. 20.6.

Linnaea b. 20.6.

Anfang d. Blüte.

Arctost, uv.-urs.23.5. Batrach. pelt. 10.6. Drab. nem. 17.5. D. vern. 15.5. Lychn. visc. 15.6. Majanth. bif. 8.6. Par. quadr. 12.6. Potent. ans. 10.6. Prim. off. 20.5. Stell. hol. 26.5. Tarax. off. 19.5. Viol. tric. 23.5.

Süd-Ostrobothnien. — Lappfjärd, Kirchdorf. — Feldmesser N. Molander.

62° 14′ n. Br.; 21° 36′ ö. Gr.

Acer plat. b. 26.5.

BO. 6.6.
Aln. inc. b. 12.4.
Anem. hep. b. 4.5.
Betula BO. 18.5.

b. 18.5.

Calluna b. 25.7. Caltha b. 17.5. Conv. maj. b. 8.6. Frag. v. b. 15.6. Ledum b. 16.6. Linnaea b. 27.7. Myrt. nigra b. 21.5. Nuph. lut. b. 6.7. Pin. silv. b. 18.6. Pir. mal. b. 14.6. Plat. bif. b. 27.7. Pop. trem. b. 30.4.

Prun. pad. b. 7.6. Rib. rubr. b. 21.5. » f. 25.7. Rub. arct. b. 7.6. Rub. cham. b. 15.6. » f. 25.7. Rub. id. b. 27.6. Sal. capr. b. 27.4. Sorb. auc. b. 17.6. Syringa v. b. 17.6. Trientalis b. 15.6. Vacc. v.—i. b. 17.6. Avena S. 12.5. Hordeum S. 27.5. Secale Aehr. 10.6. b. 26.6. Ernte 25.7. S. 18.8. Solan. tub. S. 25.5. Mähen d. Wies. 4.7.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 3.7. Arctost.uv.-urs.21.5. Bet. verr. 18.5. Cardam, prat. 12.6. Cirs. het. 28.6. Daphn. mez. 4.5. Epil. ang. 7.7. Erioph. ang. 21.5. E. vag. 25.5. Geran. silv. 23.6. Luz. pil. 29.4. Orch. mac. 25.6. Oxycocc. pal. 26.6. Parnass. pal. 3.7. Pedic. pal. 3.6. Potam. nat. 25.6. Pyrol. rot. 28.6. Ran. acr. 10.6. Rib. alp. 25.5. R. gross. 21.5. R. nigr. 21.5. Tarax. off. 19.5. Trif. prat. 23.6. Ulm. mont. 25.5.

Replot, Norra Vallgrund. — Feldmesser N. Molander. 63°13′ n. Br.; 21°19′ ö. Gr.

Acer plat. LV. 22.9. Betula LV. 30.9. Chrys. leuc. b. 6.7. Frag. v. f. 12.7. Myrt. nigra f. 8.7. Nuph. lut. b. 6.7. Prun. pad. f. 24.8. Rub. id. f. 5.8. Ulmaria b. 6.7. Vacc. v.—i. f. 24.8.

Avena Aehr. 9.7.

» Ernte 10.8.

Hordeum Aehr. 7.7.

Hordeum Ernte 6.8. Secale Ernte 3.8. » S. 24.8. Solan. tub. Ernte 14.9. Mähen d. Wies, 13.7.

Wasa. — Pfarrer A. Ingman.

63° 5′ n. Br.; 21° 32′ ö. Gr.

Acer. plat. b. 28.5.

BO. 7.6.

Aln. glut. b. 24.4.

A. inc. b. 17.4.

Betula b. 25.5.

Conv. maj. b. 14.6.

Frag. v. f. 4.7.

Linnaea b. 28.6.

Pir. mal. b. 16.6. Prun. cer. b. 5.6. Prun. pad. b. 4.6. Rub. rubr. b. 30.5. y f. 21.7. Rub. cham. f. 25.7. Rub. id. f. 25.7. Sal. capr. b. 3.5. Sorb. auc. b. 20.6. Syringa v. b. 20.6. Trientalis b. 7.6.

Secale Aehr. 8.6. Mähen d. Wies. 8-10.7.

Wasa. - Lector Dr. phil. Hj. Hjelt.

Acer plat. b. 22.5.

BO. 1.6.

LV. 22.9.

Aesc. BO. 1.6.

LV. 7.11.

Aln. glut. b. 26.4.

Anem. hep. b. 19.4.

(cult.)

A. nem. b. 9.5. (einz., cult.)

Betula BO. 19.5.

b. 21.5.

LV. 25.10.

Corylus b. 25.4.

Frag. v. b. 28.5.

Myrt. nigra b. 23.5.

Narciss. poët. b. 2.6.

Pop. trem. b. 29.4. L. V. 29.10. Prun. pad. b. 5.6. Quercus LV. 25.10. Rib. rubr. b. 25.5. Sal. capr. b. 23.4. Sorb. auc. LV. 9.9. Tilia sept. BO.3.6. LV. 13.10.

Solan. tub. Ernte 27.9.

Anfang d. Blüte.

Croc. vern. 19.4. Frax. exc. 4.6. Lar. sib. 12.5. Luz. pil. 10.5. Oxal. acet. 23.5. Prim. off. 23.5. Ran. fic. 18.5. Rib. gross. 21.5. Tarax. off. 22.5. Ulm. mont. 16.5.

Nord-Tawastland. — Karstula, Kirchdorf. — Agent J. W. Sahlstein.

62° 42′ n. Br.; 24° 46′ ö. Gr.

Acer plat. b. 28.5.

BO. 28.5.
Achill. m. b. 16.6.
Aln. inc. b. 3.5.
Betula BO 18.5.

b. 25.5.
LV. 5.9-24.10.
Caltha b. 21.5.
Frag. v. b. 2.6.
f. 6.7.
Myrt. nigra b. 28.5.
f. 16.7.
Pir. mal. b. 10.6.
Plat. bif. 20.6.
Pop. trem. b. 15.5.
BO. 3.6.
LV. 2.10.

Prun. pad. f. 20.7.

July 124.9.

Rib. rubr. b. 26.5.

f. 29.7.

Rub. aret. b. 2.6.

Rub. cham. b. 10.6.

f. 20.7.

Rub. id. b. 23.6.

f. 24.7.

Sal. capr. b. 19.5.

Sorb. auc. b. 15.6.

Syringa v. b. 19.6.

Trollius b. 27.5.

Vacc. v.—i. b. 15.6.

f. 20.8.

Avena S. 6.5.

* Aehr. 8.7.

* Ernte 10.8.

Hordeum S. 14.5.

* Aehr. 2.7.

Ernte 27.7.

Secale Aehr. 9.6.

* b. 22.6.

* Ernte 27.7.

Solan. tub. S. 25.5.

* Ernte 11-20.9.

Mähen d. Wies. 10-

Saarijärwi, Pajuniemi. — Disponent A. A. Lilius. 62° 42′ n. Br.; 25° 16′ ö. Gr.

Achill. m. b. 25.6. Aln. glut. b. 26.4. A. inc. b. 22.4. Betula BO. 17.5. b. 20.5. LV. 24.9. Calluna b. 15.5. Caltha b. 15.5. Chrys. leuc. b. 26.6. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 31.5. » f. 4.7. Ledum b. 9.6. Linnaea b. 23.6. Menyanth. b. 9.6. Myrt. nigra b. 22.5. , f. 22.7. Nuph. lut. b. 25.6.

Pir. mal. b. 10.6. Plat. bif. b. 26.6. Pop. trem. b. 8.5. BO. 29.5. LV. 25.9. Prun. cer. b. 9.6. Prun. pad. b. 4.6. Rib. rubr. b. 30.5. f. 25.7. Rub. arct. b. 27.5. Rub. cham. b. 1.6. f. 22.7. Rub. id. b. 24.6.

Sal. capr. b. 9.5. Sorb. auc. b. 14.6. Sorb. auc. f. 16.8. Syringa v. b. 14.6. Trientalis b. 8.6. Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. b. 15.6. f. 18.8. Viburn. op. b. 23.6.

Avena S. 9.5. Aehr. 7.7.

Ernte 7.8.

Hordeum S. 22.5. Aehr. 6.7. >> Ernte 31.7. Lin. usit. S. 8.6. Ernte 3.8. >> Secale Aehr. 10.6. » b. 24.6. Ernte 27.7. S. 12.8. Solan. tub. S. 25.5. Ernte 16-25.9.

Mähen d. Wies. 9.7.

Saarijärwi, Rahkola. — Frau A. Nordenstreng. 62° 42′ n. Br.; 25° 20′ ö. Gr.

Achill. m. b. 24.6. Aln. inc. b. 20.4. Calluna b. 24.7. Caltha b. 19.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 30.5. Ledum b. 17.6. Linnaea b. 26.6. Lonic. tat. f. 5.8. Menyanth. b. 6.6. Myrt. nigra b. 23.5. f. 8.7. Pir. mal. b. 8.6. Plat. bif. b. 26.6. Pop. trem. b. 8.5.

Prun. cer. b. 14.6. Prun. pad. b. 1.6. Quercus BO. 6.6. Rib. rubr. b. 31.5. f. 3.8. Rub. arct. b. 25.5. Rub. cham. b. 31.5. f. 16.7. Rub. id. b. 27.6. f. 26.7. Sal. capr. b. 15.5. Sorb. auc. 14.6. Syringa v. b. 16.6. Tilia sept. b. 24.7. Trientalis b. 13.6. Trollius b. 7.6. Tussilago b. 26.5.

Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. b. 10.6. f. 20.8. 13 Viburn. op. b. 25.6.

Avena S. 8.6. Aehr. 10.7. Ernte 5.8. Hordeum S. 18.5. Aehr. 6.7. Secale Aehr. 5-10.6. b. 25.6.

Ernte 24.7. S. 10.8. Solan, tub. S. 25-28.5. Ernte 20.9. Mähen d. Wies. 7.7.

Saarijärwi, Kirchdorf. — Förster K. Brander. 62° 42′ n. Br.; 25° 16′ ö. Gr.

Acer plat. b. 22.5. BO. 29.5. Achill. m. b. 23.6. Aln. glut. b. 27.4. A. inc. b. 17.4. Anem. hep. b. 25.4. A. nem. b. 19.5. Betula BO. 20.5. b. 22.5.

LV. 24.9.

Calluna b. 19.7. Caltha b. 20.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 12.6. Corylus b. 23.4. Frag. v. b. 24.5. » f. 30.6. Ledum b. 12.6. Linnaea b. 24.6. Menyanth. b. 7.6.

Myrt. nigra b. 23.5. f. 19.7. >> Narciss. poët. b. 15.6. Picea exc. b. 2.6. Pin. silv. b. 14.6. Pir. mal. b. 11.6. Plat. bif. b. 28.6. Pop. trem. b. 6.5. BO. 31.5. Prun. cer. b. 11.6.

Prun. pad. b. 29.5. Quercus BO. 11.6. Rib. rubr. b. 18.5. Rub. arct. b. 23.5. Rub. cham. b. 9.6. » f. 20.7. Rub. id. b. 27.6. » f. 27.7. Sal. capr. b. 9.5. Sorb. auc. b. 15.6. Syringa v. b. 14.6. Trientalis b. 13.6. Trollius b. 9.6. Tussilago b. 10.5. Vacc. v.—i. b. 13.6.

Avena S. 1.5. Hordeum Ernte 31.7. Secale Aelir. 12.6. * b. 23.6. * Ernte 27.7. Solan. tub. S. 5.6. * Ernte 15.9.

Nord-Savo. — Karttula, Kirchdorf. — Volkschullehrer E. Saastamoinen.

62° 54′ n. Br.; 27° 0′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 24.4. Calluna b. 4.8. Caltha b. 25.5. Chrys. leuc. b. 29.6. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. f. 4.7. Myrt. nigra b. 28.5. » f. 23.7. Nuph. lut. b. 17.7. Pin. silv. b. 14.6. Pir. mal. b. 14.6. Prun. pad. b. 4.6. Avena S. 6.5.
Hordeum S. 26.5.

Aehr. 8.7.

Ernte 10.8.
Secale b. 25.6.

Ernte 27.7.

Solan. tub. S. 30.5.

b. 22.7.

Ernte 16.9.

Mähen d. Wies. 8.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 17.5. Carag. arb. 14.6. Erioph. vag. 7.5. Oxal. acet. 26.5. Tarax. off. 3.6.

Kuopio. — Lector B. Ståhlberg. 62° 54′ n. Br.: 27° 40′ ö. Gr.

Acer plat. b. 21.5.

BO. 26.5.

LV. 7.9.

Achill. m. b. 22.6.

Aln. glut. b. 23.4.

BO. 23.5.

Anem. hep. b. 20.4.

(cult.)

Betula BO. 16.5.

b. 16.5.

LV. 6.10.

Calluna b. 19.7.
Caltha b. 15.5.
Chrys. leuc. b. 25.6.
Conv. maj. b. 12.6.
Frag. v. b. 2.6.

» f. 1.7.
Ledum b. 15.6.
Linnaea b. 26.6.
Lonic. tat. b. 23.6.

» f. 8.8.
Myrt. nigra b. 20.5.

» f. 7.7. (off.St.)

Myrt. nigra f. 13.7.
(Wald.)
Narciss, poët. b.21.5.
Nuph. lut. b. 26.6.
Pin. silv. b. 16.6.
Pir. mal. b. 11.6.
Plat. bif. b. 21.6.
Pop. trem. b. 26.4.

BO. 27.5.

LV. 27.9.
Prun. cer. b. 11.6.
Prun. pad. b. 30.5.

Bidrag t. känned. af Finl.

Pop. trem. BO. 16.5.
Rib. rubr. b. 23.5.

y f. 24.7.
Rub. arct. b. 3.6.
Rub. cham. f. 20.7.
Rub. id. b. 23.6.
y f. 21.7.
Sal. capr. b. 1.5.
Sorb. auc. b. 15.6.
y BO. 17.5.
y f. 30.8.
Syringa v. b. 14.6.

Avena S. 6.5. » Aehr. 3.7. Avena Ernte 8.8.

Hordeum S. 18.5.

Aehr. 2.7.

Ernte 29.7.

Secale Aehr. 8.6.

b. 23.6.

Ernte 25.7.

S. 5.8.

Solan. tub. S. 2.6.

Ernte 14.9.

Mähen d. Wies. 6.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 11.5. Arab. suec. 16.5. Daphn. mez. 10.5. Emp. nigr. 7.5. Galanth. niv. 19.4. Junip. comm. 15.6. Oxal. acet. 14.5. Tarax. off. 12.5. Thlasp. arv. 15.5. Viola umbr. 14.5.

Kuopio, Haminanlahti. — Lector E. W. Suomalainen.

Acer plat. b. 3.6.

BO. 6.6.
Achill. m. b. 16.6.
Calluna b. 13.7.
Chrys. leuc. b. 30.6.
Conv. maj. b. 10.6.
Frag. v. f. 3.7.
Ledum b. 12.6.
Linnaea b. 20.6.
Myrt. nigra b. 3.6.

f. 8.7.
Nuph. lut. b. 7.7.
Picea exc. b. 3.6.
Pin. silv. b. 12.6.

Pir. mal. b. 12.6.
Plat. bif. b. 27.6.
Prun. pad. b. 3.6.
Rib. rubr. b. 3.6.
f. 20.7.
Rub. arct. b. 5.6.
Rub. cham. f. 10.7.
Rub. id. b. 21.6.
f. 20.7.
Sorb. auc. b. 14.6.
Syringa v. b. 12.6.
Tilia sept. b. 18.7.
Trientalis b. 7.6.
Trollius b. 10.6.

Ulmaria b. 5.7. Vacc. v.—i. b. 13.6. » f. 15.8. Viburn. op. b. 30.6.

Avena Aehr. 1.7.

» Ernte 12.8.

Hordeum Aehr. 1.7.

Secale b. 25.6.

» Ernte 3.8.

» S. 10.8.

Solan. tub. S. 6.6.

Mähen d. Wies. 1.7.

Suonnejoki, Kirchdorf. — Provinzial-Arzt J. E. Rahm. 62° 38′ n. Br.; 27° 8′ ö. Gr.

Conv. maj. b. 10.6.

Acer plat. b. 2.6. Achill. m. b. 23.6. Aln. glut. b. 22.4. A. inc. b. 18.4. Betula BO. 20.5. » b. 16.5. Calluna b. 13.7. Caltha b. 18.5. Chrys. leuc. b. 25.6.

Frag. v. b. 2.6.

3 f. 4.7.

Ledum b. 11.6.

Linnaea b. 26.6.

Lonic. tat. b. 20.6.

Menyanth. b. 9.6.

Myrt. nigra b. 22.5.

3 f. 15.7.

Rub. id. f. 28.7.
Sal. capr. b. 5.5.
Sorb. auc. b. 14.6.
Syringa v. b. 13.6.
Trientalis b. 9.6.
Trollius b. 10.6.
Tussilago b. 9.5.
Ulmaria b. 5.7.
Vacc. v.—i. b. 12.6.

Viburn. op. b. 28.6.
(cult.)

Avena S. 8-16.5.
Aehr. 9.7.

Hordeum S. 25-30.5.
Aehr. 11.7.
Ernte 2.8.
Secale Aehr. 11.6.

Secale b. 23.6.

* Ernte 22.7.

* S. 10.8.

Solan tub. S. 11-30.5.

(Garten).

* S. 2-10.6.

(Acker.)

* Ernte 9.9.

Mähen d. Wies. 6.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 16.5. Arctost.uv.-urs.20.5. Camp. pat. 23.6. Cent. cyan. 30.6. Crat. cocc. 19.6. Epil. ang. 2.7. Lon. xyl. 13.6.(cult.) Nymph. cand. 27.6. Oxal. acet. 20.5.

Rib. gross. 2.6. Trif. prat. 23.6. T. rep. 26.6. Vic. crace. 26.6.

Nord-Karelien. — Wärtsilä. — Frau Nina Karsten. 62° 10′ n. Br.; 30° 39′ ö. Gr.

Acer plat. b. 20.5. BO. 30.5. LV. 24.9. Achill. m. b. 1.7. Aln. inc. b. 29.4. Betula BO. 24.5. b. 24.5. LV. 24.9. Calluna b. 24.7. Caltha b. 31.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 12.6. Frag. v. b. 26.5. f. 4.7. Ledum b. 17.6. Linnaea b. 27.6. Lonic. tat. b. 19.6. f. 8.8. Menyanth. b. 11.6. Myrt. nigra b. 27.5. f. 14.7. Narciss. poët. b. 7.6. Nuph. lut. b. 3.7.

Picea exc. b. 7.6. Pin. silv. b. 16.6. Pir. mal. b. 12.6. Plat. bif. b. 23.6. Pop. trem. b. 14.5. BO 2.6. LV. 28.9. Prun. cer. b. 12.6. Prun. pad. b. 1.6. f. 26.8. Quercus BO. 4.6. LV. 28.9. Rib. rubr. b. 2.6. f. 27.7. Rub. arct. b. 25.5. f. 14.7. 13 Rub. cham. b. 8.6. 1) f. 20.7. Rub. id. b. 1.7. f. 27.7. Sal. capr. b. 12.5. Sorb. auc. b. 15.6. f. 28.8.

Syringa v. b. 16.6. Trientalis b. 8.6. Trollius b. 4.6. Tussilago b. 5.5. f. 6.6. N. Ulmaria b. 4.7. Vacc. v.—i. b. 13.6. f. 19.8. Viburn. op. b. 18.6. Avena S. 14.5. Aehr. 8.7. Ernte 11.8. Hordeum S. 21.5. Ernte 10.8. Secale Aehr. 12.6. b. 24.6. >> Ernte 27.7. ١) S. 10.8. Solan, tub. S. 28.5. Ernte 14.9.

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 5.7. Androm. cal. 17.5. A. polif. 30.5. Arctost. uv.-urs.17.5. Bet. od. 24.5. Cent. cyan. 26.6. Cirs. het. 6.7. Crat. cocc. 16.6. Daphn. mez. 1.5. Dianth. delt. 9.7. Epil. ang. 4.7. Erioph. vag. 5.5. Geran. silv. 12.6. Lychn. visc. 24.6. Majanth. bif. 19.6.

Mähen d. Wies. 8.7.

Bidrag t. känned. af Finl

Nymph. alb. 8.7. Orch. mac. 29.6. Orob. vern. 19.5. Oxal. acet. 24.5. Parn. pal. 8.8. Pedic. pal. 24.6. Pis. arv. 2.7. Potam. nat. 17.7.

Ran. acr. 23.5. Rib. aur. 2.6. R. gross. 2.6. R. nigr. 1.6. Rub. sax. 30.6. Sal. pent. 22.5. Samb. rac. 4.6. Solid. virg. 15.7. Suce. prat. 30.7. Tan. vulg. 31.7. Tarax. off. 24.5. Trich. arv. 14.7. Trif. prat. 23.6. T. rep. 24.6. Verb. thaps. 19.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Daphn. mez. 30.7. Erioph. vag. 6.6. Rib. nigr. 29.7. Rub. sax. 10.8. Samb. rac. 20.7. Tarax. off. 14.6.

Avena S. 23.5.

Liperi, Käsämä. — Landwirt J. Puhakka.

 $62^{\circ}~20^{\prime}\,\text{n.}$ Br.; $29^{\circ}~30^{\prime}$ ö. Gr.

Acer plat. LV. 29.9.
Achill. m. b. 18.6.
Betula BO. 16.5.

LV. 3.10.
Calluna b. 25.7.
Chrys. leuc. b. 27.6.
Conv. maj. b. 6.6.
Frag. v. b. 3.6.

f. 6.7.
Ledum b. 18.6.
Myrt. nigra b. 20.5.

f. 15.7.
Nuph. lut. b. 30.6.
Pir. mal. b. 13.6.
Pop. trem. BO. 18.5.

LV. 5.10.

Prun. pad. b. 3.6.

Prun. pad. f. 10.9.
Rib. rubr. b. 27.5.

» f. 21.7.
Rub. cham. f. 23.7.
Rub. id. b. 23.6.

» f. 26.7.
Sorb. auc. b. 13.6.

» f. 15.9.
Syringa v. b. 15.6.
Tilia sept. LV. 4.10.
Trientalis b. 12.6.
Vacc. v.—i. b. 20.6.

» f. 3.9.
Viburn. op. b. 4.7.

Aehr. 18.7. Ernte 3.9. Fagop. b. 9.7. Hordeum S. 28.5. Aehr. 16.7. Ernte 20.8. Lin. usit. S. 16.6. B. 20.7. * Ernte 1.9. >> Secale Aehr. 10.6. b. 25.6. Ernte 27.7. S. 18.8. Solan. tub. S. 28.5. Ernte 16-18.9.

Mähen d. Wies. 10.7.

Mittel-Ostrobothnien. — Esse, Öfveresse. — Volkschullehrer J. Finnäs.

64° 35′ n. Br.; 23° 11′ ö. Gr.

Achili. m. b. 25.6. Betula BO. 23.5. » LV. 12.10. Calluna b. 25.7. Caltha b. 18.5. Chrys. leuc. b. 27.6. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 27.5. » f. 10.7.

Ledum b. 14.6. Linnaea b. 20.6. Menyanth. b. 11.6. Myrt. nigra b. 25.5. » f. 15.7. Nuph. lut. b. 23.6. Picea exc. b. 10.6. Pin. silv. b. 19.6. Pir. mal. b. 15.6. Pop. trem. b. 10.5.

» BO. 10.6.
» LV. 14.10.

Prun. pad. b. 9.6.
» f. 5.8.

Rib. rubr. b. 24.5.
» f. 26.7.

Rub. arct. b. 25.5.

Rub. cham. b. 5.6.

Rub. cham. f. 18.7.
Rub. id. b. 22.6.

" f. 30.7.
Sorb. auc. b. 18.6.

" f. 25.8.
Syringa v. b. 18.6.
Trientalis b. 9.6.
Vacc. v.—i. b. 17.6.

Vacc. v.—i. f. 17.8.

Avena S. 11.5.

Avena S. 11.5.

Aehr. 7.7.

Ernte 14.8.

Hordeum S. 25.5.

Aehr. 5.7.Ernte 6.8.

Secale Aehr. 12.6.

* b. 26.6.

* Ernte 3.8.

* S. 18.8.

Solan. tub. S. 28.5.

* Ernte 13.9.

Mähen d. Wies. 20.7.

Kajanisch-Ostrobothnien. — Puolanko, Kivarijärvi. — Polizeibeamter R. Alliniemi.

64° 52′ n. Br.; 27° 43′ ö. Gr.

 Rub. cham. f. 2.8. Rub. id. f. 12-23.8. Sal. capr. b. 7.6. Sorb. auc. f. 16-18.9. Vacc. v.—i. f. 26.8.

Avena S. 24-29.5. » Ernte 24.8. Hordeum S. 5-8.6.

» Ernte 12.8.
Secale Ernte16-26.8.

» S. 16-28.8.
Solan. tub. S. 5-8.6.

» Ernte 12-16.9.

Nord-Ostrobothnien. — Uleåborg (Oulu). — Provinzial-Artzt S. W. Liljeblom.

65° 1′ n. Br.: 25° 27′ ö. Gr.

Pop. trem. b. 18.5. Prun. pad. b. 12.6. f. 30.8. Rib. rubr. b. 8.6. Rub. aret. b. 11.6. Rub. cham. b. 8.6. f. 18.7. >> Rub. id. b. 3.7. » f. 3.8. Sal. capr. b. 19.5. Sorb. auc. b. 25.6. » f. 5.9. Syringa v. b. 26.6. Trientalis b. 14.6. Trollius b. 11.6. Tussilago b. 16.5. Ulmaria b. 9.7.

Vacc. v.—i. b. 23.6. " f. 27.8.

Avena S. 16.5.

» Aehr. 8.7.
» Ernte 17.8.

Hordeum S. 26.5.

Aehr. 5.7.

Ernte 13.8.
 Secale Aehr. 13.6.
 b. 1.7.

» Ernte 1.8.

» S. 11.8.
Solan. tub. S. 28.5.
» Ernte 7.9.
Mähen d. Wies. 13.7.

Bidrag t. känned. af Finl.

Haapajärvi, Kirchdorf. — Förster S. Czarnecki. 63° 45′ n. Br.; 25° 19′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 25.4. Betula b. 25.5. Caltha b. 18.5. Conv. maj. b. 10.6. Ledum b. 10.6. Menyanth. b. 10.6. Myrt. nigra b. 15.6. » f. 2.8.

Pin. silv. b. 20.6. Pop. trem. b. 10.5. BO. 10.6. >> Rub. arct. b. 10.6. Secale Aehr. 12.6. Rub. cham. f. 2.8. b. 3.7. Sorb. auc. b. 20.6. Syringa v. b. 10.6. Trientalis b. 10.6.

Vacc. v.—i. b. 15.6. » f. 30.8. » Ernte 15.8.

Lappland. — Kemijärvi, Kirchdorf. -- Postverwalter K. W. Heikinheimo.

 $66^{\circ} 43'$ n. Br.: $27^{\circ} 27'$ ö. Gr.

Achill. m. b. 30.6. Betula BO. 8.6. » b. 11.6. LV. 24.9. Caltha b. 15.6. Chrys. leuc. b. 9.7. Conv. maj. b. 5.7. Ledum b. 22.6. Linnaea b. 29.6. Menyanth. b. 23.6. Myrt. nigra b. 11.6. » f. 5.8.

Pop. trem. b. 3.6. BO. 16.6. LV. 24.9.)) Prun. pad. b. 18.6. Rub. arct. b. 25.6. Rub. cham. b. 15.6. » f. 24.7. Rub. id. b. 3.7. » f. 1.8. Sorb. auc. b. 24.6. Trientalis b. 21.6. Trollius b. 16.6.

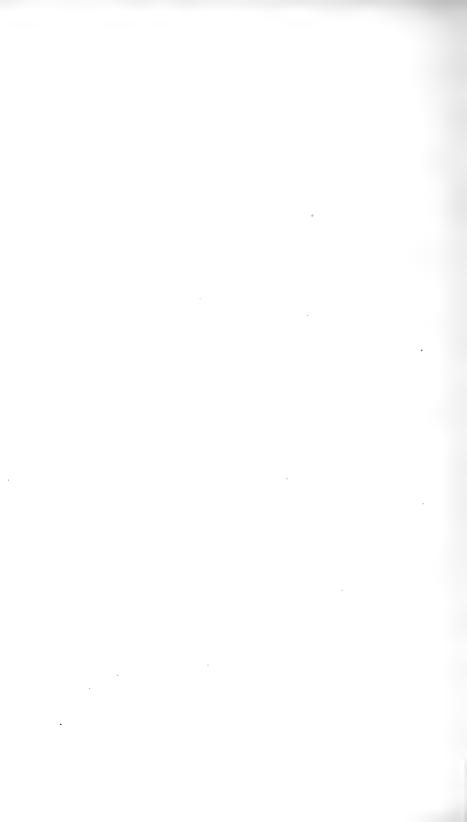
Vacc. v.—i. b. 25.6. » f. 5.9. Avena S. 26.4. Hordeum S. 22-29.5. » Ernte 17.8. Secale Aehr. 24.6. » b. 7.7. Solan. tub. S. 26.5. Mähen d. Wies. 7.7.

Inari, Muddusjärvi, Thule. — Förster M. W. Waenerberg. 69° 6′ n. Br.; 27° 12′ ö. Gr.

Betula BO. 3.6. » LV. 26.9. Calluna b. 10.7.
Menyanth. b. 23.6.
Myrt. nigra f. 27.8.
Nuph. lut. b. 2.7. Pop. trem. BO. 15.6. » LV. 2.10. Prun. pad. b. 22.6. f. 3.9.

Rib. rubr. f. 18.8. Rub. arct. b. 22.6. Rub. cham. b. 20.6. » f. 28.8. Sorb. auc. f. 10.9. Trientalis b. 23.6. Vacc. v.—i. b. 10.7. » f. 3.9.

Avena S. 29.5. » Ernte 3-4.9. Hordeum S. 30.5. » Ernte 4.9. Solan. tub. S. 4-6.6. » Ernte 8-10.9. Mähen d. Wies. 24.7.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 2.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1915.

ZUSAMMENGESTELLT

von

V. F. BROTHERUS.

\$ | ** ! <

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG.
1921.

Abkürzungen.

- b. erste Blüten offen.
- f. erste normale Früchte reif.

BO. erste normale Blattoberflächen sichtbar; Laubentfaltung.

LV. allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte 'sämmtlicher Blätter an der Station verfärbt.

Die Ziffern den Tag und Monat.

Aland. — Mariehamn. — Lector H. Kranck.

Acer plat. b. 27.5. Aesc. b. 30.6. Aln. glut. b. 22.4. Anem. hep. b. 17.4. A. nem. b. 4.5. Betula b. 25.5. Calluna b. 6.8. Caltha b. 22.4. Conv. maj. b. 11.6. Corylus b. 22.4. Frag. v. b. 6.6. Ledum b. 19.6. Menyanth. b. 16.6. Myrt. nigra b. 30.5. Picea exc. b. 8.6. Pin. silv. b. 1.7. Pir. mal. b. 17.6. Plat. bif. b. 1.7. Pop. trem. b. 26.4. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 8.6. Rub. cham. b. 9.6. Sal. capr. b. 27.4. Sorb. auc. b. 24.6. Syringa v. b. 23.6. Tilia sept. b. 13.8. Trientalis b. 16.6. Tussilago b. 10.4. Ulmaria b. 13.7. Vacc. v.—i. b. 19.6.

Secale Aehr. 13.6. » b. 3.7.

Anfang d. Blüte.

Acer pseudopl. 20.6. Adox. mosch. 16.5. (reichl.) Agrim. eup. 25.7. Alchem. vulg. 27.5. Allium schoen. 1.7. Alop. prat. 13.6. (reichl.) Anem. ran. 16.5. Antenn. dioic. 5.6. Anthox. od. 3.6. Anthyll. vuln. 1.7. Arab. thalian. 18.5. (reichl.) Barb. vulg. 3.6. Brass. camp. 3.6. Camp. trach. 6.8. Card. hirs. 18.5. (reichl.) C. prat. 17.6. (reichl.) Carex. vern. 20.5. (reichl.) Carlin. vulg. 6.8. Chaeroph. silv. 2.6. Chelid. maj. 22.6. (reichl.) Conv. polygon. 11.6. Coryd. sol. 30.4. Coton. vulg. 12.6.

Drab. vern. 18.5. (reichl.) Rib. alp. 7.6. Rub. sax. 16.6. Rum. acetosa 20.6. (reichl.) Sal. frag. 7.6. S. rep. 30.5. (reichl.) Sax. gran. 4.6. S. tridact. 6.6. (reichl.) Sed. ann. 27.6. Emp. nigr. 3.5. Erioph. vag. 6.5. Frax. exc. 1.6. Gag. lut. 25.4. Geran. moll. 2.6. G. sangu. 27.6. G. silv. 7.6. Geum. riv. 26.5. Glaux mar. 22.6. Glech. heder. 24.5. (einz.) Helianth. vulg. 1.7. Hierochl. bor. 7.6. Hippoph.rhamn. 7.6. Junip. com. 1.7. Laserp. latif. 13.7. (reichl.) Lathr. squam. 11.5.

List. ovat. 19.6. Lithosp. arv. 27.5. Lonic. xyl. 1.7. Lot. corn. 7.6. Luz. camp. 30.5. (reichl.) L. pil. 3.5. Lychn. visc. 20.6. Sesl. coer. 23.5. Sorb. fenn. 1.7. (reichl.) Spir. filip. 1.7. Tarax. off. 18.5. Thlasp. alp. 26.5. Trif. prat. 12.6. Ulm. mont. 21.5. Vacc. ulig. 12.6. Valer. off. 10.7. (reichl.) Valerianella 8.6. Majanth. bif. 27.6. Medic. lup. 27.5. Melamp. nem. 20.6.

Medic. lup. 27.5.
Melamp. nem. 20.6.
Mercur. per. 3.6.
(reichl.)
Myosot. pal. 22.6.
Myosur. min. 22.5.
Orch. samb. 27.5.
Orob. yern. 27.5.

Bidrag t. känned. af Finl.

Oxal. acet. 23.5.
(reichl.)

Par. quadr. 8.6.
(einz.)

Pedic. pal. 19.6.
Petas. off. 7.5.
Pingu. vulg. 20.6.
(reichl.)

Plant. lanc. 27.5.
P. media 12.6.

Polyg. amar. 27.5. Potent. vern. 6.6. Prim. far. 23.5. (einz.) P. off. 13.5. Prun. spin. 20.6. Ran. aqu. 16.6. (reichl.) R. auric. 26.5. R. bulb. 6.6. R. fic. 30.4.
Veron. becc. 7.7.
(reichl.)
V. cham. 12.6.
V. hederif. 9.5.
(reichl.)
V. Rivin. 26.5.
(reichl.)
V. tric. arv. 11.5.
(reichl.)

Sagu, Osmalahti. — Fräulein Selma Henricsson. 60° 21′ n. Br.; 22° 35′ ö. Gr.

Acer plat. b. 26.5. BO. 29.5. LV. 27.9. Achill. m. b. 1.7. Aln. glut. b. 25.4. Anem. hep. b. 25.4. A. nem. b. 13.5. Betula BO. 22.5. b. 23.5. LV. 19.10. Calluna b. 31.7. Caltha b. 11.5. Chrys. leuc. b. 13.6. Conv. maj. b. 10.6. Corylus b. 2.5. Frag. v. b. 29.5. f. 7.7. Ledum b. 22.6. Linnaea b. 8.7. Myrt. nigra b. 28.5. f. 15.7. Narciss. poët. b. 30.5.

Pir. mal. b. 10.6. Plat. bif. b. 11.6. Pop. trem. b. 7.5. BO. 10.6. LV. 10.10. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 8.6. f. 22.8. Quercus BO. 9.6. LV. 27.10. Rib. rubr. b. 30.5. f. 3.8. Rub. arct. b. 3.6. Rub. id. b. 4.7. f. 3.8. Sal. capr. b. 17.5. Sorb. auc. b. 17.6. f. 30.8. Syringa v. b. 20.6. Tilia sept. BO. 10.6. b. 6.8. LV. 9.10. Trientalis b. 11.6.

Tussilago b. 2.5. Ulmaria b. 7.7. Vacc. v.—i. b. 15.6. f. 21.8. Avena S. 10.5. Aehr. 14.7. **>>** Ernte 28.8. Hordeum S. 26.5. Aehr. 12.7. >> Ernte 19.8. Lin. usit. S. 29.5. b. 14.7. **»** Ernte 26.8. Secale Aehr. 8.6. b. 1.7. Ernte 10.8. S. 21.8. Solan. tub. S. 5.5. Ernte 23.9. Trit. sat. Ernte 26.8. S. 25.8.

Finby. — Hakkala. — Volkschullehrer A. Salovaara. 60°8′ n. Br.; 23°2′ ö. Gr.; 15 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 25.5.

BO. 1.6.

LV. 10.10.

Achill. m. b. 30.6.

Aln. glut. b. 27.4.

Anem. hep. b. 28.4.

A. nem. b. 7.5.

Betula b. 21.5.

LV. 27.10.

Calluna b. 1.8.

Picea exc. b. 5.6.

Chrys. leuc. b. 27.6. Conv.maj. b. 12.6. Corylus b. 26.4. Frag. v. b. 2.6. f. 5.7. Ledum b. 18.6. Linnaea b. 6.7. Myrt. nigra b. 27.5. f. 17.7.

Caltha b. 20.5.

Picea exc. b. 7.6.
Pir. mal. b. 13.6.
Plat. bif. b. 29.6.
Pop. trem. b. 13.5.
BO.9.6.
LV. 14.10.
Prun. cer. b. 4:6.
Pad. b. 6.6.
Quercus BO. 5.6.
LV. 29.10.

Mähen d. Wies. 14.7.

Rib. rubr. b. 25.5.

y f. 29.7.
Rub. id. b. 30.6.
y f. 28.7.
(cult.)
Sal. capr. b. 29.4.
Sorb. auc. b. 18.6.
Syringa v. b. 20.6.
Tilia sept. LV. 25.10.
Trientalis b. 8.6.
Tussilago b. 24.4.

Vacc. v.—i. b. 13.6.

5. 20.8.

Avena S. 11.5.

Aehr. 11.7.

Ernte 23.8.

Hordeum S. 15.5.

Hordeum Aehr. 9.7.

Ernte 16.8.

Lin. usit. S. 21.5.

b. 10.7.

Lin. usit. Ernte 12.8, Secale Aehr. 5.6,

» b. 28.6,
Secale Ernte 30.7,

» S. 18.8,
Solan. tub. S. 3.6,

» Ernte 21.9,
Trit. sat. Ernte 24.8,

» S. 20.8,
Mähen d. Wies. 12.7.

Nyland. — Ekenäs. — Provinzial-Arzt R. Fabritius. 59° 58′ n. Br.; 23° 27′ ö. Gr.; 5 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 23.5. Anem. hep. b. 26.4. A. nem. b. 6.5. Caltha b. 8.5. Corylus b. 26.4. Pop. trem. b. 8.5. Rib. rubr. b. 24.5. Sal. capr. b. 6.5. Tussilago b. 27.4.

Solan. tub. S. 22-28.5.

Syringa v. b. 18.6.

Trientalis b. 10.6.

Tussilago b. 6.5.

Karis, Eisenbahnstation. — Apotekar B. Adler.

Acer plat. b. 26.5. BO. 3.6. Achill. m. b. 13.6. Aesc. BO. 29.5. Aln. inc. b. 20.4. Anem. hep. b. 26.4. A. nem. b. 5.5. Betula BO. 20.5. b. 22.5. Caltha b. 28.4. Chrys. leuc. b. 28.6. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 22.5. f. 7.7. Ledum b. 12.6. Linnaea b. 1.7.

Myrt. nigra b. 3.6. f. 18.7. Narciss. poët. b. 8.6. Nuph. lut. b. 21.6. Pir. mal. b. 11.6. Plat. bif. b. 1.7. Pop. trem. b. 6.5. Prun. cer. b. 9.6. pad. b. 9.6. Quercus BO. 9.6. Rib. rubr. b. 5.6. f. 30.7. Rub. cham. f. 2.8. Rub. id. f. 31.7. Sal. capr. b. 4.5. Sorb. auc. b. 28.6.

Ulmaria b. 17.7. Vacc. v.—i. b. 21.6. Viburn. op. b.30.6. Avena S. 12.5. Achr. 18.7. Hordeum S. 23.5. Secale Achr. 17.6. b. 3.7. Ernte 4.8.

Solan. tub. S. 21-25.5.

Mähen d. Wies. 9.7.

Esbo, Mäkkylä. — Doctor Juris A. W. Gadolin. $60^{\circ} 13'$ n. Br.; $24^{\circ} 50'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 27.5. Aln. glut. b. 28.4. A. inc. b. 22.4. Anem. hep. b. 25.4. A. nem. b. 29.4. Betula BO. 22.5. Betula BO. 24.5. Caltha b. 16.5. Corylus b. 6.5. Myrt. nigra b. 24.5. Narciss. poët. b. 26.5. Pop.trem. b.1.5.(67). Prun. pad. b. 6.6. Sal. capr. b. 6.5. Tussilago b. 27.4.

Secale b. 6.7.

Bidrag t. känned, af Finl.

Anfang d. Blüte.

Alchem. vulg. 29.5. Arctost.uv.-urs. 30.5. Capsella 22.5. Coryd. sol. 1.5. Croc. vern. 24.4. Drab. vern. 1.5. Gag. min. 6.5. Iris. pseud. 6.7. Luz. pil. 9.5. Myosot. strict. 24.5. Myrrh. od. 30.5. Oxal. acet. 19.5. Ran. aur. 30.5. R. fic. 6.5. Rib. alp. 30.5. R. gross. 30.5. Tarax. off. 22.5. Veron. serp. 7.6. Viol. pal. 26.5. V. tric. 21.5. V. tric. arv. 13.5.

Helsingfors. — Professor Th. Saelan. 60° 10′ n. Br.; 24° 57′ ö. Gr.; 10 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 25.5.

BO. 30.5-1.6.

LV. 29.9.

Aesc. BO. 31.5.

LV. 29.10.

LV. 20.10.

Aln. glut. b. 25-30.4.

BO. 25.5.

Anem. nem. 27.4.

(Aggelby).

Betula LV. 6-9.10.

Caltha b. 29.5,

Conv. maj. b. 11.6.

Frag. v. b. 15.6.

Ledum b. 23.6.
Lonic. tat. b. 23-30.6.
Picea exc. b. 3.6.
Pin. silv. b. 16.6.
Pir. mal. b. 18-23.6.
Pop. trem. b. 7-11.5.

BO. 6.6.

LV. 16.10.
Prun. cer. b. 10-13.6.
Prun. pad. b. 10.6.

BO. 23.5.
Quercus BO. 10.6.

LV. 4.11.
Rib. rubr. b. 4.6.

Rub. id. b.10.7.
Sal. capr. b. 23.5.
Sorb. auc. b. 18-23.6.

» f. 25.9.
Syringa v. b. 21-23.6.

» LV. 20.10.
Trientalis b. 11.6.
Trollius b. 11.6.
Vacc. v.—i. b. 17.6.
Viburn. op. b. 30.
6-8.7.

Secale Aehr. 11.6. (Åggelby).

Anfang d. Blüte.

Acer pseudopl. 19-20.6.
Alop. prat. 1-4.7.
Anthrisc. silv. 16.6.
Barb. vulg. 16.6.
Better. inc. 4.7.
Bet. odor. 4.6.
B. verr. 25.5.
Carag. arb. 19.6.
Corn. alb. 30.6.
Crat. cocc. 30.6.
Crep. tect. 6.7.
Dicentr. spect. 18.6.

Drab. vern. 11.5. Gag. min. 26.5. Lar. eur. 23-25.5. Lath. prat. 4.7. Matr. cham. 1.7. M. disc. 6.7. Myosot. hisp. 1.7. Pap. nudic. 4.6. (cult.) Pav. rubr. 30.6. Pop. laurif. 30.5. Prun. virgin. 30.6. Rib. alp. 30.5. R. gross. 31.5. R. nigr. 30.5. Sorb. aria 30.6. Sal. nigr. 30.5. S. fenn. 28.6. S. suec. 30.6. Sperg. vern. 15.6. Tarax. off. 26.5. Trif. prat. 1-4.7. T. rep. 2.7. Ulm. mont. 22.5.

Nurmijärvi, Kirchdorf. — Arzt P. Z. Collan.

Acer plat. b. 22.5. » BO. 5-6.6. Achill. m. b. 9.7. Aln. glut. b. 25.4. A. inc. b. 16.4. Anem. hep. b. 22.4. A. nem. b. 3-4.5. Betula BO. 26.5. Betula b. 27.5. » LV. 30.10. Calluna b. 5.8. Caltha b. 20.5.

Chrys. leuc. b. 12.7. Conv. maj. b. 6.6. Corylus b. 1.5. Frag. v. b. 4.6. f. 12.7. Ledum b. 9.6. Linnaea b. 9.7. Menyanth. b. 12.6. Myrt. nigra b. 22.5. f. 20.7. Nuph. lut. b. 9.7. Picea exc. b. 10.6. Pir. mal. b. 14.6. Pop. trem. b. 7.5. BO. 6.6. Prun. pad. b. 2-3.6. f. 29.8.

Quercus BO. 6.6. Rib. rubr. b. 6.6. f. 29.7. Rub. arct. b. 7.6. Rub. cham. b. 5.6. Rub. id. f. 27.7. Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 21.6. f. 31.8. Syringa v. b. 21.6. Tilia sept. b. 28.7. Trientalis b. 6.6. Trollius b. 6.6. Tussilago b. 22.5. Ulmaria b. 20.7. Vacc. v.—i. b. 20.6.

Vacc. v.—i. f. 21.8. Avena S. 11.5. Aehr. 15.7. Ernte 27.8. Hordeum Aehr. 18.7. Ernte 20.8. 10 Lin. usit. Ernte 27.8. Secale Aehr. 13.6. b. 7.7. Ernte 11.8. S. 18.8. Solan. tub. S. 31.5-5.6. Ernte 15-20.9. Mähen d. Wies. 9-

Borgå, Weckjärvi. — Forstwärter H. E. Heiman. 60° 24′ n. Br.; 25° 44′ ö. Gr.; 15 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 26.5. BO. 5.6. LV. 16.9. Aln. glut. b. 10.5. A. inc. b. 26.4. Anem. hep. b. 24.4. A. nem. 30.4. Betula BO. 17.5. b. 19.5. LV. 18.9. Calluna b. 26.7. Caltha b. 20.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 1.6. Frag. v. b. 20.5. f. 6.7.)) Ledum b. 20.6. Linnaea b. 13.6. Myrt. nigra b. 19.5. f. 15.7. Nuph. lut. b. 13.7. Picea exc. b. 9.6.

Pin. silv. b. 21.6. Pir. mal. b. 14.6. Pop. trem. b. 19.5. BO. 3.6. >> LV. 2.10. Prun. cer. b. 13.6. Prun. pad. b. 5.6. Quercus BO. 9.6. LV. 3.10. Rib. rubr. b. 21.5. f. 5.8. Rub. arct. b. 9.6. Rub. cham. b. 8.6. >> f. 10.8. Rub. id. b. 12.6. Sal. capr. b. 18.5. Sorb. auc. b. 22.6. Syringa v. b. 13.6. Tilia sept. LV. 28.9. Trientalis b. 6.6. Trollius b. 4.6.

Tussilago b. 11.5. Ulmaria b. 8.7. Vacc. v.—i. b. 10.6. f. 12.8. Avena S. 8.5. Aehr. 15.7. Ernte 24.8. Hordeum S. 15.5.)) Aehr. 14.7. Ernte 25.8. Lin. usit. S. 27.5. b. 17.7.))>)) Ernte 26.8. Secale Aehr. 2.6. b. 1.7. Ernte 4.8. S. 23.8. Solan, tub. S. 22.5. Ernte 15.9. Mähen d. Wies. 13.7.

Borgnäs (Pornainen), Kirveskoski. — Volkschullehrer H. J. Pekkola.

 $60\,^{\circ}\,28'$ n. Br.; $\,25\,^{\circ}\,23'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 30.5. » LV. 6-10.10. Achill. m. b. 16.7. Aln. inc. b. 19.4. Anem. hep. b. 30.4. A. nem. b. 11.5. Betula b. 26.5. » LV. 23.10. Calluna b. 5.8.

Bidrag t. känned. af Finl.

Caltha b. 21.5. Chrys. leuc. b. 3.7. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. b. 12.6. Linnaea b. 4.7. Myrt. nigra b. 23.5. f. 28.7. Narciss. poët. b. 4.6. Nuph. lut. b. 16.7. Picea exc. b. 7.6. Pir. mal. b. 14.6. Pop. trem. b. 11.5. BO. 9.6. LV. 6-10.10. Prun. cer. b. 11.6. Prun. pad. b. 5.6.

Vacc. v. i. f. 6-11.9.

Avena S. 8.5.

Achr. 17.7.

Ernte 24.8.

Hordeum Achr. 16.7

Lin. usit. b. 17.7.

Ernte 6.8.

Secale Achr. 12.6.

b. 1.7.

Ernte 6.8.

S. 16.8.

Solan. tub. S. 27.5.

Ernte 20.9.

Trit. sat. Ernte 25.8.

Mähen d. Wies. 13.7.

Ulmaria b. 16.7. Vacc. v.—i. b. 16.6. » f. 31.8.

Süd-Karelen. — Antrea, Ikävalkola. — Volkschullehrer W. Pylkkänen.

60° 58′ n. Br.; 29° 7′ ö. Gr.

Acer plat. b. 25.5. » BO. 30.5. Achill. m. b. 7.7. Aln. glut. b. 25.4. A. inc. b. 21.4. Anem. nem. b. 9.5. Betula BO, 19.5. b. 23.5. LV. 14.10. Calluna b. 26.7. Caltha b. 16.5. Chrys, leuc. b. 2.7. Conv. maj. b. 12.6. Frag. v. b. 8.6. f. 9.7. Ledum b. 15.6. Linnaea b. 8.7. Menyanth, b. 23.6. Myrt. nigra b. 25.5.

Pin. silv. b. 15.6. Pir. mal. b. 14.6. Plat. bif. b. 13.7. Pop. trem. b. 7.5. BO. 5.6. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 1.6. f. 12.9. Quercus BO. 7.6. Rib. rubr. b. 30.5. f. 31.7. Rub. arct. b. 20.6. Rub. cham. f. 24.7. Rub. id. b. 8.7. f. 6.8. Sal. capr. b. 7.5. Sorb. auc. b. 14.6. Syringa v. b. 20.6. Trientalis b. 10.6. Trollius b. 14.6. Tussilago b. 26.4.

Viburn. op. b. 5.7.

Avena S. 7.5.

Aehr. 11.7.

Ernte 16.8.

Fagop. b. 9.7.

Hordeum S. 28.5.

Aehr. 18.7.

Ernte 24.8.

Lin. usit. b. 14.7.

Ernte 6.8.

Secale Aehr. 14.6.

b. 3.7.

Ernte 6.8.

S. 18.8.
Solan. tub. S. 2.6.
Ernte 27.9.
Mähen d. Wies, 14.7.

Anfang d. Blüte.

Aira caesp. 9.7. Arctos. uv.-urs. 23.5. Bet. odor. 25.5. B. verr. 23.5. Camp. pers. 11.7. Card. prat. 14.6.

Nuph. lut. b. 6.7.

f. 13.7.

Cent. cyan. 4.7. Cirs. het. 11.7. Dianth. delt. 14.7. Epil. ang. 12.7. Geran. silv. 15.6. Junip. com. 17.6. Luz. pil. 22.5. Lychn. visc. 22.6. Majanth. bif. 13.6. Nymph. alb. 12.7. Orch. mac. 3.7. Oxal. acet. 19.5.

Oxycocc. pal. 28.6. Pedic. pal. 13.6. Phragm. com. 20.8. Pimp. sax. 13.7. Pir. com. 14.6. Pis. arv. 22.7. Potam. nat. 13.7. Pyrol. min. 4.7. P. rot. 24.6.

Ran. acr. 13.6. R. auric. 6.6. Rhamn, frang. 4.7. Rib. alp. 30.5. R. aur. 30.5. R. nigr. 30.5. Rub. arct. 20.6. Sal. pent. 16.6.

Samb. rac. 12.6. Sed. acr. 6.7. Solid. virg. 2.8. Succ. prat. 15.8. Tarax. off. 24.5. Trich. arv. 13.7. Trif. prat. 28.6. T. rep. 28.6.

Björneborg (Pori). — Lector E. W. Suomalainen. 61° 29′ n. Br.: 21° 47′ ö. Gr.

Acer plat. b. 27.5. Aln. glut. b. 26.4. A. inc. b. 24.4. Anem. hep. b. 25.4.

A. nem. b. 1.5. Betula b. 26.5. Caltha b. 14.5. Pop. trem. b. 6.5.

Sal. capr. b. 13.5. Tussilago b. 3.5. Avena S. 3.5.

Satakunta. — Karkku, Järventaka, Linnais. — Dr. phil. Hj. Hjelt, Frau Hedwig Hjelt und Mag. phil. Ester Hjelt. 61° 25′ n. Br.: 23° 14′ ö. Gr.: 60° ü. d. M.

Acer plat. BO. 10.6. | Narciss, poët. b. 31.5. | Tilia sept. BO. 10.6. Achill. m. b. 28.6. (einz.)

Aesc. BO. 12.6. Anem. hep. b. 22.4. A. nem. 15.5. Betula b. 23.5. Calluna b. 30.7. Chrys. leuc. b. 4.7. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 13.6. f. 17.7.

Ledum b. 23.6. Linnaea b. 3.7. Lonic. tat. b. 29.6. f. 9.8. Myrt. nigra b. 24.5.

(einz.) f. 16.7. (einz.)

(einz.) Nuph. lut. b. 10.7.

Picea exc. b. 11.6. Pin. silv. b. 25.6. Pir. mal. b. 18.6. Plat. bif. b. 28.6. (einz.)

Pop. trem. BO. 9.6. Prun. cer. b. 12.6. Prun. pad. b. 12.6. f. 15.8.

Quercus BO. 13.6. Rib. rubr. f. 7.8. (cult.)

Rub. id. b. 7.7. f. 7.8. (cult.)

Sorb. auc. b. 21.6. Syringa v. b. 26.6. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 24.6. Ulmaria b. 15.7. Vacc. v.—i. b. 23.6.

Viburn. op. b. 9.7. Avena Aehr. 14.7. Ernte 24.8. Hordeum Aehr. 15.7. Lin. usit. Ernte 25.8.

Secale Aehr. 12.6. b. 1.7. Ernte 7.8.

S. 17.8. Solan. tub. S. 31.5. Ernte 22.9. Mähen d. Wies. 21.7.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 9.7. Alism. pl. 17.7. Berb. vulg. 1.7. Camp. pers. 13.7. Cent. cyan. 12.7.

Cirs. het. 15.7. Crat. cocc. 20.6. Daphn. mez. 19.5. Dianth. delt. 11.7. Epil. ang. 14.7.

Geran. silv. 10.6. Lil. bulb. 6.7. Lon. xyl. 20.6. Lychn. visc. 16.6. (einz.)

Bidrag t. känned, af Finl.

Lychn. visc. 25.6. Majanth. bif. 14.6. (einz.) Majanth. bif. 20.6. Nymph. cand. 10.7. Orch. mac. 9.7. Orob. vern. 26.5. (einz.)

Oxyc. pal. 3.7. Pedic. pal. 23.6. Philad. cor. 15.7. Pimp. sax. 15.7. Pir. com. 12.6. Pis. arv. 7.7.

Pot. nat. 13.7. Prun. dom. 18.6. Pyrol. \min . 6.7. P. rot. 3.7. Ran. acr. 17.6. Rhamn. frang. 30.6. Rib. gross. 31.5. (einz.) 5.6.Rib. nigr. 7.6. (einz.) Rib. nigr. 13.6. Rub. sax. 8.6. (einz.) 15.6. Sal. pent. 12.6.

Samb. rac. 12.6. Sed. acr. 30.6. Solan. dulc. 15.7. Solid. virg. 24.7. Succ. prat. 10.8. Symphoric. rac. 23.7. Tanac. vulg. 27.7. Trif. prat. 21.6.(einz.) 30.6. T. rep. 17. 6. (einz.) 30.6. Vacc. ulig. 21.6. Verb.thaps. 17.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Air. caesp. 10.8. Bet. verr. 8.8. Camp. pers. 14.8. Cirs. het. 19.8. Daphn. mez. 9.8. Dianth. delt. 9.8. Epil. ang. 17.8.

Geran. silv. 16.7. Luz. pil. 2.7. Lychn. visc. 25.7. Ped. pal. 24.7. Ran. acr. 10.8. R. auric. 10.7. Rib. gross. 24.8. (reichl.) Rib. nigr. 7.8. (cult.) Rub. sax. 1.8. Samb. rac. 8.8. Tarax. off. 10.6. (einz.) 14.6. Trif. rep. 19.8. Ulm. mont. 8.7.

Tyrvää, Wammala. — Arzt H. Ståhlberg. 61° 20′ n. Br.; 23° 0′ ö. Gr.; 60 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 3.6. Achill. m. b. 17.7. Aln. glut. b. 5.5. A. inc. b. 24.4. Anem. nem. 16.5. Betula b. 31.5. Calluna b. 10.8. Caltha b. 23.5. Chrys. leuc. b. 10.7. Frag. v. b. 14.6. f. 20.7. Ledum b. 5.7.

Linnaea b. 6.7.

Myrt. nigra b. 8.6.

Myrt. nigra b. 28.7. Narciss. poët. b. 4.6. Nuph. lut. b. 16.7. Picea exc. b. 8.6. Pin. silv. b. 1.7. Pir. mal. b. 23.6. Plat. bif. b. 17.7. Prun. cer. b. 19.6. Prun. pad. b. 12.6. Rib. rubr. b. 6.6. f. 20.8. Rub. arct. b. 14.6. Rub. id. b. 14.7. f. 17.8.

Sorb. auc. b. 28.6. Syringa v. b. 2.7. Tilia sept. b. 1.8. Trientalis b. 12.6. Vacc. v.—i. b. 27.6.

Avena Ernte 26.8. Hordeum $Ernt \ni 23.8$. Secale Aehr. 12.6. b. 4.7. Ernte 9.8. Solan. tub. S. 1.6. Trit. sat. Ernte 26.8. Mähen d. Wies. 19.7.

Tammerfors (Tampere). — Stadtgärtner O. Karsten. 61° 30′ n. Br.; 23° 46′ ö. Gr.; 90 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 25.5. BO. 4.6. LV. 8.10.

Aesc. BO. 4.6. b. 26.6. LV. 8.10.

Aln. inc. b. 22.4. Anem. hep. b. 17.4. A. nem. b. 5.5.

Betula BO. 24.5.

b. 21.5.

LV. 8.10.
Caltha b. 15.5.
Chrys. leuc. b. 5.7.
Conv. maj. b. 12.6.
Frag. v. b. 7.6.

f. 5.7.
Ledum b. 21.6.
Linnaea b. 4.7.
Lonic. tat. b. 28.6.
Lonic. tat. f. 25.8.
Myrt. nigra b. 4.6.

f. 19.7.
Narciss. poët. b. 8.6.
Nuph. lut. b. 6.7.
Pin. silv. b. 28.6.

Pir. mal. b. 9.6. Pop. trem. b. 26.4. BO. 8.6. 6 LV. 18.10. Prun. cer. b. 9.6. Prun. pad. b. 7.6. f. 25.8. . Quercus BO. 7.6. Rib. rubr. b. 5.6. f. 4.8. Rub. id. b. 7.7. » f. 10.8. (cult.) Sal. capr. b. 30.4. Sorb. auc. BO. 23.5. b. 19.6. f. 6.9. Syringa v. b. 19.6.

Trollius b. 9.6. Tussilago b. 25.4. Ulmaria b. 17.7. Vacc. v.—i. b. 26.6. f. 29.8. Viburn. op. b. 5.7. Avena Achr. 14.7. Ernte 1.9. 9 Lin. usit. Ernte 1.9. Secale Aehr. 11.6. b. 4.7. S. 26.8. Solan. tub. Ernte 20.9. Trit. sat. Ernte 1.9. Mähen d. Wies. 17.7.

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 9.7. Berb. vulg. 21.6. Bet. verr. 21.5. Camp. pers. 11.7. Card. prat. 22.6. Cirs. het. 25.7. Colch. aut. 12.9. Crat. cocc. 23.6. Croc. vern. 20.4. Daphn. mez. 7.5. Dianth. delt. 10.7. Geran. silv. 21.6. Lar. sib. 10.5. Lil. bulb. 5.7. Lonic. coer. 26.6. L. xyl. 1.7. Majanth. bif. 28.6. Nymph. cand. 10.7. Oxal. acet. 28.5. Philad. cor. 10.7. Pimp. sax. 1.8. Pir. com. 11.6. Pot. nat. 21.7. Prim. off. 21.5. Pyrol. rot. 5.7.
Ran. acr. 11.6.
R. fic. 13.5.
Rib. alp. 24.5.
R. gross. 3.6.
Samb. rac. 11.6.
Sed. acr. 5.7.
Symph. rac. 3.8.
Tarax. off. 24.5.
Til. vulg. 18.7.
Trif. rep. 1.7.
Verb. thaps. 18.7.

Hämeenkyrö, Heinijärvi. — Student F. E. Sillanpää.

Aln. inc. b. 23.4. Anem. hep. b. 23.4. A. nem. b. 12.5. Betula BO. 25.5. Calluna b. 7.8. Caltha b. 25.5. Chrys. leuc. b. 2.7. Frag. v. f. 16.7. Linnaea b. 10.7. Myrt. nigra f. 20.7.

Pop. trem. b. 8-12.5.
BO. 4.6.
Prun. pad. b. 4.6.
Rub. id. f. 15.8.
Sal. capr. b. 10.5.
Ulmaria b. 15.7.
Viburn. op. b. 8.7.
(cult.)

Avena S. 8-10.5.

Aehr. 15.7.

Hordeum. S. 4.6.

Aehr. 17.7.

Lin. usit. b. 24.7.

Secale Aehr. 3.6.

b. 4.7.

Ernte 9.8.

S. 17.8.

Mähen d. Wies, 19.7.

Süd-Tawastland. — Tawastehus (Hämeenlinna). — Kanzlist K. W. Kockström.

61° 0′ n. Br.; 24° 28′ ö. Gr.; 85 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 26.5.

BO. 31.5.

LV. 8.10.

Achill. m. b. 3.7.

Aesc. BO. 3-4.5.

b. 23.6.

LV. 8.10.

» LV. 5.10. Aln. inc. b. 19-20.4. Anem. hep. b. 16.4. A. nem. b. 6.5. Betula BO. 23.5. » b. 28.5.

» LV. 8.10. Calluna b. 1-2.8. Caltha b. 21.5. Chrys. leuc. b. 4.7. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 5.6.

» f. 12.7. Menyanth. b. 5.7. Myrt. nigra f. 20.7. Nuph. lut. b. 25.7. Picea exc. b. 25.5. Pir. mal. b. 15.6. Plat. bif. b. 4.7. Pop. trem. b. 5.5. BO. 7. Prun. pad. b. 7.6. Ouercus. BO. 9.6.

» BO. 7.6.
Prun. pad. b. 7.6.
Quercus. BO. 9.6.
Rib. rubr. b. 1. 6.
» f. 10.8.
Rub. cham. f. 2-3.8.
Rub. id. f. 2-3.8.
Sal. capr. b. 8.5.
Sorb. auc. b. 17.6.
» f. 15.9.

Syringa v. b. 21.6. Trollius b. 3.6. Tussilago b. 23.4. Ulmaria b. 12.7. Vacc. v.—i. f. 28.8. Viburn. op. b. 2.7.

Avena. S. 19.5.

Aehr. 18-19.7.Ernte 8-9.9.

Hordeum S. 26.5.

Aehr. 15.7
 Ernte 23-

24.8. Secale Aehr. 11-12.6.

» b. 4.7.

» Erntel0-16.8.

» S. 17-18.8. Solan. tub. S. 8.6.

» Ernte 25-9.

Trit. sat. Ernte 17-18.8.

Mähen d. Wies. 15-17.7.

Anfang d. Blüte.

Achill. ptarm. 10.7.
Anth. tinet. 10.7.
Barb. vulg. 31.5.
Berb. vulg. 3.6.
Camp. glom. 16.7.
C. pat. 2.7.
C. pers. 15.7.
C. rot. 10.7.
Chrysospl. alt. 21.5.
Dianth. delt. 13.7.
Epil. ang. 11.7.

E. mont. 6.7.
Equ. prat. 18.5.
Geran. silv. 12.6.
Geum. riv. 6.6.
Hyper. quadr. 20.7.
Iris. pseud. 8-9.7.
Lath. prat. 3.7.
L. silv. 24.7.
Lot. corn. 22.6.
Lychn. fl.-cuc. 2.7.
L. visc. 20.6.

Lysim. vulg. 29.7. Menth. arv. 8.6. Pot. ans. 23.6. Sed. acr. 30.6. Succ. prat. 4.8. Tarax. off. 23.5. Trif. prat. 3.7. Verb. nigr. 20.7. V. thaps. 20.7. Viol. tric. 28.5.

Hausjärvi, Kara. — Volkschullehrer J. Arho. 60° 48′ n. Br.: 24° 50′ ö. Gr.

Acer plat. b. 30.5.

BO. 13.6.

LV. 5.10.

Achill. m. b. 6.7.

Aesc. LV. 5.10.

Aln. glut. b. 25.4.

A. inc. b. 20.4. Anem. hep. b. 1.5. A. nem. b. 13.5. Betula b. 28.5. » LV. 5.10 Calluna b. 5.8. Caltha b. 15.5. Chrys. leuc. b. 6.7. Conv. maj. b. 12.6. Corylus b. 9.5. Frag. v. b. 10.6. » f. 15.7.

Ledum b. 21.6. Linnaea b. 2.7. Lonic. tat. b. 20.6. f. 10.8. Menyanth. b. 15.6. Myrt. nigra b. 30.5. f. 20.7. Narciss. poët. b. 12.6. Nuph. lut. b. 15.7. Picea exc. b. 10.6. Pin. silv. b. 6.6. Pir. mal. b. 13.6. Plat. bif. b. 3.7. Pop. trem. b. 15.5. BO. 12.6. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 10.6.

Quercus BO. 16.6.
Rib. rubr. b. 1.6.
f. 5.8.
Rub. arct. b. 14.6.
Rub. id. b. 11.7.
f. 8.8.(cult.)
Sal. capr. b. 15.5.
Sorb. auc. b. 25.6.
f. 15.9.
Syringa v. b. 25.6.
Trientalis b. 13.6.
Trollius b. 20.6
Tussilago b. 6.5.
Ulmaria b. 24.7.
Vacc. v.—i. b. 17.6.
f. 28.8.

Avena S. 20-25.5. Aehr. 18.7. Ernte 20.8. Hordeum S. 24-28.5. Aehr. 15.7. Ernte 4.9. Lin. usit. b. 1.8. Ernte 25.8. Secale Aehr. 12.6. b. 3.7. Ernte 20.9. S. 10.8. . 20 Solan. tub. S. 26.5. » Ernte 20.9. Mähen d. Wies. 14.7.

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 25.7.
Androm. polif. 12.6. |
Arctost.uv.-urs.30.5. |
Bet. odor. 28.5. |
B. verr. 24.5. |
Camp. pers. 22.7. |
Card. prat. 20.6. |
Cent. cyan. 8.7. |
Cirs. het. 15.7. |
Corn. suec. 25.6. |
Dianth. delt. 9.7. |
Epil. ang. 25.7. |
Erioph. vag. 10.5. |
Frax. exc. 30.5. |
Frit. imp. 12.7.

Geran. silv. 18.6. Junip. com. 18.6. Lonic. xyl. 4.7. Luz. pil. 12.5. Lychn. visc. 26.6. Majanth. bif. 25.6. Orch. mac. 5.7. Pimp. sax. 26.7. Pir. com. 19.6. Pis. arv. 20.7. Prim. off. 28.5. Pyrol. min. 3.7. P. rot. 30.6. Ran. acr. 10.6. R. auric. 12.6.

Rib. aur. 6.6.
R. gross. 10.6.
R. nigr. 20.6.
Rub. arct. 10.6.
R. sax. 2.7.
Solid. virg. 25.7.
Succ. prat. 25.8.
Symphoric. rac. 26.7.
Tanac. vulg. 5.8.
Tarax. off. 24.5.
Trif. prat. 2.7.
T. rep. 4.7.
Ulm. mont. 15.5.
Vacc. ulig. 23.6.
Verb. thaps. 10.7.

Hattula, Pelkola. — Fräulein E. Wegelius.

61° 5′ n. Br.; 24° 27′ ö. Gr.; 90 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 26.5.

BO. 4.6.
Aln. inc. b. 22.4.
Anem. hep. b. 23.4.
A. nem. b. 7.5.
Betula BO. 22.5.

LV. 27.10.
Calluna b. 28.7.
Caltha b. 23.5.

Chrys. leuc. b. 8.7. Conv. maj. b. 7.6. Frag. v. b. 29.5. f. 10.7. Ledum b. 24.6. Linnaea b. 29.6. Myrt. nigra. b. 28.5. f. 18.7. Picea exc. b. 9.6. Pir. mal. b. 11.6. Plat. bif. b. 2.7.
Pop. trem. b. 2.5.

BO.14.6.
Prun. cer. b. 10.6.
Prun. pad. b. 7.6.
Rib. rubr. b. 29.5.
Sal. capr. b. 6.5.
Sorb. auc. b. 23.6.
Syringa v. b. 20.6.
Trientalis b. 14.6.

Bidrag till känned, af Finl.

Tussilago b. 21.4. Vacc. v.—i. b. 24.6.

Avena S. 14.5. » Ernte 3.9. Hordeum S. 28.5.

» Aehr.17.7.

» Ernte27.8.
Secale Aehr. 15.6.

» b. 5.7.

Secale Ernte 13.8.

» S. 20.8.

Solan. tub. S. 8.6.

» Ernte 25.9.

Mähen. d. Wies .12.7.

Jokioinen, Kirchdorf. — Cand. phil. S. Salmenlinna. 61° 48′ n. Br.; 23° 30′ ö. Gr.

Acer plat. b. 28-30.5. » BÖ. 5-6.6. Achill. m. b. 26-30.6. Aln. inc. b. 20.4. Anem. hep. b. 28.4-1.5.

1.5. A. nem. b. 8.5. Betula BO. 22-24.5. Calluna b. 28-30.7. Caltha b. 21-23.5. Chrys. leuc. b.26.6.-5.7. Conv. maj. b.9-12.6.

Conv. maj. b.9-12.6. Frag. v. b. 3.6. » f. 15.7. Linnaea b. 27.6. Menyanth. b. 7-8.6. Myrt. nigra. b. 31.5.-

2.6.

LV. 15-10.
Prun. pad. b. 7-8.6.
Quercus BO. 7-10.6.
Rib. rubr. b. 3.6.
f. 3-4.8.
Rub. arct. b. 7.6.
Rub. id. b. 5-7.7.

Sal. capr. b. 10.5.

Sorb. auc. b. 19-20.6. Syringa v. b. 21.6. Tilia sept. b. 31.7. Trientalis b. 11-12.6. Tussilago b. 1.5. Ulmaria b.13-14.7. Vacc. v.—i. b.20.6.

Avena Achr. 22.7.

» Ernte 1.9.

Hordeum Achr. 23.7.

» Ernte 1.9.

Secale Achr. 14.6.

» b. 3.7.

» Ernte 11.8.

» S. 17.8.

Solan. tub. S. 1-12.6.

Mähen d. Wies. 17.7.

Anfang d. Blüte.

f. 3.8.

Barb. vulg. 31.5. Cardam. amar. 15.6. C. prat. 9.6. Carum. carv. 14.6. Chrysospl. alt. 13.5. Geran. silv. 9-11.6. Geum. riv.8-9.6. Hyper.quadr.16-20.7. Luz. pil. 7.5. Majanth. bif. 25.6. Orch. mac. 5-7.7. Potent. ans. 26.6. Ran. acr. 13-14.6. R. auric. 30-31.5. R. rep. 20.6. Rhamn. frang. 2-3.7. Rib. gross. 30-31.5. Ros. pimp. 3-4.7. Sal. bic. 2.5. Samb.rac. 10-11.6. Trif. rep. 27.6. Veron. cham. 9-11.6.

Kuhmoinen, Hämepohja. — Volkschullehrer K. Jämsänen. 61° 45′ n. Br.; 24° 54′ ö. Gr.

Anem. hep. b. 27.4. Caltha b. 22.5. Frag. v. b. 13.6.6. Frag. v. b. 13.6. Vacc. v.—i. b. 17.6.

Avena S. 18.5. Solan. tub. S. 4.6.

Heinola, Marjoniemi. — Dorfschullehrer J. Pekkola.

61° 16′ n. Br.; 25° 58′ ö. Gr.

Acer plat. b. 26.5. BO. 25.5. LV. 11.10. Achill. m. b. 10.7. Aln. glut. b. 4.5. A. inc. b. 20.4. » 24.4.(reichl.) Anem. hep. b. 25.4. 29.5. (reichl.) Betula b. 21.5. » 26.5.(reichl.) y) » LV. 17.10. Calluna b. 25.7. Caltha b. 10.5. 15.5. (reichl.) Chrys. leuc. b. 3.7. Conv. maj. b. 9.6. Frag. v. b. 24.5. » 2.6.(reichl.) f. 11.7. Ledum b. 25.6. Linnaea b. 4.7. Lonic. tat. b. 27.6. f. 14.8.

Menyanth. b. 12.6. Myrt. nigra b. 24.5. f. 20.7. Nuph. lut. b. 2.7. Picea exc. b. 31.5. Pin. silv. b. 16.6. Pir. mal. b. 16.6. (reichl.) Plat. bif. b. 9.7. Pop. trem. b. 8.5. LV. 9.10. Prun. pad. b. 1.6. (reichl.) f. 24.8. Rib. rubr. b. 28.5. f. 1.8. Rub. cham. b. 6.6. f. 3.8. Rub. id. b. 2.7. f. 6.8. Sorb. auc. b. 24.6. (reichl.) Syringa v. b. 27.6. (reichl.) Tilia sept. b. 29.7. LV. 17.10.

Trientalis b. 6.6. Trollius b. 8.6. Tussilago b. 1.5. Ulmaria b. 20.7. Vacc. v.—i. b. 26.6. f. 27.8. Viburn. op. b. 6.7. (reichl.) Avena S. 14.5. Aehr. 19.7. s) Ernte 26.8. Hordeum S. 27.5. Aehr. 16.7. Ernte 18.8. Lin. usit. S. 11.6. b. 15.7. В W Ernte 16.8. Secale Aehr. 5.6. b. 1.7. Ernte 5.8. S. 19.8. Solan. tub. S. 4.6. Ernte 24.9. Mähen d. Wies. 19.7.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 12.7. Androm. polif. 10.6. Arctost.uv.-urs. 31.5. Bet. verr. 26.5. Camp. pers. 21.7. Card. prat. 19.6. Cent. cyan. 7.7. Cirs. het. 26.7. Corn. suec. 1.7. Crat. cocc. 24.6. Daphn. mez. 10.5. Dianth. delt. 4.7. Epil. ang. 11.7. Erioph. vag. 27.5. Frax. exc. 18.6. Geran. silv. 22.6. Junip. com. 21.6. Lil. bulk. 13.7.

Lonic. xyl. 6.6. Luz. pil. 26.5. Lychn. visc. 26.6. Majanth. bif. 28.6. Nymph. cand. 2.7. Orch. mac. 11.7. Orob. vern. 30.5. Oxal. acet. 6.6. Oxyl. pal. 1.7. Parn. pal. 16.8. Pedic. pal. 2.7. Pimp. sax. 6.7. Pis. arv. 12.7. Puls. vern. 12.5. Pyrol. min. 28.6. P. rot. 6.7. Ran. acr. 28.5. R. aur. 26.5.

Rhamn, frang. 27.6. Rib. aur. 14.6. R. gross. 4.6. R. nigr. 3.6. Rub. sax. 5.7. Sal. pent. 18.6. Samb. rac. 3.6. Sed. acr. 29.6. Solan. dulc. 6.7. Solid. virg. 10.7. Succ. prat. 12.8. Tanac. vulg. 25.7. Tarax. off. 24.5. Trich. arv. 14.7. Trif. prat. 13.7. T. rep. 18.7. Vacc. ulig. 21.6. Verb. thaps. 13.7.

Bidrag till känned, af Finl.

Süd-Savo. — S:t Michel (Mikkeli). — Lehrerin I. Ehnberg. 61° 41′ n. Br.; 27° 15 ö. Gr.; 90 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 30.5. BO. 9.6. 8 9 LV. 6.10. Aln. inc. b. 18.4. Betula BO. 25.5. b. 20.5. » LV. 10.10. Calluna b. 22.7. Caltha b. 22.5. Chrys. leuc. b. 8.7. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 7.6. f. 14.7. Ledum b. 26.6. Linnaea b. 8.7. Myrt. nigra b. 27.5. f. 20.7. Narciss, poët. b. 10.6. Nuph. lut. b. 19.7. Pir. mal. b. 13.6. Plat. bif. b. 12.7. Pop. trem. b. 3.5. Prun. cer. b. 12.6. Prun. pad. b. 5.6. Quercus BO. 14.6. LV. 21.10. Rib. rubr. b. 20.5. » f. 24.7. Rub. cham. f. 22.7. Rub. id. f. 11.8. Sal. capr. b. 3.5. Sorb. auc. b. 24.6. f. 22.8. Syringa v. b. 21.6. Tilia sept. b. 29.7. LV. 15.10.

Trientalis b. 13.6. Trollius b. 10.6. Vacc. v.—i. b. 23.6. f. 20.8. Avena S. 8.5. Aehr. 12.7. Ernte 10.8. Hordeum Aehr. 12.7. Ernte 9.8. Secale Aehr. 15.6. Ernte 7.8. n -S. 16.8. Solan. tub. S. 24.5. Ernte 6.9. Mähen d. Wies. 2.7.

Anfang d. Blüte.

Oxal. acet. 25.5. Tarax. off. 20.5. Puls. vern. 5.5. Thlasp. alp. 20.5. Viol. aren. 20.5.

Trollius b. 8.6.

S:t Michel (Mikkeli). — Lector A. W. Nordström.

Acer plat. b. 25.5. BO. 31.5-4.6. LV. 8.10. Achill. m. b. 1.7. Aln. glut. b. 7.5. A. inc. b. 21.4. Anem. hep. b. 22.4. A. nem. b. 9.5. Betula b. 13-16.5. LV. 16.10. Calluna b. 24.7. Caltha b. 19.5. Chrys. leuc. b. 4.7. Conv. maj. b. 7.6. Corylus b. 24.4. Frag. v. b. 2.6. f. 2.7. Ledum b. 16.6. Linnaea b. 5.7. Lonic. tat. b.26-28.6. Meyanth. b. 11.5. Myrt. nigra b. 2.6. Myrt. nigra. f. 18.7.

Narciss. poët. b. 19.5. Nuph. lut. b. 5.7. Picea exc. b. 3.6. Pin. silv. b. 13.6. Pir. mal. b. 9.6. Pop. trem. b. 9-11.5. BO. 25.5. LV. 14.10. Prun. cer. b. 12.6. Prun. pad. b. 30.5. f. 14.8. >> Quercus BO. 6.6. Rib. rubr. b. 27.5. f. 2.8. Rub. arct. b. 13.6. Rub. cham. f. 25.7. Rub. id. b. 4.7. » ` f. 9.8. Sal. capr. b. 14.5. Sorb. auc. b. 18.6. f. 11.9. Syringa v. b. 14.6. Trientalis b. 11.6.

Tussilago b. 22.4. Ulmaria b. 11.7. Vacc. v.—i. b. 20.6. f. 12.8. Viburn. op. b. 28.6. Avena S. 10-12.5. Ernte 13.8. Fagop. b. 21.7. Hordeum S. 26.5. Ernte 10.8. >> Lin. usit. S. 8.6. Ernte 23.8.)) Secale Aehr. 13.6. b. 4.7. >> Ernte 5-9.8. S. 16.8. Solan. tub. S. 19-22.5. » Ernte 23-25.9. Mähen d. Wies. 14-19.7.

Anfang d. Blüte.

Achill. millef. 1.7. Aegop. pod. 17.7. Agrost. vulg. 6.7. Air. caesp. 7.7. A. flex. 21.7. Alchem. vulg. 2.6. Alism. pl. 13.7. Alop. gen. 26.6. Andom. cal. 29.4. A. polif. 5.6. Antenn. dioic. 2.6. Anthox, od. 13.6. Aquil. vulg. 16.6. Arab. suec. 29.4. Arctost. uv.-urs. 2.6. Artenn. vulg. 30.7. Barb. vulg. 26.6. (reichl.)

Bell. per. 22.4. Berb. vulg. 29.6. Berter. inc. 13.7. Bet. od. 16.5. (reichl.) B. verr. 16.5. (reichl.) Brass. camp. 11-30.6. Calamagr. arund. 21.

C. strict. 17.7. Calla pal. 11.6. Camp. glom. 21.7. C. pat. 6.7. C. pers. 21.7. C. rot. 4.7. Capsella 27.4. Carag. arb. 15.6. Carex can. 15.7. C. dig. 29.6. C. eric. 2.6. C. Hornsch. 1.7. C. pallesc. 29.6. C. vesic. 26.6. C. vulg. 24.6. Car. carv. 21.6. Cent. cyan. 3.7. Cerast. vulg. 29.6. Ceref. silv. 11.6. Chenop. alb. 17.7. Cicut. vir. 11.7. Cirs. het. 11.7. C. pal. 11.7. Comar. pal. 11.7.

Corn. sangu. 27.6. (reichl.) Crat. cocc. 4.6. Croc. vern. 25.4. Dact. glom. 7.7. Daphn. mez. 6.5. Dianth. aren. 9.7. D. delt. 8.7. Drab. vern. 29.4. Epil. ang. 21.7. E. mont. 5.7. Equ. arv. 27.5. E. fluv. 1.7. Erig. acr. 24.6. Erys. cheir. 29.4. Fest. elat. 10.7. F. ovin. 21.7. F. rubr. 17.7. Frax. exc. 24.5. Fum. off. 11.7. Gag. lut 10.5. Gal. niv. 20.4. Galeops. tetr. pall.

G. vers. 11.7. Gal. moll. 11.7. G. pal. 1.7. G. trif. 26.6. G. ulig. 1.7. G. ver. 15.7. Geran. silv. 14.6. Geum. riv. 11.6. Glech. hed. 11.6. Glyc. fluit. 13.7. Heleoch. unigl. 26.6. Hierac. aur. 29.6. H. mur. 29.6. H. umb. 29.6. Hierochl. bor. 2.6. Hyosc. nigr. 17.7. Hyper, quadr. 21.7. Iris pseud. 7.7. June. filif. 15.7. Lam. purp. 12.6. Lar. sib. 20.5. Lath. prat. 6.7. Leonth. aut. 7.7. Leuc. vern. 23.4. Lepig. rubr. 3.7. Lil. bulb. 6.7.

List. ov. 31.7. Lob. dortm. 2.7. Lol. per. 17.7. Lon. xyl. 3-6.6. Luz. camp. 24.6. L. pil. 25.5. Lychn. visc. 24.6. Lysim. thyrs. 1.7. Lythr. sal. 17.7. Majanth. bif. 16.6. Matr. disc. 4.7. M. inod. 19.6. Melandr. prat. 8.7. Mel. nut. 24.6. Morchella 28.5. (reichl.) Mulg. sib. 18.7. Musc. botr. 5.5. Myos. arv. 10.6. M. hisp. 10.6. Myr. gal. 29.4. Nymph. cand. 28.6. Onocl. struth. 3.9. Orch. mac. 1.7. Oxal. acet. 24.5. Oxyc. pal. 4.6. Pap. somn. 6.7. Pedic. pal. 23.6. Phleum prat. 11.7. Pimp. sax. 5.7. Pir. com. 15-20.6. Pis. arv. 6.7. Poa nem. 6.7. Polem. coer. 13.7.

Linar. vulg. 10.7.

Bidrag till känned, af Finl.

Polyg. conv. 12.7.

P. vivip. 11.7.

P. torm. 4.7.

P. off. 18.5.

P sec. 12.7.

P. unifl. 29.6.

Ran. acr. 5.7.

R. aqu. 28.6.

Pop. bals. 18.5.

Pot. norv. 26.6.

Prim. aur. 27.4.

Prunell. vulg. 10.7.

Prun. dom. 20.6.

Pyrol. min. 12.7. P. rot. 1.7.

R. aur. 3.6. R. lingu. 13.7. R. rep. 1.7. Rhamn, frang. 12-13.7. Rhin. min. 4.7. Rib. alp. 2.6. R. aur. 3.6. R. gross. 26.5. R. nigr. 4.6. Ros. can. 28.6. Rub. arct. 13.6. R. sax. 1.7. Rum. acetosa 26.6. R. acetosella 5.7. R. crisp. 7.7.

Scill. sib. 4.5. Scler. ann. 24.6. Senec. vulg. 4.7. Sil. infl. 8.7. Sinap. arv. 2.7. Solid. virg. 21.7. Spir. salic. 17.7. S. ulmif.12.6. Stell. gram. 13.6. S. media 4.7. S. pal. 13.7. Symphor. rac. 21.7. Syring. jap. 28.6. Tarax. off. 20.5. Thalictr. flav. 21.7. Thlasp. alp. 27.4. Thym. serp. 27.7.

Til. vulg. 27.7.
Frag. prat. 4.7.
Trich. arv. 11.7.
Trif. hybr. 30.6.
T. prat. 21.6.
T. rep. 23.6.
T. spad. 9.7.
Trit. rep. 17.7.
T. sativ. 2.8.
Tulip. silv. 9.6.
Ulm. mont. 27.5.
Ver. cham. 12.6.
V. serp. 11-29.6.
V. sep. 25.6.
Viol. tric. 22.4.
V. tric. arv. 22.4.

Anfang d. Fruchtreife.

Bet. od. 6.8. Rib. aur. 3.8.

Samb. rac. 6.6.

R. nigr. 5.8. Rub. arct. 25.7. Samb. rac. 13.8.

Ruokolaks, Imatra. — Pharmazeut E.

Acer plat. b. 3.6. Aln. inc. b. 18.4. Anem. hep. b. 23.4. Betula BO. 21.5. Caltha b. 19.5. Chrys. leuc. b. 29.6. Conv. maj. b. 2.6. Frag. v. b. 26.5.

Frag. v. f. 6.7. Pir. mal. b. 12.6. Prun. cer. b. 13.6. Prun. pad. b. 1.6. Rib. rubr. b. 25.5. Rub. arct. b. 6.6. Rub. id. b. 5.7. Sorb. auc. b. 6.6, Trientalis b. 6.6. Tussilago b. 23.4. Ulmaria b. 9.7. Viburn. op. b. 14.7.

Jääskeläinen.

Avena S. 12-14.5. Solan. tub. S. 28.5-5.6.

Anfang d. Blüte.

Achill. miller. 29.6.
Alchem. vulg. 26.5.
Androm. cal. 16.5.
Antenn. dioic. 8.6.
Arctost. uv.-urs.27.5.
Barb. vulg. 26.5.
Camp. pat. 27.6.
Carag. arb. 21.6.
Cent. cyan. 4.7.
Ceref. silv. 14.6.
Chrysospl. alt. 22.5.
Comar. p. 8.7.
Coryd. sol. 2.5.
Crat. ox. 7.6.
Dianth. delt. 9.7.
Epil. mont. 14.7.

Erig. aer. 29.6.
Fum. off. 12.7.
Gag. min. 10.5.
Galeops. vers. 9.7.
Gal. bor. 28.6.
G. ulig 28.6.
Geran. silv. 13.6.
Geum. riv. 30.5.
Hier. pil. 18.6.
Luz. pil. 10.5.
Majanth. bif. 19.6.
Matr. disc. 15.6.
Melamp. prat. 14.6.
Myos. arv. 3.6.
Myrt. nigr. 30.5.

Nast. pal. 30.5. Nymph. cand. 3.7. Orch. mac. 9.7. Orob. vern. 3.6. Oxal. acet. 21.5. Pedic. pal. 29.6. Pimp. sax. 14.6. Polyg. amar. 7.6. Polygon. vivip. 29.6. Pot. torm. 4.6. Prunell. vulg. 9.7. Pyrol. rot. 25.6. Ran. acr. 26.5. R. aquat. 24.6. Rhin. maj. 8.7. Rib. gross, 25.5.

Samb. rac. 14.6. Stell. med. 27.6. S. nem. 4.6. Tarax. off. 23.5. Thym. serp. 3.7. Trif. prat. 21.6.

T. rep. 21.6. T. spad. 27.6. Ulm. mont. 8.5. Valer. off. 16.7. Veron. cham. 7.6. V. off. 21.6. Vic. crace, 20.6. Viol. can. 26.5. V. pal. 29.5. V. tric 21.5.

Willmanstrand. — Professor Th. Saelan.

Calluna b. 28.7. Frag. v. f. 13.7. Myrt. nigra. f. 17.7. Prun. cer. f. 12-16.8. Prun. pad. f. 20.8. Rib. rubr. f. 3.8. Rub. id. f. 7-9.8. Vacc. v.—i. f. 20.8. Hordeum Ernte 12.8. Secale Ernte 7.8. Mähen d. Wies.14.-16.7.

Avena Ernte 16.8.

Anfang d. Blüte.

G cod. rep. 25.7. Hyper, quadr. 17.7. Lysim. vulg. 22.7. Tanac. vulg. 24.7. Til. vulg. 2.8. Trich. arv. 16.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Rib. gross. 26.8. R. nigr. 15.8. Rub. arct. 23.7.

Samb. rac. 9.8.

Ladoga-Karelien. — Sortawala. — Lector K. H. Hällström. 61° 42′ n. Br.: 30° 42′ ö. Gr.: 10 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 28.5.

BO. 7.6.

Aln. inc. b. 23.4.

Anem. hep. b. 24.4.

A. nem. b. 12.5.

Betula BO. 30.5.

b. 26.5.

Caltha b. 23.5.

Conv. maj. b. 5.6. Myrt. nigra b. 3.6. Picea. exc. b. 8.6. Pir. mal. b. 15.6. Pop. trem. b. 12.5. Prun. cer. b. 13.6. Prun. pad. b. 7.6. Rib. rubr, b. 5.6. Sal. capr. b. 8.5. Syringa v. b. 22.6. Tussilago b. 6.5.

Avena S. 14.5. Hordeum S. 25.5. Solan. tub. S. 7.6.

Anfang d. Blüte.

Coryd. sol. 6.5.

| Gag. min. 7.5.

Sortavala, Hakala, Tuohtinlahti. — Lector K. H. Hällström.

Chrys. leuc. b. 7.7.
Conv. maj. b. 13.6.
Frag. v. b. 11.6.

b f. 12.7.
Myrt. nigra f. 21.7.
Pin. silv. b. 1.7.
Plat. bif. b. 1.7.
Pop. trem. BO. 13.6.

f. 2.7.

Prun. pad. b. 13.6.
Rub. id. b. 12.7.

y f. 13.8.
Sal. capr. f. 23.6.
Sorb. auc. b. 24.6.
Trientalis b. 15.6.
Trollius b. 11.6.
Vacc. v.—i. b. 23.6.

Vacc. v.—i. f. 22.8.

Avena Ernte 27.8. Hordeum Ernte 23.8. Lin. usit. Ernte 18.8. Secale Aehr. 16.6. » b. 6.7. » Ernte 9.8. Mähen. d.Wies. 15.7.

Bidrag t. känned, af Finl.

Anfang d. Blüte.

Achill. millef. 11.7. Aegop. pod. 13.7. Camp. cerv. 23.7. C. glom. 15.7. C. pat. 8.7. C. pers. 20.7. C. rot. 19.7. Card. prat. 21.6. Carex. acut. 23.6. C. pallesc. 23.6. Cent. austr. 19.7. C. cyan. 8.7. Cerast. vulg. 22.6. Cirs. arv. 22.7. Conv. polyg. 16,6. Dianth. delt. 16.7. Erig. acr. 28.6. Geran. silv. 17.6. Geum. riv. 15.6. Gymn. conops. 6.7.

Hier. pil. 22.6. Hyper. quadr. 23.7. Lath. prat. 8.7. Leont. aut. 20.7. Linar. vulg. 22.7. List. ovat. 3.7. Luz. camp. 20.6. Lychn. visc. 30.6. Majanth. bif. 15.6. Melamp. nem. 28.6. M. prat. 28.6. Myos. pal. 29.6. Orch. mac. 6.7. Pedic. pal. 26.6. Pimp. sax. 20.7. Polem. coer. 5.7. Polyg. amar. 11.6. Pot. Goldb. 28.6. P. torm. 22.6.

Pyrol. rot. 3.7. Ran. acr. 21.6. R. aqu. pelt. 12.7. R. pol. 28.6. R. rep. 20.6. Rhin. maj. 30.6. Rh. min. 29.6. Rib. nigr. 21.6. (cult.) Rub. sax. 23.6. Solid. virg. 1.8. Stach. pal. 19.7. Thalictr. flav. 12.7. Thym. serp. 4.7. Trich. arv. 12.7. Trif. prat. 27.6. Veron. longif. 17.7. V. off. 12.7. V. serp. 17.6. Vic. cracc. 7.7.

Suojärvi, Leppäniemi. — Forstwärter E. Mäntyvaara. 62° 14′ n. Br.; 32° 25′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 5.6. Achill. m. b. 8.7. Aln. glut. b. 9.5. A. inc. b. 23.4. Betula BO. 21.5. b. 27.5. Calluna b. 25.7. Caltha b. 16.5. Chrys. leuc. b. 8.7. Conv. maj. b. 6.6. Frag. v. b. 9.6. f. 9.7. Ledum b. 13.6. Linnaea b. 13.7. Lonic. tat. f. 31.8. Menyanth. b. 29.6. Myrt. nigra b. 27.5. f. 15.7. Picea exc. b. 11.6. Pin. silv. b. 27.6.

Pir. mal. b. 13.6. Plat. bif. b. 11.7. Pop. trem. b. 16.5. BO. 7.6. * Prun. pad. b. 6.6. f. 29.8. Rib. rubr. b. 7.6. f. 5.8. Rub. arct. b. 6.6. Rub. cham. b. 11.6. (reichl.) Rub. cham. f. 24.7. Rub. id. b. 4.7. f. 13.8. Sal. capr. 9.5. Sorb. auc. b. 23.6. Syringa v. b. 2.7. Trientalis b.13.6. Trollius b. 9.6.

Vacc. v.—i. b. 13.6. » f. 29.8. Viburn. op. b. 15.7.

Avena S. 8-14.5.

» Aehr. 17.7.
» Ernte 23.8.

Hordeum S. 29.5.
» Aehr. 13.7.
» Ernte 20.8.

Lin. usit. S. 10.6.
» b. 24.7.

Secale Aehr. 12.6.

Secale b. 7.6.
» Ernte 18.8.
» S. 12.8.

Solan. tub. S.\(\frac{2}{2}7.5.

Solan. tub. S.§27.5.

» Ernte 24.

Mähen. d. Wies. 15.7.

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 30.7. Androm. cal. 18.5. A. polif. 14.6. Cent. cyan. 6.7. Corn. suec. 20.6. Daphn. mez. 17.5.

Dianth. delt. 15.7. Epil. ang. 17.7. Erioph. vag. 18.5.

Geran. silv. 21.6. Junip. com. 25.6. Lonic. xyl. 6.6. Luz. pil. 21.5. Majanth. bif. 24.6. Nymph. cand. 30.7. Orch. mac. 7.7. Oxal. acet. 27.5. Pedic. pal. 29.6. Pis. arv. 9.7. Prim. off. 13.6. Ran. acr. 11.6. Rhamn. frang. 17.7. Rib. gross. 8.6. R. nigr. 7.6.

Rub. arct. 6.6. R. saxat. 13.6. Solid. virg. 18.7. Tarax. off. 3.6. Trif. prat. 8.7. T. rep. 4.7. Vacc. ulig. 20.6.

Anfang d. Fruchtreife.

Bet. odor. 27.8. Epil. ang. 28.8. Geran. silv. 28.8. | Majanth. bif. 11.9. | Rib. gross. 29.8. | R. nigr. 13.8. Rub. arct. 25.7. Tarax. off. 19.6. Vacc. ulig. 6.8.

Kexholm (Käkisalmi). — Student Toini Levander. 61° 2′ n. Br.; 30° 7′ ö. Gr.

Acer plat. b. 20.5.

BO. 27.5.

Achill. m. b. 29.6.

Aln. inc. b. 19.4.

Anem. hep. b. 21.4.

A. nem. b. 8.5.

Betula BO. 10.5.

Calluna. b. 27.7.

Caltha. b. 18.5.

Chrys. leuc. b. 3.7.

Conv. maj. b. 7.6.

Frag. v. b. 6.6.

Brag. v. b. 6.6.

Lonic. tat. b. 14.6. Myrt. nigra b. 21.5.

y f. 20.7. Pir. mal. b. 12.6. Plat. bif. b. 26.6. Pop. trem. b. 1.5.

y BO. 3.6. Prun. cer. b. 5.6. Prun. pad. b. 29.5. Rib. rubr. b. 25.5.

y f. 5.8. Rub. id. b. 28.6.

y f. 8.7.

Sal. capr. b. 2.5.
Sorb. auc. b. 12.6.
Syringa v. b. 12.6.
Tilia sept. b. 4.8.
Trientalis b. 6.6.
Trollius b. 29.5.
Tussilago b. 1.5.
Ulmaria. b. 8.7.
Vacc. v.—i. f. 20.8.

Avena Aehr. 18.7. Solan. tub. S. 28.5. Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 8.7. Alism. pl. 8.7. Arctost. uv.-urs.22.5. Berb. vulg. 20.6. Cent. cyan. 4.7. Crat. cocc. 15.6. Dianth. delt. 5.7. Epil. ang. 9.7. Frax. exc. 21.5. Geran. silv. 12.6. Lar. sib. 26.5. Lychn. visc. 16.6. Majanth. bif. 12.6. Orch. mac. 1.7. Orob. vern. 22.5. Oxal. acet. 20.5. Philad. cor. 12.7. Prim. off. 25.5. Pyrol. min. 26.6. P. rot. 25.6. Ran. acr. 26.5.

Rib. alp. 25.5. R. aur. 1.6. R. gross. 25.5. Samb. rac. 2.6. Sed. acr. 2.7. Tarax. off. 21.5. Tilia vulg. 26.7. Trif. prat. 20.6. T. rep. 26.6. Vacc. ulig. 5.6.

Pälkjärvi, Alahovi. — Fräulein Inez Karsten. 62°3′ n. Br.; 30°40′ ö. Gr.

Acer plat. b. 29.5.

BO. 8.6.

LV. 3.10.

Achill. m. b. 5.7. Aln. inc. b. 24.4. A. nem, b. 16.5. Betula BO. 29.5. b. 27.5. LV. 28.9.

Bidrag t. känned, af Finl.

Calluna b. 30.7. Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 11.7. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 8.6. f. 20.7. Ledum b. 26.6. Linnaea b. 12.7. Lonic. tat. b. 27.6. f. 18.8. Menyanth. b. 9.6. Myrt. nigra b. 31.5. f. 24.7. Narciss. poët. b. 10.6. Nuph. lut. b. 15.7. Picea exc. b. 9.6. Pin. silv. b. 1.7. Pop. trem. b. 15.5. BO. 9.6.

Pop. trem. LV. 2.10. Prun. pad. b. 7.6. f. 4.9. Rib. rubr. b. 5.6. f. 10.8. Rub. arct. b. 9.6. Rub. cham. b. 8.6. f. 28.7. Rub. id. b. 5.7. f. 15.8. Sal. capr. b. 14.5. Sorb. auc. b. 21.6. f. 8.9. Syringa v. b. 28.6. Tilia sept. BO. 10.6. Tilia sept. b. 5.8. LV. 2.10. Trientalis b. 15.6.

Trollius b. 9.6. Ulmaria b. 22.7. Vacc. v.—i. b. 22.6. f. 25.8. Avena S. 15.5. Aehr. 18.7. Ernte 2.9. Hordeum S. 29.5. Aehr. 17.7. S. 24.8. >> Secale Aehr. 19.6. b. 6.7. Ernte 16.8. S. 16.8. Solan, tub. S. 28.5. Ernte 21.9.

Mähen d. Wies. 15.7.

Anfang d. Blüte.

Cent. cyan. 6.7. Cirs. het. 17.7. Croc. vern. 16.5. Dianth. delt. 16.7. Epil. ang. 17.7. Geran. silv. 15.6. Lil. bulb. 5.7. Lychn. visc. 23.6.

Majanth. bif. 2.7. Nymph. cand. 25.7. Orch. mac. 6.7. Oxal. acet. 5.6. Pedic. pal. 5.7. Pis. arv. 20.7. Prim. otf. 27.5. Pyrol, min. 18.7. P. rot. 16.7. Ran. acr. 8.6 Rub. arct. 9.6. Samb. rac. 10.6. Solid. virg. 10.8. Tarax. off. 28.5. Trif. prat. 30.6. T. rep. 8.7.

Süd-Ostrobothnien. — Lappfjärd, Kirchdorf. — Feldmesser N. Molander.

62° 14′ n. Br.; 21° 36′ ö. Gr.; 5 m. ü. d. M.

Acer plat. BO. 1.6.

Avena. Aehr. 17.7. Ernte. 4.9. Hordeum. S. 22.5. Aehr. 15.7. 8 Ernte 16.9. Lin. usit. b. 27.7. Ernte 14.8. >> Secale Aehr. 18.6. b. 12.7. Ernte 19.8. S. 23.8. Solan. tub. S. 1.6. Ernte 11.9. Mähen d. Wies. 17.7.

Anfang d. Blüte.

Camp. pers. 4.8. Comar. pal. 20.7. Epil. ang. 18.7. Glaux, mar. 4.8. | Lath. prat. 15.7. Lychn. fl.-cuc. 17.7. | Majanth. bif. 13.7. | Orch. mac. 20.7. Oxycocc. pal. 14.7. Parnass. pal. 4.8. Pyrol. min. 17.7. P. rot. 17.7.

Kristinestad. - Mag. phil. Vera Martens.

Acer plat. b. 5.6. Achill. m. b. 20.6. Aln. glut. b. 25-28.4. A. inc. b. 27.4. Betula BO. 2.6. Caltha b. 27.5. Chrys. leuc. b. 3.7. Conv. maj. b. 17.6. Frag. v. b. 6.6. f. 18.7. Ledum b. 29.6. Linnaea b.1.7.

Menyanth. b. 27.6.

Myrt. nigra b. 7.6.

f. 24.7.

Picea exc. b. 21.6.

Pop. trem. b. 30.5.

Prun. cer. b. 24.2.

Prun. pad. b. 19.6.

Rib. rubr. b. 5.6.

Rub. arct. b. 6.6.

Rub. id. b. 20.6. Sal. capr. b. 28.5. Sorb. auc. b. 1.7. Syringa v. b. 7.7. Trientalis b. 25.6. Vacc. v.—i. b. 20.6.

Solan. tub. b. 9.6. Mähen d. Wies. 19-20.7.

Wasa. — Pfarrer A. Ingman.

63° 5′ n. Br.; 21° 32′ ö. Gr.; c. 10 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 5.6.

BO. 10-12.6.
Achill. m. b. 8.7.
Aln. glut. b. 1.5.
A. inc. b. 24.4.
Conv. maj. b. 23.6.
Frag. v. f. 24.7.

Myrt. nigra f. 24.7. Pir. mal. b. 27.6. Prun. cer. b. 26.6. Prun. pad. b. 17.6. Rib. rubr. b. 9.6. (cult.) Rib. rubr. f. 14.8. (cult.)
Rub. cham. f. 28.7.
Rub. id. f. 11.8.
Sal. capr. b. 13.5.
Syringa v. b. 3.7.
Vacc. v.—i. f. 28.8.

Wasa. — Dr. phil. Hj. Hjelt.

Acer plat. b. 4.6. Aln. glut. b. 6.5. A. inc. b. 25.4.

Anem. hep. b. 25.4. (cult.) A. nem. b. 13.5.(cult.) Betula BO. 2.6.

Betula b. 3.6. Corylus b. 6-10.5. Pop. trem. b. 9.5. Sal. capr. b. 11.5.

Anfang d. Blüte.

Croc. vern. 25.4. Galanth. niv. 21.4. Lar. sib. 28.5. Luz. pil. 24.5. Oxal. acet. 30.5. Phragm. com. 29.8. Prim. off. 27.5. Ran. fic. 24.5. Tarax. off. 31.5. Ulm. mont. 23.5.

Nord-Tawastland. — Karstula, Kirchdorf. — Agent J. W. Sahlstein.

 $62\,^{\circ}\,42'$ n. Br.; $25\,^{\circ}\,16'$ ö. Gr.; 120 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 9.6.

BO. 12.6.
Achill. m. b. 2.7.

Aln. inc. b. 16.5. Betula BO. 26.5. b. 28.5. Calluna b. 11.8. Caltha b. 31.5. Conv. maj. b. 19.6.

Bidrag t. känned. af Finl.

Frag. v. b. 18.6. » f. 29.7. Ledum b. 20.6. Linnaea b. 18.6. Myrt. nigra b. 9.6. f. 29.7. Nuph. lut. b. 18.7. Pir. mal. b. 29.6. Pop. trem. b. 20.5. Pop. trem. BO. 16.6. Prun. cer. b. 15.6. Prun. pad. b. 11.6. f. 19.8. Rib. rubr. b. 11.6. f. 16.8. 9 Rub. arct. b. 6.6.

Rub. cham. b. 17.6.
Rub id. b. 12.7.

" f. 13.8.
Sal. capr. b. 18.5.
Sorb. auc. b. 1.7.

" f. 21.9.
Syringa v. b. 2.7.
Tilia sept. BO. 22.6.
Trientalis b. 6.6.
Trollius b. 5.6.
Ulmaria b. 20.7.
Vacc. v.—i. b. 29.6.

" f. 7.9.
Viburn. op. b. 10.7.

Avena S. 27.5.

Aehr. 16.7.

Ernte 30.8.

Hordeum S. 22.5.

Aehr. 13.7.

Ernte 13.8.

Secale Aehr. 13.6.

b. 7.7.

Ernte 17.8.

Solan tub. S. 1.6.

Ernte 20.

Mähen d. Wies. 26.7.

Saarijärvi, Rahkola. — Frau A. Nordenstreng. 62° 42′ n. Br.; 25° 20′ ö. Gr.; 120 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 5.6. BO. 10.6. Achill. m. b. 5.7. Aln. inc. b. 22.4. Calluna b. 18.7. Caltha b. 22.5. Chrys. leuc. b. 8.7. Conv. maj. b. 16.6. Frag v. b. 5.6. f. 17.7.)) Ledum b. 21.6. Linnaea b. 8.7. Lonic. tat. f. 15.8. Menyanth. b. 16.6. Myrt. nigra b. 5.6. f. 19.7. Nuph. lut. b. 22.7. Pir. mal. b. 27.6.

Plat. bif. b. 5.7. Pop. trem. b. 1-2.5 Prun. pad. b. 10.6. Quercus BO. 12.6. Rib. rubr. b. 10.6. f. 10.8. Rub. arct. b. 30.5. Rub. cham. b. 23.6. f. 7.8. Rub id. b. 15.7. f. 10.8. Sal. capr. b. 17.5. Sorb. auc. b. 27.6. Syringa v. b. 30.6. Trientalis b. 11.6. Trollius b. 9.6. Tussilago b. 21.5.

Ulmaria b. 19.7. Vacc. v.—i. b. 18.6. f. 2.9. 1/2 Viburn. op. b. 15.7. Avena S. 15.5. Aehr. 16.7. Hordeum S. 26.5. Aehr. 15.7.)) Erntell. 8. >> Secale Aehr. 16.6. b. 7-16.7. Ernte 10.8. S. 14-26.8. Solan. tub. S. 1-6.6. Ernte 20.9. Mähen d. Wies. 19.7.

Saarijärvi, Kirchdorf. — Förster K. Brander. 62° 42′ n. Br.; 25° 16′ ö. Gr.; 120 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 7.6.

BO. 7.6.

LV. 9.10.

Aln. glut. b. 6.5.

A. inc. b. 22.4.

Anem. hep. b. 27.4.

A. nem. b. 1.6.

Betula BO. 23.5.

b. 27.5.

LV. 9.10.

Calluna b. 1.8.
Caltha b. 23.5.
Chrys. leuc. b. 6.7.
Conv. maj. b. 17.6.
Corylus b. 7.5.
Frag. v. b. 5.6.

f. 25.7.
Ledum b. 19.6.
Linnaea b. 5.7.
Menyanth. b. 12.6.

Myrt. nigra b. 3.6.

" f. 25.7.

Nuph. lut. b. 20.7.

Picea exc. b. 11.6.

Pir. mal. b. 23.6.

Plat. bif. b. 7.7.

Pop. trem. b. 10.5.

" BO. 10.6.

Prun. cer. b. 23.6.

Prun. pad. b. 10.6.

Quereus BO. 19.6. LV. 28.9. Rib. rubr. b. 31.5. Rub. arct. b. 7.6. Rub. cham. b. 9.6. Rub. id. b. 12.7. Sal. capr. b. 13.5. Sorb. auc. b. 24.6. Tilia sept. BO. 9.6. Trientalis b. 11.6. Trollius b. 16.6. Tussilago b. 15.5. Ulmaria b. 18.7. Vacc. v.—i. f. 5.9.

Avena S. 15.5.

* Aehr. 17.7. * Ernte 8.9.-1. 10. Hordeum S. 26.5.

Hordeum Aehr. 15.7.

Ernte 17.8.
Lin. usit. b. 2.8.
Secale Aehr. 16.11.

b. 7.7.

Ernte 11.8.

S. 15.8.
Solan. tub. S. 5.6.

Ernte 20.8.

Mähen d. Wies, 26.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 28.5. Calla. pal. 20.7. Majanth. bif. 19.6. Oxal. acet. 3.6. Oxycocc. pal. 5.7. Veron. cham. 19.6. V. cham. 19.6. Viol. tric. 23.5.

Nord-Savo. — Karttula, Kirchdorf. — Dorfschullehrer E. Saastamoinen.

62° 54′ n. Br.; 27° 0′ ö. Gr.; 115 m. ü. d. M.

Rib. rubr. f. 25.8.
Rub. aret. b. 23.6.
Rub. cham. b. 11.6.
Rub. id. b. 10.7.

"f. 24.8.
Sorb. auc. b. 30.7.
Syringa v. b. 2.7.
Trientalis b. 4.7.
Tussilago b. 22.5.
Vacc. v.—i. b. 1.7.

"f. 31.8.
Viburn. op. b. 12.7.

Avena S. 17.5. Ernte 27.8. Hordeum S. 20.5. Aehr. 12.7. 39 Ernte 9.8. Secale Aehr. 19.6. b. 7.7. 16 Ernte 4.8. S. 12.8. Solan. tub. S. 8.6. Ernte 18. - 5 9. Mähen d. Wies. 20.7.

Kuopio. — Lector B. Ståhlberg.

62° 54′ n. Br.; 27° 40′ ö. Gr.; 100 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 27.5.

BO. 5.6.

LV.1-7.10.
Achill. m. b. 24.6.
Aln. glut. b. 27.4.

BO. 2.6.

A. inc. b. 23.4.

BO. 29.5.
Anem. hep. b. 2.5.

(cult.)
A. nem. b. 9.5.
Betula BO. 21.5.

LV. 7-23.10.

Calluna b. 26.7.
Caltha b. 22.5.
Chrys. leuc. b. 5.7.
Conv. maj. b. 13.6.
Frag. v. b. 5.6.
f. 11.7.
Ledum b. 15.6.
Linnaea b. 11.7.
Lonic. tat. b. 3.7.
f. 19.8.
Menyanth. b. 12.6.
Myrt. nigra. b. 27.5.
f. 17.7.
Narciss. poët. b. 7.6.

Nuph. lut. b. 9.7.
Picea exc. b. 10.6.
Pin. silv. b. 24.6.
Pir. mal. b. 16.6.
Plat. bif. b. 2.7.
Pop. trem. b. 5.5.

BO. 9.6.

LV. 7.10.
Prun. cer. b. 19.6.
Prun. pad. b. 7.6.

BO. 21.5.

f. 20.8.
Rib. rubr. b. 28.5.

Bidrag t. känned. af Finl.

Rub. id. b. 5.7.

" f. 6.8.
Sal. capr. b. 6.5.
Sorb. auc. b. 16.6.
" f. 1.9.
Syringa v. b. 19.6.
Tilia sept. BO. 9.6.

Rub. arct. b. 6.6.

» b. 6.8. » LV. 1-7.10 Avena. S. 6.5.

» Aehr. 16.7.

» Ernte 25.8.

Hordeum S. 22.5.

Aehr. 12.7.
Ernte 10.8.
Secale Aehr. 13.6.

b. 5.7.
Ernte 7.8.
S. 9.9.
Solan. tub. 22.5.-7.6.
Ernte 20.9.

Mähen d. Wies. 14.7.

Anfang d. Blüte.

Alop. prat. 22.6. Arab. suec. 12.5. Arctost. uv.-urs.27.5. Capsella b.-p. 23.5. Carex vag. 24.5. Ceref. silv. 16.6. Equis. silv. 23.5.

Erys. cheir. 23.5. Galanth. niv. 25.4. Geran. silv. 14.6. Luz. pil. 19.5. Majanth. bif. 19.6. Pyrol. unifl. 20.6. Ros. cinn. 8.7.

R. pimp. 10.7. Rub. od. 19.7. Scill. sib. 10.5. Tarax. off. 24.5. Thlasp. arv. 27.5. Viol. aren. 16.5. V. tric. arv. 27 5.

Suonnejoki, Kirchdorf. — Arzt J. E. Rahm.

62° 38′ n. Br.; 27° 8′ ö. Gr.;

Acer plat. b. 6.6. BO. 10.6. Achill. m. b. 2.7. Aln. glut. b. 29.4. A. inc. b. 22.4. Anem. hep. b. 14.5. (cult.) Betula BO. 24.5. b. 22.5. Calluna b. 27.7. Caltha b. 22.5. Chrys. leuc. b. 9.7. Conv. maj. b. 19.6. Frag. v. b. 9.6. f. 15.7. >> Ledum b. 16.6. Linnaea b. 4.7. Lonic. tat. b. 30.6. f. 1.9. Menyanth. b. 10.6. Myrt. nigra b. 2.6. f. 25.7. Narciss. poët. b. 10.6 Nuph. lut. b. 8.7.

Picea exc. b. 11.6. Pin. silv. b. 26.6. Pir. mal. b. 19.6. Plat. bif. b. 8.7. Pop. trem. b. 7.5. BO. 10.6. Prun. cer. b. 17.6. Prun. pad. b. 8.6. f. 16.8. >> Rib. rubr. b. 5.6. (cult.) f. 12.8. Rub. arct. b. 7.6. f. 25.7. Rub. cham. b. 8.6. Rub. id. b. 6.7. f. 4.8. Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 24.6. Syringa v. b. 28.6. Trientalis b. 15.6. Trollius b. 16.6. Tussilago b. 7.5. f. 14.6. s)

Ulmaria. b. 16.7. Vacc. v.—i. b. 19.6. f. 3.9. >> Viburn. op. b. 8.7. Avena S. 10-22.5. Aehr. 16.7. Ernte 23.8. Fagop. 7-19.6. b. 10.7. Hordeum S. 25.5. * Aehr. 15.7. Ernte 7.8. Lin. usit. S. 11.6. b. 29.7. Secale Achr. 16.6. b. 7.7. Ernte 8.8. S. 9.8. Solan. tub. S. 3.6. Ernte 20. Mähen d. Wies. 19-23.7.

Air. caesp. 7.7. Alism. pl. 18.7. Androm. cal. 17.5. A. polif 10.6. Arctost. uv.-urs.23.5. Bet. nan. 29.5. B. odor. 22.5. B. verr. 22.5. Card. prat. 8.6. Cent. austr. 25.7. C. cvan. 5.7. Cirs. het. 10.7. Crat. cocc. 2.7. C. oxyac. 3.7. Dianth. delt. 7.7. Elaeagn. arg. 8.7. Epil. ang. 17.7. Erig. acr. 25.6. Erioph. vag. 7.5. Geran. silv. 21.6.

Anfang d. Blüte.

Geum. riv. 18.6. Hierochl. bor. 10.6. Junip. com. 21.6. Lonic. xyl. 21.6. Lychn. alb. 3.7. L. dioic. 16.6. Majanth. bif. 19.6. Mel. nut. 22.6. Nymph. cand. 1.7. Orch. mac. 5.7. Oxal. acet. 28.5. Oxycocc. pal. 29.6. Parn. pal. 26.7. Pedic. pal. 11.7. Philad. cor. 28.7. Pis. arv. 17.7. Pimp. sax. 13.7. Potam. nat. 6.7. Prim. aur. 27.5. P. off. 10.6.

Pyrol. min. 8.7. P. rot. 6.7. P. unifl. 30.6. Ran. acr. 13.6. R. auric. 8.6. R. polyanth. 3.7. Rhamn. fr. 7.7. Rib. gross. 8.6. R. nigr. 11.6. (cult.) Rub. arct. 7.6. R. saxat. 21.6. Samb. rac. 15.6. Solid. virg. 18.7. Tarax. off. 31.5. Til. vulg. 10.8. Trich, arv. 12.7. Trif. prat. 30.6. T. rep. 29.6. Vacc. ulig. 15.6. Viol. aren. 23.5.

Anfang d. Fruchtreife.

Erioph. vag. 12.6. Lon. xyl. 29.8. Rib. nigr. 12.8. (cult.) Rub. arct. 25.7. R. saxat. 9.8. Tarax. off. 20.6. Vacc. ulig. 14.8.

Nord-Karelien. — Wärtsilä. — Frau Nina Karsten.

 $62\,^{\circ}\,10'$ n. Br.; $\,30\,^{\circ}\,39'$ ö. Gr.; $\,85$ m. ü. d. M.

Acer plat. b. 2.6. BO. 7.6. LV. 27.9. 1) Achill. m. b. 9.7. Aln. inc. b. 23.4. Betula BO. 28—30.5 b. 26.5. LV. 20.9. Calluna b. 31.7. Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 9.7. Conv. maj. b. 13.6. Frag. v. b. 7.6. f. 16.7. Ledum b. 25.6. Linnaea b. 15.7. Lonic. tat. b. 1.7. f. 18.8. Menyanth. b. 9.6. Myrt. nigra b. 6.6. f. 22.7. Narciss. poët. b. 12.6. Nuph. lut. b. 14.7.

Picea exc. b. 7.6. Pin. silv. b. 1.7. Pir. mal. b. 16.6. Plat. bif. b. 10.7. Pop. trem. b. 13.5. BO. 9.6. LV. 27.9. Prun. cer. b. 16.6. Prun. pad. b. 7.6. f. 1.9. Quercus BO. 11.6. LV. 2.10. Rib. rubr. b. 5.6. f. 11.8. 33 Rub. arct. b. 6.6. Rub, cham, b. 6.6. f. 28.7. >> Rub. id. b. 9.7. f. 18.8. Sal. capr. b. 14.5. Sorb. auc. b. 25.6. f. 5.9. Syringa v. b. 30.6.

Trientalis b. 17.6. Trollius b. 9.6. Tussilago b. 6.5. f. 5.6. Ulmaria b. 22.7. Vacc. v.—i. b. 28.6. f. 26.8. Viburn. op. b. 10.7. Avena S. 14.5. Aehr. 22.7. Ernte 27.8. Hordeum S. 29.5. Aehr. 21.7. >> 9 Ernte 23.8. Secale Aehr. 16.6. b. 6.7. Ernte 9.8. S. 10.8. Solan. tub. S. 26.5. » Ernte 16.9.

Bidrag till känned, af Finl.

Mähen d. Wies. 16.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 22.5. Arctost. uv.-urs. 22.5 Bet. odor. 26.5. Cent. cyan. 5.7. Cirs. het. 21.7. Crat. cocc. 30.6. Daphn. mez. 12.5. Dianth. delt. 18.7. Epil. ang. 20.7. Geran. silv. Lil. bulb. 5.7. Lychn. visc. 23.6. Majanth. bif. 2.7.

Nymph. cand. 25.7. Orch. mac. 6.7. Orob. vern. 4.6. Oxal. acet. 27.5. Parn. pal. 5.8. Pedic. pal. 5.7. Pimp. sax. 16.7. Pis. arv. 20.7. Pyrol. min. 12.7. P. rot. 2.7. P. unifl. 2.7. Ran. acr. 31.5. Rib. aur. 10.6.

R. gross. 9.6. R. nigr. 6.6. Rub. arct. 6.6. Sal. pent. 14.5. Samb. rac. 10.6. Solid. virg. 22.7. Tanac. vulg. 2.8. Tarax. off. 26.5. Trich. arv. 11.7. Trif. prat. 30.6. T. rep. 8.7. Verb. thaps. 22.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Daphn. mez. 26.8. Erioph. vag. 7.6.

Rib. nigr. 15.8. Rub. arct. 21.7. Samb. rac. 9.8.

Liperi, Käsämä. — Landwirt J. Puhakka. 62° 20′ n. B.; 29° 20′ ö. Gr.

Acer plat. LV. 1.10. Betula BO. 20—28.5. LV. 5.10. Calluna b. 26.7. Chrys. leuc. b. 9.7. Frag. v. b. 6.6. f. 18.7. Myrt. nigra b. 2.6. f. 27.7. Nuph. lut. b. 15.7. Pir. mal. b. 18.6. Plat. bif. b. 11.7. Pop. trem. LV. 6.10. Prun. cer. b. 9.6. Prun. pad. b. 7.6. f. 10.9. Rib. rubr. b. 3.6.

Rib. rubr. f. 27.7. Rub. arct. b. 10.6. Rub. cham. b. 14.6. f. 30.7. Rub. id. b. 10.7. f. 9.8. Sorb. auc. b. 19.6. f. 8.9.)> Syringa v. b. 24.6. Trientalis b. 13.6. Vacc. v.—i. b. 22.6. f. 29.8. Viburn. op. b. 16.7.

Avena S. 15—27.5. Aehr. 25.7. Ernte 27.8.

Hordeum S. 5.6. Aehr. 20.7. Ernte 12.8. Lin. usit. S. 15.6. b. 27.7. * Ernte 25.8. Secale Aehr. 14.6. b. 8.7. >> >> Ernte 10.8. S. 12-21.8. Solan. tub. S. 28.5. Ernte 29.9. Trit. sat. Ernte 10.9. S. 12.8. Mähen d. 15.7. Wies.

Joensuu. — Arzt O. A. Kosonen.

Acer plat. b. 1.6. BO. 4.6. LV. 10.10. Achill. m. b. 30.7. Aln. inc. b. 24.4. Betula BO. 20.5. b. 27.5. LV. 7.10. Calluna b. 23.7.

Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 8.7. Conv. maj. b. 6.6. Frag. v. b. 8.6. f. 11.7. Ledum b. 23.6. Myrt. nigra b. 20.6. f. 15.7. Pin. silv. b. 24.6.

Pir. mal. b. 18.6. Plat. bif. b. 1.7. Pop. trem. b. 7.5. >> BO. 10.6 Prun. cer. b. 24.6. Prun. pad. b. 7.6. Rib. rubr. b. 31.5. f. 7.8. Rub. arct. b. 9.6.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 2.

Rub. cham. f. 5.8. Rub. id. b. 6.7. f. 6.8. Sorb. auc. b. 18.6. Syringa v. b. 24.6. Tilia sept. b. 4.8. Trientalis b. 28.5. Trollius b. 10.6.

Tussilago n. 9.5. (En | Vacc. v.—i. b. 24.6. f. 24.8. Avena S. 14.5.

Aehr. 20.7. Ernte 14.8. Hordeum Ernte 17.8.

Secale Aehr. 12.6. b. 6.7. 20 Ernte 9.8. ñ S. 14. 8. Solan. tub. S. 22.5. » Ernte 25.9. Mähen d. Wies, 12.7.

Mittel-Ostrobothnien. — Esse, Öfveresse. — Dorfschullehrer J. Finnäs.

Aln. inc. b. 24.4. Betula BO, 5.6. b. 3.6. LV. 10.10. Calluna b. 14.8. Caltha b. 20.5. Chrys. leuc. b. 6.7. Conv. maj. b. 16.6. Frag. v. b. 15.6. f. 25.7. ١١) Ledum b. 19.6. Linnaea b. 29.6. Menyanth. b. 19.6. Myrt. nigra b. 4.6. f. 28.7. Nuph. lut. b. 11.7. Picea exc. b. 1.6.

Pir. mal. b. 30.6. Pop. trem. b. 12.5. BO. 17.6. LV, 12, 10. Prun. pad. b. 15.6. f. 8.10. 1) Rib. rubr. b. 5.6. f. 15.8. Rub. arct. b. 10.6. Rub. cham. b. 8.6. f. 20.7. Rub. id. b. 5.7. f. 16.8. 1) Sorb. auc. b. 1.7. f. 12.10. >> Syringa v. b. 1.7. Trientalis b. 15.6.

Vacc. v.—i. b. 25.6.)) f. 11.9. Avena S. 12.5. Aher. 15.7. Ernte 10.9. Hordeum S. 25.5. Aehr. 13.7. >> Ernte 19.8. Secale Aehr. 18.6. b. 10.7. W **Ernte 17.8** N S. 20.8. Solan, tub. S. 3.6. Ernte 16.9. Mähen d. Wies, 20.7.

Gamla Karleby. — Lector G. Herpman.

Conv. maj. b. 19.6. Linnaea b. 5.7. Myrt. nigra b. 13.6.

Prun. pad. b. 14.6. Rib. rubr. b. 12.6. Rub. cham. b. 12.6. Trientalis b. 14.6. Vacc. v.—i. b. 2.7.

Anfang d. Blüte.

Corn. suec. b. 19.6. Dianth. delt. b. 14.6. Oxal. acet. 13.6.

Majanth. bif. 2.7.

Vacc. ulig. 27.6.

Perho, Möttönen. — Volkschullehrer S. Salotie.

Achill. m. b. 4.7. Aln. inc. b. 17.5. Betula BO, 30.5. b. 27.5. Calluna b. 12.8. Caltha b. 29.5 Chrys. leuc. b. 26.6. Conv. maj. b. 18.6. Frag. v. b. 20.6. f. 30.7. >>

Ledum b. 22.6. Linnaea b. 20.6. Menyanth. b.20-28.6. Myrt. nigra b. 12.6. f. 1.8. Nuph. lut. b. 10.7. Picea exc. b. 14-22.6. Pin. silv. b. 28.6. Pop. trem. b. 22.5. BO. 8.6. 1)

Prun. pad. b. 12-20.6. f. 20.8. >> Rib. rubr. b. 12.6. f. 17.8. Rub. arct. b. 4.6. Rub. cham, b.16-24.6. f. 16.8. Rub. id. b. 14.7. » f. 16.8. Sal. capr. b. 19.5.

Bidrag till känned, af Finl.

Sorb. auc. b. 3.7.

y f. 23.9.

Trientalis b. 8.6.

Ulmaria b. 23.7.

Vacc. v.—i. b. 30.6.

y f. 3.9.

Viburn. op. b. 10.7.

Avena S. 20.5.

Aehr. 19.7.

Ernte 2.9.

Hordeum S. 23.5.

Aehr. 16.7.

Secale Aehr. 19.6.

Secale Ernte 19.8.

» S. 20-28.8.

Solan. tub. S.3-5.6.

» Ernte 21.9.

Mähen d. Wies. 28.7.

Kajanisch-Ostrobothnien. — Puolanko, Kirchdorf. — Polizeibeamter R. Alliniemi.

64° 54′ n. Br.; 27° 43′ ö. Gr.

Betula BO. 26-28.5. Caltha b. 14.6. Myrt. nigra b. 12-14.6. » f. 8.7. Nuph. lut. b. 8-12.7. Prun. pad. b. 30.6-2.7. Rub. arct. b. 16.6. Rub. cham. b. 8-11.6.

Rub. id. f. 31.8-7.9. Sorb. auc. b. 30.6. Vacc. v.—i. f. 30.8-7.9.

Avena S. 11.5.

» Aehr. 8-15.7.

» Ernte 2-7.9.

Hordeum S. 11-18.5.

Hordeum Aehr. 28.6.-2.7.
Secale Aehr. 26-27.6.

Ernte 2.9.

Solan. tub. S. 28.5-2.6.

Ernte 8-14.9.

Mähen d. Wies. 6.7.

Nord-Ostrobothnien. — Uleåborg (Oulu). — Arzt S. W. Liljeblom.

65° 1′ n. Br.; 25° 27′ ö. Gr.; 10 m. ü. d. M.

BO. 17.6. Achill. m. b. 7.7. Aln. inc. b. 27.4. Anem. hep. b. 13.5. Betula BO. 31.5. b. 8.6. Calluna b. 3.8. Caltha b. 3.6. Chrys. leuc. b. 12.7. Conv. maj. b. 21.6. Frag. v. b. 4.6. f. 26.7. Ledum b. 3.7. Linnaea b. 12.7. Menyanth. b. 17.6. Myrt. nigra b. 6.6. f. 30.7.

Acer plat. b. 8.6.

Picea exc. b. 11.6. Pin. silv. b. 1.7. Pir. mal. b. 1.7. Pop. trem. b. 21.5. BO. 18.6. Prun. pad. b. 18.6. f. 31.8. >> Rib. rubr. f. 10.8. Rub. arct. b. 5.6. Rub. cham. b. 6.6. f. 29.7. >> Rub. id. b. 10.7. f. 15.8. Sal. capr. b. 20.5. Sorb. auc. b. 3.7. f. 31.8. Syringa v. b. 6.7. Trientalis b. 20.6.

Trollius b. 19.6. Tussilago b. 18.5. Ulmaria b. 18.7. Vacc. v.—i. b. 6.7. f. 31.8. Avena S. 16.5. Aehr. 18.7. Ernte. 15.8. Hordeum S. 24.5. Aehr. 14.7. Ernte 11.8. Secale Aehr. 22.6. b. 14. 7. Ernte 12.8. S. 10.8. Solan. tub. S. 1.6. Mähen d. Wies. 20.7.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 2.

Nuph. lut. b. 16.7.

Haapajärvi, Kirchdorf. — Förster S. Czarnecki. 63° 45′ n. Br.; 25° 19′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 2.5. Betula b. 5.6. Caltha b. 2.6. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 10.6. Ledum b. 15.6. Menyanth. b. 15.6. Picea exc. b. 10.6. Pop. trem. b. 18.5. Prun. pad. b. 16.6. Rib. rubr. b. 4.6. Rub. arct. b. 10.6. Secale Aehr. 15.6.

Lappland. — Kemijärvi, Kirchdorf. — Postverwalter K. W. Heikinheimo.

66° 43′ n. Br.; 27° 27′ ö. Gr.; 140 m. ü. d. M.

Achill. m. b. 14.7.
Betula BO. 10.6.

» b. 9.6.

» LV. 5.10.
Caltha b. 11.6.
Frag. v. b. 3.7.

» f. 7.8.
Ledum b. 3.7.
Linnaea b. 9.7.
Menyanth. b. 7.7.
Myrt. nigra b. 15.6.

» f. 5.8.

Pop. trem. b. 5.6.

"LV. 5.10.
Prun. pad. b. 26.6.
Rib. rubr. b. 17.6.
Rub. arct. b. 17.6.
Rub. cham. b. 14.6.

"f. 28.7.
Rub. id. b. 16.7.

"f. 20.8.
Sorb. auc. b. 9.7.
Trientalis b. 17.6.

Inari, Thule. — Förster M. W. Waenerberg. 69° 6′ n. Br.; 27° 12′ ö. Gr.; 150 m. ü. d. M.

Betula BO. 10.6.

» LV. 5.10.
Calluna b. 13.7.
Chrys. leuc. b. 7.7.
Frag. v. f. 19.6.(cult.)
Ledum b. 7.7.
Linnaea b. 13.7.
Menyanth. b. 2.7.
Myrt. nigra b. 8.7.

» f. 13.8.
Nuph. lut. b. 15.7.
Pop. trem. BO. 5.7.

Pop. trem. LV. 5.10.
Prun. pad. b. 8.7.

" f. 28.9.
Rib. rubr. b. 7.7.

" f. 20.8.
Rub. arct. b. 7.7.
Rub. cham. b. 19-23.
6.

" f. 25-27.7.

» f. 25-27.7. Rub. id. b. 13.7. Sorb. auc. b. 23.7. » keine Früchte. Trientalis b. 2.7.
Ulmaria b. 2.7.
Vacc. v.—i. b. 13.7.

f. 28.9.

Avena S. 7.6.

Ernte 28.8.

Hordeum S. 8.6.

Ernte 23-27.8.

Solan, tub. S. 4-8.6.

» Ernte 11.9.Mähen d. Wies. 26.7.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN,

H. 80, N:o 3.

Studier över föroreningens inflytande på strändernas vegetation och flora i Helsingfors hamnområde

av

Ernst Häyrén

Från Finska Vetenskaps-Societetens Vattenbiologiska Undersökning

Mit einer deutschen Zusammenfassung

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG. 1921.

in the fact that the second of the second of

.

INNEHÅLL.

			Sid.
I.	INLE	DNING	1
II.	ALLM	IÄN ÖVERSIKT	5
	Skärgå	årdszoner, s. 5. — Djupförhållanden, s. 7. — Vattentem-	
		r och salthalt, s. 8. — Indelning i bäcken, s. 10. —	
	-	eningen och dess inflytande på växterna, s. 11. — För-	
		gens intensitet i olika delar av området, s. 18. — Strand-	
		er, s. 20.	
II.	VEGE	TATIONEN	23
	I. Öv	versikt av associationerna	24
	a.	Polysaproba associationer	25
		Bacterietum compactum, s. 25.	
	b.	*	26
		Oscillatorietum benthonicum, s. 26. — Enteromorphetum	
		albidum, s. 26. — Ulothricetum albidum, s. 27. —	
		Cladophoretum albidum, s. 27. — Potamogetonetum	
		(P. perfoliatus) saprobicum, s. 28. — Phragmitetum	
		saprobicum, s. 28.	
	c.	Svagt mesosaproba associationer	28
		Oscillatorietum planctonicum, s. 28. — Enteromorphe-	
		tum fluitans, s. 28. — Schizophycetum balticum, s. 29.	
		— Ulothricetum improvisum, s. 30. — Ileetum fulvo-	
		viride, s. 31. — Phormidietum membranaceum, s. 31.	
		— Enteromorphetum obscure-viride, s. 32. — Cladopho-	
		retum dilute-fuscum, s. 33. — Vaucherietum arenicolum,	
		s. 34. — Percursarietum arenicolum, s. 34. — Squamarie-	
		tum nitrophilum, s. 34.	
	d.	Oligosaproba associationer	35
		Scenedesmetum culturae, s. 35. — Algetum congestum,	
		s. 35. — Lemnetum submersum, s. 35. — Cladophore-	
		tum fluitans, s. 36. — Vaucherietum fluitans, s. 36. —	
		Distomacetum fuscum, s. 36. — Enteromorphetum	
		pallide-viride, s. 37. — Enteromorphetum scopulinum,	
		s. 37. — Potamogetonetum (P. filiformis) saprobicum,	
		s. 37.	

						1	oia.
ı		e.	Calothricetum lu num, s. 38. — F	bricum, ucetum	s. 38 balticun	— Cladophoretum sali- 1, s. 38. — Potamogeto-	38
						39. — Charetum areni- urum, s. 39. — Grandi-	
					_	ingarnas associationer,	
			-			s. 41. — Klippsprin-	
					_	arium, s. 41. — Verru-	
						placetum flavum, s. 41.	
			- Rhizocarpetur				
	2 .					rna	42
						vståndet från vatten-	
						enhet, s. 46. — Dyning	
		ock	vågsvall, s. 48.	. — Vat	ttenstår	ndets växlingar, s. 49.	
			0.	. — Salt	halten,	s. 51. — Förorenings-	
		0	den, s. 52.			maletial hadimonica or	
	3.					oraktisk bedömning av	55
IV.	STP.						57
1 .	100					58. — Edesviken, s. 58.	0,
						0. — Lappudden, s. 61.	
						Sandholmen, s. 62. —	
						65. — Södra strand-	
						avshamnen, s. 66. —	
						tudden, s. 68. — Norra	
						Kaisaniemiviken, s. 71.	
						s. 73. — Hagnäskajen,	
						— Sörnäs hamn, s. 76.	
						s. 76. — Brändö, s. 79.	
			aborg, s. 84. —			— Högholmen, s. 83.	
ν.			ÖRTECKNING		, 8. 01.		87
٠.	1.		hizomycetes		9.	Rhodophyceae	
	2.		hizophyceae		10.	Fungi	
	3.		agellata		11.	Lichenes	111
	4.	Di	atomaceae	97	12.	Musci	114
	5.	Co	njugatae	98	13.	$Monocotyle dones \dots$	
	6.		lorophyceae		14.	Dicotyledones	
	7.		araceae		15.	Floristisk översikt	118
C	8.		aeophyceae				100

I. INLEDNING.

I Hälsovårdsnämndens i Helsingfors berättelse för år 1904, sid. 186, nämner Zilliacus, som sagda år i hygieniskt avseende undersökte vattnet i olika delar av stadens hamnområde, att vattnet i Kaisaniemi- och Tölövikarna innehöll rikligt med alger, så att det tidtals var alldeles grönfärgat. Denna företeelse studerades närmare i augusti 1907 av Levander, som i en artikel i Luonnon Ystävä i april 1908 meddelar, att vattnets grönfärgning i Tölöviken berodde av den massvisa förekomsten av tvenne alger: Anabaena spiroides och Oscillatoria Agardhii, den senare uppträdande i slutet av månaden. Sagda Anabaena-art hade han observerat i viken redan 1901.

Sommaren 1908 företog Bergman, assisterad av Klingstedt såsom botanisk fackman, omfattande undersökningar av Helsingfors affallsvattens inverkan på vattnen kring staden. I redogörelsen för arbetet, som publicerades i slutet av samma år, lämnas målande skildringar av Tölövikens rabarberkrämartade ytvatten och gasbubblornas uppstigning under vackra sommardagar, en del smutsvattenorganismer omnämnas, och talrika analysdata meddelas, bl. a. även av bakteriologisk art. Den 17 juli uppträdde massvis Osc. Agardhii, den 1 augusti var Anabaena spiroides i övervikt.

I en uppsats av år 1910 tillämpar förf. av dessa rader den av Kolkwitz och Marsson genomförda indelningen av smutsvattnets växter i poly-, meso- och oligosaproba arter på förhållandena i Helsingfors och framhåller, att bland brack- och saltvattnets arter i synnerhet former av släktet *Enteromorpha* känneteckna förorenat vatten.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

År 1913 redogör Levander närmare för planktonbeskaffenheten (växt- och djurplankton) i Helsingfors inre hamnar. Det i hamnvattnet levande plankton karakteriseras såsom ett brackvattenplankton, hyphalmyroplankton, som i högre grad än Finska vikens plankton närmar sig artbeskaffenheten av sötvattenplankton. Såsom kännetecknande för detsamma framhålles därjämte rikligheten av saprobier, vilka fördelas i grupper i enlighet med Kolkwitz-Marssons system. — I ett meddelande av år 1918 redogör samme författare för några invid Södra strandvägen företagna planktonhåvningar, varvid bl. a. erhöllos ägg av människans breda bandmask, ett nog så kraftigt exempel på graden av hamnvattnets förorening.

År 1911 hade emellertid Drätselkammarens i Helsingfors dåvarande ordförande, statsrådet A. GRIPENBERG, hos kammaren framställt om vidtagande av åtgärder för avlägsnande av de olägenheter, som uppstå genom att kloakvattnet avledes i de staden omgivande vattnen alldeles invid stränderna. Frågan behandlades av Hälsovårdsnämnden, Byggnadskontoret och Styrelsen för stadens allmänna arbeten, varjämte utlåtande inbegärdes av experter. I juli 1915 ingick Drätselkammaren till Stadsfullmäktige med framställning i ärendet och föreslog tillsättandet av en kommitté med uppdrag att införskaffa närmare utredning rörande de ifrågavarande missförhållandena samt avgiva utlåtande jämte preliminärt förslag i frågan om reglering av stadens avloppsförhållanden (Drätselkammarens betänkande N:o 1 i fråga om reglering av stadens avloppsförhållanden, utgörande Helsingfors Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41 för år 1915).

Den sedermera tillsatta kommittén utförde en del undersökningar rörande föroreningen invid de nuvarande kloakmynningarna och kring förlängda sådana vid havsbottnen utmynnande. För belysning av hithörande frågor var emellertid en mer omfattande undersökning rörande vattenomsättningen i hamnområdet nödig, och för åstadkommande av en sådan vände sig kommittén till Havsforskningsinstitutet. Under åren 1919 och 1920 företog institutet i fjärdarna kring Helsingfors mätningar för utrönande av temperatur, salthalt och syrehalt samt gjorde bestämningar rörande syretäringen och ammoniak-

mängden, varigenom material sammanbragtes för en allsidig utredning av vattenomsättningsförhållandena (man jämföre hos Witting i Havsforskningsinstitutets skrift N:o 1, sid. 24—25, och N:o 7, sid. 21). Materialet är publicerat i Havsforskningsinstitutets skrift N:o 8.

Då det var önskvärt, att tillfället utnyttjades i och för en samtidig undersökning i zoologiskt-botaniskt avseende, påbegynte professor K. M. LEVANDER, i samarbete med Havsforskningsinstitutet och med bidrag av Finska Vetenskaps-Societeten, våren 1919 inom Helsingfors-området en serie hithörande undersökningar, vilka från och med år 1920 övertagits och fortsatts av den vid Societeten detta år inrättade Vattenbiologiska Undersökningen, där professor Levander fungerar såsom ledare. Undersökningarna hava omfattat planktonbeskaffenheten samt strändernas djur- och växtbestånd inom områdets olika delar under särskilt beaktande av föroreningsgraden. De planktologiska undersökningarna ha utförts av magister I. VÄLIKANGAS, de zoologiska strandundersökningarna av prof. Levander och de botaniska, för vilka i denna publikation redogöres, av författaren (jfr. berättelsen i F. Vet.-Soc. Övers., Bd. 63, Avd. C, N:o 3).

Det botaniska materialet har sammanbragts under inalles 39 strandexkursioner, vartill komma talrika iakttagelser och provtagningar av mer tillfällig natur. Härvid har växtligheten undersökts såväl nere i vattnet till c. 0.5 à 1 m djup vid medelvattenstånd som ovan detta till 0.5 à 2 m. Däremot har plankton, bottenvegetationen på större djup och den supramarina vegetationen i allmänhet icke beaktats. Under exkursionerna ha förts anteckningar, som kompletterats genom undersökning på laboratoriet av dels medförda färska prov, dels för vinterstudium upplagt algmaterial. Undersökningarna ha i huvudsak omfattat stadens strandlinje från Humleviken i W till Majstad i E, Brändö, Högholmen och en del av Drumsö, sammanlagt c. 28 km strandlinje.

Under arbetets fortgång har jag biståtts med råd och dåd av professor K. M. Levander, som även personligen deltagit i några av exkursionerna. Härför samt för det livliga intresse, som städse kommit arbetet till del från professor Levanders

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

sida, får jag framföra uttrycken av min varma tacksamhet. Vidare får jag uttala min synnerliga erkänsla till läroverksadjunkten, dr. David E. Hylmö i Varberg, som på det mest förekommande sätt ställt till disposition ett rikhaltigt *Ulvaceae*-material och uppoffrat tid på en omfattande skriftväxling rörande en del hithörande, kritiska former. Jämväl får jag tacka professor N. Wille i Kristiania, som välvilligt bestämt tvenne alger, lektor C. W. Fontell i Åbo. som bestämt en del diatomaceer, doktor Harald Lindberg, vilken godhetsfullt biträtt vid avfattandet av de latinska diagnoserna, ävensom direktorn för Havsforskningsinstitutet, professor Rolf Witting, som utlånat klichéerna till figg. 2—4.

II. ALLMÄN ÖVERSIKT.

Skärgårdszoner. I Helsingforstrakten, där skärgården har relativt ringa utsträckning, äro de med kustlinjen parallela skärgårdszonerna: havsbandet, yttre och inre skärgården samt kusten (i inskränkt bemärkelse), icke alldeles iögonenfallande. Havsbandet med dess större salthalt, kala klippor och starka dyning sträcker sig ända fram till Drumsö och Märrholmen, Uttern, de numera genom utfyllning förenade Sand- och Busholmarna, Munkholmen, Södra strandvägen, Flisholmen och övriga holmar utanför Havshamnen, och österut går gränsen längs yttre stranden av Sveaborgsöarna och Sandhamn.

Det yttre skärgårdsområdet omfattar vattnen N om Drumsö till Granö, Fölisön och Råholmen ävensom E om staden Kronbergsfjärden in till Brändö, Södra och Norra hamnen med Kaisaniemi- och Djurgårdsvikarna. Med dess inre gräns sammanfaller någorlunda utbredningen av några halofila strandväxter: Allium schoenoprasum, Juncus Gerardi, Triglochin maritimum, Glaux och Plantago maritima förekomma på de yttre stränderna från Sandudden till Brunnsparken, på Högholmen och på Brändö i SE och t. o. m. längre inåt, ungefär till Härtonäsbron. Liknande utbredning ha Phalaris, Puccinellia retroflexa och Elymus, vilka dock icke anträffats på Brändö.

Inom det yttre skärgårdsområdet faller största delen av stadens hamnar, och man är här i tillfälle att iakttaga, hurusom den i Nylands yttre skärgård vanliga vegetationen ersatts med en det förorenade vattnets och de förorenade strändernas vegetation. Yttre skärgårdens förnämsta karaktärsväxt, Fucus vesiculosus, är antecknad blott från Lappudden och Drumsö

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Fig. 1. Karta över Helsingfors hamnområde. De streckade partierna voro 1919—1920 bebyggda. Skala 1:75,000. — 1 Fölisön, 2 Råholmen, 3 Edesholmen, 4 Bruden, 5 Märrholmen, 6 Skällarn, 7 Fiskarviken, 8 Uttern, 9 Inre Sandvikshamnen, 10 Munkholmen, 11 S. strandvägen, 12 Flisholmen, 13 Havshamnen, 14 Harakka, 15 Ulrikasborgs badhus, 16 Blekholmen, 17 Salutorget, 18 Elisabetstorg, 19 Brobergshamnen, 20 Kaisaniemiviken, 21 Djurgårdsviken, 22 Sörnäs strandväg, 23 Sörnäs hamn, 24 Stora Nätholmen, 25 Sörnäs fängelseområde, 26 Byholmen, 27 Kasinoudden, 28 Rovholmen, 29 Stora och Lilla Bässen, 30 Pilviken, 31 Paloholmen, 32 Vrakholmen.

(samt den i yttersta zonen belägna Busholmens S-strand) och saknas helt och hållet i stadens hamnar. Likaså saknas i områdets mera förorenade delar flere av den övre sublitoralregionens vanliga arter, såsom Ectocarpus-arterna och Pylaiella litoralis, Cladophora crystallina och Chorda filum, eller äro de tvinande och besatta med diatomaceer och till följd härav för ögat brun-

färgade, såsom mycket ofta är fallet med Cladophora glomerata. I stället ser man en rik och t. o. m. luxurierande Enteromorphavegetation, vilken såsom ett grönt band sträcker sig kring stränderna och i synnerhet vid lågvatten om hösten tilldrager sig uppmärksamhet. Ovanom denna, alltså vid högt och vid medelvattenstånd i vattenbrynet, träffas likaså smutsvattenarter, såsom Ulothrix subflaccida, Ilea fulvescens m. fl., vilka uppträda i stället för den på ifrågavarande nivå sedvanliga Calothrix scopulorum. Ännu högre uppåt på klippor och stenar finner man endast fragment av de rena skärgårdsvattnens lavbälten; eller ock saknas lavvegetation, likasom ingenstädes lavar iakttagits på de utfyllda strändernas stenar eller på stenkajerna.

Till det inre skärgårdsområdet hänföras Bredviken, Tölöviken (i inskränkt bemärkelse, innanför järnvägsbanken), vattnen mellan Brändö och Brändö-gård samt större delen av Gammelstadsfjärden. På nordvästra stranden av Brändö samt nedanför Sörnäs fängelse och Hermanstad utmynna kloaker, och här träffas smutsvattenvegetation av redan antydd beskaffenhet. Tölöviken hör till undersökningsområdets mest förorenade partier med kringflytande smutsalgtofsar och tydligt inslag av saprofila organismer i strandängarnas och helofytsamfundens bottenskikt. Såsom en karaktärsväxt för det inre skärgårdsområdet kan anges Lemna trisulca, vilken dock skyr de av affallsvatten förorenade delarna. Till följd av vattnets mindre salthalt finnas en del sötvattenarter i riklig mängd.

Den innersta zonen är i Helsingforstrakten alldeles fragmentarisk. Hit höra Lill-Hoplaksviken och de innersta, vassbevuxna delarna av Gammelstadsfjärden. Dessa platser hava icke ingått i undersökningen.

Rörande luftklimatet, såsom varande av sekundärt intresse för denna undersökning, meddelas icke några uppgifter, utan hänvisas till förefintliga tabeller och sammanställningar. Däremot skola här lämnas sammanträngda översikter av djupförhållanden, vattentemperatur och salthalt, alltså faktorer som stå i närmaste samband med vattenvegetationen.

Djupförhållanden. Djupförhållandena, som äro av betydelse för vattenomsättningen och därigenom även för strandområdet, framstå tydligt på den av Havsforskningsinstitutet över Helsing-

forstrakten uppgjorda kartan i skalan 1:50000, redigerad av mag. RISTO JURVA (jfr. fig. 2). Den djupaste rännan sträcker sig i S—X riktning in emot Gustavsvärd, där den delar sig i en östlig gren mellan sagda halvö och Alexandersön samt en västlig genom Långörnsundet. Den förra når in vidpass till mitten av Kronbergsfjärden, den senare till vattnet strax S om Skatudden. Djupet har småningom avtagit. Strax utanför Alexandersön är det över 30 m, i rännornas inre delar 15—20 m. Större delen av Kronbergsfjärden är 10—15 m djup, med rännor in i S och X hamnarna samt ett stycke förbi SE-udden av Brändö. Södra hamnen är vid Skatuddskajen 8—10 m, i övrigt 6—8 m djup, Norra hamnen vid kajerna i allmänhet blott 2—4 m, vid Skatudden dock 4—6 m. Vikarna innanför Långa bron äro under 4 m. Vid Sörnäs hamnudde nås ställvis ända till 8 m djup.

Gammelstadsfjärden uppvisar ett djup av 4—6 m endast på ett litet område strax W om udden vid Brändö-gård. I övrigt är djupet 2—4 m och i den allra största och hela inre delen under 2 m. Något bättre äro djupförhållandena i viken S om Härtonäs, E om Brändö; här går 4-meterskurvan rätt nära den nuvarande strandlinjen.

Västerut når 6-meterskurvan in till kajerna i Sandviken och stryker tätt förbi Sand- och Busholmarna, ett stycke in i Gräsvikens mitt och bra nog långt in i Lappviken samt tätt intill Sandudden. Även det 10—15 m djupa vattnet når helt nära udden och ännu ett stycke längre in. Edesviken och Humleviken äro grunda, under 4 m.

Vattentemperatur och salthalt. Läsaren hänvisas till det av Granqvist och Buch i Havsforskningsinstitutets skrift N:0 8 publicerade primärmaterialet ävensom till den översikt Witting i samma skriftserie N:0 11 meddelar (icke utkommen när detta tryckes). Materialet omfattar observationer från april 1919 till maj 1920 å 19 fjärdstationer jämte 8 extra stationer i Tölöviken samt 15 strandstationer. Närmast intressera oss i detta sammanhang strandstationerna; hithörande observationer finner man i det förstnämnda arbetet sid. 27—38 och dessutom sammanställda i en tabell (sid. 13), utvisande månadsmedeltalen.

Högst stiger sit ria nid tie mip ein alt uir ein i de inre vikarna om sommaren, i medlet av juli 1919 vid Botaniska trädgården och vid Djurgårdsvägen till 23° à 24°, t. o. m. 25°C, medan den samtidigt uti Skatuddskanalen och vid Brunnsparken var 20° à 22°, någon gång 23° och ute vid Gråhara 18°—20°. I augusti avtager den tämligen raskt till 11° à 13° resp. 7° à 8°. I september håller den sig ungefär vid samma gradtal. I medlet av oktober sker omsvängningen; vattnet i de inre vikarna har avkylts och är nu kallare än ute i havet. Den 8 november påbegynnes isläggningen invid Botaniska trädgården, medan temperaturen vid Gråhara håller sig vid 4° à 5° och isbildning inträffar först den 20 december.

I slutet av mars 1920 försiggår islossningen, och redan i början av april finner man strandvattnet starkare uppvärmt i Tölöviken än vid Gråhara. Den 1—10 maj visa observationerna vid Botaniska trädgården 8° à 10° , vid Gråhara blott 2° à 4° .

Vattenvegetationen i de inre vikarna gynnas sålunda av en betydligt högre temperatur under den allra största delen av vegetationsperioden, nämligen april—oktober.

Salthalten uppvisar inom området stora variationer, vilka vad strandvattnet vidkommer i sina huvuddrag framgå ur tabellen i det citerade arbetet sid. 13. I hög grad utsötande verkar tilloppet av vatten från Vanda å; utanför Arabia i Gammelstadsfjärden var salthalten i augusti och september 1919, de månader den över huvud var störst, endast 2.66 resp. $2.44^{\,0}/_{00}$. Samtidigt var den i Djurgårds- och Kaisaniemivikarna omkr. 4.90 resp. $5.16^{\,0}/_{00}$; således en betydande skillnad. Vid Gråhara var medeltalet för salthalten samma månader 5.51 och $5.69^{\,0}/_{00}$. Den största salthalten inom observationstiden mättes å Gråhara 24. 10. 19 och uppgick till $5.95^{\,0}/_{00}$.

Under de sena höstmånaderna och i synnerhet under vintern, då istäcket ligger, avtager salthalten i strandvattnet i betydande grad. Medeltalen för Botaniska trädgården äro: nov. 3.39, dec. 1.97, jan. 2.43, febr. 2.06, mars 0.71 och april $0.80^{-0}/_{00}$; övriga stationer uppvisa liknande serier, med mindre hastigt avtagande salthalt ju längre utåt mot havet de äro belägna. Efter islossningen ökas salthalten ånyo.

Den låga salthalten under vintern har ringa inflytande på vegetationen, som denna årstid i de inre vikarna över huvud befinner sig i vila.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Indelning i bäcken. På grund av olikheter i avseende å djup, vattentemperatur och salthalt samt med hänsyn tagen till naturliga gränser (öbarriärer, sund) kan vattenområdet kring Helsingfors uppdelas i ett antal naturliga bäcken eller bassänger, vilka, med användning av samma benämningar som

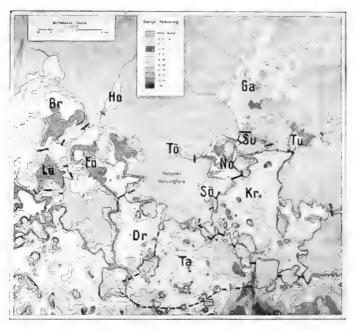

Fig. 2. Ga Gammelstadsfjärden, Su Sunden, No Norra hamnen,
Tö Tölöviken (i vidsträckt bemärkelse), Sö Södra hamnen, Kr
Kronbergsfjärden, Tu Turholmsfjärden, Ta Tavelfjärden, Dr Drumsöfjärden,
Fö Fölisöfjärden, Ho Hoplaksviken, Br Bredviken, Lö
Lövöfjärden. — Skala 1:150,000. — Klichén benäget utlånad från
Havsforskningsinstitutet.

hos Witting, äro följande (fig. 2): 1) Gammelstadsfjärden med sitt grunda, utsötade vatten, sträckande sig söderut till bron mellan Sörnäs och Brändö och med en mot SE inskjutande vik till bron mellan Brändö och Härtonäs; 2) Sunden mellan Brändö, Blåbergslandet och Sörnäs hamnområde; 3) Norra hamnen, med djupare rännor och mestadels djupare strandvatten samt större salthalt, sträckande sig mellan Blåbergslandet, Högholmen och Skatudden å ena sidan samt Sörnäs och staden å den

andra; 4) den från Norra hamnen västerut inskjutande, grunda Tölöviken med starka årsamplituder i avseende å vattentemperatur och salthalt; 5) Södra hamnen mellan Skatudden, Salutorget och Blekholmen, egentligen utgörande en vik av 6) Kronbergsfjärden, som utbreder sig mellan staden, Skatudden och Högholmen i W, Brändö i N, Degerö i E och Sveaborg i S, med betydligare djup och avsevärd salthalt, utsändande mot NE 7) Turholmsfjärden, mellan Brändö, Härtonäs och Degerö; 8) Tavelfjärden, vattenområdet S om staden ut till djuprännorna och de yttre klipporna; 9) Drumsöfjärden, SW om staden till Rönnskär, Melkö och Drumsö, i N till sundet mellan Drumsö och Märrholmen; 10) hamnarna och vikarna i S och SW: den grunda Havshamnen, den djupa Sandvikshamnen, den grunda Gräsviken och den åter djupare Lappviken, en rätt heterogen grupp, men alla tämligen avstängda och därför påverkade av land-faktorer; 11) Fölisöfjärden från sundet vid Märrholmen norrut till Granö och fastlandet, med ett djupare avsnitt i S och i N ett grundare, delat genom Fölisön i två hälfter, och med de i avseende å naturbeskaffenhet något avvikande, grunda Edesviken och Humleviken i N innanför Råholmen; 12) den grunda och från saltsjön nästan avstängda Hoplaksviken; 13) längst i NW den relativt grunda Bredviken samt 14) Lövöfjärden S därom, vilken likasom de två föregående icke medtagits vid föreliggande undersökning.

Föroreningen och dess inflytande på växterna. Hamnvattnet i Helsingfors förorenas i främsta rummet genom tillförsel från stadens 45 kloaker, vilka äro tämligen jämnt fördelade längs stränderna och alla utmynna tätt invid dessa. Många av dem tömma sitt innehåll i bottnen av vikarna, vilka självfallet härigenom i långt högre grad förorenas än om spillvattnet leddes ut till uddar och öppna stränder eller genom särskilda ledningar längs bottnen längre ut till havs (såsom är fallet t. ex. i Köpenhamn). Varje vik och varje hamnparti har sin kloak (fig. 3). Den västligaste (N:o 1) mynnar ut i en liten bukt av Humleviken, där, sannolikt till följd av strömförhållanden, vattnet mer än på andra ställen stagnerar och ger upphov till en mycket iögonenfallande förorening. I bottnen av Lappviken utmynnar en betydande kloak (N:o

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3,

5), åstadkommande en massutveckling av kringflytande Enteromorpha, som i den lugna viken med dess ringa båttrafik i synnerhet sommartid blir mycket påfallande. Följande större kloak (N:o 8) utmynnar i Sandvikshamnen och åstadkommer betydande förorening i synnerhet längst i NW, dit vattnet från densamma gärna söker sig. Vattnet uti inre

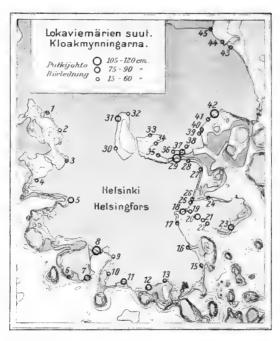

Fig. 3. Helsingfors stads kloakmynningar. Skala 1:75.000. — Klichén från Havsforskningsinstitutet.

delen av hamnen, innanför järnvägsbanken, är betydligt renare. Vid Södra strandvägen träffas åter en större kloak (N:o 11), men då röret dragits 75 m ut i sjön och läget är öppet är föroreningen icke påfallande. Detta kan däremot ej sägas om N:o 12, som jämte den mindre N:o 13 förorenar hela Havshamnen. En stor kloak (N:o 18) finner man vidare vid Salutorget, där vattnet i E är grågrumligt och orent, men tack vare den öppna kommunikationen med Kronbergsfjärden dock hålles någorlunda luktfritt.

Komma vi så till kloakerna N:ris 29 och 37, båda hörande till stadens största och utmynnande på var sin sida om Brobergshamnen, där vattnet blir starkt förorenat, men på grund av den öppna vägen österut röner rätt snabb omsättning. I Tölöviken utmynna numera endast en medelstor och två mindre kloaker, men föroreningen härstädes likasom i Djurgårdsoch Kaisaniemivikarna blir dock betydande, till stor del beroende på det förorenade vattnet i Brobergshamnen, som vid stigande vattenstånd drager sig åt W under Långa bron, in i de sistnämnda vikarna. Vid Sörnäs strandväg utmynna fyra mindre och en mycket stor kloak (N:o 42), alla med öppet läge, varigenom föroreningen icke blir alltför påfallande. Slutligen finnas tre mindre kloaker i viken mellan Hermanstad och Majstad.

En mindre del av det förorenade vattnet härrör från kloakerna på Brändö och Sveaborg, från öppna diken (t. ex. i bottnen av Tölöviken, i Sörnäs och på Drumsö), från avfallsrännor och vid vattnet uppförda avträden (t. ex. vid början av bron till Brändö år 1919) samt i någon mån från Vanda å, som flyter genom bl. a. Baggböle och Åggelby samhällen och här emottager gödselvatten från åkerdikena jämte annat avfallsvatten. Härtill kommer den orenlighet, som direkte genom regnvattnet nedspolas från torg och gator, kajer och stränder, ävensom avfallet från talrika i hamnarna liggande fartyg m. m.

Med hänsyn till föroreningens omfattning hänvisas till Havsforskningsinstitutets skrift N:o 11, sid. 27, där spillvattenkvantiteten för år 1915 beräknas till 0.35 m³ per sekund, vilket motsvarar c. 30,000 m³ per dygn och c. 11 millioner m³ per år. Vidare framgår ur i manuskript föreliggande kemiska undersökningar av kloakvattnet, som utförts av BERGMAN åren 1916—1919, att mängden föroreningar i kloakvattnet (avdunstningsåterstoden) utgör 1 kg per m³, därav 0.43 kg organiska ämnen. Detta blir c. 4.7 millioner kg organiska ämnen per år.

I en avhandling av år 1920 framhåller K. Buch (sid. 12), att den normala ammoniakhalten i öppna havet ungefärligen ligger mellan 0.01 och 0.05 mg per liter. Högre värden förekomma blott undantagsvis, och värden över 0.1 tyda med säkerhet på lokal förorening. Upplysande äro hans studier över Helsingforsområdet, där värdena i allmänhet voro låga som i öppna havet

och högre blott i närheten av kloakmynningar och andra föroreningskällor, t. ex. i Brobergshamnen 0.18 i början av sept. 1919 och 0.24 den 27 okt. Detta gäller emellertid blott så länge vattnet är isfritt. Under vintern finner man för ytvattnet strax under isen höga värden nästan överallt i området, ända ut till närheten av iskanten. Härav drages slutsatsen, att det saltfattiga, förorenade smutsvattnet under vintern breder ut sig såsom ett tunnt ytlager under isen över hamnområdet i dess helhet.

Denna rikliga tillförsel av främst organiska, i sönderdelning stadda ämnen måste självfallet utöva ett stort inflytande på vattnets vegetation och djurbestånd. Det fritt svävande plankton uppvisar en annan sammansättning än på ställen med rent vatten, och såväl botten- som strandvegetationen förändras.

På grundvalen av växternas egenskap att i olika grad tåla eller tilltalas av förorenat vatten utarbetade Kolkwitz och Marsson (1908) sin bekanta, numera allmänt använda uppdelning av smutsvattenväxterna eller de s. k. saproba växterna i fyra grupper: de polysaproba, de starkt och svagt mesosaproba samt de oligosaproba arterna. Därtill fogade nämnda författare ännu en kategori, de katharoba arterna, vilka sky förorenade ställen eller utträngas därifrån av andra arter och därför huvudsakligen finnas på rena platser. Systemet gäller sötvattenformer. Genom jämförande iakttagelser i naturen kunna emellertid, såsom redan tidigare antytts (Häyren 1910), brack- och saltvattenformer här lätt inordnas. På så sätt erhålles följande översikt över Helsingforstraktens strandarter. Vid förteckningens uppgörande ha främst de i större mängd eller allmänt förekommande arterna beaktats.

- 1. Polysaproba arter: talrika arter småbakterier, Spirillum tenue, Zoogloea ramigera, Beggiatoa alba, B. leptomitiformis, Phragmidiothrix multiseptata, Spirulina Nordstedtii och Sp. subsalsa (vid massuppträdande), Euglena viridis (coll.; vid massuppträdande).
- 2. Starkt mesosaproba arter: Sphaerotilus natans, Cladothrix dichotoma (hos K. et M. svagt mesosaprob, men förekommer i Helsingforsområdet städse tillsammans med andra trådbakterier och bör därför här föras till samma grupp som dessa), Thiothrix nivea, Chromatium bipolare, Lamprocystis rose opersicina,

Thiospirillum sanguineum, Spirochaete plicatilis, Oscillatoria chalybea, O. formosa, O. tenuis, Spirulina Nordstedtii och Sp. subsalsa (vid sparsam förekomst), Phormidium auctumnale, Euglena viridis (coll.; vid sparsam förekomst), Mucor sp.

- 3. Svagt mesosaproba arter: Oscillatoria Agardhii (av K. o. M. år 1908 förd till de oligosaproba arterna, år 1909 vid massvis förekomst till denna grupp), Anabaena baltica (ifall massvis), Nodularia spumigena (massv.), Aphanizomenon flos-aquae (massv.), Enteromorpha crinita med dess talrika former, E. tubulosa, E. flexuosa, Percursaria percursa, Ilea fulvescens, Ulothrix subflaccida (svagt utpräglad), Stigeoclonium tenue (av K. o. M. räknad närmast till föregående grupp), Vancheria sphaerocarpa, Lagenidium Rabenhorstii, Rhizophidium sp.
- 4. Oligosaproba arter: Gomphosphaeria litoralis, Phormidium tenue, Ph. corium, Cyanomonas americana, Bacillaria paradoxa, Gomphonema olivacea, Rhoicosphaenia curvata (K. o. M. hänföra de två sistnämnda arterna till föregående grupp, vilket dock icke står i överensstämmelse med förhållandena i Helsingfors-områdets brackvatten), Scenedesmus acuminatus, Sc. bijugatus, Sc. quadricauda (de tre senaste arterna föras av K. o. M. till föregående grupp, dock med vissa förbehåll), Enteromorpha clathrata, E. Hopkirkii, E. intestinalis (s. str.), Ulothrix pseudoflacca, Rhizoclonium riparium, Cladophora marina (svagt utpräglad), Lemna trisulca (»naturlig» förorening).
- 5. Mer eller mindre in differenta arter: Potamogeton-arterna, Phragmites communis, Scirpus maritimus, Sc. Tabernaemontani.
- 6. Katharoba arter: Calothrix scopulorum, Rivularia atra, R. biasolettiana, R. nitida, Cladophora crystallina, Cl. glomerata (tål någorlunda smutsvatten, men avtynar och uttränges lätt av andra arter; föres av K. o. M., således för sötvattnets vidkommande, till de oligosaproba arterna), Chara aspera, Fucus vesiculosus, Ectocarpus confervoides och E. siliculosus, Pylaiella litoralis, Ceramium diaphanum, Myriophyllum spicatum (med lutning åt föregående grupp).

Fördelas arterna på olika systematiska grupper, erhålles följande tabellariska översikt:

						Pol.	Mes.	Mes. β	Olig.	Indiff.	Kath.
Schizomycetes .						5	7		_	_	_
Schizophyceae .						2	6	4	3	_	4
Flagellata						1	1		1	_	
Diatomaceae								_	3	_	_
Chlorophyceae .								8	9	_	2
Characeae						_				_	1
Phaeophyceae .			۰						_	_	4
Rhodophyceae .						_		_	_	-	1
Phycomycetes .							1	2		_	
Monocotyle dones						_	_		1	6	_
Dicotyledones .						_	_	_			1
		_	Summa		8	15	14	17	6	13	

Tabellen utvisar, att bakterierna i fråga finnas i de mest förorenade områdena; att de blågröna algerna förekomma inom flertalet grupper, men med tydlig kulmen inom de mesosaproba; att diatomaceerna vinna terräng på svagt förorenade ställen; att chlorophyceerna i betydande antal äro representerade uti vatten av de två svagast förorenade kategorierna; att vattensvampar trivas vid medelstark förorening; att rätt många monocotyledoner äro indifferenta; att områdets characeer, bruna och röda alger sky förorening. — Hela antalet inom områdets litorala vegetation mer framträdande saproba arter är 51 (tre arter förekomma inom tvenne grupper).

Det förorenade hamnvattnet inverkar även på regionen ovanför vattenlinjen, ända till stänkbältets övre gräns. Vid högvatten genomdränkas de långsluttande strändernas lägre partier, och saproba arter inkomma, såsom *Phormidium auctumnale* och *Vaucheria*. På för vågsvall utsatta ställen når vid starkare vind det av förorenade vattenpartiklar bestående stänket högt upp på stranden. Särskilt tydligt såg man detta försommaren 1919, då i Helsingforstrakten masutolja i betydande kvantiteter drev omkring på vattenytan och t. ex. i Brunnsparken kastades flere meter upp på klip-

porna, där man fann oljiga fläckar och kände en intensiv petroleumlukt.

Genom vinden föres från staden damm och avfall även till stränderna. Mångenstädes pågå utfyllningsarbeten, som förorsaka stark förorening, och ofta tillföres stranden kvävegödning direkte genom människan.

Vegetationen påverkas i hög grad av denna omfattande förorening. På klipporna ser man tvinande, delvis söndersmulade lavar eller rester av lavkolonier och ofta toma ytor, i synnerhet närmast vattnet. På klipporna vid Djurgårdsviken växte ännu i slutet av 1890-talet Lecanora prosechoidiza, vilken nu, c. 23 år senare, förgäves här eftersökes. På kajmurarnas och de utfyllda strändernas stenar har ingenstädes inom hamnområdet anträffats lavar; först borta på en oberörd del av Drumsö ha sådana iakttagits på tidigare vegetationsfria ytor på stenar, som erhållits genom sprängning (beskr. 113). Endast två av de iakttagna strandlavarna gynnas av föroreningen: Squamaria saxicola och S. *albomarginata, vilka kunna betraktas såsom svagt mesosaproba.

På stränder med löst material växa Sonchus arvensis och i själva strandbranten Tanacetum vulgare, vilka båda trivas även på avstånd från stranden, den förra på odlingar och avskrädeshögar, den senare på gårdsplaner, etc. — Flere indifferenta arter torde finnas i strandängarna, vilka dock icke närmare undersökts.

Det ligger nära till hands att betrakta områdets arter icke endast i avseende å deras förhållande till föroreningen, utan även ur en annan synpunkt, med hänsyn till den mänskliga kulturens betydelse för deras förekomst och utbredning. Med tillämpning av den terminologi, som Linkola (sid. 238 o. följ.) för undersökningar i samma syfte utarbetat i anslutning till Simmons, Thellung och Rikli, finner man, att flertalet av ovan uppräknade saproba arter utgöres av apofyter, arter som finnas ute i skärgården på »naturligt» förorenade ställen och i Helsingfors-området tack vare de gynnsamma förhållanden den mänskliga bosättningen skapat få tillfälle till massutveckling. Anthropochora äro möjligen några småbakterier och Mucor sp.; om vars utbredning man ej vet något.

Hemeradiafora äro alla de indifferenta arterna. Hemerofoba slutligen äro alla här såsom katharoba upptagna arter ävensom, vilket är av ett visst intresse, den oligosaproba Lemna trisulca, vilken saknas t. ex. i Kaisaniemi-, Djurgårds- och Tölövikarna, där den, frånsett föroreningen, borde finna lämpliga villkor för sin utveckling. En särställning intaga Enteromorpha crinita (med talrika former) och Ent. tubulosa, vilka i Finland och enligt vad man efter litteraturen kan döma även i Sverige och annorstädes uppträda blott i närheten av bosättningscentra; de synas vara icke endast anthropochora, av människan eller till följd av hennes verksamhet införda, utan därjämte anthropurga, av kulturen frambragta, skapade arter. Båda vore då utvecklade ur den systematiskt närastående och i naturen allmänna Ent. Hopkirkii, eller ock Ent. crinita utbildad ur denna och Ent. tubulosa ur Ent. crinita. (Även bland högre växter finnas arter och former, som höra till denna grupp, dels alla genom odling frambragta former av kulturväxter, dels utan människans direkta tillgörande uppkomna former, såsom Stachus palustris f. agrestis, Mentha Arrhenii, Odontites rubra *serotina samt en del Taraxaca och Hieracia.

Föroreningens intensitet i olika delar av området. Exkursionerna längs områdets stränder giva vid handen, att föroreningsgrad och vegetation betydligt variera beroende på olikartad tillförsel från de oregelbundet placerade kloakerna och andra smutskällor. Ute i vattenbassängerna utjämnas dock ojämnheterna, och iakttagelserna tillåta delvis en uppdelning av hamnområdet i större, någorlunda enhetliga partier med olika föroreningsgrad (fig. 4). De polysaproba, starkt förorenade partierna äro inskränkta till kloak- och dikesmynningarna och nå blott någon m² i vidd. Såsom starkt mesosaproba kunna betecknas ett par ställen i Humleviken, de innersta delarna av Edesviken, Lappviken, Gräsviken och Sandviken (dock icke bassängen innanför järnvägen, vilken är svagt mesosaprob), Havshamnen (likväl något renare än de förra) samt stränderna vid Brobergshamnen och Tölöviken (i vidsträckt bemärkelse). Svagt mesosaproba äro de yttre delarna av de förenämnda, i W belägna vikarna, Brunnsparken, Södra hamnen, Skat-

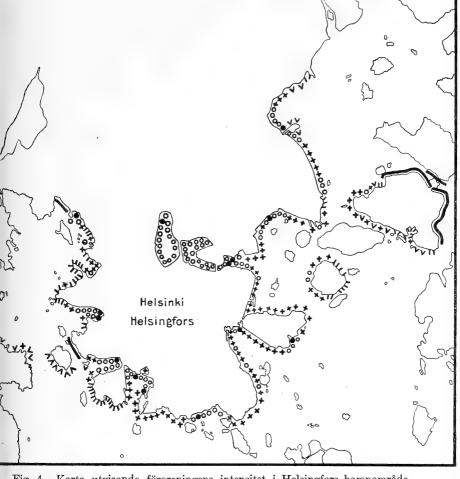

Fig. 4. Karta utvisande föroreningens intensitet i Helsingfors hamnområde hösten 1919 och 1920. ⊚ polysaproba områden; ⊖ starkt, + svagt, ∨ ytterst svagt mesosaproba; | oligosaproba områden; med strandkonturen parallell linje ostörda områden. — Skala 1:62,500. — Klichén från Havsforskningsinstitutet.

udden och Norra hamnen. Stränderna i Sörnäs förete en mycket växlande bild, omfattande samtliga kategorier. Växlande äro även stränderna på Brändö, men huvudsakligen i lägre föroreningsgrader och med en lång ostörd sträcka vid de mindre tätt eller alls icke bebyggda (1919) delarna i öster och norr. Högholmen visar en karakteristisk bild: de mot Kronbergs-

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

fjärden vettande stränderna äro oligosaproba, de mot Norra hamnen vettande mesosaproba, varav med beaktande av förhållandena vid stadsstranden framgår, att Norra hamnen såsom helhet betraktad är i högre grad förorenad än Kronbergsfjärden.

Strandregioner. Med strandområdet eller stranden förstås här hela det område, som är underkastat inflytande av lågoch högvatten, vågsvall och vågstänk, såväl under som över vattenytan. Det är enbart inom detta område, som föreliggande undersökning utförts, och speciellt inom dess mellersta delar, amfibieregionen, som tidtals ligger under, tidtals ovanför vattenlinien.

Inom strandområdet sker övergången från vatten till luft såsom medium med åtföljande vittgående förändringar i villkoren för växternas liv. Här finnas flere, från varandra avvikande topografiska bälten i tät följd i vertikal riktning. För motsvarande bälten på skilda ställen och i skilda trakter kan med fördel användas en gemensam terminologi, som emellertid, för ernående av en enhetlig grundval för jämförelser, bör hänföras till avståndet från vattenvtan, medan övriga faktorer i hög grad växla.

Även växtarter och associationer ordna sig i bälten, men icke enbart med hänsyn till avståndet från vattenytan, utan samtidigt i anslutning till övriga villkor. Härav följer, att samma art eller association icke alltid behöver uppträda inom samma topografiska bälte, något som ständigt bekräftas av den empiriska undersökningen. Saken synes självklar, men icke desto mindre ha flere författare, i synnerhet tidigare algologer, dragit, såsom de trott, topografiska gränser på grund av växtassociationernas utbredning och i olika trakter förlagt gränserna på olika djup allteftersom ifrågavarande associationer uppträtt. Tidigast torde denna inkonsekvens framhållits av Svedelius i hans »Studier öfver Östersjöns hafsalgflora» (Akad. afh., Upsala 1907), senare har den påpekats av SER-NANDER och nyligen med eftertryck av Sjöstedt.

Närmast i anslutning till Sernander särskiljas här den sublitorala, litorala, supralitorala och supramarina regionen. Den litorala regionen definieras av Sernander (1917 sid. 109) såsom »den periodiskt blottlagda havsbottnen, från vilken vatt-

net viker tillbaka, i världshaven genom ebben vid dödtid, i inhaven på grund av en genom utvatten eller vågsugning framkallad sänkning under normalvattenståndet». Upptill begränsas området av den normala högvattenslinjen (sid. 91). Definitionen innebär en inskränkning med hänsyn till tidigare (SERNANDERS egen och andra författares) begränsning av litoralen i Östersjön, men är ägnad att bidraga till större konformitet i uppfattning och terminologi. Jag har därför här upptagit densamma, om än med en viss tvekan med tanke på den förbistring en sådan förändring medför med hänsyn till jämförelser med tidigare författares arbeten. Definitionen har i huvudsak omfattats även av Kylin (1918 s. 84-85) och Sjö-STEDT, och nedre gränsen för den på detta sätt definierade litoralen sammanfaller därjämte med samma gräns för Bren-NERS litoral. Östersjö-litoralen, bestämd på detta sätt, motsvarar jämväl i det närmaste Kjellmans ursprungliga definition på litoralen vid kuster med tidvatten såsom området mellan lägsta ebb och högsta flod. — Rörande förhållandena i Helsingfors bör påpekas, att Enteromorpha-bältet, karakteristiskt för de förorenade partierna av hamnområdet, till större delen ligger inom litoralen sådan den nu uppställts, men nedtill når in i sublitoralen, d. v. s. icke till hela sin vidd vid lågvatten blottlägges. Litoralens nedre gräns går således här genom Enteromorpha-vegetationen. Detta förhållande bör dock icke, i enlighet med vad ovan sagts, tillmätas avgörande betydelse med hänsyn till den topografiska gränsens dragning.

Den sublitorala regionen indelas provisoriskt i en nedre del med rödalgvegetation och en övre med tvenne bälten: Fucusoch Cladophora-bältena. Den supralitorala regionen omfattar svallbältet, stänkbältet och gränsbältet; den är på skyddade ställen i hög grad reducerad.

En dylik regional fördelning har förf. tidigare (1914, sid. 29—30) omnämnt från Tvärminne i västra Nyland. Uppdelningen var här delvis en annan, närmast genomförd i anslutning till Reinke och Sernanders tidigare ståndpunkt: litoralen, nu inskränkt till Calothrix-bältet, omfattade då även Cladophora- och Fucus-bältena, och till sublitoralen hänfördes endast rödalgvegetationen.

Uti Ingå socken, likaledes i W Nyland, har Brenner (1916 och 1921) iakttagit motsvarande regioner. Han har emellertid indragit supralitoralen i sin litoral, vilken han uppdelar i tre bälten: subsalin, salin (på exponerad kust lika med svallbältet) och suprasalin (stänkbältet och en del av gränsbältet). Vad där ovan är kallar han supralitoral, vilken är liktydig med nedre delen av Sernanders och författarens supramarina region (i sitt arbete av år 1917 har Sernander belagt denna del med ett särskilt namn, epilitoralen). Tydligt framstår denna Brenners indelning å fig. sid. 182 i Bot. Notiser 1916.

Sitt förslag till omställning och ny namngivning stöder Brenner på antagandet av en uppåt kontinuerligt förminskad, städse likartad inverkan av havsvattnet, en regelbundenhet, som icke torde i verkligheten förefinnas, ty dels torde den intensitet med vilken faktorerna verka förändras mer språngvis, och dels är man väl icke berättigad att utan vidare likställa den under längre tidsperioder verkande submersionen med vågsvallets och stänkets intermittenta inverkan. Eller, med andra ord, övre gränsen för Brenners litoral är knappast mera, snarare mindre utpräglad än den inom denna liggande gränsen mellan övriga författares litoral och supralitoral, om vilken gräns t.o.m. Brenner själv säger (1916 sid. 175), att den mestadels är skarp. Närmare undersökningar rörande själva faktorerna vore för ett säkert avgörande av nöden; för närvarande kan jag icke finna något företräde hos den föreslagna omställningen.

III. VEGETATIONEN.

Vid studiet av vegetationen har förf. städse utgått från de enskilda växtgrupperingarna och därvid dragit gränserna tillräckligt trånga, så att vegetationen varit homogen på det ställe som för tillfället undersökts. Provytorna hava härvid, såsom naturligt är, blivit smala i vertikal, men utsträckta i horisontal riktning parallellt med stranden. De hava omfattat 1 à 2 m², men icke för varje gång uppmätts. Med undersökningens ändamål för ögonen: att utröna föroreningens inflytande på vegetationen, har det synts tillfyllest att för angivande av ymnigheten använda termerna: mycket ymnig (cpp), ymnig l. riklig (cp), tämligen ymnig (st cp), spridd (sparsim, sp), tämligen sparsam (st pc), sparsam (parce, pc), mycket sparsam (pcc); se HJALMAR HJELT, Acta Soc. F. et Fl. Fenn. 35, n:o 1, sid. IV. Någon gång ha Norrlins täthetssiffror (se t. ex. Häyrén 1914, sid. 105) kommit till användning. För större områden ha begagnats sedvanliga frekvensbeteckningar (Häyren l. c. sid. 137). De ursprungliga anteckningarna hava sammandragits.

På grundvalen av de enskilda beskrivningarna hava de växtgrupperingar, som med hänsyn till sammansättning varit lika eller likartade, sammanförts till högre enheter, associationer, för vilka i det följande redogöres.

Förf. har därutöver sökt utröna de yttre faktorernas betydelse för associationerna i den mån sådant kunnat ske utan instrument och mätningar. I detta hänseende hava beaktats årstidernas växlingar, avståndet från vattenytan, underlagets beskaffenhet, dyning och vågsvall, strömdrag, salthalten samt i främsta

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

rummet föroreningsgraden. Förfaringssättet har åter varit induktivt. Samma association har på olika platser förhållit sig lika (eller olika) med hänsyn till en viss faktor, och på grund härav har en mer eller mindre säker slutsats kunnat dragas.

Vad särskilt föroreningsgraden beträffar, må framhållas, att den ju är störst tätt invid kloakmynningarna och rätt hastigt avtager när man avlägsnar sig därifrån. När man alltså finner, att vissa arter och associationer regelbundet förekomma närmast mynningen, andra åter på längre avstånd från denna, under i övrigt likartade förhållanden, måste man vara berättigad att draga slutsatsen, att de förra i den trakt undersökningen gäller angiva mera, de senare mindre förorenat vatten. Och där kloakerna ligga isolerade, åtskilda av renare strandpartier, erhåller man genom jämförelse en serie associationer från mycket förorenat ända till rent vatten. Sådana gynnsamma studietillfällen erbjuda t. ex. Lappviken och den stora kloakmynningen nära kröken av Pilviksvägen på Brändö.

För vinnande av korthet och överskådlighet hava associationerna belagts med binära namn, enligt den förebild redan Lorenz lämnat i sitt arbete om Quarnerogolfen. Dock har förf. sökt välja det senare namnet så att det anger någon karakteristisk egenskap hos associationen, medan det första hänsyftar på den eller de viktigaste i associationen ingående arterna.

$1. \quad \ddot{O}\ v\ e\ r\ s\ i\ k\ t\quad a\ v\quad a\ s\ s\ o\ c\ i\ a\ t\ i\ o\ n\ e\ r\ n\ a.$

På förenämnt sätt erhåller man en med hänsyn till föroreningen fortskridande serie av associationer: polysaproba, starkt och svagt mesosaproba, oligosaproba samt katharoba associationer. Enligt denna princip äro associationerna i det följande ordnade i grupper. Inom varje grupp har sedermera underlaget gällt såsom indelningsprincip; först behandlas de vid vattenytan kringdrivande eller i vattnet eller på bottnen löst liggande associationerna, därpå de på fast och slutligen de på löst underlag förekommande. Som andra indelningsprincip inom resp. grupper har använts avståndet från vattenytan: först upptagas i vattenbrynet förekommande associatio-

ner och därpå i ordningsföljd sådana på allt större djup samt till sist associationerna ovan vattenlinjen, likaså i ordningsföljd från denna. Grupperingen gör icke anspråk på att vara något vid associationsgrupperingar i allmänhet användbart system, därtill äro undersökningarna utsträckta över ett i vertikal riktning alltför litet område; den har genomförts uteslutande med hänsyn till ernåendet av en överskådlig sammanställning av associationerna inom undersökningsområdet, en sammanställning, som därjämte vill framhäva föroreningsgradens betydelse.

a. Polysaproba associationer.

Den rena bakterieassociationen (Bacterietum compactum). Sammansatt av ett otal bakterier, dels för blotta ögat osynliga, orörliga kokker, bakterier och baciller, större rörliga baciller, den ytterst smala, flexila Spirochete plicatilis och rörliga spiriller, såsom Spirillum tenue, flertalet massvis uppträdande. Dels ser man lösa, slemartade klumpar av organiska ämnen i förruttnelse och innehållande riklig Zoogloea ramigera, vilka hållas uppe nära vattenytan tack vare talrika gasblåsor (beskr. 75), från bottnen uppstigande, vita flagor av Phragmidiothrix multiseptata, bäst utvecklad på senhösten, på bottnen utbredda, vita, florsliknande överdrag av Beggiatoa alba och mera sällan B. leptomitiformis, eller, stundom, en mera fast, vit beläggning av Sphaerotilus natans eller Cladothrix dichotoma. Associationen förekommer invid kloakernas mynningar, någon gång vid utflödet ur öppna diken (beskr. 42), i det grågrumliga, med hamnvatten uppblandade kloakvattnet, som kringsprider illaluktande gaser, främst svavelväte. kan uppdelas i tvenne subassociationer: a) de för ögat osynliga bakteriekoloniernas subassociation uti själva kloakerna och omedelbart invid mynningen, samt b) de vita bakteriekoloniernas subassociation i närmaste omnejd av kloakerna. Den förra har observerats bäst utbildad invid kloakerna 5, 29 och 44, den senare vid kloak 31 (nedanför Tallbacken i Djurgården) och i den lilla viken N om kloak 23 på Skatudden.

b. Starkt mesosaproba associationer.

- Bottnens Oscillatoria-association (Oscillatorietum benthonicum). Sammansatt av främst några Oscillatoria-arter, som bilda en sammetsartad, ofta svartgrön. skimrande beläggning på det svarta bottenmuddret på grunt vatten. Mest karakteristisk är Osc. chalybea, därnäst Osc. formosa, vilka dels envar för sig, dels tillsammans bilda huvudmassan av beläggningen. Inmängda förekomma, cp eller st cp, Spirulina Nordstedtii och Sp. subsalsa samt de på blott ett ställe (Humleviken, kloak n:o 1) iakttagna Thiospirillum sanquineum och Chromatium bipolare. I vattnet ovanför bottenmattan kan man finna Euglena viridis i stor mängd (Tölöviken. kloak n:o 31). I viss mån främmande element, antydande övergång till en svagare mesosaprob typ, äro Osc. tenuis, Lyngbya aestuarii, Phormidium auctumnale, m. fl. (beskr. 72). Talrika bakterier samt stundom inblandade Beggiatoa alba och Sphaerotilus hänvisa åter på den rena bakterieassociationen, vilken kan fläckvis omväxla med denna eller uppträda i dess omedelbara närhet. — Associationen är relativt sällsynt. Bäst utbildad har den observerats i Humleviken vid kloak n:o 1 (beskr. 3). därnäst i Tölöviken nedanför Tallbacken (beskr. 54), slutligen i ringa utsträckning vid Elisabetstorg (beskr. 45) och uppblandad i Sörnäs vid en kloakmynning (utan nummer) nära Stora Nätholmen (beskr. 72).
- 3. Associationen av vitbelagd Enteromorphetum albidum). Består av 1—3 dm lång Ent. crinita i dess olika former med för blotta ögat synlig vit beläggning av i första rummet Thiothrix nivea, som uppträder allmänt och rikligt, och i andra rummet Sphaerotilus natans (allm. och spars. till rikl.) samt mera sällsynt Cladothrix dichotoma och någon gång Phragmidiothrix multiseptata. Dels är Enteromorpha tynande, i övre ändan bortdöende och mången gång död och gråvit, dels är den livligt vegeterande, vilket frapperande visar sig efter storm och hårt väder, då på lovartstränderna all Thiothrix är bortsköljd (upplöst i stavkonidier?) och algerna framträda djupt mörkgröna (i mikroskopet rätt talrika Sphaerotilus-trådar och en och annan Thiothrix).

Stundom är beläggningen ljusgrön av talrikt inmängd Oscillatoria Agardhii, som fastnat och trasslat in sig i trådbakterierna och de fingreniga algbuskarna. På de tynande algerna ses ställvis diatomaceer i riklig mängd: Melosira, Bacillaria paradoxa, m. fl. (beskr. 42). Självfallet finnas mellan denna och den svagt mesosaproba Ent. crinita-associationen alla övergångar; gränsen bör sättas där makroskopiskt synlig beläggning vidtager, ty ses ingen sådan saknas Thiothrix och uppträder Sphaerotilus i kortare, mer eller mindre spridda trådar eller saknas även den. Ofta förnimmes tydlig H2S-lukt; vattnet är mer eller mindre grågrumligt. — Associationen uppträder på platser som rikligt matas av kloakvatten, nämligen innerst i Humleviken och Edesviken, i de inre delarna av Lappviken, Gräsviken och Sandviken, i Havshamnen (svagare utbildad), vid ändan av Brovägen i Brunnsparken, ställvis på Skatudden, längs Långbrokajen och stränderna av Kaisaniemi-, Djurgårdsoch Tölövikarna, längs Hagnäskajen och på åtskilliga ställen vid Sörnäs strandväg, h. och d. utanför Sörnäs straffängelse och Hermanstad samt undantagsvis på Brändö och Högholmen (se främst beskr. 37, 42, 47, 48, 59, 63). Associationen är en av de viktigaste vid praktisk bedömning av strändernas föroreningsgrad.

- 4. Associationen av vitbelagd Ulothrix (Ulothricetum albidum). Består av Ulothrix subflaccida av en ljust vitgrön färgton, förorsakad av ymnigt påsittande Sphaerotilus natans eller Cladothrix dichotoma ävensom Thiothrix nivea i mindre mängd. Inblandad kan Oscillatoria Agardhii förekomma, och jämte Ulothrix växer ofta i vattenbrynet i mindre mängd Phormidium auctumnale. Denna association är jämförelsevis sällsynt; den har iakttagits i Sandvikshamnen mellan kloak n:o 8 och inloppet till hamnens innersta del (beskr. 22) ävensom längs Brobergskajen (beskr. 47).
- 5. Associationen av vitbelagd Cladophoretum albidum). Består av tynande Cladophora glomerata med vit beläggning av Thiothrix nivea och Sphaerotilus natans. Associationen är sällsynt och har antecknats från Norra hamnen innanför vedbryggan (beskr. 44) samt från Sörnäs strandväg i trakten av kloak 42 (beskr. 63).

- 6. Den förorenade gäddnate-associationen, Potamogetonetum (P. perfoliatus) saprobicum. Denna association har anträffats i Sörnäs i en från havet nästan avstängd bassäng nära Stora Nätholmen. På de ruttnande bladen av Pot. perfoliatus (ep) funnos Cladothrix dichotoma, Thiothrix nivea och Lamprocystis roseopersicina (beskr. 71).
- 7. Den förorenade Phragmites-association nen (Phragmitetum saprobicum). Består av normal Phragmites communis med täth. 6—8; men vattnet mellan och invid vass-stråna är ofta täckt av bakteriehinnor och rikt på Euglena viridis, som om våren i encysterat tillstånd täcker stora fläckar av det svarta bottenmuddret med ett grönt överdrag. Phycooch hyphomyceter uppträda (i mindre mängd). Denna association har närmare undersökts blott i bottnen av Tölöviken (beskr. 53). Den torde, delvis måhända i avvikande form, finnas även nedanför Hesperia-parken och järnvägsområdet i Tölöviken, i Djurgårdsviken och i viken mellan Hermanstad och Majstad. En variant torde representeras av Phragmitesbestånden nedanför Tölö sockerbruk, där Ent. crinita ses i mängd intrasslad kring vass-stammarna (beskr. 55).

c. Svagt mesosaproba associationer.

- 8. Vattnets och vattenytans Oscillatoria or i a-association (Oscillatoriatum planctonicum). Består av ide Oscillatoria Agardhii, som under hög- och sensommaren och ännu på hösten massvis uppträder i Tölö-, Djurgårds- och Kaisaniemivikarna samt i Brobergshamnen (längre ut blott i mindre mängd), färgande vattnet grönt. Tidtals samlas denna alg i mängd vid vattenytan och drives då av vinden emot lovartstranden, där den kan betäcka ytan med en tät hinna och vid inträffande lågvatten jämväl kvarstanna såsom ett ljusgrönt lager över strandstenarna. Man jämföre den floristiska delen och beskr. 50.
- 9. Den kringdrivande Enteromorpha-associationen (Enteromorphetum fluitans). Mest karakteristisk är Ent. tubulosa, som uppträder rikligt och i flere former: huvudformen jämte f. crispata, var. prolifera och dennas for-

mer crinitoides och crispata. Ofta finnes Ent. crinita i olika former och sällsynt Ent. flexuosa. I Lappviken uppträder rikligt en storvuxen, ännu icke närmare bestämd form. Kännetecknande för dessa kringdrivande algmassor äro crispataformerna av olika arter: uppblåsta, krusiga och ofta vridna former, vilka av allt att döma icke hava systematiskt värde, utan snarare böra uppfattas såsom biologiska anpassningsformer. Inblandade ha antecknats i Lappviken sterila Mesocarpus. Spirogyra och Ulothrix och i Norra hamnen spars. Pylaiella, Fucus-bitar och riklig Cladophora marina, vilken sistnämnda visar att associationen i N. hamnen närmast är att uppfatta såsom en övergång till motsvarande Cladophora-association (se nedan). De ofta ansenliga algmassorna hållas uppe vid vattenytan tack vare riklig gasanhopning dels inne i de ihåliga Enteromorpha-individerna, dels emellan de tätt hopade algerna. De bebos av talrika djur, t. o. m. Limnaea ovata. De drivas av vinden av och an, från den ena stranden till den andra. -Associationen finnes främst i områdets mer förorenade inre delar i avstängda vikar och lugna bukter utan nämnvärd båttrafik, framför allt motorbåttrafik, och där vinden har endast ringa spelrum. Den är antecknad från Lappviken, där den sommaren 1919 nådde en storartad utveckling och betäckte flere tiotal m² av vattenytan, från Havshamnen innanför klappbryggan, Norra hamnen innanför vedbryggan och inne mellan båtarna vid motorbåtsbryggan samt från Tölöviken (beskr. 13, 33, 44, 46, 55).

10. Associationen av ymniga Östersjöschizophycetum balticum). Består av de massvis uppträdande, för Östersjöns plankton karakteristiska blågröna algerna: Nodularia spumigena, Aphanizomenon flosaquae och Anabaena baltica, vilka på lugna, för vågsvall skyddade ställen bilda en ljusgrön hinna på vattenytan och vid fallande vattenstånd en ljusgrön beläggning på stranden, på nedfallna allöv, uppkastad tång, etc. Denna association observerades vid rådande SW-vind i sept. 1921 i Humleviken och Edesviken. Den synes uppkomma genom att havsvatten vid svag eller måttlig vind driver in på ytan och vid stranden uppblandas med näringsrikt avfalls- eller landvatten, varvid plank-

tonalgerna fa tillfälle till livlig förökning, utan att vattnet vore för dem alltför orent. Vid några dagar senare inträffat högvatten och starkare pålandvind var associationen förstörd (man jämföre beskr. 4 och 7). För uppkomsten av denna association synes det sålunda vara av nöden, att vissa gynnsamma omständigheter sammanstöta, varför densamma måste betraktas såsom varande av mer tillfällig natur. Den har tidigare av mig skildrats från Tvärminne (Medd. Soc. Fauna et Flora Fenn. 47, sid. 82—84).

11. Ulothrix-associationen (Ulothricetum improvisum), som bildas av rikligt uppträdande, klargrön, 1-3 cm lång Ulothrix subflaccida, gör vid full utbildning intryck av ett tätt. något vajande ludd och framträder vid lågvatten ovan vattenlinjen såsom en påsmetad beläggning. Såsom inblandade uppträda diatomaceer och kortvuxen Ent. crinita (beskr. 83). och ställvis omväxlar associationen med mörkare Ilea-fläckar (beskr. 74 och 76). Jämte Ulothrix antecknades på Humlevikens klappbrygga Phormidium fragile, kort Sphaerotilus (på underlaget) och Calothrix (beskr. 4), alltså en blandningsassociation. Ulothrix-associationen utbildas inom loppet av några dygn under hela vegetationsperioden, från våren till sent på hösten, på de vegetationslösa partier av strändernas kajer, klippor och stenar, som vid stigande vattenstånd råka under vattenytan; vackrast blir den på långsluttande ställen. Associationen förekommer sålunda högt uppe i vattenbrynet och utsättes, då vattnet faller, för uttorkning och förstöres. Vid ihållande lågvatten torrlägges och förstöres även en större eller mindre del av den därunder förefintliga Ent. crinita-associationen, och när vattnet åter stiger, utbildas i dess ställe Ulothrixassociation. Emellertid invandrar åter på platsen, likasom vid långvarigt högvattenstånd i högre upp belägen Ulothrix-vegetation. Ent. crinita och undantränger Ulothrix. Associationen av den sistnämnda arten är alltså i stora delar av området, eller överallt där Ent. crinita förekommer, av mer eller mindre efemär natur. Ulothrix subflaccida är emellertid mycket svagt mesosaprob, svagare än Ent. crinita, och uppträder associationsbildande även längre ut, i renare vatten än ifrågavarande Enteromorpha-art, och därvid på samma nivå som denna, likasom självfallet även högre uppåt, ända till vattenbrynet. Ulothrix-associationens utsträckning i vertikal riktning blir på detta sätt mångenstädes betydande, så att stranden vid lågvatten redan på avstånd lyser grön, och associationen blir en god indikator på den relativt svaga föroreningsgraden och härigenom av betydelse för den praktiska undersökningen av hamnområdet. Sålunda var associationen hösten 1919 vackert utbildad på Skällarn, Märrholmen och ett par ställen på Drumsö, på Byholmen och vid några punkter på Brändö.

Såsom en variant eller subassociation kan man betrakta de samhällen, där jämte *Ulothrix subflaccida* även *U. pseudoflacca* uppträder (*Ulothricetum mixtum*). Den sistnämnda arten är den större och kraftigare och är vanligen rikligare för handen. Även här kan ung *Ent. crinita* uppträda inblandad, antydande en utveckling till *Enteromorpha*-association. Subassociationen är antecknad från mera utåt liggande delar av området: Brunnsparkens SE-strand, Skatuddskanalen, Högholmen (beskr. 36, 39, 97).

- 12. Ilea-associationen (Ileetum fulvo-viride). Består av vanligen brunaktigt grön, men även mörkgrön eller gulgrön, riklig Ilea fulvescens, som uppträder fläckvis i högsta vattenbrynet, omväxlande med Ulothrix subflaccida. Den sistnämnda kan vara inblandad, likaså Ent. crinita och mera sällan diatomaceer eller Phormidium-arter. I Kaisaniemiviken antecknades Ilea med påsittande Thiothrix och Sphaerotilus (beskr. 48), dock icke i sådan mängd att algen skulle synts vitbelagd. Associationen utsättes lätt för torrläggning och förstöring. uppträder städse på tydligt förorenade ställen och är antecknad från Havshamnens klappbrygga (här mycket uppblandad), Kaisaniemiviken, flere ställen av stränderna vid Gammelstadsfiärden och Brändö SW-strand. De närmare villkoren för dess uppträdande hava icke kunnat utrönas. Enligt Collins (sid. 30) trives Ilea fulvescens bäst på platser med omväxlande sött och salthaltigt vatten vid flodmynningarna. Om en sådan växling förekommer vid alla dess växplatser i Helsingfors synes dock tvivelaktigt, ehuruväl vattenombyte och delvis även strömdrag vid dem äger rum.
- 13. Phormidium-associationen (Phormidietum membranaceum). Karakteriseras av Phormidium auctumnale, Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Ph. corium och Ph. tenue, vilka var för sig eller två tillsammans uppträda i stor ymnighet och bilda en tät och seg, i torka mera spröd, ett par tre mm tjock, hudartad skorpa eller överdrag på jordpartiklarna i klippspringor, mellan strändernas stenar. på öppna fläckar i havsstrandängens yttre delar eller någon gång på själva stenarna, vanligtvis i svall- eller stänkbältet. Någon gång är Calothrix scopulorum inblandad, såväl på sten som på jord. Associationen intager relativt små fläckar: den är antecknad från Gräsviken, Brändö, klippa mellan Brändö och Härtonäs, stranden av Djurgårdsviken (okt. 1921), Högholmen (beskr. 17, 82, 93, 97). Det är samma association förf. tidigare beskrivit (1914 sid. 63-64) från havsbandets klippor i Tvärminne, blott med den skillnad, att Phorm. auctumnale i Helsingfors-området är allmännare och rikligare, tydande på en högre föroreningsgrad, alltså en mesosaprob variant av associationen i fråga.

Associationen av Enteromorpha crinita utan beläggning (Enteromorphetum obscureviride). Består av 1-5 dm lång, mättat mörkgrön Ent. crinita. såväl den fingreniga huvudformen som den något grövre 8 procea-rramulifera och den ogrenade y linzaeformis, den förstnämnda närmast vattenbrynet, de båda senare regelbundet på något större djup och ofta t. o. m. gruppvis på c. 0.5 m avstånd från vattenbrynets Enteromorpha-rand (Långbrokajen), alla i täta (7-8), dels rena bestånd, dels med sparsam inblandning av kortvuxen och relativt fågrenig Cladophora glomerata och sällsynt Ent. tubulosa eller lös, vinddriven och intrasslad Ectocarpus. Det för hamnområdet i hög grad kännetecknande övre Enteromorpha-bältet når en vertikal utsträckning av 2-6 dm och utbreder sig i betydande grad i horisontal riktning på mer långsluttande ställen, vilket speciellt tydligt kan iakttagas bl. a. på Munkholmens jämnslipade klippstränder. På långgrunda, steniga ställen förekommer Ent. crinita massvis, lösrives lätt vid starkare vind och kastas upp på stranden, där den kan bilda ansenliga, snart nog till följd av inträdande förruttnelse illaluktande bäddar. Den största bädden har anträffats nedanför Vilhelmsberg i Sörnäs och nådde ett omfång av c. 6 m² med en största tjocklek av 1 dm (sept. 1919, beskr. 63). År

1919 led Ent. crinita-vegetationen genom den masutolja, som på våren i stor mängd råkade i hamnvattnet och med vågsvall och vindar kringspriddes speciellt i Brunnsparken och längs stränderna västerut till Sandholmen. Den 4 juni antecknades, att masuten vid Ulrikasborgs badhus såsom en oljig hinna låg på vattnet och till följd av vågsvallet stänktes upp på klippornas lägre delar, och under hela förra hälften av juni kändes petroleumlukt längs de nämnda stränderna och konstaterades oliedroppar i hemförda vatten- och algprov. Mångenstädes dogo de uppe i vattenbrynet växande Enteromorpha-individerna (Sandholmen, klipporna vid Södra strandvägen, Brunnsparken), och man fann ett brunt, kort ludd av död eller någon gång avtynande Enteromorpha, fullbesatt med diatomaceer (vilka sålunda stodo ut med masuten) och med inmängda talrika oljedroppar samt ställvis en och annan Ulothrix-tråd ävensom sparsamma Cladothrix och Sphaerotilus. — Associationen, som i praktiskt avseende är av allra största betydelse, förekommer ställvis i Humleviken, i de mellersta och yttre delarna av Edesviken, Lappviken, Gräsviken och Sandviken, runt Munkholmen, vid Södra strandvägen och ställvis i Havshamnen, längs stränderna i Brunnsparken, i Södra hamnen, på Skatudden och i Norra hamnen, mångenstädes i Sörnäs, ställvis på nordvästra, sydvästra och södra stränderna av Brändö samt vid de mot Norra hamnen vettande stränderna av Högholmen.

Såsom en variant bör anses det fall, att *Ent. tubulosa* blir frodig och övervägande, förlänande associationen en mer i gulgrönt gående färgnyans. En sådan variant har iakttagits endast i Havshamnen nedanför Jungfrustigen (beskr. 30). *Ent. tubulosa* var här 3—5 dm lång, nådde upp till vattenytan och var dominerande. De visserligen rikligt inblandade *Ent. crinita* och *Clad. glomerata* voro blott 0.5—1 dm långa och gjorde sig därför föga gällande.

15. As sociationen av brunfärgad Cladophora glomerata (Cladophoretum dilute-fuscum). Består av 0.5—1 dm lång, tynande eller död, tätvuxen Cladophora glomerata, brunfärgad av massvis påsittande diatomaceer: rikliga Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata samt åtskilliga andra. Någon gång finnas inblandade sparsamma Ulothrixtrådar eller *Sphaerotilus* och *Cladothrix* (övergång till *Cladophoretum albidum*). Påsittande djur cp till cpp. Associationen förekommer allmänt inom områdets mera förorenade delar, ännu inne i Kaisaniemiviken, men är föga framträdande, snarare undanskymd av den strax ovanför befintliga, yppigt utvecklade *Ent. crinita*, vilken jämväl synes vara i stånd att vid lägre vattenstånd i någon mån tränga in i densamma.

- Vaucheria-associationen strand (Vaucherietum arenicolum). Består av ymnig, vanligen steril Vaucheria, som fläckvis uppträder på sand eller gyttjeblandad sand såpass nära vattenlinjen, att vegetationen hålles fuktig och redan vid medelvattenstånd befinner sig under vatten. På stranden av Edesviken anträffades i sept. 1921 på ett par ställen rikligt fertil V. sphaerocarpa var. dioica. Inblandade ha antecknats bitar av Ent. crinita, Lyngbya aestuarii, steril Spirogyra, Phormidium auctumnale, alla mer eller mindre sparsamma, samt en gång Bacillaria paradoxa st cp resp. diatomeer cp ävensom på och mellan sandkornen i Edesviken Beggiatoa alba och B. leptomitiformis, båda st cp. samt Spirulina subsalsa och Sp. Nordstedtii. Associationen förekommer h. o. d. på förorenade sandstränder: Edesviken, Sörnäs nära ändan av Brädgårdsgatan, viken innanför Kasinoudden på Brändö.
- 17. Percursaria-associationen (Percursarie-tum arenicolum). Består av ymnig Percursaria percursa, som av vågsvallet delvis inbäddats i strandens sand. Inblandade små bitar av Ent. crinita. Av denna vegetation, som måhända snarast är att betrakta såsom ett associationsfragment, har iakttagits en enda fläck i Edesviken, om ett par dm².
- 18. Squamaria-associationen (Squamarietum nitrophilum). Bildas av frodiga Squamaria saxicola och S. *albomarginata, som uppträda allenarådande på betydande fläckar, medan övriga lavar vantrivas och synas slitna till följd av att de oupphörligt påtrampas. Associationen förekommer här och där inom stänkbältet, ofta på platser som förorenats av besökande. Den är för övrigt icke bunden vid strandbergen.

d. Oligosaproba associationer.

- 19. Scenedes mus-associationen (Scenedes metum culturae). Är en konstprodukt, uppkommen å laboratoriet i en provflaska med slam från stranden vid Fiskartorpet, vilken fått stå över I månad (beskr. 1). Associationen utmärkes genom talrika Scenedes mus bijugatus, Sc. acuminatus och Sc. quadricauda, Gomphosphaeria litoralis och Aphanothece castagnei samt andra arter i mindre mängd ävensom ymniga diatomaceer och spiriller.
- 20. Associationen av på bottnen nära stränderna lösliggande alger (Algetum congestum). Utgör en brokig blandning av lösryckta och döda eller fortsättningsvis vegeterande alger och algbitar samt däremellan levande smärre alger, vilka drivits samman till skyddade ställen i vikar, innanför vassbestånden, i bottenfördjupningar, etc. Främst märkas Cladophora glomerata och Ectocarpusarterna. Intrasslade och mellan dessa leva Melosira-arter, ofta i mycket stor mängd, vidare steril Spirogyra, Lyngbya aestuarii, m. fl. Associationen befinner sig på 2—6 dm djup. Den förekommer i områdets minst förorenade delar och är bland annat antecknad från viken N om Sörnäs hamnudde (beskr. 66) ock från ett par ställen vid östra stranden av Brändö (84 och 85).

Såsom en variant av denna association kan man anse de betydande algmassor, som på ett par ställen (Byholmen och Pilviken på Brändö) invid Gammelstadsfjärden ligga dels uppkastade på den långgrunda stranden, dels i det grunda strandvattnet. Huvudmassan utgöres av två former Cladophora (cpp) och täml. riklig Rhizoclonium riparium, alla fortsättningsvis vegeterande.

21. Associationen av Lemna trisulca. (Lemnetum submersum). Utgöres av massvis förekommande Lemna trisulca, som ligger löst anhopad på bottnen. Såsom inblandade ha antecknats Lamprocystis roseopersicina, Oscillatoria tenuis och Lyngbya aestuarii (beskr. 70). Associationen, som icke närmare undersökts, förekommer flerstädes i på »naturlig väg» svagt förorenade partier av områdets inre delar.

- 22. Den kringdrivande ('ladophora-associationen är antecknad från Lappvikens yttre del (beskr. 12). Tidigare har omnämnts den rikliga förekomsten av Cl. marina i Norra hamnen i övergångsassociation till Enteromorphetum fluitans (sid. 29).
- 23. Den kringdrivande Vaucheria-associationen (Vaucherietum fluitans). Utmärkes av steril Vaucheria i täta, hoptrasslade massor av till 2 dm i diam., vilka hållas uppe vid vattenytan genom rätt talrika, stora gasansamlingar. Inblandade ha antecknats sparsamma Bacillaria paradoxa och Oscillatoria tenuis. Associationen är iakttagen på två ställen: i Sörnäs hamn i en från saltvattnet närapå avstängd bassäng och invid Byholmen i Gammelstadsfjärden på öppna fläckar i vassbestånd (beskr. 64 och 75).
- Diatomacé-associationen (Diatomacetum fuscum). Associationen utgöres, då den är vackrast utvecklad, av en några mm tjock, brun, slemmig beläggning av synnerligen rikligt förekommande diatomaceer, främst de med upprepat dikotomiskt förgrenade slemskaft försedda Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata. Rätt talrika äro de kolonibildande Diatoma tenue, D. vulgare och Synedra affinis och mer spridda flere andra arter. Ställvis finnas sparsamt inblandade Ent. crinita och Ulothrix subflaccida, och här och där ha i slembeläggningen fastnat spridda trådar av Lyngbya aestuarii och steril Spirogyra. På mer förorenade platser ingår Sphaerotilus. Associationen förekommer på klippor och stenar i litoralregionen och når en vertikal utsträckning av 4-5 dm. Bäst utbildad är den om senhösten och på för vågsvall utsatta platser med tydlig, ehuru någorlunda svag förorening (ex. Kasinoudden på Brändö, udden strax W om färjans landningsvik på Drumsö, beskr. 83 och 109). I övrigt anträffas den allmänt i områdets

svagt förorenade yttre och ställvis även i de mer förorenade inre (ex. Gräsviken, beskr. 17) delarna.

- 25. Associationen av Enteromorpha Hopkirkii, E. clathrata m. fl. (Enteromorphetum pallideviride). Karaktärsarter äro de i benämningen anförda, i motsats till E. crinita ljusgröna eller nästan vitgröna E. Hopkirkii och E. clathrata, den förra allmännare än den senare, båda rikliga. Dessutom kunna ingå den mörkare gröna E. intestinalis och den djupt mörkgröna E. crinita, vidare Clad. crystallina och Cl. glomerata ävensom Pylaiella litoralis, än i mindre mängd, än mera rikligt, så att man erhåller blandade associationer, utgörande övergångar till Enteromorphetum obscure-viride resp. Cladophoretum salinum. På endel ställen omväxla tre eller två av dessa associationer fläckvis med varandra. Enteromorphetum pallide-viride förekommer i övre sublitoralregionen, på 2—5 dm djup vid medelvattenstånd, och når alltså icke så högt som E. obscure-viride, vilken går upp till vattenbrynet och vid lågvatten utsättes för luftens direkta inverkan. E. pallide-viride kännetecknar områdets yttre, svagt förorenade delar: Lappvikens yttre och mellersta del, Busholmens W-, SW- och Sstränder, Munkholmens S-udde, Högholmens E-stränder.
- 26. Enteromorpha-associationen i klippornas permanenta saltvattenputtar (Enteromorphetum scopulinum). Kännetecknas av Ent. intestinalis, som här förekommer i typisk utbildning och ofta i rent bestånd. Associationen, som är utmärkande för havsbandets klippor (Häyrén 1914, sid. 79), är inom området antecknad på blott ett ställe, nämligen S-udden av Munkholmen.
- 27. Den förorenade trådnate-associationen, Potamogetonetum (P. filiformis) saprobicum. Denna association anträffades i oktober 1919 vid klippudden strax W om ångfärjans landningsplats på Drumsö, där på grusbotten på 0.5—1 m djup växte strödd Pot. filiformis. På trådnatens stjälkar och i synnerhet på de äldre bladen funnos talrika slemskaftförsedda diatomaceer, Ectocarpus confervoides, sparsam Ceramium, ung Ent. crinita och Stigeoclonium tenue st cp (beskr. 109).

e. Katharoba associationer.

- 28. Calothrix-associationen (Calothricetum lubricum). Karaktärsart är Calothrix scopulorum, som i vattenbrynet på klippor och stenar bildar en hal, slemmig beläggning, där foten ohjälpligt glider ned. Ofta saknas inblandning av andra arter. i andra fall ses Rivularia atra eller R. Biasolettiana. Och vid gränsen till de förorenade områdena inträda nya arter. varvid blandningsassociationer uppstå: Ulothrix subflaccida, Phormidium corium och Ph. auctumnale, Ent. Hopkirkii och Ent. crinita (av vardera kortvuxna, unga exx.). Associationen hör till de mest karakteristiska i havsbandets rena och salta vatten (Häyren 1914, sid. 41-43). Den är inom området iakttagen i de yttre delarna på rena eller (uppblandad) på svagt förorenade platser; vackert utbildad är den på berget vid Humlevikens simhus, Sanduddsberget, Lappudden, yttre stränder, ställvis på Högholmen och Busholmens Drumsö.
- 29. Skärgårdens vanliga Cladophora-association (Cladophora-mum). Karakteriseras av ymnigt uppträdande, livligt grön Cl. glomerata och ställvis den ljus- eller nästan vitgröna Cl. crystallina (Busholmen). Här och där finnes inblandad Pylaiella litoralis, och ofta äro algerna spars. eller rikl. besatta med diatomeer. På gränsen mot de förorenade områdena uppträder Ent. Hopkirkii, senare på sommaren diatomeer i allt större mängd och t.o.m. Sphaerotilus. Associationen uppträder i övre sublitoralregionen och är inom området antecknad från berget vid Humlevikens simhus, från Lappudden, Busholmens yttre delar, Högholmens SE-strand och Drumsö. På Havshamnens klappbrygga iakttogos i maj 1919 Cl. glomerata jämte Pylaiella, i sept. samma åt däremot övervägande Ent. crinita (beskr. 33).
- 30. Skärgårdens vanligatångassociation (Fucetum balticum). Karaktärsväxten är Fucus vesiculosus, som uppträder i mer eller mindre omfattande bestånd på sten- och klippgrund i övre sublitoralregionen. Associationen, som inom området icke närmare undersökts, är antecknad från Lappudden och Busholmens S-strand.

- 31. Den icke-förorenade gäddnate-associationen, Potamogetonetum (P. perfoliatus) purum. Kring de mer eller mindre talrika stånden av Pot. perfoliatus äro vanligen vinddrivna alger intrasslade: Cladophora, Ectocarpus siliculosus, steril Spirogyra, Lyngbya aestuarii. Associationen är antecknad från viken på yttre sidan Sandudden och från Lappvikens yttre del; är sannolikt allmännare.
- 32. Svavelgräsassociationen på sandbotten (Charetum arenicolum). På sand eller gyttjeblandad sand, som bör vara tämligen fast, uppträder på ett djup av 0.5—5 dm i vikar och längs långgrunda stränder Chara aspera 7—8, ofta i utbredda mattor. Intrasslad kan man finna vinddriven Ectocarpus, och ofta är Chara mer eller mindre rikligt besatt med diatomeer, främst Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata. Associationen är antecknad från Fiskartorpet och från Drumsö.
- 33. Den ick e-förorenade Phragmites-associationen (Phragmitetum purum). Karakteriseras av Phragmites communis, som uppträder med täth. 6—7. Associationen, som icke närmare undersökts, har antecknats från Lappvikens yttre del, yttre bukten vid Skällarn, N om Sörnäs hamnudde, mellan Brändö och Brändö-gård och vid NW-stranden av Brändö.
- 34. Associationerna av vattensävarter (Grandiscirpeta). Association av Scirpus maritimus har antecknats vid stranden av Fiskartorpet och vid Munksnäs, association av Sc. Tabernaemontani på yttre sidan Sandudden.
- 35. Havsstrandängarnas associationer. Där stranden är långsluttande ända till vattenbrynet träffas ängst ute en association av Triglochin maritimum, därpå följer inåt land en association av Scirpus uniglumis, vidare av Agrostis alba och Juncus Gerardi, av Carex vulgaris och slutligen av Festuca rubra. I en eller flere av de tre sistnämnda associationerna kunna några örter uppträda: Glaux, Leontodon auctumnalis, Lotus, Plantago major och Pl. maritima, Potentilla anserina, Trifolium repens, än den ena, än den andra arten rikligare eller sparsammare eller helt utesluten, beroende på mer eller mindre riklig tånggödning, inblandning av gyttja etc. Detta är regeln;

alltså samma succession och sammansättning som tidigare av mig konstaterats i Tvärminne (1913 sid. 72; 1914 sid. 98). Vid starkare lutning äro associationsbältena smalare, och två av dem kunna sammansmälta. Även kunna Triglochin-randen och uniglumis-associationen vara upplösta i en rad fläckar eller saknas. Såsom kännetecknande för havsstrandängarna bör vidare framhållas, att ett bottenskikt ofta är för handen, bildat av Rivularia Biasolettiana och i Helsingfors-trakten än oftare R. nitida, ställvis därjämte spridd Nostoc och Bryum. Ju glesare de högre växterna uppträda, desto mer framträda de blågröna algerna, i synnerhet på gyttjeblandad mark och i ängarnas yttre delar. Algerna bidraga till jordpartiklarnas sammankittande och giva ökad stadga och fasthet åt vegetationstäcket. Denna deras stora ekologiska betydelse har av växtgeograferna vanligen förbisetts.

Inom området anträffas ofta eroderade havsstrandängar, d. v. s. ängen sluttar icke småningom ned emot vattnet, utan avslutas med ett lodrätt, 0.5-2, ställvis kanske 3 dm högt stup, och ofta är därtill ängens tätt sammanfiltade vegetationstäcke i sin yttersta del underminerat av vattnet (Drumsö). En viktig orsak till detta förhållande torde stå att söka i den livliga trafiken med såväl motorbåtar och ångslupar, de där flere gånger dagligen röra sig förbi stränderna, som ock större fartyg, de sistnämnda huvudsakligen i Sandvikshamnen, Norra och Södra hamnen, alla åstadkommande utsugning av vattnet och svallvågor. Även isen torde medverka, när den jämte fastfrusen jord lösryckes, likaså issörja, som höst och vår i vågsvallet slår emot stranden. Vid de eroderade strandpartierna antingen saknas de yttre associationerna, eller ser man dem fläckvis uppträda utanför erosionsbranten, där de uppkommit på grunt vatten oberoende av den gamla strandängen och nu inleda en ny utveckling.

De blottade partierna av erosionsbranten kunna under gynnsamma förhållanden, speciellt under längre tid rådande högvatten, tagas i beslag av strandängens *Rivularia*arter, som här finna tillfälle till obehindrad utveckling och stundom fläckvis bilda rena bestånd, *Rivularieta* (Högholmen, beskr. 102). — På andra erosionsbranter, på mer sandig

jordmån, iakttages rikl. *Rhizoclonium riparium* (Busholmen, Majstad).

- 36. Klippfördjupningarnas ängar, om vilka några anteckningar gjordes på Sandudden, Lappudden och Busholmen, påminna på bergens lägre delar mycket om havsstrandängarna. Här växa Festuca rubra, Juncus Gerardi och Scirpus uniglumis, Glaux, Lotus, Plantago maritima och Triglochin maritimum, dessutom såsom speciella karaktärsväxter Allium schoenoprasum och Cerastium triviale.
- 37. Klippspringornas associationer beaktades i någon mån endast å bergens lägre delar. Närmast vattnet, i svallbältet, är mångenstädes antecknad Puccinellia retroflexa. I stänkbältets springor växa Festuca rubra f. arenaria, Juncus Gerardi, Poa serotina, Allium, Cerastium triviale, Leontodon auctumnalis, Plantago maritima. I större springor växte på Busholmen Elymus och Phalaris.
- 38. Strandrågassociationen (Elymetum arenarium). Karakteriserad av Elymus arenarius, som växer gruppvis i täta bestånd. Associationen förekommer inom området på ett enda ställe: den sandiga SW-stranden på Högholmen.
- 39. Associationen av Verrucaria maura (Verrucarietum nigrum). Bildas av den svarta Verrucaria maura, som mer eller mindre rikligt uppträder i svallbältet (jfr. rörande denna och följande lavassociationer Häyren 1914). Associationen hör till de för förorening mest ömtåliga och saknas på långa sträckor, där man med hänsyn till salthalt etc. kunde vänta att finna den. Mest ses blott rester av densamma.
- 40. Associationen av Caloplaca murocum (Caloplacetum flavum). Bildas av den gula Caloplaca murorum (coll.) i stänkbältets nedre del. Om associationen gäller vad som sagts om föregående.
- 41. Associationen av Rhizocarpon-arter m. fl. (Rhizocarpetum fuscum). Karakteriserad av de bruna, ymnigt uppträdande Rhizocarpon geminatum och Rh. polycarpum. I mindre mängd förekomma en eller flere av följande arter: Aspicilia aquatica, Buellia coniops, Rinodina milvina, m. fl. Associationen finnes inom övre stänkbältet och är bäst vat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

bevarad på lodräta och branta ytor, som icke kunnat av människor beträdas.

2. Vegetationen och de yttre faktorerna.

I detta kapitel skall i den mån de föreliggande iakttagelserna göra det möjligt framhållas några synpunkter rörande de i det föregående omnämnda associationernas förhållande till en del yttre omständigheter. Början göres med en översikt av utvecklingen under de olika årstiderna, varefter redogöres för betydelsen av särskilda edafiska faktorer.

Årstidernas växlingar. De av klimatet föranledda växlingarna omfatta flere olika moment, såsom vattentemperatur jämte isläggning och islossning samt förändringar i salthalt och föroreningsgrad, men då vegetationen tills vidare icke ingående studerats med hänsyn till dessa växlingar, skall här blott meddelas några allmänna drag av förhållandena under vegetationsperioden, april till november, i den mån iakttagelser föreligga från tiden juni 1919 till okt. 1921. När isen går upp i april, är hamnvattnet grågrumligt samt i hög grad och i stor utsträckning förorenat. Länge stå klippor och kajer utan vegetation i vattenbrynet, medan man lägre ned finner mer eller mindre gles Enteromorpha och diatomacé-besatt Cladophora, vilka med all sannolikhet övervintrat. Först de sista dagarna i månaden och i förra hälften av maj, då vattnets yttemperatur når upp till 5-7° C (Havsforskningsinstitutets skrift N:o 8), framträder omedelbart under vattenlinjen en svagt grön rand av Ulothrix subflaccida, där färgen tilltager i intensitet efterhand som tiden fortskrider.

Dock äro förhållandena på olika ställen rätt olika. Orienterande är en exkursion, som med dessa omständigheter för ögonen företogs från Södra hamnen till trakten av Långa bron den 13 maj 1921. Vid Södra hamnen, där alla kajarmar äro lodräta, sågs intet grönt. I Skatuddskanalen konstaterades en tydlig, grön *Ulothrix*-rand på såväl de sluttande, stenbelagda kanalsidorna som på den lodräta kajmursbiten längst i N på kanalens östra sida (med exposition åt NW); man jämföre beskr. 39. I hela Norra hamnen saknades den gröna randen, på såväl sten-

kajer som pålar och träbryggor, vilka alla här äro lodräta. Ställvis fanns visserligen överst på bropålar en grön vegetation, men denna bestod av övervintrande algstadier (jfr. framställningen om underlagets betydelse). Längs Brobergskajens stenstränder var *Ulothrix*-randen överallt utvecklad, ehuru något ojämn med hänsyn till intensitet, vilket i exkursionsprotokollet tillskrives stenarnas olika läge och det mellan dem, invid vattenbrynet, varierande djupet.

På de lodräta kajerna närmast Långa bron saknades randen, likaså på västra sidan om bron, medan den åter uppträdde på denna sida något mera åt W, nämligen på sluttande kajmur och på stenar E om Botaniska trädgårdens område (exposition åt norr). Av dessa iakttagelser framgår, att *Ulothrix*-randens framträdande och tilltagande i intensitet icke så mycket beror av expositionen, utan fastmera av djupet tätt invid stranden, och får man måhända tänka sig en lokal uppvärmning av det på sluttande strand grundare vattnet, likasom den gröna randens framträdande om våren över huvud står i samband med vattentemperaturens stigning.

I slutet av maj, under juni och juli står Ulothrix-vegetationen i sitt flor. Vegetationen av Enteromorpha crinita tätnar och rycker i juni uppåt i Ulothrix-bältet (se sid. 30), men blir först senare i större mängd synlig även å de lodräta kajmurarna. De vita trådbakterierna, som här och där bilda beläggning på algerna redan i medlet av maj, få allt större utbredning och nå i mitten av sommaren sitt ända till september bestående maximum. Oscillatoria Agardhii, som kan vara i fullt flor i medlet av maj, uppträder massvis i Kaisaniemi-, Djurgårds- och Tölövikarna sommaren igenom och når sitt maximum i juli och augusti. Mot slutet av sommaren och ännu i september bildar arten hinna på vattenytan och beläggning på stränderna. I början av juni uppväxa i de inre vikarna vass och säv, först i juli däremot längre utåt. I slutet av juni och än mer i juli och augusti, rikligast när temperaturen står högst, uppträda i de inre vikarna de kringflytande Enteromorpha- och Cladophoraassociationerna. Ännu i början av september ser man dem ställvis på grunt vatten, ehuru de för det mesta då redan åter sjunkit till botten. Mot slutet av sommaren når Oscillatorietum

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

benthonicum sin fulla utveckling, som fortvarar under hela september.

I augusti excellera i områdets yttre delar det renare och djupare vattnets Enteromorphetum pallide-viride och Cladophoretum salinum, vilka tidigare hållits tillbaka genom den lägre temperaturen.

Under sommarens lopp nå Ulothrix och Enteromorpha crinita allt längre mot områdets yttre delar för att i slutet av augusti eller i september finna gränsen för sin horisontala utbredning. Sålunda hyste Gräsvikens N-strand den 15 juni 1919 i vattenbrynet allenarådande Enteromorpha-vegetation blott på en sträcka av c. 200 m från vikbottnen W-ut, medan längst i W Cladophora var övervägande: vid en exkursion den 26 okt. befanns Enteromorpha vid samma strand vara rikligt förhanden ända ut till udden mitt emot Skällarn. I september äro jämväl Diatomacetum fuscum och Calothricetum lubricum avgjort vackrast och tydligast utbildade. Då sålunda i denna månad (nogare sagt: under perioden från slutet av augusti till början av oktober, ifall olika år och olika väderleksförhållanden tagas i betraktande) flere associationer nå maximum av utbredning och utveckling och även flere av högsommarassociationerna alltfort stå på sin höjdpunkt, är tiden den lämpligaste för ernående av en god föreställning av associationernas, erkannerligen smutsvattenassociationernas utbredning. Det är även till förhållandena i september den tidigare meddelade kartskissen (sid. 19) ansluter sig.

I oktober inträder ett stillestånd. Visserligen fortgår t. ex. växlingen mellan Ulothrix- och Enteromorpha-associationerna, och alldeles unga plantor av Ent. crinita anträffades ännu den 19 december 1920 (beskr. 52), men någon massutveckling eller för ögat förnimbar kulmen i resp. associationers liv kan icke mera förmärkas. Tvärtom äro de kringflytande algmassorna försvunna, Ilea-associationen genom uttorkning merendels förstörd, Oscillatoria Agardhii på retur, vass och säv stå vissnade och flere mera sällsynt uppträdande associationer äro knappast mera märkbara, såsom Vaucheria-associationerna och Schizophycetum balticum. — Detta stillestånd i vegetationens utveckling fortfar in i november.

Under isläggningstiden, som inträffar i november eller december, förstöres vegetationen inom litoralregionen. Under vattenståndsväxlingarna och under inverkan av vågsvallet skava isstyckena mot stränderna, lösryckande och söndersmulande algerna. Någon rekonstruktion är på grund av den låga temperaturen icke mera möjlig. Den enda association, som inom detta bälte åtminstone delvis bibehålles under vintern. Bacterietum compactum. Vid utloppet av kloaken nedanför Tallbacken (N:o 31) fanns en rik bakterievegetation i medlet av nov. 1919, vid en lufttemperatur av -18° C och medan Tölöviken var täckt av gångbar is och c. 2 dm snö (beskr. 54). Tillläggas bör, att vattnet från denna kloak städse uppvisar en i förhållande till omgivningen hög värmegrad och vid tillfället i fråga mätte + 16 à + 15° C. Av den under sommaren på samma ställe iakttagna Oscillatoria-associationen sågs emellertid ej ett spår. Det förefaller i övrigt sannolikt, att flere bakterier under vintern leva under istäcket invid kloakmynningarna, där dem städse erbjudes riklig tillgång på näring.

Huru områdets alger övervintra är ännu outrett. Levande bitar av Enteromorpha crinita finner man ofta i bottenmuddret, och på lägre nivå ses redan tidigt på våren fastsittande exemplar av denna art, varför den åtminstone delvis synes övervintra i vegetativt tillstånd. De flesta av algbitarna i Algetum congestum leva och växa och torde kunna vegetera vintern igenom. Ulothrix subflaccida bildar akineter, och ett slags fragmentering har av förf. iakttagits hos Percursaria percursa.

Avståndet från vattenytan jämte härmed följande olikheter med hänsyn till belysnings- och fuktighetsförhållanden, salthalt, vågsvall och vattenstänk, m. m., å ena sidan mot djupet, å andra sidan uppåt ovanför vattenlinjen, spelar en avgörande roll med hänsyn till associationernas vertikala fördelning. Den undre sublitorala regionen har icke varit föremål för undersökning och lämnas därför här å sido. Den övre sublitoralregionen karakteriseras nedtill av Fucus- och Potamogeton-associationerna. Inom dess översta bälte falla Bacterietum compactum (åtminstone till största delen), Oscillatorietum benthonicum (likaså), Cladophoretum albidum, Cl. dilute-fuscum och Cl. salinum, Algetum congestum, Lemnetum submersum, Enteromorphe-

tum pallide-viride, Charetum arenicolum, ävensom de yttre partierna av Phragmites- och de högvuxna Scirpus- (Sc. maritimus och Sc. Tabernaemontani) samhällena.

Till litoralregionen, där vatten resp. luft, beroende på vattenståndets växlingar, under utsträckta tidsintervaller utgör det växterna omgivande mediet, böra först och främst föras Ulothricetum albidum och U. improvisum, Ileetum och Phormidietum, Vaucherietum arenicolum och Percursarietum, Calothricetum och en del partier av Phragmites- och Scirpus-associationerna samt havsstrandängarna (Triglochin maritimum- och Scirvus uniglumis-associationerna). Hit höra vidare Enteromorphetum albidum och E. obscure-viride samt Diatomacetum fuscum, vilka med sina nedersta partier nå ned i det underliggande bältet av sublitoralregionen. Slutligen kunna hit lämpligen hänföras de associationer, som bestå av på vattenytan lösliggande arter, vilka ju städse till större eller mindre del komma i beröring med fria luften: Oscillatorietum planctonicum, Schizophycetum balticum, Enteromorphetum fluitans, Cladophoretum fluitans och Vaucherietum fluitans.

Till svallbältet höra Enteromorphetum scopulinum, Verrucarietum nigrum och på havsstrandängarna Agrostis-Juncus- samt Carex vulgaris-associationerna.

Stänkbältet kännetecknas på klipporna i sin nedre del av Caloplaca- och i sin övre del av Rhizocarpon-associationen, vartill kommer den förorenade ställen uppsökande Squamaria-associationen, på sandstranden av Elymus-associationen och på strandängen av Festuca rubra-associationen. De tidigare omtalade klippängarna befinna sig dels i stänkbältet, dels uppe i den supramarina regionen. Klippspringornas vegetation hänför sig till svall- och stänkbältena.

Underlagets beskaffenhet. Med hänsyn till underlaget fördelas associationerna inom området lämpligen på följande grupper:

1). Fritt svävande i vattnet dels plankton, som vid denna undersökning i allmänhet icke berörts, men dit väl närmast måste föras tvenne av de behandlade associationerna: Oscillatorietum planctonicum och Schizophycetum balticum; dels pleuston, inom området representerat av Lemna trisulca (och sannolikt

i Edesviken Ceratophyllum) samt det likaledes submersa Algetum congestum ävensom av på skyddade platser vid vattenytan kringdrivande lösa algmassor: Enteromorphetum, Cladophoretum och Vaucherietum fluitans, vilka tre associationer måhända förtjänade att uppställas såsom en skild formation.

- 2). På fast underlag i vattnet de litofila algernas formation med ett flertal associationer: de fyra återstående Enteromorpha-associationerna, de tre återstående Cladophora-associationerna, de två Ulothrix-associationerna, Ileetum, Diatomacetum, Calothricetum och Fucetum. Ett mellanstadium representeras av Phormidietum membranaceum, som uppträder på såväl löst underlag som strandklippor och -stenar.
- 3). På löst underlag i vattnet på mudder mikrofytassociationer: Bacterietum och Oscillatorietum benthonicum; på sand algassociationer dels i vattenbrynet (Vaucherietum arenicolum och Percursarietum) och dels på grunt vatten (Charetum); samt samfund av vattenfanerogamer: olika slag av Potamogetonetum.
- 4). På löst underlag dels ute i vattnet och dels i amfibiebältet helofyternas formation: *Phragmiteta* och *Grandiscirpeta*.
- 5). På fast underlag övervägande ovanför vattnet alla lavassociationer.
- 6). På löst underlag övervägande ovan vattnet på torrare sand och grus *Elymus*-associationen och på fuktig, mer eller mindre gyttjeblandad sand havsstråndängarnas, klippängarnas och klippspringornas associationer.

Ett särskilt slag av underlag utgör trävirke ti stadens hamnar: bropålar och plankor, landningstrappor, sköljhus och slappbryggor. Närmast förhåller sig trävirket såsom klippor och stenar; på trävirket förekommer flertalet litofila associationer. Man saknar endast Enteromorphetum scopulinum, som självfallet ej finner samma villkor som i saltvattenputtarna och ju ej heller uppträder på klipporna utanför dessa, ävensom Fucus-associationen, vilken dock ej utestänges av underlaget såsom sådant, utan av det förorenade vattnet, såsom framgår vid en jämförelse med t. ex. Gråhara, där Fucus växer på landningsbryggan. Sparsamma äro Enteromorphetum pallide-viride och Cladophoretum salinum (Fiskarviken på Busholmen, klapp-

bryggan i Brunnsparken om våren), vilket förklaras av att bryggor m. m. till övervägande del finnas i områdets mera förorenade partier, framför allt inne i hamnarna. Endast högt uppe i vattenbrynet förmärkes en olikhet mellan trävirke och stenunderlag. Calothrix- och Ulothrix- associationerna äro nämligen ofta (icke alltid) klent utvecklade på trävirke, där man i stället ser talrika, avrundade eller i korta, oregelbundna trådar uppträdande alger och algstadier i riklig mängd (gärna på bropålar). Måhända står förhållandet i samband med att trävirket uppsuger vatten och därför håller sig fuktigt ett stycke ovanom vattenlinjen, särskilt även vid nedgående vattenstånd.

Även på båtar och fartyg, som länge stått obegagnade i hamnvattnet, utvecklar sig trots bestrykning med tjära eller färg en riklig vegetation av *Enteromorpha crinita*. I vattnet nedsjunkna gamla båtar ses fullbesatta med sagda art på såväl yttre som inre sidan (Elisabetstorg 1919, Edesviken 1921).

Dyning och vågsvall. Havsdyning förmärkes inom det område undersökningen denna gång omfattat vid Södra strandvägen och vid de yttre stränderna av Sand- och Busholmarna. Dess inverkan på vegetationen skönjes i en större vertikal utsträckning av *Ulothrix*-bältet — tyvärr föreligga icke siffror. Företeelsen är analog med vad som tidigare konstaterats i avseende å det i motsvarande höjdläge befintliga *Calothrix*-bältet på klipporna utanför Tvärminne (Häyren 1914, sid. 42 upptill).

På vattnen N om Drumsö, vid stränderna av Kronbergsfjärden och Gammelstadsfjärden verkar vågsvallet rätt likartat, i mindre grad bakom skyddande uddar och vattengräsbestånd, med större kraft på mer utsatta stränder, där ställvis betydande algmassor anhopas, såsom lössliten Enteromorpha crinita vid norra delen av Sörnäs strandväg (sid. 32) och lössliten Cladophora och Rhizoclonium riparium vid Byholmen och uti Pilviken på Brändö (sid. 35). I de innersta vikarna och bukterna är vågsvallet svagt, vilket jämte avsaknaden av strömdrag möjliggör uppkomsten av på bottnen lösliggande växtsamhällen och vattenytans långsamt kringdrivande algassociationer: Lemnetum submersum, Enteromorphetum fluitans, Cladophoretum fluitans, Vaucherietum fluitans.

En speciell inverkan av vågsvallet består däri, att vid starkare vind den vita beläggningen på strandvegetationen på lovartstränderna bortspolas. Algerna erhålla för några dagar tillfälle till ostörd utveckling, innan de ånyo tätare överdragas med trådbakterier.

Den av trafiken förorsakade vattensugningens, svallvågornas och issörjans eroderande inverkan på strandängarna har tidigare omtalats (sid. 40).

Vattenståndets växlingar inverka närmast på litoralregionens associationer, som vid inträffande lågvatten till större eller mindre del blottläggas. Ifrågavarande associationer förhålla sig härvid olika. Minst motståndskraftiga äro associationerna av Ulothrix, Ilea och Enteromorpha. När vattnet drager sig tillbaka, tryckas nämnda alger ned mot underlaget och förryckas sålunda från sitt naturliga läge; inom få dygn torka de och smulas sönder av vinden. Endast vid stark dimma och vid regn bibehållas de, Ulothrix endast en kort tid, Enteromorpha den längsta tiden. Det beror alltså på om regn inträffar och på lågvattenperiodens omfattning, huruvida associationerna i fråga skola fortvara eller helt eller delvis förstöras.

Sandstrandens Vaucherietum och Percursarietum ligga såpass lågt nere, att även vid lågvatten sanden hålles fuktig, åtminstone strax under ytan, där talrika slingor av algerna löpa fram. De i luften befintliga algtrådarna sjunka ihop och bilda på underlaget ett livskraftigt, vegeterande täcke.

Diatomacetum fuscum har uti nu ifrågavarande avseende icke närmare undersökts, men förefaller det, som om denna association icke skulle i högre grad lida av uttorkningen. — Schizophycetum balticum bildar vid inträdande lågvatten på stranden och där befintliga föremål en ljusgrön beläggning. Huruvida algerna här hållas vid liv har icke i större utsträckning undersökts, men synes detta, åtminstone vad tvenne av associationens arter angår, icke vara fallet.

Mest resistenta äro Calothrix scopulorum och Phormidiumarterna, vilka tack vare sina slemskidor länge hållas fuktiga och även i övrigt under lång tid uthärda uttorkning. Speciellt Phormidium-associationen förekommer även högre upp, utom havsvattnets inverkan, bl. a. i klippspringor och på förorenade bergväggar, där alghinnan endast under regnig väderlek är uppblött och mjuk och algerna leva vidare, medan densamma vid torrtid är spröd och algerna tydligen ligga i vila.

Beroende på huru lågt vattnet faller, bliva de ifrågavarande associationerna helt eller delvis blottlagda, med undantag likväl för Enteromorpha-associationerna (Enteromorphetum obscureviride och E. albidum), vilkas nedersta parti under de år undersökningarna varat (1919—21) städse legat under vattenytan.

När vattnet stiger leva algerna upp, och platsen återfår sitt tidigare utseende. Där likväl *Ulothrix* och *Enteromorpha* borttorkat och utplånats, infinner sig inom några dygn ny *Ulothrix* och efter någon tid eventuellt ny *Enteromorpha crinita*, på sätt som tidigare beskrivits (sid. 30).

Indirekte inverka vattenståndets växlingar jämväl på de lägre ned befintliga associationer, som sammansättas av på hårt underlag vidfästa alger, alltså de tre *Cladophora*-associationerna och *Enteromorphetum pallide-viride*. Ljusförhållandena bliva andra, vågsvallets inverkan större, och speciellt bör påpekas, att förorenat ytvatten eventuellt kommer i direkt beröring med algerna.

Strömdrag. Strömförhållandenas betydelse för vegetationen är icke ringa. I ett sund med strömdrag är vattnet i rörelse, borttransporterande jordpartiklar och lösrivna växtdelar m. m., näi ingstillförseln är rik och sedimentationen obetydlig, medan i en avstängd vik gyttje- och dybildning ostört fortgår och slammet i ro kan avsätta sig. I anslutning härtill är vegetationen i sundet mestadels inskränkt till strandbräddarna, medan man i viken finner vidsträckta vass- och sävbestånd, en riklig vegetation av egentliga vattenväxter och associationer av lösliggande eller i viken långsamt kringdrivande arter.

Men därutöver hava strömförhållandena inom undersökningsområdet den största betydelse med hänsyn till kloakvattnets fördelning. Man kunde förmoda, att detta vatten vid utträdet ur kloakmynningen skulle jämnt och solfjäderformigt sprida sig åt alla håll. Att så icke alltid och t. o. m. rätt sällan är fallet, finner man vid ett närmare studium av förhållandena vid t. ex. den stora kloaken N:o 29. Författaren har icke varit i tillfälle att under en tillräckligt lång tid oavbrutet observera

platsen för att kunna säga, huruvida kloakvattnet, såsom antagligt är, tidtals sprider sig på antytt sätt. Men däremot är det säkert, att mycket ofta så icke sker. Tvärtom konstaterar man en smutsvattenström, som från kloakens mynning rör sig mot NE och E utåt Norra hamnen eller mera mot SE längs Brobergskajen. Detta vid utvatten (d. v. s. sjunkande vattenstånd). Vid invatten rör sig kloakvattnet västerut längs södra stranden av Kaisaniemiviken. I genomsnitt alltså bli stränderna på ömse sidor kloaken utsatta för kraftig förorening, vilket även ger sig till känna i den vita beläggningen på Enteromorphavegetationen. Det är ut- eller inströmmen i den trånga passagen under Långa bron, som härvid verkar dirigerande på kloakvattnet.

Utvattenströmmen blir vidare orsaken till en annan företeelse. Med densamma följer, såsom direkte kan iakttagas, talrika mängder Oscillatoria Agardhii från denna arts alstringshärd i Kaisaniemi-, Djurgårds- och Tölövikarna. En del av algerna fastnar i den vita beläggningen på Enteromorphavegetationen längs Brobergskajen (och redan längs Långbrokajen), givande denna en grön skiftning (jämf. sid. 27), en annan del föres ut i Norra hamnen och längre, bildande en mer eller mindre framträdande beståndsdel i hamnvattnets plankton.

All sannolikhet talar ju för, att liknande strömförhållanden förekomma även i andra delar av området, om än i mindre skala till följd av mindre spillvattenmängder, varför de, då förf. ej haft sin uppmärksamhet särskilt fäst vid denna fråga, ej blivit beaktade och konstaterade. Så mycket är likväl på grund av det anförda tydligt, att strömförhållandena spela en större eller mindre och en i bestämd riktning gående roll vid växtsamhällenas utveckling och fördelning.

Salthalten är av avgörande betydelse. Helsingfors-vattnets salthalt (se sid. 9) är ringa i jämförelse med världshavens, men är det oaktat en av huvudbetingelserna för förekomsten inom området av det övervägande flertalet av dess associationer, vilket synes därav att dessa saknas uti inlandet. Icke halofila äro endast Oscillatorietum planctonicum, Phormidietum membranaceum, Squamarietum nitrophilum och Rhizocarpetum fuscum. Därjämte finnas åtta associationer, vilkas viktigaste Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

arter uppträda såsom konstituenter även i associationer uti eller invid sött vatten, medan en eller flere av arterna av sekundär betydelse där äro uteslutna eller ersatta av andra. Dessa associationer äro: Bacterietum compactum med Phragmidiothrix multipunctata såsom saltvattenart, Oscillatorietum benthonicum (Spirulina subsalsa m. fl.), de rena och förorenade associationerna av Potamogeton perfoliatus och av Phragmites (alla med halofila alger) samt strandängarnas Caricetum och Festucetum (båda med salina örter). Inom områdets övriga associationer äro de halofila arterna övervägande eller allenarådande.

Oaktat områdets ringa utsträckning i riktning från havet inåt mot land kan man påvisa även en zonal inverkan av salthalten. Sålunda anträffas associationerna av Fucus och Chara aspera, av Verrucaria och Caloplaca samt havsstrandängarnas salina växtsamhällen uteslutande eller övervägande i områdets yttre delar; lämpliga, relativt oberörda och rena stränder finnas dock bl. a. på norra Brändö.

Föroreningsgraden. I det föregående har flerfaldiga gånger varit fråga om föroreningens betydelse för vegetationen, och associationernas fördelning på grupper: poly-, meso- och oligosaproba samt katharoba associationer, grundar sig på föroreningens omfattning i de särskilda fallen. Här återstår att lämna en allmän översikt över hithörande företeelser.

De inom området urskilda associationerna äro till antalet 45 (de högvuxna säv-associationerna 2, havsstrandängarnas associationer 6 till antalet, medan klippängarnas och klippspringornas associationer endast i förbigående beaktats och därför här utelämnas). Av dessa 45 associationer är en polysaprob, 17 äro mesosaproba, 9 oligosaproba, summa 27 saproba associationer, medan de återstående 18 äro katharoba. Att de saproba associationerna äro betydligt flere är naturligt, då undersökningen närmast avsett dem och av ostörda stränder blott kortare sträckor besökts (Brändö, Högholmen, Drumsö, Sand- och Busholmarnas yttre stränder, Lappudden, Sanduddens yttre strand, Edesholmen, Humlevikens W-strand). Dock bör framhållas, att de katharoba lavassociationerna, ehuru illa medfarna, segt hålla sig kvar, och likaså ser man länge nog rester av ofördärvad havsstrandäng (t. ex. i Brunnsparken).

Å andra sidan finnas saproba associationer, som ännu icke närmare undersökts och av denna anledning icke medtagits, bl. a. å de förorenade strandängarna vid Djurgårds- och Tölövikarna. De meddelade siffrorna lida därför av en viss osäkerhet.

Vad särskilt de saproba associationerna vidkommer, så kunna de med avseende å sin uppkomst fördelas på fem skilda kategorier: 1) associationer där alla eller en eller flere av de viktigaste arterna saknas på närliggande, genom människan icke förorenade skärgårdsplatser: Bacterietum, Oscillatorietum benthonicum och Osc. planctonicum, Enteromorphetum fluitans, Ent. obscureviride och Ent. pallide-viride, Ülothricetum improvisum (efter hittills föreliggande iakttagelser att döma), Ileetum, Vaucherietum arenicolum (enligt hittills gjorda iakttagelser) och Scenedesmetum. Dessa associationer, 10 till antalet, skulle icke existera utan människan; de äro helt igenom kulturprodukter, verkliga ruderat-associationer. — 2) Associationer som förhålla sig såsom de under första punkten uppräknade, men uppkomma genom ytterligare förorening av någon av dessa av svagare saprobisk karaktär. Hit höra Enteromorphetum, Ulothricetum och Cladophoretum albidum, samtliga starkt mesosaproba och uppkomna ur motsvarande svagt mesosaproba associationer till följd av tilltagande förorening, som förorsakat vit beläggning av trådalger. — 3) Associationer uppkomna genom förorening och omvandling av tidigare förefintliga katharoba dylika, vilkas huvudarter kvarstått. Dels äro huvudarterna indifferenta: de båda saproba Potamogeton-associationerna och Phragmitetum saprobicum (och närmast även Percursaria-associationen, vilken dock ute i skärgården är oligosaprob), dels avtynar karaktärsarten, som emellertid fortsättningsvis bildar associationens huvudmassa: Cladophoretum dilute-tuscum, dels slutligen uppblomstra huvudarterna till följd av föroreningen: Schizophycetum balticum och Vaucherietum fluitans, den sistnämnda sannolikt utvecklad ur den Vaucheria-association, som icke sällsyntanträffas uti innersta skärgårdszonen på bottnen utanför och mellan de yttersta Phragmites-bestånden. Summa sex à sju associationer, av vilka de två senast nämnda närma sig följande grupp. Härtill komma de ännu icke undersökta saproba strandäng- och högsäv-associationerna. — 4) Associationer, som förekomma även utanför området för kulturens inverkan, på så att säga naturligt förorenade ställen, men som uppblomstra och nå rikare utveckling genom den ökade föroreningen i närheten av människans boplatser. Hit hör den oligosaproba Diatomacetum fuscum, som utom området uppträder långt svagare utbildad. Vidare Phormidietum membranaceum, som inom området är svagt mesosaprob, men ute i skärgården oligosaprob. Dess sammansättning är samtidigt något olika, i det inom Helsingfors-området den starkare förorening kännetecknande Phormidium auctumnale oftast ingår såsom en viktig beståndsdel, medan denna art i skärgårdens bergspringor saknas eller träder tillbaka för Ph. corium m. fl. Slutligen Squamarietum nitrophilum, som är en sötvattenassociation och regelbundet förekommer uti gränsbältet på insjöarnas klipp- och stenstränder (Häyrén 1914 sid. 103) och å andra sidan uppträder på stenunderlag på gårdsplaner och i närheten av människoboningar. Denna association når stor frodighet i Helsingfors till följd av stadens starkare grad av förorening jämväl ovanför vattenlinjen på klipporna, där en betydande kvävetillförsel genom människan äger rum. Redan SERNANDER framhåller den nitrofila karaktären hos Squamaria saxicola (Svensk Bot. Tidskr., Bd. 6, 1912, sid. 822, 872). — 5) Associationer, som likaledes finnas både utom och inom området, men i det senare fallet vid tilltagande förorening skulle omvandlas och därför här anträffas blott på svagt och merendels på »naturlig» väg förorenade ställen: Algetum congestum, Lemnetum, Cladophoretum fluitans och Enteromorphetum scopulinum.

Även med hänsyn till de katharoba associationerna kunna gradationer uppställas: 1) associationer som vid förorening ombildas med kvarstående av karaktärsarterna: Cladophoretum salinum samt de rena Potamogeton-, Scirpus- och Phragmites-associationerna. Gruppen står alltså i motsatsförhållande till den tredje kategorin inom de saproba associationerna. — 2) Associationer, där vid inträffande förorening arterna långsamt utträngas eller förtvina. Hit höra dels associationer, där samtidigt nya, av föroreningen gynnade arter inkomma, varvid blandnings- eller övergångsassociationer kunna påvisas: Calothricetum lubricum. Dels andra associationer, där några nya

arter icke invandra, utan underlaget blir vegetationslöst: Caloplaca- och Rhizocarpon-associationerna, efter vilkas förstöring bergets ytor ligga blottade. Förhållandet synes tydligt t. ex. vid Djurgårdsvägens början i E, där på strandklipporna icke mera några lavar existera. — 3) Känsliga katharoba associationer, som vid förorening hastigt förstöras: Fucetum balticum, Charetum arenicolum och Verrucarietum nigrum. Det är påfallande, hurusom Verrucaria maura redan vid svag förorening av vattnet försvinner; vid Högholmen t. ex., där dock i SE relativt rena stränder finnas, ses arten icke mera; den har inom området anträffats endast i sterilt tillstånd.

Vid en undersökning sådan som den ovan utförda rörande associationernas förhållande till den av kultur och bosättning beroende föroreningen kan man även tillämpa den klassificiering, som Linkola begagnat vid undersökningar rörande olika växtarters förhållande till kulturen (jfr. tidigare, sid. 17—18). De tre första kategorierna av saproba associationer äro anthropochora, eller närmast, efter förf:s terminologi, anthropurga, kulturberoende och av kulturen skapade, den fjärde kategorin är apofyt, kulturgynnad, den femte ävensom de katharoba associationerna äro hemerofoba, kulturflyende. Några hemeradiafora, mot kulturen indifferenta associationer finnas däremot icke bland de nu undersökta.

3. Associationernas användning för praktisk bedömning av föroreningsgraden.

Då det visat sig görligt att ordna områdets associationer i serier i enlighet med avtagande föroreningsgrad och det sålunda icke finnes någon association med mer omfattande amplitud i detta avseende, bör man tvärtom kunna, utan att hava vetskap om kloaker eller andra föroreningskällor, på grund av förekomsten av en viss association sluta sig till den ungefärliga graden av förorening hos vattnet eller stranden. För praktiskt ändamål fordras likväl, att de associationer som härvid komma i fråga äro få till antalet och lätt falla i ögonen vid vandring längs stranden.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Dessa två villkor uppfyllas i själva verket. I övervägande grad utgöras nämligen stränderna inom hamnområdet, där praktisk bedömning av vattnet främst kommer i fråga, av stenoch bergstränder samt kajer, varigenom de på löst underlag uppträdande associationerna elimineras. Tillika äro de närmast vattenlinjen förekommande associationerna de med hänsyn till föroreningsgraden mest karakteristiska och kunna på grund av färg m. m. av vandraren lätt urskiljas. Det är endast fem associationer, som behöva komma i användning, nämligen följande, ordnade i stigande renhetsgrad: 1) den polysaproba Bacterietum compactum, gråaktig välling eller vita beläggningar och tofsar, illaluktande: 2) den starkt mesosaproba Enteromorphetum albidum, grön med vit beläggning: 3) den svagt mesosaproba Enteromorphetum obscure-viride, mörkgrön och bestående av 1-5 dm långa alger; 4) den mycket svagt mesosaproba Ulothricetum improvisum, klargrön, bestående av 1-3 cm långt, fint algludd (icke så behövlig som de övriga): 5) den oligosaproba Enteromorphetum pallide-viride, ljusgrön, på djupare vatten, bestående av 0.5—2 dm långa alger. Där dessa associationer saknas är vattnet ostört och praktiskt taget rent (för inrättande av simhus, sköljhus och klappbryggor). Dessa sex kategorier äro utsatta på den tidigare meddelade kartskissen (sid. 19).

Ytterligare böra tvenne omständigheter iakttagas. Bedömningen bör ske i juli, augusti eller september, då vegetationen nått sin höjdpunkt, och den bör företagas vid lugnt väder och först några dagar efter eventuell starkare vind, emedan genom vågsvallet de vita beläggningarna lätt avlägsnas och resultatet sålunda kan bliva missvisande.

IV. SPECIALBESKRIVNINGAR.

Fiskartorpet.

1. Den 17 april 1921. Lågvatten. På strandbrädden Scirpus uniglumis, Juncus Gerardi, Agrostis alba, m. fl., och däremellan Bryum sp., fläckvis bildande små mattor, jämte steril Nostoc st cp 1), Tolypothrix tenuis spridd, Rhizoclonium riparium f. implexa spridd; nematoder pc; Limnaea palustris spridd. — I grunt vatten Scirpus maritimus m. fl. På plankbitar i säven ett par arter protococcaceer st cp; steril Anabaena h. o. d. st cp; Synechocystis spec. h. o. d. st cp, dels ensamma celler, dels klumpvis samlade. — På stenar i vattenbrynet och i grunt vatten ofta beläggning av slam och diatomeer op jämte nematoder po och plantor av Vaucheria och Cladophora samt ställvis Chironomuslarver; på andra stenar beläggning av Calothrix scopulorum eller kolonier av Rivularia Biasolettiana eller båda dessa arter i blandning. — På gamla vasstrån i vattenbrynet R. Biasolettiana, ofta cp; på ett ställe på vasstrån förgrenat, brunt mycelium (celler 7—15 \times 4.5—6 μ). — På 1—2 dm djup på gyttjeblandad sand Chara aspera med mycket tätt ludd av diatomeer: Gomphonema olivacea, Rhoicosphaenia curvata, Synedra, Diatoma, Melosira, etc.

Ett prov bottenslam jämte vatten, taget vid havsstranden, undersöktes den 20 maj, efter att sålunda ha stått något över en månad på laboratoriet. I provet spiriller ep och diatomeer ep, Aphanothece castagnei st ep, Gomphosphaeria litoralis st ep, Scenedesmus bijugatus st ep, Sc. acuminatus spridd, Sc. quadricauda spridd, Gomphosphaeria compacta spridd, Chroococcus minutus pe, Merismopedia glauca pe jämte f. minor pe, Sphaerotilus natans pe.

Angående ymnighetsgraderna hänvisas till sid. 23.
 Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Humleviken.

- 2. D. 19 sept. 1921. Vid Humlevikens simhus var vattnet rent. På berget Clad. glomerata ep; Calothrix scopulorum ställvis tydlig; likaså Verrucaria maura. Stänkbältet, med långsamt sluttande hällar, till stor del förorenat; lavarna slitna, förutom Squamaria saxicola och S. albomarginata, som frodas på betydande fläckar; bl. a. Buellia coniops. På lodräta ytor strax ovan stänkbältet dominerande Gyrophora hirsuta (delvis fertil).
- 3. D. 19 sept. 1921. Viken vid kloak n:o 1, nedanför ändan av Stenbocksgatan, i hög grad förorenad. Vattnet invid stranden grågrumligt, ställvis nästan ogenomskinligt på 0.5 m djup. Synbarligen blir kloakvattnet till stor del instängt i den lilla viken, bl. a. vid SW-vind. Tydlig H₂S-lukt. I vattenbrynet på landdriven Fucus, Myriophyllum och Potam. perfoliatus vit beläggning. På bottnen omväxlande vit beläggning av Beggiatoa alba cp och B. leptomitiformis pc samt svartgrön beläggning av Oscillatoria chalybea cpp; i synnerhet den sistnämnda upptog stora fläckar. Inblandade: Spirulina Nordstedtii och Sp. subsalsa, båda st cp, Chromatium bipolare cp och Thiospirillum sanguineum cp.
- 4. D. 19 sept. 1921. Vid kloak n:o 2, utmynnande mellan två bryggor, ses på stenar och trävirke Enteromorpha crinita, delvis med vit beläggning. Samma art åt vardera sidan till ett avstånd av några tiotal m på klippa, stenar och träpålar. På bottnen fläckar med vit beläggning. I vattenbrynet i grund strandvik ljusgrön hinna av Nodularia spumigena, Aphanizomenon flos aquae och Anabaena baltica, likaså delvis på det torra på uppkastad Fucus.

Den ena bryggan leder till en öppen klappbrygga och ett sköljhus. På klappbryggans sidor i vattenbrynet Ent. crinita st cp och därunder Clad. glomerata cp, dels grön, dels brun av diatomaceer cpp, bl. a. Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata. Ställvis högst uppe i vattenbrynet en slemmig, delvis luddartad beläggning av Phormidium fragile cp, Ulothrix subflaccida st cp—cp och en obestämd art av samma släkte st cp, korta trådar av Sphaerotilus natans st cp (direkte på trävirket), Calothrix scopulorum h. o. d.; nematoder st cp.

Edesviken.

 $\bf 5.~D.~18~sept.~1921.~Vid~lastningsbryggan~i~vikens~W~del~Ent.$ crinita~(fingrenig)st cp—cp på stenar, bropålar och båt samt flerstädes

i vattenbrynet *Ulothrix subflaccida* cp (i ett prov med intrasslad *Melosira* st cp). Vattnet grumligt och smutsgrått.

6. Närmare slaktinrättningen, vid bryggorna för smärre farkoster, sågs samma dag *Ent. crinita* massvis växande på båtar, bl. a. på en sjunken båt, ävensom driven till stranden.

Innerst i vikbottnen Ent. crinita med vit beläggning av Thiothrix nivea ep. I ett hemfört prov dessutom: Phormidium fragile ep på bottenmudder, Sphaerotilus natans st ep, Spirulina subsalsa flerstädes, Sp. Nordstedtii pe, Phorm. auctumnale pe, Ulothrix subflaccida pe, Beggiatoa alba nägra trådar, Merismopedia glauca 2 exx.

- 7. D. 18 sept. 1921. Nedanför ryska begravningsplatsen flere korta sandstränder, fläckvis klädda strax ovan vattenlinjen med tät, steril Vaucheria. I den fuktiga, hoptovade Vaucheria-mattan voro inblandade: små bitar Ent. crinita sp, Lyngbya aestuarii ställvis och st cp, steril Spirogyra pc, Phormidium auctumnale pc; och bland sandkornen: Beggiatoa alba st cp, B. leptomitiformis st cp, Spirulina subsalsa och Sp. Nordstedtii, nematoder st cp. Ett vackert bestånd Atriplex hastata; landdriven Ceratophyllum pc. Flerstädes på stranden ljusgrön beläggning och på för vågsvall skyddade ställen på vattenytan ljusgrön hinna av Nodularia spumigena cp (spiraler och i mindre mängd raka trådar, diam. 12 μ, steril), Aphanizomenon flos aquae cp (rikligt fertil) och Anabaena baltica st cp (ofta fertil); h. o. d. någon tråd av Spirulina Nordstedtii.
- D. 23 sept., då samma ställen besöktes, rådde högt vattenstånd. Vaucheria-vegetationen låg under vatten, och på ett par ställen anträffades rikligt fertil V. sphaerocarpa var. dioica. Därjämte på sandstrand en fläck om ett par dm² med tät Percursaria percursa cp jämte inblandade småbitar av Ent. crinita st cp. Den ljusgröna beläggningen på stranden var förstörd, och av hinnan på vattnet sågos några få rester, bestående av vackra Nodularia-spiraler i riklig mängd, några Aphanizomenonflak, rikliga bitar och från varandra lossnade celler av samma art samt ett fåtal Anabaena-bågar.
- 8. D. 18 sept. 1921. I viken vid vägen till Edesholmen Ent. crinita st cp, småningom avtagande utåt. Ute i viken invid brygga Cordylophora på Potamogeton perfoliatus (leg. K. M. LEVANDER).
- 9. D. 18 sept. 1921. Vid Edesholmsudden på yttre sidan på klippstrand Clad. glomerata ep och Ent. Hopkirkii spridd. I vattenbrynet välutvecklad Calothrix scopulorum. En fläck Lecanora prosechoidiza ep

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Sandudden.

- 10. D. 2 juli 1919. Den breda, langgrunda viken på uddens södra sida. I det klara vattnet på lerblandad sand Scirpus Tabernaemontani st pe och Pot. perioliatus, den sistnämnda med talrika intrasslade, vinddrivna alger (Cladophora spec., Ectocarpus siliculosus, steril Spirogyra, Lyngbya aestuarii). I vikbottnen havsstrandäng med Agrostis alba, sterila Carices, Festuca rubra i. arenaria; vacker Glaux maritima, Juncus Gerardi, Lotus corniculatus (några få stånd), Plantago major f. scopulorum, Pl. maritima, Potentilla anserina cp, Trijolium repens, Triglochin maritimum. I strandbranten ovanför ängen, nedanför klibbalarna, bland stenar och delvis i sand, Elymus arenarius pc, Silene inflata i. litoralis, Spergularia canina. Tanacetum vulgare cp, strandform av Triticum repens.
- 11. D. 2 juli 1919. Vid det stora och branta berget öster om viken på stenarna i övre sublitorala bältet Cladophora crystallina st cp; vidare Enteromorpha Hopkirkii st pc och Ent. clathrata. Calothrix-bältet rätt väl utvecklat. I svallbältet Verrucaria maura över huvud klen, ställvis tydlig. I springorna Puccinellia retroflexa. I stänkbältet Caloplaca murorum ställvis rätt väl utv., ställvis Xanthoria parietina var. aureola; Rhizocarpon-associationen väl utv. med R. geminatum, Rinodina spec., etc.; Squamaria saxicola st cp, även Squam. *albomarginata. I springor och fördjupningar: Festuca rubra i. arenaria. Poa serotina; Allium schoenoprasum, Cerastium triviale, Juncus Gerardi. Leontodon auctumnalis. Plantago maritima, Sedum acre och S. maximum, etc.

(Högst uppe på berget på en sten vacker fågelsittplats med Xanthoria lychnea och Physcia caesia.)

Lappviken.

12. D. 30 juni 1919. Vid norra stranden närmast Sanduddens fabriksområde ett glest bestånd av *Phragmites communis* och dessutom *Pot. perioliatus*. Såväl här som över huvud i vikens yttre del i det klara vattnet på bottnen *Ent. clathrata* och *Ent. crinita* (i mindre mängd) samt *Cladophora* spec. i blandning. På vattenytan, ställvis i stor utsträckning, lösa, tilltrasslade, rikligt med glasblåsor bemängda hopar av *Clad. marina* med inblandning av *Ent. clathrata* och *Ent. Hopkirkii* (ställvis cp), *Spirogyra varians* (?) och en annan *Spirogyra*-art (steril), *Nodularia*

spumigena (spridd, steril), Lyngbya aestuarii pc, Anabaena spec. (pc, steril), Sphaerotilus natans (spridd) och diatomaceer cp.

13. D. 30 juni 1919. I vikens inre del med fortfarande rätt klart vatten på bottnen på små stenar Ent. clathrata och Ent. crinita med sparsam inblandning av Cladophora. På ytan drevo stora algmassor: Ent. crinita i olika former, Ent. tubulosa jämte var. prolifera samt en ännu obestämd, till samma grupp hörande form. Flere tiotal m² av vattenytan, särskilt inåt mot vikbottnen, täcktes av de stora, till 0.5 meter långa och nära 1 dm breda algindividerna, som uppträdde dels enstaka, dels och övervägande i intrasslade hopar. På bottnen lösliggande Enteromorpha cp, m. m. Inblandade steril Spirogyra och steril Mesocarpus. I vikens mellersta del små flockar finare alger: Spirogyra sp. (steril, cp), sparsamt angripen av Lagenidium Rabenhorstii, och Ulothrix sp. (st cp) samt Enteromorpha-bitar st cp. Dessutom gamla Fucus-bitar och stycken av Potam. perfoliatus, bark- och träbitar, vass-stänglar, etc.

Innerst i vikbottnen (kloak n:
o5) var vattnet illaluktande och grumligt. Bottenvegetation saknades. På y
tan stranddriven tät ${\it Enteromorpha}\textsc{-}{\it vegetation}$

Lappudden.

14. D. 15 juni 1919. Lappvikens S-strand intill holmen Bruden undersöktes icke. Härifrån söderut till SW-udden i huvudsak klippoch stenstrand. Vattnet rent och klart; i sunden synes strömdrag råda. Längs stranden lägre ned Fucus vesiculosus och högre upp Cladophora och Pylaiella litoralis. I vattenbrynet Calothrix scopulorum. Verrucaria maura saknas eller klen och pc. I springor närmast vattnet Puccinellia retroflexa. På ett par ställen vacker Caloplaca murorum, på ett ställe därjämte Rinodina cacuminum. Rhizocarpon-vegetationen ställvis vacker; ställvis Rinodina milvina. På strandklipporna ängsfläckar med Poa irrigata och Scirpus uniglumis, Allium schoenoprasum, Glaux maritima, Juncus Gerardi, Lotus corniculatus (vackra bestånd), Matricaria, Plantago maritima, Triglochin maritimum, etc.

Bukten vid södra stranden, mittemot Skällarn, är långgrund med tämligen ren *Phragmites*. Därinnanför klibbalslundar med frodig vegetation. I sin helhet ter sig Lappuddens område såsom en orörd, fridlyst fläck idyllisk skärgårdsnatur.

Nat. e. Folk, H. N:o 3.

Vid en exkursion till Drumsö d. 26 okt. lyste de mot färdvägen vettande, södra klippstränderna på Skällarn och Märrholmen gröna av *Ulothrix*.

Gräsviken.

- 15. D. 15 juni 1919 utmärktes norra stranden längst i W av övervägande Cladophora, vid de yttersta båtbryggorna var Cladophora nästan lika riklig som Enteromorpha; c. 200 m från vikbottnen var Ent. crinita allenarådande i vattenbrynet, medan Cladophora fanns först något djupare ned. Inne i vikbottnen, ända till tilläggsbryggan för Drumsö-färjan, vacker och enarådande Enteromorpha-vegetation; den saknades dock närmast nödfallsutloppets mynning, där man såg vit beläggning på allehanda föremål på bottnen. Vid de lodräta kajerna på Busholmssidan kunde Enteromorpha ej iakttagas; först i viken strax bortom kajändan riklig Ent. crinita. Vid viken på klippans nordsida Verrucaria maura pc. Härifrån och till det branta Busholmsberget var Cladophora dominerande.
- 16. D. 3 juli 1919 dominerade fingrenig *Ent. crinita* ända till de yttersta båtbryggorna i NW. I vattenbrynet ljusgrön *Ulothrix subflaccida*. Ställvis vit keläggning på *Enteromorpha* och på föremål på bottnen.
- 17. D. 26 okt. vid lågt vattenstånd på de branta stenkajerna på Busholmssidan och på Busholmsberget frodig Enteromorpha-vegetation. Längs vikens N-strand Enteromorpha cp ända ut på den mitt emot Skällarn belägna udden, där havsstrandängens lägre partier voro täckta, ställvis av en tät och seg skorpa av Calothrix scopulorum och Phormidium tenue, ställvis av en glesare beläggning lågväxt Enteromorpha crinita f. ramosissima. På uddens stenar några fläckar Verrucaria maura. På uppdragna båtar och en stör Balanus ep. I ett prov, taget c. 30 m NW om vikbottnen ett par dm under vattenytan, konstaterades diatomeer cp och Sphaerotilus cp; stenarna i närheten till stor del överdragna med en ofta slemmig diatomé-beläggning.

Busholmen och Sandholmen.

18. Busholmens stränder i NW och W. D. 14—15 juni 1919. Överallt både *Cladophora* och *Enteromorpha* st cp. Vid bukten längst i S var *Cladophora crystallina* övervägande; intrasslade i kringdrivande

Fucus togos Ceramium och Pylaiella. Strax N om bukten en stenbrygga och landningsställe för fiskarbåtar: Fiskarviken. Här voro på strandklipporna skötar upphängda till torkning; i vattnet strömmingsfjäll ep och Cl. crystallina st ep, Ent. Hopkirkii st ep, Ent. clathrata pe och Pylaiella litoralis; i vattenbrynet Ulothrix och Calothrix scopulorum; på ur vattnet uppdragna stockar Balanus ep. Några tiotal m NE om Fiskarviken på långsluttande klippa vacker Calothrix-vegetation; på strandäng i erosionsbrant Rhizoclonium riparium ep och Phormidium auctumnale st pc.

På några spridda ställen *Verrucaria maura* pc, bl. a. på nordsidan av ett par större strandblock. Ett stycke NE om Fiskarviken flere strandstenar med grönaktig och tynande *Lecanora prosechoidiza*. På havsstrandang *Glaux maritima* och *Triglochin maritimum*.

19. D. 14 juni 1919. Vid Busholmens S-strand stenar och klippor. Nedtill Fucus vesiculosus med frodig epifytvegetation, därovan övervägande Clad. crystallina med inblandad Ent. Hopkirkii och Ent. clathrata; dessa fläckvis dominerande. I vattenbrynet merendels slemmig beläggning, dels grönaktig av fruktificerande Ulothrix subflaccida, dels brunaktig av död Cladophora med massor av påsittande diatomeer. I strandskvalpet lös Ceramium och Furcellaria. Strax ovanför vattenbrynet ställvis en mörk, slipprig och ofta tämligen tjock beläggning av Calothrix scopulorum. Man kunde se och med luktsinnet tydligt förnimma den masutolja, som på våren till följd av en olyckshändelse å Sveaborg i betydande kvantitet råkat i vattnet och spritts över nejden.

Av Verrucaria maura intet spår. Caloplaca- och Rhizocarpon-associationerna ställvis väl utvecklade. I klippspringor bl. a. Elymus arenarius, Phalaris arundinacea, Allium schoenoprasum och Plantago maritima. I klippfördjupningar små ängsfläckar med bl. a. Scirpus uniglumis, Juncus Gerardi, Triglochin maritimum och på två ställen Lotus corniculatus.

20. Sandholmens yttre strand i SE och S. D. 10 juni 1919. Naturlig stenstrand, öppen mot havet. I vattenbrynet dels ingen vegetation, dels ett brunt ludd av död *Enteromorpha* med diatomeer ep och talrika oljedroppar samt levande *Ulothrix*-trådar pc. På ett landdrivet bräde *Balanus*.

Av Verrucaria maura intet spår. Caloplaca murorum ställvis vacker på stenar och block samt på berget längst i S. På samma berg Rhizocarpon geminatum och Rh. polycarpum, Rinodina milvina (påfallande Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

riklig), Physcia caesia, Xanthoria parietina f. aureola m. fl.; i gränsbältet Aspicilia aquatica och A. gibbosa, Lecidea lapicila och L. tenebrosa, Parmelia prolixa. I klippspringor (på olika höjd) Bryum lapponicum, Elymus arenarius och Allium schoenoprasum. På den långgrunda stenstranden mot SE Scirpus uniglumis, Juncus Gerardi, Glaux och Triglochin maritimum.

Sandviken.

- 21. D. 10 juni 1919. Vid längst utåt belägen, naturlig stenstrand (innanför fyrlyktan) vacker Ent. crinita, dels α ramosa, dels mellanform till β procera-ramulifera. Åtskilliga Enteromorpha-individer hade lösryckts och av vågorna kastats upp på mer långgrunda ställen. Ställvis Ulothrixassociation. Allmänt en rätt tät, brunfärgad vegetation av döda alger (bl. a. Cladophora) med diatomeer cp och spridda trådar levande Ulothrix. Nära fyrlyktan ett block med Xanthoria parietina f. aureola och Buellia coniops. På stenstranden Festuca rubra f. arenaria, Phalaris arundinacea (stora bestånd), Potentilla anserina, Sonchus maritimus, Vicia cracca. Vid kajerna längre inåt kunde icke iakttagas någon vegetation (dock rådde högt vattenstånd).
- 22. Sandvikens norra och nordöstra strand (yttre Sandvikshamnen). Den 9—10 juni 1919 ingen vegetation längst i W, mellan Busholmsbron och kloak n:o 8, ur vilken grågrumligt, illaluktande vatten strömmade västerut längs kajen och stranden. Mellan samma kloak och inloppet till bassängen innanför hamnbanan i vattenbrynet vacker Ulothrix subflaccida-vegetation, beklädande alla stenar med ett tätt, slemmigt lager, närmare kloakmynningen av en betydligt ljusare grön färg, härrörande av påsittande Sphaerotilus natans och Cladothrix dichotoma (båda epp) ävensom Thiothrix nivea (st pc). På stenar i E, närmast inloppet, Ulothrix ep, Sphaerotilus ep, Lyngbya aestuarii pe och Enteromorpha.
- D. 3 juli var lukten kanske mera kännbar, och ställvis sökte sig gasbubblor upp genom vattnet. Enteromorpha saknades. I vattenbrynet Ulothrix ep med långa, svärmsporbildande trådar. En del celler tomma; i andra hade svärmsporerna lagt sig till ro, i det de ej förmådde bana sig väg genom det omgivande, tjocka slemhöljet, bildat av Cladothrix dichotoma epp. På några ställen hade svärmsporerna stannat inne i slemmet och grott, bildande en kort början till ny tråd. Talrika kokker.

På bastbitar, spånor etc. på bottnen mellan stenarna vit beläggning av Beggiatoa alba st ep och Cladothrix dichotoma st pc; dessutom Epistylis st ep och nematoder.

- 23. Inre Sandvikshamnen (bassängen innanför hamnbanan). D. 9 juni 1919 ingen Enteromorpha. I ett prov från det i vattenbrynet grönskimrande brovirket närmast Sandvikstorget iakttogs Ulothrix, delvis bildande svärmsporer, vidare diatomeer cp, Phormidium auctumnale och en knubbcellig, tills vidare icke identifierad grönalg. D. 14 juni på en av strandpålarna strax W om inloppet decimeterlång Enteromorpha; d. 3 juli på såväl trävirket som kajstenarna, vackrare närmare inloppet, Ent. crinita cp och Ent. tubulosa pc. Dessutom 3. 7. Calothrix scopulorum och Ulothrix subflaccida, Sphaerotilus pc, diatomeer och Cladophora pc.
- 24. I vikbottnen mellan Skeppsdockan och Munkholmen sökte sig den 9 juni 1919 illaluktande gasbubblor upp genom det smutsiga vattnet. Först i vikens yttre del fingrenig Ent. crinita och Ent. tubulosa samt sparsam Pylaiella. På Munkholmens NE-strand några exx. Lotus corniculatus.

Munkholmen.

- 25. D. 9 juni 1919. Längs de branta bergen i NW en vacker, tät Enteromorpha-bård (troligen Ent. crinita), bredare på mer långsluttande ställen. Verrucaria maura syntes icke. Caloplaca murorum pe här och där. Rhizocarpon-bältet tydligt med bl. a. Aspicilia aquatica, Buellia coniops, Physcia caesia, Ph. lithotea, Ph. tribacia, Rinodina milvina, Xanthoria parietina f. aureola och Schistidium maritimum. Högre upp i springor och fördjupningar Allium schoenoprasum och Matricaria maritima, Solidogo virgaurea ep, Phalaris arundinacea ep och en rönnbuske.
- 26. D. 9 juni 1919. Bergen i SW och S mindre branta. Fortfarande Enteromorpha-bård, på udden bestående av E. crinita och E. clathrata i blandning. I vattenbrynet dels Ulothrix, dels tvinande, med diatomeer besatta grönalger. Verrucaria maura (steril) endast ytterst på udden i en fläck om c. 1 m². I närheten en mindre saltvattenputt med Ent. intestinalis. Flerstädes i springorna Puccinellia retroflexa. Lavvegetationen högre upp någorlunda bibehållen. Vackra bestånd av Allium schoenoprasum, Matricaria maritima, Sonchus maritimus och Triglochin maritimum.

I viken mellan Munkholmens södra del och Södra strandvägen fortfarande Enteromorpha-vegetation. I vattenbrynet tynande och döda, med diatomeer besatta grönalger (Enteromorpha och Cladophora) i riklig mängd. Högre upp bl. a. Allium och Lotus.

Södra strandvägen, Helsingfors siminrättning, Havshamnen.

27. Längs den utfyllda stenstranden utanför Södra strandvägen d. 9 juni 1919 *Ent. crinita* ep i merendels spridda fläckar och yngre kolonier. I vattenbrynet *Ulothrix* ep.

På klipporna W om Helsingfors siminrättning Enteromorpha i täta mattor; här och där i vattenbrynet Ulothrix subflaccida cp. Lavvegetationen förstörd, nedtill av smutsvattnet, högre upp av stenkolsupplag. På en lodrät vägg några exx. av Buellia coniops pc, Caloplaca murorum pcc, Physcia tribacia, Rinodina spec. st cp och Xanthoria parietina f. aureola. I klippspringa tre Elymus-stånd. I många springor och fördjupningar blott stenkolsstybb, i andra en gles vegetation av Festuca rubra var. arenaria, Phalaris arundinacea, unga Bidens-plantor, Leontodon auctumnalis, Matricaria, Nasturtium palustre, Potentilla anserina, Sagina procumbens, Sedum acre, Senecio vulgaris, Sonchus maritimus, Vicia cracca och allehanda groddplantor.

- 28. D. 8 juni 1919. På udden mot Flisholmen *E. crinita*, på yttre sidan ep, på den inre pe jämte kortvuxen *Ent. tubulosa* och spridd *Sphaerotilus natans*. I vattenbrynet och till ett par dm djup vacker *Ulothrix* och på yttre sidan brunfärgat algludd ep bestående av död *Enteromorpha* fullsatt med diatomeer jämte *Ulothrix* pe och *Cladothrix* pe.
- 29. D. 8 juni 1919. I viken E om udden *Enteromorpha* pc (kloak n:o 12). På mete i det grumliga vattnet hade erhållits tvenne decimeterlånga braxnar samt flere exx. *Gasterosteus aculeatus*.
- 30. I Havshamnen i övrigt (d. 8 juni 1919) rik och frodig *E. crinita*, i alla de fall då mikroskopisk undersökning företogs med spridda trådar av *Sphaerotilus natans.* I viken mittför Jungfrustigen ovanligt frodig, 3—5 dm lång *Ent. tubulosa* 7 växande på bottnen i rätt stora grupper V—VI. Inblandade voro dess var. *prolifera* samt i större mängd 0.5—1.5 dm lång *E. crinita* och *Cladophora glomerata* (0.5—1 dm).
- 31. Ungefär halvvägs österut emot sköljhusen d. 22 maj 1921 på stenar vid stranden i vattenbrynet *Ulothrix subflaccida* cp jämte *Phor-*

midium auctumnale pc, vilken sistnämnda på längre ut belägna bropålar bildade vacker beläggning.

- 32. Inne i sköljhusen i Havshamnens östra del d. 4 juni 1919 ingen växtlighet. D. 5 sept. på golvstockarna *Ectocarpus siliculosus* pc (även löst kringdrivande) och *Cordylophora lacustris* ep med *Sphaerotilus natans* ep.
- 33. På öppna klappbryggan strax i E växte intet d. 25 maj 1919. D. 4 juni i vattenbrynet kortvuxen Clad. glomerata, Pylaiella litoralis och Ulothrix pc. D. 5 sept. E. crinita cp, E. tubulosa pc, Clad. glomerata st cp (vanligen med diatomeer cp och ställvis med korta Sphaerotilustrådar), Pylaiella st cp. Innanför bryggan d. 4 juni på stenar vacker E. crinita cp och d. 5 sept. dessutom lösliggande, intrasslade, delvis ruttnande hopar av E. crinita och E. tubulosa samt spiggyngel cp.
- D. 22 maj 1921 på yttre sidan av klappbryggan i vattenbrynet Clad. glomerata ep, Ent. crinita pe och Pylaiella litoralis st ep (spars. fertil). På den del av bryggans övre, plana yta, som vättes av genom springorna uppsipprande vatten då bryggan beträddes: Ilea fulvescens ep, till c. 1 cm lång Clad. glomerata st ep—ep, till 1 cm lång Ent. crinita st ep, klen Phormidium spec. st ep, Ent. intestinalis och Ent. Hopkirkii, båda st pe och till 1 cm långa, Calothrix scopulorum pe.

Brunnsparken.

34. Klipporna mellan Havshamnen och Ulrikasborgs badhus (4. 6. 1919) med spridda rester av havslavvegetation, och i fördjupningar och soringor närmare stranden små fläckar havsstrandäng. Bakom västra simhusbyggnaden på ett ställe Squamaria cartilaginea st cp och närmare stranden Elymus, Scirpus uniglumis, Glaux, Juncus Gerardi och Triglochin maritimum. Mellan båda simhusbyggnaderna vackra kolonier Squamaria saxicola; i nedsipprande vatten Physcia caesia och Ph. lithotea; på klippvägg Squam. *albomarginata. Ovanför östra simhusbyggnaden Buellia coniops, Physcia tribacia och Lecanora prosechoidiza (på en lodrät stenyta), Agrostis alba st cp, blommande Scirpus uniglumis, Allium schoenoprasum (ett bestånd), Glaux st cp, Plantago maritima och Triglochin maritimum samt på en uppskjutande bergsknall Biatora sulphurea och högst uppe Xanthoria lychnea pc, etc. Strax E om samma byggnad på lodrät vägg rätt väl bibehållen Rhizocarpon-association med R. geminatum, R. geographicum, Aspicilia aquatica m. fl.; i gränsbältet Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

pá samma vägg Parmelia prolixa och P. conspersa, Lecanora atra, Gyrophora flocculosa och G. polyphylla.

- 35. I viken strax W om bryggan vid Ulrikasborgs badhus hösten 1898 på stenar gles Enteromorpha-vegetation; vid stranden anhopade alger: Enteromorpha ep, Cladophora, Ceramium, Polysiphonia, bitar av Fucus vesiculosus; i ett från stället medfört vattenprov utvecklades på laboratoriet Saprolegnia dioica. Åren 1908 och 1909 var Enteromorpha-vegetationen i viken mycket frodig. D. 25 maj 1919 Enteromorpha ep; d. 4 juni på grund av högt vattenstånd svår att iakttaga, och masut flöt såsom en oljig hinna på vattnet och stänktes upp medels vågsvallet. D. 5 sept. ingen olja; Enteromorpha endast ytterst på bryggan i ett vackert bälte; i viken dominerade blek, tynande Cladophora med diatomeer ep, djur och steril Spirogyra pe; i mindre mängd Pylaiella. Sannolikt hade således vårens Enteromorpha-vegetation förstörts av masuten.— På en sten rester av Verrucaria maura. I vikbottnen Phragmites pe, Juncus filiformis, Glaux etc.
- ofta med diatomeer ep, Enteromorpha pe och steril Spirogyra pe. Först invid det yttersta villaområdet, längst i E, E. crinita ep; därjämte Clad. glomerata st ep, ställvis med Rhoicosphaenia curvata ep och Gomphonema olivacea st ep—st pe; ställvis i vattenbrynet Ulothrix subflaccida ep och U. pseudoflacca (i svärmsporbildning).

Klipporna E om badhuset utan havslavar. På havsstrandäng längst utåt gles Triglochin maritimum jämte tätare Scirpus uniglumis, därovan Agrostis alba ep, Juncus Gerardi ep, Leontodon auctumnalis, etc. samt slutligen Phalaris arundinacea ep. Längst i E ett vackert Elymushestånd.

37. Vid ändan av Brovägen i östra Brunnsparken 6. 9. 1919 frodig *Ent. crinita* cp, vid kloakmynningen (n:o 15) med vit beläggning av *Thiothrix nivea* cp och *Sphaerotilus natans*. På bryggans yttre del *E. crinita* cp med *Sphaerotilus* pc.

Salutorget, Skatudden.

- 38. D. 14 sept. 1919 längs kajerna vid Salutorget frodig Ent. crinita cp.
- **39.** Skatuddskanalen. D. 14 sept. 1919. Ute i vattnet spridd *Potamogeton perfoliatus*. Vid stränderna: överst tät och vacker bård av *Ent. crinita*, därunder tät *Cladophora* med diatomeer cpp.

- D. 13 maj 1921. I hela kanalen i vattenbrynet grön Ulothrix-rand. I ett prov, taget vid trappan S om bron, U. pseudoflacca ep (bredd 12—16 μ ; cellängd 9—10 μ , vid börjande gametbildning 4.5—6 μ), U. subflaccida st ep och ogrenade plantor av Ent. crinita av e. 2 em längd. På samma ställe likasom flerstädes på 1—2 dm djup fingrenig, till 1 dm lång Ent. crinita α ramosa ep med inbl. av γ linzaeformis st pc.
- **40.** Längs Skatuddens SW-strand d. 14 sept. 1919 vid såväl färdiga kajer som utfylld och naturlig stenstrand *Ent. crinita* ep i olika former. Mot E steril *Ectocarpus* inblandad.
- 41. Skatudden, SE-udden, d. 14 sept. 1919 frodig Enteromorphavegetation, bestående till ungefär lika delar av E. crinita β procera-ramulifera och fingrenig, typisk E. crinita, den förra främst på något större djup, den senare främst i vattenbrynet och delvis ovan vattenytan; spars. inblandad kortvuxen E. Hopkirkii. Några steg norrut, vid kloak n:o 25, vit beläggning på Enteromorpha-vegetationen.
- 42. Den på Skatuddens E-strand strax S om det militära området inskjutande lilla viken består av två delar: en vidare, trattlik yttre del och en inre, mycket grund, mer avstängd del, som mottager avloppsvatten från ett öppet dike. Vid stranden av den djupare yttre delen d. 14 sept. 1919 tät vegetation av Ent. crinita, på en sträcka av c. 20 m med vit beläggning av Thiothrix nivea cp och Sphaerotilus natans cp och på djupare ställen därjämte diatomeer cp (Melosira spec. cp, Bacillaria paradoxa st cp, m. fl.); vattnet grumligt och svartgrått. I vikens inre del saknades Enteromorpha; stark H₂S-lukt; bottnen av svart mudder med ett tunnt vitt överdrag av Beggiatoa alba cp och Sphaerotilus natans cp, Phragmidiothrix multiseptata cp och en ännu icke identifierad art av samma grupp st pc; Melosira pc, Bacillaria paradoxa pc och ett otal småbakterier.
- 43. Längs Skatuddens N-strand d. 14 sept. 1919 E. crinita cp. Vid bryggorna vid Norra skatuddskajen i vattnet långsam gasbildning.

Norra kajen.

44. Från Kanaltorget i S till kasernen i N rik Enteromorpha-vegetation på kajer och bryggor, frodigast utvecklad på motorbåtsbryggorna vid Elisabetstorg. D. 8 sept. 1919 innanför vedbryggans norra arm i vattenytan kringdrivande algmassor: delvis ruttnande E. crinita α ramosa ep, Cladophora marina ep (ofta med diatomeer), E. crinita f. crispata Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

cp och ß procera-ramulijera st cp. E. flexuosa st cp. Pylaiella pc, Fucusbitar, nedblästa blomställningar och blad av kajens lindar, mygglarver pc (en larv inne i ett Enteromorpha-stycke), Limnaea ovata (sens. lat.). Den rätt glesa bottenvegetationen i vikens inre, grundare del utgjordes främst av Cladophora, i vars buskiga grenverk d. 11 sept. anträffades Spirogyra pc (steril) och Spirulina subsalsa pc. Mellan de frodigare alggrupperna på lågvuxen, tvinade Cladophora vit beläggning av Thiothrix nivea (grövre och finare trådar cp), Sphaerotilus natans st pc och Phragmidiothrix multiseptata pc.

- 45. Vid Elisabetstorg var den 8 sept. 1919 en liten, grund och smutsig vik avskild från fjärden medels den ännu icke slutligt iordningställda kajbarriären av sten, genom vars springor vattnet kunde spola ut och in. I viken lösa, flytande stycken av Ent. crinita med Sphaerotilus natans cp, på en sten i vattenbrynet Ulothrix pc och på bottnen en sammetslen matta av Oscillatoria jormosa jämte nematoder cp och Notommata torulosa st cp (det. K. M. Levander).
- 46. Vid Elisabetstorg runt motorbåtsbryggorna, på pålar och på flere av de förtöjda båtarna 8 sept. 1919 *E. crinita* cp—cpp, ofta med *Sphaerotilus natans* (rikligare närmare stranden). Emellan båtarna hopar st cp av lös, kringflytande *Enteromorpha*. Överallt uppstego gasbubblor.

Brobergskajen.

47. D. 11 sept. 1919 längs hela kajen rik vegetation av Ent. crinita. Längst i E, nedanför Mauritsgatan, någorlunda klart vatten, men några steg längre fram en ström av allt grumligare smutsvatten från kloaken n:o 29, en av stadens största kloaker. Jämte E. crinita a ramosa (cp, 2—3 dm lång) nedanför Mauritsgatan E. crinita i. ramosissima (2—10 cm lång), på strandstenarna Ulothrix pc och brunfärgat algludd, utgörande död eller tynande Enteromorpha med diatomeer cpp och inblandade Sphaerotilus natans sp. Spirulina subsalsa sp. Oscillatoria Agardhii pc samt Cladothrix dichotoma pc. Ungefär från och med Brobergsgatans W-ända på Enteromorpha-vegetationen vit beläggning av Thiothrix nivea och Sphaerotilus i ungefär lika mängder. Strax invid kloaken, där H₂S-lukt gjorde sig gällande, var den vita beläggningen mycket tjock och iögonenfallande samt utgjordes av Thiothrix nivea cp med inblandning av Phragmidiothrix multiseptata och Sphaerotilus natans. Thiothrix-

trådarna fyllda av svavelkorn; på de äldre trådarna ofta stjärnformiga knippen av unga trådar; Enteromorpha ofta döende i bålens övre ända. Vid bryggorna strax E om Långa bron var beläggningen till färgen grönvit till följd av Oscillatoria Agardhii cp, som medförts av det från Djurgårds- och Kaisaniemivikarna för tillfället utströmmande vattnet.

D. 8 nov. 1920 nära kloak n:o 29 på stenar och avfall i och strax under vattenbrynet Ulothrix subflaccida cp, Phormidium auctumnale st pc (c. 6—7 μ jock) jämte inbl. Phorm. ambiguum v. major (c. 9 μ tjock), Thiothrix nivea st cp och ung Phragmidiothrix multiseptata.

D. 13 maj 1921 överallt längs Brobergskajen på stenar i vattenbrynet vacker *Ulothrix subflaccida* cp, ställvis ljusare grön av intrasslad *Oscillatoria Agardhii*, som massvis föres ut av vattenströmmen under Långa bron. Inblandad var *Phorm. auctumnale*. I ett prov, taget närmare stora kloaken (n:o 29), ungefär vid mitten av kajen, *Ulothrix subflaccida* cp jämte *Sphaerotilus* cp, ung *Thiothrix nivea* sp samt *Osc. Agardhii* sp. Från stora kloaken sträckte sig ett flertal m österut ett tydligt smutsvattenband.

Kaisanie miviken.

48. D. 11 sept. 1919 längs den under byggnad varande kajen på S sidan av Kaisaniemiviken $Ent.\ crinita$ ep.

D. 5 dec. 1920. Nedanför Botaniska trädgården, närmare Långa bron. Mycket lågt vattenstånd. Fläckvis på vattenytan oljedroppar och oljeskum. Väl utbildat Ulothrix-bälte till c. 0.5 m ovan vattenytan. I vattenbrynet Balanus op på stenar; Ulothrix subflaccida op; Ent. crinita flerstädes och st op—op, mest klena och sönderrivna ex., ofta unga, ogrenade plantor av 0.5—0.8 mm längd (jfr systematiska delen); Ilea fulvescens flerstädes och op, vikarierande för föregående, ställvis uttorkad ovan vattenlinjen, h. o. d. rikl. besatt med Rhizophidium spec.; Phormidium auctumnale spridd; Phorm. fragile i mikroskopiska kolonier om 5 till några tiotal trådar av 13.5— $27\,\mu$ längd, på detritus på sten st op; korta trådar av Sphaerotilus st op på Enteromorpha; Cladothrix dichotoma spridd; Spirulina subsalsa pc; Cladosporium herbarum enst. koloni. — Längre västerut, nedanför Botaniska trädgården, föllo Ulothrix subflaccida och Ent. crinita i ögonen, bildande ett grönfärgat bälte.

D. 10 maj 1921 på södra sidan av Kaisaniemiviken, invid Långa bron på sluttande kajstrand (vettande åt N), tydligt grön rand av Ulothrix Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

subflaccida cp, till stor del ovan vattenlinjen. Därjämte små fläckar Phormidium auctumnale och nere i vattnet Ent. crinita med intrasslad Oscillatoria Agardhii st cp. — Den 13 maj ingen dylik rand på den lodräta kajmuren, varken strax invid i söder eller mittemot på norra sidan.

- D. 8 sept. 1921 på samma plats, på den ännu icke färdiga delen av kajen, på strandstenarna i vattenranden och delvis strax ovanför vattnet, som nyss fallit, Ilea fulvescens op med Thiothrix nivea st op och ung Sphaerotilus st op. Inne i vattnet, under Ilea-bältet, Ent. crinita op, i rätt stor omfattning död och gråvit, med beläggning av Thiothrix nivea op och Sphaerotilus op.
- 49. D. 26 april 1921. Kaisaniemi park, mellan båthuset och bryggan. I ett strandprov, taget av mag. I. Välikangas, fanns småsten med grön beläggning av unga plantor av Ent. crinita ep, Ulothrix subflaccida st ep, eyster av Euglena viridis st ep, Spirulina Nordstedtii pe, Oscillatoria tenuis a natans pe, Phorm. auctumnale pe ävensom Cladothrix dichotoma ep och Oscillatoria Agardhii spridd.
- 50. Längs Långbrokajen 11 sept. 1919 vacker Enteromorpha-vegetation, bestående övervägande av E. crinita a ramosa, som växer högre upp på kajen eller (i W) på de närmaste strandstenarna, och riklig E. crinita y linzaeformis, som växer lägre ned på kajen eller på något längre avstånd från stranden. Här och där kringdrivande smärre hopar av nämnda former; inblandad iakttogs Spirulina subsalsa. På morgonen d. 10 sept. hade vid rådande SW-vind mot Långbrokajen drivits massor av Oscillatoria Agardhii, som för tiden uppträdde associationsbildande i vattnet i Djurgårds- och Kaisaniemivikarna. På morgonen och förmiddagen d. 11 sept. förekom arten ställvis på vattenytan vid kajen såsom en ljusgrön hinna i fläckar om några cm² och kunde bortskummas med tillhjälp av ett lämpligt kärl; kl. 1-tiden hade större delen till följd av starkare vind drivits ut genom sundet under Långa bron. I ett mikroskopiskt preparat av skumprovet en Stentor coeruleus (det. K. M. LE-VANDER) med små stycken Oscill. Agardhii och obestämbara runda grönalger i sitt inre; dessutom formlösa zoogloeor med runda och stavformiga bakterier st pc.

Överallt på Enteromorpha-vegetationen, alltså nere i vattnet, en ljusgrön beläggning av Oscillatoria Agardhii; synbarligen hade Enteromorpha verkat såsom en sil i vattenströmmen. I beläggningen bakterieklumpar, diatomeer op och djur op.

Djurgårdsviken.

- 51. D. 12 sept. 1919 frodig Ent. crinita ep längs Sparbankskajen och norra stranden av Djurgårdsviken.
- 52. Djurgårdsvägen, vid gamla avstjälpningsplatsen, 19 dec. 1920. Vattenståndet omkr. 1 m under det normala; vattnet nyss sjunkit c. 1 dm, så den nybildade, vackert mörkgröna Enteromorpha-vegetationen blottats: omkr. 0.5—1 dm lång, 0.5—2 mm bred, plattad, tätt växande Ent. crinita γ linzaeformis cp med diatomeer cp (mest av Diatoma-typen) och Sphaerotilus natans st cp samt inblandad, fin (till blott 0.1 mm i diam.), mer grenig Ent. crinita α i till c. 0.5 dm långa ex. Flerstädes på stenar Lyngbya lutea i små tofsar jämte diatomeer cp och alldeles unga Enteromorpha-plantor. Flerstädes små tofsar av Clad. glomerata, blott 2—3 cm lång, tätt besatt med diatomeer, Sphaerotilus och någon gång Cladothrix dichotoma.

Tölöviken.

53. D. 18 maj 1919 i bottnen av Tölöviken i E Phragmites 6-7 med spirande, 2-3 dm långa årsskott och 2-4 cm långa bladskivor. Vid rådande lågt vattenstånd intet vatten. Det inuti svarta muddret på ytan dels bart och brunt, dels täckt av gamla vass-strån och -blad, alblad, trä- och pappersavfall, dels med grönt överdrag av inkapslad Euglena viridis. De vissna fjolårsstammarna i beståndets yttre del på 3:dje dm från marken med sirapsartat, brunt överdrag (avfall från Tölö sockerbruk?). Vattnet från Josafatsbäcken mycket orent och delvis täckt av bakteriehinnor. - Vid mynningen av ett närbeläget täckdike marken dels sandblandad, dels svart mudder med grönaktigt överdrag, som på fuktigare ställen var jämnt och livligt grönt samt utgjordes av inkapslad Euglena viridis ep; sparsamt förekom Oscillatoria chalybea, och i ett medfört prov hade den 3 juni i laboratoriet under glasbetäckning utvecklats Mucor sp och Diplosporium alboroseum. heten ett litet bestånd Scirpus Tabernaemontani 7 med 1 dm långa årsskott på den mot viken vettande sidan.

Vid utflödet från Djurgårdsdammarna ingen växtlighet. Däromkring stora bestånd *Phragmites* 6—8, med årsskott såsom tidigare. Utanför vassen i grunt vatten ett par tiotal små bestånd *Scirpus Tabernaemontani* med talrika, c. 1 dm långa, ljusgröna årsskott. Marken delvis Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

gyttja, delvis sandblandad, bar eller på fuktigare ställen med grönt överdrag. — Ett stycke mot W på c. 30 m torr, sprucken lerstrand utan växtlighet. I skvalpranden slemmigt, illaluktande, mörkbrunt avfall (från sockerbruket?).

54. D. 3 juli 1919 från kloaken n:o 31 avfallsvatten med en temperatur betydligt över 30°C. På några meters omkrets kring mynningen var det svarta bottenmuddret överdraget med en sammetslen växtmatta i gråvitt, ljust och mörkt blågrönt ända till nästan svartgrönt, bestående främst av Beggiatoa alba cp och Oscillatoria chalybea cp. Dessutom Spirulina subsalsa cp, Euglena viridis cp, en ännu obestämd Oscillatoria-art av sekt. Terebriformis st cp, Spirochaete plicatilis st cp, Spirillum tenue pc och talrika mindre bakterier. På längre avstånd från kloaken Enteromorpha-vegetation på strandstenarna.

Samma ställe besöktes d. 16 nov., då på Tölöviken låg stark, gångbar is med c. 2 dm snötäcke. Lufttemperaturen var kl. 9 på morgonen ---10° C. Vid kloakutloppet i isen en öppen ränna av c. 50 meters längd. Följande dag, den 17 nov., var lufttemperaturen kl. 9 f. m. — 18° C och vattnets temperatur i den öppna rännan 2 och 7 m från kloakmynningen + 16° till + 15° C. Stark H₂S-lukt. Med blotta ögat iakttogs en rik vit beläggning på bottnen, på blad och spånor, etc., däremot icke någon färgad matta. I ett prov taget 2 m utanför mynningen fanns Sphaerotilus natans epp, bildande tjocka, tilltrasslade härvor; trådarna böjda och krokiga, mer oregelbundet formade än hos samma art sommartid. Dessutom Phragmidiothrix multiseptata cp, långa trådar av 4-5 u bredd, indelta såsom å Englers figg. 23 och 24, orörliga, vidväxta, utan svavel; Beggiatoa alba pc, smalare trådar med svavelkorn, fria, rörliga; små staybakterier och kokker cpp, hårstrån, bomullstrådar, nematoder, enstaka Euglena viridis. — I ett annat prov, taget c. 7 m utanför mynningen, likaledes Sphaerotilus natans cpp, småbakterier av olika slag cpp och Beggiatoa alba pc; Phragmidiothrix multiseptata cp, delvis med ojämna kantkonturer såsom å ENGLERS fig. 26 samt därvid 4.5—6.7 μ bred; Cladothrix dichotoma spridd och Euglena viridis enst.

- **55.** D. 4 juli 1919 nedanför sockerbruket frodig vegetation av *Enteromorpha crinita* cp, även uppkastad på stranden och i mängd intrasslad i *Phragmites*-bestånd. Ute i vattnet rätt talrika hopar av lös *Ent. tubulosa* jämte var. *prolifera* ävensom dennas f. *crinitoides* och f. *crispata* av vardera.
- 56. Hösten 1904 fångades på långrev, lagd från stranden av Djurgårdsvillan 12 tvärs över Tölöviken emot bangårdens område, talrika

girsar, talrika ålar och i mindre mängd små abborrar, de sistnämnda av sötaktig smak. Långreven var vid upptagandet klibbig och ljusgrön av Oscillatoria Agardhii m. m.

Hagnäskajen, Näckens gränd, Sörnäs strandväg.

- 57. Längs Hagnäskajen 18 sept. 1919 Ent. crinita ep.
- 58. Ändan av Näckens gränd, kloak n:o 38, 18 sept. 1919; Ent. crinita cp, delvis med vit beläggning; Ulothrix cp.
- 59. Sörnäs strandväg, NE om Aspnäsgatan, strax efter det man passerat Maskin- och brobyggnadsaktiebolagets strandtomt, 18 sept. Riklig vegetation av *Ent. crinita*, dels med vit beläggning av *Sphaerotilus natans* cp och *Thiothrix nivea* cp, dels för blotta ögat ren, ehuru besatt med *Sphaerotilus* st pc och diatomeer.
- 60. Sörnäs strandväg. Vid klappbryggan NE om ändan av Aspnäsgatan, 28 nov. 1920. På strandstenar: Ent. crinita st cp, Ulothrix subflaccida st cp, Lamprocystis roseopersicina st cp, Sphaerotilus spridd, Phragmidiothrix multiseptata pe (unga trådar), Cladothrix dichotoma pe, bomullstrådar st cp. Den 3 dec. fanns i kulturflaskan på slammet en tunn hinna av bl. a. Clad. dichotoma och talrika fläckar röda bakterier: a) Lamprocystis, b) klotrunda S-fria, orörliga purpurbakterier st pc (9—11 μ i diam.); Spirulina subsalsa pc. — På bryggans trävirke i vattenbrynet c. 1 dm lång Ent. crinita, därunder tynande exx. av samma art, fullbesatta med Sphaerotilus epp och Lyngbya lutea pc, ställvis sistnämnda art i vackra kolonier; ännu längre ned brun beläggning av c. 1 cm tjocklek, bestående av 3 à 4 arter diatomeer cp, Lyngbya lutea st cp, Sphaerotilus st cp samt bitar av Ent. crinita. — Ovanpå bryggan längst utåt, där den ofta överspolas av vågsvall, 2-4 cm hög Ent. crinita st cp jämte Ulothrix subflaccida (bredd 7.8— 9μ) och en encellig protococcacé (båda fläckvis cp). Ulothrix jämväl längre in på bryggan under ett tvättbord.
- 61. Sörnäs strandväg, ändan av Ekogatan, vid kloak n:o 40, vattnet 18 sept. 1919 ogenomskinligt och grått, talrika uppstigande gasbubblor. Först på 10 m avstånd från kloakmynningen $Ent.\ crinita$.
- 62. Sörnäs strandväg, c. 100 m från n:o 61, mellan kloakerna 40 och 41, emellan bryggorna, relativt klart vatten 18 sept. Vackert grön och tät vegetation av Ent. crinita α ep och γ linzaeformis st pe; lägre ned brunaktig Cladophora med diatomeer ep, Sphaerotilus pe, Cladothrix Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

dichotoma ep. Oscillatoria Agardhii pe. Osc. tenuis a natans pc. Osc. nigroviridis pc och Spirulina subsalsa pc. — Nära kloak n:o 41 båtar med Balanus.

63. Sörnäs strandväg, nedanför Vilhelmsberg. Ungefär mittför ändan av Gökgränd 28 sept. 1919 på småstenig strand en av vågsvallet uppkastad, till 1 dm djup bädd av idel Enteromorpha om c. 6 m². Vacker vegetation av Ent. crinita. På båtar riklig Balanus.

Några tiotal steg längre fram mot NE var vattnet grumligt, synbarligen till följd av tillflöde från kloak n:o 42. Både Enteromorpha och Cladophora med vit beläggning av Sphaerotilus natans och Thiothrix nivea. Dessutom Zoogloea pc, diatomeer pc, nematoder pc, bitar av bomullstrådar etc.

Sörnäs hamn.

64. Vid S-stranden i W innanför bryggan några ännu icke utfyllda bassänger, tidigare vikar av saltvattnet. Riklig *Phragmites*. Den längst i W belägna bassängen syntes helt avstängd; på vattenytan talrika barkbitar och emellan dem en ljust gulbrun oljeemulsion jämte organisk detritus; inga organismer (5 oktober 1919).

En följande bassäng i trång kommunikation med saltvattnet. På vattenytan 5 okt. lösflytande, hoptrasslad, tät algmassa, ett par dm i diam., med stora gasbubblor: steril Vaucheria med Bacillaria paradoxa pe och Oscillatoria tenuis a natans pe (tjocklek 7—8 μ). Vaucheria i riklig mängd uppkastad på stranden.

Den östligaste bassängen i bred förbindelse med saltvattnet; Ent. crinita st ep och Ectocarpus confervoides.

På pråm vid bryggan och på bropålar Enteromorpha-vegetation. Ett prov från bropåle (4 okt. 1919): E. crinita a och 3 procera-ramulifera, Sphaerotilus natans cp; i vattenbrynet på pålen livligt grön, svärmsporbildande Ulothrix.

65. I viken 5 okt. mellan mellersta och östra kajbryggan Vaucheria samt på stenar och kajmuren åt E Ent. crinita op och i vattenbrynet Ulothrix. På algerna Sphaerotilus st op.

Från Sörnäs hamnudde till Majstad.

66. Vid viken N om Sörnäs hamnudde vidsträckta *Phragmites*-bestånd. På strandens *Agrostis alba* vid rådande högt vattenstånd

(5 okt. 1919) anhopning av alger. I ett prov av dessa och jämväl från bottnen iakttogos: Melosira cp—cpp, Ectocarpus confervoides cp, steril Spirogyra st cp, Cladophora spridd, Bacillaria paradoxa spridd, Lyngbya aestuarii spridd, Ulothrix pc och Vaucheria pc. På bottnen förmultnande blad av Potam. perfoliatus med påsittande diatomeer och sparsam Phormidium auctumnale. I vattnet Cyanomonas americana pc.

67. Från vikbottnen emot Brändö-bron i N ett rätt vidsträckt, nyligen utfyllt strandområde, där 5 okt. 1919 antecknades Atriplex hastatum, A. oblongifolium och A. patulum, Polygonum lapathifolium samt Spergula arvensis, alla cpp och synnerligen frodiga, delvis i jätteexemplar.

Omedelbart S om Brändö-bron Balanus cpp på ur vattnet delvis upphalade stockar samt på en uppdragen båt.

- 68. Strax N om Brändö-bron invid ett avträde, så uppfört att uttömningana hamna direkte i vattnet, 5 okt. 1919 Ent. crinita, steril Vaucheria, Ulothrix subflaccida och Ilea fulvescens, alla st cp. I ett hemfört flaskprov därtill steril Spirogyra pc, Cyanomonas americana cp och diatomeer cp. D. 12 okt., då vattnet efter ihållande regn var grågrumligt och ogenomskinligt av uppslammade jordpartiklar, togs på samma plats med flaska ett nytt prov: Spirogyra cp, Sphaerotilus pc, Cyanomonas saknades.
- 69. Vid yttre sidan av Brädgårdsgatan 12 okt. 1919 vid stranden, på sand och småsten mellan stockar, Vaucheriu st cp (steril). I ett prov därjämte: Bacillaria paradoxa st cp, Lyngbya aestuarii spridd, Cyanomonas spridd, steril Spirogyra pc, Sphaerotilus natans pc; rörliga, kort avlånga, färglösa svavelbakterier cp, med starkt ljusbrytande S-korn (5—7 μ långa, 3 μ breda); 1 ind. Paulinella chromatophora (det. K. M. Levander). På stockarna Balanus. Ovan vattenlinjen på närbelägen, långsluttande lersandstrand spridd Vaucheria.
- 70. Mellan ändan av Brädgårdsgatan och spåret till Stora Nätholmen en bassäng, avstängd medels en vall av såg- och hyvelspån, genom vilken vatten dock syntes silas. I det täml. klara vattnet (12 okt. 1919) Phragmites ep; vid kanterna Agrostis alba, Triglochin palustre, m. fl.; på bottnen Lemna trisulca epp, Myriophyllum spicatum ep i vinterstadium, Limnaea stagnalis ep (med spetsigt utdragen spindel) och Lamprocystis roseopersicina st ep. Dessutom Lyngbya aestuarii spridd, Oscillatoria tenuis β tergestina st ep, vedtrakeider och bomullstrådar pc.

- 71. På norra sidan spåret till Stora Nätholmen en närapå avstängd bassäng med smutsigt vatten; 12 okt. 1919 Potam. perfoliatus (ett ställe cp), P. pectinatus (några exx.) och Alisma plantago. På de delvis ruttnande bladen av P. perfoliatus Cladothrix dichotoma st cp, spridda Spirogyra och Mesocarpus (sterila) samt Nais ävensom Thiothrix nivea pc och Lamprocystis roseopersicina pc.
- 72. NW om spåret till Stora Nätholmen, nära en liten kloak (utan nummer), på yttre sidan om banken, 12 okt. 1919 i det grumliga vattnet: sparsamma Vaucheria och Ulothrix, täml. rikliga Beggiatoa alba, Sphaerotilus natans, Lyngbya aestuarii och Oscillatoria formosa, spridd Phormidium auctumnale samt sparsamma Bacillaria paradoxa, Oscillatoria chalybea och Osc. tenuis a natans.
- 73. Viken vid ändan av Bryggaregatan bassängartad, med ett gott utlopp genom banken. Långs stranden under fängelseområdet åtta vackra, åldriga exx. av Salix fragilis. Vattnet 12 okt. 1919 grumligt, orent. På en utskjutande klippa saknas makroskopisk algvegetation; Squamaria saxicola st cp. På en stock i vattnet Cladophora gracilis cp, diatomaceer cp, däribland Bacillaria paradoxa st cp och Melosira sp, Spirulina subsalsa sp, Sphaerotilus natans pc, Scenedesmus quadricauda samt en stor, makroskopisk, brunaktig bakteriezoogloea med diatomeer cp.
- 74. Utanför fängelseområdet vidtager stenkaj och utfylld stenstrand, som fortsätter ända till Byholmsbron. Längs kajen 12 okt. 1919 i vattenbrynet och till 1 dm därovan ett bälte av *Ulothrix subflaccida*, vanligen vackert ljusgrönt, nedanför fängelseområdet med mörkgröna fläckar av *Ilea fulvescens*. Lägre ned *Enteromorpha crinita*, fläckvis ep, såsom vid liten vik i söder, vid träbrygga och närmast Byholmsbron, inåt mot Byholmen med vit beläggning (kloak n:o 43). Nära viken i 8 *Ent. Hopkirkii* pe och ett *Gammarus*-exemplar.
- 75. Nom Byholmsbron stora *Phragmites*-bestånd, som sträcka sig bortåt Majstad. Däremellan öppna vattenfläckar, där närmast Byholmen 12 okt. 1919 syntes flytande *Vaucheria*-hopar. Ungefär vid mitten av bron, på dess norra sida vid kajbankens t. v. provisoriska fortsättning vid en kloakrörsmynning (n:o 44) illaluktande gaser (främst svavelväte) och i vattenytan mudderklumpar, som höllos uppe tack vare rikliga gasblåsor och vid beröring genast föllo sönder och sjönko. Muddret innehöll *Zoogloea ramigera* st cp med små baciller, såväl den kompakta formen (rikligare) som den smalgreniga, och därjämte stora rörliga baciller samt monadiner.

- 76. På Byholmen (12 okt. 1919) stora klibbalar. I S på sandstrand uppkastad Cladophora ep, Rhizoclonium riparium st ep, Lemna trisulca° pe, Enteromorpha pec. På udden i SE vacker Ulothrix subflaccida-vegetation i vattenbrynet och därovan. På klippstrand på N-sidan Ulothrix subflaccida ep och brunaktig Ilea fulvescens st ep.
- 76 a. D. 28 okt. 1921 i viken mellan Hermanstad och Majstad innanför vassen fast is. Längre fram, där vass saknades, hade isen av rådande pålandvind sönderbråkats och slog jämte vågorna mot stranden. Vattnet ogenomskinligt av bottenslam. På Majstad klappbrygga i vattenbrynet 1—3 cm lång Clad. glomerata cp, delvis vackert grön, delvis brunaktig av diatomeer, några cm lång Ent. crinita pc och på trävirket Sphaerctilus st pc. Strax ovan vattenbrynet på trätrappa Ulothrix subflaccida st cp.

Ett stycke framåt en utskjutande klippa med *Ulothrix* pc. I närheten på grässtrandens erosionsbrant fläckvis *Rhizoclonium riparium* cp med strödd *Entoderma* (steril), *Vaucheria* st pc och diatomeer st cp.

Brändö.

- 77. Vid Sörnäsbron öppen klappbrygga med Enteromorpha cp. Öster om bron sandstrand med småsten, utan makroskopisk algvegetation (16 okt. 1919). Omkr. 100 m från bron Phragmites med alger tvinnade kring stråna: Cladophora (två arter), dels vackert grön utan diatomeer, dels för blotta ögat brun, i mikroskopet livligt grön och med diatomeer cpp, bl. a. de med slemskaft försedda Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata samt Melosira, vidare Ectocarpus confervoides (ofta fertil, med diatomeer cp), Ent. crinita och E. Hopkirkii.
- 78. Vid SW-stranden längre åt E, omkr. 200 m från bron, nära mynningen av liten kloak 16 okt. *Ent. crinita* cp. Ett ex. *Limnaea ovata*.
- 79. Längre fram på SW-stranden, invid allmän ångbåtsbrygga liten strandäng (16 okt. 1919) med Agrostis alba, Poa pratensis f., Glaux maritima, Juncus Gerardi, Plantago major. På vassrotstockar, stock och båt Balanus ep. På bryggan Ulothrix st pe.
- 80. Några steg längre fram öppen klappbrygga med *Ent. crinita* f. *ramosissima* pc; innanför på strandstenar *E. crinita* cp. På en multnande stock: *E. crinita*, *Cladophora* dels ren dels med utomordentligt tät beläggning av diatomeer, framför allt de i 77 nämnda slemskaft-

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

fürsedda arterna, Calothrix scopulorum ep, diatomeer ep och spridd Ulothrix (16 okt. 1919).

- 81. SW-stranden, ändan av Tallholmsbrinken, 16 okt. 1919 på strandstenar i W væcker och utbredd vegetation av *E. crinita*. I vattenbrynet *Ulothrix* cp, *Ilea fulvescens* st cp och diatomeer cp.
- 82. SW-stranden, viken innanför Kasinoudden, tätt bestånd av Phragmites (16 okt. 1919). Inne i vassen E. crinita cp. Innanför denna på klippa: E. crinita jämte f. ramigera, Ilea fulvescens cp, Ulothrix subflaccida st pc. I klippspringor beläggning av Phormidium auctumnale.

På närbelägen stenstrand landdriven Enteromorpha cp, Triglochin maritimum, Juncus Gerardi, m. fl.; emellan stenarna fläckvis beläggning av Phormidium corium cpp och Phorm. tenue cp med diatomeer sp och Lyngbya aestuarii sp. — På gyttjeblandad sand strandäng med Juncus Gerardi och fläckvis i vattenbrynet steril Vaucheria med diatomeer cp.

83. På Kasinoudden ställvis 16 okt. 1919 Ent. crinita pc, främst i klippspringor och emellan stenar på för vågsvall skyddade ställen. Överallt en brun, några mm tjock, slemmig beläggning av diatomeer cpp, främst de med upprepat dikotomiskt förgrenade slemskaft försedda Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata (båda cpp); vidare st cp de kolonibildande Diatoma tenue, D. vulgare och Synedra affinis ävensom spridda Epithemia sorex, Rhopalodia gibba var. ventricosa, m. fl. (alla diatomeer godhetsfullt bestämda av lektor C. W. FONTELL), dessutom spridda Ulothrix-trådar. — Från omkr. 1 dm under till c. 2 dm över vattenlinjen grannt grön vegetation av i huvudsak Ulothrix subflaccida epp, vackrast utbildad på långsluttande klippytor, ställvis med gles inblandning av kortvuxen Ent. crinita f. ramosissima och diatomeer. - Verrucaria maura saknas, Caloplaca murorum pc, Physcia caesia pc, Xanthoria parietina f. aureola pc (dock cp på fågelsittplats på sten ute i vattnet), på ett ställe Lecanora prosechoidiza st cp, i klippspringa Schistidium maritimum.

På insidan av udden riklig och frodig Enteromorpha-vegetation på klippor, bropålar och brygga.

84. E-stranden, ändan av Brändöuddsvägen, sandstrand med relativt rent vatten, 16 okt. 1919. Lösliggande, stranddrivna alger, i synnerhet samlade i en fördjupning å bottnen: död och levande Cladophora med och utan diatomeer, död Vaucheria med diatomeer, spridda Lyngbya aestuarii, Spirogyra (steril) och Melosira, Bacillaria paradoxa, Mesocarpus,

Ectocarpus (steril), ett stycke Ent. crinita med Sphaerotilus, en stor Gammarus-individ.

- 85. E-stranden, nära Turholmsvägen, ändan av en sidoväg vid allmän brygga, 19 okt. 1919, lösliggande alger under issörja, högt vattenstånd: Cladophora ep, sterila Spirogyra och Mesocarpus st ep, diatomeer st ep (däribland Melosira st ep), steril Ectocarpus pc, Ilea fulvescens pc, Lyngbya aestuarii pc.
- 86. E-stranden, stenig udde c. 300 m före Härtonäs-bron, 19 okt. 1919: Agrostis alba, Calam. neglecta, Juncus Gerardi, Triglochin maritimum, uppkastade alger pc.
- 87. Nordöstra stranden, N om N:o 86, S om villatomten närmast bron, 19 okt. 1919. På de rätt branta klipphällarna i svallbältet en till *Verrucariaceae* hörande, icke närmare undersökt art med brun bål jämte *Lecidea* spec.; ställvis *Ulothrix* pc. I stänkbältet bl. a. *Trentepohlia jolithus*.
- 88. I sundet mellan Brändö och Rovholmen vidsträckta *Phragmites*bestånd. På Brändö-udden längst i NE på klippstrand 19 okt. 1919 i vattenbrynet brunaktig, slamartad beläggning av diatomeer st op med spridda trådar av *Lyngbya aestuarii*, *Ulothrix* och steril *Spirogyra* jämte *Cladophora* pc; några nematoder. Därovan brun *Verrucaria* och högre upp bl. a. *Acarospora discreta*.
- 89. Längs N-stranden från udden i N:o 88 till holmarna Stora Bässen och Lilla Bässen 19 okt. 1919 vidsträckta *Phragmites*-bestånd samt litet *Scirpus Tabernaemontani*. På alla lämpliga ställen på stranden hade uppkastats stammar av vass samt *Lemna trisulca*. På en löshuggen alrot i vattnet: *Cladophora* epp, diatomeer ep, *Tolypothrix tenuis* spridd, *Lemna trisulca* pc, *Betula*-frukter pc, bitar av *Potam. perfoliatus* pc, *Hypnum fluitans* (ett stånd). Ovan stranden skog.
- 90. Vid den breda viken S om Stora Bässen vid NW-stranden (19 okt. 1919) vidsträckta och delvis mycket täta *Phragmites*-bestånd och därinnanför gamla stammar av vass och säv i stor mängd på stranden och i vattnet ofta till ytan. Därunder på bottnen till övervägande del organisk detritus, såsom förmultnande stänglar, gräs- och mossblad; vattnet brunaktigt, men icke illaluktande. Här och där *Hypnum fluitans* pc, *Anabaena* sp (steril), desmidiaceer pc, diatomeer pc, svampsporer och hyfer, *Ulothrix* pc. Strandäng med *Agrostis alba* och *Calamagrostis neglecta*, m. fl. Ovan stranden skog.
- 91. NW-stranden, kloakmynning nära Pilviksvägens nordvästra krök, 19 okt. 1919. Kloaken utbyggd c. 20 m i öppna sjön, emot Gammel-

stadsfjärden. På en omkrets av 5—10 m kring mynningen på kloakstenarna och kloakrännan frodig och riklig vegetation av *E. crinita*, närmare vattenytan på rännan även f. ramosissima, i vattenbrynet på trävirket dels *Ulothrix subflaccida* pe, dels frodig *Ilea fulvescens* (både äldre och yngre samt några döda trådar; en av de större trådarna c. 2.5 cm lång och 0.3 mm tjock), delvis med diatomeer och *Sphaerotilus natans*. På c. 20—30 m avstånd från kloakmynningen på klippa frodig vegetation av *Ilea* och *Ulothrix*, på c. 45 m avstånd på klipp- och stenstrand först vacker, så allt mindre riklig och slutligen knappt märkbar *Ulothrix* (icke alls *Ilea*).

92. NW-stranden, Pilviken, 19 okt. 1919. Vid mynningen av liten kloak, utbyggd ett stycke i viken, Enteromorpha pc och däromkring på stenarna Ulothrix subflaccida. — I vikbottnen till 1 dm tjockt lager landdrivna alger: Cladophora epp, Rhizoclonium riparium st ep, Ent. crinita sp, Tolypothrix tenuis sp, Melosira sp, steril Entoderma spec. st ep på Cladophora och pe på Rhizoclonium.

Rovholmen och Brändö-gård.

- 93. Vid övergången från Brändö till Rovholmen på S sidan en låg klippa, där 19 okt. 1919 i skrevor och fördjupningar antecknades Allium schoenoprasum, Juncus Gerardi, Plantago maritima och Sedum maximum samt närmare vattnet blågrön algkrusta, delvis angripen av frosten, av Phormidium auctumnale och Phorm. corium med sparsam inblandning av Lyngbya aestuarii och Anabaena spec., de båda sistnämnda sannolikt tillförda genom vågsvallet under rådande högvatten. Utanför klippan Phragmites cp.
- **94.** På Rovholmens inre, långsluttande klipp- och stenstränder 19 okt. 1919 i riklig mängd uppkastade stammar av vass, *Lemna trisulca*, stycken av *Potam. perfoliatus*, etc. Ställvis *Ulothrix*-vegetation (föga framträdande). I vattnet vidsträckta *Phragmites*-bestånd.
- 95. På Rovholmens inre sida på brant klippstrand nära Härtonäsbron 25 okt. 1919 i vattenbrynet och djupare ned Calothrix scopulorum cp, Rivularia atra st cp, spridda Hydrocoryne spongiosa, Lyngbya aestuarii, Microcoleus spec. (jfr artförteckningen), Phormidium corium och Ph. tenue, sparsam Mesocarpus, stor Gammarus-individ. Därovan Ulothrix subflaccida st cp, blottlagd vid rådande lågvatten. Brun Verrucaria-art; Rhizocarpon geminatum, Aspicitia aquatica, Rinodina milvina, m. fl.

96. Vid stranden nedanför Brändö-gård vidsträckta Phragmitesbestånd och innanför dessa i riklig mängd anhopat material (19. 10. 19): delar av stammar, blad och vippor av Phragmites cp, Lemna trisulca cp, blad av Potam. filiformis st cp, spridda sävstambitar och diverse frön samt tallbarr; Cladophora cp med diatomeer cp, Tolypothrix tenuis en liten tofs, Anabaena inströdd, Cladothrix dichotoma pc, Corixa 1 ex. I närheten ett Iris-bestånd och på låg klippa Rinodina milvina och Squamaria saxicola.

Högholmen.

- 97. D. 10 sept. 1921 (likasom alla följande beskrivningar från Högholmen). I viken strax N om landningsbryggan på konstgjord stenstrand högst uppe vækert utbildad vegetation av Calothrix scopulorum och Phormidium corium. 1 vattenbrynet död Ent. crinita med Sphaerotilus cp, några levande trådar av samma alg, Ilea pc, Ulothrix pseudoflacca st cp, U. subflaccida inblandad. Nere i vattnet frodig Ent. crinita, övervägande α ramosa, dels även β procera-ramulifera.
- 98. Norr om isbjörnsburen klarare vatten. Omkr. 200 m N om buren på långsluttande berg Calothrix scopulorum cp, Ulothrix subflaccida st cp—cp och små exx. Ent. Hopkirkii sp. I vattnet på c. 1 dm djup strödd över sandbotten lös Ectocarpus (steril, till 4 dm längd), ställvis med Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata.
- 99. Längst i NW och N, emot Blåbergslandet, flere sandstränder med bäddar av uppkastade alger: Cladophora cp, Ectocarpus pc, Pylaiella pc, Enteromorpha pc. Den ansenligaste bädden c. 20 m lång, på mitten c. 1 m bred och till 1 dm tjock.
- 100. Strax NW om simfågelinhägnaden på liten bergfläck *Cal. sco-pulorum* ep jämte *Ulothrix* pc. Därutanför på stenar på 2—3 dm djup övervägande *Clad. glomerata*, vanligen brun av påsittande diatomeer, med h. och d. inblandade *Pylaiella* samt *Ent. Hopkirkii* och *E. intestinalis*.
- 101. Vid sundet mot Paloholmen, på östra udden och vidare mot SW, vackert grön Clad. glomerata ep och Ent. Hopkirkii pe—st ep. På strandklipporna vacker Calothrix och ofta väl utbildat övre stänkbälte med Rinodina milvina ep, m. fl. Ställvis Squamaria saxicola st ep och rand av Parmelia prolixa.
- 102. Invid sundet mot Vrakholmen havsstrandäng med Agrostis alba, Juncus Gerardi, Glaux st ep, Leontodon auctumnalis st ep, Plantago Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

maritima st cp, Trigl. maritimu n st cp och i vattenbrynet, där ängen eroderas, mycket vacker Rivularia nitida (fläckvis i rena bestånd, utan inblandning av högre växter, täckande marken). — Stort bestånd av Alopecurus nigricans.

- 103. Vid samma sund längst i S sandstrand med några Elymusbestånd och Phalaris arundinacea.
- 104. Vid bergudden i SW Ent. crinita cp, på öppna ställen Calothrix-matta, tvinande Clad. glomerata. I springor nära vattnet Puccinellia retroflexa; lav-vegetationen förstörd.
- 105. SW-stranden, nedanför det branta berget, består av sand och småsten. Elymus st cp; Tanacetum cp bland klibbalarna och i bergsbranten. I vattnet främst Clad. glomerata, övervägande brun och brungul. Här och där Ent. crinita.
- 106. Från och med den lilla klippan i W är $\mathit{Ent.\ crinita}$ riklig, även närmast vattenlinjen på helt små stenar.

Sveaborg.

107. D. 9 maj 1921. På inre sidan, ett stycke åt E från ångbåtsbryggan, i vattenbrynet Ulothrix cp (trådarnas tjocklek 9.5—14.5 μ) och nere uti vattnet $Pylaiella\ litoralis$. Föroreningen lindrig; närmast bryggan olja i riklig mängd på vattenytan. — Ulothrix-vegetation jämväl på stenar och klippor invid östra stranden av Gustavssvärd.

Drumsö.

- 108. Ångfärjans landningsvik 26 okt. 1919 med spridd Ent. crinita;
 på bryggans trävirke Balanus cpp.
- 109. Vid klippudden strax W om viken 26 okt. 1919 vid lågt vattenstånd på c. 0.5 m djup mellan större och mindre stenar på grusbotten Potam. filiformis st cp, delvis med vackra, gröna nyskott; de äldre stam- och i synnerhet bladpartierna ofta med Gomphonema olivacea cp och Rhoicosphaenia curvata cp, dels även med Ectocarpus confervoides (delvis fertil), sparsam Ceramium, ung Enteromorpha crinita och (på bladen) Stigeoclonium tenue st cp (forma ad St. longipilum). På stenarna Cladophora glomerata st cp och Enteromorpha crinita st cp, åtminstone den senare ställvis med grupper av de nämnda diatomeerna; ett litet

Gammarus-ex. På själva klippan nederst täml. rikliga Rivularia atra och Balanus samt diatomeer till en höjd av 1—2 dm. Därovan ett bälte av c. 2 dm höjd med kortvuxen Cladophora, ymnigt besatt med diatomeer, framför allt Gomphonema olivacea och Rhoicosphaenia curvata; diatomeer även på klippan. Vidare omkr. 4 dm med jämn och tjock beläggning av diatomeer, dels de nämnda arterna, dels flere andra, och ställvis med inblandning av Ent. crinita f. ramosissima samt Ulothrix subflaccida. Slutligen ett klargrönt, nu blottat bälte av c. 2 dm höjd med Ulothrix subflaccida cp. Denna vegetation sträckte sig c. 100 m åt W och igenfanns även E om viken.

- 110. Omkr. 200 m W om ångfärjans landningsvik långsluttande bergudde (26 okt. 1919) med enstaka Enteromorpha, vacker Calothrix scopulorum ep och klen Cladophora pe med diatomeer ep; i böljeranden ett löst Fucus-stycke med levande Balanus och ett uppryckt ex. av Chara aspera med intrasslad Ectocarpus, Cladophora-trådar, steril Spirogyra och diatomeer. På klippan och närbelägna stenar Balanus ep. Högre upp gles Ulothrix subflaccida.
- 111. I närliggande liten vik med sandbotten och småsten 26 okt. 1919 Chara aspera cp med intrasslad, steril och diatomacébesatt Ectocarpus, Cladophora med diatomeer cp, däribland de båda med slemskaft försedda arterna, Chironomus-larver st cp och nematoder st cp. På vikbottnens sandstrand uppkastad Cladophora cp i en till 1 dm tjock bädd, Fucus pc, delar av Phragmites och Myriophyllum, blad av björk och al. Därovan åt ena sidan havsstrandäng med Rivularia nitida (flere exx.), diatomeer st cp, Nostoc punctiforme sp, mossprotonemata och mossblad.
- 112. Längre västerut på täml. brant berg tydlig Verrucaria maura. I vikbotten vid utloppet av ett öppet, mindre dike några tofsar Enteromorpha och granngrön Ulothrix. I vik på lerblandad sand steril Zannichellia. Ställvis Calothrix scopulorum och Rivularia, båda st cp—cp; på ett ställe på klippa och strandäng R. Biasolettiana cp (flere thalli undersökta) och på klippan därjämte Calothrix scopulorum st cp, några trådar Cladophora och sparsam Ulothrix.
- 113. Vassvik W om den vid branta berget i n:o 112 belägna udden, 26 okt. 1919. Vid vikens mynning på utbyggd stenbarriär Cladophora med diatomeer ep och steril Ectocarpus; på stenarna Balanus ep. Därovan Calothrix scopulorum ep och Rivularia Biasolettiana st ep och därpå i följd sparsamma Ulothrix subflaccida, Verrucaria maura och Caloplaca

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

murorum; jämte den sistnämnda vacker Lecanora prosechoidiza och Physciae, däribland väl utvecklad Ph. caesia.

Innanför stenbarriären i vattnet närmast stranden anhopning av bitar av Fucus, Batrachium marinum och Potam. perfoliatus; diatomeer cpp, Lyngbya aestuarii st cp, spridda Bacillaria paradoxa, Beggiatoa alba, Mesocarpus (steril), Spirogyra (ster.), Tolypothrix tenuis och Zygnema (ster.) samt 2 exx. Limnaea stagnalis (bred form med kort spindel).

V. ARTFÖRTECKNING.

Från efterföljande förteckning ha utelämnats några till arten obestämda former eller sådana av mindre intresse. Däremot ha medtagits även flere allmänna arter, vilka äga betydelse i växtgeografiskt eller ekologiskt avseende. Med hänsyn till undersökningens art ha främst de på grund av storlek eller massförekomst för blotta ögat synliga strandarterna beaktats, medan botten- och planktonformer mer undantagsvis blivit iakttagna och i förteckningen införda.

1. Schizomycetes.

- 1. Zoogloea ramigera Itzigsohn. Hermanstad vid Byholmsbron, kloakmynning, st cp (jfr. sid. 78), såväl den kompakta som den smalgreniga formen (Kolkwitz, 1915 sid. 150). Mer formlösa zoogloeor ha iakttagits flerstädes på mycket förorenade ställen (Långbrokajen, Sörnäs strandväg, etc.).
- 2. Spirillum tenue Ehrenb. Tölöviken vid kloaken nedanför Tallbacken, sparsam i juli, försvunnen i november (sid. 74). Även på andra ställen ha färglösa spiriller iakttagits i närheten av kloakmynningar, ehuru de icke blivit till arten bestämda. Bergman (1908 sid. 28) omnämner stora spiriller från dåvarande kloakmynningen utanför Kaisaniemi värdshus.
- 3. Spirochaete plicatilis Ehrenb. Tölöviken vid kloaken nedanför Tallbacken, rätt talrik i juli, försvunnen i november (sid. 74).

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

- 4. Sphaerotilus natans Kütz. Allmän och pc—cpp i de inre delarna av stadens hamnar, ymnigare närmare kloakerna, på Brändö vid Pilviksvägens kloak, på Högholmen i viken vid landningsbryggan, icke iakttagen på Drumsö. Maj—december. Främst på Enteromorpha och Ulothrix, men även på Cladophora, Vaucheria och Ilea, ofta utgörande en viktig beståndsdel i den vita beläggningen på algerna. Jämväl på föremål på bottnen, på trävirke (Humlevikens klappbrygga, klappbryggan vid Sörnäs strandväg) och i bottenslammet i ett prov som stått en månad (Fiskartorpet).
- 5. Cladothrix dichotoma Cohn. Här och där, pc—cp, företrädesvis i de inre delarna av stadens hamnar. April—december. Ofta ingående i den vita beläggningen på Enteromorpha, Ulothrix, Cladophora; även funnen i muddret på strandstenarna (Kaisaniemi- och Djurgårdsvikarna, Sörnäs strandväg). Bör måhända uppfattas såsom en förgrenad form av Sphaerotilus natans (jfr. Kolkwitz 1914 sid. 93, 1915 sid. 148), men förtjänar i ekologiskt avseende att särskilt upptagas.
- 6. Phragmidiothrix multiseptata Engler. Iakttagen på fem ställen: Skatudden uti inre delen av viken i SE, Norra kajen innanför vedbryggan, Brobergskajen kloak N:o 29, Tölöviken kloaken vid Tallbacken, Sörnäs strandväg nära klappbryggan. Pc—cp; senhösten till in på vintern (sept.—nov.). På Enteromorpha, bottenmudder och strandstenar.
- 7. Beggiatoa alba (Vauch.) Trev. Täml. allmän och pc—cp, företrädesvis i de inre delarna av stadens hamnar och gärna i närheten av kloaker. Icke iakttagen på Brändö och Högholmen, men väl på Drumsö (sid. 86). På mudder och föremål på bottnen, ofta bildande vit beläggning. Tidigare har Bergman (1908 sid. 28) omnämnt Beggiatoa från dåvarande kloakmynningen utanför Kaisaniemi värdshus.
- 8. B. leptomitiformis (Menegh.) Trev. Funnen i Humleviken vid kloak N:o 1, spars. i vita fläckar på bottnen, och i Edesviken, st cp på förorenad sand bland Vaucheria.
- 9. Thiothrix nivea (Rabenh.) Winogr. Tämligen allmän och pc—cp, företrädesvis i närheten av kloakerna i stadens inre hamnar. Maj till november. På Enteromorpha, Cladophora och Ulothrix, utgörande en viktig beståndsdel i den vita beläggnin-

gen på algerna; även på lösa alghopar på bottnen. — Skiljes från *Sphaerotilus* genom närvaron av talrika S-korn, från *Beggiatoa* genom att den är vidfäst och orörlig och från ung *Crenothrix polyspora*, med vilken den lätt sammanblandas, genom att tråden något avsmalnar mot basen och vanligen även mot spetsen, där dessutom vid hunger (om t. ex. kulturglaset stått någon dag och svavelvätet förflyktigats, så att tråden innehåller blott ett fåtal S-korn) likasom med tillhjälp av reagens de stavformiga konidierna kunna varseblivas.

- 10. Lamprocystis roseopersicina (Kütz.) Schröt. Sörnäs strandväg nära klappbryggan på strandstenar st cp (sid. 75); ändan av Brädgårdsgatan i två avstängda bassänger (sid. 77 o. 78); Brändö NW strand i vikbotten bland landdrivna alger.
- 11. Chromatium bipolare n. f. ad interim. Celler blekröda, smalt elliptiska, 5-8.4 \mu långa och 3-3.6 \mu tjocka, livligt kringsvärmande, med S-korn tätt hopade i vardera ändan och i övrigt utan dylika. Kort före tvärdelningen, då cellen är utvuxen och hopsnöres i mitten, uppstår ett nytt anhopningsställe för S-korn, i det dessa samla sig i ett allt tätare skikt vid delningsstället. Efter fullbordad delning har sålunda vardera dotterindividen S-korn i båda ändarna. Färgen och S-kornens anordning överensstämmer med bilden hos Warming 1875, pl. VIII, fig. 6, individen strax vänster om D (= Monas Warmingii Cohn sid. 167 och pl. VI, fig. 11, där dock S-kornen erhållit en alltför grannröd färg), men Helsingfors-formen är i förhållande till sin längd betydligt smalare och i övrigt till storleken mindre. Med hänsyn till dimensionerna står Helsingfors-formen närmast Chr. minus Winogr., som likväl är något mindre och dessutom avviker genom mörkare färg och S-kornens läge i cellens mitt (WINOGRADSKY, pl. IV, fig. 5). Att Helsingforsformen ej utgör något S-hungerstadium framgår av den starka H₂S-lukten på fyndplatsen och i provkärlet, varjämte de talrikt förefintliga trådarna av Beggiatoa alba voro tätt fyllda av S-korn. Tvärtom torde S-kornens konstant polära anordning med stor sannolikhet böra uppfattas såsom en systematisk karaktär. I detta avseende förtjänar påpekas, att Winogradsky, som länge odlat ett antal Chromatium-former, speciellt framhåller såsom för sina former mycket karakteristiskt, att S-kornen

städse avlagrades i mitten av cellen och anträffades i de periferiska delarna blott när cellerna voro överfyllda med svavel (sid. 89). Då jag emellertid icke hållit Helsingfors-formen i kultur eller studerat den under en längre tidrymd, torde det vara lämpligt att tills vidare blott interimistiskt beteckna densamma med ett särskilt namn, till åtskillnad från närastående former.

Chromatium bipolare är iakttagen i Humleviken vid kloak N:o 1, cp i bottenbeläggningen av Oscillatoria chalybea (sid. 58). Den har icke observerats i västra Nyland i Tvärminne och Hangö, där Chromatium-former ofta förekomma bland ruttnande tång, allmännast Chr. vinosum (Ehrenb.) Winogr.

12. Thiospirillum sanguineum (Ehrenb.) Winogr. Humleviken vid kloak N:o 1, cp i bottenbeläggningen av Oscillatoria chalybea, tillsammans med föregående, sept. 1921 (sid. 58).

Färgen blekröd, ofta så pass svag, att den uppfattas endast vid viss belysning (dagsljus) och i jämförelse med de färglösa Beggiatoa-trådarna. Längden var på ett tiotal uppmätta exemplar 38.5—55 μ , tjockleken 3—3.8 μ , skruvgängans höjd 28—29 μ och dess diameter 20—22 μ . Måtten överensstämma således på ett slående sätt med Warmings iakttagelser i salt- och brackvatten på Själland (l. c. sid. 327), däremot mindre väl med Ehrenbergs spädare form (se t. ex. Kolkwitz 1915 sid. 162). Huruvida två systematiskt skilda former föreligga kan dock först genom mer ingående studium avgöras.

13. Svavelfri purpurbakterie. Sörnäs strandväg på strandstenar invid klappbryggan, i mindre mängd. Iakttogs i kulturkärlet fem dygn efter det provet tagits (sid. 75). Bakterierna voro S-fria, orörliga, klotrunda, 9—11 μ i diam. (således relativt stora), rätt intensivt rödfärgade, icke samlade till kolonier. Undersöktes icke närmare; är dock ej identisk med någon av de arter Molisch beskrivit.

2. Schizophyceae.

1. Synechocystis sp. Fiskartorpet på plankbitar bland Scirpus maritimus, h. o. d. samt st cp (sid. 57). Celler dels ensamma, dels klumpvis samlade, 4.5—10 μ i diameter, efter

delningen ofta bredare än långa. Större än den tidigare kända S. aquatilis, som är blott 5—6 μ i diam.

- 2. Chroococcus minutus (Kütz.) Näg. Fiskartorpet i bottenslam vid stranden. Celler utan hylle (3.5—4.5) \times 2.5 μ , med hylle 5—6 μ långa.
- 3. Aphanothece Castagnei (Bréb.) Rabenh. Fiskartorpet i bottenslam.
- 4. Gomphosphaeria litoralis n. sp. Kolonierna tämligen klotformiga, 15—30 μ i diam., med tydliga gelé-skaft, som framträda redan utan färgning eller koloniernas sönderkrossande. Cellerna periferiskt anordnade, delande sig enbart i radiär riktning, ljust blågröna, då kolonin ses från ytan runda eller något långsträckta (= stadda i delning), då kolonin ses i optisk genomskärning städse runda, 2.4—3 μ i diam., ensamma eller parvis närmade, på ett avstånd från varandra lika med eller 2 ggr celldiametern.

En uppexaminering av ifrågavarande form enligt t.ex. LEMMERMANN (sid. 78 och 79) för till G. lacustris Chodat. Under detta namn har emellertid i litteraturen sammanförts olika ting. I sin beskrivning i Bull. de l'Herbier Boissier, T. VI, 1898, р. 180—182, framhåller Снодат cellernas äggrunda, i radiens riktning utdragna form med smaländan mot koloniens centrum ävensom deras rosa-färg såsom artens mest utmärkande egenskaper, och speciellt nämnes att färgen är mycket konstant. Då nämnde auktor varit i tillfälle att studera algen och dess uppträdande i icke mindre än tio sjöar, där den ofta förekommit massvis, kan man knappast betvivla de ifrågavarande karaktärernas systematiska värde. Emellertid ha senare författare använt Chodats artnamn även för former med ljust blågröna och med delvis klotrunda celler. Så säger Lemmermann (l. c. s. 79), att cellerna äro blekt blågröna eller rosenröda. I ett arbete om irländskt sjöplankton (1906, sid. 112) säga G. S. West och W. West, att cellernas diameter är 2—2.2 μ , vilket ju snarast tyder på klotformiga celler; dock bör ej förtigas, att på den bifogade figuren (pl. XI, fig. 24-25) flertalet i omkretsen belägna celler, vilka alltså ses i optisk genomskärning av kolonin, äro något långsträckta, några få likväl runda. Och G. M. Smith framhåller (sid. 36), att cellerna hos den form

han belagt med namnet i fråga äro sfäriska eller kort elliptiska, 1.5—2.5 *u* breda, 1.3—4 *u* långa: å figuren (pl. 4. fig. 5. förstor. 825 ggr), även i dess omkrets, ser man idel runda, blågröna celler. Det är sålunda tydligt, att några närsläktade eller måhända identiska blågröna Gomphosphaeria-former ha såväl klotrunda som i radiens riktning utdragna celler, eller att cellerna på olika utvecklingsstadium äro till formen olika. Men knappast torde man vara berättigad att identifiera dessa former med G. lacustris Chodat eller med Helsingfors-formen, som framstår genom sina i radiens riktning icke ens vid delning utdragna celler. Lika litet torde man kunna likställa de två sistnämnda, och jag har därför sett mig föranlåten att belägga Helsingfors-formen med ett eget namn. G. litoralis. Att den är en Gomphosphæria framgår otvetvdigt av förefintligheten av gelé-skaft, en karaktär som måste anses såsom släktets viktigaste kännemärke.

Iakttagen st cp i bottenslam vid Fiskartorpet i april 1921.

- 5. Gomphosphaeria compacta (Lemm.). Fiskartorpet i april 1921, h. o. d. uti bottenslam.
- 6. Merismopedia glauca (Ehrenb.) Näg. Iakttagen vid Fiskartorpet i bottenslam i april (spars.) och innerst i Edesviken i september (2 exx.). Dessutom fanns i provet från Fiskartorpet en f. minor: celler 3.5—4.8 u långa och 2.4—3.5 u breda, i grupper om 4 i varje på c. 1 u avstånd; grupperna på 2.4—3 u avstånd från varandra.
- 7. Microcoleus sp. Slidor mjuka, hänflytande, färglösa. Trikomer ljust blågröna, tätt samlade, c. 5—6 inom slidan, insnörda, 2.25—3.5 u tjocka; skiljoväggar otydliga, utan korn. Celler ungefär dubbelt så långa som breda. Ändceller i c k e tillspetsade, m e d calyptra. (M. chthonoplastes (Hofman-Bang) Thuret var.?) Rovholmens inre sida nära Härtonäs-bron, brant klippstrand, spridd i övre litoralregionen bland andra alger, oktober (sid. 82).
- 8. Lyngbya cestuarii (Mert.) Liebman. Allmän och pc—sp, någon gång st cp i inre och delvis yttre skärgårdszonen, helst på i mindre grad eller alls icke förorenade ställen, bland andra alger (ofta lösliggande), juni till oktober.
 - 9. Lyngbya lutea (Ag.) Gom. Funnen vid Djurgårdsvägen

på strandstenar och vid Sörnäs strandväg på klappbryggans trävirke, st cp, nov. och dec. 1920 (sid. 73 och 75).

- 10. Phormidium fragile (Menegh.) Gom. De iakttagna exx. överensstämma närmast med fig. 15 å pl. 4 hos Gomont, Monogr. d. Oscillariées, d. v. s. cellerna äro relativt korta (längden ofta $^2/_3$ av bredden). Uppträder i vattenbrynet på detritus, på stenar och på trävirke, ofta i mikroskopiska kolonier på 5 till några tiotal trådar av 13—27 μ längd, stundom såsom för blotta ögat synlig beläggning med inblandning av andra arter. Antecknad från Humlevikens klappbrygga, Edesvikens innersta del och Kaisaniemiviken, sept. till dec.
- 11. *Phormidium tenue* (Menegh.) Gom. Funnen på tre ställen: Gräsviken, udden emot Skällarn; Brändö, viken innanför Kasino-udden; Rovholmen, inre sidan. Ingår som beståndsdel i algkrustan på strandäng, på stenstrand mellan stenarna och på klippstrand.
- 12. Phormidium corium (Ag.) Gom. Brändö vid Kasinoudden, klippa mellan Brändö och Rovholmen, inre sidan av Rovholmen, Högholmen nära landningsbryggan. I vattenbrynet i algkrustan på stenar och klippor, mellan stenarna och i klippspringor, spridd till cpp. — Tidigare omnämnd från Djurgården av Klingstedt (1907 sid. 115).
- 13. Phormidium ambiguum Gom. var. major Lemm. Funnen vid Brobergskajen i vattenbrynet bland Ph. auctumnale i november 1920 (sid. 71).
- 14. Phormidium auctumnale (Ag.) Schmidt. Allmän och pc—cp i de förorenade delarna av området. Klippspringor ovan vattnet och i vattenbrynet, klippväggar med nedsipprande vatten, brovirke och bropålar, utfylld stenstrand, strandäng, multnande nateblad. Tidigare omnämnd av Klingstedt från flere ställen i Helsingfors-området.
- 15. Oscillatoria Agardhii Gom. Typiskt utbildad. Trikomer $5.5-6.5\,\mu$ tjocka, med tydlig calyptra (3.3 μ bred) och gasvaknoler. Calyptra ej synlig där tråden nyss gått av, vilket rätt ofta inträffar. Mycket litet avsmalnande mot ändarna, t. ex. från en bredd av $6.5\,\mu$ till $5.5\,\mu$. Cellernas längd ungefär hälften av bredden.

Antecknad från april till december. I september 1919 massvis i Djurgårds- och Kaisaniemi-vikarna, därifrån den med Nat. o. Folk, H 80, N:o 3.

strömmen driver ut genom sundet under Långa bron. Längs stränderna mot E och NE till östra ändan av Brobergskajen och till trakten av kloakerna 40 och 41 vid Sörnäs strandväg, på båda ställena sparsam och icke mera synlig för blotta ögat. Bildar där den uppträder i mängd ljusgrön beläggning på Enteromorpha och Ulothrix och färgar tidigare vit bakteriebeläggning ljusgrön; ställvis hinna på vattenytan. År 1920 redan den 30 maj i för blotta ögat synlig mängd i Djurgårds- och Tölövikarna; massvis i synnerhet innerst i Tölöviken längs E-stranden, dit den drivit med vinden, här uppfyllande vattnet och bildande ljusgrön beläggning längs och uppå strandstenarna, vass-strån etc. Synes lätt adherera vid de oljedroppar, som i riklig mängd uppstå på vattenvtan till följd av den livliga motorbåtstrafiken m. m. Ofta bildas på detta sätt kring båtbryggorna en tät, oljig hinna, vilken kan såsom grädde avskummas t. ex. med tillhjälp av en glasflaska med vid mynning; och fläckvis uppstår en tjockare massa med smörartad konsistens. I ett den 11 september 1920 hemfört prov (från närheten av bryggorna vid Djurgårdsvägens början) bestod »smöret» av talrika, mikroskopiskt små oljekroppar, där mellanrummen voro fyllda med Oscillatoria-trådar, så tätt lagrade invid, över och under varandra, att de icke kunde räknas i mikroskopet. I »grädden» åter voro oljedropparna på större avstånd från varandra, och med tillhjälp av ett i rutor om 0.25 mm² indelat täckglas räknades på 10 mm² 696 Oscillatoria-trådar. Nedtill följde relativt klart vatten med ett fåtal oljedroppar och alger i vanlig täthet. Den 24 september visade det under alghinnan i provburken befintliga vattnet vacker fluorescens: i påfallande ljus var det rödviolett, i genomfallande blågrönt. Algerna voro nu till större delen döda och hade avgivit sitt färgämne åt vattnet. De föllo lätt sönder i stycken, t.o.m. i enskilda celler, och sådana sönderfallande trådar voro i mikroskopet ljusgula eller brunaktiga med en svag skiftning i grönt.

Artens betydelse såsom viktig plankton-organism har icke här varit föremål för undersökning. Tidigare har dess massvisa uppträdande vid Helsingfors omnämnts av Levander (1908), Bergman (1908 sid. 30, det. Klingstedt) och författaren (1910 sid. 160).

- 16. Oscillatoria tenuis Agardh var. α natans Gom. Kaisaniemiviken på strandstenar, Sörnäs strandväg mellan kloakerna 40 och 41, Sörnäs hamn i bassäng i W, nära spåret till Stora Nätholmen i närheten av kloak. Iakttagen i april, september och oktober. Sparsam bland andra alger. var. β tergestina Rabenhorst. Sörnäs i bassäng vid N-ändan av Brädgårdsgatan, st cp, oktober. Arten omnämnes från Kaisaniemiviken av Bergman (s. 28) och båda formerna från Tölöviken av Klingstedt (1907. sid. 117).
- 17. Oscillatoria chalybea Mertens. Humleviken vid kloak N:o 1 cpp sept. 1921, bildande stora, svartgröna fläckar på bottenmuddret invid stranden; Tölöviken i vikbottnen i maj spars.; vid kloaken nedanför Tallbacken i juli rikl., bildande för blotta ögat synlig beläggning; Sörnäs NW om spåret till Stora Nätholmen nära kloak, i okt. 1919 spars. Omnämnes från Kaisaniemiviken av BERGMAN (s. 28) och av KLINGSTEDT l. c. från Tölöviken.
- 18. Oscillatoria formosa Bory. Elisabetstorg, liten avskild vik, riklig i september (trådarnas tjocklek 6.75 μ , cellernas längd 3.8 μ); Sörnäs, NW om spåret till St. Nätholmen, nära kloak, st cp 12. 10. 1919.
- 19. Oscillatoria nigroviridis Thwaites. Sörnäs strandväg, mellan kloakerna 40 och 41, sparsam 18. 9. 1919 (bredd 5.6—7 u).
- 20. Spirulina Nordstedtii Gomont. Humleviken vid kloak N:o 1 st cp, Edesvikens inre del spridd, Kaisaniemistranden spars. Iakttagen i april och september 1921 (icke 1919 eller 1920). På och uti bottenmudder, i detritus på strandstenar. Omnämnes från Tölöviken av Klingstedt (1907 sid. 117).
- 21. Spirulina subsalsa Örsted. Humleviken vid kloak N:o 1, innerst i Edesviken, Norra kajen, Brobergskajen, Kaisaniemiviken vid båda stränderna, Tölöviken, Sörnäs strandväg, viken vid ändan av Bryggaregatan. Sparsam till spridd, någon gång st cp (kloak N:o 1) eller cp (nedanför Tallbacken). Juli till december. På och uti bottenmudder; intrasslad bland andra alger.
- 22. Nostoc punctiforme (Kütz.) Hariot. Drumsö norra strand, c. 200 m W om ångfärjans landningsvik, spridd å havsstrandäng i okt. 1919; sannolikt samma art vid Fiskartorpet st cp i Bryum-matta på havsstranden i april 1921.

- 23. Anabaena baltica J. Schmidt. Uppträdde i september 1921 st cp i Humleviken i en liten bukt invid kloak X:o 2 ävensom vid sydvästra stranden av Edesviken uti ljusgrön beläggning på sandstrand och på uppkastad tång samt i hinnor på vattenytan närmast stranden. Ofta fertil.
- 24. Nodularia spumigena Mertens. I sept. 1921 cp i Humleviken och Edesviken i ljusgrön beläggning och hinna tillsammans med föregående; övervägande spiraler, sparsamt raka trådar; steril, trikomer 12 μ tjocka. I juni 1919 tagen i Lappvikens yttre del, h. o. d. inblandad i kringflytande hopar av Enteromorpha clathrata och E. Hopkirkii; trikomer 11 μ och trådar c. 15 μ breda, steril. Exemplaren höra synbarligen till β litorea Born. et Flah., som tidigare i Helsingfors iakttagits av Elfving (sid. 59) och härifrån uppgives jämväl av Bornet och Flahault, enligt exx. av Nylander i Mus. Par. (IV p. 247: »ad littora maritima et in aquis subsalsis maris Baltici ad Helsingfors»). En spiralböjd, steril form av α genuina iakttogs av Välikangas i februari 1920 under isen sparsamt i plankton. Enligt Schmidt (sid. 375) äro de båda formerna icke systematiskt skilda.
- 25. Aphanizomenon flos-aquae (L.) Ralfs. I september 1921 cp i Humleviken och Edesviken i ljusgröna hinnor på vattenytan och beläggning på stranden tillsammans med de två föregående arterna. Rikligt fertil; sporernas längd 55—89 μ och bredd 7—7.5 μ .
- 26. Tolypothrix tenuis (Kütz.) Schmidt. Fiskartorpet, Brändö, Brändö-gård, Drumsö. Bland i grunt vatten anhopat växtmaterial på vassbevuxna ställen; havsstrandäng. April, oktober; mer eller mindre sparsam. Tidigare för Helsingfors angiven av Elfving (sid. 58).
- 27. Hydrocoryne spongiosa Schwabe. Rovholmens inre sida, brant klippstrand, spridd 25. 10. 1919.
- 28. Calothrix scopulorum (Weber et Mohr) Schmidt. Tämligen allmän och sp—cp i yttre skärgårdszonen i renare vatten, sällsynt i mer förorenat vatten (Inre Sandvikshamnen 3. 7. 1919); klippstränder, havsstrandäng, trävirke.
- 29. Calothrix parietina (Näg.) Thuret. Broberget, klippspringa och närbelägna delar av den lodräta klippväggen (vet-

tande mot Brobergskajen), i nedsipprande vatten, tillsammans med *Phormidium auctumnale*, cp 18. 4. 1920.

- 30. Rivularia atra Roth. Rovholmens inre sida, brant klippstrand, st cp 25. 10. 1919; Drumsö, udden W om ångfärjans landningsvik, nederst på klippan st cp 26. 10. 1919; troligen flerstädes. Enligt Elfving (sid. 55) funnen i Helsingfors på Fucus vesiculosus av W. Nylander.
- 31. Rivularia Biasolettiana Menegh. Fiskartorpet, på grunt vatten på stenar och på gamla vasstrån i vattenbrynet, april 1921; Drumsö norra strand op på klippa och strandäng okt. 1919 samt vassvik på stenar st op okt. 1919; troligen flerstädes. Tidigare angiven av Elfving (sid. 55) från Helsingfors, växande på tidtals av vattnet överspolad strandjord.
- 32. Rivularia nitida Agardh. Drumsö norra strand på havsstrandäng okt. 1919; Högholmen vid sundet mot Vrakholmen på havsstrandäng sept. 1921, fläckvis i rena, mycket frodiga bestånd med uppblåsta lober av till 1 cm diam., täckande marken. Av Elfving (s. 56) funnen i Helsingfors på klippstrand vid havet.

3. Flagellata.

- 1. Euglena viridis Ehrenb. (coll.). Tölöviken, vikbottnen, uti och invid vassbestånden på fuktig, vid lågvatten blottlagd jord, inkapslad och bildande ett grönt överdrag 18. 5. 19; under sommaren och hösten ymnig i Tölövikens plankton; vid kloakmynningen nedanför Tallbacken ymnig 3. 7. 19, enstaka 16. 11. 19. Kaisaniemi, cyster på strandstenarna 26. 4. 1921.
- 2. Cyanomonas americana (Davis) Oltmanns. Det. K. M. Levander. Viken N om Sörnäs hamnudde spars., strax N om Brändö-bron vid ett avträde cp, vik invid Brädgårdsgatan spridd bland steril Vaucheria; 5—12 okt. 1919.

4. Diatomaceae 1).

1. Melosira-arter. Fiskartorpet, Edesvikens lastningsbrygga, Skatuddens östra strand, viken N om Sörnäs hamnudde, vik

¹) Diatomaceerna i ett prov från Kasino-udden på Brändö ha godhetsfullt bestämts av lektor C. W. Fontell.

vid ändan av Bryggaregatan, flerstädes vid stränderna av Brändö. Bland andra alger, särskilt lösryckta, även på bottenmudder; spars. till cpp, april, september och oktober.

- 2. Diatoma vulgare Bory. Brändö, Kasino-udden, yttre sidan på klippstrand i litoralregionen, st cp 16. 10. 19 (sid. 80).
 - 3. Diatoma tenue Grun. Som föregående.
- 4. Synedra affinis Kütz. Samma fyndort som Diatomaarterna, spridd 16. 10. 19.
- 5. Gomphonema olivacea Lyngb. Allmän och pc—epp i områdets yttre delar, april till oktober. På Cladophora, Enteromorpha, Chara aspera, Ectocarpus, Potamogeton filiformis; på klippstränder, om hösten epp (Brändö, Drumsö).
- 6. Rhoicosphaenia curvata (Kütz.) Grun. Allmän och pccpp i områdets yttre delar, april till oktober. På trävirke, klippstränder och samma växtarter som föregående, mycket ofta tillsammans med denna.
- 7. $Epithemia\ sorex\ K$ ütz. Brändö, Kasino-udden på klippstrand, spridd.
 - 8. Rhopalodia ventricosa (Grun.) O. Müll. Som föregående.
- 9. Bacillaria paradoxa Gmel. Skatuddens östra strand, Sörnäs hamn i en avstängd bassäng, viken N om Sörnäs hamnudde, flerstädes nära norra ändan av Brädgårdsgatan, Brändö vid ändan av Brändöuddsvägen, Drumsö i vassvik på norra stranden. På Enteromorpha, Vaucheria och Cladophora; bland landdrivna alger i grunt och tämligen rent vatten; på bottenmudder; pc—st cp; september och oktober.

5. Conjugatae.

- 1. Zygnema sp. Drumsö, vassvik vid norra stranden, spridd bland lösliggande alger 26. 10. 1919.
- 2. Spirogyra varians (Hass.) Kütz. (?). Lappvikens yttre del, i på ytan kringflytande Enteromorpha-hopar 30. 6. 1919. Det föreliggande materialet tillåter icke säker bestämning.
- 3. Spirogyra sp. Allmänt anträffas i områdets svagt eller alls icke förorenade delar sterila Spirogyra-trådar, pc—st cp bland andra alger, dessutom i Lappviken cp i små flockar utan inblandning av andra arter.

4. Mesocarpus sp. Här och där i de svagt eller alls icke förorenade delarna av området; bland lösliggande alger, etc.; spars. till spridd; steril.

6. Chlorophyceae.

- 1. Scenedesmus acuminatus (Lagerh.) Chodat. Fiskartorpet i bottenslam. Representeras av en f. minor: cellernas längd 17—20 μ , bredd c. 5 μ .
- 2. Scenedesmus quadricauda (Turp.) Bréb. Fiskartorpet i bottenslam i april 1921; Sörnäs i en vik vid ändan av Bryggaregatan, bland Cladophora gracilis i okt. 1919.
- 3. Scenedesmus bijugatus (Turp.) Kütz. α seriatus Chodat. Fiskartorpet i bottenslam i april 1921.
- 4. Enteromorpha intestinalis (L.) Link, sens. str. Tämligen sällsynt; förekommer i områdets svagast förorenade delar: södra udden av Munkholmen i bergsputt med salthaltigt vatten st cp 9. 6. 19, klappbryggan i Havshamnen spars. 22. 5. 21, Högholmen vid simfågelinhägnaden h. o. d. sept. 1921. Munkholmsexemplaren, som närmare undersökts, tillhöra f. genuina Ahlner: bålen enkel, 6—11 cm lång och upptill 2—5 mm bred, skrynkligt uppblåst, i övre ändan vanligen öppen och ljusare grön eller urblekt och stadd i upplösning; celler sedda från ytan alldeles oregelbundet placerade, avrundade, med i synnerhet i hörnen tjocka väggar, i tvärsnitt något nedanför bålens mitt långsträckta i riktning vinkelrätt mot ytan, med förtjockad ytter- och i synnerhet innervägg.
- 5. Enteromorpha flexuosa (Wulf.) J. G. Ag. Sällsynt; iakttagen 1919 i Norra hamnen, bland kringflytande algmassor (jfr. sid. 69—70). Bålen enkel. Cellerna i ytbilden dels i tydliga, dels i något oregelbundna längsrader, rundat kvadratiska eller avlånga, med en största diam. av 9—13.5 μ , med rätt tjocka mellanväggar (2.2—3.5 μ) och tydlig mittellamell; i tvärsnittet c. 11 μ höga, med ungefär lika tjocka: 4—4.5 μ , ytter- och innerväggar.
- 6. Enteromorpha tubulosa Kütz. Flerstädes, särskilt i de inre delarna av området: Lappviken, inre Sandvikshamnen, mellan Skeppsdockan och Munkholmen, Havshamnen, Tölö-Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

viken: på stenar. kajmurar. trävirke, klipphäll. på skyddade ställen löst kringflytande: sparsam till ymnig. Bålen ljusgrön. ofta gulaktigt grön, hos huvudformen enkel. 4—50 cm lång och med en största bredd av 0.1—2.6 mm. från den smala basen uppåt småningom bredare och slutligen åter avsmalnande mot övra ändan, hos lösflytande exx. någorlunda jämnbred. ('eller i ytbilden ordnade i regelbundna rader, med tunn och blekgrön kromatofor, i tvärsnitt isodiametriska eller något högre än breda, överallt med tunna väggar.

Där arten når större dimensioner och finnes i rikligare mängd anträffas jämte huvudformen f. prolifera (Fl. Dan.): Lappviken, löst kringflytande 30. 6. 19: Havshamnen, mittför Jungfrustigen, vidfäst, sparsam 8, 6, 19; Tölöviken, nedanför Sockerbruket, lösa hopar, st cp 4.7.19; insamlad av förf. i Helsingfors redan den 19 sept. 1896, utan närmare lokaluppgift. Utmärkt genom sin grenighet, i övrigt överensstämmande med huvudformen; dels ett fåtal, dels flere eller rikliga grenar, som på Helsingfors-exemplaren bli 0.5-20 cm långa och 27-340 u i diam. samt i större delen av sin längd äro jämntjocka, i det de först nära spetsen avsmalna till en enkel cellrad. Gör intryck av en luxurierande, under goda näringsvillkor uppträdande modifikation och har därför här, likasom hos Ahlner (sid. 50) och Hylmö (sid. 9) subordinerats under den ogrenade formen. vilken i Helsingforstrakten är den tidigast på försommaren och senare allmännast uppträdande och därför synes representera huvudformen. REINBOLD och Collins (sid. 22) upptaga prolifera såsom huvudform, och J. Agardh uppställer båda formerna såsom arter, i vilket avseende hänvisas till den utredning som lämnas av Hylmö l.c.

I Tölöviken iakttogos 4.7.1919 talrika prolifera-individer med smågrenar av andra ordningen: Ent. tubulosa Kütz. f. prolifera (Fl. Dan.) subf. crinitoides n. subf. biol.: libere fluitans, ramulis secundariis instructa, ramuli a cellulis uniseriatis, vel interdum ad basin biseriatis compositi, 60—770 µ longi, 11—20 µ crassi. Vanligen räknades 3 à 4 smågrenar på 1 mm längd. Av uppgifter i litteraturen att döma, förekomma dylika smågrenar även hos huvudformen: ifall tubulosa-formerna,

såsom deras uppträdande i naturen synes giva vid handen, äro av biologisk och icke systematisk art, äro sådana individer med all sannolikhet att uppfatta såsom tidiga utvecklingsstadier av f. prolifera.

Jämväl förekommo i Tölöviken i juli 1919 talrika proliferaindivider, som voro uppblåsta, krusiga och ofta vridna: Ent. tubulosa Kütz. f. prolifera (Fl. Dan.) subf. crispata n. subf.
biol.: libere fluitans, thallus bullatus, crispatus et saepe tortuosus, 4—15 cm longus et
2—4 mm crassus, pallide flavo-virens, ramis
ad apicem attenuatis, —2 dm longis et
0.1—0.4 mm crassis, non crispatis. Hos denna
form iakttogos icke några smågrenar av andra ordningen. En
enda gång sågs en dikotomiskt förgrenad primärgren (strax
ovan basen 52 μ , under förgreningsstället 34 μ , vardera grenen
25 μ tjock).

Neďan lämnas en sammanställning rörande några storleksförhållanden hos Ent. tubulosa. N:ris 1 och 2 hade insamlats i Havshamnen den 4 resp. den 8 juni 1919 (båda vidfästa), N:o 3 i Munkholmssundet den 9 juni, N:o 4 i Lappviken den 30 juni 1919 (lösflytande), N:o 5 i Helsingfors utan närmare lokaluppgift 19. 9. 1896 och N:o 6 i Tölöviken den 4 juli 1919. Ur sammanställningen framgår en anmärkningsvärd överensstämmelse med hänsyn till celldimensionerna hos de skilda tubulosaformerna.

N:o	Namn	Bålens längd i	Bålens bredd i	Innervägg, tjocklek,	Cell-lu- men, höjd,	Yttervägg, tjocklek,	
		$_{ m cm}$	$_{\mathrm{mm}}$	μ	μ	μ	
1.	Huvudformen	45	0.1 - 0.3	2	14	2	
2.	>>	30 - 50	1-2.6	1.5	12	1.5	
3.	>>	6 - 14	0.6-1.3	2	11	2	
4.	>>	10-30	2-2.5	2	14-16	2	
5.	f. prolifera	8-10	0.5 - 1.6	2-2.5	11	2-2.5	
6.	${\bf subf.} \ \ {\it crispata}$	415	24	1.5	12	1.5	

7. Enteromorpha crinita (Roth) J. G. Ag. Den i området allmännaste, ymnigaste och mest varierande arten av släktet, utgörande huvudmassan av den yppiga Enteromorpha-vegetatio-

nen i stadens hamnar och vikar; vid stränderna av Brändö och Drumsö likaså på av kloakvatten m. m. förorenade ställen. På stenar och klippor, bryggors och kajers sten- och trävirke, pålar, båtar och fartyg som en tid stått obegagnade, på marken i strandäng, ymnigast kring medelvattenlinjen, ofta lösflytande. Bålen mörkgrön. Celler i ytbilden i regelbundna längsrader, kvadratiska eller något utdragna i bålens längdriktning eller ofta något kortare än breda, i tvärsnitt isodiametriska eller något utdragna i endera riktningen. Kromatoforen stor, upptagande större delen av cellen och i ytbilden vanligen täckande hela cellrummet.

De talrika formerna kunna, ehuru förbundna med alla övergångar, för Helsingfors-traktens vidkommande uppdelas på tre grupper: α ramosa, β procera-ramulifera och γ linzaeformis.

 α . ramosa, huvudformen och samtidigt den allmännaste och ymnigaste formen. Bålen upprepat fingrenig; de finaste grenarna i sin helhet eller till avsevärd del uppbyggda av en enda cellrad (= monosifona) med celler ofta kortare än breda; cellernas väggar överallt tunna, c. 2 μ , mellanväggarna ofta ännu tunnare: 1—1.5 μ .

Rätt allmänt anträffas exemplar med tjockare huvudstam, 1-3.5 eller nära 4 mm i diam., och med huvudgrenarna 1 mm i diam. eller vanligen därunder. Dessa exemplar utgöra övergångsformer till β -gruppen.

I Kaisaniemiviken, nedanför Botaniska trädgården, iakttogos 5. 12. 1920 unga, ogrenade plantor av 0.5—0.8 mm längd (jfr. sid. 71). I spetsen en enda, i mitten till 3 à 4, vid basen 1 à 2 cellrader. Cellnätet typiskt. Cellerna i regelbundna rader, något utdragna i bålens längdriktning, c. $(7.5-9) \times (5.5-7) \mu$; mellanväggar (i ytbilden) mycket tunna, c. 1 μ , ytterväggar c. 2—2.3 μ .

Bland ramosa-formerna ha inom området iakttagits några modifikationer, vilka, ehuru tydligen utan systematiskt värde, äro av ett visst ekologiskt intresse, då de synas betingade av avvikande yttre villkor. Sådana äro:

Ent. crinita (Roth) J. G. Ag. α ramosa mihi f. ramosissima n. f. biol.: thallus tenuis, 1—10 (— 12) cm longus, 2—3:plex ramosus; ramuli numero-

sissimi, vulgo a cellulis uniseriatis compositi, usque ad 1 mm longi (e. g. in thalli parte 7.7 mm longa 132 ramuli). Est forma parva auctumnalis. — På ett par uppmätta exx. av medellängd var huvudstammen vid basen 60—100 μ och vid det bredaste stället 200—300 μ i diam, de sekundära grenarna vid basen 7—100 μ och smågrenarna 11—18 μ i diam. — Insamlades hösten 1919 på Drumsö på klippstrand och på Potam. filiformis 26 okt., i Gräsviken mittemot Skällarn på havsstrandäng vid lågvatten 26 okt., vid E ändan av Brobergskajen 19 sept., vid Näckens gränd 18 sept. och på Brändö på klappbrygga och på klippstrand på Kasino-udden 16 okt. samt vid Pilviksvägens kloak på rännans trävirke 19 okt.

Ent. crinita (Roth) J. G. Ag. α ramosa f. ramigera n. f. biol.: thallus 2—6 cm longus, caulis primarius ad apicem sensim latior (ad 0.5—1.5 mm). Rami primarii tenues—subtenues (etiam ad basin), ramulis numerosis instructi.

Denna form, som anträffas nära vattenbrynet och ovanför vattenlinjen, synes uppstå vid lämpligt lågvattenstånd av tillräcklig tidsutdräkt med påföljande högvatten. Lågvattnet vore då hinderligt för längdtillväxten hos algen, vilken då den når vattenytan i toppen lätt skadas, varefter vid inträffande högvattenstånd grenarna utväxa. — Formen har antecknats från Havshamnen 12. 9. 09 och från Brändö i viken vid Kasinoudden innanför vassen på klippstrand 16. 10. 19.

Ent. crinita (Roth) J. G. Ag. α ramosa f. crispata n. f. biol.: libere fluitans, thallus bullatus et crispatus, 1.5—22 cm longus et 2—3 mm crassus, fragilis, obscure viridis, ramulis numerosis, ad 3 cmlongis, ramosis instructis, paries internus cellularum paullo incrassatus (3—4.5 μ).

Denna form förekom inblandad med andra alger i Norra hamnen i september 1919. — Genom den bredare huvudstammen visar den, likasom föregående form, hän emot β -gruppen.

 $\beta.$ procera-ramulifera (Ahlner) Hylmö p. 18. Stammens tjocklek betydligt större än grenarnas, över 4 mm, inom Hel-

singfors-området 4—10 mm; grenar av första ordningen ofta över 2 mm tjocka. Fingrenig likasom u, men förgreningen allt mindre riklig och smågrenarna allt färre i den mån tjockleken tilltager. De bredare formerna hava vanligen hoptryckt, kollaberande bål. I de bredaste bålpartierna äro cellerna ställvis förskjutna, men ligga i övrigt städse i regelbundna längsrader. I tvärsnitt äro cellerna isodiametriska eller i endera riktningen något utsträckta (i ett fall c. 11 u höga och 6.7—11 u breda, i ett annat fall lika höga och 4.5—13.5 u breda). Cellväggar tunna och av samma dimensioner som hos u, eller innerväggen stundom något förtjockad (till 4 u).

Iakttagen här och där inom det förorenade området, rikligt t. ex. vid Skatudden.

 γ . linzaeformis n. subsp.: thallus simplex, 28—53 cm longus, 0.3—2 cm latus, arcte compressus, obscure viridis, cellulae \pm regulariter dispositae, parietibus tenuibus instructae, in sectione transversali elongatae, 7—18 μ longae, 3.5—9 μ latae, paries exsternus 2.0—4.5 μ , paries internus 2.5—11 μ . Ab E. linza cellulis minoribus, in seriebus longitudinaliter dispositis differt.

Liknar till yttre habitus i hög grad *Ent. linza*, från vilken den dock vid mikroskopisk undersökning skiljes genom de mindre, i regelbundna längsrader förekommande cellerna.

Förekommer här och där inom det förorenade området, gärna på något djupare vatten: Skatuddskanalen rikl. maj 1921, Långbrokajen 1919, Sörnäs strandväg 1919.

Vid Djurgårdsvägen, nära f. d. avstjälpningsplatsen, iakttogos 19. 12. 20 unga plantor, som närmast tillhöra nu ifrågavarande form. Bålen 0.5—1 dm lång, 0.5—2 mm bred, plattad med ofta kollaberande membraner, dels ogrenad, dels sparsamt grenad (ad β procera-ramuliferam vergens), utan eller med några få monosifona smågrenar. Celler små, uppfyllda av den starkt mörkgröna kromatoforen, uti \pm ordnade längsrader, i tvärsnitt 12—14.5 μ höga och 7—9.5 μ breda; ytterväggen 2.4 μ , innerväggen 2.4—3.6 μ .

8. $Enteromorpha\; Hopkirkii\; (M'Calla)\; J.\; G.\; Ag.\;\; Utmärkande$

för de svagast förorenade delarna av området, där den förekommer pc—st cp: Edesholmudden på yttre sidan, Sanduddsberget, Lappvikens yttre del, Busholmen från Fiskarviken söderut, Havshamnens klappbrygga maj 1921 pc, Skatudden SE udden pc, Sörnäs nedanför fängelseområdet, Brändö SWstrand, Högholmen i NE och E. På stenar och klippor, någon gång fritt kringflytande (Lappviken).

9. Enteromorpha clathrata (Roth) J. G. Ag. Tämligen sällsynt, förekommande endast i områdets yttre, svagt förorenade delar. Antecknad från Sanduddsberget, Lappvikens yttre och mellersta del, Busholmen i Fiskarviken och Munkholmens S-udde. På klippor och stenar, sällan lösflytande (Lappviken), mest pe, någon gång st cp.

Grenändarna äro något olika på olika exemplar, dels enbart eller övervägande polysifona, dels i lika stort antal monosifona, men i så fall med den monosifona delen bestående av blott 3—5—9 celler.

- 10. Percursaria percursa (Ag.) Rosenv. Funnen endast i Edesviken på sandstrand på en mindre fläck cp, intrasslad i sanden, sept. 1921.
- 11. Ilea fulvescens (Ag.) J. G. Ag. Här och där, företrädesvis i områdets måttligt förorenade delar, på klippor och stenar uppe i vattenbrynet, pc—cp, maj till december. Antecknad från klappbryggan i Havshamnen maj 1921; Kaisaniemiviken mellan Botaniska trädgården och Långa bron dec. 1920 och sept. 1921; Sörnäs strax N om Brändö-bron vid ett avträde okt. 1919; nedanför fängelseområdet okt. 1919; Byholmen okt. 1919; Brändö ändan av Tallholmsbrinken, viken vid Kasinoudden innanför vassen, ändan av Turholmsvägen (bland lösliggande alger spars.), Pilviksvägens kloak, allt i okt. 1919; Högholmen viken vid landningsbryggan sept. 1921.
- 12. Ulothrix subflaccida Wille. Mycket allmän och pc—cpp, framträdande i synnerhet i områdets måttligt och svagt förorenade delar, mindre i de mest förorenade partierna. Högst uppe i vattenbrynet på klippor och stenar, bropålar, bryggor och trävirke, maj till december. Svärmsporbildning iakttagen från 9 juni till 3 juli (på laboratoriet även andra tider av året), gametbildning endast en gång: 14. 6. 1919 på sydstranden av

Busholmen. Akinetbildning iakttagen på laboratoriet. Trådarnas bredd, som antecknats för sex skilda tillfällen och varje gång uppmätts på ett tiotal exemplar, uppgår till 5.6—13.5 u, mest 6—9 u. Cellerna isodiametriska eller något kortare eller längre än breda, 4.8—20 u långa. Kromatoforer tydligt skivlika, omslutande hälften eller $^2/_3$ av cellomkretsen, med en tydlig pyrenoid, och här förtjockade in emot cellrummet. — Ett prov av arten har godhetsfullt bestämts av professor N. WILLE.

- 13. Ulothrix pseudoflacca Wille. Här och där i områdets måttligt förorenade yttre delar: Brunnsparken i SE, Skatuddskanalen, Högholmen i viken vid landningsbryggan (troligen något förbisedd, enär Ulothrix-arterna i början av undersökningarna icke höllos i sär). Uppe i vattenbrynet på klippor och stenar, maj till september. Svärmsporbildning iakttagen 13. 5. 21 och 5. 9. 19. Trådarnas tjocklek på Högholmen 9.6—12 u (celler isodiametriska eller till hälften kortare än breda), i Skatuddskanalen 12-16 u (cellernas längd 9-10 u, vid börjande svärmsporbildning 4.5-6 u), i Brunnsparken c. 35 u (cell. l. 18-30 u). Kromatoforen manschettformig, tryckt till cellcylinderns mantelyta, städse dock betydligt smalnande på ena sidan, så tvenne rätt stora delar av mantelytan bli obetäckta (ungefär som i Willes fig. 10, Taf. I, t. v. om den hoptryckta cellen, Nyt Mag. f. Naturvidensk., Bd 48, 1910). med 1 eller stundom 2 tvdliga pyrenoider.
- 14. Stigeoclonium tenue Kütz., forma ad St. longipilum Kütz. vergens. Grenar dels utan, dels med hår. Sterila celler 9—11.3 μ i diam. Togs på Drumsö, vid udden W om färjans landningsställe, 26. 10. 19 på Potam. filiformis st cp. Hölls i kultur på laboratoriet, där riklig svärmsporbildning pågick 31 okt. och 1 nov. Den 5 nov. endast få svärmsporer; svärmspormodercellerna svällde till, erhöllo en relativt tjock vägg (blevo akineter) och delade sig, varpå den ena dottercellen kunde utväxa till en ny sidogren.

I detta sammanhang förtjänar nämnas, att nedersta loppet av bäcken från reningsstationen i Djurgården hösten 1920 utmärkte sig för riklig vegetation av Stigeoclonium tenue.

15. Entoderma sp. Brändö NW-strand, i bottnen av Pilviken, bland landdrivna alger, 19. 10. 1919, på Cladophora

st cp och spars. på *Rhizoclonium riparium*; Majstad 28. 10. 21, spridd på *Rhizoclonium*. Steril, varför arten icke kunnat fastslås. Förgreningen egenartad. Bestämningen gjord av professor N. WILLE.

- 16. Trentepohlia jolithus Ag. Brändö NE strand, S om sista villan, i stänkbältet på rätt brant klippstrand, hösten 1919.
- 17. Rhizoclonium riparium (Roth) Harv. Fiskartorpet pc på sandstrand april 1921, Busholmen W-stranden juni 1919, Byholmen okt. 1919 bland landdrivna alger, Brändö Pilviken likaså, Majstad i erosionsbranten på ängsstrand ep okt. 1921. Med sparsamma rhizoider av 13.5—112 μ längd, ofta krumböjda och ojämna på ytan, häftande vid sandkorn, eller ock utan rhizoider (Fiskartorpet, Brändö; f. implexa Dillw., Rosenv.). Cellerna 22.5—77 μ långa och 18—23 μ breda, yttre cellväggar 2—2.5 μ tjocka.
- 18. Cladophora rupestris (L.) Kütz. I september 1896 insamlad i Brunnsparken, där den av vågorna uppkastats längs stranden i S; senare icke där återfunnen. Tagen av VÄLIKANGAS vid Gråhara i oktober 1920, växande på bryggan på 1—1.5 m djup.
- 19. Cladophora gracilis (Griff.) Kütz. Sörnäs i en vik vid ändan av Bryggaregatan på en stock 12. 10. 19 cp.
- 20. Cladophora glomerata (L.) Kütz. Allmän till täml. allmän i hela området, i de yttre delarna allmännare och cp eller cpp, men sparsammare längre inåt och mycket spars. i de innersta vikarna. Förekommer ofta ± sparsamt inblandad i Enteromorpha-vegetationen, ehuru i klena, 2—10 cm långa exemplar, som man varseblir först vid närmare granskning. Uppträder därjämte på något lägre nivå, stundom i ett skilt bälte (Skatuddskanalen), därvid inom områdets förorenade delar merendels tvinande, tätt besatt med diatomaceer (Gomphonema olivacea, Rhoicosphaenia curvata, m. fl.) och till följd därav brun till färgen. Klippor och stenar, klappbryggor; maj till december.
- 21. Cladophora crystallina (Roth) Kütz. Tämligen sällsynt; endast i rent eller svagt förorenat vatten. Sanduddsberget, Busholmen i Fiskarviken och längre söderut samt längs södra stranden. Klippor och stenar.

- 22. Cladophora marina Roth, Hylmö p. 36. (Clad. patens Kütz., Sjöstedt p. 22). Tämligen sällsynt: Lappvikens yttre del cp juni 1919, Norra kajen innanför vedbryggans norra arm cp sept. 1919. Kringflytande, intrasslad med andra alger.
- Vaucheria sphaerocarpa Nordst. var. dioica Rosenv. Bot. Notiser 1879 p. 190. Edesviken nedanför ryska militärens begravningsplats, ett par fläckar på sandstrand på grunt vatten 23. 9. 21, rikligt fertil (sid. 59). Tämligen stark förorening. Den 18 sept., när samma plats besöktes vid lågvattenstånd. låg all Vaucheria-vegetation ovanför vattenlinjen och var steril; översköljningen vid högre vattenstånd hade sålunda givit anledning till utvecklingen av oogonier och antheridier. Dessa kunna dock även utbildas i luft, såsom framgår av Nordstedts skildring om hans fynd år 1878 av formen vid Lomma vid Öresund (Bot. Not. l. c.): »Denna form tog jag i okt. förlidet år vid Lomma, där den på en större yta bildade ett nästan sammanhängande täcke på ruttnande tång och var inblandad med Enteromorphaarter. Detta ställe stod icke då och tycktes icke på länge hava stått under vatten. — —» Citatet visar därjämte, att formen även på detta fyndställe växte på ett täml. förorenat ställe.

Helsingfors-exemplaren överensstämma med Kolderup-Rosenvinges beskrivning förutom däruti, att oogonier och antheridier voro långskaftade. Antheridierna kunde jämväl förekomma tre och någon gång fyra på samma skaft. Deras uttömningsöppningar voro 2—4. Oosporer klotrunda, 99—118 μ i diam. (5 mätningar), eller mycket brett ovala, $110\times120~\mu$. Trådar 34—48 μ i diam.

24. Vaucheria spp. Sterila trådar eller bestånd flerstädes på rena eller svagt resp. måttligt förorenade, naturliga sandstränder med eller utan inblandad gyttja: Fiskartorpet i april, Edesviken i okt., några ställen mellan Sörnäs hamnudde och fängelseområdet i okt., Brändö i viken vid Kasinoudden i okt. Även lösflytande, ofta i mäktiga massor: Sörnäs hamn i avstängda bassänger, Byholmens insida i öppna fläckar i vassbestånden, oktober. Synes utgöras av två eller flere arter.

7. Characeae.

1. Chara aspera Willd. Endast i rent vatten och därför inom området sällsynt: Fiskartorpet, Drumsö. På 1—2 dm djup på svagt eller måttligt med gyttja blandad, fast sandbotten. April till okt., pc—cp. — Är en av karaktärsarterna i inre och framför allt yttre skärgården i Nyland.

8. Phaeophyceae.

- 1. Ectocarpus confervoides (Roth) Le Jol. Här och där i områdets renaste delar, med plurilokulära sporangier: Sörnäs hamn i avstängd bassäng st cp 5 okt., viken N om Sörnäs hamnudde st cp 5 okt., Brändö SW-strand i algtofsar kring vasstrån 16 okt., Drumsö på Potam. filiformis 26 okt., allt 1919. Längd 1—5 cm.
- 2. Ectocarpus siliculosus (Dillw.) Lyngb. Torde vara täml. allmän i områdets rena och svagast förorenade delar. Med plurilokulära sporangier antecknad från Sanduddens yttre sida intrasslad kring Potamogeton perfoliatus 2 juli, Gräsvikens norra strand lös bland Enterom. crinita 3 juli, sköljhusen uti Havshamnen på golvstockarna spars. 5 sept., allt 1919. Längd 1—4 dm.

Sterila exemplar anträffas oftare än fertila och stundom i rätt talrik mängd (t. ex. vid Högholmens N stränder strödda på sandbotten och uppkastade i sept. 1921). Torde oftare tillhöra denna än föregående art.

3. Pylaiella litoralis (L.) Kjellm. Tämligen allmän i områdets rena och svagast förorenade delar, ofta med plurilokulära sporangier (maj till sept.), sällan med unilokulära (14. 6. 19 vid W-stranden av Busholmen). Lappudden, Busholmens yttre stränder flerstädes, Munkholmens inre strand, klappbryggan i Havshamnen, Ulrikasborgs badhus, N. Kajen, Högholmens NE och E stränder, Sveaborg. Klippor och stenar, klappbrygga, maj till september. Ofta steril. — Tagen med unilokulära sporangier av I. Välikangas på Gråhara i okt. 1920, växande på Fucus på bryggan på 1—1.5 m djup.

4. Fucus vesiculosus L. Endast i rent vatten och därför inom det undersökta området rätt sällsynt: Lappudden längs västra stranden cp, Busholmens SW- och S-strand, Drumsö. Uppkastad i Humleviken och Edesviken samt i vikar på Drumsö.

— De förekommande formerna ha icke närmare undersökts.

9. Rhodophyceae.

- 1. Ceramium diaphanum Harv. År 1896 uppkastad på stranden invid Ulrikasborgs badhus i Brunnsparken, bl. a. växande på bitar av Furcellaria; numera icke därstädes iakttagen. Busholmen: viken i SW intrasslad i kringdrivande Fucus, sydstranden kringflytande i strandskvalpet. Drumsö vid udden W om ångfärjans landningsplats växande spars. på Potam. filiformis 26. 10. 1919. Tagen med tetrasporangier på Gråhara av I. Välikangas 12. 10. 20, växande på Fucus på bryggan på 1—1.5 m djup.
- 2. Furcellaria fastigiata (Huds.) Lamour. Endast tagen uppkastad på stranden: i trakten av Ulrikasborgs badhus 1893 och 1896, Busholmens S-strand 1919.

10. Fungi.

- 1. Lagenidium Rabenhorstii Zopf. Lappvikens mellersta del, spars. på steril, kringdrivande Spirogyra 30 juni 1919.
- 2. Rhizophidium sp. Kaisaniemivikens N-strand nära Långa bron här och där rikl. på Ilea fulvescens 5 dec. 1920. Unga sporangier 6—7 u i diam. Svärmsporer ej iakttagna. Till synes en enda fin, ogrenad myceltråd.
- 3. Mucor sp. Sporer brett ovala, $(8.2-9.6) \times (6.8-8.2)$ u. Arten, som tyvärr icke blivit närmare undersökt, hör till Sectio III, Cymo-Mucor, Fischer i Rabenhorsts Kryptogamenflora, Zweite Aufl., IV. Abt., Phycomycetes p. 186.

Utvecklades inom c. 2 veckor på mudder, som tagits i bottnen av Tölöviken 18. 5. 1919 vid utflödet från ett täckdike och hållits fuktigt under glasbetäckning.

- 4. Saprolegnia dioica de Bary. Infångades hösten 1898 i havsvattnet i viken strax W om Ulrikasborgs badhus i Brunnsparken (jfr. Medd. Soc. Fauna et Flora Fenn. 29, 1904, p. 165).
- 5. Diplosporium alboroseum Karst., Meddelanden Soc. Fauna et Flora Fenn. 16, 1888, p. 44. Utvecklades i laboratoriet på mudder från Tölövikens botten samtidigt som Mucor (se ovan).

Konidierna voro äggrunt avlånga, med smalare ändan medels ett helt litet tappformigt utsprång fästa vid utbuktningar å hyfändarna, vid mitten något insnörda, tvåcelliga, utan oljedroppar, färglösa, 25—28 μ långa och 13—14 μ breda.

6. Cladosporium herbarum (Pers.) Link. Kaisaniemivikens N-strand nära Långa bron i vattenbrynet 5. 12. 1920; en enda, mikroskopisk koloni i ett hemfört prov. Hyferna voro oregelbundet greniga, blek—mörkbruna, c. 5 μ tjocka. Konidierna mest ensamma, avlånga l. oftare äggrunda, bruna, 2-celliga och vid tvärväggen insnörda, 11—17 μ långa och 6.5—7 μ tjocka.

Vid Fiskartorpet iakttogs i april 1921 på fjolårets vasstrån i vattenbrynet ett sterilt, brunfärgat mycelium, som måhända tillhör denna eller någon närastående art. Celler 7—15 μ långa och 4.5—6 μ tjocka.

11. Lichenes.

- 1. Verrucaria maura Wahlenb. Här och där i områdets svagast förorenade delar, vanligen spars., steril och klent utvecklad. Humleviken berget vid simhuset, Sanduddens yttre sida på det branta berget, Lappuddens västra strand, Gräsviken på udden mittemot Skällarn och vid ändan av Busholmskajen på nordsidan av klippa, Busholmens W-strand på spridda ställen, Munkholmens yttersta S-udde i en fläck om 1 m², vid Ulrikasborgs badhus några rester på en strandsten, Drumsö N-strand vid brant berg och på stenbarriär vid vassvik i NW.
- 2. Biatora sulphurea (Hoffm.). Är enligt benäget meddelande av dr E. A. Wainio synonym med Lecidea circumdiluta Nyl. i Flora 1874 p. 11, vilken beskrivits enligt av dr Wainio på Mjölö utanför Helsingfors insamlade exemplar. Föres av Th. Fries Lich. Scand. p. 258 till Lecanora, men saknar, såsom

vid företagen undersökning framgick, gonidier i det av hyalina tätt ställda hyfer uppbyggda excipulum. — Funnen 1919 i Brunnsparken ovanför östra simhusbyggnaden på en uppskjutande bergknall.

- 3. Rhizocarpon polycarpum (Hepp) Th. Fr. Sandholmen, yttre stranden, på berget i stänkbältet.
- 4. Rhizocarpon geminatum (Fw.) Körb. I områdets yttre, alls icke eller lindrigt förorenade delar i stänkbältet. Berget på Sanduddens yttre sida, Sandholmens yttre strand, Brunnsparken nära simhusen, Rovholmens inre sida på brant klippstrand.
- 5. Gyrophora hirsuta (Ach.) Fw. Denna art har en anmärkningsvärd förekomst vid Humleviken, där den på berget W om simhuset är alldeles dominerande på vidsträckta, lodräta väggar strax ovan stänkbältet. Läget öppet mot S. Även fertil.
- 6. Acarospora discreta (Ach.) Th. Fr. Brändö, udden längst i NE.
- 7. Aspicilia gibbosa (Ach.) Körb. Sandholmens yttre strand, på berget i gränsbältet.
- 8. Aspicilia aquatica (Fr.) Körb. Här och där i områdets svagt förorenade delar: Sandholmens yttre strand i gränsbältet, Munkholmen i övre stänkbältet, Brunnsparken vid simhusen, Rovholmens inre sida på brant klippstrand.
- 9. Lecanora prosechoidiza Nyl. Här och där i områdets rena och svagast förorenade delar, spars. till st cp, på orena ställen tynande. Edesholmsudden på yttre sidan, Busholmen NE om Fiskarviken, Brunnsparken ovanför östra simhusbryggan, Brändö Kasinoudden på yttre sidan, Drumsö på stenbarriär vid vassvik i NW. Är utdelad från Helsingfors-trakten i det av Norrlin & Nylander utgivna exsiccatverket Herbarium Lichenum Fenniae, Fasc. VI, under N:o 278: »Ad Helsingforsiam, supra scopulos marinos (a) et saxa littoralia sinus Tölöensis (b)». Vid »Tölöviken» (Djurgårdsviken) fanns arten ännu i slutet av 1890-talet, men är numera utgången.
- 10. Squamaric saxicola (Poll.) Nyl. Här och där i områdets måttligt förorenade delar i stänk- och gränsbältena, vanligen st cp, alltid frodig och välutvecklad. Humleviken på berget W om simhuset, Sanduddsberget, Brunnsparken vid simhusen, Sörnäs

vid ändan av Bryggaregatan, stranden nedanför Brändö-gård, Högholmen vid sundet emot Paloholmen.

- 11. Squamaria *albomarginata Nyl. Tämligen sällsynt; i stänk- och gränsbältena eller supramarint. Städse välutvecklad, vanligen riklig. Humleviken på berget W om simhuset, Sanduddsberget, Brunnsparken nära simhusen, Broberget.
- 12. Squamaria cartilaginea (Ach.) Nyl. Brunnsparken bakom västra simhuset en fläck st cp, Högholmen berget i SW mycket spars.
- 13. Parmelia prolixa Ach. Framträdande i gränsbältet å följande ställen: Sandholmens yttre strand, Brunnsparken vid simhusen, Högholmen vid sundet emot Paloholmen.
- 14. Caloplaca murorum (Hoffm.) Th. Fr. Flerstädes i områdets yttre och minst förorenade delar, i stänkbältet, spars. till st cp, ofta blott några få eller ett par kolonier, välutvecklad på mer undangömda ställen. Sanduddsberget, Lappuddens W-strand, Busholmens S-strand, Sandholmens yttre strand, Munkholmen, W om Helsingfors siminrättning på ett enda ställe och mycket spars., Brändö Kasinoudden, Drumsö vid vassviken i NE.
- 15. Xanthoria parietina (L.) Th. Fr. var. aureola (Ach.). Här och där i områdets yttre och minst förorenade delar, i stänkbältet, spars. till rikl., på två st. antecknad på fågelsittplatser. Sanduddsberget, Sandholmens yttre strand, Sandvikens W-strand nära yttre udden på flyttblock (troligen fågelsittplats), Munkholmen, klippa W om H:fors siminrättning, Brändö Kasinoudden yttre sidan spars. och fågelsittplats rikl.
- 16. Xanthoria lychnea (Ach.) Th. Fr. Antecknad på två ställen i supramarina bältet: högst uppe på Sanduddsberget på en sten på fågelsittplats, Brunnsparken ovanför östra simhuset högst uppe på en bergknall spars. (troligen övergiven fågelsittplats).
- 17. Buellia coniops (Wahlenb.) Th. Fr. Tämligen sällsynt och spars. i områdets yttre och minst förorenade delar, i övre stänkbältet. Humleviken på berget W om simhuset, Sandvikens W-strand nära yttre udden på flyttblock, Munkholmen; klippa W om H:fors siminrättning, Brunnsparken ovanför östra simhuset, Högholmen 1907 (sågs icke 1921).

- 18. Rinodina cacuminum (Th. Fr.) Malme. Lappuddens W-strand på ett ställe tillsammans med Caloplaca murorum.
- 19. Rinodina milvina (Wahlenb.) Th. Fr. Här och där i områdets yttre och minst förorenade delar, i stänkbältet, spars. till rikl. Lappuddens W-strand, Sandholmens yttre strand. Munkholmen, Rovholmens inre sida på brant klippstrand, stranden nedanför Brändö-gård på låg klippa (vacker), Högholmen vid sundet mot Paloholmen.
- 20. Physcia aquila (Ach.) Nyl. Iakttogs omkr. år 1900 eller något år tidigare på havssidan av berget vid »Vallarna» i Brunnsparken av lektor C. W. Fontell och förf. Har senare förgäves eftersökts.
- 21. Physcia caesia (Hoffm.) Nyl. Tämligen allmän; dels i övre stänkbältet, dels supramarint på ställen med nedsipprande vatten, på fågelsittplatser, etc., ofta långt från stranden. Följande fyndställen ha vid nu ifrågavarande undersökningar antecknats: högst uppe på Sanduddsberget på sten (fågelsittplats), Sandholmens yttre strand i övre stänkbältet, Munkholmen d:o, Brunnsparken vid simhusen i nedsipprande vatten, Brändö Kasinouddens yttre sida spars., Drumsö på stenbarriär vid vassvik i NW.
- 22. *Physcia tribacia* (Ach.) Wain. Munkholmen i övre stänkbältet, klippa W om H:fors siminrättning, Brunnsparken ovanför östra simhuset.
- 23. $Physcia\ lithotea\ (Ach.)$ Nyl. Munkholmen i övre stänkbältet, Brunnsparken vid simhusen i nedsipprande vatten.

12. Musci.

- 1. Bryum lapponicum Kaur. Sandholmens yttre strand i springor i berget.
- 2. Schistidium maritimum (Turn.) Bryol. eur. Munkholmen i övre stänkbältet, Brändö Kasinoudden på yttre sidan i klippspringa.
- 3. $Hypnum\ fluitans$ (Dill.) L. Brändö N-strand närmare holmarna i NW spars. här och där i vattnet innanför vassen längs stranden.

13. Monocotyledones.

- 1. Allium schoenoprasum L. Här och där i områdets yttre delar. Klippspringor, klippfördjupningar; spars. till st cp. Sanduddsberget, Lappudden några ställen, Busholmen S-stranden, Sandholmens yttre strand, Munkholmen flerstädes, Brunnsparken ovanför östra simhusbyggnaden ett bestånd, mellan Brändö och Rovholmen på låg klippa.
- 2. Juncus Gerardi Lois. Täml. allmän i områdets yttre delar. Havsstrandängar, stenstränder, klippspringor, klippfördjupningar; spars. till cp. De innersta fyndställena äro: Fiskartorpet, Sanduddens yttre sida, Lappudden, Busholmens S-strand, Sandholmens SE-strand, Brunnsparken vid simhusen och Ulrikasborgs badhus, Högholmen vid sundet mot Vrakholmen, Brändö SW-strand samt vid Kasinoudden och upp emot Härtonäsbron, mellan Brändö och Rovholmen på låg klippa.
- 3. *Iris pseudacorus* L. Ett bestånd vid stranden nedanför Brändö-gård innanför vassen.
- 4. Lemna trisulca L. Här och där i områdets inre delar på svagt förorenade ställen. Långgrunda vikar och stränder, ofta innanför vattengräsbestånden; st cp till cp. Munksnäs, Sörnäs ändan av Brädgårdsgatan i avstängd bassäng, Byholmens S-strand, Brändö längs stränderna i N, Rovholmens inre sida, Brändö-gård.
- 5. Scirpus maritimus L. Fiskartorpet i grunt vatten vid stranden st cp, Munksnäs längs stranden ytterom bron st cp.
- 6. Scirpus Tabernaemontani Gmel. I viken S om Sandudden spars., bottnen av Tölöviken ett par tiotal små bestånd.
- 7. Scirpus uniglumis Link. Här och där i områdets yttre delar. Havsstrandängar, stenstränder, klippfördjupningar; st cp. Fiskartorpet, Lappudden, Busholmens och Sandholmens yttre stränder, Brunnsparken vid simhusen och Ulrikasborgs badhus.
- 8. Phalaris arundinacea L. Täml. allmän i områdets yttre delar. Stenstränder, sandstränder, klippspringor; spars. till cp. Busholmens och Sandholmens yttre stränder, Munkholmen, W om Helsingfors siminrättning, Brunnsparken S om Ulrikasborgs badhus, Högholmen vid sundet mot Vrakholmen.

- 9. Alopecurus nigricans Horn. Högholmen vid sundet mot Vrakholmen ett vackert bestånd på havsstrandäng 1921.
- 10. Phragmites communis Trin. Bildar vidsträckta bestånd i områdets inre delar: Humleviken, Tölöviken, viken mellan Majstad och Hermanstad, mellan Brändö och Brändö-gård; i de yttre delarna glesare bestånd av mindre omfång.
- 11. Poa irrigata Lindm. Lappudden uti ängsfläckar i klippfördjupningarna.
- 12. Puccinellia retroflexa (Curt.) Holmb. H. och d. i områdets yttre delar i svallbältet; bergspringor; sparsam. Sanduddsberget, Lappuddens västra strand, Munkholmens S-udde, Högholmen udden i SW.
- 13. $Puccinellia\ distans$ (L.) Parl. På strandängar vid Tölöviken.
- 14. Festuca rubra L. subvar. arenaria Fr. H. o. d. uti områdets yttre delar. Havsstrandängar, stenstränder, klippspringor, klippfördjupningar; spars. till st cp. Sanduddens yttre sida, Sandvikens W-strand längst utåt, klipporna W om H:fors siminrättning, Brunnsparken.
- 15. Elymus arenarius L. Flerstädes uti områdets yttre delar. Sandstränder, stenstränder, strandbranter, klippspringor; mest spars. Sanduddens yttre sida, Busholmens och Sandholmens yttre stränder, klippa W om Helsingfors siminrättning, Brunnsparken vid simhusen och S-stranden längst i öster, Högholmen vid sundet mot Vrakholmen och längs SW-stranden (st cp).
- 16. Triglochin palustre L. Sörnäs vid ändan av Brädgårdsgatan i avstängd bassäng.
- 17. Triglochin maritimum L. Täml. allmän i områdets yttre delar. Havsstrandängar, stenstränder, klippfördjupningar; spars. till st cp. Sanduddens yttre sida, Lappudden, Busholmen nära Fiskarviken och S-stranden, Sandholmens SE-strand, Munkholmen S-udden, Brunnsparken vid simhusen och E om Ulrikasborgs badhus, Högholmen vid sundet mot Vrakholmen, Brändö viken vid Kasinoudden och E-stranden på udde nära Härtonäsbron.
- 18. Potamogeton perfoliatus L. Täml. allmän i områdets yttre, sällsynt i dess inre förorenade delar. Vikar och andra

skyddade ställen; st cp till cp. Sanduddens yttre sida, Lappvikens yttersta del, Skatuddskanalen, Sörnäs vid ändan av Brädgårdsgatan uti avstängd bassäng, vattnen mellan Brändö och Brändö-gård innanför Rovholmen, Drumsö vassvik i NW.

19. Potamogeton pectinatus L. Sörnäs vid ändan av Bräd-

gårdsgatan uti avstängd bassäng några exx.

20. Potamogeton filiformis Nolte. Stranden nedanför Brändögård, Drumsö vid udden W om ångfärjans landningsvik.

14. Dicotyledones.

- 1. Salix fragilis L. Långbrokajen sju gamla exx.; Sörnäs viken vid ändan av Bryggaregatan längs stranden under fängelseområdet 1919 åtta vackra, åldriga exx. Sannolikt på båda ställena planterad.
- 2. Silene inflata Sm. f. litoralis (Rupr.). Sanduddens S-strand i strandbranten.
- 3. $Spergularia\ canina\ Leffl.$ Sanduddens S-strand i strandbranten.
- 4. Atriplex hastatum L. Edesviken på sandstrand sept. 1921 ett vackert bestånd; Tölöviken; Sörnäs mellan hamnudden och Brändö-bron okt. 1919 på utfyllt strandområde massvis jämte A. patulum L. och A. oblongifolium W. et K.
- 5. Myriophyllum spicatum L. Sörnäs ändan av Brädgårdsgatan i avstängd bassäng på bottnen, med vinterknoppar 12 okt. 1919; Drumsö N-strand uppkastad.
- 6. Ceratophyllum demersum L. Edesviken nedanför ryska begravningsplatsen, spars., landdriven, 18. 9. 1921.
- 7. Sorbus aucuparia L. Munkholmen i klippfördjupning ett buskartat exemplar.
- 8. Potentilla anserina L. Viken S om Sandudden på havsstrandäng cp, längst utåt vid Sandviken på stenstrand, klipporna W om H:fors siminrättning.
- 9. Lotus corniculatus L. H. och d. med den för åverkan skyddade Lappudden såsom centrum. Havsstrandängar, klippfördjupningar; spars. till st ep. Viken S om Sandudden några exx., Lappudden flere vackra bestånd, Busholmens S-strand Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

på två ställen, Munkholmen (på ruderatplatser) i NE några exx. och i SE några exx., allt år 1919.

- 10. Glaux maritima L. Täml. allmän i områdets yttre delar. Havsstrandängar, klippfördjupningar, stenstränder; vanligen st cp. Sanduddens yttre sida, Lappudden, Busholmen nära Fiskarviken, Sandholmens SE-strand, Brunnsparken vid simhusen och viken W om Ulrikasborgs badhus, Högholmen vid sundet mot Vrakholmen, Brändö SW-strand.
- 11. Plantago maritima L. Tämligen allmän i områdets yttre delar. Havsstrandängar, klippspringor och -fördjupningar; spars. till st cp. Sanduddens yttre sida, Lappudden, Busholmens S-strand, Brunnsparken vid simhusen, Högholmen vid sundet emot Vrakholmen, klippa mellan Brändö och Rovholmen.
- 12. Tanacetum vulgare L. Sanduddens yttre sida rikl. i strandbrant, Högholmens SW-strand op bland klibbalarna och i bergsbranten.
- 13. Sonchus arvensis L. var. maritimus Wahlenb. Här och där i områdets yttre delar. Stenstränder, klippspringor. Yttre delen av Sandvikens W-strand, Munkholmens S-udde vackra bestånd, klipporna W om H:fors siminrättning.

15. Floristisk översikt.

Nedan lämnas en översikt av antalet arter, som av de olika huvudgrupperna i artförteckningen upptagits. Härvid bör framhållas, att av schizomyceter endast de största och mest iögonenfallande arterna uppmärksammats, samt att diatomaceer och flagellater blott tillfälligtvis till arten bestämts, varjämte de rena stränderna i relativt mindre grad beaktats och av lavar, mossor och kärlväxter blott de i växtgeografiskt och smutsekologiskt avseende betydelsefulla medtagits. De meddelade siffrorna giva emellertid en föreställning om i vilken grad olika systematiska grupper lämnat bidrag till områdets litorala land- och vattenflora samt utvisa med önskvärd tydlighet, att antalet litorala växtformer över huvud icke är så alldeles ringa.

1. Schizomycetes	13	arter	8.	Phaeophyceae	4	arter
2. Schizophyceae	32	»	9.	$Rhodophyceae \dots$	2	>>
3. Flagellata	2	>>	10.	Fungi	6	»
4. Diatomaceae	9	»	11.	Lichenes	23	»
5. Conjugatae	4	»	12.	Musci	3	»
6. Chlorophyceae	25	»	13.	$Monocotyle dones\ .$	20	»
7. Characeae	1	»	14.	Dicotyledones	13	>>

Summa 157 arter

CITERAD LITTERATUR.

- AHLNER, KLAS. Bidrag till kännedomen om de svenska formerna af algslägtet Enteromorpha. Akad. afh. Upsala. Stockholm 1877.
- Bergman, K. G. Studier öfver inverkan af Helsingfors affallsvatten på vattnen kring staden sommaren 1908. — Hälsovårdsnämndens i Helsingfors årsberättelse för år 1907. Helsingfors 1908.
- Bornet, Ed. et Flahault, Ch. Revision des Nostocacées hétérocystées.

 Ann. d. Sc. nat., VII:e Sér., tomes III, IV, V et VII, 1886—1888.
- Brenner, Widar. Strandzoner i Nylands skärgård. Botaniska Notiser för år 1916, sid. 173—191.
- Växtgeografiska studier i Barösunds skärgård. I. Allmän del och floran. — Acta Soc. F. et Fl. Fenn. 49, N:o 5, 1921.
- Buch, Kurt. Ammoniakstudien an Meer- und Hafenwasserproben. Havsforskningsinstitutets skrift n:o 2. Helsingfors 1920.
- COHN, FERDINAND. Untersuchungen über Bacterien II. Beitr. zur Biologie der Pflanzen. Erster Band. Drittes Heft. 1875.
- COLLINS, F. S. The Ulvaceae of North America. Rhodora, Vol. 5, N:o 1, 1903.
- ELFVING, FREDR. Anteckningar om Finlands Nostocaceae heterocysteae.
 Medd. Soc. F. Fl. Fenn. 21, 1895, sid. 54—59.
- ENGLER, ADOLF. Ueber die Pilz-Vegetation des weissen oder todten Grundes in der Kieler Bucht. — Vierter Bericht d. Kommission z. wissenschaftl. Unters. d. Deutschen Meere in Kiel, für die Jahre 1877 bis 1881. VII. bis IX. Jahrgang. S. 185—194.
- GOMONT, MAURICE. Monographie des Oscillariées. Ann. d. Sc. nat., VII:e Sér., tomes 15 et 16, 1892.
- Granqvist, Gunnar och Buch, Kurt. Talassologiska iakttagelser i fjärdarna kring Helsingfors. — Havsforskningsinstitutets skrift N:o 8. Helsingfors 1921.
- Helsingfors Stadsfullmäktige. Drätselkammarens betänkande N:o 1 i fråga om reglering af stadens afloppsförhållanden. — Helsingfors Stadsfullmäktiges Handlingar N:o 41 för år 1915.

- HYLMÖ, D. E. Studien über die marinen Grünalgen der Gegend von Malmö. — Arkiv för botanik utg. af K. Sv. Vet.-Akad., Bd. 14, N:o 15. Stockholm 1916.
- HÄYRÉN, ERNST. Über den Saprophytismus einiger Enteromorpha-Formen. — Medd. Soc. F. Fl. Fenn. 36, 1910, sid. 157—161.
- Om växtgeografiska gränslinjer i Finland. Geogr. Fören. Tidskr. (Terra) 25, 1913, sid. 53—75.
- Über die Landvegetation und Flora der Meeresfelsen von Tvärminne. Acta Soc. F. Fl. Fenn. 39, N:o 1. Helsingfors 1914.
- KLINGSTEDT, F. W. Beiträge zur Kenntnis der Oscillatoriaceen Finlands. Medd. Soc. F. Fl. Fenn. 33, 1907, s. 113—117.
- Kolkwitz, R. Über die Planktonproduktion der Gewässer, erläutert an Oscillatoria Agardhii Gom. — Landw. Jahrb., Erg.-Bd. V, 1909, s. 449—472. (Efter referat i Hedwigia.)
- Pflanzenphysiologie. Jena 1914.
- Schizomycetes. I »Pilze I, Kryptogamenflora der Mark Brandenburg und angr. Gebiete hrsg. v. d. Bot. Verein d. Prov. Brandenburg». Band V. Leipzig 1915.
- Kolkwitz, R. und Marsson, M. Ökologie der pflanzlichen Saprobien. Ber. Deutsch. Bot. Ges., Bd. 26 a, H. 7, sid. 505—519. Berlin 1908.
- Kylin, Harald. Svenska västkustens algregioner. Svensk Botanisk Tidskrift. Bd. 12, 1918, sid. 65—90.
- LEMMERMANN, E. Algen I, uti: Kryptogamenflora der Mark Brandenburg und angrenzender Gebiete, herausg. v. d. Botan. Ver. d. Prov. Brandenburg. Leipzig 1910.
- LEVANDER, K. M. Muutamia havaintoja Töölönlahden veden »viheriöimisestä». Luonnon Ystävä 12, 1908, sid. 114—118.
- Till kännedom om planktonbeskaffenheten i Helsingfors inre hamnar. Medd. Soc. F. Fl. Fenn. 39, 1913, sid. 26—36.
- Meddelande om Helsingfors hamnplankton. Ibid. 44, 1918, sid. 217—219.
- Finska Vetenskaps-Societetens Vattenbiologiska Undersökning år 1920. — Övers. F. Vet.-Soc. Förh., Bd. 63, Avd. C, N:o 3. Helsingfors 1921.
- LINKOLA, K. Studien über den Einfluss der Kultur auf die Flora in den Gegenden nördlich vom Ladogasee. I. Allgemeiner Teil. — Acta Soc. F. Fl. Fenn. 45, N:o 1, 1916.
- LORENZ, J. R. Physicalische Verhältnisse und Vertheilung der Organismen im Quarnerischen Golfe. Wien 1863.
- Schmidt, Johs. Danmarks blaagrönne Alger (Cyanophyceae Daniae).
 Botanisk Tidsskrift udg. af den Bot. Forening i Kjöbenhavn.
 Bd. 22, 1899, s. 283—418.
- Sernander, Rutger. De nordeuropeiska hafvens växtregioner. Svensk Botanisk Tidskrift, Bd. 11, 1917, sid. 72—124.
- SJÖSTE.JT, GUNNAR. Algologiska studier vid Skånes södra och östra kust.— Lunds Universitets Årsskrift, N. F., Avd. 2, Bd 16, Nr 7, Lund 1920.
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

- SMITH, GILBERT MORGAN. Phytoplankton of the Inland Lakes of Wisconsin. Madison 1920.
- WARMING, EUG. Om nogle ved Danmarks Kyster levende Bakterier. Vidensk. Medd. fra den naturhist. Forening i Kjöbenhavn. 1875, sid. 307—420.
- West, G. S., and West, W. A comparative study of the Plankton of some Irish lakes. Trans. Irish Acad. 33, 1906.
- WILLE, N. Algologische Notizen XVI—XXI. Nyt Magazin f. Naturvidensk., Bd. 48. Kristiania 1910.
- WINOGRADSKY, S. Beiträge zur Morphologie und Physiologie der Bacterien. Heft I. Zur Morphologie und Physiologie der Schwefelbacterien. Leipzig 1888.
- Witting, Rolf. Havsforskningsinstitutets värksamhet under år 1919. Havsforskningsinstitutets skrift N:o 1, Helsingfors 1920. — D:o under år 1920. Ibid. N:o 7, Helsingfors 1921.
- Fjärdarna kring Helsingfors med hänsyn till vattenomsättningen och föroreningen. — Havsforskningsinstitutets skrift n:o 11. Helsingfors 1922.
- ZILLIACUS, A. Berättelse öfver värksamheten vid Helsingfors stads laboratorium för sanitära undersökningar år 1904. — Hälsovårdsnämndens i Helsingfors årsberättelse för 1904. Helsingfors 1905.

ZUSAMMENFASSUNG.

Über die Einwirkung der Verunreinigung auf die Vegetation und die Flora der Ufer im Hafengebiet von Helsingfors.

- I. Einleitung (S. 1—4). Die Studien sind im Auftrage der Wasserbiologischen Untersuchungen der Societät der Wissenschaften in Finnland, im Anschluss an physikalische und chemische Wasseruntersuchungen des Instituts für Meeresforschung, in den Jahren 1919—1921 ausgeführt worden. Bei 39 Exkursionen längs einer Uferlinie von etwa 28 km ist das Material zusammengebracht und durch Beobachtungen und Entnahme von Proben an einzelnen Stellen zu anderen Zeiten ergänzt worden.
- II. Allgemeine Übersicht (S. 5—22). Im verunreinigten Hafengebiet von Helsingfors werden mehrere Arten und Associationen des reinen Salz- und Brackwassers vermisst. Statt dessen findet man zahlreiche andere Arten und Pflanzengesellschaften. Am hervortretendsten ist die Vegetation von Enteromorpha crinita, die als ein grünes Band entlang den Felsen und Steinen der Ufer und der Kaie der Stadt an der Wasser-oberfläche dahinzieht. Charakteristisch sind ferner Ulothrix subflaccida, Ilea fulvescens, die weissen Fadenbakterien, einige Oscillatoria Arten u. s. w. Vgl. die Karte des untersuchten Gebietes S. 6, wo die bebauten Partieen gestrichelt sind. Tiefeverhältnisse S. 7—8. Temperatur und Salzgehalt des Wassers S. 8—9. Einteilung des Gebietes in Wasserbecken S. 10—11, nebst einer Karte S. 10.

Die Verunreinigung und ihre Einwirkung auf die Verteilung der Arten, S. 11—18. Die Lage der 45 Kloakenmündungen der Stadt geht aus der Karte S. 12 hervor; die Mündungen sind durch Kreise dargestellt, deren Grösse mit dem Rohrdiameter zunimmt (siehe die Figurenerklärung). Die Menge des Abwassers ist zu 0.35 m³ in der Sekunde berechnet worden; Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

die Schmutzmenge, d. h. der Abdampfrückstand des Kloakenwassers beträgt nach Bergman etwa 1 kg pro m³, davon organische Substanzen 0.43 kg pro m3. - Im Anschluss an das System von Kolk-WITZ und MARSSON (1908) sind die in der Gegend reichlicher auftretenden Arten auf 6 Gruppen verteilt worden (S. 14-15); polysaprobe, stark mesosaprobe, schwach mesosaprobe, oligosaprobe, indifferente und katharobe Arten. Hierbei werden die Arten des reinen Meerwassers als katharob betrachtet. Eine Übersicht dieser Arten nach systematischen Gruppen findet man in der Tabelle S. 16. Die Anzahl der in höherem Grade hervortretenden saproben Arten ist 51. Die weissen Fadenbakterien sind polysaprob; die Schizophyceen erreichen ihren Höhepunkt in den mesosaproben Gruppen; die Diatomaceen treten besonders an schwach verunreinigten Stellen hervor; die Chlorophyceen sind in bedeutender Anzahl oligo- und β-mesosaprob; die Wasserpilze gedeihen bei mittlerer Verunreinigung; mehrere Monocotyledonen sind indifferent; die Characeen, Braun- und Rotalgen sind katharob. — Auch in der supralitoralen Region sind die Pflanzen von der Verunreinigung beeinflusst; z. B. sei erwähnt, dass die Strandflechten, mit Ausnahme der Squamaria-Formen, langsam absterben. Zuletzt (S. 17-18) werden die Strandarten in ihrer Beziehung zur Kultur betrachtet. Als anthropurg sind dabei solche anthropochore Formen aufgefasst, die von der Kultur nicht nur bedingt, sondern aller Wahrscheinlichkeit nach auch hervorgebracht, geschaffen worden sind: Enteromorpha crinita und E. tubulosa (auch werden Beispiele aus der Gruppe der Phanerogamen genannt).

Die Intensität der Verunreinigung in den verschiedenen Teilen des Gebietes wird durch die Kartenskizze S. 19 erläutert: ⊙ polysaprobe, ⊙ stark, ∸ schwach, ∨ äusserst schwach mesosaprobe, | oligosaprobe Gebiete; mit der Strandkontur parallele Linie ungestörtes Gebiet; Ufer ohne Zeichen nicht besucht.

Unter den Uferregionen (S. 20—22) wird jetzt an den Küsten der Ostsee die litorale Region mit Sernander (1917), Kylin und Sjöstedt als der periodisch blossgelegte Meeresboden definiert, wo das Wasser durch Auswasser oder Wellensaugen zur Senkung unter den Normalvasserstand gebracht wird. Somit eine Beschränkung der früheren Auffassung. Demgemäss wird die sublitorale Region nach oben ausgedehnt und in einen oberen Teil mit Grün- und Braunalgen und einen unteren mit Rotalgen geteilt.

III. Die Vegetation (S. 23—56). Beim Studium der Vegetation ist Bidrag t. känned. af Finl. der Verf. von den einzelnen Pflanzengruppierungen ausgegangen und hat auf Grund der in der Natur gemachten Aufzeichnungen die Associationen aufgestellt und beschrieben. Ferner war der Einfluss der äusseren Faktoren auf die Vegetation Gegenstand der Untersuchung. Was speziell den Grad der Verunreinigung betrifft, sei hervorgehoben, dass ja jener in der Nähe der Kloakenmündungen am grössten ist und mit dem Abstand von denselben abnimmt. Wenn also die Associationen in regelmässiger Reihenfolge nach einander von der Kloakenmündung nach den Seiten hin auftreten, so ist man berechtigt zu folgern, dass die in der Nähe der Mündung auftretenden Associationen an mehr, die in grösserem Abstand auftretenden an weniger verunreinigtes Wasser gebunden sind. In dieser Weise erhält man Serien von Associationen mit immer geringerem Verunreinigungsgrad im Wasser:

- a). Polysaprobe Associationen: die reine Bakterienassociation (Bacterietum compactum).
- b). Stark mesosaprobe Associationen: die Oscillatoria-Association des Bodens (Oscillatorietum benthonicum), die Ass. von weissbelegter Enteromorpha crinita (Enteromorphetum albidum), von weissbelegter Ulothrix (Ulothricetum albidum), von weissbelegter Cladophora (Cladophoretum albidum), die verunreinigte Ass. von Potamogeton perfoliatus (Potamogetonetum saprobicum), die verunreinigte Ass. von Phragmites (Phragmitetum saprobicum).
- c). Schwach mesosaprobe Associationen: die Oscillatoria-Association des Wassers und der Wasserfläche (Oscillatorietum planctonicum), die umhertreibende Enteromorpha-Ass. (Enteromorphetum fluitans), die Ass. von reichlichen Ostsee-Schizophyceen (Schizophycetum balticum), die Ulothrix- (Ulothricetum improvisum), Ilea- (Ileetum fulvo-viride) und Phormidium- (Phormidietum membranaceum) Associationen, die Ass. von E. crinita ohne weissen Belag (Enteromorphetum obscure-viride), die Ass. von braungefärbter Cladophora glomerata (Cladophoretum dilute-fuscum), die Vaucheria-Ass. der Sandufer (Vaucherietum arenicolum), die Percursaria-Ass. (Percursarietum arenicolum), die Squamaria-Ass. (Squamarietum nitrophilum).
- d). Oligosaprobe Associationen: die Scenedesmus-Ass. (Scenedesmetum culturae), die Ass. von am Boden in der Nähe der Ufer loseliegenden Algen (Algetum congestum), die Ass. von Lemna trisulca (Lemnetum submersum), die umhertreibenden Ass. von Cladophora (Cladophoretum fluitans) und von Vaucheria (Vaucherietum fluitans), die Ass. der Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Diatomaceen (Diatomacetum fuscum), die Ass. von hellgrünen Enteromorphen (Enteromorphetum pallide-viride), die Ent.-Ass. der permanenten Salzwassertümpeln der Felsen (Enteromorphetum scopulinum), die verunreinigte Ass. von Potamogeton filiformis.

e). Katharobe Associationen: die Calothrix-Ass. (Calothricetum lubricum), die Cladophora-Ass. der nicht verunreinigten Schären (Cladophoretum salinum), die Tangassociation (Fucetum balticum), die nicht verunreinigte Potamogeton-Ass. (Potamogetonetum purum), die Chara-Ass. des Sandbodens (Charetum arenicolum), die reine Phragmites-Ass. (Phragmitetum purum), die reinen Scirpus-Ass. (Grandiscirpeta), die Associationen der Meereswiesen, der Felsenvertiefungen und Felsenspalten am Salzwasserufer, die Elymus-Ass. (Elymetum arenarium), die Flechtenassociationen der Meeresfelsen (Verrucarietum nigrum, Caloplacetum flavum und Rhizocarpetum fuscum).

Demnächst wird die Bedeutung einiger äusseren Faktoren für die Vegetation erörtert. Die Entwicklung der Vegetation vom Eisgang (April) bis zur Zeit der Eisbildung (Nov. oder Dez.) wird geschildert (S. 42-45); auf der Höhe ihrer Entfaltung steht die Vegetation im August und September. - In Bezug auf den Abstand von der Wasseroberfläche sind die Associationen auf die verschiedenen Ufer-Regionen verteilt worden: die sublitorale, die litorale und die supralitorale Region (S. 45-46). - Die Beschaffenheit des Bodens giebt Anlass zur Verteilung der Ass. in sechs Gruppen (S. 46-48): 1) im Wasser frei schwebendes Plankton und Pleuston, 2) auf fester Unterlage im Wasser die lithophilen Algen-Associationen, 3) auf weichem Boden im Wasser die Mikrophyten-Ass. sowie einige Algen- und Phanerogamen-Ass., 4) auf weichem Boden zum Teil im Wasser und zum Teil im Amphibiengürtel die Helophyten, 5) auf fester Unterlage überwiegend oberhalb des Wassers die Flechtenassociationen, 6) d:o auf weichem Boden die Ass. der Ufer- und Felsenwiesen und der Felsenspalten. Das Holz (der Brücken etc.) im Wasser verhält sich in der Hauptsache wie Felsengrund; nur eben an der Wasseroberfläche findet man eine kleine Zone verschiedenartiger Vegetation. - Der Einfluss der Brandung, die im untersuchten Gebiet nur auf einer kurzen Uferstrecke zur Geltung kommt, wird in der grösseren vertikalen Ausdehnung des Ulothrix-Gürtels bemerkbar. Durch den Wellenschlag werden stellenweise losgerissene Algen (Enteromorpha crinita, Cladophora glomerata, Rhizoclonium riparium, etc.) zusammengeschoben und ausgeworfen. In den geschützten Buchten werden wieder die umher-

treibenden Algenassociationen ausgebildet. S. 48-49. - Die Veränderungen des Wasserstandes (S. 49-50) wirken vor allem auf das Enteromorphetum obscure-viride, Ileetum und Ulothricctum improvisum ein. Bei sinkendem Wasser werden diese Associationen der austrocknenden Einwirkung der Luft ausgesetzt; in wenigen Tagen sind die Algen, bei trockener Witterung, zerstört und die Überbleibsel vom Winde fortgeführt. Bei eintretendem höherem Wasserstande wird die Ulothrix-Association wieder rasch ausgebildet, und hier wandert dann Ent. crinita ein. Es herrscht also ein stetiger Wechsel zwischen diesen zwei Associationen, dem Wechsel des Wasserstandes schnell folgend. Resistenter ist dagegen z. B. die Phormidium-Association, die eine längere Trockenzeit gut aushält. — Die Strömungsverhältnisse (S. 50-51) üben grossen Einfluss aus, z. B. auf die Ausbildung der weissbelegten Associationen und auf die hellgrüne Färbung des weissen Bakterienbelags durch Oscillatoria Agardhii. — Der Salzgehalt (S. 51-52), wenn auch niedrig (S. 9), ist von entscheidender Bedeutung. Garnicht halophil sind nur vier Ass.; die wichtigsten Arten von 8 Ass. treten auch in oder an süssem Wasser auf; in den übrigen 33 Ass. sind die halophilen Arten überwiegend oder alleinherrschend. — Auf den Grad der Verunreinigung (S. 52-55) reagiert die Vegetation sehr fein und oft auch schnell. Unter den 45 näher studierten Ass. ist 1 polysaprob, 17 sind mesosaprob, 9 oligosaprob, zusammen 27 saprobe Ass., und 18 sind katharob. Die saproben Associationen sind auf Grund der Art ihrer Entstehung auf 5 Kategorien verteilt worden: 1) Associationen, deren Hauptarten in nahegelegenen, nicht verunreinigten Gebieten vermisst werden; die hierher gehörenden 10 Ass. sind Kulturprodukte, wahre Ruderat-Associationen; 2) wie die erstgenannten, aber durch weiter gehende Verunreinigung derselben entstanden; hierher die drei stark mesosaproben Ass. mit weissem Belag von Fadenbakterien auf den Algen; 3) Associationen, die aus katharoben Ass. entstanden, deren Hauptarten zurückgeblieben sind; die Hauptarten können indifferent sein (drei Associationen), oder die Charakterart gedeiht nicht gut, bildet aber immer noch die Hauptmasse der Vegetation (eine Association), oder die Hauptarten nehmen dank der Verunreinigung zu (zwei Associationen); 4) Associationen, die auch ausserhalb des Gebietes vorkommen, und zwar an in »natürlicher» Weise verunreinigten Plätzen, die aber dank der Verunreinigung der Stadt zur reicheren Entwicklung gelangen (drei Associationen); 5) ebenfalls ausserhalb des Gebietes auftretende Associationen, die aber bei zunehmender

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 3.

Verunreinigung zerstört werden und deshalb im Gebiete nur an schwach und meistens in »natürlicher» Weise verunreinigten Plätzen zu beobachten sind (vier Associationen).

Weil die saproben Associationen Exponenten des Verunreinigungsgrades sind, lassen sie sich für praktische Beurteilung des Wassers gut anwenden (S. 55-56). Für diesen Zweck sind nur fünf Ass, nötig, die in der Nähe der Oberfläche des Wassers auftreten und schon dem blossen Auge bei einer Wanderung Strande entlang leicht kenntlich sind: 1) das polysaprobe Bacterietum compactum, mit grauem Wasser und mit einer Unzahl von Kleinbakterien und Zoogloea ramigera, oder weisse Bodenschleier von Beggiatoa alba und B. leptomitiformis, weisse schopfförmige Massen von Phragmidiothrix multiseptata und weisse, festere Überzüge von Sphaerotilus natans oder Cladothrix dichotoma; übelriechend; 2) das stark mesosaprobe Enteromorphetum albidum, von grüner Ent. crinita mit weissem Belag von Thiothrix nivea, Sphaerotilus natans u. a.; 3) das schwach mesosaprobe Enteromorphetum obscure-viride, von dunkelgrüner, 1-5 dm langer Ent. crinita (ohne Belag); 4) das ganz schwach mesosaprobe Ulothricetum improvisum, von klargrüner, nur 1-3 cm langer Ulothrix subflaccida; und 5) das oligosaprobe Enteromorphetum pallideviride, in der oberen Sublitoralregion, von hellgrünen, 0.5-2 dm langen Ent. Hopkirkii, Ent. clathrata, u. a. Die nächste Stufe stellt praktisch reines Wasser dar.

- IV. Spezialbeschreibungen (S. 57—86). Exkursionsberichte über die Zusammensetzung der Vegetation an 113 Punkten an den Ufern des Gebietes.
- V. Verzeichnis der Arten (S. 87—119). Angaben über Fundplätze, Häufigkeit, Biologie u. s. w., nebst einigen systematischen Bemerkungen über 157 Uferarten. Tabelle der Arten S. 119, nach systematischen Gruppen verteilt: Schizomycetes 13, Schizophyceae 32, Flagellata 2, Diatomaceae 9, Conjugatae 4, Chlorophyceae 25, Characeae 1, Phaeophyceae 4, Rhodophyceae 2, Fungi 6, Lichenes 23, Musci 3, Monocotyledones 20, Dicotyledones 13 Arten.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 4.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1916

ZUSAMMENGESTELLT

VON

V. F. BROTHERUS

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG1925

Abkürzungen.

- b. erste normale Blüten offen.
- f. erste normale Früchte reif.
- ${\bf B0.}$ erste normale Blattoberfläche sichtbar; Laubentfaltung.
- LV. allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämmtlicher Blätter an der Station verfärbt.

Die Ziffern bezeichnen Tag und Monat.

Åland. — Mariehamn mit Umgebung. — Lektor H. Kranck.

60° 5′ n. Br.; 19° 58′ ö. Gr.

Secale Aehr. 11.6.

Plant. lanc. 4.6.

Anfang d. Blüte.

Adox. mosch. 14.5. Alchem. vulg. 17.5. Alop. prat. 18.6. Anem. ran. 7.5. Bell. per. 4.4. Bet. verr. 14.5. Camp. pat. 4.7. Carag. arb. 18.6. (einz.). Card. hirs. 7.5. Carex vern. 9.5. Cephal. ensif. 27.6. (Järsö). Ceref. silv. 5.6. Conv. polyg. 6.6. Coryd. sol. 28.4. Cynanch. vincet. 27. Dent. bulbif. 14.6. Galeops. lad. 22.7. (Järsö). Geran. moll. 5.6.

G. sangu. 27.6. (Järsö). Hippoph. rhamn. 5.6. Junip. comm. 27.6. (Järsö). Lathr. squam. 30.4. List. ovat. 24.6. Lonic. caprif. 29.6. Lot. corn. 6.6. Luz. pil. 4.5. Lychn. dioic. 5.6. L. visc. 24.6. Melamp. crist. 3.7. (Järsö). M. nemor. 18.6. Myos. strict. 15.5. Orch. samb. 11.5. Orig. vulg. 22.7. (Järsö). Orob. vern. 25.5. Oxal. acet. 10.5. Pingu. vulg. 18.6.

Polyg. amar. 17.5. Pop. bals. 10.5. Prim. far. 1.6. P. off. 9.5. Prun. av. 6.6. Pyr. comm. 12.6. (einz.). Ran. fic. 28.4. Rhamn. cath. 3.7. (Järsö). Rib. alp. 25.5. Ros. moll. 29.6. (Järsö). Rub. caes. 2.7. (Järsö). R. sax. 18.6. Sal. pent. 9.6. Saxifr. gran. 1.6. S. tridact. 4.6.

Bidrag t. känned. af Finl.

(Järsö).

Sed. alb. 22.7.

Sesl. coer. 25.5. Sorb. fenn. 24.6. Spir. filip. 3.7. (Järsö).

Tarax. off. 14.5. Thlasp. alp. 9.5. Ulm. mont. 11.5. Valer. olit. 1.6. Viol. odor. 7.5. V. pal. 13.5. V. Riv. 6.5. V. tric. arv. 17.4.

Südwestliches Finland. — Sagu, Osmalahti. — Fräulein Selma Henricsson.

60°21′ n. Br.; 22°35′ ö. Gr.

Acer plat. b. 9.5. BO. 15.5. LV. 18.9. Achill. m. b. 27.6. Aln. glut. b. 3.5. A. inc. b. 25.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 28.4. Betula BO. 7.5. b. 9.5. LV. 15.10. Calluna b. 30.7. Caltha b. 29.4. Chrys. leuc. b. 20.6. Corylus b. 2.5. Frag. v. b. 27.5. » f. 4.7. Ledum b. 6.6. Linnaea b. 1.7. Myrt. nigra b. 9.5. f. 14.7. Narciss. poët. b. 5.5.

Picea exc. b. 28.5.

Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 5.6. Plat. bif. b. 12.6. Pop. trem. b. 1.5. BO. 27.5. >> LV.12.10. Prun. cer. b. 4.5. Prun. pad. b. 29.5. » f. 20.8. Quercus BO. 2.6. » LV. 30.10. Rib. rubr. b. 26.5. f. 24.7. Rub. arct. b. 28.5. R. id. b. 25.6. N. 10. 5. 25.5. > f. 23.7. Sal. capr. b. 2.5. Sorb. auc. b. 14.6. Syringa v. b. 18.6. Tilia sept. BO. 8.5. Trientalis b. 8.6. Tussilago b. 21.4. Ulmaria b. 14.7.

Avena S. 3.5. Aehr. 13.7. Ernte 19.8. Hordeum S. 25.5. Aehr.14.7. Erntel 9.8. Lin. usit. S. 8.6. b. 20.7. >> Secale Aehr. 4.6. b. 27.6. >> Ernte 7.8. S. 22.8. Solan. tub. S. 31.5. >> Ernte 19.9. Trit. sat. Ernte 18.8. S. 24.8.)>

Mähen d. Wies. 10.7.

Vacc. v.-i. b. 12.6.

Viburn. op. b. 7.7.

))

f. 18.8.

Finnby, Hakkala. — Volkschullehrer A. Salovaara. 60°8′ n. Br.; 23°2′ ö. Gr.

Acer plat. b. 9.5.

BO. 21.5.

LV. 24.9

-2.10.

Achill. m. b. 4.7.

Anem. hep. b. 22.4.

A. nem. b. 23.4.

Betula BO. 7.5.

b. 10.5.

LV. 23.10.

Calluna b. 7.8.

Caltha b. 4.5.

Chrys. leuc. b. 26.6.

Pop. trem. b. 7.5.

BO. 22.5.

LV. 3.10.

Prun. cer. b. 2.6.

P. pad. b. 24.5.

Quercus BO. 2.6.

LV. 22.10.

Rib. rubr. b. 25.5.

f. 25.7.

Rub. arct. b. 8.6.

R. id. b. 30.6.

(cult.).

f. 27.7.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 4.

Sal. capr. b. 25.4.
Sorb. auc. b. 19.6.
Syringa v. b. 17.6.
Tilia sept. BO. 1.6.
LV. 7.10.
Trientalis b. 2.6.
Tussilago b. 24.4.
Ulmaria b. 7.7.
Vacc. v.—i. b. 12.6.

| Vacc. v.—i. f. 22.8. | Avena S. 1—25.5. | » Aehr. 15.7. | » Ernte 22.8. | Hordeum S. 1—10.5. | » Aehr. 10.7. | » Ernte 18.8. | Lin. usit. S. 26.5. | » b. 25.7. Secale Achr. 4.6.

» b. 24.6.

» Ernte 31.7—5.8.

» S. 18.8.

Solan. tub. S. 5—6.5.

» Ernte 17.9.

Trit. sat. Ernte 18.8.

» S. 19.8.

Mähen d. Wies. 10.7.

Nyland. — Ekenäs. — Provinzial-Arzt R. Fabritius. 59° 58′ n. Br.; 23° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 10.5.

BO. 22.5.
Aesc. BO. 21.5.
Aln. glut. b. 18.4.
Anem. hep. b. 23.4.
Anem. nem. b. 25.4

-5.5.
Betula b. 6.5.
Caltha b. 4.5.
Conv. maj. b. 4.6.

Corylus b. 26.4. Frag. v. b. 30.5. Myrt. nigra b. 18.5. Narciss. poët. b. 5.6. Pir. mal. b. 5.6. Pop. trem. BO. 27.5. Prun. cer. b. 27.5. Prun. pad. b. 31.5. Quercus BO. 2.6. Rib. rubr. b. 18.5. Sal. capr. b. 30.4. Tilia sept. BO. 3.6. Tussilago b. 25.4. Vacc. v.—i. b. 5.6.

Avena S. 28.4—2.5. Secale Aehr. 4.6. Solan. tub. S. 29.5.

Esbo, Mäkkylä. — D:r juris A. W. Gadolin. $60^{\circ}~13'~n.~Br.;~24^{\circ}~50'~\ddot{o}.~Gr.$

Aln. inc. b. 20.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 27.4. Betula b. 7.5. » LV. 16.10. Caltha b. 7.5. Conv. maj. b. 5.6. Frag. v. b. 30.5. Frag. v. f. 26.6. Myrt. nigra b. 10.5. Narciss. poët. b. 19. 5. Pop. trem. b. 1.5. Prun. pad. b. 30.5. Rib. rubr. b. 25.5. Sal. capr. b. 30.4. Sorb. auc. keine Fr. Trientalis b. 6.6. Tussilago b. 27.4. Vacc. v.—i. f. 30.8.

Solan. tub. Ernte 27.9.

Anfang d. Blüte.

Alchem. vulg. 25.5. Caps. burs. past. 17.5. Ceref. silv. 7.6. Coryd. sol. 27.4. Croc. vern. 25.4. Drab. vern. 29.4. Gag. min. 29.4. Luz. pil. 7.5. Majanth. bif. 8.6. Myosot. strict. 25.5. Myosur. min. 16.5. Myrrh. od. 1.6. Oxal. acet. 10.5. Poa ann. 10.5. Prim. off. 19.5. Ran. aur. 25.5.

R. fic. 3.5. Rib. alp. 10.5. Tarax. off. 10.5. Tulip. 9.5. Veron. serp. 24.5. Viol. can. 24.5. V. pal. 15.5. V. tric. arv. 10.5.

Bidrag t. känned. af Finl.

Helsingfors. — Professor D:r Th. Saelan. 60° 10′ n. Br.; 24° 57′ ö. Gr.

Acer plat. b. 24—30.5.

BO. 1.6.

LV. 27.9

—1.10.

Achill. m. b. 6.7.

Aesc. BO. 2.6.

b. 19.6.

LV. 19.10—

26.10.

Aln. glut. BO. 15.5.

LV. 12.10.

Anem. hep. b. 5—6.5.

A. nem. b. 6.5.
Betula LV. 9.10.
Chrys. leuc. b. 28.6.
Frag. v. b. 7.6.
Ledum b. 24.6.
Myrt. nigra b. 16.5.
Pin. silv. b. 23.6.
Pir. mal. b. 17.6.
Pop. trem. b. 1—5.5.

BO. 3.6.

LV. 12.10.
Prun. cer. b. 13.6.

Quercus BO. 3.6.
Rib. rubr. b. 6.6.
Rub. id. b. 9.7.
Sal. capr. b. 8—9.5.

» BO. 29.5.
Sorb. auc. b. 22—
24.6.
Syringa v. b. 22—
24.6.
Trientalis b. 20.6.
Tussilago b. 10.5.
Vacc. v.—i. b. 24.6.

Anfang d. Blüte.

Alliar. off. 6.6.
Alop. prat. 2.7.
Antenn. dioic. 9.6.
Aren. trinerv. 23.6.
Bet. odor. 24.5.
B. verr. 13—15.5.
Camp. pat. 28.6.
Cerast. arv. 24.6.
Conv. polyg. 9.6.
Crat. cocc. 27.6.
Drab. vern. 29.4—5.5.
Epil. ang. 7.7.

Frag. elat. 24.6. Gag. min. 28.5. Lam. alb. 11.6. Lychn. visc. 24.6. Majanth. bif. 23.6. Matr. inod. 6.7. Prun. dom. 25.6. Ran. acr. 25.6. R. aur. 24.6. Rib. alp. 6.6. R. aur. 24.6. R. gross. 11.6. R. nigr. 6.6. Samb. rac. 6—13.6. Sed. acr. 27—30.6. Solid. virg. 9.7. Sorb. fenn. 27.6. (spärl.). Stell. holost. 23.6. Tarax. off. 24.5. Trif. prat. 26.6. T. rep. 27.6. Ulm. mont. 15.5. Veron. cham. 24.6. V. off. 26.6. Viol. Riv. 23.6.

Nurmijärvi, Kirchdorf. — Arzt P. Z. Collan. 60° 27′ n. Br.; 24° 49′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 30 -31.5. Achill. m. b. 4.7. Aln. glut. b. 21.4. Anem. hep. b. 25.4. A. nem. 29—30.4. Betula BO. 7.5. b. 8.5.)) LV. 10.10. Calluna b. 15.8. Caltha b. 7.5. Chrys. leuc. b. 4.7. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 30.5. f. 10.7. Linnaea b. 1.7.

Myrt. nigra b. 14.5. » f. 30.7. Pir. mal. b. 8.6. Plat. bif. b. 8.7. Pop. trem. b. 30.4-5.5.BO.31.5. Prun. cer. b. 16.6. Prun. pad. b. 22— 25.5.f. spärl. Quercus BO. 10.6. Rib. rubr. b. 17— 20.5.f. 26.7. Rub. aret. b. 6.6.

Rub. id. b. 4.7. f. 4.8. >> Sal. capr. b. 5.5. Sorb. auc. b. 12.6. keine Früchte. Syringa v. b. 20.6. Trientalis b. 10.6. Trollius b. 3.6. Tussilago b. 27.4. Ulmaria b. 10.7. Vacc. v.—i. b. 10.6. f. 24.8. Viburn. op. b. 1—2.7. Avena S. 8.5.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 4.

Avena Achr. 17.7. Ernte 28.8. Hordeum S. 29.5. » Aehr. 18.7. » Ernte 16-19.8. Secale Aehr. 12.6.)) b. 3.7. 1) Ernte 7.8. S. 12-19.8. 1)

Solan, tub. S. 25.5. Ernte 16 -19.9.Mähen d. Wies. 12 -17.7.

Nurmijärvi, Rajaniemi. — Mag. phil. A. W. Nordström.

Achill. m. b. 3.7. Calluna b. 19.7. Chrys. leuc. b. 6.7. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. b. 8.6. Ledum b. 10.6. Linnaea b. 3.7. Menyanth. b. 8.6. Myrt. nigra b. 1.6. » f. 12.7. Narciss. poët. b. 1.6. Nuph. lut. b. 9.7. Pin. silv. b. 13.6.

Pir. mal. b. 20.6. Plat. bif. b. 2.7. Prun. cer. b. 20.6. Rib. rubr. b. 2.6. f. 29.7. >> Rub. cham. b. 25.6. Rub. id. b. 3.7. f. 9.8. Sorb. auc. b. 13.6. f. 27.8. Syringa v. b. 17.6. Trientalis b. 9.6. Ulmaria b. 11.7. Vacc. v.—i. b. 13.6. | Mähen d. Wies. 15.7.

Viburn. op. b. 23.6. Avena Aehr. 21.7. Ernte 6.8. Hordeum Aehr. 21.7. Ernte 3.8. Lin. usit. S. 8-9.6. Ernte 19.7. >>

Vacc. v.—i. f. 14.8.

Secale Aehr. 18.6. b. 24.6. >> Ernte 7.8. >> S. 10.8. >>

Anfang d. Blüte.

Achill. mill. 3.7. A. ptarm. 27.7. Aegop. pod. 12.7. Agrost. vulg. 7.7. Aira caesp. 12.7. A. flex. 8.7. Alchem. vulg. 2.6. Alop. prat. $\tilde{2}9.6$. Antenn. dioic. 8.6. Anth. arv. 30.6. Anthox. od. 13.6. Aron. amel. 1.6. Barb. vulg. 1.6. Brass. camp. 11.7. Calamagr.strict.18.7. Camp. glom. 8.7. C. pat. 30.6. C. pers. 12.7. C. rot. 7.7. Carag. arb. 27.6. Carex. vulg. 13.6. Carum. carv. 13.6. Cent. cyan. 7.7. C. jac. 9.8. Cerast. arv. 1.7. Ceref. silv. 27.6. Chenop. alb. 22.7.

Cirs. arv. 14.8. C. het. 1.7. C. lanc. 23.8. Comar. pal. 17.7. Corn. sangu. 28.6. Dianth. delt. 5.7. Drab. vern. 18.5. Epil. ang. 14.7. E. pal. 12.7. Equis. arv. 8.6. Erig. acr. 9.7. Fest. ovin. 7.7. Fum. off. 7.7. Galeops. vers. 12.7. Galium bor. 7.7. G. pal. 12.7. G. trif. 5.7. G. ulig. 4.7. Geran. silv. 26.6. Geum riv. 13.6. Gnaph. silv. 14.8. Gymn. conops. 8.7. Hier. aur. 30.6. H. mur. 6.7. H. pilos. 13.6. H. umb. 14.6. Hyper. quadr. 12.7.

Hypoch. mac. 8.7. Iris pseud. 11.7. Junip. comm. 20.6. Lam. alb. 12.6. L. purp. 1.8. Laps. comm. 10.8. Lath. prat. 1.7. Leont. aut. 1.7. Lob. dortm. 27.7. Lol. perenn. 14.7. Lonic. tat. 24.6. Luz. camp. 8.6. Majanth, bif. 13.6. Matr. disc. 27.7. M. inod. 19.7. Melamp. prat. 29.6. M. silv. 29.6. Myosot. arv. 1.7. Nasturt. armor. 1.7. Nymph. cand. 2.7. Odont. rubr. 12.8. Orch. mac. 15.7. Paeon. rubr. 30.6. Pedic. pal. 30.6. Philad. cor. 11.7. Phleum prat. 14.7. Pimp. sax. 13.8.

Bidrag t. känned. af Finl.

Pis. arv. 20.7. Plant. lanc. 13.8. P. maj. 4.7. Poa. ann. 1.7. P. nemor. 3.7. P. prat. 5.7. Polyg. avic. 26.7. P. vivip. 1.7. Potam. perf. 15.7. Potent. arg. 28.6. P. fruticosa 29.6. P. norv. 1.7. P. torm. 8.6. Prunell. vulg. 5.7. Pyrol. sec. 8.7. Ran. acr. 8.6. R. rep. 13.6.

Rib. nigr. 2.6.
Ros. glauc. 4.7.
Rum. acetosa 11.6.
R. acetosell. 13.6.
R. dom. 10.7.
Sag. proc. 15.7.
Sil. infl. 10.7.
Sinap. arv. 9.7.
Solid. virg. 10.7.
Sperg. arv. 30.7.
Stell. gram. 27.6.
S. med. 28.6.
Succ. prat. 8.8.
Syring. jap. 26.6.
Thym. serp. 17.7.
Trich. arv. 8.7.

Trif. agr. 13.7.
T. hybr. 4.7.
T. med. 5.7.
T. prat. 30.6.
T. rep. 25.6.
T. spad. 3.7.
Urt. dioic. 18.7.
Vacc. ulig. 10.6.
Veron. becc. 2.7.
V. cham. 13.6.
V. serp. 13.6.
V. vern. 13.6.
Vic. cracc. 3.7.
V. sep. 15.6.
Viol. can. 8.6.
V. pal. 8.6.

Anfang d. Fruchtreife.

Lon. xyl. 23.8. Rib. aur. 22.7. Rib. nigr. 14.8. Samb. rac. 23.8. Tarax. off. 8.6. Vacc. ulig. 11.8.

Borgå, Veckjärvi. — Forstwärter H. E. Heiman. 60° 24′ n. Br.; 25° 44′ ö. Gr.

Acer plat. b. 24.5. BO. 28.5. LV. 19.9. Aln. glut. b. 10.5. A. inc. b. 1.5. Anem. hep. b. 12.4. A. nem. b. 26.4. Betula BO. 3.5. b. 10.5. » LV. 19.9. Calluna b. 31.7. Caltha b. 15.5. Chrys. leuc. b. 19.6. Conv. maj. b. 3.6. Corylus b. 7.5. Frag. v. b. 21.5. f. 2.7. Ledum b. 16.6. Linnaea b. 17.6. Myrt. nigra b. 13.5. f. 10.7. Nuph. lut. b. 1.7. Picea exc. b. 15.6.

Pin. silv. b. 15.6. Pir. mal. b. 10.6. Pop. trem. b. 10.5. BO.24.5. LV.25.9. Prun. cer. b. 13.6. Prun. pad. b. 28.5. » f. 20.8. Quercus BO. 15.5. LV. 5.10. Rib. rubr. b. 25.5. f. 10.8. Rub. arct. b. 4.6. Rub. cham. b. 13.6. f. 25.7. Rub. id. b. 28.6. » f. 1.8.
Sal. capr. b. 15.5.
Sorb. auc. b. 11.6.
Syrings v. b. 12.6 Syringa v. b. 13.6. Tilia sept. LV. 25.9. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 17.5.

Tussilago b. 3.5. Ulmaria b. 23.6. Vacc. v.—i. b. 6.6. » f. 4.8. Viburn. op. b. 28.6.

Avena S. 1.5. Aehr. 12.7. Ernte 30.8. Hordeum S. 2.6. Aehr. 10.7. Ernte 28.8. Lin. usit. S. 2.6. b. 15.7. >> Ernte 24.8. Secale Aehr. 9.6. b. 24.6. >> >> Ernte 3.8. S. 16.8. Solan. tub. S. 3.5. >> Ernte 18.9. Mähen d. Wies. 10.7.

Lovisa. — Herr J. Iverus. 60° 27′ n. Br.: 26° 13′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 2.6. Achill. m. b. 5.7. Aesc. BO. 2.6. Aln. glut. b. 21.4. Anem. hep. b. 22.4. A. nem. b. 26.4. Betula BO. 8.5. b. 14.5. Caltha b. 7.5. Chrys. leuc. b. 30.6. Conv. maj. b. 8.6. Corylus b. 19.4. Frag. v. b. 24.5. f. 4.7. Linnaea b. 3.7. Lonic. tat. b. 23.6. Myrt. nigra b. 7.5. (einz.).

Myrt. nigra b. 18.5. (reichl.). f. 7.7. Narciss, poët. b. 28.5. Picea exc. b. 10.6. Pin. silv. b. 30.6. Pir. mal. b. 10.6. Pop. trem. b. 2.5. BO. 1.6. Prun. cer. b. 16.6. Prun. pad. b. 31.5. Quercus BO. 10.6. Rib. rubr. b. 28.5. f. 1.8. >> Rub. id. b. 20.6. » f. 5.8. Sal. capr. b. 22-26.4.

Sorb. auc. b. 18.6.
Syringa v. b. 16.6.
Tilia sept. BO. 1.6.
Trientalis b. 26.6.
Trollius b. 4.6.
Tussilago b. 22.4.
Ulmaria b. 10.7.
Vacc. v.—i. b. 26.6.
Viburn. op. b. 30.6.

Avena S. 10.5.

Achr. 4.7.
Hordeum S. 22.5.

" Aehr. 4.7.
Hordeum S. 22.5.
Secale Aehr. 12.6.
" b. 1.7.
Solan. tub. S. 25—
31.5.
" b. 8.7.
Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Achill. ptarm. 3.7. Alism. pl. 8.7. Anem. ran. 26.4. Arab. suec. 8.5. Camp. pat. 30.6. C. pers. 30.6. Card. prat. 1.6. Cent. cyan. 2.7. Coryd. sol. 22.4. Dianth. delt. 8.7. Drab. nem. 31.5. D. vern. 20.5. Epil. ang. 5.7. E. mont. 26.6. Erioph. vag. 8.5. Galanth. niv. 26.5. Hyosc. nig. 26.6. Iris squal. 1.7. Junip. comm. 22.6.

Lar. sib. 20.6. Lil. bulb. 1.7. L. Mart. 10.7. Lupin. alb. 29.6. Luz. pil. 7.5. Orch. mac. 14.7. Orob. vern. 27.5. Oxal. acet. 25.5. Philad. cor. 13.7. Pimp. sax. 3.7. Pir. comm. 10.6. Polem. coer. 27.6. Prim. off. 25.5. Prunell. vulg. 31.5. Prun. dom. 14.6. P. spin. 9.6. Pulm. off. 30.4. Pyrol. rot. 6.7. Ran. acr. 3.6.

R. aur. 29.5. R. rep. 5.6. Rib. gross. 27.5. R. nigr. 8.6. Ros. pimp. 30.6. Sal. alb. 28.5. S. frag. 26.5. Samb. nigr. 20.7. Scill. sib. 30.4. Scorz. hisp. 28.6. Spir. salicif. 5.7. S. sorbif. 4.7. S. ulmif. 4.7. Tanac. vulg. 8.7. Tarax. off. 25.5. Trif. prat. 25.6. T. rep. 28.6. Vacc. ulig. 13.5. Verb. thaps. 8.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Cent. cyan. 5.8. Epil. mont. 1.8. Frag. elat. 8.7. Lupin. alb. 1.8. Polem. coer. 18.7.

Pulm. off. 3.7. Rub. arct. 6.8. Scorz. hisp. 5.7. Sed. acr. 3.8. Tarax. off. 18.6. Trif. med. 6.7. T. prat. 1.8. T. rep. 20.7.

Süd-Karelen. — Antrea, Ikävalkola. — Volkschullehrer V. Pylkkänen.

60° 58′ n. Br.; 29° 7′ ö. Gr.

Acer plat. b. 1.6.

BO. 31.5.
Aln. inc. b. 24.4.
Anem. hep. b. 28.4.
A. nem. b. 1.5.
Caltha b. 5.5.
Frag. v. b. 5.6.
Myrt. nigra b. 30.5.
Pin. silv. b. 18.6.
Pir. mal. b. 10.6.
Pop. trem. b. 2.5.

Prun. pad. b. 2.6. Rub. id. f. 25.7. Sal. capr. b. 1.5. Sorb. auc. b. 7.6. Syringa v. b. 12.6. Trientalis b. 12.6. Tussilago b. 26.4. Vacc. v.—i. b. 16.6. \$\text{\texi{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\texi\texi{\ Avena S. 3.5.

""">" Ernte 14.8.

Hordeum S. 24.5.

""">" Ernte 10.8.

Secale Aehr. 10.6.

""">" b. 29.6.

""">" Ernte 27.7.

""">" S. 18.8.

Solan. tub. S. 3.6.

""">" Ernte 23.9.

Mähen d. Wies. 11.7.

Anfang d. Blüte.

Arctost. uv.-urs. 1.6. Cardam. prat. 21.6. Geran. silv. 20.6. Junip. comm. 10.6. Lychn. visc. 19.6.

Majanth. bif. 20.6. Orch. mac. 27.6. Pyrol. rot. 25.6. Ran. acr. 8.6. Rib. nigr. 3.6. Samb. rac. 12.6. Sed. acr. 28.6. Tarax. off. 23.5. Trif. prat. 23.6. T. rep. 26.6.

Satakunta. — Karkku, Linnais. — Lektor D:r phil. Hj. Hjelt.

61° 23′ n. Br.; 22° 59′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 7.6. Achill. m. b. 27.6. Aesc. BO. 10.6. Chrys. leuc. b. 28.6. Conv. maj. b. 7.6. Frag. v. b. 7.6. Ledum b. 20.6. Menyanth. b. 11.6. Narciss. poët. b. 11.6. Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 11.6. Plat. bif. b. 24.6. Prun. cer. b. 11.6. Quercus BO. 10.6. Rub. id. b. 29.6. Sorb. auc. b. 19.6. Syringa v. b. 19.6. Tilia sept. BO. 9.6.

Trientalis b. 10.6. Trollius b. 7.6. (cult.). Tussilago b. 10.6. Vacc. v.—i. b. 8.6.

Secale Aehr. 8.6. Secale b. 28.6. Solan. tub. S. 6.6.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 5.7.
Alism. pl. 16.7.
Berb. vulg. 28.6.
Camp. pers. 7.7.
Cent. cyan. 28.6.
Cirs. het. 5.7.
Crat. cocc. 15.6.
Croc. vern. 26.4.
(einz.).
Daphn. mez. 29.4.

Dianth. delt. 4.7.
Epil. ang. 2.7.
Geran. silv. 8.6.
Lil. bulb. 5.7.
Lon. tat. 18.6.
L. xyl. 8.6. (einz.).
Luz. pil. 28.4. (einz.).
Lychn. visc. 17.6.
Majanth. bif. 19.6.
Nymph. cand. 11.7.

Orob. vern. 25.5. Ped. pal. 1.7. Pir. comm. 10.6. Pimp. sax. 12.7. Potam. nat. 12.7. Prim. off. 25.5. Pyrol. min. 4.7. P. rot. 29.6. Ran. acr. 12.6. R. aur. 7.6.

Rhamn. frang. 24.6. Rub. sax. 10.6. Sal. pent. 10.6.

Solan. dule. 7.7. Symphoric. rac. 13.7. Samb. rac. 7.6. Tarax. off. 25.5.

Trif. prat. 27.6. T. rep. 23.6. Vacc. ulig. 20.6. Verb. thaps. 8.7.

Hämeenkyrö, Heinijärvi. — Student F. E. Sillanpää. Litteratör (Schriftsteller, Journalist).

Sed. acr. 26.6.

61° 36′ n. Br.; 23° 20′ ö. Gr.

Acer plat. b. 30.5. BO. 30.5. Achill. m. b. 29.6. Aln. inc. b. 25.4. Anem. hep. b. 23.4. A. nem. b. 6.5. Betula BO. 10.5. Calluna b. 29.7. Caltha b. 25.5. (reichl.). Chrys. leuc. b. 30.6. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 8.6. f. 10.7. Ledum b. 14.6. Linnaea b. 2.7. Sorb. auc. b. 21.6. Myrt. nigra b. 28.5— Syringa v. b. 12.6. 1.6.

Myrt. nigra f. 20.7. (spärl.). Narciss. poët. b. 24.5. Pin. silv. b. 11.6. Pir. mal. b. 11.6. Pop. trem. BO. 29.5. Prun. cer. b. 18.6. Prun. pad. b. 30.5. Rib. rubr. b. 20.5. f. 24.7. Rub arct. b. 17.6. Rub. cham. f. 25.7. Rub. id. b. 3.7. » f. 3.8. Sal. capr. b. 6.5. Trientalis b. 9.6.

Trollius b. L.6. Tussilago b. 26.4. Ulmaria b. 8.7. Vacc. v.—i. b. 16.6. Viburn. op. b. 29.6. (cult.). Avena S. 10.5. » Aehr. 14.7. Hordeum S. 29.5. Aehr. 13.7.

Lin. usit. S. 2.6. b. 12.7. >> Secale Aehr. 10.6. » b. 27.6. Ernte 31.7. Solan, tub. S. 3.6. Mähen d. Wies. 12.7.

Anfang d. Blüte.

Carag. arb. 7.6. Chrysospl. 3.5.

Daphn. 26.4. Gag. min. 30.4. Lonic. xyl. 11.6. Tarax. off. 23.5.

Tammerfors (Tampere). — Stadtgärtner O. Karsten. 61° 30′ n. Br.; 23° 46′ ö. Gr.

Acer plat. b. 21.5. » BO. 28.5. » LV. 10.9. Achill, m. b. 24.6. Aesc. BO. 28.5. b. 27.6.LV. 13.10. Aln. inc. b. 23.4. Anem. hep. b. 8.4. A. nem. b. 26.4. Betula BO. 9.5. b. 8.5. Calluna b. 25.7. Caltha b. 6.5.

Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 21.5. » f. 15.7. Linnaea b. 1.7. Lonic. tat. b. 27.6. Myrt. nigra f. 20.7. Narciss. poët. b. 1.6. Nuph. lut. b. 11.7. Pin. silv. b. 23.6. Pir. mal. b. 9.6. Pop. trem. b. 28.4. » LV. 13.10. Prun. pad. b. 30.5.

Quercus BO. 31.5. Rib. rubr. b. 27.5. f. 25.7. Rub. arct. b. 30.5. Rub. cham. f. 27.7. Rub. id. b. 30.6. » f. 31.7. Sal. capr. b. 1.5. Sorb. auc. b. 21.6. Syringa v. b. 11.6. » LV. 13.10. Tilia sept. b. 18.7. Trientalis b. 10.6. Trollius b. 3.6.

Tussilago b. 25.4. Ulmaria b. 11.7. Vacc. v.—i. b. 23.6. Viburn. op. b. 28.6.

Lin. usit. b. 28.7. Secale Aehr. 19.6. Secale b. 27.6.

"" Ernte 31.7.

Solan. tub. S. 26.5.

"" Ernte 21.9.

Mähen d. Wies. 11.7.

Anfang d. Blüte.

Alchem. vulg. 5.6. Alism. pl. 8.7. Androm. polif. 10.6. Anth. arv. 24.6. Berb. vulg. 26.6. Bet. verr. 8.5. Camp. pers. 10.7. Car. carv. 10.6. Cent. cyan. 8.7. Chrysospl. alt. 3.5. Colch. aut. 27.8. Coryd. nob. 9.5. Epil. ang. 10.7. Erythr. dens can.
4.5.

Geran. silv. 16.6.
Lil. bulb. 29.6.
Lon. xyl. 2.6.
Luz. pil. 5.5.
Lychn. visc. 24.6.
Majanth. bif. 22.6.
Oxal. acet. 17.5.
Philad. cor. 8.7.
Pimp. sax. 15.7.
Pop. bals. 5.5.
Potam. nat. 18.7.

Prim. off. 30.4. Pyr. comm. 10.6. Ran. aur. 1.6. R. fic. 9.5. Rib. aur. 8.6. R. gross. 29.5. Samb. rac. 8.6. Sed. acr. 30.6. Solan. dulc. 20.7. Solid. virg. 28.7. Tarax. off. 1.5. Til. vulg. 18.7. Trif. prat. 24.6.

Süd-Tavastland. — Tavastehus (Hämeenlinna). — Kanzlist K. W. Kockström.

 $61^{\circ} 0'$ n. Br.; $24^{\circ} 28'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 22.5.

"LV. 25.9.

Aesc. b. 20.6.

"LV. 28.9.

Aln. inc. b. 19.4.

Anem. hep. b. 18.4.

A. nem. b. 30.4.

Betula BO. 1.5.

"b. 10.5.

"LV. 22.9.

Chrys. leuc. b. 24.6.

Conv. maj. b. 10.6.

Frag. v. b. 30.5.

"f. 6.7.

Myrt. nigra f. 27.7.

Pir. mal. b. 12.6.

Pop. trem. BO. 2—

3.6.

Prun. pad. b. 27.5.

Quercus BO. 12.6.

Rib. rubr. f. 15.8.

Rub. arct. b. 1.6.

Rub. cham. f. 3.8.

Rub. id. f. 6—8.8.

Sal. capr. b. 1.5.

Sorb. auc. b. 10.6.

» keine Fr.

Syringa v. b. 12.6.

Tussilago b. 12.4.

Ulmaria b. 8.7.

Vacc. v.—i. b. 15.6.

» f. 26—27.8.

Avena S. 10.5. » Aehr. 20.7. Avena Ernte 6.9.

Hordeum S. 26—

27.5.

Achr. 15.7.

Ernte 29.

Secale Achr. 10—11.

6.

b. 27—28.6.

Ernte 3—4.8.

S. 17.8.

Solan. tub. S. 26.5

—1.6.

Ernte
20.9.

Trit. sat. Ernte 20.8.

Mähen d. Wies. 11—

12.7.

Anfang d. Blüte.

Achill. ptarm. 17.7. Camp. pat. 29.6.

C. rot. 8.7. Cent. austr. 18.7. C. cyan. 28.6. Chrys. leuc. 24.6.

Geran, silv. 10.6. Lath. prat. 29.6. L. silv. 10.7. Lychn, fl. cuc. 25.6.

L. visc. 24.6. Lysim. vulg. 18.7. Pyrol. unifl. 24.6. Sed. acr. 27.6. Solan, dulc. 15.7.

Tarax. off. 22.5. Thalietr. fl. 16.7. Tragop. prat. 21.6. | Trif. rep. 20.6.

Hattula, Pelkola. — Fräulein E. Wegelius. 61° 5′ n. Br.: 24° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 28.5. Aln. inc. b. 20.4. Anem. hep. b. 21.4. A. nem. b. 27.4. Betula BO. 7.5. » b. 8.5. LV. 16.10. Calluna b. 4.8. Caltha b. 23.5. Chrys. leuc. b. 3.7. Conv. maj. b. 10.6.

Nuph. lut. b. 3.7. BO. 31.5. Pir. mal. b. 7.6. b. 20.4. Plat. bif. b. 27.6. p. b. 21.4. Pop. trem. b. 30.4.)) BO. 1.6. Prun. cer. b. 5.6. Prun. pad. b. 27.5. Rib. rubr. b. 28.5. f. 30.7.)) Sal. capr. b. 27.4. Sorb. auc. keine Bl. Syringa v. b. 12.6. Trientalis b. 15.6. Tussilago b. 20.4.

Vacc. v.—i. b. 12.6. Avena S. 9.5. Aehr. 13.7. 1) Ernte 29.8. Hordeum S. 30.5. » Aehr. 12.7. Ernte 25.8. Secale Aehr. 11.6. b. 29.6. D Ernte 8.8. S. 15.8. Solan. tub. S. 7.6. Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Coryd. sol. 25.4. Gag. min. 1.5.

Hausjärvi, Kara. — Volkschullehrer J. Arho. 60° 48′ n. Br.: 24° 50′ ö. Gr.

Achill. m. b. 5.7. Aln. glut. b. 28.4. Aln. inc. b. 26.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 29.4. Betula b. 8.5. » LV. 14.10. Calluna b. 5.8. Caltha b. 2.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 20.6. Frag. v. b. 4.6. » f. 3.7. Ledum b. 13.6. Linnaea b. 31.6. Lonic. tat. f. 2.9. Myrt. nigra b. 10.5. Trollius b. 5.6.

** f. 12.7. Tussilago b. 3.5.

Acer plat. BO. 5.6.

Narciss. poët. b. 8.6. Nuph. lut. b. 15.7. Pin. silv. b. 17.6. Pir. mal. b. 11.6. Pop. trem. BO. 10.6. Prun. pad. b. 1.6. Quercus BO. 12.6. Rib. rubr. b. 25.5. f. 5.8. Rub. arct. b. 5.6. Rub. cham. f. 25.7. Rub. id. b. 5.7. » f. 25.7. Sal. capr. b. 2.5. Sorb. auc. keine Fr. Syringa v. b. 18.6. Trientalis b. 18.6.

Ulmaria b. 25.7. Vacc. v.—i. b. 15.6. f. 20.8. Viburn. op. b. 12.7. Avena S. 5.5. Aehr. 18.7. >> Ernte 6.9. Hordeum Aehr. 20.7. » Ernte 30.8. Lin. usit. b. 15.7. Secale Aehr. 9.6. b. 30.6. Ernte 2.8. S. 15.8. Solan. tub. S. 5.6. » Ernte 8.9. Mähen d. Wies. 10.7.

Tussilago f. 20.5.

Jokioinen, Kirchdorf. — Mag. phil. S. Salmenlinna u. Schüler O. Tähtinen.

68° 48′ n. Br.; 23° 30′ ö. Gr.

Achill. m. b. 29.6. Calluna b. 20.7. Chrys. leuc. b. 3.7. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. f. 7.7. Linnaea b. 2.7. Menyanth. b. 5—6.6. Myrt. nigra f. 15.7. Nuph. lut. b. 6.7.

Pir. mal. b. 9.6. Prun. cer. b. 7— 8.6. Rib. rubr. f. 19.7. Rub. arct. b. 7.6. Rub. id. b. 1.7. Syringa v. b. 14.6. Trientalis b. 11.6. Ulmaria b. 5.7.

Vacc. v.—i. b. 12.6. Viburn. op. b. 30.6.

Avena Aehr. 14.7. Hordeum Aehr. 10.7. Secale Aehr. 18.6. » b. 27.6.
 Mähen d. Wies. 11.7.

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 9.7. Androm. polif. 26.5. Camp. pat. 25.6. C. pers. 8.7. Cent. cyan. 25.6. Cirs. het. 7.7. Junip. comm. 3.7. Lil. bulb. 3.7. Lychn. visc. 24.6.

Majanth. bif. 16.6. Nymph. cand. 5.7. Pimp. sax. 10.7. Pis. arv. 10.7. Prunella vulg. 6.7. Pyrol. min. 6.7. P. rot. 5.7. Rhamn. frang. 30.6. Rhinanth. maj. 11.7.

Rib. nigr. 27.5. Rub. sax. 3.7. Solan. dulc. 5.7. Solid. virg. 13.7. Succ. prat. 24.7. Symphoric. rac. 9.7. Trif. prat. 26.6. T. rep. 27.6. Verb. thaps. 11.7.

Kuhmoinen, Hämepohja. — Volkschullehrer K. Jämsänen.

61° 45′ n. Br.; 24° 54′ ö. Gr.

Caltha b. 17.5.

Anem. hep. b. 26.4. Frag. v. b. 5.6. Avena S. 23.5.

Avena Ernte 2.9. Solan. tub. S. 31.5.

Tammela, Forssa. — Mag. phil. S. Salmenlinna u. Schüler O. Tähtinen.

 $60^{\circ} 49'$ n. Br.; $23^{\circ} 7'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 7.5. » BO. 13.5. Aln. inc. b. 27.4. Anem. hep. b. 18.4. A. nem. b. 23.4.

Betula BO. 3.5. b. 6.5. Caltha b. 2.5. Frag. v. b. 21.5. Picea exc. b. 2.6. Pop. trem. b. 30.4.

Pop. trem. BO. 28.5. Prun. pad. b. 19— 20.5.Sal. capr. b. 28.4. Tussilago b. 5—8.4.

Lahti. — Apoteker B. Adler.

60° 59′ n. Br.: 25° 39′ ö. Gr.

Acer plat. b. 11.5. BO. 14.5. Aln. glut. b. 2.5. A. inc. b. 21.4. Anem. hep. b. 20.4. A. nem. b. 27.4. Betula BO. 6.5. » b. 8.5. Caltha b. 27.4. Conv. maj. b. 16.6. Frag. v. b. 22.5. Myrt. nigra b. 10.5. » f. 19.7. Pir. mal. b. 9.6.

Pop. trem. b. 27.4. | Vacc. v.-i. b. 8.6. BO. 31.5. Prun. cer. b. 18.6. Prun. pad. b. 27.5. Rib. rubr. b. 20.5. » f. 23.7. Rub. cham. b. 17.6. » f. 26 Rub. id. f. 31.7. f. 26.7. Sal. capr. b. 28.4. Syringa v. b. 14.6. Trientalis b. 17.6. Trollius b. 3.6. Tussilago b. 18.5.

Avena S. 9.5. » Ernte 16.8. Hordeum S. 3.5. Secale Aehr. 12.6. » Ernte 31.7. » S. 14.8. Solan. tub. S. 21.5.

Trit. sat. Ernte 24.8.

Ernte 8.9.

Sysmä, Rapala. — Mag. phil. V. J. Musikka. 61° 27′ n. Br.: 25° 5′ ö. Gr.

Acer plat. LV. 26.9. Betula LV. 28.9. Frag. v. f. 3.7. Myrt. nigra b. 28.5. » f. 11.7. Picea exc. b. 5.6. Prun. pad. b. 28.5. Rub. id. f. 2.8. Tilia sept. LV. 1.10. Vacc. v.-i. f. 30.8.

Avena S. 18—19.5. Aehr. 11.7. >> >> Ernte 1.9. Hordeum S. 20.5. Aehr. 10.7. Ernte 17.8. Lin. usit. S. 25.5. » b. 16.7. Ernte 20.8. Secale Aehr. 5.6.

Secale Aehr. b. 30.6. » Ernte 5.8. » S. 16.8. Solan. tub. S. 15.6. » b. 21.7. » Ernte 22.9. Trit. sat. b. 21.7. » Ernte 5.9. S. 19.8.)) Mähen d. Wies. 10.7.

Heinola, Marjoniemi. — Volkschullehrer J. Pekkola.

61° 16′ n. Br.: 25° 58′ ö. Gr.

Aln. glut. b. 28.4. Betula BO. 6.5. A. inc. b. 20.4. » b. 8.5. Anem. hep. b. 27.4. Caltha b. 7.5.

Tussilago b. 30.4.

Avena S. 1.5.

Anfang d. Blüte.

Puls. vern. 27.4.

Süd-Savo. — S:t Michel (Mikkeli). — Lehrerin I. Ehnberg.

61°41′ n. Br.; 27°15′ ö. Gr.

Acer plat. b. 2.6.

BO. 7.6.

Aln. inc. b. 20.4.

Anem. hep. b. 26.4.

A. nem. b. 12.5.

Betula BO. 20.5.

b 22.5.

Calluna b. 26.7.

Caltha b. 20.5.

Chrys. leuc. b. 28.6.

Conv. maj. b. 12.6.

Frag. v. b. 5.6.

frag. v. b. 5.6.

frag. v. b. 5.6.

Myrt. nigra b. 27.5.

» f. 15.7.

Narciss. poët. b. 8.6.

Nuph. lut. b. 28.6.

Pir. mal. b. 17.6.

Plat. bif. b. 28.6.

Prun. pad. b. 6.6.

Quercus BO. 13.6.

Rub. cham. f. 25.7.

Rub. id. f. 1.8.

Sal. capr. b. 27.4.

Syringa v. b. 20.6.

Tilia sept. BO. 8.6.

» b. 29.7.

Trollius b. 12.6.
Tussilago b. 15.5.
Vacc. v.—i. b. 25.6.

» f. 18.8.
Viburn. op. b. 2.7.

Avena Ernte 8.8. Hordeum Ernte 15.8. Secale b. 26.6. » Ernte 1.8. Solan. tub. S. 29.5. Mähen d. Wies. 3.7.

Anfang d. Blüte.

Puls. vern. 28.4. | Thlasp. alp. 12.5.

S:t Michel (Mikkeli). — Lektor A. W. Nordström.

Acer plat. b. 31.5.

» BO. 1.6.

Aln. inc. b. 25.4.

» BO. 2.6.

Anem. hep. b. 25.4.

A. nem. b. 8.5.

» b. 27.5.

(reichl.).

Betula BO. 10.5.

» b. 9—10.5.

Caltha b. 27.5.

Frag. v. b. 4.6.

Myrt. nigr. b. 4.6.

Narciss. poët. b. 4.6. Pir. mal. b. 10.6. Pop. trem. b. 29.4. BO. 2.6. Prun. pad. b. 30.5. Rub. arct. b. 30.5. 8.6. Sal. capr. b. 18.5. Sorb. auc. b. 12.6. Syringa v. b. 15.6. Tussilago b. 19.5. Avena S. 12.5.

** Ernte 16.8.

Hordeum S. 31.5—

** 3.6.

** Aehr. 16.7.

Secale Aehr. 11.6.

** Ernte 8.8.

** S. 7.8.

Solan. tub. S. 30.5

---8.6.

** Ernte 19.9.

Mähen d. Wies. 12.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 8.5. Caps.burs. past. 28.4. Croc. vern. 26.4. Gag. min. 1.5. Erioph. vag. 30.4. Musc. botr. 26.4. Oxal. acet. 27.5. Prim. aur. 14.5. P. off. 14.5. Puls. vern. 5.5. Rib. gross. 29.5. Scill. vern. 6.5. Tarax. off. 27.5. Thlasp. arv. 20.5. Tuss. farf. 19.5.

Willmanstrand. — Professor D:r Th. Sælan.

61° 29′ n. Br.; 39° 23′ ö. Gr.

Calluna b. 5.8. Frag. v. f. 19.7. Myrt. nigra f. 8.7. Rib. rubr. f. 29.7. Rub. id. f. 28.7. Sorb. auc. f. 3.8. (spärl.). Ulmaria b. 17.7.

Anfang d. Blüte.

Alop. prat. 18.7.

Gal. ver. 19.7.

Tanac. vulg. 31.7.

Ladoga-Karelien. — Sortavala, Rautua. — Volkschullehrer J. Pellinen.

61° 42′ n. Br.; 30° 42′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 28.4. Anem. hep. b. 26.4. A. nem. b. 4.5. Betula BO. 22.5. b. 24.5. Caltha b. 26.5. Sal. capr. b. 9.4. Tussilago b. 30.4. Avena S. 30.4. Hordeum S. 19.5.

Pälkjärvi, Alahovi. — Fräulein Inez Karsten. 62°3′ n. Br.: 30°40′ ö. Gr.

Acer plat. b. 6.6.

BO. 16.6.

LV. 23.9.

Achill. m. b. 25.6.

Aln. inc. b. 30.4.

A. nem. b. 20.5.

Betula BO. 30.5.

b. 2.6.

LV. 22.9.

Calluna b. 1.8.

Caltha b. 29.5.

Chrys. leuc. b. 5.7.

Conv. maj. b. 12.6.

Frag. v. b. 11.6.

f. 14.7.

Ledum b. 23.6.

Linnaea b. 5.7.

Lonic. tat. b. 30.6.

f. 14.8.

Menyanth. b. 10.6.

Myrt. nigra b. 8.6.

Myrt. nigra f. 20.7. Narciss. poët. b. 10.6. Nuph. lut. b. 17.7. Pop. trem. b. 10.5. BO.12.6. b LV. 26.9.
Prun. pad. b. 7.6.
f. 30.8.
Rib. rubr. b. 7.6. s f. 8.8. Rub. arct. b. 13.6. Rub. cham. b. 11.6. f. 21.7. Rub. id. b. 3.7. i. 13.8. Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 26.6. » f. 10.9. Syringa v. b. 23.6. Tilia sept. BO.11.6. b. 13.8.

Tilia sept. LV. 25.9. Trientalis b. 15.6. Trollius b. 9.6. Ulmaria b. 15.7. Vacc. v.—i. b. 18.6. , f. 28.8.

Avena S. 15.5.

Achr. 17.7.

Ernte 2.9.

Hordeum S. 29.5.

Achr. 14.7.

Ernte 21.8.

Secale Achr. 18.6.

b. 1.7.

Ernte 15.8.

S. 15.8.

Solan. tub. S. 30.5.

Ernte 28.9.

Mähen d. Wies. 11.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. polif. 19.6. Cent. cyan. 14.7.

Croc. vern. 1.5. Dianth. delt. 2.7. Epil. ang. 20.7. Geran. silv. 23.6. Bidrag t. känned. af Finl. Lil. bulb. 3.7. Majanth. bif. 29.6. Nymph. cand. 14.7. Orch. mac. 17.7. Oxal. acet. 27.5.

Pedic. pal. 18.7.
Pis. arv. 19.7.
Prim. off. 27.5.
Ran. acr. 11.6.
Rhamn. frang. 9.6.

Samb. rac. 12.6. Solid. virg. 16.7. Tarax. off. 30.5. Trif. prat. 1.7. T. rep. 1.7.

Pälkjärvi, Kirchdorf. — Pfarrer E. R. Siimes. $62^{\circ} 3'$ n. Br.; $30^{\circ} 40'$ ö. Gr.

Achill. m. b. 2.7.
Aln. inc. b. 23.4.
Anem. nem. b. 1.5.
Betula BO. 3.6.

» b. 6.6.
» LV. 28.9.
Calluna b. 19.7.
Caltha b. 24.5.
Chrys. leuc. b. 6.7.
Conv. maj. b. 12.6.
Frag. v. b. 8.6.
» f. 10.7.
Ledum b. 12.6.
Linnaea b. 28.6.
Myrt. nigra b. 4.6.
» f. 18.7.
Narciss. poët. b. 16.6.
Nuph. lut. b. 28.6.
Picea exc. b. 10.6.
Pin. silv. b. 17.6.
Pir. mal. b. 18.6.

Pop. trem. b. 2.5. BO. 9.6. >> LV. 5.10. Prun. cer. b. 14.6. Prun. pad. b. 8.6. f. 28.8. Rib. rubr. b. 7.6. f. 19.8. Rub. arct. b. 10.6. Rub. cham. b. 12.6. f. 18.7. Rub. id. b. 6.7. f. 20.8.)> Sal. capr. b. 2.5. Sorb. auc. b. 18.6. f. 20,9. Syringa v. b. 19.6. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 10.6. Tussilago b. 8.5. Ulmaria b. 10.7.

f. 6.9. **>>** Avena S. 9.5. >> Aehr. 18.7. Ernte 25.8. Fagop. S. 5.6. Hordeum S. 5.6. Aehr. 18.7. >> Ernte 20.8. Lin. usit. S. 26.5. b. 26.7. >> Ernte 17.8. Secale Aehr. 15.6. b. 2.7. >> Ernte 16.8. S. 15.8. Solan. tub. S. 4.6. Ernte 17.9. Mähen. d. Wies, 11.7.

Vacc. v.—i. b. 13.6.

Anfang d. Blüte.

Androm. polif. 16.6. Camp. pers. 19.7. Cent. cyan. 3.7. Dianth. delt. 8.7. Epil. ang. 21.7. Erioph. vag. 8.6. Geran. silv. 18.6. Lar. sib. 8.6. Lil. bulb. 3.7.

Majanth. bif. 25.6. Nymph. cand. 5.7. Orch. mac. 4.7. Oxal. acet. 27.5. Oxyc. pal. 12.7. Pyrol. min. 7.7. P. rot. 4.7. Ran. acr. 8.6. Rib. gross. 6.6.

R. nigr. 9.6. Rub. arct. 10.6. R. sax. 25.6. Sed. acr. 10.7. Tarax. off. 27.5. Trif. prat. 28.5. T. rep. 30.6. Vacc. ulig. 18.6.

Anfang d. Fruchtreife.

Rib. gross. 20.8. R. nigr. 21.8. Rub. aret. 18.7. R. sax. 15.8. Trif. prat. 5.8.

T. rep. 9.8. Vacc. ulig. 17.8.

Kexholm (Käkisalmi). — Student Toini Levander. $61^{\circ} 2'$ n. Br.; $30^{\circ} 7'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 20.5. BO. 6.6. Achill. m. b. 25.6. Aln. inc. b. 18.4. Anem. hep. b. 21.4. A. nem. b. 30.4. Betula BO. 20.5. b. 20.5. Calluna b. 27.7. Caltha b. 16.5. Chrys. leuc. b. 30.6. Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 8.6. f. 11.7. >> Lonic. tat. b. 14.6.

Myrt. nigra b. 22.5. f. 20.7. 1) Pin. silv. b. 25.6. Pir. mal. b. 12.6. Plat. bif. b. 26.6. Pop. trem. b. 30.4. BO. 3.6. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 5.6. Rib. rubr. b. 31.5. f. 5.8. Rub. id. b. 22.6. * f. 30.7. Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 12.6.

Syringa v. b. 15.6.
Tilia sept. b. 4.8.
Trientalis b. 10.6.
Trollius b. 1.6.
Tussilago b. 8.5.
Ulmaria b. 8.7.
Vacc. v.—i. b. 16.6.

» f. 20.8.

Avena Aehr. 18.7. Secale Ernte 2.8. Solan. tub. S. 1.6. Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Arctost. off. 1.6. Camp. pers. 5.6. Crat. cocc. 22.6. Croc. vern. 18.4. Epil. ang. 8.6. Geran. silv. 14.6. Luz. pil. 12.5. Lychn. visc. 20.6. Majanth. bif. 12.6. Orob. vern. 1.6. Prim. off. 9.5. Ran. acr. 1.6. Rib. gross. 1.6. R. nigr. 5.6.

Rub. sax. 12.6. Samb. rac. 6.6. Tarax. off. 18.5. Trif. prat. 16.6. T. rep. 20.6. Ulm. mont. 14.5.

Salmi, Uuksu. — Volkschullehrer J. Krochin.

61° 30′ n. Br.; 31° 38′ ö. Gr.

Trollius b. 5.6. Vacc. v.—i. b. 21.6. » f. 20.8.

Avena S. 25.5.

» Aehr. 15.7.

» Ernte 9.8.

Lin. usit. Ernte 3.8.

Secale Aehr. 20.6.

b. 28.6.
Ernte 10.8.
S. 10.8.

Solan. tub. S. 30.5. Mähen d. Wies. 11.7.

Süd-Ostrobothnien. — Lappfjärd, Kirchdorf. — Feldmesser N. Molander.

62° 14′ n. Br.; 21° 36′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 1.6. Achill. m. b. 28.6. Aln. glut. b. 2.5. A. inc. b. 26.4. Anem. hep. b. 2.5. A. nem. b. 8.5. Betula BO. 8.6. b. 1.6. LV. 4.10. . 1) Calluna b. 27.7. Caltha b. 15.5. Chrys. leuc. b. 30.6. Conv. maj. b. 13.6. Frag. v. b. 15.6. f. 12.7. Ledum b. 19.6. Linnaea b. 6.7. Menyanth. b. 17.6. Myrt. nigra b. 31.5.

Pin. silv. b. 26.6. Pir. mal. b. 5.7. Pop. trem. b. 8.5. LV. 4.10. Prun. pad. b. 8.6. Rib. rubr. b. 30.5. f. 2.8. Rub. arct. b. 8.6. Rub. cham. b. 2.6. f. 4.8. Rub. id. b. 4.7. f. 6.8. **»** Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 24.6. Syringa v. b. 24.6. Trientalis b. 14.6. Ulmaria b. 8.7.

Myrt. nigra f. 17.7. | Vacc. v.—i. b. 22.6. Nuph. lut. b. 3.7. | vacc. v.—i. b. 27.8. Avena S. 15.5. Aehr. 13.7. Ernte 21.8. Fagop. b. 15.7. Hordeum S. 23.5. Aehr. 8.7. Ernte 10.8. Lin. usit. b. 27.7. Ernte 14.8. >> Secale Aehr. 15.6. b. 1.7. ú Ernte 7.8. S. 14—21.8. Solan, tub. S. 30.5. >> Ernte 11.9. Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. polif. 3.6. Antenn. dioic. 14.6. Arctost. off. 27.5. Bet. nan. 2.6. Butom. umb. 25.7. Calla 17.6. Camp. pat. 1.7. C. rot. 1.7. Car. dig. 9.5. Cent. cyan. 3.7. Comar. pal. 6.7. Epil. ang. 12.7.

Erioph. ang. 27.5. E. vag. 8.5. Geum riv. 4.6. Glaux. mar. 10.7. Junip. comm. 26.6. List. cord. 14.6. Luz. pil. 1.5. Majanth. bif. 29.6. Nymph. cand. 3.7. Orob. vern. 22.6. Oxal. acet. 23.5. Oxycocc. pal. 1.7.

Pedic. pal. 22.6. Pyrol. rot. 3.7. P. unifl. 28.6. Ros. glauc. 4.7. Samb. nigr. 14.6. Sed. acr. 4.7. Tarax. off. 26.5. Trif. prat. 27.6. T. rep. 27.6. Veron. longif. 12.7.Viol. pal. 23.5.

Vasa. — Lektor D:r phil. Hj. Hjelt.

63° 5′ n. Br.; 21° 32′ ö. Gr.

Acer. plat. b. 3.6. BO. 6.6. Aln. glut. b. 7.5. Anem. hep. b. 25.4. (cult.).

A. nem. b. 18.5. (cult.). Betula BO. 29.5. b. 31.5. >>

Myrt. nigra b. 30.5. Rib. rubr. b. 1.6. (cult.). Sal. capr. b. 8.5.

Anfang d. Blüte.

Bet. verr. 31.5. Croc. vern. 25.4. Oxal. acet. 28.5. Prim. off. 26-30.5. Ran. fic. 17.5.

3-30.5. Rib. gross. 3.6. 5. Tarax. off. 28.5. (cult.). Ulm. mont. 26.5.

Vasa. — Pfarrer A. Ingman.

Acer plat. b. 7.6. LV. 25— 30.9. Betula LV. 18.10. Frag. v. b. 11.6. » f. 10.7. Myrt. nigra f. 29.7. Nuph. lut. b. 25.6. Pir. mal. b. 26.6.

Rib. rubr. b. 6.6. (cult.). f. 7.8. (cult.). Rub. cham. f. 29.7. Rub. id. f. 5.8. Sal. capr. b. 8.5. Rib. gross. 3.6.

Prun. pad. b. 10.6. Sorb. auc. b. 30.6. (spärl.). fast. keine Fr. Syringa v. b. 27.6. Trientalis b. 14.6. Vacc. v.-i. b. 22.6.

Nord-Tavastland. — Karstula, Kirchdorf. — Direktör J. W. Sahlstein.

62° 42′ n. Br.; 25° 16′ ö. Gr.

Acer plat. b. 7.6. BO. 8.6. LV. 9.10. Achill. m. b. 4.7. Betula BO. 29-30.5. Frag. v. b. 14.6. » f. 15.6. Myrt. nigra b. 12.6. f. 22.7. Pir. mal. b. 26.6. Pop. trem. b. 9.5. 1/ BO. 5.6. LV. 12.10. Prun. cer. b. 22.6. Prun. pad. b. 9.6. Rib. rubr. b. 11.6.

Rib. rubr. f. 8.8. Rub. arct. b. 10.6. Rub. cham. b. 12.6. f. 25.7. >> Rub. id. b. 14.6. >> f. 17.8. Sal. capr. b. 1.5. Sorb. auc. b. 25.6. Syringa v. b. 27.6.
Tilia sept. BO. 10.6.

» LV. 5.10. Trollius b. 3.6. Vacc. v.—i. b. 20.6. » f. 27.8. Viburn. op. b. 1.7. Avena S. 11.5.

Hordeum S. 26.5. Aehr. 8.7. >> Erntel 6.8. Lin. usit. S. 30.5. b. 30.7. >> Ernte 27.8. 1/2 Secale Aehr. 12.6. b. 3.7. Ernte 17.8. S. 10.8. >> Solan. tub. S. 30.5. Ernte 22.9. Mähen d. Wies. 17-19.7.

Avena Aehr. 13.7.

1/2

Ernte 13.9.

Saarijärvi, Kirchdorf. — Förster K. Brander.

62° 42′ n. Br.; 25° 16′ ö. Gr.

** BO. 7.6.

** BO. 7.6.

** LV. 23.9.

** A. inc. b. 26.4.

** BO. 8.6.

Achill. m. b. 26.6.

Anem. hep. b. 28.4.

A. nem. b. 10.5. Betula BO. 20.5. b. 22.5. LV. 1.10.

Prun. pad. b. 8.6. f. 15.9. >> Quercus BO. 18.6. LV. 15.10. Rib. rubr. b. 26.5. Rub. arct. b. 11.6. Rub. cham. b. 10.6. f. 3.8. Rub. id. b. 2.7. Sal. capr. b. 12.5. Sorb. auc. b. 26.6. » keine Früchte. Syringa v. b. 25.6. Tilia sept. BO. 9.6. Trientalis b. 18.6. Trollius b. 12.6. Tussilago b. 20.5. Ulmaria b. 19.7.

" f. 3.9.
Viburn. op. b. 11.7.

Avena S. 13.5.

" Aehr. 18.7.

" Ernte 1.9.

Hordeum S. 26.5.

" Aehr. 16.7.

" Ernte 18.8.

Secale Aehr. 17.6.

" b. 3.7.

Vacc. v.—i. b. 28.6.

Ernte 11.8.
 Solan. tub. S. 4.6.
 Ernte 17.9.
 Trit. sat. Aehr. 20.7.
 Mähen d. Wies. 18.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. cal. 16.5. Calla pal. 27.6. Cent. cyan. 6.7. Junip. comm. 28.6. Majanth. bif. 23.6. Nymph. cand. 9.7. Oxal. acet. 31.5. Tarax. off. 30.5.

Saarijärvi, Rahkola. — Frau Alma Nordenstreng. 62° 42′ n. Br.; 25° 20′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 10.6. Achill. m. b. 3.7. Aln. inc. b. 27.4. Anem. hep. b. 1.5. Betula BO. 11.5.

» b. 18.5. Calluna b. 23.7. Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 2.7. Conv. maj. b. 14.6.

» f. 18.7. Ledum b. 18.6. Linnaea b. 30.6. Lonic. tat. f. 20.8. Menyanth. b. 14.6.

Frag. v. b. 8.6.

Menyanth. b. 14.6. Myrt. nigra f. 20.7. Nuph. lut. b. 15.7. Pin. silv. b. 23.6.
Pir. mal. b. 23.6.
Plat. bif. b. 30.6.
Pop. trem. b. 7.5.
Prun. pad. b. 9.6.
Quercus BO. 23.6.
Rib. rubr. b. 7.6.

" f. 14.8.
Rub. cham. b. 18.6.

" f. 30.7.
Rub. id. b. 14.7.

" f. 12.8.
Sal. capr. b. 10.5.
Sorb. auc. b. 26.6.
Tilia sept. b. 25.7.
Trientalis b. 17.6.
Trollius b. 13.6.

Avena S. 25—28.5.

» Achr. 18.7.

» Ernte 5.9.

Hordeum S. 29.5.

» Achr. 13.7.

» Aehr. 13.7. » Ernte 16.8. Lin. usit. b. 24.7. Secale Aehr. 18.6.

» b. 30.6—13.7. » Ernte 7.8. » S. 10—24.8.

Solan. tub. S. 3.6. Mähen d. Wies. 17.7.

Nord-Savo. – Karttula, Kirchdorf. – Volkschullehrer E. Saastamoinen.

 62° 54' n. Br.; 27° 0' ö. Gr.

Aln. inc. b. 28.4.
Betula BO. 10.6.
Calluna b. 8.8.
Caltha b. 5.6.
Conv. maj. b. 11.6.
Frag. v. f. 14.7.
Ledum b. 30.6.
Linnaea b. 7.7.
Menyanth. b. 20.6.
Myrt. nigra b. 9.6.

" f. 29.7.
Nuph. lut. b. 14.7.
Pin. silv. b. 30.6.
Pir. mal. b. 28.6.
Pop. trem. BO. 28.6.
Prun. cer. b. 28.6.

Prun. pad. b. 9.6.

7 f. 14.8.

Rib. rubr. b. 10.6.

8 f. 12.8.

Rub. cham. b. 9.6.

Rub. id. f. 21.8.

Sorb. auc. b. 28.6.

Syringa v. b. 30.6.

(fl. viol.).

8 b. 5.7.

(fl. alb.).

Trientalis b. 30.6.

Tussilago b. 9.5.

Vacc. v.—i. b. 30.6.

7 f. 1.9.

Avena S. 4.5.

Aehr. 14.7.

Hordeum S. 26.5.

Aehr. 14.7.

Ernte 10.8.

Secale Aehr. 23.6.

b. 5.7.

Ernte 8.8.

Solan. tub. S. 3.6.

b. 26.7.

Ernte 19.9.

Mähen. d Wies. 17.7.

| Viburn. op. b. 9.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. polif. 3.6.

Erioph. vag. 25.4.

Junip. comm. 19.6.

Suonnejoki, Kirchdorf. — Arzt J. E. Rahm.

 $62^{\circ}38'$ n. Br.; $27^{\circ}8'$ ö. Gr.

Achill. m. b. 30.6. Aln. glut. b. 1.5. A. inc. b. 21.4. Anem. hep. b. 26.5. (cult.). Betula BO. 4.6. Calluna b. 26.7. Caltha b. 12-17.5. Chrys. leuc. b. 4.7. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 9.6. f. 12.7. Ledum b. 18.6. Linnaea b. 5.7. Lonic. tat. b. 30.6. f. 13.8. Menyanth. b. 8.6. Myrt. nigra b. 3.6. f. 17.7. Narciss. poët. b. 10.6. Nuph. lut. b. 10.7.

Pin. silv. b. 24.6. Pir. mal. b. 18.6. Pop. trem. b. 8.5. » LV. 4.10. Prun. pad. b. 8.6. f. 19.8. Rib. rubr. b. 6.6. f. 8.8. Rub. arct. b. 6.6. Rub. cham. b. 9.6. f. 30.7. Rub. id. b. 1.7. f. 4.8. Sal. capr. b. 8.5. Sorb. auc. b. 24.6. Syringa v. b. 24.6. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 16.6. Tussilago b. 27.4. Ulmaria b. 10.7. Vacc. v.—i. b. 20.6.

Viburn. op. b. 6.7.

Avena S. 8.5. Aehr. 12.7. Ernte 31.8-23.9. Fagop. S. 3.6. b. 12.7. Hordeum S. 29.5. Aehr. 13.7.)) Ernte 18.8. Lin. usit. S. 9.6. Ernte 11.9. Secale Aehr. 12.6. b. 1.7.)) Ernte 7.8.

S. 8.8.
 Solan. tub. S. 30.5.
 Ernte 17.9.
 Mähen d. Wies. 14.7.
 Bidrag t. känned. af Finl.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 7.7.
Alism. pl. 12.7.
Androm. cal. 10.5.
A. polif. 9.6.
Arctost. uv.-urs.30.5.
Bet. verr. 26.5.
Card. prat. 7.6.
Cent. cyan. 5.7.
Cirs. het. 7.7.
Dianth. delt. 10.7.
Epil. ang. 7.7.
Erioph. vag. 9.5.
Geran. silv. 30.6.

Junip. comm. 22.6. Lonic. xyl. 21.6. Majanth. bif. 22.6. Nymph. cand. 1.7. Orch. mac. 3.7. Oxal. acet. 30.5. Oxyc. pal. 3.7. Philad. cor. 26.7. Pimp. sax. 11.7. Potam. nat. 3.7. Pyrol. rot. 3.7. P. unifl. 24.6. Ran. polyanth. 1.7.

Rhamn. frang. 30.6. Rib. gross. 9.6. R. nigr. 8.6. Rub. arct. 6.6. R. sax. 26.6. Samb. rac. 18.6. Solid. virg. 18.7. Tarax. off. 30.5. Trich. arv. 6.7. Trif. prat. 26.6. T. rep. 30.6. Vacc. ulig. 14.6.

Pielavesi, Kirchdorf. — Probst M. A. Levander. 63° 14′ n. Br.: 26° 45′ ö. Gr.

Syringa v. b. 30.6. Trollius b. 7.6. Avena S. 11—19.5. Secale b. 5.7. Solan. tub. S. 8.6.

Nord-Karelien. — Värtsilä. — Frau Nina Karsten. 62° 10′ n. Br.: 30° 39′ ö. Gr.

Acer plat. b. 8.6. BO. 8.6. LV. 25.9. Achill. m. b. 2.7. Aln. inc. b. 25.4. Anem. nem. b. 29.5. Betula BO. 1-3.6. b. 6.6. LV. 23.9. Calluna b. 27.7. Caltha b. 5.6. Chrys. leuc. b. 6.7. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 7.6.

b. 7.6.

f. 12.7. Ledum b. 19.6. Linnaea b. 10.7. Lonic. tat. b. 27.6. f. 18.8. Menyanth. b. 11.6. Myrt. nigra b. 10.6. f. 24.7. Narciss. poët. b. 11.6.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 4.

Nuph. lut. b. 11.7. Picea exc. b. 8.6. Pin. silv. b. 27.6. Pir. mal. b. 14.6. Plat. bif. b. 2.7. Pop. trem. b. 9.5. BO. 10.6. 1) LV. 23.9. Prun. cer. b. 12.6. Prun. pad. b. 7.6. f. 3.9. Quercus BO. 14.6. LV. 28.9. Rib. rubr. b. 8.6. f. 3.8. Rub. arct. b. 9.6. Rub. cham. b. 10.6. f. 24.7. Rub. id. b. 3.7. » f. 30.7. Sal. capr. b. 9.5. Sorb. auc. b. 23.6. f. 7.9.

Syringa v. b. 26.6. Trientalis b. 13.6. Trollius b. 7.6. Tussilago b. 7.5. Ulmaria b. 19.7. Vacc. v.—i. b. 29.6.

† f. 25.8. Viburn. op. b. 8.7.

Avena S. 8.5. Aehr. 18.7.))-Ernte 3.9. Hordeum S. 2.6. » Aehr. 9.7. Ernte 21.8. Secale Aehr. 18.6. >> b. 3.7. Ernte 7.8. 1) S. 10.8. Solan. tub. S. 3.6. » Ernte 18.9. Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 27.7. Bet. odor. 9.6. Cent. cyan. 6.7. Cirs. het. 22.7. Crat. cocc. 29.6. Daphn. mez. 6.5. Dianth. delt. 18.7. Epil. ang. 19.7. Erioph. vag. 26.5. Geran. silv. 1.7. Lil. bulb. 7.7. Lychn. visc. 28.6.

Majanth. bif. 26.6. Nymph. cand. 15.7. Orch. mac. 7.7. Orob. vern. 2.6. Oxal. acet. 29.5. Pedic. pal. 4.7. Pis. arv. 10.7. Pyrol. min. 11.7. P. rot. 3.7. P. unifl. 7.7. Ran. acr. 28.5. Rib. aur. 9.6.

R. gross. 8.6. R. nigr. 8.6. Rub. arct. 9.6. Samb. rac. 12.6. Solid. virg. 16.7. Tanac. vulg. 29.7. Tarax off. 3.5. Trich. arv. 10.8. Trif. prat. 30.6. T. rep. 1.7. Verb. thaps. 22.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Erioph. vag. 5.6. Rib. nigr. 8.8.

Rub. arct. 23.7.

Tarax. off. 4.6.

Liperi, Käsämä. — Landwirt J. Puhakka.

62° 20′ n. Br.: 29° 20′ ö. Gr.

Aln. glut. b. 4.6. A. inc. b. 3.6. Betula BO. 24.5— 5.6. LV. 10.10. Calluna b. 10.8. Chrys. leuc. b. 6.7. Frag. v. b. 10.6. » f. 14.7. Myrt. nigra b. 7.6.)> f. 30.7. Nuph. lut. b. 20.7. Pir. mal. b. 23.6. Pop. trem. LV. 5.10. Prun. pad. b. 10.6. Prun. pad. f. 27.8. Rib. rubr. b. 8.6. >> f. 26.7. Rub. id. b. 6.7. f. 2.8. Sorb. auc. b. 16.6. Syringa v. b. 26.6. Vacc. v.—i. b. 24.6. **>>** f. 30.8.

Avena S. 22—26.5. » Aehr. 18.7. >> Ernte 20.8. Hordeum S. 23.5.

Hordeum Aehr. 12.7. » Ernte 25.8. Lin. usit. S. 20.6. b. 25.7. >>

Ernte 26.8. * Secale Aehr. 13.6.

b. 5.7. Ernte 3.8. >> S. 12.8.

Solan. tub. S. 3.6. Ernte 20.9. >> Trit. sat. Aehr. 10.7. Mähen d. Wies. 10—

13.7.

Joensuu. — Arzt O. A. Kosonen.

62° 40′ n. Br.: 47° 35′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 8.6. LV. 29.9. Achill. m. b. 12.7. Aln. inc. b. 29.4. Betula BO. 3.6. » b. 29.5.

LV. 11.10.

Calluna b. 4.8. Caltha b. 26.5. Chrys. leuc. b. 10.7. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. b. 8.6. » f. 13.7. Linnaea b. 30.6.

Myrt. nigra b. 13.6. » f. 20.7. Nuph. lut. b. 12.7. Pin. silv. b. 22.6. Pir. mal. b. 25.6. Plat. bif. b. 1.7. Pop. trem. b. 8.5.

Pop. trem. BO. 10.6.

» LV. 3.10.
Prun. pad. b. 8.6.
Quercus BO. 18.6.
Rib. rubr. b. 5.6.

» f. 3.8.
Rub. id. b. 10.7.

» f. 6.8.
Sorb. auc. b. 20.6.
Syringa v. b. 20.6.

Tilia sept. BO. 14.6.

» b. 1.8.

Trientalis b. 11.6.

Trollius b. 17.6.

Tussilago b. 7.5.

Vacc. v.—i. b. 15.6.

» f. 1.9.

Avena Aehr. 13.7.
Hordeum Aehr. 15.7.

** Ernte 8.8.
Secale Aehr. 15.6.

** b. 7.7.

** Ernte 3.8.

** S. 7.8.
Solan. tub. S. 2.6.

** Ernte 23.9.
Mähen d. Wies. 10.7.

Onega-Karelien. — Suojärvi, Leppäniemi. — Forstwärter E. Mäntyvaara.

62° 14′ n. Br.; 32° 25′ ö. Gr.

Achill. m. b. 4.7.
Aln. inc. b. 27.4.
Betula b. 29.5.
Calluna b. 23.7.
Chrys. leuc. b. 2.7.
Conv. maj. b. 13.6.
Frag. v. b. 9.6.

f. 10.7.
Ledum b. 23.6.
Menyanth. b. 13.6.
Myrt. nigra f. 20.7.
Pin. silv. b. 24.6.
Pir. mal. b. 23.6.
Pop. trem. b. 9.5.

BO. 9.6.

Prun. pad. b. 8.6.

» f. 20.8.

Rib. rubr. b. 9.6.
» f. 5.8.

Rub. arct. b. 13.6.

Rub. cham. b. 13.6.

» f. 23.7.

Rub. id. b. 4.7.
» f. 6.8.

Sal. capr. b. 7.5.

Sorb. auc. b. 25.6.

Syringa v. b. 28.6.

Trientalis b. 13.6.

Vacc. v.—i. b. 24.6.
» f. 28.8.

Avena S. 30.4. Ernte 28.8. Hordeum S. 27.5. Ernte 14.8. >> Lin. usit. b. 20.7. » Ernte 10.8. Secale Aehr. 13.6. b. 1.6. **>>** Ernte 10.8. S. 10-17.8. Solan. tub. S. 17— 31.5. » Ernte 25.9. Mähen d. Wies. 17.7.

Mittel-Ostrobothnien. — Esse, Öfveresse. — Volk-schullehrer J. Finnäs.

64° 35′ n. Br.; 23° 11′ ö. Gr.

Achill. m. b. 28.6.
Betula BO. 30.5.

b. 10.6.

LV. 12.10.
Calluna b. 28.7.
Caltha b. 15.5.
Chrys. leuc. b. 4.7.
Conv. maj. b. 11.6.
Frag. v. b. 12.6.

f. 15.7.
Ledum b. 20.6.

Linnaea b. 2.7.

Menyanth. b. 14.6.

Myrt. nigra b. 8.6.

" f. 20.7.

Nuph. lut. b. 5.7.

Picea exc. b. 20.6.

Pin. silv. b. 27.6.

Pir. mal. b. 26.6.

Pop. trem. b. 26.5.

" BO. 8.6.

" LV. 14.10.

Prun. cer. b. 29.6.
Prun. pad. b. 12.6.

" f. 27.9.
Rib. rubr. b. 7.6.
" f. 3.8.
Rub. arct. b. 13.6.
Rub. cham. b. 5.6.
" f. 23.7.
Rub. id. b. 1.7.
" f. 6.8.
Sorb. auc. b. 24.6.

Sorb. auc. f. 6.10. Syringa v. b. 26.6. Trientalis b. 15.6. Ulmaria b. 8.7. Vacc. v.—i. b. 25.6. » f. 5.9.

Avena S. 15.5. » Aehr. 16.7. » Ernte 22.8. Hordeum S. 24.5. » Aehr. 10.7. » Ernte 17.8. Lin. usit. b. 20.7.

Secale Aehr. 17.6. b. 3.7. Ernte Ernte 12.8. » S. 16.8. Solan. tub. S. 31.5. » Ernte 17.9. Mähen d. Wies. 18.7.

Perho, Möttönen. — Volkschullehrer S. Salotie.

63° 12′ n. Br.: 24° 25′ ö. Gr.

Achill. m. b. 5.7. » b. 8.5. Caltha b. 11.5. Frag. v. b. 12.6.

Frag. v. b. 12.6.

Frag. v. b. 10.6. Prun. pad. b. 7.6.

Rib. rubr. b. 9.6. 20.5. Rub. cham. b. 3.6. , f. 26.7. Rub. id. b. 18.7. » f. 16.8. Sal. capr. b. 1—3.5. Sorb. auc. b. 27.6. Syringa v. b. 29.6. Myrt. nigra b. 12.6. Syringa v. b. 29.6. " f. 27.7. Trollius b. 5.6. Pin. silv. b. 18.6. Vace. v.—i. b. 21.6. Pop. trem. b. 10.5. » f. 26.8. » BO. 10.6. Viburn. op. b. 15.7.

Avena b. 16—20.5. » Ernte 28.8. 26.5. » Aehr. 14.7. Lin. usit. S. 6.6. » b. 30.7. Secale Aehr. 23.6.

b. 10.7.

Ernte 8.8.

S. 12.8. Solan. tub. S. 29-31.6. » Ernte 15.9. Mähen d. Wies. 18.7.

Kajanisch-Ostrobothnien. — Puolanka, Kivarinjärvi. — Polizeibeamter R. Alliniemi.

64° 52′ n. Br.; 27° 43′ ö. Gr.

Calluna b. 24—29.7. Rub. id. f. 14.8. Caltha b. 14.6. Myrt. nigra b. 11.6. Vacc. v.—i. f. 4.9. » f. 1—4.7. Prun. pad. b. 18.6. Rib. rubr. f. 4.9. Avena S. 15—17.5. Rub. arct. b. 30.6. Ernte 4.9. Rub. cham. b. 16.6. Hordeum S. 24 f. 2—4.7.

Sorb. auc. f. 11.9.

» Ernte 4.9. Hordeum S. 24— Mähen d. Wies.

Hordeum Aehr. 28— » Ernte 28.8. 30.6.Secale Aehr. 26.6. » Ernte 2—6.9. » S. 20—28.7. | Solan. tub. S. 2.6.

18.7.

Sotkamo, Yli-Sotkamo. — Agronom H. B. Aström.

64° 7′ n. Br.; 28° 27′ ö. Gr.

Achill. m. b. 28.6. Betula BO. 1.6. Aln. inc. b. 2.5.

» b. 5.6.

Calluna b. 5.8. Caltha b. 4.6.

Rib. rubr. f. 11.8.
Rub. arct. b. 24.6.
Rub. cham. b. 15.6.

f. 28.7.
Rub. id. b. 2.7.
f. 15.8.
Sal. capr. b. 8.5.
Sorb. auc. b. 26.6.
f. 15.9.
Syringa v. b. 25.6.
Trientalis b. 23.6.
Trollius b. 19.6.
Ulmaria b. 20.7.
Vacc. v.—i. b. 30.6.
f. 28.8.
Viburn. op. b. 15.7.

Avena S. 16.5. Aehr. 16.7. Ernte 2.9. Hordeum S. 26.5. » Aehr. 14.7. » Ernte 15.8. Lin. usit. S. 19.6. » b. 25.7. * Ernte 10.9. Secale Aehr. 20.6. b. 3.7. * Ernte 15.8. S. 10.8. *»* Solan. tub. S. 3.6. Ernte 18.9. >>

Mähen d.Wies. 17.7.

Nord-Ostrobothnien. — Uleåborg (Oulu). — Provinzial-Arzt S. W. Liljeblom.

65° 1′ n. Br.; 25° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 11.6. BO. 13.6. Achill. m. b. 4.7. Aln. inc. b. 6.5. Betula BO. 28.5. b. 4.6. Calluna b. 3.8. Caltha b. 29.5. Chrys. leuc. b. 10.7. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 16.6. Ledum b. 1.7. Linnaea b. 4.7. Menyanth. b. 31.5. Myrt. nigra b. 10.6. f. 22.7. Nuph. lut. b. 7.7.
Pin. silv. b. 30.6.
Pir. mal. b. 25.6.
Pop. trem. b. 10.5.

BO. 12.6.
Prun. pad. b. 14.6.
Rib. rubr. f. 7.8.
Rub. aret. b. 15.6.
Rub. cham. b. 13.6.

f. 22.7.
Rub. id. b. 5.7.

f. 16.8.
Sal. capr. b. 12.5.
Sorb. auc. b. 26.6.
Syringa v. b. 1.7.
Trientalis b. 18.6.

Mähen d. Wies. 13.7.

Tornio. — Lektor V. Ollila. 65° 51′ n. Br.; 24° 11′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 18.6. Achill. m. b. 2.7. Aln. inc. b. 9.5. Betula BO. 12.6. Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 30.6.

Prun. pad. b. 23.6.

» f. 18.7.

Rib. rubr. b. 11.6.

» f. 30.7.

Rub. arct. b. 7.6.

Rub. cham. b. 20.6.

Rub. cham. f. 19.7. | Avena S. 23.5. Sal. capr. b. 21.5. Syringa v. b. 10.7. Trientalis b. 21.6. Vacc. v.-i. b. 15.6.

Aehr. 15.7. » » Ernte 8.9. Hordeum S. 2.6. Ernte 12.8.))

Secale Aehr. 26.6. Ernte 18.8. 1)> Solan. tub. S. 9.6. 19 Ernte 19.9. Mähen d. Wies. 14.7.

Lappland. — Kemijärvi, Kirchdorf. — Postverwalter K. W. Heikinheimo.

66° 43′ n. Br.; 27° 27′ ö. Gr.

Achill. m. b. 10.7. Betula BO. 10.6. LV. 30.9. Calluna b. 25.7. Caltha b. 9.6. Chrys. leuc. b. 10.7. Conv. maj. b. 5.7. Frag. v. b. 30.6. » f. 25.7. Ledum b. 26.6. Linnaea b. 4.7. Myrt. nigra b. 10.6.

Myrt. nigra f. 3.8. Nuph. lut. b. 11.7. Pin. silv. b. 29.6. Pop. trem. LV. 30.9. Prun. pad. b. 25.6. Rub. arct. b. 17.6. Rub. cham. b. 11.6. f. 25.7. >> Rub. id. b. 6.7. » f. 8.8. Sorb. auc. b. 5.7. Trollius b. 12.6.

Ulmaria b. 13.7. Vacc. v.-i. b. 28.6. f. 8.9. Hordeum S. 24.5. Aehr. 11.7.)) Ernte 14.8. Secale Aehr. 30.6. » b. 6.7. Solan. tub. S. 26.5. » Ernte 12.9. Mähen d. Wies. 27.7.

Inari, Muddusjärvi, Thule. — Förster M. W. Waenerberg. 69° 6′ n. Br.; 27° 12′ ö. Gr.

Betula BO. 12.6. » LV. 28.9. Calluna b. 1.7. Chrys. leuc. b. 2.7. Ledum b. 2.7. Menyanth. b. 3.7. Myrt. nigra b. 30.6. » f. 11.8. Nuph. lut. b. 10.7. Pop. trem. BO. 27.6. LV. 21.9.

Prun. pad. b. 30.6. » keine Früchte. Rib. rubr. b. 30.6. >> f. 10.8. Rub. arct. b. 26.6. Rub. cham. b. 26.6. f. 26.7. Rub. id. b. 10.7. Sorb. auc. b. 3.7. » keine Früchte. Trientalis b. 2.7.

Trollius b. 28.6. Ulmaria b. 20.7. Vacc. v.—i. b. 2.7. » f. 1.9.

Solan. tub. S. 8-14.6. Ernte 9— 12.9. Mähen d. Wies. 26.7.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 5.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1917

ZUSAMMENGESTELLT

VON

V. F. BROTHERUS

◆}%<**◆**

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG
1925

Abkürzungen.

- b. erste normale Blüten offen.
- f. erste normale Früchte reif.
- ${\bf BO}.$ erste normale Blattoberfläche sichtbar; Laubentfaltung.
- LV. allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämmtlicher Blätter an der Station verfärbt.

Die Ziffern bezeichnen Tag und Monat.

Südwestliches Finland. — Sagu, Osmalahti. — Fräulein Selma Henricsson.

60° 21′ n. Br.: 22° 35′ ö. Gr.

Acer plat. b. 29.5. | Pir. mal. b. 10.6. BO. 30.5. LV. 2.10. Achill. m. b. 23.6. Aln. glut. b. 7.5. A. inc. b. 25.4. Anem. hep. b. 27.4. A. nem. b. 5.5. Betula BO. 23.5. b. 31.5. b. 31.5. LV. 20.10. Calluna b. 23.7. Caltha b. 20.5. Chrys. leuc. b. 14.6. Conv. maj. b. 7.6. Corylus b. 22.4. Frag. v. b. 25.5. 5 f. 24.6. Ledum b. 10.6. Linnaea b. 24.6. Myrt. nigra b. 30.5. » f. 8.7. Narciss. poët. b. 29.5. Pin. silv. b. 14.6.

Plat. bif. b. 16.6. Pop. trem. b. 22.5. BO. 2.6. LV. 22.10. Prun. cer. b. 5.6. Prun. pad. b. 7.6. » f. 4.8. " I. 4.8. Quercus BO. 3.6. " LV. 26.10. Rib. rubr. b. 30.5. " f. 25.7. Rub. aret. b. 29.5. Rub. id. b. 20.6. » f. 23.7. Sal. capr. b. 22.5. Sorb. auc. b. 12.6. » f. 1.9. Syringa v. b. 13.6. Tilia sept. BO. 1.6. b. 23.7. LV. 18.10. 3) Trientalis b. 7.6. Trollius b. 14.6.

Tussilago b. 29.4. Ulmaria b. 4.7. Vacc. v.—i. b. 12.6. b f. 25.8. Viburn. op. b. 25.6. Avena S. 11.5. Aehr. 2.7. 0 Ernte 13.8. Hordeum S. 31.5.

* Aehr. 2.7.

* Ernte 10.8. Lin. usit. S. 29.5. b. 10.7. 3) Ernte 14.8. Secale Aehr. 3.6. » b. 17.6. Ernte 2.8. » S. 20.8. Solan. tub. S. 29.5. » Ernte 25, 9. Trit. sat. Ernte 10.8. » S. 21.8.

Finby. — Hakkala. — Dorfschullehrer A. Salovaara. 60° 8′ n. Br.; 23° 2′ ö. Gr.; 15 m. ü. d. M.

Acer plat. b. 31.5. BO, 30, 5. LV. 16.10. Achill. m. b. 24.6. Aln. glut. b. 12.5. Anem. hep. b. 22.4. A. nem. b. 12.5. Betula b. 25.5. LV. 24.10.

Calluna b. 27.7. Caltha b. 22.5. Chrys. leuc. b. 21.6. Conv. maj. b. 4.6. Frag. v. b. 27.5. Ledum b. 6.6. Linnaea b. 20.6. Myrt. nigra b. 27.5.

Myrt. nigra. f. 14.7. Nuph. lut. b. 18.6. Picea exc. b. 2.6. Pin. silv. b. 16.6. Pir. mal. b. 10.6. Plat. bif. b. 17.6. Pop. trem. b. 23.5. BO. 2.6. LV. 18.10.

Mähen d. Wies, 10.7.

Bidr. t. kinne d. af Finl.

Prun. cer. b. 7.6.
Prun. pad. b. 1.6.
Quercus BO. 7.6.

"LV. 20.10.
Rib. rubr. b. 27.5.

"f. 23.7.
Rub. arct. b. 3.6.
Rub. id. b. 22.6.

(cult.).

"f. 25.7.
Sal. capr. b. 21.5.
Sorb. auc. b. 14.6.
Syringa v. b. 12.6.

Tilia sept. b. 20.7.

Delta LV. 14.10.

Trientalis b. 1.6.

Tussilago b. 19.4.

Vacc. v.—i. b. 8.6.

Tussilago b. 19.4.

Avena S. 7.5.

» Aehr. 2.7.
» Ernte 13.8.

Hordeum S. 18.5.
» Aehr. 1.7.

Hordeum Ernte 8.8. Lin. usit. S. 25.5. b. 5.7. Secale Aehr. 4.6. b. 17.6.)) Ernte 23.7. S. 14.8. >> Solan. tub. S. 21.5. -4.6.Ernte 24.9. **>>** Trit. sat. Ernte 10.8. S. 15.8. >> Mähen d. Wies. 2.7.

Nyland. — Ekenäs. — Provinzial-Arzt R. Fabritius. 59° 58′ n. Br.; 23° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 27.5. Aln. glut. b. 2.5. Anem. hep. b. 2.5. A. nem. b. 7.5. (einz.). A. nem. b. 14.5. (zieml. reichl.). Betula B.O. 23.5. b. 27.5. Caltha b. 23.5.

Myrt. nigra b. 26.5. Pop. trem. b. 5.5. Rib. rubr. b. 27.5. Sal. capr. b. 20.5. Tussilago b. 2.5.

Esbo, Mäkkylä. — Doctor Juris A. W. Gadolin. $60^{\circ}\,13'\,\mathrm{n.~Br.};~24^{\circ}\,50'\,\ddot{\mathrm{o}}.~\mathrm{Gr.}$

Acer plat. BO. 3.6.

Delta LV. 18.10.

Anem. hep. b. 22.4.

A. nem. b. 4.5.

Betula BO. 23.5.

Delta BO. 25.5.

Betula LV. 26.10. Frag. v. b. 30.5. Myrt. nigr. b. 28.5. Narciss. poët. b. 29.5. Pir. mal. b. 11.6. Prun. pad. b. 2.6. Sal. capr. b. 20.5. Sorb. auc. b. 13.6. Syringa v. b. 13.6. Tussilago b. 3.5. Ulmaria b. 30.6.

Philad. cor. 5.7. Prim. off. 22.5.

Stell. med. 26.5.

Ran. fic. 13.5.

Anfang d. Blüte.

Achill. ptarm. 5.7. Alop. prat. 8.6. Anem. ran. 14.5. Barb. vulg. 3.6. Capsella 26.5. Chrysospl. alt. 8.5. Coryd. sol. 8.5. Croc. vern. 12.5. Dact. glom. 1.7. Dicentr. spect. 1.6. Drab. vern. 23.5.
Epil. ang. 14.7.
Gag. min. 11.5.
Iris pseud. 22.6.
Merc. per. 29.5.
Myosurus 26.5.
Narciss. pseudon.
14.5.
Orob. vern. 29.5.
Oxal. acet. 23.5.

rec. per. 29.5.
resurus 26.5.
reiss. pseudon.
14.5.
bb. vern. 29.5.

Tarax. off. 25.5.
Veron. cham. 14.6.
Vic. cracc. 11.7.
Viol. pal. 24.5.
V. tric. 21.5.

Helsingfors. — Professor Dr Th. Saelan.

60° 10′ n. Br.; 24° 57′ ö. Gr.

Acer plat. b. 30.5. BO. 1.6. » LV. 13.10. Achill. m. b. 28.6. Aesc. BO. 8.6. Aln. glut. b. 14.5. A. nem. b. 22.5. Betula BO. 25.5. b. 29.5.

Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 26.6. Frag. v. b. 1.6. Lonic. tat. b. 17.6. Myrt. nigra b. 31.5. » b. 19.6. (spärl.). Pin. silv. b. 13.6. Pir. mal. b. 12.6. BO. 1-9.6. Pop. trem. b. 18.5.)) BO. 6.6. LV. 15.10. Prun. cer. b. 8-9.6.

Rub. id. b. 26.6. Sal. capr. b. 26.5. Sorb. auc. b. 12-14.6. f. 10.9. Trientalis b. 14.6. Tussilago b. 17.5. Ulmaria b. 8.7. Vacc. v.—i. b. 13.6.

LV. 15—21. Quercus BO. 4.6. Solan. tub. S. 6.6. 10. Rib. rubr. b. 1—4.6. Mähen d. Wies. 8.7.

Anfang d. Blüte.

Acer tat. 22.6. Alliar. off. 9.6. Alop. prat. 13.6. Antenn. dioic. 13.6. Anthox. od. 13.6. Aquil. vulg. 18.6. Barb. vulg. 10.6. Berb. vulg. 19.6. Camp. rot. 28.6. Carag. arb. 3.6. C. frutesc. 16.6. Conv. Polyg. 10.6. Corn. alb. 19.6. Crat. cocc. 15.6. Drab. vern. 17-22.5. Epil. ang. 5.7.

Frax. exc. 6.6. Gag. min. 25.5. Geum. urb. 3.7. Junip. com. 19.6. Lam. alb. 6.6. Lath. prat. 20.6. Lychn. dioic. 14.6. Majanth. bif. 18.6. Myosur. min. 28.5. Oxal. acet. 26.5. Phleum prat. 2.7. Ran. acr. 14.6. R. auric. 13.6. Rib. gross. 4.6. R. nigr. 9.6. Sal. aur. 3.6.

S. phylicif. 24.5. Samb. rac. 8.6. Sed. acr. 27.6. Sil. infl. 2.7. Solid. virg. 5.7. Sorb. ar. 19.6. S. fenn. 15.6. S. scand. 17.6. Syring. jos. 27.6. Tarax. off. 28.5. Trif. prat. 16.6. T. rep. 20.6. Ulm. mont. 25.5. Veron. cham. 17.6. Viol. can. 13.6.

Nurmijärvi, Kirchdorf. — Arzt. P. Z. Collan. 60° 27′ n. Br.; 24° 49′ ö. Gr.

Acer plat. b. 30.5. BO. 2.6. >> Aln. glut. b. 23.4. Anem. hep. b. 27.4. (einz.). b. 11.5. (reichl.). A. nem. b. 13.5. Betula b. 28—30.5. Calluna b. 28.7.

Caltha b. 24—25.5. | Pir. mal. b. 11.6. Chrys. leuc. b. 27.6. Conv. maj. b. 6.6. (einz.). Frag. v. b. 30.5. Ledum b. 15.6. Linnea b. 2.7. Myrt. nigra b. 28.5. f. 21.7. Nuph. lut. b. 24.6.

Plat. bif. b. 25.6. Pop. trem. b. 15.5. BO. 2.6. >> Prun. pad. b. 1-2.6. f. 17.8. »> Quercus BO. 4.6. Rub. arct. b. 30.5. Rub. id. b. 17.6.

Sal. capr. b. 16.5. Sorb. auc. b. 12.6. Syringa v. b. 11.6. Trientalis b. 11.6. Trollius b. 3.6. (einz.). Tussilago b. 12.5. Ulmaria b. 10.7. Vacc. v.—i. b. 11.6.

Vacc. v.—i. f. 26.8.

Avena Aehr. 6.7.

** Ernte 13—

19.8.

Hordeum S. 20.5.

** Aehr. 5.7.

** Ernte 14.8.

Nurmijärvi, Rajaniemi. — Lektor A. W. Nordström.

Acer plat. b. 31.5. Achill. m. b. 20.6. Anem. hep. b. 3.5. Calluna b. 21.7. Chrys. leuc. b. 24.6. Conv. maj. b. 8.6. Frag. v. b. 6.6. f. 24.6. Ledum b. 10.6. Linnaea b. 21.6. Lonic. tat. b. 20.6. Menyanth. b. 8.6. Myrt. nigra b. 31.5. f. 9.7. Narciss. poët. b. 3.6. Nuph. lut. b. 20.6. Pin. silv. b. 8.6. Pir. mal. b. 11.6. Plat. bif. b. 23.6. Pop. trem. BO. 31.5.

Prun. cer. b. 1.6. Prun. pad. b. 3.6. Rib. rubr. b. 5.6. f. 25.7. Rub. arct. b. 6.6. Rub. cham. b. 6.6. f. 23.7. Rub. id. b. 21.6. f. 2.8. Sorb. auc. b. 5.6. f. 15.9. Syringa v. b. 11.6. Trientalis b. 8.6. Trollius b. 11.6. Ulmaria b. 6.7. Vacc. v.—i. b. 10.6. f. 27.8. Viburn. op. b. 1.7.

Avena Aehr. 6.7. Ernte 7.8. >> Hordeum S. 29.5. Aehr. 1.7. >> >> Ernte 11.8. Lin. usit. S. 29.5. b. 19.7. Ernte 18.8. Secale Aehr. 12.6. >> b. 20.6. Ernte 30.7. 1/ S. 16.8. * Solan. tub. Ernte 14. Trit. sat. Ernte 10.8. S. 27— 28.8. Mähen d. Wies. 7.7.

Anfang d. Blüte.

Achill. ptarm. 12.7. Aegop. podagr. 24.6. Agrostis vulg. 3.7. Air. caesp. 20.6. A. flex. 9.7. Alchem. vulg. 9.6. Antenn. dioic. 9.6. 20.6. Anthem. arv. Anthox. od. 17.6. Arab. aren. 15.6. Aron. amel. 8.6. Artem. abs. 4.8. Barb. vulg. 8.6. Brass. camp. 20.6. Calamagr. lanc. 19.7. Calla pal. 28.6. Camp. cerv. 19.6.

C. glom. 25.6.
C. pat. 17.6.
C. persicif. 7.7.
C. rot. 26.6.
Carag. arb. 10.6.
Cartum carv. 16.6.
Cent. cyan. 20.6.
Cerast. arv. 21.6.
Ceref. silv. 12.6.
Chenop. alb. 12.7.
Cirs. het. 30.6.
C. lanc. 2.8.
Comar. pal. 28.6.
Corn. sangu. 19.6.
Dact. glom. 20.6.
Dianth. delt. 25.6.
Epil. ang. 25.6.

Erig. acr. 27.6. Erioph. vag. 6.6. Erys. cheir. 10.6. Euphr. off. 30.7. Fest. ov. 20.6. Frag. coll. 18.7. Fumar. off. 3.7. Galeops. tetr. 20.7. G. versic. 20.7. Galium bor. 22.6. G. trif. 20.6. Geran. silv. 10.6. Geum riv. 11.6. Gnaph. silv. 29.7. Gymn. con. 30.6. Hier. aur. 23.6. H. glom. 17—24.6.

H. mur. 22.6. H. Pil. 17.6. Hyp. quadr. 6.7. Hypoch. mac. 25.6. Iris pseud. 25.6. Lam. alb. 11.6. Lath. pal. 7.7. L. prat. 18.6. Leont. aut. 10.7. Levist. off. 8.7. Lil. bulb. 6.7. Luz. camp. 18.6. Lychn. fl.-cuc. 22.6. Majanth. bif. 16.6. Matr. inod. 22.6. Melamp. silv. 18.6. Molin. coer. 30.7. Myosot. arv. 20.6. Nymph. cand. 20.6. Rib. aur. 5.6. Orch. mac. 23.6. Oxycocc. pal. 12.6. Paeon. rubr. 20.6. Peuc. pal. 4.8. Phleum prat. 3.7. Pimp. sax. 13.7. Pis. arv. 10.7.

Plant, maj. 10.7. Poa nem. 20.6. P. prat. 20.6. P. triv. 20.6. Polyg. avic. 27.7. P. vivip. 26.6. Potent. arg. 23.6. P. frut. 20.6. P. norv. 5.7. P. torm. 17.6. Prunell. vulg. 29.6. Pyrol. min. 27.6. P. rot. 29.6. Ran. acr. 18.6. R. aur. 5.6. R. rep. 20.6. Rheum rhap. 16.6. Rinanth. maj. 24.6. Ros. can. 20.6. Rub. sax. 11.6. Rum. acetosell. 20.6. V. saep. 9.6. R. crisp. 24.6. V. sat. 11.7. Sagin. proc. 28.7. Sed. acr. 8.7. Sil. infl. 27.6.

Sinap. arv. 21.6. Solid. virg. 2.7. Sonch. arv. 29.7. Sperg. arv. 20.7. Stell. gram. 20.6. S. med. 9.7. Syring, jap. 18.6. Tanac. vulg. 26.7. Thym. serp. 1.7. Trich. arv. 25.6. Trif. hybr. 20.6. T. med. 20.6.
T. prat. 11.6.
T. rep. 17.6.
T. spad. 24.6. Trit. rep. 17.6. Urt. dioic. 8.7. Veron. becc. 1.7. V. cham. 11.6. V. serp. 11.6. Vic. crace. 18.6. Viol. can. 8.6. V. tric. 10.6. V. tric. arv. 10.6.

Borgå, Weckjärvi. — Forstwärter H. E. Heiman. 60° 24′ n. Br.; 25° 44′ ö. Gr.

Acer plat. b. 2.6. BO. 2.6. LV. 20.9. Aln. glut. b. 10.5. A. inc. b. 4.5. A. nee. b. 4.5. Anem. hep. b. 22.4. A. nem. b. 3.5. Betula BO. 24.5. b. 30.5. LV. 15.9. Calluna b. 27.7. Caltha b. 23.5. Chrys. leuc. b. 20.6. Conv. maj. b. 1.6. Corylus b. 14.5. Frag. v. b. 1.6. » f. 23.6. Ledum b. 15.6. Linnaea b. 12.6. Myrt. nigra b. 30.5.

Narciss. poët. b. 13.6. | Sal. capr. b. 30.5. Nuph. lut. b. 5.7. Picea exc. b. 15.6. Pin. silv. b. 18.6. Pir. mal. b. 13.6. Plat. bif. b. 30.6. Pop. trem. b. 26.5. » BO. 30.5. » LV. 25.9. Prun. cer. b. 15.6. Prun. pad. b. 4.6. Quercus BO. 11.6. » LV. 26.9. Rib. rubr. b. 25.5. » f. 20.7. Rub. arct. b. 10.6. » f. 16.7. Rub. cham. b. 2.6. Rub. id. b. 17.7. » f. 23.7.

Sorb. auc. b. 15.6. f. 29.9. Syringa v. b. 10.6. Tilia sept. LV. 25.9. Trientalis b. 5.6. Trollius b. 1.6. Tussilago b. 20.5. Ulmaria b. 21.6. Vacc. v.—i. b. 10.6. f. 15.8.

Avena S. 15.5. Aehr. 10.7. Ernte 13.8. Hordeum S. 1.6. Aehr. 4.7.)) Ernte 9.8. Lin. usit. S. 31.5. Bidrag t. känned. af Finl. Lin. usit. Ernte 4.8. | Secale Ernte 28.7. | Solan. tub. Ernte 27. | Solan. tub. Ernte 28. | Solan. tub. Ernte 28. | Solan. tub. Ernte 27. | Solan. tub. Ernte 28. | Solan. tub. Ernte 27. | Solan. tub. Ernte 28. | Solan. tu

Borgå. — Lektor H. Kranck.

Aln. glut. b. 1.5. Anem. nem. b. 1.5. Sal. capr. b. 16.5. Anem. hep. b. 24.4. Betula b. 24.5. Tussilago b. 2.5.

Anfang d. Blüte.

Gag. min. 13.5. | Tarax. off. 13.5. | Lar. eur. 23.5. | Ulm. mont. 22.5.

Borgnäs (Pornainen), Kirveskoski. — Volkschullehrer H. J. Pekkola.

60° 28′ n. Br.; 25° 23′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 25.4.
Anem. nem. b. 14.5.
Betula BO. 27.5.
Calluna b. 26.7.
Caltha b. 28.5.
Chrys. leuc. b. 23.6.
Conv. maj. b. 7.6.

y f. 5.7.
Linnaea b. 21.6.
Myrt. nigr. b. 30.5.
y f. 16.7.
Narciss. poët. b. 30.5.
Pin. silv. b. 21.6.
Pir. mal. b. 13.6.
Plat. bif. b. 21.6.

Pop. trem. BO. 31.5
Prun. pad. b. 8.6.
Quercus BO. 2.6.

» LV. 9.10.
Rib. rubr. b. 2.6.

» f. 24.7.
Rub. arct. b. 9.6.
R. cham. f. 28.7.
R. id. b. 21.6.

» f. 28.7.
Sorb. auc. b. 13.6.
Syringa v. b. 13.6.
Trientalis b. 9.6.
Trollius b. 9.6.
Ulmaria b. 15.7.
Vacc. v.—i. b. 20.6.

Viburn. op. b. 23.6. Avena S. 11.5. Aehr. 4.7. Ernte 13.8. Hordeum Aehr. 4.7. Ernte 11.8. Linum S. 24.5. » Ernte 1.8. Secale Aehr. 7.6. b. 21.6. >> Ernte 23.7. **»** S. 10.8. Solan. tub. S. 24.5.)) Ernte 20.9. Mähen d. Wies. 7.7.

Lovisa. — Herr J. Iverus.

 $60^{\circ} 27'$ n. Br.; $26^{\circ} 13'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 29.5.
BO. 31.5.
Achill. m. b. 21.6.
Aln. glut. b. 6.5.
A. inc. b. 25.4.
Anem. hep. b. 24.4.
A. nem. b. 15.5.
Betula BO. 25.5.

Betula b. 27.5.

" f. 30.7.
Caltha b. 21.5.
Chrys. leuc. b. 21.6.
Conv. maj. b. 8.6.
Corylus b. 1.5.
Frag. v. b. 31.5.

" f. 27.6.

Linnaea b. 18.6. Lonic. tat. b. 16.6. » f. 10.8. Myrt. nigra b. 3.6. » f. 17.7. Narciss. poët. b. 31.5. Picea exc. b. 6.6. Pin. silv. b. 10.6.

Pir. mal. b. 10.6.
Plat. bif. b. 26.6.
Pop. trem. b. 17.5.

BO. 5.6.
Prun. cer. b. 14.6.
Prun. pad. b. 3.6.

f. 15.8.
Quercus BO. 11.6.
Rib. rubr. b. 29.5.

f. 24.7.
Rub. cham. f. 26.7.
Rub. id. b. 21.6.

f. 25.7.

Sal. capr. b. 17.5.
Sorb. auc. b. 12.6.
Syringa v. b. 11.6.
Tilia sept. BO. 3.6.

» b. 21.7.
Trollius b. 10.6.
Tussilago b. 17.5.

» f. 5.6.
Ulmaria b. 16.7.
Vacc. v.—i. b. 11.6.

» f. 21.8.
Viburn. op. b. 17.6.

Avena S. 7.5. Ernte 16.8. Hordeum S. 19.5. Secale b. 21.6. Ernte 25.7. 6 1h S. 6.8. Solan. tub. S. 21.5. Ernte 17.9. 1) Trit. sat. S. 17.5. b. 4.7. n Ernte 3.8. >> Mähen d. Wies. 5.7.

Anfang d. Blüte.

Allium schoen. 15.6. Alop. prat. 12.6. Anem. alp. 14.6. A. ran. 15.5. Arab. suec. 25.5. Bell. per. 5.5. Bunias or. 14.6. Camp. latif. 18.7. C. pat. 22.6. Capsella 1.6. Carag. arb. 14.6. Card. prat. 14.6. Carum carv. 15.6. Cent. cyan. 26.6. Ceref. silv. 10.6. Chelid. maj. 5.6. Con. mac. 14.6. Corn. strict. 17.6. Crat. cocc. 15.6. C. ox. 19.6. Crep. tect. 26.6. Croc. lut. 25.4. C. vern. 5.5. Dianth. delt. 29.6. Drab. vern. 23.6. Epil. ang. 30.6. E. mont. 17.6. Erys. cheir. 11.6. Frax. exc. 29—31.5. Galanth. niv. 21.4. Galium moll. 2.7. Glech, hed, 5.6.

Hesp. matr. 19.6. Hyose, nig. 12.6. Iris germ. 28.6. I. squal. 12.6. Lam. alb. 5.6. L. purp. 15.6. Lath. prat. 21.6. Lepid. rud. 14.6. Lil. bulb. 24.6. L. Mart. 4.7. Nymph. cand. 23.7. Philad. cor. 1.7. Pimp. sax. 24.6. Pir. com. 12.6. Pis. arv. 24.6. Poa ann. 30.5. Polem. coer. 24.6. Pot. frut. 21.6. Prim. aur. 31.5. P. chin. 29.5. P. off. 30.5. Prun. dom. 12.6. P. insit. 10.6. Pulm. off. 24.4. Pyrol. rot. 30.6. Ran. acr. 12.6. R. aur. 6.6. Rheum rap. 6.6. Rib. alp. $\bar{2}0.5$. R. gross. 31.5. R. nigr. 6.6. Sal. alb. 31.5.

S. daphn. 12.5. Samb. rac. 7.6. Scill. sib. 13.5. Scler. per. 8.6. Scorz. hisp. 24.6. Sed. acr. 20.6. Sil. infl. 2.7. Solan. dulc. 19.6. Solid. can. 1.8. Sorb. hybr. 15.6. Spir. arunc. 29.6. S. salicif. 29.6. S. sorbif. 3.7. S. ulmif. 16.6. Succ. prat. 30.6. Symphoric. rac. 21.7. Syring. chin. 15.6. S. jos. 26.6. S. pers. 18.6. Tanac. vulg. 8.7. Tarax. off. 24.5. Til. vulg. 11.8. Tragop. prat. 18.6. Trif. hybr. 24.6. T. prat. 13.6. T. rep. 16.6. T. spad. 24.6. Tulip. Gesn. 31.5. Ulm. mont. 24.5. Verb. thaps. 30.6. Viol. od. 22.5. V. tric. arv. 24.5.

Anfang d. Fruchtreife.

Arab. suec. 20.6. Capsella 30.6. Carum carv. 24.7. Cent. cyan. 18.7.

Drab. vern. 20.6. Epil. mont. 15.7.

Lepid. rur. 20.7. Rheum rap. 21.7. Rib. gross. 18.7. R. nigr. 18.7. Rub. arct. 16.7. R. cham. 19.7.

Scorz. hisp. 28.7. Sed. acr. 22.7. Succ. prat. 4.8. Tarax. off. 8.6. Tragop. prat. 22.7. Trif. hybr. 27.7.

T. prat. 22.7.T. rep. 25.7. Ulm. mont. 30.6. Viol. tric. arv. 16.6.

Süd-Karelen. — Antrea, Ikävalkola. — Volkschullehrer W. Pylkkönen.

60° 58′ n. Br.; 29° 7′ ö. Gr.

Acer plat. b. 2.6. **»** BO. 4.6. Aln. glut. b. 17.5. A. inc. b. 24.4. Anem. hep. b. 3.5. A. nem. b. 17.5. Betula BO. 28.5. » b. 30.5. Caltha b. 17.5. Chrys. leuc. b. 24.6. Trientalis b. 12.6.

Conv. maj. b. 10.6. Frag. v. b. 5.6. Myrt. nigr. b. 31.5. Pir. mal. b. 14.6. Pop. trem. b. 22.5. >> BO. 4.6. Prun. pad. b. 7.6. Rub. id. b. 23.6. Sorb. auc. b. 13.6.

Trollius b. 10.6. Tussilago b. 10.5. Vacc. v.—i. b. 14.6.

Avena S. 18.5. Hordeum S. 30.5. Secale Aehr. 11.6. » b. 22.6. Solan. tub. S. 7.6.

Satakunta. — Karkku, Järventaka, Linnais. — Dr. phil. Hj. Hjelt.

61° 25′ n. Br.; 23° 14′ ö. Gr.

Lonic. tat. b. 17.6. f. 22.7.

| Vacc. v.—i. f. 29.8. | Secale S. 14—15.8. Avena Ernte 8.8. Hordeum Ernte 13.8.

(spärl.). Trit. sat. Ernte 6.8. S. 15.8.

Anfang d. Blüte.

Air. caesp. 26.6. Alism. pl. 1.7. Berb. vulg. 20.6. Camp. pers. 26.6. Cardam. prat. 9.6. Cent. cyan. 19.6. (einz.). 26.6.(reichl.). Cirs. het. 1.7. Colchicum 14.10. Crat. cocc. 12.6. Croc. vern. 15.5. Daphn. mez. 21.5.

Dianth. delt. 28.6. Epil. ang. 4.6. (einz.). 1.7. (reichl.). Geran. silv. 8.6. Junip. com. 17.6. Lil. bulb. 28.6. Lonic. xyl. 12.6. Luz. pil. 17.5. Lychn. visc. 15.6. Majanth. bif. 14.6. Nymph. cand. 2.7. Orch. mac. 23.6. (cult.). Orob. vern. 29.5.

Oxal. acet. 28.5. Pedic. pal. 23.6. Philad. cor: 4.7. Pimp. sax. 10.7. (einz.). 13.7.(reichl.). Pir. com. 12.6. Pis. arv. 9.7. Potam. nat. 4.7. Prim. off. 26.5. Prun. dom. 12.6. Pyrol. min. 1.7. P. rot. 22.6. Ran. aur. 28.5.

Rhamn, frang. 17.6. Sed. acr. 19.6. Rib. alp. 28.5. R. gross. 31.5. R. nigr. 2.6. Rub. sax. 9.6. Sal. pent. 8.6.

Samb. rac. 9.6.

Solid. virg. 19.7. Succ. prat. 7.8. Symphoric, rac. 9.7. (einz.). 15.7. (reichl.).

 Tarax. off. 30.5. Trif. prat. 20.6. T. rep. 21.6. Ulm. mont. 23.6. Vacc. ulig. 9.6. Verb. thaps. 1.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Bet. verr. 24.7. Crat. cocc. 13.10. Epil. ang. 2.8. Geran. silv. 12.7. Junip. com. 16.9. Lon. xyl. 3.8. Luz. pil. 20.6. Lychn, visc. 14.7. Orob. vern. 20.7.

Oxal. acet. 20.7. Pimp. sax. 19.8. Potam. nat. 1.9. Prim. off. 10.8. Ran. acr. 15.7. R. auric. 28.6. Rhamn. frang. 10.8. Rib. alp. 18.7. R. gross. 8.8. R. nigr. 30.7.

Rub. arct. 15.7. (einz.). R. sax. 24.7. Samb. rac. 1.8. Sed. acr. 20.7. Solid. virg. 4.8. Succ. prat. 5.9. Symphoric rac. 14.9. Tarax. off. 13.6. Ulm. mont. 23.6.

Tammerfors (Tampere). — Stadtgärtner O. Karsten.

61° 30′ n. Br.; 23° 46′ ö. Gr.

Acer plat. b. 28.5. » BO. 1.6. Achill. m. b. 23.6. Aesc. b. 9.6. » LV. 6.10. Aln. inc. b. 24.4. Anem. hep. b. 25.4. A. nem. b. 17.5. Betula BO. 27.5. » b. 24.5. Calluna b. 25.7. Caltha b. 26.5. Carria b. 20.6.
Chrys. leuc. b. 22.6.
Conv. maj. b. 6.6.
Frag. v. b. 7.6.

» f. 27.6. Linnaea b. 24.6. Lonic. tat. b. 13.6. f. 5.8.

Myrt. nigra b. 24.5. " f. 12.7. Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 9.6. Pop. trem. b. 15.5. BO. 4.6. LV.17.10. Prun. pad. b. 3.6. Quercus BO. 7.6. » LV. 25.10. Rib. rubr. b. 30.5.

» f. 17.7.

Rub. cham. f. 17.7.

Rub. id. b. 24.6.

» f. 21.7. Sal. capr. b. 16.5. Sorb. auc. b. 11.6. » f. 1.9. Syringa v. b. 11.6.

Trollius b. 6.6. Tussilago b. 4.5. Ulmaria b. 12.7. Vacc. v.-i. b. 16.6. » f. 18.8. Viburn. op. b. 20.6.

Avena Aehr. 10.7. Hordeum Aehr. 1.7. » Ernte 23.8. Lin. usit. b. 17.7. Secale Aehr. 8.6. » b. 24.6. Ernte 26.7. Solan. tub. Ernte 7.9. » S. 1.6. Mähen d. Wies. 10.7.

Anfang d. Blüte.

Adon. vern. 1.6. Alism. pl. 26.6. Arab. alp. 24.5.

| Berb. vulg. 20.6. Bet. od, 26.5. B. verr. 24.5.

Camp. pers. 8.7. Cent. cyan. 24.6. Chrysospl. alt. 18.5. Bidrag t. känned. af Finl. Coryd. nob. 25.5. Crat. cocc. 16.6. Croc. vern. 4.5. Daphn. mez. 17.5. Dianth. delt. 8.7. Epil. ang. 28.6. Erythron. D.-can.

17.5. Frax. exc. 5.6. Galanth. niv. 23.4. Geran. silv. 10.6. Geum. riv. 7.6. Lar. sib. 27.5. Lil. bulb. 24.6. Lon. coer. 5.6. L. xyl. 13.6.
Lychn. visc. 24.6.
Majanth. bif. 17.6.
Mymph. cand. 20.7.
Oxal. acet. 28.5.
Paeon. chin. 27.6.
Philod. cor. 2.7.
Pimp. sax. 10.7.
Pir. comm. 11.6.
Prim. cashm. 13.5.
P. off. 24.5.
Pulm. off. 15.5.
Ran. acr. 14.6.
R. fic. 10.5.
Rhamn. frang. 19.6.
Rib. alp. 30.5.

R. gross. 30.5. R. nigr. 3.6. Ros. pimp. 19.6. Sal. alb. sib. 3.6. Sed. acr. 26.6. Solid. virg. 18.7. Spir. arunc. 28.6. Syr. jos. 19.6. Tanac. vulg. 18.7. Tarax. off. 17.5. Til. vulg. 18.7. Trif. prat. 19.6. Ulm. mont. 23.5. Verb. thaps. 18.7. Veron. cham. 13.6.

Orivesi, Kirchdorf. — Cand. phil. E. Kärki.

61° 49′ n. Br.; 24° 22′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 1.5. Anem. hep. b. 7.5. Bet. BO. 26.5.

Bet. BO. 26.5.

» b. 26.5.

» LV. 15.10.

Calluna b. 20.7.

Caltha b. 25.5.

Chrys. leuc. b. 27.6.

Conv. maj. b. 9.6.

Frag. v. b. 2.6.

(einz.).

» b. 7.6.
(reichl.).

» f. 5.7.

Ledum b. 15.6. Linnaea b. 19.6. Myrt. nigr. b. 29.5.

y f. 8.7.
Pin. silv. b. 12.6.
Pir. mal. b. 11.6.
Pop. trem. b. 23.5.

y BO. 8.6.
Prun. pad. b. 7.6.
y f. 17.8.
Rub. cham. f. 13.7.
R. id. f. 26.7.
Sal. capr. b. 17.5.
Sorb. auc. b. 12.6.
Syringa v. b. 13.6.
Trientalis b. 10.6.
Tussilago b. 12.5.

Vacc. v.—i. f. 18.8.

Avena S. 16—19.5. » Ernte 13.8. Lin. usit. b. 12.7. Secale Aehr. 11.6.

ecale Aehr. 11. » b. 19.6.

» Ernte 30.7— 1.8.

» S. 13.8. Solan. tub. S. 6— 8.6.

» Ernte 20.9. Mähen d. Wies. 14. —16.7.

Hämeenkyrö, Heinijärvi. — Schriftsteller F. E. Sillanpää.

Vacc. v.—i. b. 13.6.

61° 36′ n. Br.; 23° 20′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 13.6. Achill. m. b. 19.6. Aln. inc. b. 1.5. Anem. hep. b. 24.4. A. nem. b. 18.5. Betula BO. 28.5. Calluna b. 1.8.

Caltha b. 27.5. Chrys. leuc. b. 24.6. Frag. v. b. 3.6. » f. 27.6. Myrt. nigr. f. 18.7. Narciss. poët. b. 4.6. Pir. mal. b. 12.6.

Pop. trem. b. 22.5. Prun. cer. b. 12.6. P. pad. b. 3.6. Rib. rubr. b. 9.6. f. 30.7. Rub. arct. b. 11.6. R. id. f. 1.8.

Sorb. auc. b. 14.6. Svringa v. b. 13.6. Vacc. v.-i. b. 14.6. Viburn. op. b. 20.6. Avena S. 18.5.

Avena Aehr. 17.7. » Ernte 21.8. Hordeum S. 4.6. 25 Ernte 20.8. Secale Aehr. 10.6. » b. 20.6.

Secale Ernte 29.7. » S. 11.8. Solan. S. 8.6. Trit. sat. Ernte 7.8. 2) S. 8.8. Mähen d. Wies. 10.7.

Süd-Tavastland. — Tavastehus (Hämeenlinna). — Kanzlist K. W. Kockström.

61° 0′ n. Br.; 24° 28′ ö. Gr.

Aesc. LV. 20-22.9. Anem. hep. b. 23.4. A. nem. b. 18.5. Bet. BO. 24.5. b. 26.5.
LV. 25—26.9. Calluna b. 27—28.7. Caltha b. 28.5. Chrys. leuc. b. 20.6. Conv. maj. b. 9.6. Frag. v. b. 4.6. » f. 27.6. Myrt. nigr. f. 7-8.7. Pir. mal. b. 10.6.

Prun. pad. b. 3.6. | Avena Aehr. 16.7. Rib. rubr. b. 3.6. Rub. cham. f. 16— 17.7. R. id. f. 26—27.7. Sal. capr. b. 24.5. Sorb. auc. b. 10.6. Syringa v. b. 13.6. Trollius b. 1.6. Tussilago b. 24.4. Ulmaria b. 14—15.7. Viburn. op. b. 20.6.

Hordeum S. 24.5. Aehr. 15.7. Ernte 13.8. 2) Secale Aehr. 14.6.)) b. 23.6.)} Ernte 31.7-2.8. » S. 14.8. Solan. tub. S. 6.6. » Ernte 23.9. Mähen d. Wies. 4.7.

Fagop. esc. b. 30.6.

Anfang d. Blüte.

Camp. pat. 20.6. C. pers. 30.6. C. rot. 28.6.

Gag. min. 23.5. Samb. nigr. 10.6. Trag. prat. 22.6. Trif. prat. 20.6. T. rep. 21.6.

Hattula, Pelkola. — Fräulein Emma Wegelius.

61° 5′ n. Br.; 24° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 31.5. BO. 2.6. A. inc. b. 3.5. Anem. hep. b. 4.5. A. nem. b. 13.5. Betula BO. 25.5. » b. 27.5. LV. 30.10. Caltha b. 27.5. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 4.6. Frag. v. b. 31.5. f. 26.6.

Linnaea b. 19.6. Menyanth. b. 9.6. Myrt. nigra b. 30.5. Pin. silv. b. 12.6. Pir. mal. b. 10.6. Plat. bif. b. 18.6. Pop. trem. b. 15.5. BO. 4.6. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 2.6. Rib. rubr. b. 30.5. » f. 25.7. Sal. capr. b. 14.5.

Sorb. auc. b. 12.6. Syringa v. b. 11.6. Trientalis b. 8.6. Trollius b. 8.6. Tussilago b. 21.4. Ulmaria b. 3.7. Vacc. v.-i. b. 15.6.

Avena S. 14.5. » Ernte 13.8. Hordeum S. 26.5. Aehr. 7.7.

Hordeum Ernte 11.8. | Secale Ernte 30.7. | Solan tub. Ernte Secale Aehr. 12.6. | » S. 23.8. | 17.9. | Mähen d. Wies. 10.7.

Kuhmoinen, Päijälä. — Volkschullehrer K. Jämsänen.

61° 34′ n. Br.; 25° 10′ ö. Gr.

Anem. hep. b. 6.5. Caltha b. 1.6. Frag. v. b. 3.6. Avena S. 23.5.

Solan. tub. S. 4.6.

Ernte 22.9.

Mähen d. Wies. 19.7.

Lahti. — Herr B. Adler.

60° 53′ n. Br.; 25° 39 ö. Gr.

Acer plat. b. 29.5.
Achill. m. b. 26.6.
Anem. hep. b. 26.4.
A. nem. b. 10.5.
Betula BO. 28.5.

b. 29.5.
Chrys. leuc. b. 27.6.
Conv. maj. b. 5.6.
Frag. v. b. 31.5.

f. 27.6.
Linnaea b. 22.6.
Myrt. nigr. b. 30.5.

f. 5.7. (einz.).
Pir. mal. b. 10.6.

Sysmä, Rapala. — Mag. phil. V. J. Musikka. 61° 27′ n. Br.: 25° 5′ ö. Gr.

Acer plat. b. 4.6.

BO. 1.6.
Aln. glut. b. 20.4.
A. inc. b. 16.4.
Anem. hep. b. 24.4.
A. nem. b. 30.5.
Betula BO. 24.5.

b. 20.5.
Caltha b. 24.5.
Chrys. leuc. b. 17.6.
Conv. maj. b. 6.6.
Frag. v. b. 5.6.

f. 2.7.
Myrt. nigr. b. 3.6.
Nat. o. Folk, H. 80, N: o. 5.

Myrt. nigr. f. 18.7. Pir. mal. b. 9.6. Pop. trem. b. 21.5. Prun. pad. b. 5.6. Rub. cham. f. 14.7. R. id. f. 26.7. Sal. capr. b. 20.5. Sorb. auc. b. 8.6. Syringa v. b. 12.6. Tilia BO. 2.6. Trientalis b. 10.6. Trollius b. 6.6. Tussilago b. 17.5.

Vacc. v.—i. b. 15.6

Avena S. 18.5.

» Aehr. 5.7.
Fagop. esc. S. 6.6.
Hordeum S. 29.5.

» Aehr. 7.7.
Lin. usit. S. 3.6.
Secale Aehr. 7.6.

» b. 19.6.

» Ernte 26.7.
Solan. tub. S. 4.6.
Mähen d. Wies. 12.7.

Heinola, Marjoniemi. — Volkschullehrer J. Pekkola.

61° 16′ n. Br.; 25° 58′ ö. Gr.

Myrt. nigra b. 25.5.

" f. 6.7.
Picea exc. b. 7.6.
Pir. mal. b. 20.6.
Plat. bif. b. 10.7.
Pop. trem. b. 16.5.
" BO. 9.6.
Prun. pad. b. 2.6.
Rib. rubr. b. 27.5.
" f. 5.8.
Rub. cham. b. 5.6.
Rub. id. b. 1.7.
" f. 4.8.
Sal. capr. b. 15.5.
Syringa b. 23.6.
Tilia sept. BO. 10.6.
Trientalis b. 13.6.
Trollius b. 22.6.

Tussilago b. 13.5. Vacc. v.—i. b. 21.6. f. 26.8. Viburn. op. b. 9.7. Avena S. 12.5. Aehr. 12.7. Ernte 22.8. Hordeum S. 24.5. Aehr. 11.7. Ernte 5.8. Lin. usit. S. 5.6. Secale Aehr. 4.6. b. 28.6.)> Ernte 2.8. 1) S. 16.8. >> Solan. tub. S. 30.5

Ernte 18.9

1)

Süd-Savo. — S:t Michel (Mikkeli). — Lehrerin Ingeborg Ehnberg.

61° 41′ n. Br.; 27° 15′ ö. Gr.

Acer plat. b. 1.6.

BO. 4.6.

LV. 2.10.

Aln. inc. b. 5.5.

Anem. hep. b. 15.5.

Betula BO. 26.5.

b. 29.5.

LV. 10.10.

Calluna b. 20.7.

Chrys. leuc. b. 25.6.

Conv. maj. b. 12.6.

Frag. v. b. 10.6.

f. 25.6.

Linnaea b. 25.6.

Myrt. nigr. f. 20.7.
Narciss. poët. b. 4.6.
Pop. trem. b. 2.5.
Prun. pad. b. 6.6.
Quercus BO. 11.6.
» LV. 14.10.
Rib. rubr. b. 1.6.
» f. 24.7.
Rub. cham. b. 15.6.
» f. 15.7.
R. id. b. 18.6.
» f. 29.7.
Sorb. auc. b. 15.6.
» f. 19.9.

Syringa v. b. 14.6.
Trollius b. 4.6.
Vacc. v.—i. b. 12.6.

, f. 27.8.

» Ernte 8.8.
Secale Achr. 8.6.
» Ernte 2.8.
Solan. tub. S. 28.5.
» Ernte 15.9.
Mähen d. Wies. 27.6.

Avena S. 19.5.

Anfang d. Blüte.

Oxal. acet. 8.6. | Puls. vern. 2.5.

S:t Michel (Mikkeli). — Lektor A. W. Nordström.

Aln. inc. b. 16.5. Anem. hep. b. 5.5. A. nem. b. 24.5. (einz.). b. 28.5. (reichl.). Betula BO. 28.5. » b. 29.5. Caltha b. 28.5. Frag. v., b. 6.6. Myrt. nigra b. 10.6.

Narciss. poët. b. 9.6. | Vacc. v.—i. b. 13.6. Pir. mal. b. 10.6. Pop. trem. BO. 31.5. Prun. pad. b. 3.6. Sal. capr. b. 21.5. Sorb. auc. b. 2.6. Syringa v. b. 12.6. Trollius b. 10.6. Tussilago b. 3.5. b. 16.5. >>

Avena S. 22.5. Hordeum S. 29.5. Lin. usit. S. 29.5. Secale Aehr. 11.6. » b. 21.6. Ernte 30.7.)) (reichl.). Solan. tub. S. 29.5.

Anfang d. Blüte.

Androm. polif. 28.5. Arctost. uv.-urs. 31.5. Bellis per. 14.5. Carag. arb. 8.6. Daphn. mez. 2.6. Drab. vern. 31.5. Empetr. nigr. 30.5.

Gag. min. 28.5. Leucoj. vern. 5.5. Luz. pil. 24.5. Pop. bals. 28.5. Prim. aur. 30.5. Puls. vern. 3—21.5. Rib. gross. 2.6. R. nigr. 31.5—8.6.

Scill. sib. 21.5. Tarax. off. 23.5. Thlasp. alp. 21.5. Vacc. ulig. 1.6. Viol. aren. 28.5. V. can. 8.6. V. tric. 28.5.

Willmanstrand. — Professor Th. Saelan.

61° 29′ n. Br.; 39° 23′ ö. Gr.

Acer plat. f. 18.8. Calluna b. 25.7. Myrt. nigr. f. 25.7. Prun. cer. f. 13.8.

P. pad. f. 25.8. Rib. rubr. f. 18.7. 18—| Rub. arct. f. 15.7. R. cham. f. 13.7. R. id. 5—12.8.

Tilia vulg. b. 21.7.

Hordeum Ernte 18.8. Mähen d. Wies. 9.7.

Anfang d. Blüte.

Dianth. delt. 9.7. | Til. vulg. 21.7. | Trich. arv. 22.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Bet. verr. 5.8. Rib. gross. 6.8.

R. nigr. 25.7. Rub. arct. 15.7. Trich. arv. 22.7.

2

Nyslott (Savonlinna). — Schüler H. Broms.

61° 52′ n. Br.; 28° 52′ ö. Gr.

Pop. trem. LV. 30.9. | Vacc. v.—i. f. 17— Calluna b. 4.8. Myrt. nigr. f. 2—9.8. | Prun. pad. b. 5.6. | 20.8.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 5.

Avena S. 20—23.5.	Hordeum Aehr. 23—	Secale Ernte 3-11.8.
» Aehr. 29—	26.7.	» S. 20—23.8.
31.7.	» Ernte 22.8.	Solan. tub. S. 3—5.6.
» Ernte 21—	Lin. usit. S. 7—10.6.	Ernte 19—
29.8.	» Ernte 14—	21.9.
Fagopyrum Ernte	Secale Aehr. 17.8.	Trit. sat. Ernte 20.8.
10—12.9.	Secale Aehr. 17—	Mähen d. Wies. 20
	20.6.	

Ladoga-Karelien. — Sortavala. Lektor K. H. Hällström.

61° 42′ n. Br.; 30° 42′ ö. Gr.

Acer plat. b. 2.6. Aln. inc. b. 23.4. Anem. hep. b. 23.4. A. nem. b. 15.5. Betula b. 30.5.

Betula BO. 2.6. Myrt. nigra b. 27.5. Pop. trem. b. 25.5.
Prun. pad. b. 8.6. Solan. tub. S. 5—6. Sal. capr. b. 4.5.

Tussilago b. 23.4.

Mähen d. Wies. 9.7.

Anfang d. Blüte.

| Gag. min. 22.5. Coryd. sol. 6.5.

Kexholm (Käkisalmi). — Arzt G. V. Levander.

61° 2′ n. Br.; 30° 7′ ö. Gr.

Acer plat. b. 5.6. Aln. glut. b. 12.5. A. inc. b. 5.5. Anem. hep. b. 5.5. A. nem. b. 24.5.

Betula BO. 30.5. Caltha b. 27.5. Myrt. nigr. b. 5.6. Pop. trem. b. 27.5. Prun. pad. b. 5.6. Sal. capr. b. 24.5.

Tussilago b. 12.5. Avena S. 14.5.

Hordeum S. 5.6. Solan. tub. S. 1-5.6.

Pälkjärvi, Iljala. -- Pfarrer E. Rich. Siimes.

62° 3′ n. Br.; 30° 42′ ö. Gr.

Achill. m. b. 18.6. Aln. inc. b. 6.5. Anem. nem. b. 15.5. Betula BO. 5.6. b. 18.6. LV. 15.9. Calluna b. 25.7. Caltha b. 3.6. Chrys. leuc. b. 25.6. Conv. maj. b. 14.6. Frag. v. b. 8.6. f. 8.7.

Ledum b. 14.6. Linnaea b. 20.6. Myrt. nigr. b. 7.6. f. 16.7. Narciss. poët. b. 13.6. Nuph. lut. b. 28.6. Picea exc. b. 15.6. Pin. silv. b. 17.6. Pir. mal. b. 16.6. Pop. trem. b. 20.5. » BO. 11.6. LV. 24.9. >>

Prun. cer. b. 15.6. P. pad. b. 7.6.

» f. 16.8. Rib. rubr. b. 10.6. f. 8.8. >> Rub. arct. b. 9.6. f. 18.7. R. cham. b. 10.6. » f. 29.7. R. id. b. 21.6.

» f. 7.8. Salix capr. b. 23.5.

Bidrag t. känned af Finl.

Sorb. auc. b. 15.6.

» f. 24.8.
Syringa v. b. 17.6.
Trientalis b. 10.6.
Trollius b. 8.6.
Tussilago b. 21.5.
Ulmaria b. 15.7.
Vacc. v.—i. b. 17.6.

» f. 28.8.

Avena S. 22.5.

» Aehr. 10.7.
» Ernte 20.8.

Hordeum S. 4.6.
» Aehr. 11.7.
» Ernte 10.8.

» Ernte 10. Lin. usit. S. 4.6. » b. 15.7.

» Ernte 18.8.

Secale Aehr. 18.6.

b. 27.0.
 Ernte 6.8.
 S. 18.8.

Solan. tub. S. 5.6.

» Ernte 10.9.

Mähen d. Wies. 4.7.

Anfang d. Blüte.

Andr. polif. 12.6. Camp. pers. 19.7. Cent. cyan. 26.6. Crat. cocc. 12.6. Dianth. delt. 2.7. Epil. ang. 5.7. Erioph. vag. 2.6. Geran. silv. 17.6. Junip. comm. 27.6. Lil. bulb. 26.6. Luz. pil. 20.6. Lychn. visc. 24.6. Nymph. cand. 4.7. Orch. mac. 17.6. Oxal. acet. 2.6. Pis. arv. 29.6. Pot. torm. 17.6. Prim. off. 4.6. Pyr. min. 26.6. P. rot. 28.6. Ran. acr. 5.6. R. auric. 6.6.

Rib. gross. 6.6. R. nigr. 8.6. Rub. sax. 22.6. Samb. rac. 5.6. Sed. acr. 27.6. Tarax. off. 1.6. Trif. prat. 8.6. T. rep. 19.6. Verb. thaps. 27.6. Veron. cham. 15.6. V. off. 14.6.

Anfang d. Fruchtreife.

Crat. cocc. 24.8. Pis. arv. 20.8.

Rib. nigr. 17.8. Tarax. off. 20.6. Trif. prat. 25.8. Vacc. ulig. 18.8.

Süd-Ostrobothnien. — Lappfjärd, Kirchdorf. — Feldmesser N. Molander.

 $62^{\circ} 14'$ n. Br.; $21^{\circ} 36'$ ö. Gr.

Acer plat. b. 7.6.

BO. 11.6.

LV. 28.9.

Achill. m. b. 25.6.

Aln. inc. b. 13.5.

Anem. hep. b. 17.5.

A. nem. b. 30.5.

Betula BO. 3.6.

b. 28.5.

LV. 2.10

b. 28.5.
LV. 2.10.
Calluna b. 31.7.
Caltha b. 29.5.
Chrys. leuc. b. 25.6.
Conv. maj. b. 15.6.

Frag. v. b. 21.6.

» f. 15.7.

Ledum b. 22.6.

Menyanth. b. 11.6.

Myrt. nigr. b. 8.6.

» f. 15.7.

Nuph. lut. b. 21.6.

Pin. silv. b. 18.6.

Pop. trem. b. 25.5.

» BO. 20.6.

» LV. 3.10.

Prun. pad. b. 11.6.

» f. 16.8.

Rib. rubr. b. 7.6.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 5.

Avena S. 22.5. Aehr. 15.7. Ernte 8.8. Hordeum S. 25.5. Aehr. 9.7.

Hordeum Ernte 4.8. Lin. usit. b. 16.7. 25 Ernte 15.8. Secale Aehr. 11.6. » b. 23.6.

Secale Ernte 3.8. » S. 17.8. Solan. tub. S. 1.6. Ernte 7.9. B . Mähen d. Wies. 12.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. polif. 11.6. Antenn. dioic. 11.6. Arctost. uv-urs. 10.6. Calla pal. 21.6. Camp. pat. 21.6. Cardam. prat. 11.6. Lath. prat. 21.6.

Cirs. het. 9.7. Epil. ang. 15.7. Erioph. ang. 5.6. Geran. silv. 11.6. Geum. riv. 11.6. List. cord. 21.6. Majanth. bif. 22.6. Oxyc. pal. 22.6. Pedic. pal. 21.6. Rib. gross. 7.6. Rub. sax. 21.6.

Nord-Tavastland. — Saarijärvi, Rahkola. — Frau A. Nordenstreng.

62° 42′ n. Br.: 25° 20′ ö. Gr.

Achill. m. b. 25.6. Betula BO. 27.5. b. 29.5. Quercus BO. 19.6.
Rib. rubr. b. 8.6.
Rib. rubr. b. 8.6.
Rub. arct. b. 6.6.
Rub. arct. b. 6.6.
R. cham. b. 13.6.
Frag. v. b. 4.6.

f. 15.7.
Ledum b. 25.6.
Linnaea b. 24.6 Linnaea b. 24.6. Menyanth. b. 16.6. Myrt. nigr. b. 3.6. » f. 16.7. Nuph. lut. b. 15.7. Pin. silv. b. 24.6. Picea exc. b. 17.6.

Plat. bif. b. 24.6. Pop. trem. b. 24.5. Prun. pad. b. 6.6. Quercus BO. 19.6. Sal. capr. b. 27.5. Sorb. auc. b. 15.6. Syringa v. b. 17.6. Til. sept. b. 25.7. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 5.6. Tussilago b. 27.5.

Ulmaria b. 15.7. Vacc. v.—i. b. 17.6. Viburn. op. b. 25.6. Avena S. 15-20.5. Aehr. 14.7. Ernte 16.8. Hordeum S. 21.5. Aehr. 8.7. 29 Ernte 14.8. 35 Lin. usit. b. 23.7. Secale Aehr. 17.6.

» b. 24.6—4.7. Ernte 2.8. » S. 10-20.8. Solan. S. 4-9.6. Mähen d. Wies. 12.7.

Menyanth. b. 10.6.

Myrt. nigra b. 4.6.

Saarijärvi, Kirchdorf. — Förster K. Brander.

 $62^{\circ} 42'$ n. Br.; $25^{\circ} 16'$ ö. Gr.

Achill. m. b. 20.6. Aln. glut. b. 16.5. A. inc. b. 7.5. Anem. hep. b. 13.5. A. nem. b. 28.5. Betula BO. 28.5.

b. 2.6. LV. 3.10.

Calluna b. 23.7. Caltha b. 30.5. Linnaea b. 25.6.

f. 20.7. Nuph. lut. b. 25.6. Pin. silv. b. 18.6. Pir. mal. b. 16.6. Plat. bif. b. 25.6. Pop. trem. b. 24.5. Bidrag t. känned. af Finl. Pop. trem. BO. 4.6. Prun. cer. b. 10.6. Prun. pad. b. 8.6. Quercus BO. 11.6. Rib. rubr. b. 31.5. f. 3.8. Rub. arct. b. 8.6. Rub. cham. b. 9.6. » f. 25.7. Rub. id. b. 24.6. » f. 2.8. Sal. capr. b. 26.5.

Sorb. auc. b. 15.6. » f. 23.8. Syringa v. b. 18.6. Tilia sept. b. 2.8. Trientalis b. 14.6. Trollius b. 18.6. Tussilago b. 26.5. Ulmaria b. 16.7. Vacc. v.—i. f. 26.8.

Avena S. 19.5.

Avena Aehr. 17.7. Ernte 19.8. Hordeum S. 30.5. Aehr. 12.7. 33 Ernte 11.8. Secale Aehr. 16.6. b. 25.6. >> Ernte 6.8. S. 10.8. Solan. tub. S. 5.6. » Ernte 20.8. Mähen d. Wies. 16.7.

Anfang d. Blüte.

Androm. calvc. 24.5. | Oxal. acet. 16.6. Calla pal. 26.6.

Oxyc. pal. 25.6.

Tarax. off. 30.5.

Nord-Savo. — Karttula, Kirchdorf. — Volkschullehrer E. Saastamoinen.

62° 54′ n. Br.; 27° 0′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 19.5. Betula b. 5.6. » LV. 12.10. Caltha b. 4.6. Chrys. leuc. b. 5.7. Ledum 16.6. Myrt. nigr. b. 8.6. Nuph. lut. b. 10.7. Pir. mal. b. 17.6.

f. 18.8. Rub. arct. b. 13.6. R. cham. b. 13.6. f. 26.7. >> Sal. capr. b. 31.5. Sorb. auc. b. 17.6. Syringa v. b. 22.6. Tussilago b. 1.6. Vacc. v.—i. b. 24.6. Mähen d. Wies. 16.7.

Prun. pad. b. 10.6. Viburn. op. b. 1.7. Avena S. 16.5. Hordeum S. 25.5. Secale b. 28.6. Ernte 4.8. S. 10.8. Solan. tub. S. 5.6. >> Ernte 17.9.

Pielavesi, Ranta. — Probst M. A. Levander.

63° 14′ n. Br.; 26° 45′ ö. Gr.

Betula BO. 29.5. Frag. v. b. 18.6. (reichl.). Picea b. 26.6. Prun. pad. b. 9.6. (einz.). b. 11— 1 (reichl.).

Rib. rubr. f. 6—10.8. | Secale Aehr. Rub. aret. b. 16.6. Sorb. auc. b. 17.6. Vacc. v.—i. f. 10.9.

12.6. Avena S. 19—26.5. >> Ernte 18.8.

18.6. b. 28--29.6. Ernte 6-9.8. >> S. 7.8. Solan. tub. S. 6.6.

>> Ernte 12.9. Mähen d. Wies. 12-

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 4.

Suonnejoki, Kirchdorf. — Arzt J. E. Rahm. 62° 38′ n. Br.: 27° 8′ ö. Gr.:

Achill. m. b. 25.6. Aln. glut. b. 9.5. A. inc. b. 24.4. Anem. hep. b. 30.5. (cult.). Betula BO. 5.6. Calluna b. 27.7. Caltha b. 30.5. Caltna b. 50.5.
Chrys. leuc. b. 28.6.
Conv. maj. b. 14.6.
Frag. vesc. b. 10.6.

f. 8.7. Ledum b. 16.6. Linnaea b. 24.6. Menyanth. b. 12.6. Myrt. nigra b. 5.6. f. 16.7. Nuph. lut. b. 29.6. Picea exc. b. 12.6.

Pin. silv. b. 15.6. Plat. bif. b. 27.6. Pop. trem. b. 24.5. LV. 9.10. Prun. pad. b. 9.6. f. 4.8. Rib. rubr. b. 8.6. f. 9.8. >> Rub. arct. b. 5.6. R. cham. b. 9.6. » f. 18.7. R. id. b. 24.6. » f. 31.7. Sal. capr. b. 26.5. Sorb. auc. b. 16.6. Syringa v. b. 16.6. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 12.6. Tussilago b. 12.5.

Ulmaria b. 5.7. Vacc. v.—i. b. 15.6. Viburn. op. b. 22.6.

Avena S. 24.5.

Aehr. 16.7.
Fagop. S. 7—12.6.

Bo to 7.7.
Hordeum S. 31.5.

Aehr. 13.7.
Lin. usit. S. 13.6.

Bo to 31.7.
Secale Aehr. 15.6.

Ernte 30.7.

S. 10.8.
Solan. tub. S. 26.5.
Trit. sat. Ernte 21.8.
Mähen d. Wies. 9.7.

Anfang d. Blüte.

Aegopod. 10.7. Agrost. Spic. Vent. 13.7. Alchem. vulg. 12.6. Angel. silv. 20.7. Anth. tinct. 9.7. Anthox. od. 15.6. Arab. suec. 5.6. Barb. vulg. 6.6. Calla pal. 21.6. Camp. glom. 14.7. C. pat. 21.6. Card. am. 16.6. Carum carv. 27.6. Cent. phryg. 20.7. Ceref. silv. 22.6. Coelogl. vir. 23.6. Corallorhiza 16.6. Emp. nigr. 2.6. Epil. mont. 12.7.

Erig. acr. 25.6. Erys. cheir. 8.6. Euphorb. es. 28.6. Euphr. off. 21.6. Galeops. tetr. 13.7. Geum riv. 14.6. Glechom. hed. 29.6. Gymnad. con. 29.6. Hierochl. od. 13.6. Hyper. quadr. 12.7. Lath. prat. 22.6. List. ov. 1.7. Lob. dortm. 29.7. Lysim. thyrsifl. 25.6. Melamp. prat. 25.6. Melandr. prat. 25.6. Par. quadrif. 16.6. Peuced. pal. 23.7. Polyg. vivip. 27.6. Potent. arg. 29.6.

P. torm. 16.6. Pyrol. chlor. 27.6. P. secunda 30.6. P, unifl. 22.6. Ran. aquat. 29.6. R. polyanth. 23.6. R. rep. 23.6. Rhinanth. min. 27.6. Ros. cinnam. 27.6. Silene infl. 5.7. Stell. gram. 17.6. Thym. serp. 25.6. Turr. glabr. 22.6. Veron. cham. 18.6. Vic. crace. 23.6. V. sep. 18.6. V. silv. 25.6. Viol. can. 5.6. V. pal. 5.6. V. rup. 2.6.

Nord-Karelien. — Wärtsilä. — Frau Nina Karsten. 62° 10′ n. Br.; 30° 39′ ö. Gr.

Acer plat. b. 2.6.

BO. 8.6. | Acer plat LV. 26.9. | Aln. inc. b. 27.4.

Achill. m. b. 26.9. | Betula BO. 31.5.

Bidrag t. känned. af Finl.

Betula b. 31.5. LV. 26.9. >> Calluna b. 31.7. Caltha b. 4.6. Chrys. leuc. b. 27.6. Conv. maj. b. 15.6. Frag. v. b. 8.6. » f. 2.7. Ledum b. 18.6. Linnaea b. 16.7. Lon. tat. b. 23.6. » · f. 8.8. Menyanth. b. 10.6. Myrt. nigr. b. 4.6. f. 17:7. Narciss. poët. b. 12.6. Nuph. lut. b. 16.7. Picea exc. b. 8.6. Pin. silv. b. 15.6. Pir. mal. b. 18.6. Plat. bif. b. 23.6.

Pop. trem b. 28.5. BO. 5.6.)) LV. 27.9.Prun. cer. b. 15.6. Prun. pad. b. 8.6. f. 22.8. 33-Quercus BO. 15.6: LV. 3.10. Rib. rubr. b. 5.6. Rub. arct. b. 4.6. f. 21.7. >> R. cham. b. 4.6. f. 17.7. R. id. b. 30.6. f. 4.8. Sorb. auc. b. 16.6. f. 4.9. Syringa v. b. 19.6. Trientalis b. 12.6. Trollius b. 12.6.

Tussilago b. 21.5.

» f. 11.6.
Ulmaria b. 17.7.
Vacc. v.—i. b. 23.6.

» f. 20.8.
Viburn. b. 1.7.

Avena S. 21.5. Aehr. 16.7. >> Ernte 20.8. Hordeum S. 26.5. Aehr. 14.7.)> Ernte 13.8. Secale Aehr. 17.6. b. 25.6. Ernte 4.8. >> S. 10.8. 1/ Solan. tub. S. 4.6. Ernte 17.9. Mähen d. Wies, 10.7

Anfang d. Blüte.

Alism. pl. 17.7. Cent. cyan. 12.7. Cirs. het. 22.7. Crat. cocc. 22.6. Daphn. mez. 25.5. Dianth. delt. 2.7. Epil. ang. 4.7. Erioph. vag. 3.6. Geran. silv. 15.6. Junip. com. 15.6. Lil. bulb. 26.6. Lon. xyl. 15.6. Lychn. visc. 19.6. Majanth. bif. 16.6. Nymph. cand. 24.7. Orch. mac. 2.7. Orob. vern. 1.6. Parnassia 26.7. Pedic. pal. 27.6. Pyrol. min. 2.7. P. rot. 2.7. P. unifl. 29.6. Ran. acr. 5.6. Rib. aur. 11.6.

R. gross. 10.6. R. nigr. 5.6. Rub. sax. 20.6. Samb. rac. 11.6. Solid. virg. 18.7. Tanac. vulg. 22.7. Tarax. off. 3.6. Trich. arv. 9.7. Trif. prat. 25.6. T. rep. 27.6. Verb. thaps. 6.7.

Anfang d. Fruchtreife.

Erioph. vag. 11.6. Rib. nigr. 28.7.

Rub. sax. 31.7. Samb. rac. 4.8. Tarax. off. 16.6.

Liperi, Käsämä. — Landwirt J. Puhakka. 62° 20′ n. B.; 29° 30′ ö. Gr.

Acer plat. LV. 15.10.

Betula BO. 27.5.

LV. 13.10.

Calluna b. 23.7.

Chrys. leuc. b. 17.6.

Frag. v. b. 14.6.

" f. 8.7.

Myrt. nigr. b. 10.6.

" f. 24.7.

Nuph. lut. b. 6.7.

Pir. mal. b. 18.6. Pop. trem. LV. 14.10. Prun. pad. b. 10.6. f. 28.7. Sorb. auc. b. 14.6.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 5.

Sorb. auc. f. 30.8. Syringa b. 21.6. Tilia b. 27.7. Trientalis b. 15.6. Vacc. v.-i. b. 20.6. f. 20.8. Viburn. b. 8.7.

Avena S. 24.5-2.6.

Avena Aehr. 16.7. Ernte 19.8. 15

Hordeum S. 7—14.6. Aehr. 15.7. Ernte 13.8. Fagop. S. 6.6.

b. 10.7.)) Ernte 29.8. Linum S. 9.6.

b. 20.7. ú

Linum Ernte 10.8. Secale Aehr. 14.6.

b. 25.6.)) Ernte 30.7. 15

)) S. 13-15.8. Solan. tub. S. 5-

9.6. Ernte 26.8. S. 7.8. Mähen d. Wies. 10.7.

Joensuu, — Arzt O. A. Kosonen.

62° 40′ n. Br.; 47° 35′ ö. Gr.

Acer plat. b. 7.6. BO. 12.6. >> LV. 8.10. 1/4

Aln. inc. b. 27.4. Betula b. 31.5. BO. 5.6. >> LV. 13.10.

Calluna b. 25.7. Caltha b. 10.6. Cartna B. 10.0.
Chrys. leuc. b. 3.7.
Conv. maj. b. 11.6.
Frag. v. b. 15.6.

» f. 14.7.
Ledum b. 17.6.

Linnaea b. 26.6. Myrt. nigr. b. 18.7. Narciss. poët. b. 9.6. Picea exc. b. 11.6.

Pin. silv. b. 15.6. Pir. mal. b. 18.6. Plat. bif. b. 28.6.

Pop. trem. b. 25.5. » BO. 11.6. LV. 5.10. Prun. pad. b. 8.6. f. 19.8.

Quercus BO. 23.6. Rib. rubr. b. 7.6. » f. 30.7. Rub. cham. f. 20.7.

R. id. b. 30.6. » f. 1.8. Sorb. auc. b. 16.6.

Syringa v. b. 17.6. Tilia sept. BO. 14.6. » b. 1.8.

Tilia sept. LV. 18.10. Trientalis b. 10.6.

Tussilago b. 26.5. Vacc. v.—i. b. 23.6. f. 25.8.

Avena S. 23.5.

Ernte 15.8. 11 Hordeum S. 10.6. Secale Aehr. 15.6.

b. 27.6. >> Ernte 1.8.

>> S. 13.8.

Solan. tub. S. 4.6. Ernte 23.9. 17 Mähen d. Wies, 5.7.

Onega-Karelien. — Suojärwi, Leppäniemi. — Förster E. Mäntvvaara.

62° 14′ n. Br.: 32° 25′ ö. Gr.

Acer plat. BO. 14.6. Achill. m. b. 1.7. Aln. inc. b. 4.5. Betula b. 2.6. » LV. 14.10. Calluna b. 25.7.

(einz.). b. 29.7. (reichl.). Caltha b. 28.5. b. 31.5.

Chrys. leuc. b. 23.6. Conv. maj. b. 9.6. Frag. v. b. 13.6. » f. 2.7. Ledum b. 15.6. Menyanth. b. 10.6. Myrt. nigr. b. 4.6. f. 15.7. >> Nuph. lut. b. 4.7. Picea exc. b. 10.6. Pin. silv. b. 16.6. (reichl.). Pir. mal. b. 17.6.

Plat. bif. b. 30.6. Pop. trem. b. 28.5. Prun. pad. b. 8.6. Rib. rubr. b. 8.6. Rub. arct. b. 6.6. R. id. b. 22.6. » f. 31.7.

Sal. capr. b. 28.5. Sorb. auc. b. 16.6.

(einz.). b. 22.6. (reichl.).

Bidrag t. känned, af Finl.

Ulmaria b. 3.7. Trientalis b. 10.6. Trollius b. 10.6. Vacc. v.—i. b. 17.6. Viburn. op. b. 26.6. Avena S. 18.5.

3 3 21—26.5.

4 Aehr. 8.7.

5 Ernte 13.8.

Hordeum S. 2.6.

6 Ernte 6.8.

Lin. usit. b. 13.7.

Secale Aehr. 17.6.

b. 25.6.

Ernte 6.8.

Solan. tub. S. 29.5.

Ernte 24.9.

Mähen d. Wies. 9.7.

Mittel-Ostrobothnien. — Esse, Öfveresse. — Volkschullehrer J. Finnäs.

64° 35′ n. Br.; 23° 11′ ö. Gr.

Achill. m. b. 23.6.

Betula BO. 2.6.

b. 3.6.

LV. 17.10.

Calluna b. 28.7.

Caltha b. 29.5.

Chrys. leuc. b. 26.6.

Conv. maj. b. 12.6.

Frag. v. f. 17.7.

Ledum b. 15.6.

Linnaea b. 28.6.

Menyanth. b. 14.6.

Myrt. nigr. b. 6.6.

f. 24.7.

Nuph. lut. b. 20.6.

Picea exc. b. 13.6.

Pin. silv. b. 17.6.

Pop. trem. b. 23.5.

Pop. trem. BO. 9.6. LV. 19.10. Prun. pad. b. 12.6. f. 7.8. Rib. rubr. b. 10.6. f. 1.8. Rub. arct. b. 6.6. R. cham. b. 4.6.

» f. 20.7.
R. id. b. 29.6. » f. 8.8. Sorb. auc. b. 19.6. f. 28.9. >> Syringa v. b. 18.6. Trientalis b. 11.6. Ulmaria b. 10.7. Vacc. v.—i. b. 19.6. f. 9.9. >>

Avena S. 21.5. Aehr. 12.7. Ernte 28.8. Hordeum S. 29.5. Aehr. 7.7. >> Ernte 16.8. Lin. usit. S. 13.6. b. 23.7. >> Ernte 16.8. >> Secale Aehr. 16.6.)) Ernte 7.8. S. 15.8. >> Solan. S. 3.6. Ernte 16.9. Trit. sat. Ernte 20.8. Mähen d. Wies. 16.7.

Perho, Möttönen. — Volkschullehrer S. Salotie.

63° 12′ n. Br.; 24° 25′ ö. Gr.

Picea exc. b. 12.6.
Pin. silv. b. 17.6.
Pop. trem. b. 26.5.

BO. 6.6.
Prun. pad. b. 11.6.

f. 27.8.
Rib. rubr. b. 31.5.

f. 15.8.
Rub. arct. b. 9.6.
R. cham. b. 5.6.

f. 4.8.
Sorb. auc. b. 20.6.

f. 1.11.
Syringa v. b. 23.6.

Vacc. v.—i. b. 19.6. » f. 3.9. Viburn. op. b. 16.7.

Avena S. 21—26.5.

» Aehr. 19.7.
» Ernte 29.8—
6.9.

Hordeum S. 29—
31.5.
» Aehr. 14.7.
» Ernte 26—
31.8.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 5.

Lin. usit. S. 14.6. | Secale Aehr. 21.6. | Solan. tub. S. 28b. 26.7. | b. 28.6. 31.5. Ernte Ernte 26-Ernte 17.9. 1) 29.8. 31.8.

Kajanisch-Ostrobothnien. — Sotkamo, Kirchdorf. — Agronom H. B. Aström.

64° 7′ n. Br.; 28° 27′ ö. Gr. Pop. trem. b. 15.5.

Achill. m. b. 30.6. Aln. inc. b. 4.5. Betula BO. 5.6. » b. 7.6. » LV. 20.9. Calluna b. 8.8. Caltha b. 5.6. Chrys. leuc. 10.7. Conv. maj. b. 23.6. Frag. v. b. 18.6. » f. 16.7. Ledum b. 14.6. Linnaea b. 10.7. Menyanth. b. 16.6. Myrt. nigr. b. 8.6. f. 12.7. Nuph. lut. b. 10.7. Pin. silv. b. 16.6. Plat. bif. b. 11.7.

BO. 14.6. LV. 25.9. Prun. pad. b. 12.6. f. 8.9. >> Rib. rubr. b. 9.6. » f. 7.8. Rub. arct. b. 21.6. R. cham. b. 11.6. » f. 29.7. R. id. b. 3.7. » f. 16.8. Sal. capr. b. 21.5. Sorb. auc. b. 20.6. f. 17.9. >> Syringa v. b. 2.6. Trientalis b. 21.6. Trollius b. 25.6. Ulmaria b. 24.7.

Vacc. v.-i. b. 25.6, » f. 5.9. Viburn. op. b. 2.7. Avena S. 20.5. Aehr. 18.7. Ernte 20.8. Hordeum S. 29.5. Aehr. 8.7. 10 Ernte 20.8. Lin. usit. S. 18.6. b. 2.8. Ernte 5.9. Secale Aehr. 20.6. » b. 30.6. Ernte 10.8. Solan. tub. S. 6.6. Ernte 17.9.

Nord-Ostrobothnien. — Uleåborg (Oulu). — Arzt S. W. Liljeblom.

65° 1′ n. Br.; 25° 27′ ö. Gr.

Acer plat. b. 12.6. Achill. m. b. 30.6. Aln. inc. b. 20.5. Calluna b. 1.8. Caltha b. 2.6. Chrys. leuc. b. 8.7. Frag. v. b. 15.6. Ledum b. 22.6. Linnaea b. 5.7. Menyanth. b. 15.6. Myrt. nigr. b. 15.6. f. 1.8. Nuph. lut. b. 5.7. Pin. silv. b. 23.6. Pop. trem. b. 31.5. Ulmaria b. 16.7.

Prun. pad. b. 15.6. » f. 28.8. Rib. rubr. f. 16.8. Rub. arct. b. 14.6. R. cham. b. 15.6. » f. 22.7. R. id. b. 1.7. » f. 16.8. Sal. capr. b. 1.6. Sorb. auc. b. 22.6. Syringa v. b. 30.6. Trientalis b. 16.6. Tussilago b. 31.5.

Pop. trem. BO. 15.6. Vacc. v.—i. b. 29.6. » f. 21.8.

Mähen d. Wies. 9.7.

Avena S. 26.5. Aehr. 20.7. 13 Ernte 20.8. Hordeum S. 1.6. Aehr. 12.7.)> Ernte 11.8. Secale Aehr. 16.6. b. 1.7. >> Ernte 10.8.

» S. 11.8. Mähen d. Wies. 16.7.

Bidrag t. känned. af Finl.

Lappland. — Kemijärvi, Kirchdorf. — Postverwalter K. W. Heikinheimo.

66° 43′ n. Br.; 27° 27′ ö. Gr.

Achill. m. b. 2.7. Betula BO. 10.6. » b. 12.6. Calluna b. 5.8. Caltha b. 17.6. Frag. v. b. 2.8. Ledum b. 26.6. Linnaea b. 27.6. Menyanth. b. 28.6. Myrt. nigr. b. 12.6.

" f. 6.8.

Nuph. lut. b. 9.8.

Pop. trem. b. 3.6.

Prun. pad. b. 16.6.

Rib. rubr. f. 15.8.

Rub. arct. b. 27.6.

R. cham. b. 16.6.

" f. 27.7.

Sorb. auc. b. 27.6.
Trientalis b. 27.6.
Trollius b. 21.6.
Vacc. v.—i. b. 27.6.
Hordeum S. 30.5—
12.6.

» Ernte 20.8.
Solan. tub. S. 30.6.

Inari, Muddusjärvi, Thule. — Förster M. W. Waenerberg. 69° 6′ n. Br.; 27° 12′ ö. Gr.

Aln. inc. b. 9.6.
Betula BO. 14.6.

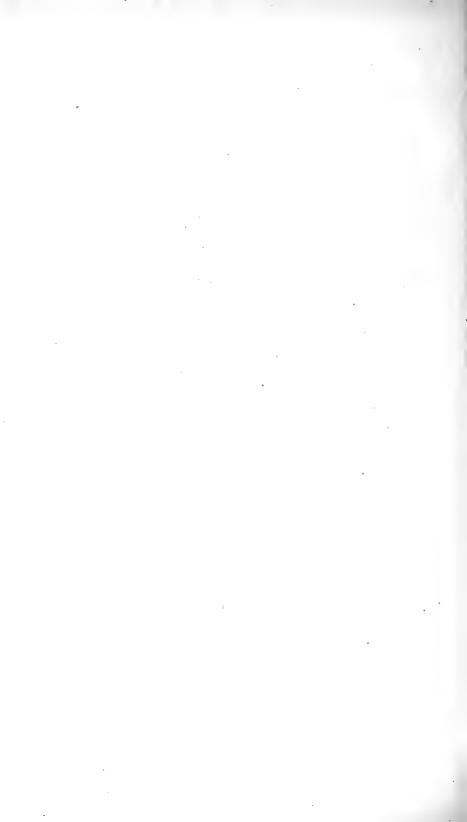
» LV. 24—30.9.
Calluna b. 16.7.
Chrys. leuc. b. 6.7.
Ledum b. 6.7.
Linnaea b. 6.7.
Menyanth. b. 29.6.
Myrt. nigr. b. 7.7.
Nymph. lut. b. 29.6.
Pop. trem. BO. 16.6.

» LV. 24—

30.9.

Trollius b. 3.7.
Ulmaria b. 6.7.
Vacc. v.—i. b. 6.7.

, f. 10.9.
(spärl.).

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN. H. 80, N:o 6.

Undersökningar av finskt terpentin

av

Ossian Aschan.

VII. Isodipren, ett nytt till sylvestrengruppen hörande terpen.

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKER I OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG. 1926.

VII¹). Isodipren, ett nytt till sylvestrengruppen hörande terpen.

(Anmält vid Finska Vetenskaps-Societetens sammanträde den 17 maj 1926.)

I. Nya bidrag till teorin för sylvestrengruppen.

1. Inledning.

Inom föreliggande serie arbeten har jag tidigare upprepade gånger framhållit, att de fraktioner av det finska terpentinet, vilka övergå mellan gradtalen 160—170° vid vanligt tryck, äro synnerligt stora och på grund härav förmodligen innehålla hittills obekanta terpener. Följande tabell, som innehåller destillationsresultatet av ugnsterpentin under användning av en verksam perlkolonn av FAGERLIND-typen, nämligen efter 3:dje varvet, kan anföras för att åskådliggöra detta:

N:r	Fraktion	Vikt i g	Procent	d 20/20	d 18/4	n 18 D	M R
1.	—155°	20,9	3,48		_	_	
2.	155—1560	18,5	3,08	0,8584	0,8567	1,46642	43,91
3.	156—159°	183,1	30,52	8630	8613	46701	43,81
4.	159—1620	76,5	12,75	8590	8573	46799	43,82
5.	162—1660	112,0	18,67	8590	8610	47009	44,04
6.	166—1690	60,0	10,00	8582	8565	47134	44,41
7.	169-1720	109,0	18,17	8573	8556	47291	44,58
Åt	erstod och förlust	20,0	3,33				

¹) Hithörande tidigare publikationer i Vet. Soc:s Bidrag: bd. 54, 459 (1894) (tills. med Edv. Hjelt); 64, 233 (1905); 66, 177 (1906); 76, N:o 4 (1914); 77, N:o 1 (1915); 77, N:o 2 (1916).

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

Sulfatterpentinet, som erhålles som biprodukt vid sulfatcellulosaprocessen, ävensom det finska medels vattenånga ur kåda isolerade balsamterpentinet förhålla sig lika med ovanstående ugnsterpentin, vilket hade övergått ur tjärugnen till först medels de destillerade rötternas egen vattenhalt och på denna grund icke genom inverkan av hög temperatur omlagrats och blivit bemängt med produkter av själva träsubstansens pyrogena sönderdelning.

Mina hittills under årens förlopp i flere repriser utförda försök att ur fraktionerna med ovanstående intervall för kokningstemperaturen erhålla individuella terpenkolväten hava först nu lett till mera positiva resultat, vilka tillsvidare hänföra sig till fraktionerna c. 163—167° och den därpå följande fraktionen 167—170°. Undersökningen av förstnämda fraktion är ännu icke mogen för en definitiv formulering, ehuru mycket talar för att även här föreligger ett enhetligt terpen, som jag på förrhand benämner pinonen, genom omkastning av stavelserna i namnet på det tidigare ur amerikanskt terpentin från samma fraktion erhållna, pinenliknande terpenet nopinen, som emellertid felas i våra nordiska Pinus-arters kåda.

Däremot har jag påvisat ett nytt terpen i den andra nyssnämda fraktionen 167—170°. Tillsvidare har detta skett endast uti sulfatterpentinet, men är jag övertygad om att även de vid högre temperatur överdestillerande, orenare sorterna av vår inhemska produkt innehålla detta terpen, som jag på grund av dess nära släktskap med det av mig tidigare genom kondensation av isopren erhållna syntetiska terpenet dipren 1) kallar isodipren. På grund av sitt kemiska förhållande höra dessa båda terpener till sylvestrengruppen, vilken hittills varit representerad av det vanliga, i tallkåda ingående egentliga sylvestrenet (Atterberg 2) och dess d,l-modifikation karvestren, vars syntes redan för en längre tid sedan utfördes av Baeyer 3), och vidare av tvänne under senare tid av Perkin j:r 3) likaledes syntetiserade nya terpener, näm-

¹) Ann. 439, 221 (1924); Ber. 57, 1959 (1924) ²) Ber. 10, 1206 (1877). ³) Ber. 27, 3485 (1894); Baeyer och Villiger, 31, 1402, 1405 (1898). ³) Perkin och Tattersall, Journ. chem. Soc. 91, 408 (1907); samt P. och Fisher, ibid. 93, 1876 (1908).

ligen s. k. $\triangle^{1,8}$ (9)-m-mentadien och $\triangle^{6,8}$ (9)-m-mentadien, det sistnämda benämnt isokarvestren. Till dessa ansluta sig förnärvarande vårt dipren och nu till sist således isodipren, varvid är att märka, att det nyligen blivit utrett att dipren 1) emot förmodan är identiskt med BAEYER's karvestren, framställt utgående från ketonen karvon, en av huvudbeståndsdelarna i den eteriska oljan av Carum carvi. Och nämnas kunde ytterligare två av Simonsen ur tvänne indiska växters (Pinus longifolia Boxb. resp. Andropogon Ivarancusa Jones) eteriska olja isolerade terpener △3- och △4-karen, vilka dock intaga undantagsställningen att vara dicykliska med kombinerad cyklopropanring, vars läge i förhållande till cyklohexanringen gör att de även kunna anses utgöra dipenten-derivat. sammanför man dem till sylvestrengruppen på grund av att deras monocykliska spjälkningsprodukter med acetanhydrid och en ringa mängd konc. svavelsyra ge samma vackra blåfärgning, som till först av Wallach observerats hos sylvestren, så skulle man således numera känna 6 representanter av terpenerna tillhörande sylvestrengruppen. Den strukturella olikheten mellan denna och dipentengruppen, vartill likaledes höra flere inom växtvärlden mycket utbredda terpener, närmast d- och l-limonen, vilka bl. a. också alstras av Pinus-arterna, samt terpinen, terpinolen och tvänne strukturisomera fellandrener, beror som bekant på att sylvestrengruppens terpener innehålla meta-cymolkärnan (II), medan para-cymolskelettet (I) ingår i dipentengruppens enligt följande för sylvestren allmänt antagna och för dipenten säkert fastställda formler:

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

¹) Aschan och Ilmari Krohn, Meddelande vid Finska Kemistsamfundets aprilmöte 1926.

Ett icke ringa intresse i växtbiologiskt hänseende erbjuder det faktum, att båda dessa typiska terpeners syntes inom växternas organism, där en massproduktion av desamma eger rum särskilt i Pinus-arterna, kan tänkas ske genom sammanfogande av tvänne molekyler isopren på följande sätt, såsom för dipenten 1) tidigare och nyligen för sylvestren 2) blivit framhållet:

Huru syntesen av dipren kan tänkas försiggå inom växtkroppen, har jag redan i förstnämda publikation utförligt sökt klargöra.

2. Till frågan om sylvestrens konstitution.

Särskilda under mina terpentinundersökningar observerade omständigheter påkalla frågan, om sylvestren i själva verket, såsom man fortfarande antager, alltid finnes färdigbildat i naturen. Efter upptäckten av sylvestrenets ovannämda blå färgreaktion har Wallach påpekat att denna blott inträder, om tillhörande terpentinfraktioner äro relativt rika på detta terpen. Härtill kommer att reaktionen endast uppträder hos det terpen, som blivit regenererat av den ur naturprodukten erhållna dihydrokloriden. Wallach yttrar sig på följande sätt: »Die Gegenwart von jenen (anderen) Terpenen in Sylvestren be-

 $^{^{1})\,}$ Aschan, 17 Skandinaviska naturforskarmötet 1923, pag. 70. $^{2})$ Finska Kemistsamf:s Medd. 1926 pag. 1.

einträchtigt mehr oder weniger das Eintreten der Reaktion. Schwedisches Terpentinöl z.B. zeigt sie nicht ohne weiteres; man muss die Sylvestren-reichen Anteile sehr sorgfältig herausfraktionieren, um die Erscheinung beobachten zu können, die mit dem aus dem reinen Chlorid regenerierten Kohlenwasserstoff stets sofort eintritt.»

Vidare har jag funnit att det ovannämda av mig ur isopren erhållna terpenet dipren, vars dihydroklorid samt dihydrobromid, liksom det inaktiva sylvestrenets eller karvestrenets motsvarande föreningar, smälta vid 51—52° resp. 47—48°, icke direkt giver sylvestrenreaktionen. Den framträder däremot briljant hos det högre kokande terpenkolväte, som regenererats ur dihydrokloriden, vilket utgör beviset för att även dipren innehåller metacymolskelettet. Härav följer emellertid icke att dipren och karvestren äro identiska, något som för övrigt framgår ur kokpunkten, som för dipren ligger vid 171°.5 och hos karvestren vid 178°. Därvid är att märka, att sistnämda kokpunkt icke hänför sig till det av BAEYER direkt vid syntesen erhållna kolvätet, utan det som »renats» över dihydrobromiden.

För sylvestren diskuterar Wallach 1) följande tvänne formler:

I.
$$CH_3$$
 CH_3 CH_3 CH_2 CH_2 CH_3 CH_3

utan att giva företräde åt någondera. Däremot ger BAEYER ²), dock utan experimentellt underlag, åt sitt genom syntes framställda karvestren (inaktivt sylvestren) formeln I. Man kunde därför förmoda, att frågan om strukturen hos dessa isomera terpener fortfarande vore öppen. Så är emellertid icke fallet, sedan en av samtidens förnämsta syntetiker W. H. PERKIN JUN., jämte sina ovannämda medarbetare, TATTERSALL och FISHER ³), genom sina exakta undersökningar avgjort frågan, såvitt det gäller de ur sylvestren- och karvestren-hydroklorid resp. hydro-

¹) Terpene und Campher. 2 Aufl., p. 490 (1914). ²) Loc. cit. ⁸) Loc. cit. Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

bromid regenererade så benämda terpenerna, desamma som karaktäriseras av den blå färgreaktionen. Av sagda undersökningar framgår nämligen oförtydbart, att dessa terpener äro sammansatta enligt formeln I ovan. Perkin och Tattersall erhöllo nämligen genom sin mödosamma, genom flere stadier förlöpande syntes, varvid dubbelbindningarnas läge från början otvetvdigt blev fixerat såsom i formeln I, ett kolväte (∧¹,8 (9)meta-mentadien), som visar sylvestrenreaktionen och tillika ger samma dihvdroklorid och dihvdrobromid som BAEYER's karvestren, varjämte samma läge för dubbelbindningen påvisades däri som enligt formeln I. Beviset förstärkes yttermera genom att Perkin och Fisher i ett senare arbete syntetiserat ett annat terpen ($\triangle^{6,8}$ (9)-meta-mentadien eller iso-karvestren), vilket sannolikt eger formeln II. Detta saknar icke allenast sylvestrenreaktionen utan visar även vad additionsförmågan vidkommer intressanta olikheter med terpenet av Perkin och Tattersall, som är identiskt med karvestren. Vi måste emellertid här, på grund av sakens komplicerade beskaffenhet, avstå från en utförligare utläggning av bevisen, och således endast konstatera att formlerna I och II i meta-mentadienserien hava sina kända företrädare. Detta är nämligen av intresse icke allenast för sylvestrenfrågan, utan också på den grund, att numera vissa slutsatser även kunna dragas angående flere allmänt förekommande komplicerade naturprodukters strukturella byggnad, såsom hartssyrornas, kolesterinets m. fl., vilka liksom sylvestren med ättiksyreanhydrid och konc. svavelsyra giva den om sylvestrenets färgreaktion starkt påminnande s. k. kolestol-reaktionen. Enligt min mening beror denna viktiga reaktion på att isopropylengruppen —C $\stackrel{\text{CH}_2}{\sim}$ befinner sig i ett bestämt läge till vissa cykliskt orienterade dubbelbindningar.

Av ovanstående framställning framgår således följande för sylvestrengruppens terpener viktiga slutsatser:

Dessa terpener kunna uppdelas i trenne grupper, nämligen följande:

1) Terpener som direkt med Wallach's reagens (ättiksyreanhydrid och en ringa mängd konc. svavelsyra) giva en intensiv blåfärgning; hit höra sylvestren jämte karvestren och det syntetiska △¹,8 (9)-meta-mentadienet (Perkin och Tattersall), vilka äro identiska och till sin konstitution ega strukturformeln:

$$\begin{array}{c} & & \\$$

2) Terpener som äro meta-mentadiener men icke visa blå-färgning med Wallach's reagens, utan en mer eller mindre tydlig violett färgning. Hit höra isokarvestren (Perkin och Fisher), vårt genom självkondensation av isopren vid vanlig temperatur erhållna dipren, det i finskt balsamterpentin och sulfatterpentin ingående vid 167—170° kokande isodiprenet, som utgör föremål för föreliggande arbete, och möjligen ännu ett i fraktionen 170—175° av samma råmaterial förefintligt, något högre kokande terpen 1), emedan en svag violett färgning även uppträder med denna fraktion.

Denna grupps terpener utmärka sig kemiskt genom att de endast med svårighet under addition upptaga mera än 1 mol klorväte.

3) De av Simonsen isolerade terpenerna △³- och △⁴-karen, såvida det bekräftar sig att dessa äro dicykliska och innehålla samma dubbelring som karon, bestående av en cyklohexanoch en cyklopropanring, av vilka den sistnämda uppspjälkes med klorväte, så att derivat av sylvestren och dipenten samtidigt bildas, varför karenerna skulle förmedla sambandet mellan sylvestren- och dipentengruppen. Enligt uppgifterna i litteraturen likna dessa karener till sitt förhållande ganska mycket vårt isodipren. Då det indiska terpentinet liksom vårt här i norden alltid innehålla dipenten, så kunde de av Simonsen jämte sylvestrenderivat ur karen påvisade dipentenadditionsprodukterna lika gott härleda sig från det sistnämda.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

¹⁾ Denna uppgift meddelas med behörig reservation, ty det voro möjligt att isodiprenet också skulle ingå i fraktionen 170—175° på grund av ofullständig fraktionering; detta skall undersökas senare.

II. Experimentella erfarenheter om isodipren.

3. Det nya terpenets isolering.

Sedan förberedande försök lett till uppfattningen, att ett tidigare okänt terpen föreligger i fraktionen $167-170^{\circ}$ av det finska sulfatterpentinet 1), utfördes en fullständigare fraktionering med följande kvantiteter därav.

Tabell 1. Använt terpentin 5 kg; fraktionerna angivna i g.

Fraktion	1-sta varvet	2-dra varvet	3-dje varvet	4-de varvet	Procent- talen (4-de varvet)
75—157°	44,7	637,4	1345,7	1548,5	31,0
157—159°	183,0	576,0	494,1	387,3	7,7
159—161°	953,4	698,4	293,5	153,5	3,1
161-1630	784,0	559,8	425,3	353,8	7,2
163—167°	1411,9	603,4	402,1	363,6	7,3
167—170°	304,6	316,6	328,0	474,4	9,5
170—175°	195,5	731,4	922,4	986,4	19,7
175—178°	711.5	274,1	248,8	138,0	2,7
över 178°	208,8	235,5	272,0	318,0	6,3
Återstod	156,2	. 164,9	167,1	169,5	3,4
Destillations- förlust	65,4	97,5	101,0	106,9	2,1
Summa	5,000,0 g.	5,000,0 g.	5,000,0 g.	5,000,0 g.	100,0 %

En annan portion å 4 kg fraktionerades likaledes 3 ggr medels samma c:a 70 cm höga pärldeflegmator (system FAGER-

¹⁾ Råmaterialet erhölls från Gutzeitska fabriken i Kotka genom vänlig förmedling av ingeniör alfons hällström.

LIND), med den skillnad att de före 156° övergående fraktionerna bortlämnades. Efter sista varvet (se tab. 2) bestämdes för fraktionerna mellan 156—175° spec. vikten, brytningsexponenten och molrefraktionen:

N:o	Fraktion	Gramvikt	Procent	d ²⁰ / ₄	n D	MR
1,	-150°	25,7	0,6	_	_	_
2.	150—154°	11,5	0,3		_	
3.	154—1560	33,3	0,8	_		
4.	156—158°	1156,3	28,9	0,8568	1,46878	44,23
5.	159—160°	703,5	17,6	8551	1,46868	44,30
6.	160—163°	181,4	4,5	8574	1,46926	44,15
7.	163—167°	233,0	5,8	8567	1,47114	44,42
8.	167—170°	303,7	7,6	8553	1,47536	44,84
9.	170-1750	1050,6	26,3	8534	1,47807	45,10
10.	Återstod	197,2	4,9	-		_
11.	Förlust	103,8	2,7	_	-	_

Tabell 2. (4 kg terpentin).

Resultatet av destillationen och undersökningen av fraktionernas fysikaliska konstanter kan sammanfattas på följande sätt: Den vid första varvet stora pinonen-fraktionen 163—167° avtager rätt betydligt i de följande varven. Fraktionen 167—170° bibehaller däremot i stort sett sin ursprungliga mängd t. o. m. vid 4 fraktioneringar. Likväl borde enligt våra senare erfarenheter det isodipren benämda terpenet upptagas vid 168—171°, i vilket fall motsvarande fraktion skulle utfallit något större, ty dess kokpunkt torde egentligen ligga vid 169—171°. Därigenom skulle även den påföljande mycket stora fraktionen (nu 170—175°) minskas.

Isodipren visar följande fysikaliska egenskaper: d²⁰/₄=0.8561, medeltal av 2 nära överenstämmande bestämningar; (α)¹⁹_D = +5.37; n_D=1.47536, varav MR=44.84.

Terpenets lukt är icke utpräglad men eger en mandelartad nyans. Det är omättat: 1 droppe avfärgar, visserligen icke genast, men inom 2—3 min., BAEYER's permanganatlösning, Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

något som även tillkommer en del andra terpener, t. ex. kamfen, som med några droppar benzol bragts i flytande form.

För att utröna kolestol-reaktionen (här 4 cm³ ättiksyreanhydrid, 4 droppar av det med perlkolonn över natrium ånyo destillerade terpenet (140 g) och 2 droppar konc. svavelsyra), upptogos följande fraktioner, vilkas färgning antecknades:

- 1) före 167° 7.6 g svagt violett färgning
- 2) 167—170° 115.6 » rödaktigt »
- 3) 170—172° 15.2 » gulaktigt » »

Hos de föreliggande ursprungliga fraktioner 167—170°, vilka ej destillerats över natrium, är färgningen också rödaktigt violett såsom hos 2), men svagare än om natrium användts. Denna föga framträdande färgreaktion är således karakteristisk för isodiprenfraktionen. Den kan ingalunda förväxlas med den rent djupblå sylvestrenfärgning, som tillkommer det terpen (se längre fram), vilket regenererats ur monohydrokloriden av isodipren.

Ur tabell 2 framgår att specifika vikten för fraktionerna 6-8, med resp. tal 0.8574, 0.8567 och 0.8553, endast obetydligt avviker från fr. 4 och 5 (de s. k. isopinenfraktionerna) och ej heller från den för det vanliga pinenet, vars aktiva former i rent tillstånd uppvisa värdet $d^{20}/_4$ =0.8586. Däremot erhölls för fr. 170—175°, på grund av dess halt av monocykliskt terpen, talet 0.8534. Detta kan betraktas som en om ock osäker diagnos på att alla mellan 160—170° kokande terpener, ävensom pinen och isopinen, vilka tillsammans utgöra de mellan 154° och 160° kokande fraktionerna, äro bicvkliska med en dubbelbindning i kärnan; för isodipren kan dock även en monocvklisk terpenform med 2 dubbelbindningar diskuteras. Samma intryck får man vid en blick på den sista kolumnen i tabell 2, för molrefraktionen hos fraktionerna 4 t. o. m. 9. Ända t. o. m. kokpunkten 163° visar denna konstant icke synnerligt större avvikelser än försöksfelen representera. Den för pinenformeln

Bidrag t. känned. af Finl,

beräknade utgör 43.91, och detta tal har av mig även erhållits för den rena pinenfraktionen 154—156°. Härav synes framgå att det terpen i sulfatterpentinet, vars kokp. ligger högre än 163°, visserligen är dicykliskt men innehåller, icke en cyklobutan- utan en cyklopropanring, vars inkrement 0.72 överstiger cyklobutanringens 0.40 med 0.32. Det teoretiska värdet för MR med trering utgör därför 44.21, och härmed överenstämmer bäst den nämda fraktionen 7 i tabell 2, som visar 44.42; isodiprenfraktionen 8 (167—170°) företer 44.84. Även vid en annan destillation erhölls ett härmed noga överenstämmande resultat (med d²0/4=0.8569 och np=1.47643 resp. MR=44.84), så att något tvivel om att här föreligger ett terpen, så enhetligt som det medels fraktionering kan vinnas, icke synes kunna ifrågakomma.

Att emellertid refraktionsvärden erhållits liggande mellan inkrementerna för $\mathrm{C_{10}H_{16}}$ med en dubbelbindning och trering (ber. $\mathrm{MR}{=}44.23$) och två dubbelbindningar (ber. 45.24) kunde bero antingen av vissa obekanta, på konjugation mellan dubbelbindning och trering härrörande förhållanden, eller ock på att vi här ha att göra med ett monocykliskt terpen, som av samma outredda konjugationsförhållanden visade ett till 0.40 uppgående mindre inkrement (med metylenbindning?).

För att belysa detta var kännedomen om isodiprens kemiska förhållande nödig.

a) Inverkan av klorväte på fraktionen 167—170°.

Till först inleddes 1 mol torrt HCl (80 g) i det med c. 10% absolut eter (30 g) försatta terpenet (298 g); på denna mängd beräknas 79.7 g klorväte. Den därvid erhållna och med vatten tvättade vätskan omskakades med 1-proc. sodalösning, så länge denna neutraliserades, och den med kalciumklorid torkade oljan (325 g) destillerades 4 ggr i vakuum vid i medeltal 7.5—8.5 mm tryck. Härvid avskiljdes en del både lägre och högre kokande fraktioner. T. ex. vid 3:dje och 4:de varvet erhölls ur ena hälften av produkten följande (vid 4:de varvet destillerades endast 3:dje varvets fraktioner mellan 75° och 90°): Nat. o. Folk, H. 80, N:o 5.

```
3:die traktioneringen:
                                             4:de fraktioneringen:
               21.7g; frakt. 85—90° 33.6g; | frakt. 70—75° 27.4 g
frakt. 50-60^{\circ}
      60--65^{\circ}
                21.2 »
                            90-95°
                                       7.0 »
                                                    85-80° 25.1 »
  ١)
      65—70°
                                                    80-85° 79.4 »
               12.4 »
                            95-100° 5.1 »
  >>
                         » 100—107°14.3 »
     70—75°
                                                   85-90° 44.3 »
               14.1 »
     75—80°
                         » över 107° 8.7 »
                                                    90—95°
               40.3 »
     80-85° 101.6 »
                                                    95-100° 7.7 »
```

Härav framgår att en huvudprodukt kokar vid 80—85°; en utförd analys (Cl=20.54%; teoretiskt 20.59%) visade att en monohydroklorid föreligger. Den råa klorföreningen utgjorde, som en analys för övrigt visade, liksom i dylika analoga fall, en blandning av ursprungligt terpen, monohydrokloriden samt vissa mängder av en över 100° kokande del (dihydroklorid). Att monokloriden icke består av dipentens isomera monohydroklorid framgår med full säkerhet av att denna, vilken till jämförelse framställdes, kokar vida högre (94—96°) vid ovanstående tryck av 8 mm.

Ovanangivna monoklorid av vår fraktion 167—170°, således isodipren-monohydroklorid, kokar vid vanligt tryck under ringa sönderdelning. Kokp. är följaktligen icke fullt konstant; d $^{20}/_4$ =0.9775; n_D=1.48175, varur MR $_{\rm D}^{22}$ =50.57 (vid en annan framställning erhölls 50.31); beräknat för C $_{10}$ H $_{17}$ Cl med en dubbel bindning: MR=50.58.

I själva verket visar sig föreningen vara omättad, emedan en droppe vid omskakning med det utspädda Baeyer'ska reagenset, liksom det ursprungliga terpenet, avfärgas inom 2 à 3 min. Förekomsten av den sålunda påvisade dubbelbindningen lämnar emellertid frågan öppen, om detta terpen innehåller 2 dubbelbindningar eller en sådan och en trering. I förra fallet måste då förutsättas att en grupp av 2 konjugerade etylenbindningar föreligga, vilken ställning Baeyer 1) anser framkalla försvårad addition, likasom hos terpinen och karvestren, vilka upptaga 1 mol HCl resp. HBr endast långsamt; i själva verket adderar även isodipren endast långsamt halogenväte. I det senare fallet måste man, då monokloriden är omättad,

¹) Ber. 27, 3493 (1894).

antaga att klorvätet begärligare skulle uppspjälka 3-ringen, medan dubbelbindningen bleve intakt. Detta är visserligen principiellt taget icke alldeles omöjligt och har av Simonsen angivits som ett karaktäristikum för det i $Pinus\ longifolia\ påvisade\ \triangle^3$ -karenet (se ovan sid. 7), som han tillägger formeln I.

Detta påminner, såsom redan antyddes, i många avseenden om vårt isodipren: kp $168-169^{\circ}$ (705 mm), $d^{30}/_{30}=0.8586$, svag högervridning, MR=44.23 (teoretiskt 44.21); endast kokp. (171—172° vid 760 mm) samt spec. vikten äro något avvikande. Huruvida identitet föreligger är vid vår närvarande kännedom omöjligt att säga.

Det andra av Simonsen ur Andropogon Iwarancusa Jones isolerade indiska terpenet \triangle^4 -karen (formeln II ovan) liknar ännu mera vårt isodipren, emedan dess kokp. vid normaltryck borde ligga vid 168.5—170° $({\rm d^{30}}/_{30}\!=\!0.8552;~n_{\rm D}(30^\circ)\!=\!1.474;$ MR=44.69 resp. 44.58 och med relativt hög exaltation. Reaktionen med ättiksyreanhydrid och konc. svavelsyra ger en »svagt röd» färgreaktion, förmodligen lik den vi funnit för de råa vid c. 170° av sulfatterpentinet kokande fraktionerna.

b) Sylvestrenbildning vid klorväteavspjälkningen ur monohydrokloriden av isodipren.

Härvid avgjorde Wallach's blå färgreaktion omedelbart vilken kolkärna detta terpen innehåller.

Monohydrokloriden visade sig olika lätt avgiva klorväte vid inverkan av hithörande reagenser. Med alkoholiskt kali samt kaliumacetat och isättika erhölls efter längre kokning en starkt klorhaltig produkt. Kokande kinolin i överskott visade benägenhet att förhartsa produkten. Mest verksamt visade sig anilin, som redan vid vattenbadstemperatur begynte avspjälka klorväte; reaktionen kunde nästan slutföras vid kokningstemperatur. Då också i detta fall en del klor kvar-Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

bliver i produkten, synes detta antyda förekomsten av en relativt ringa förorening $\mathrm{C_{10}H_{17}Cl}$, där kloratomen är fastare bunden än i den egentliga additionsprodukten.

De vid de olika additionsförsöken med isodipren erhållna vakuumfraktionerna av monohydrokloriden indelades i 3 grupper kokande vid c. 8 mm: 1) intill 80°, 2) vid 80—85° och 3) över 85°. De upphettades sedan i tur och ordning med anilin och destillationen stegrades ända upp till dess kokpunkt, destillaten befriades från anilin, sammanslogos och destillerades ånyo över natrium för att avlägsna kvarblivande klor. Sålunda erhölls 3 fraktioner, nämligen intill 170°, 170—175° och 175—180°. För angivande av terpenmängderna kan anföras ett exempel: ur 35 g ursprunglig vid 80—85° under 8 mm kokande monohydroklorid erhölls 15.5 g råterpen, varav den vid 170—179° kokande delen utgjorde 10.8 g med följande konstanter:

 ${\rm d^{20}/_4}{=}0.8505; \quad [a]_{\rm D}^{\bf 20}{=}{+}4.61; \quad n_{\rm D}{=}1.4748; \quad MR{=}45.04 \quad ({\rm f\ddot{o}r} \ {\rm ett\ monocykliskt\ terpen\ med\ 2\ dubbelbindningar\ beräknas\ 45.24}.$

Härefter destillerades fraktionen 170—179° ånyo fraktionerat över natrium, varvid erhölls:

- 1) intill 174° 1.3 g;
- 2) 174—177° 5 g.

Såväl den första stora fraktionen 170—179° som ovanstående fraktioner 1) och 2) visade en briljant och djupt blå sylvestrenfärgning. På grund av kokpunkten utgjordes således fraktionen 174—177° av sylvestren.

Analysen ledde till de för terpenerna erforderliga talen: 0.1247 g substans gav 0.4034 g $\rm CO_2$ och 0.1300 g $\rm H_2O$. Beräknat för $\rm C_{10}H_{16}: C\!=\!88.23$ %, $\rm H\!=\!11.77$ %. Funnet $\rm C\!=\!88.23$ %; $\rm H\!=\!11.59$ %.

För att ytterligare säkert fastställa det för isodiprens konstitution viktiga faktum, att dess monohydroklorid vid avspjälkning av klorväte giver sylvestren, överfördes fraktionen 174—177° i sin hydroklorid enligt Wallach 1). Klorväte inleddes i terpenets eterlösning, varpå vätskan fick stå 48 h. Efter

^{&#}x27;) Ann. 239, 25 (1887).

avdunstning av etern erhölls vid avkylning en kristallmassa, som vid omkristallisering ur metylalkohol gav fettglänsande blad med smp. 71° . Denna förändrades ej vid smältning av ett blandprov med ett äldre, ur ugnsterpentin (töreolja) framställt sylvestrendihydroklorid med smp. $71^{\circ 1}$).

Av teoretiskt intresse var även att jämföra smp. $(51.5-52^{\circ})$ av dihydrokloriden av dipren, som jag tillsammans med stud. Ilmari Krohn visat vara identiskt med karvestren, i blandning med sylvestrendihydrokloriden (smp. $71^{\circ})^2$). Denna blandning smalt vid 52.5° , varav också framgår dessa dihydrokloriders natur av optiskt isomera föreningar. Jag har nämligen tidigare i några andra fall funnit, att smältp. för liknande blandningar av en aktiv form och motsvarande d,l-form ligger emellan varderas smältpunkter och icke understiger smältpunkten av den lägre smältande komponenten i blandningen.

c) Försök att framställa en dihydroklorid av isodipren klargjorde att denna förvandling sker mycket långsamt och ofullständigt, så att detta terpen visade nästan samma förhållande som jag funnit hos dibutadien, C_8H_{12} , vilket kolväte 3) blivit mig tillsänt från Badische Anilin- und Sodafabrik, där det erhållits som biprodukt vid framställningen av butadien-kautschuk. Följande försöksresultat biläggas här för isodipren.

Då 50 g isodipren (frakt. 167—170°) efter tillsats av 5 g eter mättades med 1 mol klorväte och produkten, sedan etern avlägsnats, försattes med 2 cm³ konc. saltsyra och klorväte ånyo inleddes, så upptogs endast 67 % eller 2/3 av den andra klorvätemolekylen. Sedan produkten behandlats med isvatten och 1/2-proc. sodalösning och torkats, befanns den innehålla endast 23.26 % klor. En större del av det för andra gången inledda klorvätet hade således varit blott mekaniskt upplöst, ty endast c. 20 % hade blivit bundet till dihydroklorid. För att utröna naturen hos denna dihydroklorid destillerades produkten åter i 8 mm vakuum. Härvid befanns det emeller-

¹) Detta var samma av mig erhållna präparat, varav Baever [Ber. 31, 2067 (1898)] framställde det sylvestren, för vilket han fastställde dess m-dihydrocymolkärna. ²) Kemistsamf:s Meddel. 1926. ³) Aschan Ber. 57, 1959 (1924). Nat. o. Folk, H. 80, N:o 6.

tid åter, att i densamma förelåg en blandning av oklorerat terpen, dess monohydroklorid (kp. 80—85°) samt dessutom över 100° kokande beståndsdelar. Ur de sistnämda avskiljde sig i en köldblandning kristaller i relativt ringa mängd, vilka omkristalliserades ur alkohol efter tillsats av några droppar vatten samt pressning mellan filtrerpapper (smp. 45—48°). Efter ett dygns evakuering och ny kristallisering ur metylalkohol steg smp. till 63—65°, vid ytterligare upprepning härav visade produkten sylvestrendihydrokloridens smp. 70—71°. Hos ett blandningsprov med ett tidigare framställt präparat av den sistnämda inträdde smältning vid samma temperatur.

Härav framgår att isodipren, ehuru med stor svårighet, ger upphov åt sylvestrendihydroklorid. Detta kompletterar ovannämda observation att terpenets monohydroklorid kan ge upphov åt sylvestren. Genom båda dessa reaktioner är det således fastställt, att isodipren innehåller meta-cymolkärnan.

d) Inverkan av klorvätegas på sulfatterpentinfraktionen 170—175°. Ett med fraktionen 167—170° jämförande försök utfördes i denna riktning. Vid inledning av klorväte i fraktionen 170—175°, sedan den blivit försatt med några droppar konc. saltsyra, erhölls, utan att det samtidigt lyckades påvisa bildning av sylvestrendihydroklorid, den i glänsande blad kristalliserande dipentendihydrokloriden. Utbytet var likväl mycket ringa.

Emellertid utgör icke detta något säkert bevis på att icke sylvestrendihydroklorid skulle ha bildats, på den grund, att trots fortsatt långvarig klorvätebehandling på angivet sätt, större delen av terpenerna i fraktionen 170—175° endast mättades till monohydrokloridstadiet. Detta tyder på att någon större dipentenmängd icke torde förefinnas i sistnämda fraktion av det undersökta sulfatterpentinet, ty då hade utan tvivel ett betydligare utbyte av dipentenhydroklorid vunnits.

Denna och andra fraktioner av sulfatterpentinet, nämligen isopinen- (157—160°), pinonen- (163—167°) och även den enhetligare isodiprenfraktionen (169—171°) skola utgöra föremål för ett följande meddelande.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.
H. 80, N:o 7.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND 1918, 1919 und 1920

ZUSAMMENGESTELLT

VON

MÄRTA PIPPING

HELSINGFORS
HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG
1927

Einleitung.

Bei der Redaktion der Jahrgänge 1918, 1919 und 1920 der von der Finnischen Sozietät der Wissenschaften eingesammelten pflanzenphänologischen Beobachtungen wurde das eingesandte Material, dem Beschluss der Sozietät gemäss, etwas anders gruppiert als früher.

Ein besserer Überblick ist dadurch erstrebt worden, dass die Notizen, welche Beobachter in verschiedenen Teilen des Landes in die von der Sozietät herausgesandten, gedruckten Fragebogen eingetragen haben, tabellarisch zusammengestellt wurden. Die Tabellen sind so eingerichtet, dass der Leser, wenn er den wagerechten Kolumnen folgt, die verschiedenen Zeitpunkte der Blüte, Fruchtreife u. s. w. der verschiedenen Pflanzen an demselben Orte ablesen kann. Der Name des Ortes findet sich in der linksstehenden, breiten, senkrechten Kolumne. Wenn er aber den senkrechten Kolumnen folgt, kann er die verschiedenen Zeitpunkte der Blüte, Fruchtreife u. s. w. derselben Pflanze an allen verschiedenen Beobachtungsorten ablesen. Der Name der Pflanze steht in jeder Kolumne obenan.

Viele Beobachter haben ein derartiges Interesse für ihre Aufgabe an den Tag gelegt, dass sie Fragen beantwortet haben, welche in den Frageformulären der Sozietät nicht gestellt werden. Die Pflanzen, von welchen solche Notizen gegeben wurden, sind nach den Tabellen in alpha-

betischer Reihenfolge verzeichnet worden, und alle in die Tabellen nicht gehörenden Notizen von den betreffenden Pflanzen wurden hier zusammengestellt.

Jedem Ort, von welchem Notizen während der Jahre 1918, 1919 und 1920 eingegangen sind, ist eine in dem Örterverzeichnis angegebene Nummer zuerteilt worden, welche auch in den Tabellen aufgefunden wird und zwar in den senkrechten Randkolumnen links und rechts. Ausserdem ist die Nummer auf der beigefügten Karte (Seite 9) angegeben worden, was dem Leser eine rasche Orientierung ermöglicht. Die Form der Ortsnamen richtet sich nach der im Druck befindlicher neuen Auflage des Werkes Atlas över Finland». Wenn es in demselben Kirchspiele zwei oder mehrere Beobachtungsstationen giebt, werden sie in den Tabellen dadurch gekennzeichnet, dass der Anfangsbuchsstabe des Dorfes dem Namen des Kirchspiels hinzugefügt wird.

Eine zweite sehr wichtige Veränderung der Aufstellung bezieht sich auf die Bezeichnung des Datums. Die Monate werden nicht angegeben, und statt dessen werden die Tage des Jahres durch fortlaufende Nummern bezeichnet, so dass der 1. Januar die Nummer 1, der 31. Dez. die Nummer 365 erhalten hat, und die dazwischenliegenden Tage ihre bezüglichen Nummern. Die Datumtabelle, (Seite 10) setzt jeden Leser in den Stand, mit diesem neuen, sehr anschaulichen System der Datumbezeichnung vertraut zu werden. Um grössere Einheitlichkeit der Bezeichnung zu erziehen, haben wir die Störungen des Schaltjahres nicht berücksichtigt. Der geneigte Leser wird verzeihen wollen, dass in den Angaben für das Jahr 1920 z. B. der 1. Mai mit der Nummer 121 bezeichnet wurde - ganz wie in den vorhergehenden Jahren - obgleich der betreffende Tag faktisch der 122:ste war.

Verzeichnis der Beobachtungsstationen in den Jahren 1918, 1919 und 1920.

Beobachtungs-stationen.							
Blindsund 1920 60° 18′ 22° 18′ 5 A.W.Gadolin.	N:0			Nördl. Breite.	Östl. L. v. Greenw.	.5	Beobachter.
Turku — Åbo, Runsala 1919, -20 60° 26′ 22° 9′ 10 Kw. Gadolin.	1		1920	60° 18′	220 181	5	A W Gadolin
Runsala 1919,-20 60° 26′ 22° 9′ 10 W. Gadolin. Turku - Åbo 1920 60° 34′ 21° 58′ 5 A. W. Gadolin. Sauvo - Sagu, Osmalahti 1918, -19,-20 60° 27′ 22° 35′ 5 S. Henricsson. Finby, Hakkala 1918, -19,-20 60° 8′ 23° 2′ 10 A. W. Gadolin. Ryrkslätt - Kirkkonummi, Köklax 1918, -19 60° 12′ 24° 30′ 5 Th. Sælan. Relsingfors - Helsinki 1918, -19 60° 13′ 24° 50′ 10 A. W. Gadolin. Helsingfors - Helsinki 1918, -19 60° 13′ 24° 50′ 10 A. W. Gadolin. Helsinge - Helsinki, Kirchdorf . 1920 60° 18′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 57′ 10 Th. Sælan. 1918, -19 60° 10′ 24° 57′ 10 Th. Sælan. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 10′ 24° 58′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 25° 40′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 1918, -19 60° 21′ 26° 13′ 10 A. W. Gadolin. 10 10 10 10 10 10 10 1	2		1020	00 10	22 10		
Turku	1				1		W. Gadolin.
Sauvo — Sagu, Osmalahti	3					5	
malahti 1918,—19,—20 60° 21′ 22° 35′ 5 S. Henricsson. 1918,—19,—20 60° 8′ 23° 2′ 10 A. Salovaara. 1918,—19 60° 12′ 24° 30′ 5 Th. Sælan. 1918,—19 60° 12′ 24° 30′ 5 Th. Sælan. 1918,—19 60° 13′ 24° 50′ 10 A.W. Gadolin. 1918,—19 60° 13′ 24° 50′ 10 A.W. Gadolin. 1918,—19 60° 13′ 24° 50′ 10 A.W. Gadolin. 1918,—19 60° 10′ 24° 57′ 10 Th. Sælan. 1918,—19 60° 13′ 24° 58′ 15 O. Meurman. 1918,—19 60° 31′ 24° 38′ 30 A. V. Nordström. 1918,—19 60° 16′ 25° 37′ 10 H. Kranck. 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 K. Stenberg. 1918,—19,—20 60° 42′ 26° 13′ 5 K. Stenberg. 1919,—20 60° 42′ 26° 41′ 30 E. Blomqvist. 1918,—19,—20 60° 42′ 26° 41′ 30 E. Blomqvist. 1918,—19,—20 60° 21′ 29° 16′ 40 K. Jämsänen. 1918,—19,—20 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalainen. 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W. Pylkkänen. 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W. Pylkkänen. 1918,—19,—20 60° 20′ 23° 0′ 60′ H. Ståhlberg. 1918,—19,—20 1920 23° 0′ 60′ 10′ 20° 10′ 20° 10′ 10 A.W. Gadolin. 1918,—19,—20 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalainen. 1918,—19,—20 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalainen. 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W. Pylkkänen. 1918,—19,—20 60° 20′ 23° 0′ 60′ H. Ståhlberg. 1918,—19,—20 60° 20′ 23° 0′ 60′ 10′	. 4			60°27′	22° 16′	10	A.W. Gadolin.
6 Finby, Hakkala 1918,—19,—20 60° 8′ 23° 2′ 10 A. Salovaara. 7 Kyrkslätt — Kirkkonummi, Köklax 1918,—19 60° 12′ 24° 30′ 5 Th. Sælan. 8 Esbo — Espoo, Mäkkylä 1918,—19 60° 13′ 24° 50′ 10 A.W. Gadolin. 9 Helsingfors — Helsinki, Kirchdorf 1918,—19 60° 10′ 24° 57′ 10 Th. Sælan. 10 Helsinge — Helsinki, Kirchdorf 1920 60° 18′ 24° 58′ 15 O. Meurman. 11 Nurmijärvi, Rajaniemi 1918,—19 60° 31′ 24° 38′ 30 A. V. Nordström. 12 Borgå — Porvoo, Emsalö 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 37′ 10 H. Kranck. 13 Borgå — Porvoo, Weckjärvi 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 14 Borgå — Porvoo, Weckjärvi 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 44′ 15 H. E. Heiman. 15 Lovisa 1918,—19,—20 60° 27′ 26° 13′ 5 K. Stenberg. 17 Anjala, Muhniemi 1919,—20 60° 42′	5						
Kyrkslätt Kirkkonummi, Köklax						_	1 -
Ronummi, Kök-lax	6		1918,-19,-20	60°8′	23°2′	10	A. Salovaara.
lax 1918,—19 60° 12′ 24° 30′ 5 Th. Sælan.	7						
8 Esbo — Espoo, Mäkkylä 1918,—19 60° 13′ 24° 50′ 10 A.W. Gadolin. 9 Helsingfors — Helsinki, Kirchdorf 1918,—19 60° 10′ 24° 57′ 10 Th. Sælan. 10 Helsinge — Helsinki, Kirchdorf 1920 60° 18′ 24° 58′ 15 O. Meurman. 11 Nurmijärvi, Rajaniemi 1918,—19 60° 31′ 24° 38′ 30 A. V. Nordström. 12 Borgå — Porvoo, Emsalö 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 13 Borgå — Porvoo, Weckjärvi 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 14 Borgå — Porvoo, Weckjärvi 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 44′ 15 H. E. Heiman. 15 Lovisa 1918,—19,—20 60° 27′ 26° 13′ 5 J. Iverus. 16 Kymi - Kymmene, Ylänummi 1919 60° 35′ 26° 58′ 5 K. Stenberg. 17 Anjala, Muhniemi Uusikirkko — Nykyrka, Witikkala Uusikirkko — Nykyrka, Kanneljärvi							1
Mäkkylä 1918,—19 60° 13′ 24° 50′ 10 A.W. Gadolin.			1918,—19	60° 12′	24° 30′	5	Th. Sælan.
Helsingfors — Helsinki, Kirchdorf 1918,—19 60° 10′ 24° 57′ 10 Th. Sælan.	8						
Sinki			1918,—19	60° 13′	24° 50′	10	A.W. Gadolin.
Helsinge — Helsinki, Kirchdorf	9						
ki, Kirchdorf 1920 60° 18′ 24° 58′ 15 O.Meurman.			1918,—19	60° 10′	24°57′	10	Th. Sælan.
Nurmijärvi, Rajaniemi	10		1000	000.0			
niemi			1920	60° 18′	24°58′	15	O. Meurman.
12 Borgå — Porvoo, Emsalö 1918,—19 60° 16′ 25° 37′ 10 H. Kranck. 13 Borgå — Porvoo 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 14 Borgå — Porvoo 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 44′ 15 H. E. Heiman. 15 Lovisa 1918,—19,—20 60° 27′ 26° 13′ 5 J. Iverus. 16 Kymi - Kymmene, Ylänummi 1919 60° 35′ 26° 58′ 5 K. Stenberg. 17 Anjala, Muhniemi 1919,—20 60° 42′ 26° 41′ 30 E. Blomqvist. 18 Uusikirkko — Nykyrka, Witikkala 1920 60° 10′ 29° 16′ 40 K. Jämsänen. 19 Uusikirkko — Nykyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalainen. 20 Antrea — S:t André, Ikävalkola 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. 21 Vammala 1918,—19,—20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.	11		70.0 70	000.011	04000	00	A. V. Nord-
12 Borga — Porvoo, 1918 60° 16′ 25° 37′ 10 H. Kranck. 13 Borga — Porvoo 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck. 14 Borga — Porvoo, Weckjärvi		niemi	1918,—19	60°31'	24°38′	30	l i
13 Borgå — Porvoo 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 40′ 5 H. Kranck 14 Borgå — Porvoo 1918,—19,—20 60° 24′ 25° 44′ 15 H. E. Heiman 15 Lovisa	12		1010	000101	050074	10	
14 Borgå — Porvoo, Weckjärvi 1918,—19,20 60° 24′ 25° 44′ 15 H. E. Heiman. 15 Lovisa 1918,—19,20 60° 27′ 26° 13′ 5 J. Iverus. 16 Kymi - Kymmene, Ylänummi 1919 60° 35′ 26° 58′ 5 K. Stenberg. 17 Anjala, Muhniemi 1919,—20 60° 42′ 26° 41′ 30 E. Blomqvist. 18 Uusikirkko — Nykyrka, Witikkala 1920 60° 10′ 29° 16′ 40 K. Jämsänen. 19 Uusikirkko — Nykyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalanen. 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. 1918,—19,—20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg. 1918,—19,—20 10° 20′ 23° 0′ 10′							1
Weckjärvi 1918,—19,_20 60° 24' 25° 44' 15 H. E. Heiman.	1		1918,—19,—20	60° 24′	25° 40′	Э	H. Kranck.
15 Lovisa	14		1010 10 00	CO8 0 41	050 441	15	TT IZ TT.:
16 Kymi - Kymmene, Ylänummi 1919 60° 35′ 26° 58′ 5 K. Stenberg. 17 Anjala, Muhniemi 1919, -20 60° 42′ 26° 41′ 30 E. Blomqvist. 18 Uusikirkko — Nykyrka, Witikkala 1920 60° 10′ 29° 16′ 40 K. Jämsänen. 19 Uusikirkko — Nykyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalainen. 20 Antrea — S:t André, Ikävalkola 1918, -19, -20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. 21 Vammala 1918, -19, -20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.							
Ylänummi 1919 60° 35′ 26° 58′ 5 K. Stenberg.			1910,-19,-20	00.21	20.19	υ	J. Iverus.
17	16		1010	600 257	260 581	5	K Stanbarg
18 Uusikirkko — Ny-kyrka, Witikkala 1920 60° 10′ 29° 16′ 40 K. Jämsänen. 19 Uusikirkko — Ny-kyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurmalainen. 20 Antrea — S:t André, Ikävalkola 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. 21 Vammala 1918,—19,—20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.	107						
kyrka, Witikkala 1920 60° 10′ 29° 16′ 40 K. Jämsänen. Uusikirkko — Ny- kyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurma- lainen. Antrea — S:t André, Ikävalkola 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. Vammala 1918,—19,—20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.			1310,20	00 42	20 41	30	E. Diomqvist.
19 Uusikirkko — Ny- kyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurma- lainen. 20 Antrea — S:t André, Ikävalkola 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. 21 Vammala 1918,—19,—20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.	10		1920	60° 10′	29° 16′	40	K Jämsänen
kyrka, Kanneljärvi 1919 60° 21′ 29° 26′ 50 J. Hurma- 20 Antrea — S:t André, Ikävalkola 1918,—19,—20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. 21 Vammala 1918,—19,—20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.	10			50 10	20 10	•0	II. Dumbancii.
20 Antrea — S:t André, lainen. lainen.	19			60°21′	29° 26′	50	J. Hurma-
Ikävalkola 1918,-19,-20 60° 58′ 29° 7′ 20 W.Pylkkänen. Vammala 1918,-19,-20 61° 20′ 23° 0′ 60 H. Ståhlberg.	20				_0 _0	30	
21 Vammala				60° 58′	29° 7′	20	W.Pylkkänen.
22 Karkku	21	Vammala	1918,—19,—20	61° 20′	23°0′		
	22	Karkku	1918,-19,-20	61°23′	22° 59′		

0:N	Beobachtungs- Observations stationen. Jahren.	Nördl. Breite.	Östl. L. v. Greenw.	Höhe in m.	Beobachter.
00	(T) 11 1 T) 11	:			
23	Pirkkala — Birkka- la, Siuro 1920	61°28′	23°20′	60	E. Larson.
24					237 2362 55011
	merfors	61°30′	23° 46′	90	O. Karsten.
25	Hämeenkyrö, Va-				
	naja	61°36′	23°14′	70	F.E.Sillanpää.
26	Loimaa — Loimi-				
0.7		60° 52′			E. Hollo.
27	Hausjärvi, Kara 1918,–19,–20 Hämeenlinna —	60° 48′	24, 90,	10.	J. Arho.
20	Tavastehus 1919	610 01	24°28′	Q.5	J. Arho.
: 29	· ·				E. Wegelius.
30	Orihvesi, Kirchdorf 1919		24° 22′		E Kärki.
31	Kuhmoinen — Kuh-	31 10			1
	mois, Harmoinen 1919	61° 30′	25° 10′	90	H. W. Kario.
32	Kuhmoinen — Kuh-				
	mois, Hämepohja 1918,—19	61° 45′	24° 54′	90	K. Jämsänen.
, 33	Lahti 1918				B. Adler.
34	Heinola, Marjoniemi 1918,-19,-20				
. 35	Heinola 1919	61° 12′	26°2′	105	L. Luotola.
. 36	Mikkeli —				
:	S:t Michel 1918,—19,—20	61° 41′	27° 15′	90	J. Ehnberg.
37	Mikkeli — S:t	000 44	200.01	000	TT NY 1
20	Michel, Rouhiala 1919	62°4′	28°6′	90	H. Nyberg.
38	Taipalsaari, Kirch- dorf 1919,—20	610101	၂ ၁၄၈ ၅/	05	H. Rikkonen.
39	Sääminki — Sää-	01 10	20 3	Q ^r 1	II. INKKOHEH.
		62° 1′	28° 43′	85	H. Salovaara.
40			28° 52′		H. Salovaara.
41	Käkisalmi — Kex-				G. V. Levan-
	holm	61°2′	30°7′		der.
42	Sortavala 1918,-19,-20				K. H. Hällström.
43	Sortavala, Hakala 1918,-19,-20				K. H Hällström.
44	Pälkjärvi, Iljala 1918, <u> </u> 19,–20	62° 3′	30°42′		E. R. Siimes.
45	Lappfjärd,Kirchdorf 1919,—20	62° 14′	21°36′	5	N. Molander.
46	Virrat — Virdois,	000 - 1	200		
4-		62° 14′	23" 46']	110	J. J. Seppä.
47	Saarijärvi, Kirch-	ea 0 402	0501611	190	V Pronde
!	dorf1918,—19,—20	02, 42,			K. Brander. kānned, af Finl.
			Blarag	Ι	kanned, at Finl.

N:0	Beobachtungs- stationen.	Observations Jahren.	Nördl. Breite.	Östl. L. v. Greenw.	Höhe in m.	Beohachter.
48	Saarijärvi, Rahkola		62°42′	25° 20′	120	A. Nordenstreng.
49	Suonnejoki, Kirch-					
-	dorf	1918,—19,—20	62° 38′	27°8′		J. E. Rahm.
50	Karttula, Kirchdorf		62° 54′	2700	115	E. Saastamoinen.
51	Kuopio, Hamina-		000 = 44	0=0.404	100	34.77
52	lahti		02,04,	27 40	100	M.Karppanen.
52	kylä		620 121	060 491	190	M A Lawander
53	Pielavesi, Kirchdorf	1018 10 20	690 1 47	260 457	120	W Gyllenhögel
54	Iisalmi, Ulmola		63°28′			E. Kokkonen.
55				27° 12′		
56				27°10′		C. Munsterhjelm
57	Värtsilä					
58	Liperi — Libelits,		02 10	00 00	00	211 2742 50011
	Käsämä	1918.—19.—20	62°20′	29° 20′	90	J. Puhakka.
59						O. A. Kosonen.
60	Pedersöre — Pietar-					
	saari, Forsby	1918,—19,—20	63° 40′	22° 42′	10	T. E. Finnäs.
61	Perho, Möttönen	1918	63° 12′	240 251	160	S. Salotie.
62	Haapajärvi, Kuu-					
	saankylä und Veh-					
	kapuho	1919,-20				E. Mäntyvaara.
63	Oulainen, Kirchdorf	1919,—20	64° 16′	24° 48′	75	A. A. Parvela.
64	Sotkamo, Ylisot-					
	kamo	1918,—19	64° 7′	28°27′	200	H. B. Åström.
65	Sotkamo, Petäjä-					
	koski	1920	64°8′			
66	Oulu — Uleåborg .			25°27′		Liljeblom.
67	Haukipudas		69, 10,	25° 21′	10	A. Dahl.
68	Pudasjärvi, Kirch-		e=001	07011	100	
20	dorf			2701'	100	R. Alliniemi.
69 70	Rovaniemi		00- 30'	25, 45,	TOO	E. Hjelt.
10	träsk, Kirchdorf		660 421	27° 27′	150	K.W. Heikin-
71	Kittilä, Kirchdorf		670 404			E. Hjelt.
72	,	1		27° 12′		M. W. Wæner-
1 44	Inail, Illuie	1910,-19	00 0	4 12	TOO	berg.

⁷³ Ausserdem wurden in Kirkenes in Süd-Varanger, Norwegen Beobachtungen von Herrn Distrikt-Arzt A. B. Wessel angestellt und dem Sozietät freundlichst eingesandt.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 7.

Verzeichnis der Beobachter in den Jahren 1918, 1919 und 1920.

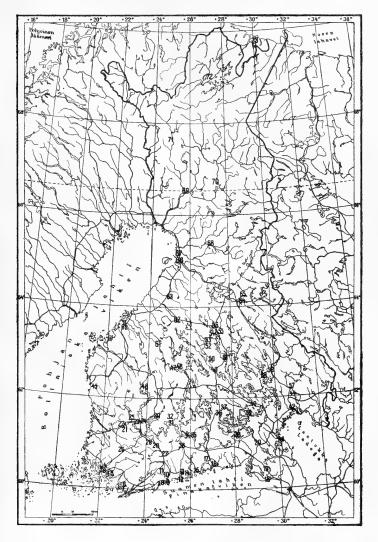
Adler, B., Apotheker.
Alliniemi, R., Polizeibeamter
a. D.
Arho, J., Volkschullehrer.
Blomqvist, E., Landwirt.
Brander, K., Förster.
Dahl, A., Lektor.
Ehnberg, Ingeborg, Fräulein.
Finnäs, T. E., Volkschullehrer.
Gadolin, A. W., Professor.
Gyllenbögel, W., Pharmaceut.
† Heikinheimo, W., Postverwalter.

Heiman, H. E., Forstwärter.
Henricsson, Selma, Fräulein.
Hjelt, Ester, Mag. Phil.
Hjelt, Hedvig, Frau.
† Hjelt, Hj., Dr. Phil.
Hollo, E., Mag. Phil.
Hurmalainen, J., Rektor.
Hällström, K. H., Lektor.
† Iverus, J., Herr.
† Jämsänen, K., Volkschullehrer.

Kario, H. W., Arzt.
Karppanen, M., Künstler.
Karsten, Nina, Frau.
Karsten, O., Stadtgärtner.
Kokkonen, E., Schüler.
Kosonen, O. A., Arzt.
Kranck, H., Lektor.
Kärki, E., Mag. Phil.
Larson, Edith, Frau.

Levander, G. V., Arzt. Levander, M. A. Pfarrer. Liljeblom, S. W., Arzt. Luotola, L., Lektor. Meurman, O., Mag. Phil. Molander, N., Feldmesser. Munsterhjelm, C., Schüler. Mäntyvaara, E., Förster. Nordenstreng, Alma, Frau. † Nordström, A. V., Mag. Phil. Nyberg, H., Schüler. Parvela, A. A. Lektor. Pekkola, J., Volkschullehrer. Puhakka, J., Landwirt. Pylkkänen, W., Volkschullehrer. Rahm, J. E., Arzt. Riihiaho, E., Lektor. Rikkonen, Helmi, Mag. Phil. Saastamoinen, E., Volkschullehrer. † Sælan, Th., Professor. Salotie, S., Volkschullehrer. Salovaara, A., Volkschullehrer. Salovaara, H., Lektor. Seppä, J. J., Herr. Siimes, E. Rich., Pfarrer. Sillanpää, F. E., Schriftsteller. Stenberg, Kerttu, Frau. Ståhlberg, H., Arzt. † Wænerberg, M. W., Förster. Wegelius, Emma, Fräulein. Aström, H. B., Agronom.

Die Verteilung der Beobachtungsstationen

Nat. o. Folk. H. 80, N:o 7.

Datum-Tabelle.

								-		-		
Ē	ıar	ımı	N.	=		:= '	:=	134	September	ber	November	Dezember
Datum	Januar	Februar	März	April	Mai	Juni	Half.	Angust	E D	Oktober	E N	Zen
_		-						. 4	ž	0	ž	Ĩ
									-			
1	1	32	60	91	121	152	182	213	244	274	305	335
2	2	33	61	92	122	153	183	214	245	275	306	336
3	3	34	62	93	123	154	184	215	246	276	307	337
4	4	35	63	94	124	155	185	216	247	277	308	338
5	5	36	64	95	125	156	186	217	248	278	309	339
6	6	37	65	96	126	157	187	218	249	279	310	340
-	- 4	38	66	97	127	158	188	219	250	280	311	341
8	8	39	67	98	128	159	189	220	251	281	312	342
9	9	40	68	99	129	160	190	221	252	282	313	343
10	10	41	69	100	130	161	191	222	253	283	314	344
11	11	42	70	101	131	162	192	223	254	284	315	345
12	12	43	71	102	132	163	193	224	255	285	316	346
13	13	11	72	103	133	164	194	225	256	286	317	347
14	14	45	73	104	134	165	195	226	257	287	318	348
15	15 .	46	74	105	135	166	196	227	258	288	319	349
16	16	47 .	75	106	136	167	197	228	259	289	320	350
17	17	48	76	107	137	168	198	229	260	290	321	151
18	18	49	11	108	138	169	199	230	261	291	322	352
19	19	50	78	109	139	170	200	231	262	292	323	353
20	20 -	51	79	110	140	171	201	232	263	293	324	354
21	21	52	80	111	141	172	202	233	264	294	325	355
22	22	53	81	112	142	173	203	234	265	295	326	356
23	23	54	82	113	143	174	204	235	266	296	327	357
24	24	55	83	114	144	175	205	236	267	297	328	3 58
25	25	56	84	115	145	176	206	237	268	298	329	359
26	26	57	85	116	146	177	207	238	269	299	330	360
27	27	58	86	117	147	175	208	239	270	300	331	361
28	28	59	87	118		179	209	240	271	301	332	362
29	29	_	88	119	149	180	210	241	272	302	333	363
30	30	-	89	120	150	181	211	342	273	303	334	364
31	31	_	90	_	151	_	212	243	_	304	_	365
									drag (and a	f Finl

Abkürzungen.

- Ks. Knospensprung.
- Bh. Erste Blattoberflächen halbentwickelt.
- **BO.** Erste normale Blattoberflächen sichtbar: Laubentfaltung.
- b. Erste Blüten offen.
- f. Erste normale Früchte reif.
- LV. Allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämmtlicher Blätter an der Station verfärbt.

								-	
N:o	Beobachtungs- stationen	Betula alba	Acer platan.	Aesculus hippocast.	Quercus pedunculata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
				ł					
5 '	Sauvo	121	139		155	144	144	181	189
6	Finby	136	142		153	154	155	176	189
8	Esbo	135	144	_	_	_		184	_
9	Helsinki - Helsingfors .	130	145	148	151	_	147	198	201
11	Nurmijärvi	136	148		_	_	142	180	198
13	Borgå — Porvoo	128	_	_	_	_	_	_	_
14	Borgå W. — Porvoo W	130	145		148	_	140	181	190
15	Lovisa	118	154	_	159	159	159	188	201
20	Antrea	138	146	_		155	157	191	201
21	Vammala	_	_	_	_	_	_	191	196
22	Karkku	137	149	151	158	150	153	189	192
24	Tampere — Tammerfors .	137	143	143	148	153	145	188	195
25	Hämeenkyrö		_	_		_	_		196
27	Hausjärvi	_	156	_	_	_	161	191	198
29	Hattula	134	143	_	_	_	154	183	193
32	Kuhmoinen Hm			-	<u> </u>		_	_	
33	Lahti		-		_	_	_	188	199
34	Heinola M	133	152		_	153	154	179	202
36	Mikkeli — S:t Michel	140	148	_				187	197
41	Käkisalmi — Kexholm	149		_		_	_		_
43	Sortavala H	_				_	169	192	200
44	Pälkjärvi	155		-	_	_	169	198	201
47	Saarijärvi K	139	_		_	_		197	207
48	Saarijärvi R	137			159		_	195	194
49	Suonnejoki	_	_			_	_	191	199
50	Karttula	162		_		_	_	194	207
52	Pielavesi R	139	_		_	_	_		
53	Pielavesi K	138	150			_	150	189	194
57	Värtsilä	157	164		167	_	165	195	207
58	Liperi	146		_	_	_		187	201
59	Joensuu	154			_	168	166	199	
60	Pedersöre	145		_	_		164	197	201
61	Perho			_	_	159		191	201
64	Sotkamo Y	149		_		100	162	197	201
66	Oulu — Uleåborg (L.) :		163	_	_	162	161	202	206
70	Kemijärvi		103			102	101	178	209
72	Inari					_	167		236
		107			n: a				250

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus	Ribes rubrum	Rubus idæus	Lonicera tatarica	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platan.	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quercus pedunculata	N:o
	204 204 —	209 214 —		232 234 —	222 — —	242 — —		261 273 —	275 288 —		283 287 —	285 261 —	288 291 —	5 6 8
-	215	_		_	_		_	284	276	_	-	284	288	9
	203		-	231	253	255	_	259	269	_	_	273	_	11
		_	_	_	-	-	-	-	_			-	_	13
207	216	218		222		273	-	267	267		268	272	273	14
204	217	222	_	245	219	247		261	274	279	279	272	276	15
-	219	221					-	_	283	<u> </u>		-	_	20
-	213		-		_	_		_	-	_	-		_	21
	205	219	215	236	232	262		284	279	294	277	283	290	22
197	206	212	213	227	232	237		263	263		274	278	298	24
-	_			<u> </u>	-	-	—	_	l —	-				25
-	215	237	217	230		_	_	—	258		_	263	-	27
_	206		_	<u> </u>		_		—	i —	-			-	29
	-	_		-	_			_	_	_	—	-	_	32
215	201	200	_	227	-		-	_	_	_	_	-		33
-	211	215		242		-	-	—	301	_	292	292		34
196	206	209	-	235		238		272	275	_	302	302	295	36
-					—	_		_	—	-			_	41
		_	_	224					_	_	—	_		43
207	232	224	_	253	244		-		268	-	-	283	-	44
211	218			251	-	-	- 1		271		-	¦ —	278	47
202	224	222		241	_	_		_	—	<u> </u>	-	-	_	48
204	_	_			_		-		_	_	-	-	-	49
207	227	243		_	232	-		-	279	-	-	_	-	50
					-		-	-	258	-	_		_	52
197	191	213	_	226	230	_	-	_	291	-	_	270	_	53
209	226	265	232	255	257		-	264	264	_		271	283	57
208	213	224		248	259	263	-	_	275			283	-	58
213	219	222	_	_	_	-	-	273	—	_	_	274	_	59
203	216	228	_	240	227		-		280	_	-	277	_	6 0
-	229	227		240	_	_	-	-	_	_	-	_		61
240	213	224		251	253	266		_	266	-		263	-	64
201	218	240		242	240			275	274	-	290		<u> </u>	66
206	-	225			—	_		_	263	-	-	_	_	70
199	203	203		258		— ·		_	_		_	_		72

Tab. II. Erste Blüten

5 Sauvo										
6 Finby — <th>N:0</th> <th></th> <th>Alnus incana</th> <th>Corylus avellana</th> <th>Alnus glutinosa</th> <th>Anemone hepatica</th> <th>Tussilago farfara</th> <th>Anemone nemorosa</th> <th>Populus tremula</th> <th>Salix capres</th>	N:0		Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Anemone nemorosa	Populus tremula	Salix capres
6 Finby — <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1</td>										1
6 Finby — <td>5</td> <td>Sauvo</td> <td>114</td> <td>121</td> <td>_</td> <td>106</td> <td>108</td> <td>113</td> <td>120</td> <td>121</td>	5	Sauvo	114	121	_	106	108	113	120	121
B	6	Finby		_	_	109	105			118
Helsinki — Helsingfors - -	8	-	_	-	_	_	112			_
Nurmijärvi	9		-	-	132		128	143	132	123
13	11		103	_	113	104		111	116	116
14 Borgå W. — Porvoo W. 123 135 144 101 130 117 135 138 15 Lovisa 104 104 107 98 108 104 113 101 20 Antrea — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	13			_	110	101	_	112	_	113
15	14		123	135	144	101	130	117	135	138
20	15		104	104	107	98	108	104	113	101
Rarkku	20		_	_		_	129	134		_
24 Tampere — Tammerfors 98 — — 105 110 118 114 109 25 Hämeenkyrö —	21	Vammala		_			_	-		
Hämeenkyrö	22	Karkku		113	108	109	113	121	115	115
27	24	Tampere — Tammerfors .	98	_	_	105	110	118	114	109
27	25	Hämeenkyrö	_	-		_			-	_
32	27		106	_	_	97	97	130	119	115
32	29	Hattula	99		_	112	105	121	116	114
34 Heinola M. 111 — — 113 125 — 132 130 41 Käkisalmi — Kexholm 110 — 111 111 130 — 117 134 43 Sortavala H. 100 — — 110 — 116 — — 132 136 133 120 44 Pälkjärvi 116 — — 132 136 133 120 47 Saarijärvi K. 105 — 113 106 134 142 115 118 48 Saarijärvi R. — — — — — 129 130 49 Suonnejoki 104 — 138 122 — 117 118 50 Karttula 116 — — 135 — — — 52 Pielavesi K. — — — — — — —	32			_		_	_		_	_
36 Mikkeli S:t Michel 106 — — 118 — — 120 41 Käkisalmi — Kexholm 110 — 111 111 130 — 117 134 43 Sortavala H. 100 — — 110 — 116 — — 116 — — 132 136 133 120 122 136 133 120 124 136 134 142 115 118 136 134 142 115 118 134 142 115 118 122 — 117 118 122 — 117 118 118 122 — 117 118 118 135 — — — — — — — — — — — — — — 110 — 110 — — — — — — —	33	Lahti		_	_	_ :		_		_
41 Käkisalmi — Kexholm 110 — 111 111 130 — 117 134 43 Sortavala H. 100 — — 110 — 116 — — 146 — — 132 136 133 120 120 121 136 133 120 122 133 120 138 122 136 133 120 130 142 115 118 148 Saarijärvi R. — — — — — — 129 130 130 130 142 115 118 142 115 118 130 <t< td=""><td>34</td><td>Heinola M</td><td>111</td><td>_</td><td>_</td><td>113</td><td>125</td><td>_</td><td>132</td><td>130</td></t<>	34	Heinola M	111	_	_	113	125	_	132	130
43 Sortavala H. 100 — 110 — 116 — — 44 Pälkjärvi 116 — — 132 136 133 120 47 Saarijärvi K. 105 — 113 106 134 142 115 118 48 Saarijärvi R. — — — — — 129 130 49 Suonnejoki 104 — 138 122 — 117 118 50 Karttula 116 — — 135 — — 130 52 Pielavesi R. — — — — — — — 53 Pielavesi K. — — — — — — — — 57 Värtsilä 112 — — 116 138 135 135 58 Liperi — — — — — — — — 59 Joensuu 111 — — <td>36</td> <td>Mikkeli — S:t Michel</td> <td>106</td> <td>_</td> <td>_</td> <td>118</td> <td>_</td> <td></td> <td>_</td> <td>120</td>	36	Mikkeli — S:t Michel	106	_	_	118	_		_	120
44 Pälkjärvi 116 — — 132 136 133 120 47 Saarijärvi K. 105 — 113 106 134 142 115 118 48 Saarijärvi R. — — — — — 129 130 49 Suonnejoki 104 — 138 122 — 117 118 50 Karttula 116 — — 135 — — 130 52 Pielavesi R. — — — — — — — 53 Pielavesi K. — — — — — — — 57 Värtsilä 112 — — 116 138 135 135 58 Liperi — — — — — — — — 59 Joensuu 111 — — 117 — 118 —	41		110	_	111	111	130	_	117	134
47 Saarijärvi K. 105 — 113 106 134 142 115 118 48 Saarijärvi R. — — — — — — — — — — — 129 130 49 Suonnejoki 104 — — 138 122 — 117 118 50 Karttula 116 — — — 135 — — 130 52 Pielavesi R. — — — — — — — — — — — — — 53 Pielavesi K. — — — — — — — — — — — — 57 Värtsilä 112 — — — 116 138 135 135 58 Liperi — — — — — — — — — — — — — — — — 59 Joensuu 111 — — — 117 — 118 —	43	Sortavala H	100	_		110	_	116	_	_
48 Saarijärvi R. — — — — 129 130 49 Suonnejoki 104 — 138 122 — 117 118 50 Karttula 116 — — 135 — 130 52 Pielavesi R. — — — — — — 53 Pielavesi K. — — — — — — 57 Värtsilä 112 — — 116 138 135 135 58 Liperi — — — — — — 59 Joensuu 111 — — 117 — 118 —	44		116	-			132	136	133	120
49 Suonnejoki 104 - 138 122 - 117 118 150 Karttula 116 - - 135 - 130	47	Saarijärvi K	105		113	106	134	142	115	118
50 Karttula 116 — — 135 — — 130 52 Pielavesi R. — <t< td=""><td>48</td><td></td><td></td><td>_</td><td>. —</td><td>_</td><td></td><td></td><td>129</td><td>130</td></t<>	48			_	. —	_			129	130
52 Pielavesi R. — — — — — — 53 Pielavesi K. — — — — — — 57 Värtsilä 112 — — 116 138 135 135 58 Liperi — — — — — — 59 Joensuu 111 — — 117 — 118 —	49		104	_	_	138	122	_	117	118
53 Pielavesi K. — <	50		116		:	_	135	-	_	130
57 Värtsilä 112 - - - 116 138 135 135 58 Liperi - - - - - - - - - 59 Joensuu 111 - - 117 - 118 -			_		-	_			-	
58 Liperi			_	_	-	_	_		_	-
59 Joensuu 111 - - - 117 - 118 -	1 - 1		112	_	_		116	138	135	135
59 Joensuu 111 - - - 117 - 118 -		Liperi	_		_	_	_	_	_	_
60 Pedersöre 102 - - - - 154 154		Joensuu	111	_	_	<u>-</u> .	117	_	118	-
		Pedersöre	102		_	_		-	154	154
					114		_			121
	-		114	_	_	_	_	_	119	116
			116		_	_	_	-	138	137
7.0 Kemijärvi - - - - - -		-	_				_		_	_
72 Inari	72	Inari	_	-	_	_	-	_		_

offen.

Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platan.	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea exselsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
į												1	! !	
120	123	140	138	140	136	147	_	144	137	145	149	_	153	5
125	127	140	139	136	137		_	144	145	152	151	-	153	6
122	137	142	139	_	141		~	143	_	_	139		-	8
141	137	146	142	143	161		-	149	150	152	159	_	160	9
130	127	146	143	142	145	148	161	143	143	_	142	156	143	11
133	_	139	141	_	141			139	151	152	_	-	151	13
133	128	138	139	140	138	151	148	144	151		163	-	140	14
103	120	141	141	150	145	1-0	_	152	-	152	146	100	155	15
137	143	158	140	156	159	153	_	152		_	150	160	170	20
137	136	148	147 137	145 141	146 141	152	_	151 146	1=()	150	152 146	156	154 150	21 22
132	121	141 141	136	140	149	102	_	146	150	151	149	100	153	24
154	121	141	ì	140	140		_	140	149	191	140	_	100	25
138	131	143	_	144	150	163	_	143	161	_	150		156	27
-	135	141	135	139	139	_		145	155	153	-		143	29
141	_				147	_			199	_	_	_		32
_		_			_		_			_			149	33
134	135	142	145	144	141	_	148	146	155	_	_ ,	178	175	34
144		144			162	_		144	_		149		157	36
145	159	159	_	159	_		_	_	_		_			41
146	148	160	149	-	164		_	166	-	_	_ [164	43
155	161	157	_	161	167	153	169	164	_	170	173		172	44
137	141	150		146	148	152	161	151	153	157	-	_	166	47
-	138	147	-	155	153	147		152	_		-	163	159	48
137		148	_	156	152	153	153	155	162	-	158	160	160	49
148	_	163		158	168		163	160	-	_	-	175	_	50
1.10	_	_	_	_	_			158		-	- 100	-		52
148	-	149	150	152	158	157	155	157	105	-	166		158	53
158	155	157	158	162	162	162	163	165	165	171	168	_	169	57 50
_	- 150	151	159	148 159	154	_	160	162 161	_			171		58 59
141	158	153	153	151	165 159	143	159	152			10/1	161	161	60
141	145	153	_	144	164	155	156	161	163	_		166	162	61
148	156	161	_	150	160	167	159	164	163		179	164	171	64
144	158	162	161	_	162	161	155	164		_			162	66
158	_	158	_	168		168	161	167		_ !				70
_	_	169	_	170		175	173	176	_	_		172	_	72

Beobachtungs Stationen S	191	8	Tat). 11	(F)	orts.) I	rste	, ві	uten
6 Finby — 154 150 158 160 167 161 158 8 Esbo — 146 153 160 — 161 — 9 Helsinki — Helsinki — 175 161 165 168 180 163 160 11 Nurmijärvi — 154 154 152 161 — 161 171 13 Borgå — Porvoo M. 134 160 159 162 165 — 166 166 15 Lovisa — 166 159 164 175 — 167 171 20 Antrea — 166 159 164 175 — 174 184 21 Vammala — 157 160 157 159 162 — 161 160 24 Tampere — Tammerfors 150 156	N:0	0	Trollius europæus	Trientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idæa.	Aesculus hippocast.	Sorbus	Pinus silvestris
6 Finby — 154 150 158 160 167 161 158 8 Esbo — 146 153 160 — 161 — 9 Helsinki — Helsinki — 175 161 165 168 180 163 160 11 Nurmijärvi — 154 154 152 161 — 161 171 13 Borgå — Porvoo M. 134 160 159 162 165 — 166 166 15 Lovisa — 166 159 164 175 — 167 171 20 Antrea — 166 159 164 175 — 174 184 21 Vammala — 157 160 157 159 162 — 161 160 24 Tampere — Tammerfors 150 156								!		
8 Esbo — 146 153 160 — 161 — 9 Helsinki — Helsingfors — 175 161 165 168 180 163 160 11 Nurmijärvi — 154 154 152 161 — 162 — 13 Borgå — Porvoo 141 147 152 161 — 161 171 14 Borgå W. — Porvoo N. 134 160 159 162 165 — 169 166 15 Lovisa . 165 174 142 160 181 — 167 171 20 Antrea . — 166 159 164 175 — 167 — 174 184 186 165 — 167 — 122 Karkku . 157 160 157 159 162 — 161 160	5	Sauvo	163	154	150	158	160	_	160	156
Helsinki — Helsingfors — 175 161 165 168 180 163 160		v v	-	154	150	158	160	167	161	158
11				146	153	160		-	161	-
13	1 1			175	1	165	{	180		160
14	1	Nurmijärvi	-	154	154	152	161	-	162	
15	13	Borgå — Porvoo	141	147	152	161		_	161	171
20	1 1	Borgå W. — Porvoo W.	134	160	159	162	165		169	
Vammala	1 1	Lovisa	165	174	142	160	181	_	167	171
22	20	Antrea	_	166	159	164	175	-	174	184
24 Tampere — Tammerfors 150 156 152 154 163 162 159 163 25 Hämeenkyrö —		Vammala		148	156	165	1		167	-
25	22	Karkku	157	160	157	159	162	_	161	160
27 Hausjärvi 163 163 159 174 171 — 171 166 29 Hattula — 159 154 157 165 — 160 — 32 Kuhmoinen Hm. — 171 —	24	Tampere — Tammerfors .	150	156	152	154	163	162	159	163
29 Hattula — 159 154 157 165 — 160 — 32 Kuhmoinen Hm. —	25	Hämeenkyrö			157	163	—	_	-	_
Summoinen Hm. Summoinen Hm	1 1	Hausjärvi	163	163	159	174	171	_	171	166
33			-	159	154	157	165	_	160	
34 Heinola M. 158 168 170 172 169 — 175 174 36 Mikkeli — S:t Michel . 157 158 163 170 160 — 171 — 41 Käkisalmi — Kexholm — 171 — 172 170 — 172 170 <		Kuhmoinen Hm	_			_	-	-		
36 Mikkeli S:t Michel 157 158 163 170 160 — 171 — 41 Käkisalmi Kexholm — <td>33</td> <td>Lahti</td> <td>146</td> <td>152</td> <td>157</td> <td>162</td> <td>159</td> <td>_</td> <td>165</td> <td>167</td>	33	Lahti	146	152	157	162	159	_	165	167
41 Käkisalmi — Kexholm — </td <td>34</td> <td>Heinola M</td> <td>158</td> <td>168</td> <td>170</td> <td>172</td> <td>169</td> <td>_</td> <td>175</td> <td>174</td>	34	Heinola M	158	168	170	172	169	_	175	174
43 Sortavala H. 165 172 — 173 — 181 177 44 Pälkjärvi 166 171 179 175 174 — 178 — 47 Saarijärvi K. 161 158 161 166 169 — 172 170 48 Saarijärvi R. 155 159 157 164 164 — 170 171 49 Suonnejoki 166 163 — 171 171 — 176 172 50 Karttula — 178 168 178 — — 178 175 52 Pielavesi R. — — 176 173 — 174 — 53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 173 — 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 174 — <td>36</td> <td>Mikkeli — S:t Michel</td> <td>157</td> <td>158</td> <td>163</td> <td>170</td> <td>160</td> <td>_</td> <td>171</td> <td>_ </td>	36	Mikkeli — S:t Michel	157	158	163	170	160	_	171	_
44 Pälkjärvi 166 171 179 175 174 — 178 — 47 Saarijärvi K. 161 158 161 166 169 — 172 170 48 Saarijärvi R. 155 159 157 164 164 — 170 171 49 Suonnejoki 166 163 — 171 171 — 176 172 50 Karttula — 178 168 178 — — 178 175 52 Pielavesi R. — — 176 173 — 174 — 53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 174 — 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 17	41	Käkisalmi — Kexholm						_		_
47 Saarijärvi K. 161 158 161 166 169 — 172 170 48 Saarijärvi R. 155 159 157 164 164 — 171 171 49 Suonnejoki 166 163 — 171 171 — 176 172 50 Karttula — 178 168 178 — — 176 172 52 Pielavesi R. — — 176 173 — 174 — 53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 174 — 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 —<	43	Sortavala H	165	172			173	_	181	177
48 Saarijärvi R. 155 159 157 164 164 — 170 171 49 Suonnejoki 166 163 — 171 171 — 176 172 50 Karttula — 178 168 178 — — 178 175 52 Pielavesi R. — — 176 173 — — 174 — 53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 173 — 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 173 — 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 —	44		166	171	179	175	174	_	178	
49 Suonnejoki 166 163 - 171 171 - 176 172 50 Karttula - 178 168 178 - - 178 175 52 Pielavesi R. - - 176 173 - 174 - 53 Pielavesi K. - 159 171 171 173 - 173 - 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 - 182 182 58 Liperi - 162 176 173 179 - 174 - 59 Joensuu 160 167 173 175 181 - 175 181 60 Pedersöre - 156 163 174 176 - 173 - 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 - 186 182 - 179 172 66 Oulu - Uleåborg (L.) 157 161 - 178<	47	Saarijärvi K	161	158	161	166	169	_	172	170
50 Karttula — 178 168 178 — — 178 175 52 Pielavesi R. — — 176 173 — — 174 — 53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 173 — 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L.) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi 161 — — 182 — 182 — 182 182 </td <td>48</td> <td></td> <td>155</td> <td>159</td> <td>157</td> <td>164</td> <td>164</td> <td>_</td> <td>170</td> <td>171</td>	48		155	159	157	164	164	_	170	171
52 Pielavesi R. — — 176 173 — — 174 — 53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 173 — 57 Värtsilä 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L.) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi 161 — — 182 —	49	Suonnejoki	166	163	_	171	171	_	176	172
53 Pielavesi K. — 159 171 171 173 — 173 — 57 Värtsilä — 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu — 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L.) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi — 161 — — 182 — 182 182	50	Karttula	-	178	168	178			178	175
57 Värtsilä 165 171 173 181 184 — 182 182 58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L.) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi 161 — — 182 — 182 182	52	Pielavesi R	_	_	176	173			174	
58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu — 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L.) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi — 161 — — 182 — 182 182	53	Pielavesi K	-	159	171	171	173	_	173	-
58 Liperi — 162 176 173 179 — 174 — 59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu Uleåborg (L) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi 161 — — 182 — 182 182	57		165	171	173	181	184	_	182	182
59 Joensuu 160 167 173 175 181 — 175 181 60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu Uleåborg (L) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi — 161 — — 182 — 182 182	58	Liperi	_	162	176		179	_	1	
60 Pedersöre — 156 163 174 176 — 174 173 61 Perho — — 161 — 176 173 — 175 165 64 Sotkamo Y — 167 165 — 186 182 — 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L) 157 161 — 178 178 — 178 179 70 Kemijärvi — 161 — — 182 — 182 182	59	Joensuu	160	167	173	175	181	_	175	181
61 Perho - 161 - 176 173 - 175 165 64 Sotkamo Y. 167 165 - 186 182 - 179 172 66 Oulu Uleåborg (L.) 157 161 - 178 178 - 178 179 70 Kemijärvi 161 - - - 182 - 182 182	60		_	156	163	174	176		174	173
64 Sotkamo Y. 167 165 186 182 179 172 66 Oulu — Uleåborg (L.) 157 161 178 178 178 179 70 Kemijärvi 161	61	Perho	_	161		176	173	_	175	165
70 Kemijärvi 161 - - 182 - 182 182	64	Sotkamo Y	167	165	—	186	182		179	172
70 Kemijärvi 161 - - 182 - 182 182	66	$\operatorname{Oul}\mathfrak{u}-\operatorname{Uleåborg}\left(\operatorname{L}_{\cdot} ight)$	157	161	—	178	178	_	178	179
	70		161	_	_		182		182	182
	72	Inari	176	171			_	_		1

offen.

oner	••													
Ledum palustre	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanth. leucanth.	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opulus	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usitatissim.	Calluna vulgaris	Tilia septen- trionalis	N:0
153	171	169	173	164	164	163	_		_	183	186	201	202	5
162	178	180	177	173	175	_	181	-		194	191	210	175	6
-	192		_	184	178		_	184	_	192		220	_	8
-	173	183	-		175	_	_	175	_	_	_	205	-	9
161	162	181	179	177	177	183	188	178	_	192	198	207	_	11
-	_		176	177	177	_			_	-		_	_	13
163	100	177	163	166	169	177	191	170	100	188		201	218	14
-	182	169	179	182 181	182	187	197	179 181	196 197	185	-	223 219	222	15 20
_	188 173	186	186	179	180 180		185	101	197	199	_	219	_	21
	170	184	100	172	174	175	185	181	_	187	_	199	206	22
165	172	175	175	175	177	110	100	173	_	193	_	212		24
					175	175		175		187	_	_	_	25
166	174		197	178	178		189		_	196		209	_	27
		_	176	177	179	176				_		217	_	29
_			:				_	_			_	<u> </u>		32
_	164	166	176	171	169				<u> </u>	1.91		-		33
	178	184	180	177	180	183	187	189		199		207		34
183		183	187	187	188	183		187	-	_	-	201	203	36
-	_	_	_	-	—	_		_	_	_	_	_	_	41
-	185	186	_	185	185	_		190	-	194		221		43
177	189	191	184	186	183	_	189		_	194	209	209		44
168		186	184	182	179	189	184	_	_	191	207	213	214	47
166	171	176	181	181	182	174	189	184	-	194	202	207	209	48
163	174	185	180	182	184	185	184	183	198	193	204	209		49
175	199		190	181	193	_	199	186	_	_	_		_	50
162	184	165	179	181	182	_	182	183	_	186	193	_	_	52 53
182	186	189	191	185	186	192	194	193	_	197	193	230	_	57
102		176		177	171	192	189		201		204	211		58
175		188		186	187	185		_					218	59
165	178	183	186	184	180		178	_	_	191	214	217		60
157	184	188	188	182	183	201	196		_	199	199	222	_	61
174	185	197	186	185	193	192	197	_	_	199	213	240		64
181	181	184	184	187	186	_	185			191	213	216	_	66
179	192	_	181	189	189	_	_	-	-	-	_	218	_	70
173	_	_	177	_	176	176	173		_	176	_	206		72

Tab. III. Saat, (S) erste Ähren

N:0	Beobachtungs- stationen	Ave	ena sa	tiva		Iordeu vulgar	
		s	Ä	E	s	Ä	E
5	Sauvo	114	181	231	135	186	236
6	Finby	117	185	220	122	182	219
8	Esbo		_			_	_
9	Helsinki — Helsingfors		_	_		_	_
11	Nurmijärvi	121	184	228	134	191	222
13	Borgå — Porvoo	_	_	_		_	_
14	Borgå W.— Porvoo W	116	186	233	138	188	232
15	Lovisa			232		_	232
20	Antrea	127	192	_	138	189	226
21	Vammala		188		_	186	_
22	Karkku	127	187	235	136	187	237
24	Tampere — Tammerfors	113	191		_	185	228
25	Hämeenkyrö		190				_
27	Hausjärvi	122	196	232	142	195	238
29	Hattula	123	187	235	141	188	232
32	Kuhmoinen Hm	134	i —			_	_
33	Lahti	_			_	_	231
34	Heinola M	133	201	238	143	195	221
36	Mikkeli — S:t Michel		_	234		193	225
41	Käkisalmi – Kexholm	_	_	-	159	_	
43	Sortavala H	130	196	_	145	190	_
44	Pälkjärvi	135	196	248	158	197	238
47	Saarijärvi K.	112	193	241	142	190	222
48	Saarijärvi R.	130	191	240	135	189	222
49	Suonnejoki	135	196	241	147	194	217
50	Karttula	130	_	_	_	190	232
52	Pielavesi R	126		_	143		222
53	Pielavesi K	141	190	231	147	186	217
57	Värtsilä	135	203	259	159	202	252
58	Liperi	141	201	258	152	199	240
59	Joensuu	126		_	_	191	
60	Pedersöre	134	196	238	145	191	2 32
61	Perho	141	201	262	147	199	255
64	Sotkamo Y	134	198	233	147	195	232
66	Oulu — Uleåborg (L.)	133	191	231	138	188	223
70	Kemijärvi	_	-	232	141	186	224
72	Inari	149		240	154	_	240

$(\ddot{A}) \ und \ Ernte \ (E).$

	num osum		pyrum entum		num atiss.		Secale cereale			icum vum	Mähren der Wiesen	N:0
S	E	\mathbf{s}	E	s	E	Ä	E	s	Е	s	Mäl	
												1
124	273	-		141	-	144	219	238	227	241	196	
134	262	I —		134	234	149	211	229	224	227	188	
-		-	-		-	_	-		-	_	-	8
147	259	_	_	137	226	158	214	219	221	220	194	9
138	259	_	_	157	220	100	214	219		220	194	11 13
130	256	_			_	150	207	227	_	_	190	14
_	261	_	_			165	213	224	226	240	191	15
149	261	_	259		235	161	217	228	235	_	192	20
_		_	_	_		152	218	_	_		196	21
152	266	_		_	_	162	214	231	227	_	199	22
145	241		_		230	154	205	211	-		185	24
	<u> </u>	_		_	_	-	211	228			196	25
147	259	_		_		150	214	224	-		196	27
148	276		-	_		158	217	220	-		189	29
150	_		-	_	_	-			_		_	32
		_					213	228			203	33
143	259		_	154	_	158	217	231	255	231	189	34
140	253	_	251		_	_	214	226	225	_	191	36
151			_		_	166	-		_	-	100	41
151			_	157	233	176	231 232	236 237	-	_	193 190	43 44
150 147	257 2 59			197	233	160	217	257	_		$190 \\ 196$	47
145	259	_	_	169		161	219	223	_	_	193	48
135		_		166	238	163	214	219	_	_	196	49
155	259		_			163	217	222			196	50
154	259					166	222	_	_	_	196	52
144	255		_	174	_	161	215	222	_	_	194	53
147	260		_	-	_	173	234	235			197	57
146	271	156	263	163	239	163	222	222	268	_	197	58
152	265	-		-		169	224		-		193	59
150	253	_		157	282	163	229	231		227	200	60
150	_	_	Contribution (Contribution)	157	236	173	219	238			204	61
154	2 59		-	171	245	167	222	220	-	_	196	64
147	253	_	-	-	_	171	222	224			194	66
141	255	-	-		_	179	-		-		199	70
149	_	_						—	— 1		199	72

Andere Beobachtungen.

1918

- Acer pseudoplatanus. LV. Lo- Andromeda polifolia. b. Antrea visa 261.
- Achillea ptarmica. b. Nurmijärvi 188, Lovisa 201.
- Adonis vernalis. b. Tampere 134. Aegopodium podagraria. b. Sortavala H. 186.
- Agrostis canina. b. Sortavala H. 196.
- Agrostis vulgaris. b. Nurmijärvi
- Aira cæspitosa. b. Nurmijärvi 184, Antrea 193, Karkku 181, Sortavala \mathbf{H} . 192. Karkku 236.
- Aira flexuosa. b. Nurmijärvi 193, Sortavala H. 194.
- Ajuga pyramidalis. b. Borgå 147. Alchemilla vulgaris. b. Nurmijärvi 144, Borgå 141, Sortavala H. 157, Suonnejoki 149.
- Alisma plantago. b. Antrea 195, Karkku 189, Tampere 166, Värtsilä 206.
- Alliaria officinalis. b. Helsingfors 157.
- Alnus glutinosa. BO. Helsingfors 148, Nurmijārvi 138. — LV. Nurmijärvi 266, Lovisa 275.
- Alopecurus pratensis. b. Helsingfors 173, Nurmijārvi 169, Borgå 147, Lovisa 181, Sortavala 173. - f. Lovisa 217.
- Amelanchier canadensis. b. Helsingfors 156, Lovisa 159, Tampere 155. — f. Lovisa 212.
- Andromeda calyculata. b. Suonnejoki 138. Karttula 140.

- 160, Pälkjärvi 157, Suonnejoki 163.
- Anemone alpina. b. Lovisa 166. Anemone ranunculoides. b. Lovisa 104.
- Anemone vernalis. b. Mikkeli 112. Angelica silvestris. b. Lovisa 185, Sortavala H. 206, Suonnejoki 195. — f. Lovisa 241.
- Antennaria dioica. b. Nurmijärvi 154, Borgå 141, Mikkeli 159. Suonnejoki 149.
- Anthemis arvensis. b. Nurmijärvi 171. Sortavala H. 178.
- Anthemis tinctoria. b. Suonnejoki 192.
- Anthoxanthum odoratum. b. Helsingfors 165, Nurmijārvi 154, Lovisa 182, Sortavala H. 159, Suonnejoki 163.
- Anthriscus silvestris. b. Borgå 147. Sortavala H. 173.
- Anthyllis vulneraria. b. Lovisa 193. — f. Lovisa 252.
- Aquilegia vulgaris. b. Helsingfors 159.
- Arabis suecica. b. Lovisa 166, Suonnejoki 141. — f. Lovisa 193.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Xurmijärvi 141, Antrea 146, Suonnejoki 142.
- Aronia amel. b. Nurmijārvi 149. Barbarea vulgaris. b. Nurmijärvi 142, Borgå 139.
- Batrachium peltatus. b. Sortavala H. 185.

Bellis perennis. b. Nurmijärvi 127.

Berberis vulgaris. b. Helsingfors 160, Lovisa 185, Tampere 163. Betula nana. b. Suonnejoki 148. Betula odorata. BO. Helsingfors 138, Suonnejoki 150. — b. Helsingfors 141, Nurmijärvi 131, Pälkjärvi 161, Suonnejoki 145, Värtsilä 155.

Betula verrucosa. BO. Helsingfors 130, Suonnejoki 146.—
b. Helsingfors 137, Nurmijärvi 131, Antrea 143, Karkku 136, Tampere 121, Pälkjärvi 155, Suonnejoki 138.—
f. Lovisa 223, Karkku 225.

Brassica campestris. b. Helsingfors 181, Nurmijärvi 157.

Brassica campestris var. rapa. S. Suonnejoki 173.

Calamagrostis epigeios. b. Nurmijärvi 209.

Calamintha acinos b. Sortavala H. 184.

Calamintha clinopodium. b. Sortavala H. 194.

Calla palustris. **b.** Nurmijärvi 169, Karttula 175.

Campanula cervicaria. b. Nurmijärvi 209.

Campanula glomerata. b. Nurmijärvi 192, Lovisa 196, Sortavala H. 190, Suonnejoki 195.

Campanula patula. b. Kyrkslätt 174, Nurmijärvi 175, Borgå E. 172, Lovisa 180, Sortavala H. 185.

Campanula persicifolia. b. Nurmijärvi 189, Antrea 195, Karkku 184, Tampere 191, Sortavala H. 196. — f. Karkku 219. Campanula rotundifolia. b. Helsingfors 186, Nurmijärvi 175, Borgå E. 172, Sortavala H. 190.

Cannabis sativa. b. Suonnejoki 178, Liperi 163.

Capsella bursa pastoris. b. Nurmijärvi 142.

Caragana arborescens. b. Kyrkslätt 174, Esbo 150, Nurmijärvi 163, Karttula 178.

Cardamine pratensis. **b.** Esbo 147, Borgå 147, Lovisa 169, Karkku 152, Sortavala H. 173, Suonnejoki 160.

Carex canescens. **b.** Nurmijärvi 181.

Carex ericetorum. b. Sotkamo 134.

Carex pallescens. b. Sortavala H. 173.

Carex vulgaris. b. Nurmijärvi 181.

Carum carvi. b. Helsingfors 186, Nurmijärvi 154, Sortavala H. 173, Suonnejoki 174.

Centaurea cyanus. b. Helsingfors 183, Nurmijärvi 181, Lovisa 176, Antrea 184, Karkku 174, Tampere 175, Sortavala H. 185, Pälkjärvi 189, Suonnejoki 186, Värtsilä 192.

f. Lovisa 199, Karkku 203.

Centaurea jacea. b. Nurmijärvi 192, Sortavala H. 207.

Centaurea phrygia. **b.** Sortavala H. 195.

Centaurea scabiosa. b. Sortavala H. 210.

Cerastium vulgatum. b. Sortavala H. 173.

- Chaerophyllum silvestre. **b.** Esbo 148.
- Chelidonium majus. b. Esbo 146.
- Chenopodium album. b. Nurmijärvi 192.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Nurmijärvi 134, Borgå 118, Tampere 118.
- Cirsium arvense. b. Sortavala H. 206.
- Cirsium heterophyllum. b. Antrea 192, Karkku 185, Sortavala H. 195, Värtsilä 203.
- Coeloglossum viride. b. Suonnejoki 178.
- Colchicum. b. Karkku durch Frost beschädigt, Tampere 249.
- Convallaria majalis. f. Lovisa 240.
- Convallaria polygonatum. b. Esbo 146, Sortavala H. 165. Cornus sanguinea. b. Nurmijärvi 175.
- Cornus sp. b. Karttula 178.
- Corydalis nobilis. **b.** Tampere 136.
- Corydalis solida. **b.** Esbo 113, Borgå 117, Sortavala 116.
- Crataegus coccinea. b. Lovisa 169, Antrea 175, Karkku 156, Tampere 163, Karttula 178, Värtsilä 181. — f. Lovisa 267, Karkku 286.
- Crataegus oxyacantha. b. Suonnejoki 180.
- Crepis tectorum. b. Helsingfors 183, Sortavala H. 172.
- Crocus vernus. b. Lovisa 112, Karkku 112.
- Dactylis glomerata. b. Nurmijärvi 179, Sortavala H. 191.

- Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 116, Karkku 116, Tampere 114, Perho 125. f. Karkku 219.
- Dianthus deltoides. b. Esbo 199, Nurmijärvi 181, Borgå E. 180, Lovisa 193, Antrea 192, Karkku 181, Tampere 187, Sortavala H. 194, Suonnejoki 188, Värtsilä 199. — f. Lovisa 242, Karkku 219.
- Dicentra spectabilis. b. Esbo 150, Helsingfors 161.
- Doronicum austriacum. b. Tampere 123.
- Draba nemorosa. b. Lovisa 128. f. Lovisa 171.
- Draba verna. b. Esbo 113, Helsingfors 111, Borgå 110, Lovisa 122. f. Lovisa 171.
- Elaeagnus argentea. b. Suonnejoki 183.
- Empetrum nigrum. b. Suonnejoki 141.
- Epilobium angustifolium. b. Helsingfors 196, Nurmijärvi 188, Lovisa 186, Antrea 189, Karkku 187, Tampere 191, Sortavala H. 174, Pälkjärvi 195, Suonnejoki 190, Värtsilä 199. f. Lovisa 221.
- Epilobium montanum. b. Lovisa 162. — f. Lovisa 183.
- Epilobium palustre. **b.** Nurmijärvi 188.
- Erigeron acris. b. Nurmijärvi 181, Sortavala H. 181.
- Eriophorum angustifolium. b. Nurmijärvi 141.
- Eriophorum vaginatum. b. Nurmijärvi 137, Pälkjärvi 154, Suonnejoki 138. — f. Nurmijärvi 148.

- Erysimum cheiranthoides. b. Nurmijärvi 181.
- Erythronium Dens canis. b. Tampere 114.
- Euphrasia tenuis. b. Sortavala H. 180.
- Fagus silvatica var. atropurpurea. **B0.** Helsingfors 143. **LV.** Helsingfors 295.
- Festuca ovina. **b.** Nurmijärvi 184, Sortavala H. 188.
- Festuca rubra. b. Nurmijärvi 179, Sortavala H. 186.
- Fragaria collina. b. Nurmijärvi 170.
- Fragaria elatior. b. Lovisa 143. f. Lovisa 180.
- Fraxinus excelsior. BO. Helsingfors 163. b. Karkku steril. LV. Lovisa 267.
- Fumaria officinalis. b. Nurmijärvi 191.
- Gagea minima. b. Esbo 111, Nurmijärvi 125, Borgå 116, Tampere 116, Sortavala 131.
- Galanthus nivalis. b. Lovisa 107.Galeopsis speciosa (versicolor).b. Helsingfors 208, Nurmi-
- järvi 199. Galium boreale. b. Nurmijärvi
- 193, Sortavala H. 191.

 Galium mollugo. b. Sortavala
 H. 194.
- Galium palustre. b. Sortavala H. 185.
- Galium trifidum. b. Nurmijärvi 175.
- Galium uliginosum. b. Nurmijärvi 181, Sortavala H. 186.
- Galium verum. b. Esbo 192, Helsingfors 208.
- Geranium silvaticum. b. Kyrkslätt 173, Nurmijärvi 160,

- Antrea 167 (auf günstigem Platz), Karkku 152, Tampere 163, Sortavala H. 172, Pälkjärvi 175, Värtsilä 171. f. Karkku 193.
- Geum rivale. b. Kyrkslätt 174, Nurmijärvi 141, Tampere 157, Sortavala H. 160, Suonnejoki 149. — f. Sortavala H. 196.
- Gymnadenia conopsea. b. Nurmijärvi 181, Suonnejoki 182.
- Hieracium »cymellum». b. Sortavala H. 183.
- Hieracium floribundum. b. Nurmijärvi 157.
- Hieracium murorum. b. Nurmijärvi 170.
- Hieracium pilosella. b. Nurmijärvi 160, Sortavala H 173.
- Hieracium umbellatum. b.. Nurmijärvi 177.
- Hierochloa borealis. b. Esbo 148, Nurmijärvi 156, Suonnejoki 149.
- Hyoscyamus niger. b. Lovisa 152. f. Lovisa 227.
- Hypericum quadrangulum. **b** Lovisa 193, Sortavala 204.
- Hypochaeris maculata. b. Nurmijärvi 193, Sortavala H. 186.
- Iris germanica. b. Lovisa 166, Suonnejoki 171.
- Iris pseudacorus. b. Nurmijärvi 177.
- Iris squalens. b. Lovisa 199.Juncus filiformis. b. Nurmijärvi 181.
- Juniperus communis. b. Nurmijärvi 160, Antrea 178, Karkku 160, Suonnejoki 174. — f. Karkku 310.

Lamium album. b. Helsingfors 157, Nurmijärvi 151, Borgå 141.

Lamium purpureum. b. Esbo 136, Nurmijärvi 193(bekanntlich blüht die Art mehrmals im Sommer.).

Lappa tomentosa. b. Helsingfors 207.

Larix sibirica. b. Tampere 121.
Lathyrus pratensis. b. Nurmijärvi 171, Tampere 187, Sortavela H. 185, Suonnejoki 177.

Leontodon autumnalis. b. Nurmijärvi 185.

Leucojum vernum. b. Nurmijärvi 116.

Lilium bulbiferum. b. Lovisa 179, Karkku 182, Tampere 176, Pälkjärvi 186.

Lilium Martagon. b. Lovisa 191.
Linum catharticum. b. Sortavala H. 185.

Listera ovata. b. Suonnejoki 179.
Lithospermum arvense. b. Sortavala H. 159.

Lolium perenne. b. Nurmijārvi 184.

Lonicera tatarica. b. Nurmijārvi 167, Lovisa 176, Karkku 163, Tampere 166, Hausjārvi 175, Sortavala H. 188, Suonnejoki 176, Vārtsilā 183. — f. Karkku 215, Vārtsilā 232.

Lonicera xylosteum. b. Antrea 172, Karkku 159, Tampere 157, Sortavala H. 178, Suonnejoki 168. — f. Karkku 204.

Luzula campestris var. multiflora. b. Sortavala H. 173.Luzula pilosa. b. Nurmijärvi 142, Karkku 120, Pälkjärvi 149, Suonnejoki 140. —
 f. Karkku 166.

Lychnis dioica. b. Borgå 161. Suonnejoki 174.

Lychnis flos cuculi. b. Esbo 18°, Nurmijārvi 181, Sortavala H. 186.

Lychnis viscaria. b. Kyrkslätt 171, Nurmijärvi 182, Antrea 174, Karkku 159, Tampere 159, Sortavala H. 178, Pälkjärvi 179, Värtsilä 183. f. Karkku 193.

Lysimachia thyrsiflora. b. Helsingfors 181, Sortavala H. 188.

Lysimachia vulgaris. b. Sortavala H. 204.

Majanthemum bifolium. b. Kyrkslätt 175, Esbo 161, Nurmijärvi 170, Antrea 167, Karkku 159, Tampere 162, Sortavala H. 178, Pālkjärvi 177, Suonnejoki 178, Värtsilä 186.

— f. Karkku 257.

Matricaria chamomilla. b. Helsingfors 174.

Matricaria discoidea. b. Nurmijärvi 194.

Matricaria inodora. b. Esbo 146.Melampyrum nemorosum. b.Sortavala H. 185.

Melampyrum pratense. b. Kyrkslätt 171, Nurmijärvi 177, Sortavala H. 185.

Melampyrum silvaticum. b. Kyrkslätt 174.

Melandrium album. b. Helsingfors 220, Sortavala H. 187, Suonnejoki 183.

Melandrium vespertinum. b. Lovisa 187.

- Melica nutans. b. Helsingfors 168.
- Monotropa hypopitys. b. Nurmijärvi 223.
- Muscari botryoides. b. Nurmijärvi 139.
- Myosotis arvensis. **b.** Nurmijärvi 171.
- Myosotis stricta. **b.** Esbo 145, Borgå 135.
- Myosurus minimus. b. Esbo 126. Narcissus poēticus. f. Lovisa 198.
- Narcissus pseudo-narcissus. b. Lovisa 98.
- Nymphaea alba. b. Finby 176, Nurmijärvi 178, Antrea 201, Karkku 186, Tampere 178, Pälkjärvi 198, Suonnejoki 185 (var. candida), Värtsilä 211.
- Orchis maculata. b. Nurmijärvi 186, Antrea 182, Sortavala H. 178, Pälkjärvi 188, Suonnejoki 178, Värtsilä 193, Perho 201.
- Orobus vernus. b. Nurmijärvi 121, Borgå 151, Karkku 139, Sortavala H. 159, Värtsilä 154. — f. Karkku 198.
- Oxalis acetosella. b. Esbo 138, Nurmijärvi 143, Antrea 144, Karkku 141, Tampere 139, Pälkjärvi 157, Suonnejoki 142, Karttula 145, Värtsilä 155. — f. Karkku 194.
- Oxycoccus palustris. b. Nurmijärvi 177, Suonnejoki 177. f. Nurmijärvi 252.
- Paeonia rubra. b. Nurmijärvi 177.
- Parnassia palustris. b. Värtsilä 232.

- Pedicularis palustris. b. Antrea 184, Tampere 176, Sortavala H. 196, Suonnejoki 171, Värtsilä 193.
- Philadelphus coronarius. b. Esbo 184, Helsingfors 208, Lovisa 189, Karkku 186, Tampere 186.
- Phleum pratense. b. Esbo 193, Helsingfors 194, Nurmijärvi 180, Sortavala 196.
- Phragmites vulgaris. b. Antrea 263, Karkku 255.
- Pimpinella saxifraga. b. Nurmijärvi 191, Lovisa 196, Antrea 192, Karkku 187, Tampere 201, Sortavala H. 194, Suonnejoki 188. f. Lovisa 236, Karkku 236.
- Pirus communis. b. Finby 146, Kyrkslätt 158, Borgå 152, Lovisa 151, Karkku 151, Tampere 149. — f. Kyrkslätt 255, Lovisa 252.
- Pirus malus. f. Kyrkslätt 255, Lovisa 228. — LV. Nurmijärvi 287.
- PisumS. Nurmiarvense. järvi 134. b. Nurmiiärvi 192. Lovisa 186. Antrea 190, Karkku Värtsilä 203. — f. Lovisa 246.
- Plantago major. b. Nurmijärvi 184.
- Poa annua. b. Sortavala H. 181. Poa nemoralis. b. Nurmijärvi 179.
- Poa pratensis. b. Nurmijärvi 175, Sortavala H. 185.
- Poa trivialis. b. Nurmijärvi 185. Polemonium coeruleum. b. Helsingfors 181.

- Polygala amara. b. Sortavala H. 166.
- Polygonum aviculare. b. Nurmijärvi 192.
- Polygonum convolvulus. b. Nurmijärvi 202.
- Polygonum persicaria. b. Nurmijärvi 193.
- Polygonum viviparum. b. Nurmijärvi 177.
- Populus tremula. f. Sortavala H. 177.
- Potamogeton natans. b. Karkku 197, Suonnejoki 182.
- Potentilla anserina. b. Helsingfors 168.
- Potentilla argentea. b. Helsingfors 160, Nurmijärvi 179, Sortavala H. 191.
- Potentilla fruticosa. b. Nurmijärvi 181.
- Potentilla Goldbachi. b. Sortavala H. 165.
- Potentilla norvegica. b. Nurmijärvi 181.
- Potentilla tormentilla. b. Nurmijärvi 154, Borgå 147, Sortavala H. 165, Suonnejoki 153.
- Potentilla verna. b. Borgå 139. Primula auricula. b. Nurmijärvi 152, Suonnejoki 135.
- Primula cashmiriana. b. Tampere 111.
- Primula elatior. b. Tampere 116.
 Primula officinalis. b. Karkku
 135, Tampere 125, Sortavala H. 139, Pälkjärvi 146,
 Suonnejoki 162, Värtsilä 162.
 f. Karkku 221.
- Prunella vulgaris. b. Nurmijärvi 181, Sortavala H. 197, Suonnejoki 185.

- Prunus domestica. b. Lovisa 153, Karkku 158.
- Prunus padus. BO. Helsingfors 137, Nurmijärvi 136.
- Pulmonaria officinalis. b. Lovisa 112, Tampere 115. f. Lovisa 167.
- Pyrola minor. b. Nurmijārvi 184, Antrea 189, Karkku 181, Pālkjārvi 193, Suonnejoki 185, Vārtsilā 193.
- Pyrola rotundifolia. b. Lovisa 187, Antrea 183, Karkku 170, Tampere 175, Sortavala H. 184, Pälkjärvi 197, Suonnejoki 182, Värtsilä 195. f. Karkku 243.
- Pyrola secunda. b. Lovisa 191, Suonnejoki 185.
- Pyrola uniflora. b. Suonnejoki 171, Värtsilä 193.
- Quercus pedunculata. b. Helsingfors 159.
- Ranunculus acris. b. Helsingfors 165, Nurmijärvi 168, Lovisa 171, Antrea 163, Karkku 164, Sortavala H. 169, Pälkjärvi 163, Värtsilä 152. — f. Lovisa 227, Karkku 193.
- Ranunculus auricomus. b. Helsingfors 160, Nurmijärvi 144, Borgå 139, Lovisa 153, Antrea 158, Karkku 140, Tampere 149, Sortavala H. 160.

 f. Lovisa 212, Karkku 175.
- Ranunculus ficaria. b. Tampere 121.
- Ranunculus polyanthemus. b. Lovisa 171, Sortavala H. 177. Ranunculus repens. b. Nurmijärvi 167, Sortavala H.

164.

Rhamnus frangula. b. Helsingfors 176, Antrea 188, Karkku 173, Suonnejoki 178. — f. Karkku 234.

Rheum rhaponticum. b. Nurmijärvi 175.

Rhinanthus major. b. Helsingfors 208, Nurmijärvi 181.

Rhinanthus minor. b. Helsingfors 208, Nurmijärvi 177, Sortavala H. 189.

Ribes alpinum. b. Esbol38, Helsingfors 148, Nurmijärvi 148, Borgå 135, Tampere 141.

Ribes aureum. b. Nurmijärvi 142, Tampere 142.

Ribes grossularia. B0. Helsingfors 137. — b. Finby 134, Helsingfors 143, Nurmijärvi 142, Lovisa 147, Karkku 137, Tampere 136, Pälkjärvi 156, Suonnejoki 156, Värtsilä 163. — f. Lovisa 220, Karkku 219.

Ribes nigrum. b. Helsingfors 148, Nurmijärvi 144, Lovisa 150, Antrea 145, Karkku 149, Tampere 156, Värtsilä 162. — f. Helsingfors 218, Lovisa 224, Karkku 225.

Rosa canina. b. Nurmijärvi 184. Rosa cinnamomea. b. Sortavala H. 184, Suonnejoki 189.

Rosa pimpinellifolia. **b.** Tampere 175.

Rubus arcticus. f. Lovisa 207, Värtsilä 209.

Rubus odoratus. b. Tampere 195.

Rubus saxatilis. b. Kyrkslätt 174, Nurmijärvi 170, Borgå 147, Antrea 169, Karkku 151, Sortavala H. 169, Pälkjärvi 177, Suonnejoki 174. f. Karkku 205.

Rumex acetosa. b. Nurmijärvi 160, Sortavala H. 177.

Rumex acetosella. b. Nurmijärvi 170, Sortavala H. 187.

Rumex crispus. b. Nurmijärvi 178.

Sagina procumbens. b. Nurmijärvi 218.

Salix alba. b. Karttula 178.

Salix caprea. BO. Nurmijärvi 138. — f. Nurmijärvi 154. — LV. Nurmijärvi 266.

Salix pentandra. b. Antrea 169, Karkku 157. — f. Karkku 275.

Sambucus nigra. b. Lovisa 206. Sambucus racemosa. b. Helsingfors 151, Borgå 144, Lovisa 161, Karkku 150, Tampere 152, Suonnejoki 160. — f. Lovisa 229, Karkku 209.

Scilla vernalis. b. Nurmijärvi 116.

Scorzonera hispanica. b. Lovisa 189. — f. Lovisa 247.

Scrophularia nodosa. b. Sortavala H. 196.

Scutellaria galericulata. b. Sortavala H. 196.

Sedum acre. b. Helsingfors 191, Lovisa 186, Antrea 187, Karkku 172, Tampere 172, Sortavala H. 185, Pälkjärvi 191. — f. Lovisa 232.

Sedum telephium. b. Helsingfors 211.

Silene inflata. b. Nurmijärvi 188.

Solanum dulcamara. b. Lovisa 177, Karkku 198. — f. Lovisa 219, Karkku 230. Solanum Lycopersicum. b. Lovisa 211. — f. Lovisa 282.

Solanum nigrum. b. Lovisa 211. — f. Lovisa 252.

Solanum tuberosum. b. Nurmijärvi 192, Lovisa 182. — f. Lovisa 258.

Solidago canadensis. b. Lovisa 238.

Solidago virgaurea. b. Helsingfors 201, Nurmijärvi 189, Lovisa 196, Antrea 224, Karkku 198, Tampere 222, Sortavala H. 213, Suonnejoki 193, Värtsilä 213. — f. Lovisa 235, Karkku 239.

Sorbus aucuparia. BO. Helsingfors 137, Nurmijärvi 136.

— LV. Helsingfors 281, Nurmijärvi 266, Saarijärvi K. 274.

Sorbus fennica. **b.** Helsingfors 169.

Sorbus hybrida. b. Lovisa 167.
— f. Lovisa 251.

Sorbus suecica. **b.** Helsingfors 171.

Spergula arvensis. b. Nurmijärvi 191.

Spiraea Aruncus. b. Tampere 187.

Spiraea salicifolia. b. Lovisa 187.

Spiraea salicifolia albiflora. b. Lovisa 195.

Spiraea sorbifolia. b. Lovisa 195, Tampere 195.

Spiraea ulmifolia. b. Lovisa 165.

Stachys palustris. b. Sortavala H. 202.

Stellaria graminea. b. Nurmijärvi 171, Sortavala H. 177. Stellaria holostea. **b.** Borgå 139, Sortavala H. 16!.

Stellaria media. **b.** Nurmijärvi 185.

Stenophragma (Arabis) thaliana. b. Sortavala H. 138. — f. Sortavala H. 181.

Succisa pratensis. b. Nurmijärvi 189, Lovisa 185, Antrea 229, Karkku 216, Tampere 222. — f. Lovisa 227, Karkku 244.

Symphoricarpus racemosa. b.
Lovisa 232, Karkku 191.
— f. Lovisa 274, Karkku 257.

Syringa chinensis. b. Lovisa 170. Syringa japonica. b. Nurmijärvi 165.

Syringa Josikaea. b. Lovisa 181.
Syringa vulgaris. BO. Helsingfors 148. — LV. Helsingfors 309.

Tanacetum vulgare. b. Lovisa 193, Antrea 216, Pirkkala 206, Värtsilä 236. — f. Lovisa 262.

Taraxacum officinale. b. Esbol 26, Helsingfors 160, Nurmijärvi 136, Borgå 128, Lovisa 125, Antrea 135, Karkku 135. Tampere 130, Mikkeli 136, Sortavala 147, Sortavala H. 145, Pälkjärvi 148, Suonnejoki 145, Karttula 164, Värtsilä 144. - f. Nurmijärvi 168, 167. Karkku Lovisa 150. Sortavala H. 165, Värtsilä 171.

Thalictrum flavum. b. Sortavala H. 194.

Thlaspi alpestre. b. Borgå. 123.

- Thlaspi arvense. b. Esbo 126, Nurmijärvi 175 (bekanntlich blüht die Art mehrmals im Sommer.), Borgå 126, Sortavala H. 157.
- Thymus serpyllum. b. Sortavala H. 178, Suonnejoki 182.
- Tilia vulgaris. BO. Helsingfors 145, Tampere 147. → b. Helsingfors 207, Lovisa 227, Karkku 205, Tampere 198.
 LV. Helsingfors 284.
- Tragopogon pratensis. b. Lovisa 159. f. Lovisa 191.
- Trichera arvensis. b. Nurmijärvi 181, Antrea 186 (auf günstigem Platz), Sortavala H. 188, Suonnejoki 180, Värtsilä 196.
- Trifolium hybridum. b. Nurmijärvi 184, Lovisa 187. — f. Lovisa 230.
- Trifolium medium. b. Nurmijärvi 170, Lovisa 201, Sortavala H. 191. — f. Lovisa 240.
- Trifolium pratense. b. Helsingfors 173, Nurmijärvi 168, Lovisa 152, Antrea 174, Karkku 174, Tampere 169, Sortavala H. 173, Pälkjärvi 180, Suonnejoki 171, Värtsilä 184.

 f. Lovisa 240, Karkku 222.
- Trifolium repens. b. Nurmijärvi 178, Lovisa 176, Antrea 189, Karkku 168, Tampere 175, Sortavala H. 189, Pälkjärvi 186, Suonnejoki 177, Värtsilä 186. — f. Lovisa 210, Karkku 222.
- Trifolium spadiceum. b. Nurmijärvi 177, Sortavala H. 185.

- Triticum repens. b. Nurmijärvi 185, Lovisa 193.
- Triticum sativum. Ä. Finby 178. Trollius europeus. f. Sortavala H. 196.
- Turritis (Arabis) glabra. b. Nurmijärvi 181, Sortavala H. 173.
- Tussilago farfara. (auf günstigem Platz). b. Nurmijärvi 111, Lovisa 108, Karkku 112, Tampere 110, Pälkjärvi 132, Suonnejoki 148, Värtsilä 116. f. Lovisa 145, Karkku 132, Värtsilä 158.
- Ulmus montana. b. Borgå 117,
 Lovisa 133, Karkku 125. —
 f. Helsingfors 159, Lovisa 183,
 Karkku 176. LV. Helsingfors 277, Lovisa 267.
- Urtica dioica. b. Nurmijärvi 202. Vaccinium uliginosum. b. Nurmijärvi 176, Lovisa 153, Antrea 167, Pälkjärvi 175. f. Lovisa 195, Karkku 210.
- Verbascum olympicum. b. Tampere 178.
- Verbascum thapsus. b. Lovisa 191, Karkku 187, Pälkjärvi 192, Värtsilä 213. — f. Lovisa 263.
- Veronica arvensis. **b.** Nurmijärvi 161, Sortavala H. 171.
- Veronica chamaedrys. b. Helsingfors 159, Nurmijärvi 160, Tampere 158, Sortavala H. 173, Suonnejoki 163.
- Veronica longifolia. b. Sortavala H. 189.
- Veronica officinalis. b. Nurmijärvi 189, Sortavala H. 185.
- Veronica scutellata. b. Sortavala H. 187.

Veronica serpylli/olia. b. Nurmijärvi 185, Sortavala H. 165.

Veronica verna. b. Helsingfors 165, Nurmijärvi 181.

Viburnum lantana. b. Helsingfors 156.

Vicia cracca. b. Sortavala H. 185.

Vicia sepium. b. Nurmijärvi 160, Sortavala H. 181.

Viola canina. b. Suonnejoki 155.

Viola rupestris. b. Suonnejoki 141.

Viola palustris. b. Nurmijärvi 141, Suonnejoki 143.

Viola tricolor. b. Nurmijärvi 127, Borgå 136.

Viola tricolor var. arvensis. b. Helsingfors 143, Nurmijärvi 136, Borgå 134.

Viola umbrosa. b. Suonnejoki 153.

191	9	140. 1		La	Toen	шаі	ıunş	5 * 1	E1516
o:N	Beobachtungs- stationen	Betula	Aeer platanoides	Aeseulus hippocast.	Quereus pedunculata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Pragaria	Myrtillus nigra
=	l 61	1120	. 1.40		1 1 4 7	1.40	190	103	1100
5 6	Sauvo		140		147	143 143	138 137	182 181	1
8	Finby				144	145	137	187	
9	Helsinki — Helsingfors.			145	151		156	186	187
111	Nurmijärvi		135	140	101		146	180	188
13	Borgå — Porvoo		141		_		140	100	100
14	Borgå W. – Porvoo W.		144	_	146	_	150	176	183
15	Lovisa		146		149	152	151	179	186
16	Kvmi		140		143		147	110	100
17	Anjala		_	_	_		145	177	188
19	Uusikirkko K.		146	_	150		148	174	193
20	Antrea		149	_		_	150	175	190
21	Vammala	1	140	_	_	_	-	182	191
22	Karkku		143	147	155	148	147	187	
24	Tampere — Tammerfors		139	139	148	_	147	179	186
25	Hämeenkyrö				_	_	147	186	
26	Loimaa		151	_	_	_	_	187	193
27	Hausjärvi		151		_	_	150	186	189
29	Hattula		144	_			150	181	185
30	Orihvesi			i	i	_			_
31	Kuhmoinen Hr.	3	148		_	_	152	179	203
32	Kuhmoinen Hm		_		_	_		_	_
34	Heinola M		143	_	_	152	152	176	189
35	Heinola		145	_	152	_	147	183	188
- 36	Mikkeli — S:t Michel		149		153		_		189
37	Mikkeli R. — S:t Michel	R. 141	147	!	152		149	202	187
38	Taipalsaari		146		_	_	152		192
42	Sortavala		149	:	149	_	_	181	
44	Pālkjārvi		_	_	_	_	159	191	
45	Lappfjärd		141	_	_ i	_	_	188	
46	Virrat		_	_	_	_	152	_	
47	Saarijärvi K		_		159	_	159	193	195
48	Saarijärvi R		150	- :	158	_	_	179	
49	Suonnejoki		_	_	-	_	_	186	
50	Karttula		_		_	_		189	212
51			_		- 1	_	_		
UI	Kuopio	100	_	-	- 1			180	

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Same Same																
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	Rubus	Ribes	Rubus idæus	Lonicera tatarica	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quercus pedunculata	N:o	
211 207 242 227 — 250 — 257 283 — — — — 9 201 204 208 228 221 — — 250 267 — — 280 — 11 — <	_	ł.	197	_		224		_					295 —	298	6	
205 206 207 - 214 - - - 244 245 - 259 263 263 14 186 209 202 - 228 217 271 - 283 288 288 288 283 290 15 - - - - - - - - -	i —		207			_	250 —	_			_	_	280 —		9	
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	186	209	202 —		228			_		288 —	288				14 15 16	
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	-	200	204 208	_	228			<u> </u>	277 —	278					19 20	
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	195 —	205 206 —	205 208 208		227 —		232	_		258 261	285 —			_	22 24	
205 209 218 — 33 22 220 — 290 297 — 34 202 222 225 283 283 283 288 35 185 201 203 — 224 — 239 — 283 283 285 285 288 36 189 190 — — 232 231 236 — 292 287 — 289 289 291 37 193 201 204 — 224 237 237 — — — — — 989 289 291 37 — 193 221 212 232		201		209 —		_	248 — —		-	261	_ 			308	27 29	
202 203 203 — 234 232 242 — 275 276 — 283 288 35 185 201 203 — 224 — 239 — 283 283 — 285 285 288 36 189 190 — — 232 231 236 — 292 287 — 289 289 291 37 193 201 204 — 224 237 237 — — — — — — — — 38 —	_	_	_	— —		- - 234						- - - 290	- - 297	_	31 32	
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	202 185 189	203 201 190	203 203 —	ļ	234 224 232	232 — 231	239 236	_	283	276 283		285 285	283 285	288	35 36 37	
199 222 216 — 237 — 237 — 250 — — — 46 199 209 206 — 236 — — — 267 — — — 47 199 189 218 222 238 — — — — — — — 48 — — — — — — — — — 49 — 219 206 — 239 219 294 — 287 — — — 50 — — 218 — 235 — — — 264 — — — 51	202	215	_	_ _ _	_					 255	_	_ _ _			42 44	
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	199 199	222 209	206	222	236				 - -				269 — —		46 47	
1000	_	_	206		239	219	294 —	 	_ _ _					_ _ _	49 50	

1919	9	Tab. I	. ']	ort:)	Lau	ben	tfalt	ung	. E	rste
ž	Beobael statio			Betula	Acer platanoides	Аемеиния hippocust.	Quereus	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria	Myrtillus nigra
55	Pielavesi K			159	161	_	_	_	161	191	186
57	Vārislā				152		158	_	150	177	193
58	Liperi			145	_		_	_		175	189
59	Joelsun			145	150	_	_	159	152	154	187
7	Peiersöre			142	_	_			154	190	191
- 2	Haapajārvi			144		_		_	156	150	157
58	Onlairer			_		_	_	_	157	196	195
54	Sorkamo Y			146			_		152	191	192
තිවි	Oulu — Uleáb	org [D]		147		_	_		_	-	-
53	Oulu — Uleáb				157	_			158	195	196
68	Pudasjārvi				_	_	_	_	145	-	195
70	Kemijārvi			153	_	_		_	_	197	210
72	Inari				150	_	_	_	172	-	234

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus	Ribes rubrum	Rubus idæus	Lonicera tatarica	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quereus pedimeulata	N:0
1 2		<u> </u>								1	L	1	0.	
191	191	193		231	231									53
195	207	204	211	241	212	238		259	258	_		261	278	57
196	196	203	216	227	227	237	_	285	283	_	1	288		58
_	_		_	228	_	_	_	278	286	_	_	290	_	59
197	206	211	_	234	213	240	_		272	-	_	270	_	60
193	208	208		237	—	256	_	-	267	_		267	-	62
194	214	211	213	240	_	229		_	272			_		63
201	209	207		232	238	258	_		262	_		271	_	64
-	_		_		-	_	_	_		_	_	-		66
191	209	216	_		222	_			271	_	291		_	66
193	-		_	234	221		_		254	_	_	255		68
202	_	214	_	251	_		_	_	270		_	270	-	70
206	237	240	_	249	_	_		_	-	_	_		-	72

Tab. II. Erste Blüten

Beobachtungs-stationen	101	9			200			1.500	2	4011
6 Finby — 116 — 108 105 115 125 124 8 Esbo . 117 119 — 114 109 118 127 128 9 Helsinki Helsingfors — — — — — 132 131 132 126 113 121 126 131 122 162 113 121 126 131 122 126 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — 110 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — 110 120 127 125 124 127 125 124 127	N:0	·	Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Anemone nemorosa	Populus tremula	Salix capren
6 Finby — 116 — 108 105 115 125 124 8 Esbo . 117 119 — 114 109 118 127 128 9 Helsinki Helsingfors — — — — — 132 131 132 126 113 121 126 131 122 162 113 121 126 131 122 126 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — 110 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — 110 120 127 125 124 127 125 124 127										
6 Finby — 116 — 108 105 115 125 124 8 Esbo . 117 119 — 114 109 118 127 128 9 Helsinki Helsingfors — — — — — 132 131 132 126 113 121 126 131 122 162 113 121 126 131 122 126 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — 110 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — 110 120 127 125 124 127 125 124 127	5	Sauvo	121	116	_	112	117	121	128	126
S	1		1	1	_	i	1			
9 Helsinki - Helsingfors	1		117	119	_				1	
11 Nurmijärvi 123	9						_		Į.	
13 Borgå — Porvoo 124 111 119 121 127 14 Borgå W. — Porvoo W. 129 148 150 109 130 122 137 136 155 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi 125 126 120 127 125 124 127 126 Kymi 110 130 129 125 127 Anjala 125 127 139 Uusikirkko K.			123	_	126	113	121			
14 Borgå W. — Porvoo W. 129 148 150 109 130 122 137 136 15 Lovisa 125 125 126 120 127 125 124 127 16 Kymi — — — — — 110 130 129 125 17 Anjala — — — — — 121 125 — 127 19 Uusikirkko K. — — — — — 121 128 — — 220 Antrea — — — 121 128 — — 128 21 Vammala — — — 121 122 127 — 128 22 Karkku 121 114 — 109 114 123 127 128 22 Karkku 121 114 — 109 114 123 127 128 128 — 22 Karkku — — 120 127 127 128 128 </td <td></td> <td></td> <td>_</td> <td>_</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td>			_	_			1			
15	1		129	148	150	109	130	122	137	136
16 Kymi — — — — 110 130 129 125 17 Anjala — — — — — 125 — 127 19 Uusikirkko K. — — — — — 128 — — 20 Antrea — — — — 121 122 — — 128 — — 128 — — — 121 122 127 — 128 — — 128 — — — 128 — — 128 — — 128 — — 128 — — 128 — — 128 — — 128 — — 128 — — 128 127 — 128 127 — 128 128 — — 127 127 127 127 127 127 127	15		125	125	126	120	127			127
17			-	_	_		110	130	129	125
19	1		_	_		131		125		127
Vammala	19			_	_	_		128	_	
22 Karkku	20	Antrea	116		121	_	121	128	_	128
24 Tampere — Tammerfors 120 — — 110 122 126 127 128 128 — 26 Loimaa — — — — 119 130 141 — 27 Hausjärvi — — — — 112 120 124 130 126 29 Hattula — — — — 114 109 123 125 126 30 Orihvesi — — — — 118 121 —	21	Vammala	_	_		121	122	127		128
25	22	Karkku	121	114	_ `	109	114	123	127	126
26	24	Tampere — Tammerfors	120		_	110	122	126	127	127
27 Hausjärvi — — — 121 120 124 130 126 29 Hattula — — — 114 109 123 125 126 30 Orihvesi — — — 118 121 — — — 31 Kuhmoinen Hr. 115 — — 112 127 140 117 115 32 Kuhmoinen Hm. —	25	Hämeenkyrö			_	120	127	128	128	
Pattula	26	Loimaa	_	_			119	130	141	_
30 Orihvesi	27	Hausjärvi				121	120	124	130	126
31 Kuhmoinen Hr. 115 — — 112 127 140 117 115 32 Kuhmoinen Hm. — — — — 116 — — — — 34 Heinola M. 118 — — 117 125 — — 128 35 Heinola 95 — 91 114 119 — 127 127 36 Mikkeli — S:t Michel R. 119 — 122 — — — 140 37 Mikkeli R.—S:t Michel R. 119 — 121 — 134 — 135 132 38 Taipalsaari 121 — 120 128 127 — 140 41 Käkisalmi — Kexholm — — — 119 — 129 — 129 42 Sortavala 120 121 — 117 120 124 — 130 44 Pälkjärvi 111 — —<	29	Hattula	—	_		114	109	123	125	126
32 Kuhmoinen Hm. — — — 116 —	30	Orihvesi		_	_	118	121	_		_
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	31		115	_	_	112	127	140	117	115
35	32	Kuhmoinen Hm			-	116	_		_	
36 Mikkeli — S:t Michel	34	Heinola M	118	_	_	117	125	_	-	128
37 Mikkeli R. — S:t Michel R. 119 — 121 — 134 — 135 132 38 Taipalsaari . 121 — 125 120 128 127 — 140 41 Käkisalmi — Kexholm — — — 119 — 129 — 129 42 Sortavala 120 121 — 117 120 124 — 130 44 Pälkjärvi 111 — — 121 125 128 127 45 Lappfjärd 118 — 124 — — 132 129 46 Virrat 123 — — 127 124 — 128 47 Saarijärvi K. 120 — — 123 127 129 126 129 48 Saarijärvi R. — — — — — — — 120 — 120 — 120 — 126 — 127 128	35		95		91	114	119		127	127
38 Taipalsaari 121 — 125 120 128 127 — 140 41 Käkisalmi — Kexholm — — — — 119 — 129 — 129 42 Sortavala 120 121 — 117 120 124 — 130 44 Pälkjärvi 111 — — 121 125 128 127 45 Lappfjärd 118 — — 124 — — 132 129 46 Virrat 123 — — 127 124 — 128 47 Saarijärvi K. 120 — — 123 127 129 126 129 48 Saarijärvi R. — — — — — — 132 49 Suonnejoki 120 — 140 120 — 127 128 50 Karttula — — — — — — — — —	36		114			122		_	_	140
41 Käkisalmi — Kexholm — — — 119 — 129 — 129 42 Sortavala 120 121 — 117 120 124 — 130 44 Pälkjärvi 111 — — 121 125 128 127 45 Lappfjärd 118 — 124 — — 132 129 46 Virrat 123 — — 127 124 — 128 47 Saarijärvi K. 120 — — 123 127 129 126 129 48 Saarijärvi R. — — — — — — 132 49 Suonnejoki 120 — 140 120 — 127 128 50 Karttula — — — — 126 — — 130	37		119		121	i	134	_	135	132
42 Sortavala 120 121 — 117 120 124 — 130 44 Pälkjärvi 111 — — 121 125 128 127 45 Lappfjärd 118 — 124 — — 132 129 46 Virrat 123 — — 127 124 — 128 47 Saarijärvi K. 120 — — 123 127 129 126 129 48 Saarijärvi R. — — — — — — 132 49 Suonnejoki 120 — 140 120 — 127 128 50 Karttula — — — — 126 — — 130	38		121	-	125	120	128	127	-	
44 Pälkjärvi 111 — — 121 125 128 127 45 Lappfjärd 118 — 124 — — 132 129 46 Virrat 123 — — 127 124 — 128 47 Saarijärvi K. 120 — 123 127 129 126 129 48 Saarijärvi R. — — — — — — 132 49 Suonnejoki 120 — 140 120 — 127 128 50 Karttula — — — 126 — — 130	1	Käkisalmi — Kexholm				119		129	_	1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			120	121	_	117	120	124		130
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	1		111	-	_	-	121	1 2 5	128	
47 Saarijärvi K 120 - - 123 127 129 126 129 48 Saarijärvi R - - - - - 132 49 Suonnejoki 120 - 140 120 - 127 128 50 Karttula - - - 126 - 130	1			—	_	124				
48 Saarijärvi R - - - - - 132 49 Suonnejoki 120 - 140 120 - 127 128 50 Karttula - - - 126 - 130	1			-	_		1			1
49 Suonnejoki 120 - - 140 120 - 127 128 50 Karttula - - - - 126 - - 130	1		120		_	123	127	129	126	
50 Karttula - - - 126 - - 130	1		1	-	_					
1			120	-	_	140	1	_	127	
51 Kuopio - - - - -	1		_	_	_		126		_	130
	51	Kuopio	<u> </u>	_	I —		-	_	-	_

offen.

Ullei	••													
Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus	Acer platanoides	Ribes	Fragaria vesca	Rubus	Rubus	Prunus	Picea excelsa	Prunus	Nareissus poëtieus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
122	129	134	132	140	144	147	_	147	_	143	136		148	5
110	_	134	131	139	146	147		146	_	146	_		158	6
130		132	_	_	142	145	_	147	-	152	143	-	155	8
-	_	159	141	159	165	-	—	150	_	186	_	_	-	9
149	131	139	131	145	146	147	147	145	_		145	150	151	11
131	129	144	138	-	145	148	_	145	-	151	-	-	153	13
131	130	135		132	146	149	149	146	148	155	167	-	148	14
132		1	140	143	148	_	—	147	150	150	143	-	152	15
129	150	135	_	146	147	147	145	148	148	155	_	152	156	16
133	_	138	143	144	144	144	_	147	_	153	_			17
135	138	145	154	144	155	-	155	146	154		_	-	-	19
126	141	146	138	149	148	-		149	-			150	158	20
136		143	140	144	146	149	_	146	_	150	148	_	155	21
131	133	139	135	143	145	148	_	144	146	151	144	155	151	22
131		139	135	143	149	-		145			149	_	150	24
130		143	_	143	148	-	-	145	_		140	_	158	25
131		145	140	145	151		159	147	-	_	_	159	153	26
130		145	148	146	147	156	-	149		_	153	_	161	27
124		141	139	142	148	-	-	145	_	148		_	150	29
129		141	139	142	145	-	-	146	_	_	_		156	30
130	140	154		148	151	157	159	153	_	156	_	156	154	31
	_	_		_			-	_		-	-	_	-	32
131	145	145	146	147	149	_	-	148	149	-	_	-	154	34
138	145	140	141	145	146	_		147	_		-	149	149	35
142	143	142	143	143	149	_	_	149	_	_	149	_	153	36
140	135	143	142	143	149		151	147	_	_	-	154	151	37
138		141	148	146	147	_	145	146	_	156	_	159	152	38
139	_	_		_	_	-	-	-	-	-	_	_	_	41
141		1.10	144	151	_	_		149	_	_	_	_	154	42
146	146	148	_	151	161	154	163	151	_	164	165	167	159	44
129	137	141	141	141	157	152	7.40	148	_		-	165	154	45
141	147	145	_	149		148	148	148		150	-		161	46
139	138	141		1-0	145	149	155	149	161	156	-	159	157	47
142	145	147	150	150	153	148	165	150	150	_	_	154	157	48
133	145	148		148	149		151	151	152	_	154	153	154	49
146	_	151	_			163	149	152	_	-		157	163	50
133	_	133	_	148	133			163	_		1		- :	51

131				. (1	0100	., _	11500		
N:o	Beobachtungs- stationen	Trollius	Trientalis europæa	Pirus malus	Eyringa vulgaris	Vaccinium vitis idaa.	Aeseulus hippocast.	Sorbus	Pinus silvestris
			1						
5	Sauvo	159	150	147	178	177		160	164
6	Finby		146		160	153	161	161	155
8	Esbo	-	149	156	156	160		161	
9	Helsinki — Helsingfors	_		159	159	166	159	166	160
11	Nurmijärvi	147	152	152	159	157	_	162	151
13	Borgå — Porvoo		158	155	155		159		158
14	Borgå W. — Porvoo W	142	154	154	159	150	_	163	164
15	Lovisa	148	149	153	156	159		1	
16	Kymi	152	149	157		152		161	_
17	Anjala	-	151	153	160	161	_	160	
19	Uusikirkko K		159	154	156	160		160	159
20	Antrea	153	152	161	166	165		160	162
21	Vammala		151	155	161	160		163	158
22	Karkku	152	156	156	157	156	159	161	157
24	Tampere - Tammerfors	150	157	150	1.51	153	154	158	157
25	Hämeenkyrö		157	156	162	158	_	161	158
26	Loimaa	: —		156	161	171	_	160	
27	Hausjärvi	159	163	161	160	165	-	166	
29	Hattula	151		151	156	158	_	160	154
30	Orihvesi	154	_	155	160	_		161	_
31	Kuhmoinen Hr.	141	157	158	159	161		171	165
32	Kuhmoinen Hm	_	_	_	_		_	_	
34	Heinola M	159	153	158	169	167	_	160	156
35	Heinola	149	154	150	157	155		159	160
36	Mikkeli — S:t Michel	150	150	155	159	150		159	_
37	Mikkeli R S:t Michel R.	150	152	154	157	149	_	161	157
38	Taipalsaari	179	154	153	154	161		158	160
41	Käkisalmi - Kexholm	-	-		_	-	-	_	_
42	Sortavala	153	_	_	175	160	_	157	159
44	Pälkjärvi	151	165	166	171	174	_	161	_
45	Lappfjärd	161	153	162	162	157	_	163	160
46	Virrat	_	154		169	167	_	168	161
47	Saarijärvi K	160	164	161	162	169	-	165	165
48	Saarijärvi R	148	157	-	161	156	-	158	_
49	Suonnejoki	158	157	161	166	154		162	158
50	Karttula		163	161	166	167	_	163	_
51	Kuopio	152	156	161	_	165	_	164	-
					Ride	nor t	kānn	ad al	Finl

offen.

Ledum	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanth. leucanth.	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opulus	Fagopyrum esculentum	Ulm a ria pentapetala	Linum usitatissim.	Calluna vulgaris	Tilia septen- trionalis	N:0
151 152 158 — 150 — 156 — 161 157 — 163 170 166 —	170 178 173 — 168 — 175 — 174 169 175 176 176 176 182	169 171 168 173 173 - 176 171 - 175 160 167 172 170 178 - 182	171 169 173 — 173 — 167 178 — 185 — 181 170 171 174 —	171 171 — 178 — 169 171 — 176 175 170 175 175 174 175 176	171 171 173 — 181 — 168 178 — 176 183 173 176 174 174 174 182 177	169 174 173 — 169 — 175 — 173 — 168 174 —		178 — 187 — 174 — 182 195 — 166 177 176 168 177 —	194 	183 — 188 — 187 — 178 161 — 189 171 188 — 189 192 — 195 179		201 200 214 — 197 — 203 — 201 198 196 — 203 195 204 219 238	206 205 — 201 — 208 199 — — 199 202 192	5 6 8 9 11 13 14 15 16 17 19 20 21 22 24 25 26 27
- - 158		176 — 169	172	173 — 176	173 - 182	168 179	 181	171 — 185		184 — 196		209	_	29 30 31 32
155 159 159 154	164 176 - 179	175 - 170	178 - .167 176	178 178 161 175	180 181 171 173	174 — 177 —	- 171 176	178 170 171	185 188	191 189		201 — 199 197	203 198 201	34 35 36 37
163 - 171 158 158	168 - 177 168 176	173 — 171 171 176	172 - 178 182	170 — 171 179 177	170 171 176 177	173 — — — —	- 176 177	 184	185 - - 190 -	191 - 195 187	182 - 198 191 201	195 — 205 194 222		38 41 42 44 45 46
158 161 157 165 163	180 163 166 171	161 187 172	183 177 175 173 183	178 176 176 175 176	178 174 175 188	179 174 —	187 187 182 185	180 178 167 178	 186 	193 188 183 —	198 197 —	202 196 199 —		46 47 48 49 50 51

Tab. II. (Forts.) Erste Blüten

1919

N:0	Beobachtungs- stationen	Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Anemone	Populus tremula	Salix caprea
52	Pielavesi R	_	_					_	
53	Pielavesi K				144	140	146		146
56	Iisalmi	136			i —	135	_	136	125
57	Värtsilä	124			_	127	139	135	135
58	Liperi	128		130	132	_		_	_
59	Joensuu	124				_	_	137	
60	Pedersöre	119		_	: —	_	_	127	128
62	Haapajärvi	_	_	_	<u> </u>	_	_	130	130
63	Oulainen			_	_	_	-	_	_
64	Sotkamo Y	124			<u> </u>			134	130
66	Oulu — Uleåborg [D]	124	_		<u> </u>	140	_		_
66	Oulu — Uleåborg [L]	124	_		i —	-		142	141
68	Pudasjärvi	145		146	<u> </u>	151		146	144
70	Kemijärvi	_	_		_	_	_	-	_
72	Inari	149		149	-	_	_	-	150
73	Kirkenes (Norge)	_			_	-		_	-

offen.

Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platan.	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus arcticus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
								151						52
140		151		151	163	154	148	155	153	_	158	160	159	53
140	136	151		191	10.5	104	140	100	100		100	100	100	56
149	146	155	147	150	150	150	150	149	152	158	156		158	57
		150		151	151		154	151	102		100			58
142	149		149	149	160			151		158			153	59
141	144	147		146	151	151	149	153				150	151	60
142		158	_	148	159	151	158	151	_			-	_	62
	_	161		154	175	154	154	155			_	165	173	63
146	153	150		148	167	172	152	153	152		174	157	159	64
145	140	147	_						_	_	_			66
145	151	153	153	154	156	156	158	155		_	_ :		158	66
150	_	167	_	161	148	153	150	151	_	_	_		167	68
161	_	158	_	158	169	166	164	166		_		_	167	70
_				172		172	171	174			_	162	_	72
165		_		_		_	169	_			_	_	<u>-</u>	73

o:N	Beobachtungs- stationen Stationen	Trientalis europaa Pirus malus	Syringa	Vaccinium vitis idea	Aesculus hippocast.	Sorbus	Pinus silvestris
52	Pielavesi R	- -	166			161	_
53	Pielavesi K	153 —	166	159	_	163	_
56	Iisalmi	_ : _		_	-	-	
57	Värtsilä		161	164		159	163
58	Liperi	159 160	159	163	_	159	161
59	Joensuu		161		_	160	_
60	Pedersöre			168			165
62	Haapajärvi			160	-	163	_
63	Oulainen	155 -		162	_	164	-
64	Sotkamo Y 156	168 —	175	170	_	167	168
. 66	Oulu — Tleåborg [D]] —		_	-	-	-	_
66	Oulu — Uleåborg [L] 158			164	_	168	172
68	Pudasjärvi 162			165		156	
70	Kemijärvi 161		_	180		176	_
72	Inari	171 -	_	174	-	173	_
73	Kirkenes (Norge:			_	_	_	_

offen.

Ledum palustre	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanth. leucanth.	Platanth. bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opul u s	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usitatissim.	Calluna vulgaris	Tilia septen- trionalis	0:N
-			_	_			_						_	52
154	171	167	177	176	179		165	180	_	191		187	_	53
_			_	_	_	_			-	_				56
164	178	178	175	165	177	176	182	174		188		208	_	57
-	_	174	-	171	159		179	184		_	202	197	_	58
_		175	173	176	182		_	_	-	-	_	_		59
161	171	175	176	179	177	-	170	-	_	186	198	200	_	60
159	_	175	i —	178	174	_	_		_	186	200	200	-	62
160	180	179	181	180	180	170	182	186	-	189	197	199	_	63
158	176	181	172	177	182	183	188	_	-	187	_	200	_	64
-			_	i —					_	-	_	_	_	66
169	171	175	171	182	181		184	_	-	186	_	205	_	66
163	171	167	-	186	175	-	_		_	189			-	68
176	181	_	166	-	_	-	194	-	_	195	-	_		70
174	174	174	174	-	174	174	174		_	175	_		_	72
173	-	-	_	_	_				_	_	_		_	73

1919

Tab. III. Saat (S), erste Ähren

N:0	Beobachtungs- stationen	Ave	ena sa	tiva		ordeu zulgar	
		S	Ä	Е	s	Ä	E
5	Sauvo	126	195	220	134	183	224
6	Finby	125	183	219	128	184	209
8	Esbo		_	_	_	-	_
9	Helsinki — Helsingfors		_	- 1		_	-
11	Nurmijärvi	126	188	228	146	186	214
14	Borgå W. — Porvoo W	122	192	226	139	190	220
15	Lovisa	130	184	226	147	_	216
16	Kymi	130	_	_		_	_
17	Anjala	127	188	237	143	191	235
19	Uusikirkko K	140	189	232	141	188	223
20	Antrea	132	191	223	147	189	218
21	Vammala	125	189	220	140	187	218
22	Karkku	130	190	223	142	190	240
24	Tampere — Tammerfors	-	i —	242		191	227
25	Hämeenkyrö	134		224	144		225
26	Loimaa	128	189	230	130	187	240
27	Hausjärvi	125	176	227	140	179	224
29	Hattula	129	189	232	_	187	220
30	Orihvesi	130		_			_
31	Kuhmoinen Hr	122	201		149	200	_
32	Kuhmoinen Hm.	134			_		
34	Heinola M	132	194	230	137	189	212
35	Heinola	126	_	232	_	188	225
36	Mikkeli — S:t Michel	138	181	214	148	187	219
37	Mikkeli R. — S:t Michel R	129	188	230	143	186	225
38	Taipalsaari	130	192	226	142	190	222
42	Sortavala	125	184		139	181	_
44	Pälkjärvi	133	189	224	153	189	219
45	Lappfjärd	129	190		137	188	_
46	Virrat	140	190	232	140	188	232
47	Saarijärvi K	132	193	234	142	191	223
48	Saarijärvi R	135	187	220	138	183	216
49	Suonnejoki	126	-	_	139	185	
50	Karttula	120		_	144	185	216
51	Kuopio	120		219		_	219
52	Pielavesi R	132	_			_	216
53	Pielavesi K	135	193	228	145	186	213

Bidrag t. känned. af Finl.

(\ddot{A}) und Ernte (E).

Sola tuber		Fagop escule		Lin usita		Seca	le cer	eale	Triti sati	cum vum	Mähren er Wiesen	N:0
s	E	s	E	s	E	Ä	Е	s	E	s	der	
130	263				_	156	216	233	222	237	190	5
140	261	-	_	146	212	150	209	232	217	232	188	6
_	_		_	_	_	160	-					8
139					_	_		-	_		_	9
140	258	_	_	144	212	153	210	230	232	228	186	11
128	253		_	157	232	153	207	225	225	219	185	14
143	258	_		_		157	209		213		189	15
138	_	_	_	_		165				_		16
148	258	136	247	150	218	156	207	232	219	232	185	17
143	252		_	144	225	164		227	_	_	185	19
147	260	154	244	_	_	156	205	228	228		186	20
146	-		_	_	218	153	206	_	_	_	188	21
151	260	! —		_	_	156	206	232	220	232	188	22
144	259	_	_	_	_	157	204		-		189	24
154	-			_		153	206	226	223		189	25
151	261			_		157	214	237	225	228	193	26
146	255			146		159	211	222		-	191	27
147	270	l —	_		_	_	209	230	221	228	186	29
153	-	_		-	_	158	-	_		_	-	30
152	261	<u> </u>	_	150	_	159	211	_			195	31
_	-	_			_	l —		_	l —	_	l —	32
147	265	_	_	153	218	152	206	226	226	_	192	34
147	265	l —	-	l —		158	204	223		_	190	35
138	251		_	-	215	155	210	220	210	-	185	36
142	252	154	240	153	218	161	216	226	240	-	192	37
123	232	161	-	153	216	157	206	228	_	—	188	3 8
147	_	-		_		157	-	_	-	-		42
150	256	156	232	147	224	170	209	227	-	_	191	44
141		-	_	-	-	160	216		_	_	190	45
155	251	-	_	153	230	162	214	235	_	-	193	46
151	258	_	-		-	162	213		_	_	195	47
146	259	-		149	244	156	210	223		-	189	48
150	-	154	-	151	-	161	-	-	_	146	181	49
157	258	-		-	-	161	209		_	-	189	50
150	273			-	-	-	213		-	_	_	51
153	252	-	_	-	_	160	209		-	-	190	52
150		147	-	156	_	157	211	224		_	188	53

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 7.

1919 Tab. III. (Forts.) Saat (S), erste Ähren

0:N	Beobachtungs- stationen	Ave	na sativa	Hordeun vulgare	
ı		s	ÄE	S Ä	E
57	Värtsilä	135	186 226	156 185	216
58	Liperi	138	189 : 224	151 191	218
59	Joensuu	131	187 —	- 186	
60	Pedersöre	135	188 230	142 183	220
62	Haapajärvi	129	185 216	139 183	209
63	Oulainen	130	186 226	139 180	205
64	Sotkamo Y	132	189 228	142 182	214
66	Oulu — Uleåborg [L]	132	189 216	143 183	216
68	Pudasjärvi	134	193 - 253	138 182	210
70	Kemijärvi		_ _	142 194	216
72	Inari	150		150 -	_
73	Kirkenes (Norge)		- -	-!	_

(\ddot{A}) und Ernte (E).

	num osum	Fagor escule			um ıtiss.	Seca	le cer	reale	Triti	icum vum	Mähren r Wiesen	N:0
S	E	s	Е	S	E	Ä	Е	s	Е	s	der	
147	254	- 1		_	_ 1	161	209	222			188	57
153	262	156	-	159	225	154	204	218	232	217	190	58
150	257	_		_	_	156			_	_	186	59
144	250	-	_	151	232	159	218	235	2 28	_	193	60
147	256	_		155	<u> </u>	159	209	218	_	_	188	62
143	254	_	_	155	228	163	209	218	_	_	195	63
150	259	-	_	154	227	167	211	213			188	64
148	253			-	- 1	160	213	218	_	_	191	66
144	-	<u>-</u>			_	167	221	219		_	188	68
146	253			-		- -					196	70
146	248	-	_		-				_	-	195	72
-	-		_	—	-		-		-	_	195	73

Andere Beobachtungen 1919

- Acer pseudoplatanus. b. Lovisa 145.
- Achillea millefolium. f. Lovisa 236.
- Achillea ptarmica. b. Helsingfors 196, Nurmijärvi 191, Lovisa 189.
- Aconitum napellus. b. Lovisa 204.
- Aegopodium podagraria. b. Nurmijärvi 180, Lovisa 175, Sortavala H. 178. f. Lovisa 218.
- Agrostis vulgaris. b. Nurmijärvi 184.
- Aira caespitosa. b. Nurmijärvi 175, Karkku 175, Oulainen 189.
- Aira flexuosa. **b.** Nurmijärvi 183, Sortavala H. 177.
- Alchemilla vulgaris. b. Nurmijärvi 145, Suonnejoki 152.
- Alisma plantago. b. Lovisa 190, Tampere 180, Mikkeli R. 173, Suonnejoki 157, Värtsilä 195, Oulainen 184. — f. Karkku 243.
- Alliaria officinalis. b. Helsingfors 150.
- Alnus glutinosa. B O. Helsingfors 134. LV. Nurmijärvi 274.
- Alnus incana. **BO.** Mikkeli R. 145.
- Alopecurus pratensis. b. Esbo 153, Helsingfors 159, Nurmijärvi 160, Lovisa 176. — f. Lovisa 197.

- Amelanchier canadensis. BO. Lovisa 148. — b. Lovisa 157, Tampere 148. — f. Lovisa 201.
- Anagallis arvensis. b. Lovisa 172. — f. Lovisa 196.
- Andromeda calyculata. b. Mikkeli R. 137, Suonnejoki 131, Karttula 129.
- Andromeda polifolia. **b.** Nurmijärvi 147, Mikkeli R. 157, Suonnejoki 162, Karttula 155, Oulainen 167.
- Anemone alpestris. **b.** Lovisa 157. **f.** Lovisa 199.
- Anemone ranunculoides. b. Esbo 129, Borgå 143, Lovisa 130.
- Angelica littoralis. b. Lovisa 187. — f. Lovisa 229.
- Angelica silvestris. b. Suonnejoki 189.
- Antennaria dioica. b. Helsingfors 166, Nurmijärvi 146.
- Anthemis arvensis. **b.** Nurmijärvi 169.
- Anthoxanthum odoratum. b. Esbo 148, Nurmijärvi 149, Lovisa 159. — f. Lovisa 199.
- Anthriscus silvestris. b. Nurmijärvi 160, Borgå 158, Lovisa 156, Sortavala H. 158. f. Lovisa 206.
- Aquilegia vulgaris. b. Lovisa 169. f. Lovisa 207.
- Arabis suecica. b. Nurmijärvi 147, Lovisa 124 und 236 (zum zweiten Male), Suonnejoki 145. — f. Lovisa 175.

- Arctostaphylos uva ursi. b. Nurmijärvi 152, Karkku 145, Mikkeli 138, Suonnejoki 145, Oulainen 156.
- Aronia amel. b. Nurmijärvi 151. Aster tripolium. b. Lappfjärd 189.
- Barbarea stricta. b. Sortavala H. 166.
- Barbarea vulgaris. b. Esbo 143, Nurmijärvi 139, Borgå 145.
- Batrachium peltatus. b. Sortavala H. 170.
- Bellis perennis. b. Esbo 125, Nurmijärvi 126, Iisalmi 139.
- Berberis vulgaris. b. Lovisa 175, Karkku 161, Tampere 161. — f. Karkku 270.
- Berteroa incana. b. Helsingfors 183.
- Betula alba. Ks. Lovisa 122.

 Bh. Lovisa 132. BO.
 Lovisa 141.
- Betula odorata. **B 0.** Helsingfors 140, Kirkenes 159. **b.** Värtsilä 146.
- Betula verrucosa. **B O.** Helsingfors 134. **b.** Helsingfors 146. **f.** Karkku 207.
- Brassica campestris. **b.** Nurmijärvi 175.
- Bunias orientalis. b. Loviss 164. Calamagrostis arundinacea. b. Nurmijärvi 197.
- Calamintha acinos. b. Sortavala H. 166.
- Calla palustris. **b.** Nurmijärvi 167, Karttula 167.
- Campanula glomerata. b. Nurmijärvi 187, Sortavala H. 183.
- Campanula patula. b. Esbo 173, Nurmijärvi 158, Lovisa 173, Sortavala H. 159.

- Campanula persicifolia. b. Nurmijärvi 188, Karkku 183, Tampere 186, Mikkeli R. 189, Sortavala H. 183. f. Karkku 222.
- Campanula rotundifolia. b. Nurmijärvi 179, Sortavala H. 179.
- Cannabis sativa. S. Suonnejoki 174, Liperi 161. — b. Suonnejoki 201.
- Capsella bursa pastoris. b. Nurmijärvi 149, Hausjärvi 147.
- Caragana arborescens. b. Esbo 152, Lovisa 163, Tampere 161, Karttula 163. — f. Lovisa 218.
- Cardamine amara. b. Nurmijärvi 168.
- Cardamine pratensis. b. Nurmijärvi 155, Lovisa 159, Karkku 156, Tampere 165, Sortavala H. 159, Suonnejoki 153.
- Carex digitata. b. Nurmijärvi 146.
- Carex ericetorum. **b.** Nurmijärvi 147, Suonnejoki 131.
- Carex globularis. **b.** Nurmijärvi 175.
- Carex pallescens. b. Sortavala H. 159.
- Carex vulgaris. b. Lappfjärd 148. Carum carvi. b. Nurmijärvi 149,
- Lovisa 152. f. Lovisa 197. Centaurea cyanus. b. Esbo 175,
- Nurmijärvi 180, Lovisa 178, Karkku 171, Tampere 173, Mikkeli R. 173, Sortavala H. 171, Lappfjärd 177, Saarijärvi K. 179, Suonnejoki 178, Oulainen 174. — f. Lovisa 199, Karkku 204.

- Centaurea jacea. b. Nurmijärvi 197.
- Centaurea phrygia. b. Sortavala H. 187.
- Cerastium arvense. b. Nurmijärvi 160.
- Cerastium vulgatum. b. Esbo 147.
- Chelidonium majus. b. Esbo 153.
- Chenopodium album. b. Nurmijärvi 173.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Borgå 121, Kymi 138, Tampere 123.
- Cirsium heterophyllum. b. Karkku 184, Tampere 191, Sortavala H. 178, Suonnejoki 175, Värtsilä 195, Oulainen 185. — f. Karkku 207.
- Cirsium lanceolatum. b. Helsingfors 194, Nurmijärvi 210.
- Cirsium oleraceum. **b.** Nurmijärvi 180.
- Cirsium palustre. b. Nurmijärvi 192.
- Colchicum. b. Karkku 290, Tampere 241.
- Conium maculatum. b. Lovisa 186. f. Lovisa 230.
- Convallaria polygonatum. b. Borgå 153.
- Convolvulus arvensis. b. Lovisa 165.
- Convolvulus sepium. b. Lovisa 192.
- Cornus suecica. b. Oulainen 177. Corydalis nobilis. b. Tampere 132.
- Corydalis solida. b. Esbo 121, Borgå 121, Lovisa 124, Sortavala 124. — f. Lovisa 152.
- Crambe maritima. b. Lovisa 205.

- Crataegus coccinea. b. Lovisa 169, Karkku 156, Tampere 161, Värtsilä 174. — f. Lovisa 239.
- Crepis biennis. b. Lovisa 175.
 f. Lovisa 196.
- Crepis tectorum. b. Helsingfors 173, Lovisa 169. f. Lovisa 191.
- Crocus vernus. **b.** Esbo 122, Nurmijärvi 124, Lovisa 120, Karkku 121.
- Dactylis glomerata. b. Esbo 185, Nurmijärvi 173, Sortavala H. 177.
- Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 129, Borgå 125, Lovisa 110, Kymi 116, Karkku 124, Tampere 123, Värtsilä 142.
- Daucus carota. b. Lovisa 194.
 f. Lovisa 259.
- Dianthus deltoides. b. Nurmijärvi 175, Karkku 179, Tampere 179, Mikkeli R. 189, Sortavala H. 178, Värtsilä 179. f. Karkku 204.
- Dicentra spectabilis. b. Esbo 147, Helsingfors 169.
- Draba verna. b. Esbo 130, Helsingfors 128.
- Elaeagnus angustifolia. **B 0.** Lovisa 148.
- Empetrum nigrum. b. Suonnejoki 129.
- Epilobium angustifolium. b. Helsingfors 186, Nurmijärvi 180, Lovisa 186, Karkku 184, Tampere 182, Mikkeli R. 188, Lappfjärd 188, Suonnejoki 180, Värtsilä 177, Oulainen 186. f. Lovisa 226; Karkku 207.

- Epilobium montanum. b. Nurmijärvi 196, Lovisa 171. f. Lovisa 191.
- Epilobium palustre. **b.** Nurmijärvi 192.
- Equisetum arvense. b. Nurmijärvi 133, Lovisa 137, Iisalmi 140.
- Equisetum pratense, **b.** Orihvesi 123, Iisalmi 140.
- Equisetum silvaticum. **b.** Nurmijärvi 157, Iisalmi 140.
- Erigeron acris. **b.** Nurmijärvi 180.
- Eriophorum angustifolium. b. Nurmijärvi 139.
- Eriophorum vaginatum. b. Nurmijärvi 121, Lappfjärd 132, Suonnejoki 129, Oulainen 153.
- Erythronium Dens Canis. b. Tampere 127.
- Euphrasia officinalis. b. Nurmijärvi 221, Sortavala H. 180 (var. tenuis).
- Fagus silvatica var. purpurea. **B 0.** Helsingfors 151.
- Festuca elatior. **b.** Nurmijärvi 186.
- Festuca ovina. **b.** Nurmijärvi 173, Sortavala H. 170.
- Festuca rubra. b. Sortavala H. 174.
- Fragaria elatior. b. Lovisa 150 und 211 (zum zweiten Male).

 f. Lovisa 178 und 253 (zum zweiten Male).
- Fragaria grandiflora. **b.** Lovisa 150. **f.** Lovisa 181.
- Fraxinus excelsior. **B0.** Helsingfors 156. **b.** Borgå 143, Lovisa 138, Karkku 141.

- Fritillaria Meleagris. b. Lovisa 149.
- Fumaria officinalis. b. Nurmijärvi 186.
- Gagea minima. b. Esbo 124, Helsingfors 141, Nurmijärvi 129, Borgå 126, Kymi 132, Mikkeli 127, Käkisalmi 129, Sortavala 128, Saarijärvi K. 141.
- Galanthus nivalis. b. Lovisa 114.
- Galeopsis ladanum. b. Nurmijärvi 203.
- Galeopsis versicolor. b. Nurmijärvi 191.
- Galium boreale. b. Nurmijärvi 174, Sortavala H. 176.
- Galium mollugo. b. Sortavala H. 179.
- Galium palustre. **b.** Nurmijärvi 176.
- Galium uliginosum. b. Nurmijärvi 181, Sortavala H. 176.
- Galium verum. b. Esbo 193,Helsingfors 192, Nurmijärvi197, Sortavala H. 179.
- Gentiana amarella. b. Sortavala H. 234.
- Geranium robertianum. b. Nurmijärvi 157.
- Geranium silvaticum. b. Esbo 173, Nurmijärvi 152, Karkku 151, Tampere 165, Mikkeli R. 150, Sortavala H. 154, Suonnejoki 154, Värtsilä 162, Oulainen 164. — f. Karkku 190.
- Geum rivale. b. Nurmijärvi 146, Hausjärvi 166, Lappfjärd 148, Suonnejoki 152.
- Geum urbanum. b. Helsingfors 184.

Glechoma hederacea. **b.** Lovisa 144. — **f.** Lovisa 192.

Gymnadenia conopsea. b. Nurmijärvi 188, Sortavala H. 173.

Gyromitra esculenta. Nurmijärvi 121.

Heracleum sibiricum. **b.** Lovisa 175. — **f.** Lovisa 232.

Hesperis matronalis. b. Lovisa 175. — f. Lovisa 213.

Hieracium murorum. **b.** Nurmijärvi 161.

Hieracium pilosella. b. Nurmijärvi 165, Sortavala H. 163.Hieracium pratense. b. Sorta-

vala H. 170.

Hieracium umbellatum. b. Nurmijärvi 169.

Hierochloa borealis. **b.** Nurmijärvi 152.

Hyoscyamus niger. **b.** Lovisa 157. — **f.** Lovisa 222.

Hypericum quadrangulum. b. Nurmijärvi 187.

Hypochaeris maculata. b. Nurmijärvi 175, Sortavala H. 179.

Hyssopus officinalis. b. Lovisa 195. — f. Lovisa 253.

Impatiens noli tangere b. Lovisa 194. — f. Lovisa 216.

Iris germanica. b. Lovisa 152 und 245 (zum zweiten Male). Iris pseudacorus. b. Lovisa 180. Iris squalens. b. Lovisa 182. Juniperus communis. b. Karkku 161, Tampere 162, Mikkeli R. 154, Suonnejoki 163, Karttula 165, Kuopio 170, Oulainen 162. — f. Karkku 243.

Lactuca muralis. b. Lovisa 176.
— f. Lovisa 199.

Lamium album. b. Esbo 151, Nurmijärvi 156.

Lamium purpureum. b. Nurmijärvi 170.

Lampsana communis. b. Nurmijärvi 180; Lovisa 175. — f. Lovisa 199.

Lappa tomentosa. b. Helsingfors 196.

Larix sibirica. b. Lovisa 138. Lathyrus pratensis. b. Esbo 172, Nurmijärvi 201, Lovisa 172, Sortavala H. 170, Suonnejoki 172. — f. Lovisa 212.

Lavatera thuringiaca. b. Lovisa 205.

Leontodon autumnalis. b. Nurmijärvi 191, Lovisa 175. — f. Lovisa 195.

Leontodon hispidus. b. Sortavala H. 174.

Leontodon sp. b. Karttula 154. Lepidium ruderale, b. Lovisa 158. — f. Lovisa 186.

Levisticum officinale. b. Lovisa 186. — f. Lovisa 242.

Lilium bulbiferum. b. Esbo 172, Lovisa 171, Karkku 175, Tampere 174. — f. Lovisa 253.

Lilium Martagon. b. Lovisa189.
— f. Lovisa 271.

Lilium tigrinum. b. Lovisa 190.Linaria vulgaris. b. Helsingfors 194.

Linum catharticum. b. Sortavala H. 160.

Lonicera caprifolium. **b.** Esbo 175.

Lonicera tatarica. b. Nurmijärvi 165, Lovisa 167, Karkku 162, Tampere 162, Suonnejoki 170, Värtsilä 168, Oulainen

- 161. f. Karkku 205, Värtsilä 211.
- Lonicera xylosteum. b. Nurmijärvi 157, Karkku 153, Tampere 158, Oulainen 163. f. Karkku 207.
- Lupinus albus. b. Lovisa 169.
 f. Lovisa 206.
- Luzula campestris. b. Nurmijärvi 158.
- Luzula pilosa. b. Esbo 131, Nurmijärvi 139, Kymi 130, Karkku 125, Tampere 129, Mikkeli R. 135, Lappfjärd 129, Suonnejoki 131. — f. Karkku 168.
- Lychnis flos cuculi. **b.** Esbo 173.
- Lychnis rubra. b. Borgå 148.
- Lychnis viscaria. b. Esbo 159, Nurmijärvi 168, Karkku 164, Tampere 158, Mikkeli R. 169, Sortavala H. 163. — f. Karkku 194.
- Lysimachia nummularia. b. Lovisa 187.
- Lysimachia thyrsiflora. b. Lovisa 172.
- Lysimachia vulgaris. b. Nurmijärvi 204, Lovisa 171, Sortavala H. 186.
- Lythrum salicaria. b. Nurmijärvi 204, Sortavala H. 187.
- Majanthemum bifolium. b.
 Kyrkslätt 174, Esbo 166,
 Nurmijärvi 167, Karkku 158,
 Tampere 167, Mikkeli R. 160,
 Sortavala H. 166, Lappfjärd
 209, Suonnejoki 162, Kuopio
 171, Värtsilä 153, Oulainen
 170.
- Malva crispa. **b.** Lovisa 232. **f.** Lovisa 289.

- Malva moschata. **b.** Lovisa 169.

 f. Lovisa 213.
- Matricaria discoidea. b. Nurmijärvi 197.
- Matricaria inodora. b. Nurmijärvi 187, Lovisa 175. — f. Lovisa 214.
- Medicago lupulina. b. Lovisa 179. — f. Lovisa 236.
- Melampyrum nemorosum. b. Sortavala H. 168.
- Melampyrum pratense. b. Helsingfors 174, Sortavala H. 165.
- Melampyrum silvaticum. b. Kyrkslätt 197, Nurmijärvi 165.
- Melandrium diurnum. b. Lovisa 159. — f. Lovisa 193.
- Melandrium vespertinum. b. Lovisa 185. f. Lovisa 216.
- Melica nutans. b. Nurmijärvi 155. Melilotus albus. b. Lovisa 183.
- **f.** Lovisa 222.
- Melilotus officinalis. b. Lovisa 185. — f. Lovisa 228.
- Mercurialis perennis. **b.** Esbo 138.
- Monotropa hypopitys. **b.** Nurmijärvi 221.
- Muscari botryoides. b. Nurmijärvi 145, Lovisa 131.
- Myosotis arvensis. b. Helsingfors 166, Nurmijärvi 163, Lovisa 159. — f. Lovisa 195.
- Myosotis palustris. b. Nurmijärvi 147, Lovisa 155.
- Myosotis silvatica. b. Kirkenes 172.
- Myosotis stricta. **b.** Nurmijärvi
- Narcissus pseudonarcissus. b. Esbo 124, Lovisa 133.

Nardus stricta. **b.** Sortavala H. 163.

Nicotiana rustica. b. Lovisa 197. Nymphæa alba. b. Nurmijärvi 184, Karkku 187 (var. candida), Tampere 174, Mikkeli R. 176, Saarijärvi K. 186, Suonnejoki 187 (var. candida), Värtsilä 195, Oulainen 185.

Odontites ruber. **b.** Nurmijärvi 221.

Orchis maculata. b. Esbo 173, Nurmijärvi 176, Lovisa 191, Karkku 185, Tampere 184, Mikkeli R. 176, Sortavala H. 172, Oulainen 171.

Orobus tuberosus. b. Lovisa 147.
Orobus vernus. b. Esbo 138,
Nurmijärvi 142, Karkku 140,
Oulainen 163. — f. Karkku
196, Oulainen 184.

Oxalis acetosella. b. Esbo 139, Nurmijärvi 151, Borgå 145, Lovisa 149, Karkku 143, Tampere 144, Mikkeli 147, Mikkeli R. 145, Suonnejoki 144, Karttula 146.

Oxycoccus palustris. b. Nurmijärvi 175, Mikkeli R. 174, Lappfjärd 177, Suonnejoki 170, Oulainen 170.

Pæonia rubra. **b.** Nurmijärvi 171.

Papaver nudicaule b. Lovisa 147. — f. Lovisa 171.

Papaver somniferum. b. Lovisa 189. — f. Lovisa 226.

Paris quadrifolia. b. Esbo 152, Borgå 145, Lovisa 147. f. Lovisa 210.

Parnassia palustris. b. Nurmijärvi 222, Lappfjärd 189. Pedicularis palustris. b. Tampere 175, Sortavala 166, Värtsilä 178, Oulainen 174.

Philadelphus coronarius. b. Esbo 187, Helsingfors 187, Lovisa 189, Karkku steril, Tampere 185.

Phleum pratense. b. Esbo 185, Helsingfors 189, Nurmijärvi 189, Lovisa 162. — f. Lovisa 242.

Phragmites vulgaris. b. Nurmijärvi 220, Lovisa 218, Karkku 264, Oulainen 231.

Pimpinella saxifraga. b. Nurmijärvi 187, Lovisa 185, Karkku 189, Tampere 192, Oulainen 184. — f. Lovisa 227, Karkku 232.

Pirus communis. b. Esbo 152, Helsingfors 162, Lovisa 151, Karkku 148, Tampere 150. — f. Lovisa 246.

Pirus malus. f. Lovisa 224. — LV. Nurmijärvi 295.

Pisum arvense. b. Nurmijärvi 199 (im Garten), Lovisa 182, Karkku 189, Mikkeli R. 184, Oulainen 184. — f. Lovisa 222.

Plantago major. b. Nurmijārvi 178.

Poa annua. b. Lovisa 144, Sortavala H. 162.

Poa nemoralis. b. Nurmijärvi 176.

Poa pratensis. b. Nurmijärvi 173, Sortavala H. 171.

Poa trivialis. b. Nurmijärvi 178.
Polemonium cæruleum. b. Lovisa 171, Sortavala H. 173.
f. Lovisa 217.

- Polemonium cceruleum albiflorum. b. Lovisa 178. — f. Lovisa 232.
- Polygonum aviculare. b. Nurmijärvi 194.
- Polygonum convolvulus. b. Nurmijärvi 197.
- Polygonum persicaria. b. Nurmijärvi 187.
- Polygonum viviparum. b. Esbo 173, Nurmijärvi 169, Sortavala H. 160.
- Populus balsamifera. Ks. Lovisa 142. — Bh. Lovisa 146. — BO. Lovisa 151. — b. Esbo 138, Lovisa 131.
- Populus nigra. b. Borgå 132. Populus tremula. Ks. Lovisa 138. — Bh. Lovisa 147. — BO. Lovisa 151.
- Potamogeton natans. b. Karkku 184.
- Potentilla anserina. b. Lovisa 163.
- Potentilla argentea. b. Esbo 160, Nurmijärvi 174, Lovisa 166. — f. Lovisa 217.
- Potentilla fruticosa. b. Nurmijärvi 173, Lovisa 167.
- Potentilla norvegica. b. Nurmijärvi 185, Lovisa 170. f. Lovisa 213.
- Potentilla tormentilla. b. Esbo 158, Nurmijärvi 158, Sortavala H. 157.
- Primula auricula. b. Mikkeli 143.
- Primula cashmiriana. b. Tampere 116.
- Primula chinensis. b. Lovisa 133.
- Primula elatior. b. Tampere 127.

- Primula officinalis. b. Esbo 143, Lovisa 137, Karkku 139, Tampere 132, Hausjärvi 148, Mikkeli R. 136, Liperi 125. — f. Lovisa 224, Karkku 223.
- Prunella vulgaris. b. Nurmijärvi 186, Lovisa 175, Sortavala H. 175. — f. Lovisa 205.
- Prunus cerasus. Ks. Lovisa 136.
 Bh. Lovisa 144.
 BO. Lovisa 151.
 f. Lovisa 210.
- Prunus domestica. b. Lovisa 150. Prunus insititia. Ks. Lovisa 130.
 - Bh. Lovisa 140.
 Bo. Lovisa 147.
 b. Lovisa 152.
- Prunus padus. Ks. Lovisa 123.

 Bh. Lovisa 128. BO.

 Nurmijärvi 140, Lovisa 145,
 Inari 150. LV. Karttula
 267, Kuopio 272.
- Prunus spinosa. Ks. Lovisa 138.

 Bh. Lovisa 141. B 0.
 Lovisa 151. b. Lovisa 152.

 Pulmonaria officinalis. b. Nurmijärvi 113, Lovisa 111.
- Pulsatilla vernalis. b. Nurmijärvi 131, Mikkeli 126, Mikkeli R. 119.
- Pyrola media. b. Nurmijärvi 185.
- Pyrola minor. b. Nurmijärvi 185, Karkku 178, Mikkeli R. 183, Oulainen 186. — f. Karkku 252.
- Pyrola rotundifolia. b. Karkku 170, Mikkeli R. 171, Värtsilä 168, Oulainen 178. — f. Karkku 252.
- Pyrola secunda. b. Nurmijärvi 188.
- Pyrola uniflora. b. Suonnejoki 164, Värtsilä 180.

Quercus pedunculata. b. Borgâ 150.

Ranunculus acris. b. Helsingfors 170, Nurmijärvi 160, Lovisa 151, Kymi 147, Karkku 159, Sortavala H. 159, Lappfjärd 143, Iisalmi 145, Värtsilä 147, Oulainen 154, Kirkenes 165. — f. Lovisa 204, Karkku 193.

Rununculus auricomus. b. Helsingfors 166, Nurmijärvi 149, Lovisa 148, Karkku 144, Tampere 150, Oulainen 153.

— f. Karkku 174.

Ranunculus ficaria. **b.** Esbo 129, Borgå 127, Tampere 134.

Ranunculus flammula var. reptans. b. Nurmijärvi 207.

Ranunculus polyanthemus. b. Sortavala H. 173.

Ranunculus repens. b. Nurmijärvi 160, Sortavala H. 159.

Rhamnus frangula. b. Kyrkslätt 174, Karkku 166, Tampere 167, Mikkeli R. 167, Oulainen 179. — f. Kerkku 225.

Rhinanthus major. b. Nurmijärvi 187, Sortavala H. 172. Rhinanthus minor. b. Nurmijärvi 180, Sortavala H. 172. Ribes alpinum. b. Esbo 138, Helsingfors 146, Nurmijärvi 149, Borgå 140, Karkku 145, Tampere 141. — f. Karkku

Ribes aureum. b. Nurmijärvi 145. — f. Nurmijärvi 210. — LV. Nurmijärvi 295.

207.

Ribes grossularia. Ks. Lovisa 122. — Bh. Lovisa 125. — BO. Lovisa 130. — b. Nurmijärvi 145, Borgå 143, Lovisa 142, Karkku 142, Tampere 141, Mikkeli R. 144, Saarijärvi K. 156, Värtsilä 152. — **f.** Helsingfors 216, Lovisa 206, Karkku 221.

Ribes nigrum. Ks. Lovisa 123.

— Bh. Lovisa 138. — B O. Lovisa 146. — b. Esbo 147, Helsingfors 156, Nurmijärvi 151, Borgå 143, Lovisa 150, Karkku 147, Tampere 146, Mikkeli R. 146, Sortavala H. 157, Värtsilä 150, Oulainen 159. — f. Helsingfors 217, Nurmijärvi 215, Lovisa 210, Karkku 206, Värtsilä 208. Oulainen 215.

Ribes rubrum. Ks. Lovisa 133.
Bh. Lovisa 138.
BO. Nurmijärvi 131, Lovisa 144.
b. Lovisa 142.
LV. Nurmijärvi 295.

Rosa canina. **b.** Nurmijärvi 180. Rosa cinnamomea. **b.** Sortavala H. 168, Suonnejoki 172.

Rosa pimpinellifolia. b. Tampere 174.

Rubus arcticus. f. Lovisa 199,
Värtsilä 191, Oulainen 195.
Rubus saxatilis. b. Esbo 173,
Nurmijärvi 165, Karkku 151,
Mikkeli R. 156, Suonnejoki 161, Värtsilä 171, Oulainen 170. — f. Karkku 205.

Rumex acetosa. b. Nurmijärvi 148, Sortavala H. 160 (大). Rumex acetosella. b. Nurmijärvi 160.

Rumex crispus. **b.** Nurmijärvi 176.

Sagina procumbens. b. Nurmijärvi 184.

Salix alba. Ks. Lovisa 130. — Bh. Lovisa 140. — B 0. Lovisa 147. — b. Lovisa 147 (♂) Tampere 148. — f. Tampere 193.

Salix caprea. Ks. Lovisa 130. —
Bh. Lovisa 138. — BO. Lovisa 146. — LV. Nurmijärvi 274.
Salix fragilis. Ks. Lovisa 133. — Bh. Lovisa 141. — BO. Lovisa 147. — b. Borgå 143.

Lovisa 147 (7).

Salix pentandra. b. Karkku 149, Oulainen 155. — f. Karkku 258. Salix sp. b. Borgå 126.

Sambucus nigra. Ks. Lovisa 128.

— Bh. Lovisa 138. — BO.
Lovisa 145. — b. Lovisa 189.

Sambucus racemosa. Ks. Lovisa 122. — Bh. Lovisa 131. —
BO. Lovisa 148. — b. Helsingfors 151, Lovisa 151,
Karkku 149, Tampere 150,
Mikkeli R. 148, Kuopio 161,
Värtsilä 156, Oulainen 161.

— f. Lovisa 207, Karkku 205.

Saponaria officinalis. b. Lovisa

213. Scilla sibirica. **b.** Lovisa 123, Mikkeli 127.

Scilla silvestris. **b.** Nurmijärvi

Scorzonera hispanica. b Lovisa 161. — f. Lovisa 201.

Sedum acre. b. Esbo 181, Helsingfors 173, Lovisa 171, Karkku 172, Tampere 175, Sortavala H. 173. — f. Lovisa 207, Karkku 200.

Sedum maximum. b. Helsingfors 232.

Sedum telephium var. purpureum. b. Nurmijärvi 237.

Senecio vulgaris. b. Lovisa 167.
— f. Lovisa 196.

Silene inflata. b. Nurmijärvi 175, Lovisa 178. — f. Lovisa 209.

Silene venosa. b. Helsingfors 192.

Sinapis arvensis. **b.** Nurmijärvi 173.

Solanum dulcamara. b. Lovisa 175, Karkku 189. — f. Lovisa 218, Karkku 239.

Solanum lycopersicum. b. Lovisa 177. — f. Lovisa 226. Solanum nigrum. b. Lovisa 208. Solanum tuberosum. b. Nurmijärvi 190, Lovisa 186, Kuopio 168.

Solidago canadensis. b. Lovisa 216.

Solidago virgaurea. b. Helsingfors 186, Nurmijärvi 181, Lovisa 175, Karkku 202, Mikkeli R. 191, Värtsilä 192, Oulainen 185. — f. Lovisa 227, Karkku 243.

Sonchus arvensis. b. Nurmijärvi 213.

Sorbus aucuparia. Ks. Lovisa 125. — Bh. Lovisa 136. — BO. Helsingfors 141, Nurmijärvi 138, Lovisa 151.— LV. Nurmijärvi 274.

Sorbus fennica. b. Helsingfors 166.

Sorbus hybrida. **Ks.** Lovisa 125. — **Bh.** Lovisa 138. — **BO.** Lovisa 151. — **b.** Lovisa 159.

Spergula arvensis. b. Nurmijärvi 180.

Spergularia rubra. **b.** Lovisa 175. — **f.** Lovisa 197.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 7.

- Spiræa salicifolia. b. Lovisa 175. Spiræa sorbifolia. b. Lovisa 184. Spiræa ulmifolia. b. Lovisa 164.
- Stellaria graminea. b. Helsingfors 166, Nurmijärvi 165, Sortavala H. 170.
- Stellaria media. **b.** Nurmijärvi 189.
- Succisa pratensis. b. Lovisa 196, Karkku 219. — f. Lovisa 240, Karkku 239.
- Symphoricarpus racemosa b. Lovisa 187, Karkku 199. f. Lovisa 253, Karkku 253.
- Syringa chinensis. Ks. Lovisa 131. Bh. Lovisa 142. BO. Lovisa 151.
- Syringa Japonica. **b.** Nurmijärvi 187. **LV.** Nurmijärvi 274.
- Syringa Josikea. Ks. Lovisa 127. — Bh. Lovisa 132. — BO. Lovisa 151. — b. Kyrkslätt 174, Tampere 165.
- Syringa persica. Ks. Lovisa 131.

 Bh. Lovisa 142. BO.
 Lovisa 150.
- Syringa vulgaris. Ks. Lovisa 123. — Bh. Lovisa 127. — BO. Helsingfors 158, Lovisa 148. — LV. Helsingfors 302.
- Tanacetum vulgare. b. Helsingfors 194, Lovisa 192, Karkku 208, Mikkeli R. 197, Värtsilä 208. f. Lovisa 244.
- Taraxacum officinale. b. Esbo 138, Helsingfors 145, Nurmijärvi 142, Borgå 134, Lovisa 138, Kymi 139, Karkku 142, Tampere 134, Hausjärvi 147, Mikkeli 147, Mikkeli R. 137, Leppfjärd 142, Saarijärvi K.

- 141, Iisalmi 143, Värtsilä 144, Oulainen 154. — f. Lovisa 154, Karkku 151, Mikkeli R. 159, Sortavala H. 159, Värtsilä 165, Oulainen 166.
- Thalictrum simplex. b. Sortavala H. 178.
- Thlaspi alpestre. b. Borgå 132, Mikkeli 143.
- Thymus serpyllum. b. Nurmijärvi 192.
- Tilia europea. BO. Tampere 145.
- Tilia vulgaris. B 0. Helsingfors 147, Lovisa 147. — b. Lovisa 206. Karkku 197, Tampere 192. — LV. Helsingfors 272.
- Tragopogon pratensis. b. Esbo 162, Lovisa 160. — f. Lovisa 184.
- Trichera arvensis. **b.** Nurmijärvi 186, Sortavala H. 181, Suonnejoki 166, Värtsilä 180.
- Trifolium agrarium. b. Nurmijärvi 207, Sortavala H. 173.
- Trifolium hybridum. b. Helsingfors 156, Nurmijärvi 184, Lovisa 178. — f. Lovisa 216.
- Trifolium medium. b. Lovisa 174. — f. Lovisa 216.
- Trifolium pratense. b. Esbo 158, Helsingfors 170, Nurmijärvi 160, Lovisa 153, Karkku 172, Tampere 167, Mikkeli R. 158, Sortavala H. 163, Lappfjärd 169, Värtsilä 171, Oulsinen 172. — f. Lovisa 182, Karkku 206.
- Trijolium repens. b. Esbo 159, Helsingfors 166, Nurmijärvi 171, Lovisa 161, Karkku 169, Mikkeli R. 173, Lappfjärd

161, Värtsilä 173, Oulainen181. — f. Lovisa 191, Karkku206.

Trifolium spadiceum. b. Esbo 166, Nurmijärvi 180, Sortavala H. 173.

Triticum repens. b. Nurmijārvi 174, Lovisa 193. — f. Lovisa 253..

Tulipa. b. Lovisa 145.

Turritis glabra. **b.** Nurmijärvi 166, Sortavala H. 164.

Tussilago farfara. (auf günstigem Platz) BO. Lovisa 146.

— b. Esbo 109, Nurmijärvi 121, Lovisa 127, Karkku 114, Tampere 98, Mikkeli R. 134, Värtsilä 127. — f. Lovisa 147, Karkku 145, Suonnejoki 149, Värtsilä 150.

Ulmus campestris. b. Lovisa 129.
Ulmus montana. b. Helsingfors
133, Borgå 130, Lovisa 129,
Karkku 131. — f. Helsingfors
145, Lovisa 161, Karkku 174.
Urtica urens. b. Nurmijärvi
176.

Vaccinium uliginosum. b. Kyrkslätt 174, Nurmijärvi 151, Karkku 154, Mikkeli R. 152, Suonnejoki 152, Oulainen 160.

f. Karkku 203, Oulainen 205.

Verbascum thapsus. b. Lovisa 178. Karkku 185, Tampere 191, Värtsilä 195. — f. Lovisa 227.

Veronica chamædrys. b. Esbo 159, Helsingfors 166, Nurmijärvi 157, Borgå 147, Lovisa 159, Tampere 167, Sortavala H. 164.

Veronica longifolia. b. Sortavala H. 175.

Veronica officinalis. b. Esbo 149, Nurmijärvi 177, Sortavala H. 178.

Veronica serpyllifolia. **b.** Esbo 148, Helsingfors 166, Nurmijärvi 157.

Viburnum opulus. f. Helsingfors 238.

Vicia cracca. b. Esbo 170, Nurmijärvi 171, Sortavala H. 170.

Vicia sepium. b. Nurmijärvi 152, Sortavala H. 157.

Vicia silvatica. b. Nurmijärvi 174.

Viola canina. **b.** Nurmijärvi 146, Lovisa 144, Hausjärvi 149.

Viola maxima. b. Lappfjärd 139. Viola palustris. b. Esbo 142, Nurmijärvi 146, Lovisa 148, Hausjärvi 145, Lappfjärd 139, Suonnejoki 139.

Viola rupestris. **b.** Nurmijärvi 139, Suonnejoki 140.

Viola silvatica. b. Borgå 134, Lovisa 144.

Viola tricolor. b. Esbo 138, Nurmijärvi 151, Kymi 140, Hausjärvi 146, Lappfjärd 142.

Viola tricolor var. arvensis. b. Nurmijärvi 142, Lovisa 140.

Tab. I. Laubentfaltung. Erste

N:0	Beobachtungs- s tationen	Betula alba	Acer platan.	Aesculus hippocast.	Quercus pedunculata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
		1					;		
4	Turku — Åbo		137	137			:		
5	Sauvo	125	137	1.51	144	140	140	176	180
6	Finby	126	138	_	145	140	138	171	181
10	Helsinge	129	141	_	144	145	145		
14	Borgå W. — Porvoo W	118	132		143	_	133	169	175
15	Lovisa	125	146		144	143	145	174	181
20	Antrea	122	143	_	144		137	173	185
21	Vammala	_	_			_	_	180	
22	Karkku	134	138	142	148	142	140	179	185
24	Tampere — Tammerfors.	134	139	139	141		141	181	187
25	Hämeenkyrö	134	_				138	180	_
27	Hausjärvi	125	142		144		140	180	186
29	Hattula	125	142		140	_	145	176	
34	Heinola M	125	150	_	_	144	144	175	189
36	Mikkeli — S:t Michel	127	143	_	145	i —	_	169	183
38	Taipalsaari	134	135			_	_	_	_
40	Savonlinna — Nyslott	121	138	138			_	172	181
44	Pälkjärvi	143	_	_	_		154	179	194
45	Lappfjärd	138	139		_		148	184	187
47	Saarijärvi K	135	146		147		143	184	191
48	Saarijärvi R	129	148	_	147	_	_	182	184
49	Suonnejoki	136		_		_	_	183	184
50	Karttula	148	_		_	_	172	187	198
53	Pielavesi K	149	153	_			_	189	186
55	Iisalmi L	127	150	_	_	<u> </u>	142	191	194
57	Värtsilä	135	142		145	_	140	181	190
58	Liperi	135	_	_			_	182	191
59	Joensuu	138	147		151	147	145	177	— i
60	Pedersöre	136	_	_	_	_	147	189	191
62	Haapajärvi	140	_			_	141	187	187
63	Oulainen		155	_			153	175	195
66	Oulu — Uleåborg [D]	137	_		—	_	141	199	196
66	Oulu — Uleåborg [L]	135	149	-	-	-	145		196
68	Pudasjärvi	136	-	_		_	138	_	202
70	Kemijärvi	142		-			-	179	208
71	Kittilä	149	—	-	_		- I		-

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus	Ribes rubrum	Rubus ideus	Lonicera tatarica	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus ancuparia	Aesculus hippocast.	Acer platan.	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quereus peduneulata	N:0
						_		292			298			4
	193	- 197	_	227	209	2 35	_	2 66	276		291	275	295	5
	194	193		232		_		275	280	_	298		299	6
			_		_			_	269	_	_			10
205	208	196		220	224	237		255	255		261	263	264	14
180	198	194	226	227	253	268		266	270		293	278	285	15
_	197	197	_	226	_	_		_	281	_	283	285		20
_	207	204			_	_	-			_		_		21
-	198	203	199	217	208	243	_	277	284	298	285	275	304	22
_	203	197	200	222	221	244		257	250	274		290	296	24
		205	_		_	-	_	_	_			_		25
_	196	198	213	228	_	237	_	267	266	<u> </u>		269	_	27
	_	_			_		_	l —			_		-	29
-	204	206		230	-	242	_	_	283		279	279	-	34
185	195	199	_	232	_	236	_	281	281		287	284	285	36
_		<u> </u>		-	_	<u> </u>	-	_		_	_	_	-	38
	191	192	-	201		213		_	-	_	_	-		40
201	218	213	—	238	227	234	_		263	-	-	272	_	44
-	210	204	-	225	124	_		276	274	-	_	274	—	45
201	210	213	-	236	_		_	—	270		-		_	47
206	211	208	216	229	-		-		-	_	-	<u>.</u>	_	48
192	206	206	215	236		255	-	!	_	_	_	—	-	49
197	228	212		225	_	_	-	-		—	_			50
196	189	207	-	232	-	—	_	—	282		_	271		53
202	203	196	_	212	213	238	-	_	263	_	_	261	-	55
192	208	202	212	230	213	249	-	261	258	-	_	263	272	57
_	200	201	-	226	227	253			_	-	-	-	_	58
-	-	_		_	. —	-	-	276	282		-		_	59
200	202	211	-	237	218	244	_	—	288	-	-	291		60
-	187	210		232	219	-	_	_	258	-	-	-		62
207	208	210	218	238	214	_		_	263	_	-	_	_	63
198	176	213	-	239	216	244	-		-	_	-	274	_	66
193	205	207	_	233			-	270	-	_	-	269	-	66
-	195	201	-	212		211	-	-	258		-	261	-	68
208	_	215	_	239		-		<u> </u>	266	-	_	263	! —	70
-	_	-		_		_	—	—	-	-	-	_	—	71

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 7.

1920

N:0	Beobachtung stationen	Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Anemone	Populus tremula	Salix caprea
4 5 6 10 13 14 15 17 18 20 21 22 24 25 27 29 34 40 42 44 45 47 48 49 50 52 53 54 55 56 66 66 66 68 68 70 71	Turku — Åbo Sauvo. Finby. Helsinge Borgå — Porvoo Borgå W. — Porvoo W. Lovisa Anjala Uusikirkko W. Antrea Vammala Karkku Tampere — Tammerfors Hämeenkyrö Hausjärvi Hattula. Heinola M. Mikkeli — S:t Michel Taipalsaari Savonlinna — Nyslott. Sortavala Pälkjärvi Lappfjärd Saarijärvi K. Saarijärvi R. Suonnejoki Karttula Pielavesi R. Pielavesi R. Pielavesi K. Iisalmi U. Iisalmi L. Värtsilä Liperi Joensuu Pedersöre. Haapajärvi Oulainen Oulu — Uleåborg [D] Oulu — Uleåborg [L] Pudasjärvi Kemijärvi Kemijärvi Kemijärvi Kemijärvi Ketiliä			94 -94 -91 113 90 - 105 99 99 100 - 114 110 - 126 134 134	94 96 87 99 96 88 84 101 104 106 92 99 104 112 104 117 125 134 134 133 153 153	108 105 104 103 	1211 109 105 117 104 106 120 117 - 118 121 124 115 120 - 123 124 137 124 137 124 - 136 134 - 136 134 - 159 - 159 - 159 - 159 - 159 - 159 - 159 - 159 - 159 - 169 - 179 - 189 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 189 - 18 189 - 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18	1113 -123 109 -19 102 118 103 108 124 110 -118 -120 -117 -120 -117 -129 118 121 131 131 131 131 133 133 134 135 -138	121 106 102 110 - 125 107 - 109 99 - 103 107 107 107 107 107 108 119 121 121 125 120 125 120 125 126 127 127 128 129 129

offen.

Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platan.	Ribesrubrum	Fragaria vesca	Rubus arcticus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
121 1116 1119 126 121 131 122 	132 129 134 120 130 128 — 132 138 136 127 129 136 127 129 136 135 135 — 136 134 138 135 135 135 135 135 134 134 135 134 135 134 135 134 135 134 135 134 135 135 136 137 138 138 136 137 138 138 139 139 139 139 139 139 139 139 139 139	137 128 142 — 128 143 — 134 141 137 136 130 135 137 136 140 142 — 141 141 138 140 — 142 141 141 142 — 139 136 136 139 144 141 142 141 141 142 144 144 144 144	126 135 135 138 120 134 137 136 141 135 141 137 139 139 138 140 148 148 148					142 143 143 142 — 139 138 145 142 140 138 142 142 144 143 146 140 142 142 141 138 146 141 142 142 143 145 140 141 142 141 142 142 143 144 144 145 147 147 148 149 149 149 149 149 149 149 149 149 149	152 — 144 142 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	147 146 142 145 147 143 147 144 138 163 148 163 1447 150 150				4 5 6 10 13 144 15 178 220 245 227 229 34 444 445 478 49 50 25 53 446 66 66 66 66 66 670 71

Balan - 878 - 1 978									
N:0	Beobachtungs- stationen	Trollius europæus	Trientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idæa	Aesculus hippocast.	Sorbus ancuparia	Pinus silvestris
4 5 6 6 10 13 14 15 17 18 20 21 22 24 4 25 5 34 40 45 47 55 5 5 7 58 59 60 62 63 66 66 68 70 71	Turku — Åbo Sauvo. Finby. Helsinge Borgå — Porvoo Borgå W. — Porvoo W. Lovisa Anjala Uusikirkko W. Antrea Vammala Karkku. Tampere — Tammerfors Hämeenkyrö. Hausjärvi Hattula. Heinola M. Mikkeli — S:t Michel Taipalsaari Savonlinna — Nyslott Sortavala. Pälkjärvi Lappfjärd Saarijärvi K. Saarijärvi K. Saarijärvi K. Saarijärvi K. Saarijärvi K. Suonnejoki Karttula Pielavesi R. Pielavesi K. Iisalmi U. Iisalmi L. Värtsilä Liperi Joensuu Pedersöre. Haapajärvi Oulainen Oulu — Uleåborg [D]. Oulu — Uleåborg [L]. Pudasjärvi Kemijärvi Kemijärvi Kemijärvi Kemijärvi			151 146 148 147 146 145 149 149 148 144 147 152 148 149 161 155 150 157 	151 143 153 152 — 149 149 — 147 163 153 150 154 151 150 154 151 154 154 154 155 151 150 152 151 150 152 151 150 152 151 150 154 151 151 152 151 150 154 155 156 157 157 157 157 157 157 157 157 157 157		150 152 	151 161 152 152 147 150 144 152 161 153 150 154 150 154 150 150 150 150 150 150 150 150 150 150	

offen.

##
T777 163 144 167 161 172 176 176 176 176 176 176 176 175 171 171 172 171 172 171 172 171 172 173 174 175
168 166 157 171 166 183 174 168 174 168 174 166 171 176 176 176 177 176 177 176 177
161 169 173 173 171 169 180 171 173 172 174 181
168 167 161 163 165 164 177 172 174 177 175 168 177 175 166 174 174 177 175 176 176 177 177 177 178 177
Chrysanth Chry
Latauthera Patametera Latauthera Lat
173 175 175 177 179 182 168 176 176 177 179 176 177
mnunqiA
Ragopyrum Fagopyrum Ragopyrum Rago
Olimaria
185 193 189 200 — — — — — — — — — — — — — — — — — —
204
208 194 —
$\begin{smallmatrix} 4 & 5 & 6 & 6 & 6 \\ 10 & 13 & 144 & 157 & 120 \\ 22 & 22 & 225 & 229 \\ 22 & 23 & 225 & 229 \\ 23 & 24 & 244 & 257 \\ 24 & 24 & 257 & 257 \\ 25 & 25 & 257 $

Tab. III. Saat (S), erste Ähren

0:N	Beobachtungs-	Ave	ena sa	tiva	Hordeum vulgere			
1	Stationen	S	Ä	Е	S	Ä	Е	
5	Sauvo	126	185	221	141	189	235	
6	Finby	123	189	221	135	182	221	
10	Helsinge	126	189	2 40	140	188	242	
14	Borgå W. — Porvoo W	124	157	231	126	155	228	
15	Lovisa	140	177	228	126	_	224	
17	Anjala	125		_	141	-	-	
20	Antrea	126	191	2 23	141	188	217	
21	Vammala	104	186	224	-	184	228	
22	Karkku	118	188	216	137	188	222	
24	Tampere — Tammerfors	110	_	-	-	_	-	
25	Hämeenkyrö	134	189	219	142	_	221	
27	Hausjärvi	110	193	228	140	191		
29	Hattula	125	185	223	142	183	223	
34	Heinola M	137	182	217	147	178	208	
36	Mikkeli — S:t Michel	118	189	230	134	187	210	
: 38	Taipalsaari	138	_		-	_	_	
40	Savonlinna — Nyslott	_	_	207	_	_	-	
42	Sortavala	123	-	_	131	182	204	
44	Pälkjärvi	130	189	230	145	185	224	
45	Lappfjärd	128	188	225	140	185	221	
47	Saarijärvi K	119	191	230	145	188	224	
48	Saarijärvi R	127	184	2 33	141	181	213	
49	Suonnejoki	118	187		145	185	_	
50	Karttula	117	-	228	1 30	_	214	
52	Pielavesi R	137	_	_	_	_	_	
53	Pielavesi K	130	187	230	140	189	222	
54	Iisalmi U	-	_	_			_	
55	Iisalmi L	135		225	140	160	222	
57	Värtsilä	126	185	229	146	183	212	
58	Liperi	132	194	225	140	188	218	
59	Joensuu	116	. —	! — I	_		-	
60	Pedersöre	135	189	232	139	184	222	
62	Haapajärvi	135	185	219	135	181	211	
63	Oulainen	135	187	230	144	183	214	
66	Oulu — Uleåborg [D]	143	192	237	145	192	214	
66	Oulu — Uleåborg [L]	134	185	228	139	184	226	
68	Pudasjärvi	136	189	253	140	178	230	
70	Kemijärvi	130	187	217	130	182	215	
71	Kittilä		_	_	135		-	

Bidrag t. känned. af Finl.

(Ä) und Ernte (E).

Solanum tuberosum		Fagopyrum esculentum		Linum usitatiss.		Secale cereale			Triticum sativum		Mähren der Wiesen	N:0
s	E	s	Е	S	E	Ä	Е	s	Е	s	M	_
126	263	147	252	147	230	143	208	233	228	239	186,	5
146	258	171		146	218	144	205	229	217	232	186	6
145	263	_		145	_	148	211	236		232	191	10
125	263	<u> </u>	_	141	231	142	196	228	228	226	179	14
146	265	_		_		143	200		224	_	181	15
151	_	_		145		146			_			17
_	264	 -	246	141	215	147	207	229	242	_	186	20
-		_		_	_	146	204	228	_		186	21
140	266	_		149	229	151	205	223	221	226	182	22
136	_	_	_	_	_	147	198				184	24
152			_	147	_	148	205	223	218	_	190	25
140	220			142		145	214	221	_	_	186	27
151	267		_	146	219	151	204	226	221	223	183	29
149	266			148	215	147	204	222	_		186	34
142	245	_	_		224	149	201		207		186	36
136				140	_	147		_		_	_	38
_		_	_		208	_	195	225	_		181	40
140	_		_			143	200	_				42
152	251	! —	_	150	228	166	215	227	_		186	44
138	239	_		151	217	147	212	217		_	190	45
147	263		-	146	-	150	209		_	_	191	47
145	263	_	_	146	201	153	208	223		224	189	48
151	256	151		156	232	148	203	219	_		186	49
155	256	-	—			156	207	228		_	190	50
145	_	_	-	_	_	154	210		<u></u>		_	52
145	263	_		166	235	152	206	226	<u></u>		192	53
154		_	_		_	_	_	-	_	_	_	54
143	_	_	_	141	_	150	205	2 20		_	193	55
140	258	_		_	-	157	208	222	_		183	57
147	265	147	246	160	2 30	147	207	228	238		188	58
148	263	_	_			149	201	_	_		183	59
142	258	_		153	230	153	216	230	227		193	60
146	256	_		153	245	152	210		_	_	186	62
150	257	_	-	138	232	155	211	228	_	_	189	63
145	256	_	—	-	_	157	232	248		_	192	66
140	258					150	212	219	-	_	183	66
148	255	_		_	_	152	239	225		-	193	68
139	257	_	_			170		197		_	197	70
<u> </u>		_		I —	_	_	-	_	_	_		71

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 7

Andere Beobachtungen

1920

- Acer platanoides. Ks. Lovisa 121. Acer pseudoplatanus. Ks. Lovisa 115.
- Acer Tataricus. Ks. Lovisa 124. b. Lovisa 170.
- Achillea millefolium. **BO.** Lovisa 107.
- Achillea ptarmica. **BO.** Lovisa 125. **b.** Lovisa 179.
- Aconitum napellus. BO. Lovisa 99. — b. Karttula 218.
- Aegopodium podagrarium. **b**. Suonnejoki 176.
- Aira cæspitosa. b. Lovisa 172, Karkku 178, Sortavala H. 171, Lappfjärd 184, Oulainen 189.
- Aira flexuosa. b. Lovisa 179, Sortavala H. 183.
- Alchemilla vulgaris. b. Turku 143, Lovisa 139, Tampere 147, Suonnejoki 141. — f. Lovisa 175.
- Alisma plantago. b. Karkku 192, Suonnejoki 1 9, Oulainen 189. — f. Karkku 229.
- Alnus glutinosa. Ks. Lovisa 118. LV. Lovisa 289.
- Alnus incana. Ks. Lovisa 118. — LV. Lovisa 289.
- Alopecurus pratensis. b. Turku 147.
- Amelanchier canadensis. Ks. Lovisa 121. b. Turku 147, Lovisa 142.
- Anchusa officinalis. b. Suonnejoki 167.

- Andromeda calyculata. b. Suonnejoki 139, Karttula 127, Oulainen 153. f. Suonnejoki 154.
- Andromeda polifolia. b. Karkku 147, Lappfjärd 148, Suonnejoki 149, Ouleinen 154.
- Anemone ranunculoides. **B0.**Lovisa 121. **b.** Turku 142,
 Lovisa 131.
- Angelica littoralis. **BO** Lovisa 107. **b.** Lovisa 189. **f.** Lovisa 223.
- Anthemis arvensis. b. Sortavala H. 171.
- Anthemis tinctoria. b. Suonnejoki 180.
- Anthoxanthum odoratum. b. Suonnejoki 154.
- Anthriscus silvestris. b. Turku 151, Lovisa 146, Sortavala H. 156, Suonnejoki 161. f. Lovisa 184.
- Aquilegia vulgaris. **BO.** Lovise 117. — **b.** Lovisa 151. **f.** Lovisa 191.
- Arabis suecica. **b.** Suonnejoki 138.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Karkku 140, Lappfjärd 148, Saarijärvi K. 143, Suonnejoki 139. — f. Karkku 221, Oulainen 236.
- Artemisia absinthium. **BO.** Lovisa 121.
- Asphodelus luteus. BO. Lovisa 101.

- Batrachium peltatus. b. Sortavala H. 180.
- Berberis vulgaris. Ks. Lovisa 126.— b. Lovisa 167, Karkku 164, Tampere 155.— f. Karkku 281.
- Betula alba. Ks. Lovisa 107. Betula nana. b. Suonnejoki 136, Oulainen 145, Kittilä 144.
- Betula odorata. b. Lovisa 127, Tampere 127, Suonnejoki 135, Oulainen 140. — f. Lovisa 207, Tampere 232.
- Betula verrucosa. b. Lovisa 127,
 Karkku 136, Oulainen 140.
 f. Lovisa 207, Karkku 200.
- Bunias orientalis. **BO.** Lovisa 118.
- Calla palustris. b. Lappfjärd 161, Saarijärvi K. 169, Suonnejoki 170.
- Campanula glomerata. b. Sortavala H. 179. Suonnejoki 172.
- Campanula patula. **b.** Sortavala H. 172, Lappfjärd 179, Suonnejoki 168.
- Campanula persicifolia. b.
 Karkku 177, Tampere 180.

 f. Karkku 220.
- Campanula rotundifolia. **b.** Lovisa 169, Lappfjärd 179.
- Cannabis sativa. S. Karttula 161, Liperi 160.
- Caragana arborescens. Ks. Lovisa 124. b. Turku 151, Lovisa 151, Tampere 152, Saarijärvi K. 152.
- Cardamine amara. b. Lappfjärd 159, Suonnejoki 154.
- Cardamine pratensis. b. Karkku 149, Tampere 155, Suonnejoki 148.

- Carum carvi. b. Lovisa 149, Sortavala H. 175, Suonnejoki 171. — f. Lovisa 196.
- Centaurea cyanus. b. Lovisa 178, Karkku 172, Tampere 170, Sortavala H. 167, Lappfjärd 179, Saarijärvi 174, Suonnejoki 173, Karttula 180, Värtsilä 176, Liperi 166, Oulainen 178. — f. Lovisa 199.
- Centaurea jacea. b. Lovisa 201, Sortavala H. 197.
- Centaurea phrygia. b. Sortavala H. 183.
- Centaurea scabiosa. b. Sortavala H. 197.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Borgå 104, Tampere 116.
- Cirsium arvense. b. Lovisa 177, Sortavala H. 193. — f. Lovisa 215.
- Cirsium heterophyllum. b. Karkku 180, Tampere 186, Sortavala H. 184, Suonnejoki 174, Oulainen 180. — f. Oulainen 199.
- Colchicum. b. Karkku 282, Tampere 235.
- Comarum palustre. b. Lappfjärd 179.
- Convallaria majalis. **BO.** Lovisa 107.
- Convallaria multiflora. b. Lovisa 152.
- Cornus suecica. b. Oulainen 174. Corydalis nobilis. b. Turku 131.
- Corydalis solida. b. Turku K. 121, Lovisa 115, Sortavala 122. — f. Lovisa 144.
- Cratægus coccinea. Ks. Lovisa 124. — b. Turku 152, Lovisa 151, Karkku 150, Tampere 153, Suonnejoki 161, Värt-

silä 152, Oulainen 163. f. Suonnejoki 257.

Cratægus monogyna. **b.** Turku 173.

Cratægus oxyacantha. f. Suonnejoki 251.

Crocus luteus. b. Lovisa 125.
Crocus vernus. BO. Lovisa 102.
— b. Lovisa 109, Karkku 106, Tampere 119, Suonnejoki 139.

Daphne mezereum. b. Borgå 121, Karkku 113, Tampere 112. — f. Karkku 200.

Dianthus barbatus. b. Suonnejoki 182.

Dianthus deltoides. **b.** Karkku 179, Sortavala H. 183, Saarijärvi K. 178, Suonnejoki 179, Värtsilä 167. — **f.** Karkku 218.

Doronicum austriacum. b. Tampere 136.

Draba verna. **b.** Turku 104, Borgå 101.

Dracocephalum Ruyschiana. b. Sortavala H. 172.

Elæagnus argentea. **b.** Suonnejoki 166.

Empetrum nigrum. b. Kittilä 138.

Epilobium angustifolium. BO. Lovisa 123. — b. Lovisa 179, Karkku 18), Tampere 180, Sortavala H. 185, Suonnejoki 179, Värtsilä 181, Oulainen 188. — f. Lovisa 219, Karkku 208, Tampere 233.

Epilobium montanum. **BO.** Lovisa 102. — **b.** Lovisa 171. — **f.** Lovisa 213.

Equisetum arvense. **b.** He usjärvi 115. Equisetum sp. b. Lappfjärd 117.

Erigeron acer. b. Sortavala H. 156, Suonnejoki 169.

Eriophorum vaginatum. b. Suonnejoki 118, Oulainen 147.

Eriophorum sp. b. Karttula 112. Ervum lens. b. Lovisa 175. f. Lovisa 209.

Erythronium Dens Canis. b. Tampere 126.

Euphorbia officinalis. b. Suonnejoki 167.

Festuca rubra. b. Sortavala H. 183.

Fragaria alpina. B0. Lovisa 105. — b. Lovisa 145. — f. Lovisa 178 (sehr spährlich).

Fragaria elatior. b. Lovisa 148 und 240 (zum zweiten Male).
— f. Lovisa 178.

Fraxinus excelsior. Ks. Lovisa 138. — b. Turku 137, Lovisa 137, Karkku 139. — LV. Turku 278, Lovisa 271.

Fritillaria meleagris. b. Lovisa 141.

Gagea minima. b. Turku K.
121, Helsinge 124, Borgå 105,
Hausjärvi 135, Sortavala 117.

Galanthus nivalis. **BO.** Lovisa 90. — **b.** Lovisa 98, Tampere 95.

Galeopsis versicolor. b. Suonnejoki 172.

Galium mollugo. b. Sortavala H. 184.

Galium palustre. b. Sortavala H. 171.

Galium verum. b. Turku 179.
Geranium silvaticum. b. Karkku 148, Tampere 153, Lappfjärd 151, Saarijärvi K. 151, Suonnejoki 152, Värtsilä 162, Oulainen 164. — f. Karkku 189, Suonnejoki 190, Oulainen 191.

Geum rivale. **b.** Turku 143, Lappfjärd 145, Suonnejoki 143.

Glechoma hederacea. b. Lovisa 137, Suonnejoki 147. — f. Lovisa 179.

Gymnadenia conopsea. b. Sortavala H. 171.

Heracleum sibiricum. **BO.** Lovisa 121.

Hesperis matronalis. **BO**. Lovisa 115.

Hieracium pilosella. b. Sortavala H. 161.

Hierochloa borealis. b. Lappfjärd 148, Suonnejoki 140.

Hypericum quadrangulum. b. Sortavala H. 195.

Hypochæris maculata. b. Sortavala H. 173.

Iris germanica. **BO**. Lovisa 102.— **b.** Lovisa 149.

Iris pseudacorus. **b.** Lappfjärd 179.

Iris squalens. BO. Lovisa 102.b. Lovisa 175.

Juniperus communis. b. Lovisa 164, Karkku 164, Tampere 154, Lappfjärd 161, Suonnejoki 150, Oulainen 166. f. Karkku 204, Oulainen 236.

Lamium album. b. Turku 143. Lampsana communis. b. Sortavala H. 178.

Lappa tomentosa. BO. Lovisa 102.

Larix europæa. Ks. Lovisa 115. Larix sibirica. b. Lovisa 136, Tampere 123, Suonnejoki 129. Lathyrus pratensis. BO. Lovisa 125. — b. Tampere 174, Sortavala H. 171, Saarijärvi K. 165.

Lathyrus silvestris. b. Sortavala H. 171, Lappfjärd 171.

Leontodon autumnalis. b. Sortavala H. 196.

Leontodon hispidus. b. Sortavala H. 173.

Leontodon sp. b. Karttula 150. Lilium bulbi/erum. BO. Lovisa 101. — b. Turku 175, Lovisa 179, Karkku 173, Tampere 170, Värtsilä 174, Oulainen 188.

Lilium Martagon. **BO.** Lovisa 101. — **b.** Lovisa 185.

Lilium tigrinum. **BO.** Lovisa 115. — **b.** Lovisa 175.

Linum catharticum. b. Sortavala H. 171.

Lonicera coerulea. b. Tampere 141.

Lonicera tatarica. b. Turku 151, Lovisa 154, Karkku 161, Tampere 157, Hausjärvi 152, Suonnejoki 159, Värtsilä 158, Oulainen 166. — f. Lovisa 226, Karkku 199, Tampere 200, Suonnejoki 215, Värtsilä 212, Oulainen 218.

Lonicera xylosteum. b. Karkku 150, Tampere 151, Suonnejoki 149. — f. Karkku 208, Suonnejoki 202.

Luzula pilosa. b. Turku K. 121, Lovisa 132, Karkku 119 († 117), Tampere 125, Lappfjärd 132, Suonnejoki 127, Oulainen 148. — f. Karkku 166.

- Lychnis flos cuculi. b. Lovisa 169, Sortavala H. 172.
- Lychnis viscaria. **b.** Karkku 166, Pirkkala 153, Sortavala H. 162, Värtsilä 163. — **f.** Karkku 189.
- Lysimachia vulgaris. b. Sortavala H. 192.
- Lythrum salicaria. b. Sortavala H. 197.
- Majanthemum bifolium. b. Lovisa 144, Karkku 159, Tampere 155, Sortavala H. 156, Lappijärd 171, Suonnejoki 152, Värtsilä 147, Oulainen 174. f. Karkku 263, Oulainen 136.
- Malva alcea. BO. Lovisa 99. b. Lovisa 178. f. Lovisa 224.
- Matricaria inodora. b. Suonnejoki 167.
- Melampyrum nemorosum. b. Sortavala H. 170.
- Melampyrum pratense. b. Sortavala H. 171.
- Melampyrum silvaticum. b. Sortavala H. 173.
- Melandrium diurnum. BO. Lovisa 106.
- Melandrium vespertinum. BO. Lovisa 121.
- Melilotus albus. b. Lovisa 210.
 f. Lovisa 240.
- Melilotus officinalis. **b.** Lovisa 159. **f.** Lovisa 206.
- Monotropa hypopitys. b. Lovisa 193.
- Muscari botryoides. BO. Lovisa 101.
- Myosotis palustris. b. Sortavala H. 171.

- Myosurus minimus. b. Lovisa 139. — f. Lovisa 175.
- Narcissus poēticus. BO. Lovisa 105.
- Narcissus pseudonarcissus. BO. Lovisa 93. — b. Lovisa 128.
- Nasturtium Armoracia. **BO.** Lovisa 103.
- Nymphæa alba. b. Lovisa 197, Karkku 172 (var. candida), Tampere 175, Saarijärvi K. 186, Suonnejoki 172, Värtsilä 182, Liperi 175, Oulainen 180.
- Odontites rubra. b. Sortavala H. 207.
- Orchis maculata. b. Sortavala H. 171, Suonnejoki 171, Värtsilä 181, Oulainen 189.
- Orobus tuberosus. b. Lovisa 179.
 Orobus vernus. b. Lovisa 179.
 Karkku 138. f. Karkku
 190.
- Oxalis acetosella. b. Lovisa 137, Kørkku 137, Tampere 137, Mikkeli 131, Saarijärvi K. 136, Suonnejoki 136, Karttula 136, Iisalmi L. 138, Värtsilä 140. — f. Karkku 198.
- Oxycoccus palustris. b. Saarijärvi K. 169, Suonnejoki 164.
- Papaver nudicaule. **BO.** Lovisa 101. **b.** Lovisa 134. **f.** Lovisa 167.
- Parnassia palustris. b. Suonnejoki 188.
- Pedicularis palustris. b. Karkku 173, Tampere 171, Sortavala H. 160, Lappfjärd 159, Suonnejoki 166, Värtsilä 179, Oulainen 174.

- Philadelphus coronarius. Ks. Lovisa 132. — b. Turku 185, Lovisa 174, Karkku steril, Tampere 179, Suonnejoki 195.
- Phleum pratense. b. Sortavala H. 184.
- Phragmites vulgaris. b. Karkku 259, Oulainen 196.
- Pimpinella saxifraga. b. Lovisa 179, Karkku 189, Tampere 195, Sortavala H. 185, Suonnejoki 183. — f. Lovisa 223, Karkku 232, Oulainen 216.
- Pirus communis. Ks. Lovisa 124. — b. Lovisa 144, Karkku 151, Tampere 147. — f. Lovisa 232, Karkku 261.
- Pirus malus. Ks. Lovisa 121.
 f. Lovisa 211.
- Pisum arvense. S. Helsinge 132, Lovisa 132. — b. Lovisa 171, Oulainen 193. — f. Lovisa 197.
- Poa annua. **b.** Lovisa 136. **f.** Lovisa 157.
- Poa pratensis. b. Sortavala H. 178.
- Polemonium coeruleum. **B 0.** Lovisa 96.
- Polemonium coeruleum var. albiflorum. **BO.** Lovisa 99.
- Populus balsamifera. Ks. Lovisa 120. — b. Lovisa 119.
- Potamogeton natans. b. Lovisa 189, Tampere 182, Suonnejoki 171. — f. Oulainen 208.
- Potentilla anserina. b. Lappfjärd 154.
- Potentilla argentea. b. Sortavala H. 171.
- Potentilla Goldbachii. b. Sortavala H. 156.

- Potentilla tormentilla. b. Saarijärvi K. 153.
- Primula auricula. b. Lovisa 131.
- Primula chinensis. **BO.** Lovisa 105. **b.** Lovisa 134.
- Primula officinalis. B O. Lovisa 96. — b. Turku K. 121, Lovisa 134, Karkku 141 (cult. 139), Tampere 125, Suonnejoki 140, Oulainen 157. f. Lovisa 185, Karkku 219.
- Prunus cerasus. Ks. Lovisa 128. b. Lovisa 143.
- Prunus domestico. b. Lovisa 151, Karkku 151. — f. Karkku 254.
- Prunus insititia. Ks. Lovisa 128.

 b. Lovisa 149.
- Prunus padus. Ks. Lovisa 108.

 BO. Lovisa 121. LV. Karttula 268.
- Prunus spinosa. Ks. Lovisa 135.
 Pulmonaria officinalis. B O. Lovisa 92. b. Turku K. 121,
 Lovisa 100, Tampere 123. —
 f. Lovisa 157.
- Pulsatilla vernalis. b. Mikkeli 106, Taipalsaari 113.
- Pyrola media. b. Saarijärvi K. 179.
- Pyrola minor. b. Lovisa 196, Karkku 178, Saarijärvi K. 183, Suonnejoki 176, Oulainen 165.
- Pyrola rotundifolia. b. Karkku 175, Tampere 176, Sortavala H. 173, Saarijärvi K. 188, Värtsilä 177, Oulainen 179.
- Pyrola secunda. b. Lovisa 196, Saarijärvi K. 183.
- Pyrola uniflora. b. Lappfjärd 172, Saarijärvi K. 178, Suonnejoki 155.

Ranunculus acris. b. Lovisa 147, Karkku 155, Tampere 142, Suonnejoki 142, Iisalmi L. 146, Värtsilä 140, Oulainen 161. — f. Karkku 195.

Ranunculus auricomus. BO. Lovisa 110. — b. Turku 143, Lovisa 143, Karkku 142, Suonnejoki 140, Oulainen 151.

Ranunculus ficaria. b. Tampere 136.

Ranunculus fl. mmula. b. Lovisa 149.

Ranunculus lingua. b. Lovisa 179.

Ranunculus polyanthemus. **b**Sortavala H. 171.

Ranunculus repens. b. Sortavala H. 156.

Rhamnus frangula. Ks. Lovise 118. — b. Karkku 167, Tampere 178, Suonnejoki 171, Iisalmi L. 141. — f. Karkku 233, Oulainen 236.

Rheum rhaponticum. **BO.** Lovisa 96.

Rhinanthus major. b. Sortavala H. 179.

Rhinanthus minor. b. Sortavala H. 170.

Ribes alpinum. b. Turku K. 121, Lovisa 140, Karkku 138, Tampere 132. — f. Karkku 215.

Ribes aureum. b. Tampere 141, Värtsilä 141. — f. Tampere 234.

Ribes grossularia. b. Turku 125, Lovisa 116, Karkku 137, Tampere 134, Hausjärvi 136, Lappfjärd 131, Oulainen 153. — f. Lovisa 210, Karkku 214, Tampere 204. Ribes nigrum. Ks. Lovisa 168.

— b. Finby 138, Lovisa 144,
Karkku 143, Tampere 145,
Suonnejoki 149, Värtsilä 139,
Oulainen 149. — f. Lovisa
193 (sehr reichlich), Karkku
207, Tampere 201, Suonnejoki 208, Värtsilä 208, Oulainen 211.

Ribes rubrum. Ks. Lovisa 111. Ribes rubrum var. fr. albo. f. Tampere 196.

Ribes uva crispa. Ks. Lovisa 108 — b. Lovisa 116.

Rosa cinnamomea. **b.** Sortavala H. 171, Saarijärvi K. 168, Suonnejoki 172.

Rosa pimpinelli/olia. Ks. Lovisa 124. — b. Lovisa 168 und 271 (zum zweiten Male).

Rosa pomifera. Ks. Lovisa 124. Rubus arcticus. f. Borgå W. 191, Lovisa 189, Karkku 195, Värtsilä 189, Liperi 196, Oulainen 206.

Rubus idœus. Ks. Lovisa 115.

— BO. Lovisa 121.

Rubus saxatilis. b. Karkku 149, Suonnejoki 152. — f. Karkku 200.

Salix alba. Ks. Lovisa 109. — b. Lovisa 137.

Salix bicolor. b. Helsinge 103. Salix fragilis. Ks. Lovisa 115. Salix pentandra. b. Karkku 145, Oulainen 146. — f. Karkku 244, Oulainen 196.

Salix phylicifolia. **b.** Hausjärvi 103.

Salix sp. b. Borgå 100. Salix sp. b. Karttula 171. Sambucus nigra. **B0.** Lovisa 138. — **b.** Lovisa 175, Lappfjärd 155.

Sambucus racemosa. Ks. Lovisa 108. — BO. Lovisa 118. — b. Turku 144, Lovisa 144, Karkku 145, Tampere 145, Suonnejoki 146, Karttula 153, Värtsilä 140, Oulainen 155. — f. Lovisa 210, Karkku 204, Tampere 202, Värtsilä 201, Oulainen 207.

Scilla sibirica. **BO.** Lovisa 101. — **b.** Lovisa 108.

Scorzonera hispanica. **BO**. Lovisa 121. — **b**. Lovisa 169. — **f**. Lovisa 196.

Sedum acre. b. Turku 173, Lovisa 168, Karkku 171, Tampere 171, Sortavala H. 171.
 f. Lovisa 197, Karkku 199.

Sedum telephium. b. Sortavala H. 206.

Senecio vulgaris. b. Sortavala H. 196.

Solanum dulcamara. Ks. Lovisa 125. — b. Lovisa 171, Karkku 201. — f. Lovisa 229, Karkku 226.

Solanum lycopersicum. b. Lovisa 169. — f. Lovisa 210.

Solanum nigrum. b. Lovisa 182.
Solanum tuberosum. b. Lovisa
196, Karttula 218, Pudasjärvi 198.

Solidago canadensis. BO. Lovisa 110. — b. Lovisa 211. — f. Lovisa 259.

Solidago virgaurea. b. Lovisa 179, Karkku 195, Tampere 194, Suonnejoki 183, Värtsilä 183, Oulainen 187. — f. Karkku 236. Sorbus aucuparia. Ks. Lovisa 111. — BO. Lovisa 121, Tampere 127, Pudasjärvi 138. — LV. Lappfjärd 276, Pudasjärvi 255.

Sorbus hybrida. **BO.** Lovisa 121. — **b.** Lovisa 151. — **f.** Lovisa 273.

Spergula arvensis. **b.** Sortavala H. 171.

Spiræa aruncus. **BO.** Lovisa 123. — **b.** Lovisa 172.

Spiræa salicifolia. **Ks.** Lovisa 120. — **b.** Turku 178, Lovisa 173.

Spiræa sorbifolia. Ks. Lovisa 109. — BO. Lovisa 117. — b. Lovisa 174.

Spiræa ulmifolia. **Ks.** Lovisa 111. — **b.** Lovisa 165.

Stachys palustris. **b.** Sortavala H. 184.

Stellaria graminea. b. Sortavela H. 171.

Stellaria holostea. b. Lovisa 144.
Succisa pratensis. b. Lovisa 189,
Karkku 213. —f. Lovisa 228.
Karkku 246.

Symphoricarpus racemosa. Ks. Lovisa 126. — b. Turku 180, Lovisa 169, Karkku 189, Tampere 201, Oulainen 213. — f. Karkku 248.

Syringa Josikea. Ks. Lovisa. 123.

Syringa vulgaris. **Ks.** Lovisa 111.

Tanacetum vulgare. b. Lovisa 189, Karkku 194, Tampere 197, Sortavala H. 197, Värtsilä 192, Oulainen 189. f. Lovisa 258, Karkku 264. Taraxacum officinale. BO. Lovisa 101. — b. Turku 131, Helsinge 139, Borgå 121, Lovisa 105, Karkku 130, Tampere 121, Hämeenkyrö 141, Mikkeli 129, Taipalsaari 137, Lappfjärd 138, Saarijärvi K. 139, Suonnejoki 140, Jisalmi L. 144, Värtsilä 140, Oulainen 153, Rovaniemi 150. — f. Lovisa 148, Karkku 151, Värtsilä 158, Oulainen 166.

Thalictrum flavum. b. Sortavala H. 178.

Thlaspi arvense. b. Turku 143. Thymus serpyllum. b. Sortavala H. 171, Suonnejoki 171.

Tilia vulgaris. Ks. Lovisa 132.

— BO. Tampere 139. — b.
Lovisa 194, Karkku 197,
Tampere 196, Suonnejoki 195.

— LV. Oulu [D]. 288.

Trichera arvensis. b. Sortavala H. 181, Suonnejoki 199, Värtsilä 178.

Trifolium agrarium. b. Sortavala H. 171.

Trifolium hybridum. b. Lovisa 171. — f. Lovisa 207.

Trifolium medium. b. Lovisa 182, Sortavala H. 172.

Trifolium pratense. BO. Lovisa 103. — b. Lovisa 167, Karkku 170, Tampere 169, Sortavala H. 163, Lappfjärd 159, Suonnejoki 158, Värtsilä 174, Oulainen 171. — f. Lovisa 196, Karkku 197, Oulainen 200.

Trifolium repens. B0. Lovisa 103. — b. Lovisa 168, Karkku 169, Tampere 176, Suonnejoki 172, Värtsilä 176, Oulainen 179. — f. Lovisa 192, Karkku 197, Oulainen 209. Trifolium spadiceum. b. Lovisa 174, Sortavala H. 171. f. Lovisa 197.

Triticum sativum. Ä. Finby 174. Tulipa sp. BO. Lovisa 92.

Turritis glabra. b. Lovisa 142.
Tussilago farfara. BO. Lovisa 137. — b. Lovisa 110, Karkku 92, Tampere 102, Suonnejoki 112, Värtsilä 123. — f. Lovisa 136, Karkku 138, Suonnejoki 150.

Ulmus montana. **Ks.** Lovisa 125. — **b.** Turku 123, Borgå 120, Lovisa 128, Karkku 126, Hausjärvi 125. — **f.** Lovisa 163, Karkku 161.

Urtica dioica. **BO.** Lovisa 102. Vaccinium uliginosum. **b.** Kark-ku 159, Lappijärd 159, Suonnejoki 151. — **f.** Oulainen 209.

Verbascum thapsus. b. Lovisa 177, Karkku 18), Tampere 186. — f. Lovisa 227, Karkku 229.

Veronica chamædrys. b. Tampere 153.

Veronica officinalis. b. Suonnejoki 152.

Veronica serpyllifolia. **b.** Turku 155.

Viburnum opulus. **Ks.** Lovisa 121.

Vicia cracca. b. Sortavala H. 177. Vicia sepium. b. Lappfjärd 171. Viola canina. b. Lovisa 140,

Tampere 136, Hausjärvi 143. Iisalmi L. 137.

Viola mirabilis. b. Turku K. 121.Viola palustris. b. Lovisa 139,Hausjärvi 135.

Viola rupestris. b. Suonnejoki 135.

Viola silvatica. b. Lappfjärd 144, Saarijärvi K. 137, Suonnejoki 141. Viola tricolor. b. Turku 129,
Lovisa 140. — f. Lovisa 179.
Viola tricolor var. arvensis. b.
Lovisa 123, Suonnejoki 143,
Iisalmi L. 145.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 8.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1921, 1922 und 1923

ZUSAMMENGESTELLT

VON

MÄRTA PIPPING

HELSINGFORS
CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AB.
1927.

Einleitung.

Bei der Redaktion der Jahrgänge 1921, 1922 und 1923 der pflanzenphänologischen Beobachtungen wurde das eingesandte Material genau in derselben Weise geordnet, wie bei der Redaktion der Jahrgänge 1918, 1919 und 1920. In der Einleitung zu dem Hefte, welches die letztgenannten Jahrgänge enthält, findet man die Prinzipien angegeben, welche bei der Aufstellung befolgt wurden.

Verzeichnis der Beobachtungsstationen in den Jahren 1921, 1922 und 1923.

N:0	Beobachtungs- stationen	Beob- achtungs- Jahre	Nördl. Breite	Östl. L. v. Greenw.	Höhe in m.	Beobachter
1	Mariehamn	1922	60° 6	3′ 19° 57′	10	H. Kranck
2	Turku Åbo		60° 27	',22° 16'	10	A. W. Gadolin
3	Sauvo - Sagu, Os-					
	malahti	1921,-22,-23	60° 21	.′¦22° 35′	5	S. Henricsson
4		1921,-22,-23	60° 8	3' 23° 2'	10	A. Salovaara
5	Lohja - Lojo, Tom-					
	tebo	1922	60° 16	3° 56′	50	J.af Hällström
6						
	mela	1921,-22,-23	60° 30	240 39	65	R. Gripenberg
7	Borgå — Porvoo	1921	60° 24	250 40	5	H. Kranck
8	Borgå — Porvoo,				İ	
	Weckjärvi	1921,-22,-23	60° 24	250 44	15	H. E. Heiman
9	Uusikirkko - Ny-					
	kyrka, Witikkala	1921	60° 10)' 29° 16'	40	K. Jämsänen
10						
	Ikävalkola	1921,-22,-23	60° 58	3' 29° 7'	20	V. Pylkkänen
11	Pori — Björneborg	1921,-22,-23	61° 28	9′ 21° 48′	5	E. V. Suoma-
					1	lainen
	Vammala	1921,—22,—23	61° 20	0'23° 0'	60	H. Ståhlberg
13	Tyrvää — Tyrvis,					
	Kirchdorf	1922				U. Ulvén
14	Karkku	1921, -22,-23	60° 25	3′ 22° 59′	60	Hj. Hjelt
15	Suoniemi, Kauniais		61° 29	9′ _, 23° 15′	60	L. Rosenlew
16	Pirkkala—Birkkala,		1	i		
1	Nokia		61° 28	8′ 23° 20′	60	Hj. Hjelt
17	Tampere—Tammer-					
	fors	1921,—22, -23	61° 30)',23° 46'	90	O. Karsten
18	Hausjärvi, Kara	1921,-22,-23	60° 48	3' 24° 50'	70	J. Arho
19	Hattula, Pelkola		610 5	5'24' 27'	90	E. Wegelius
20	Luopioinen, Aitoo .					E. Kärki
21	Padasjoki,Kasiniemi		61° 26	5' 24° 56'	125	A. W. Schildt
22	Kuhmoinen — Kuh-					
	mois, Harmoinen					
23		1921,-22,-23	61° 12	2'26" 2'	105	L. V. Luotola
	Mikkeli—S:t Michel		61° 41	1′ 27° 15′	90	I. Ehnberg
25		1921	610 16	V 900 91	05	H. Rikkonen
i	dorf	1921				hanned of Fini

N:0	Beobachtungs- stationen	Beob- achtungs- Jahre	Nördl. Breite		Öştl. L. v.	Greenw.	Höhe in m.	Beobachter
26	Sortavala	1921	61° 4	91	300	49!	10	K. H. Hällström
27	Pälkjärvi, Iljala	1921 _22 _23	620	31	3U ₀	421	80	E. Rich. Siimes
	Lappfjärd, Kirch-		02	٦ (14	00	2. Ivich. Offines
	dorf		620 1	4	210	36′	5	N. Molander
29	Seinäjoki — Öster-	1021, 22, 29	0_ 1			00		21. 1.2020.1462
	myra, Mäkelä	1921.—22	62° 4	5	220	52′	50	E. Siöstedt
30	Saarijärvi, Kirch-	,,						
	dorf	1921,-22,-23	62° 4	2	25°	16'	120	K. Brander
31	Saarijärvi, Rahkola	1921,-22,-23	62° 4	2'	25°	20'	120	A. Nordenstreng
	Suonnejoki, Män-							
	nikkö	1921,-22,-23	62° 3	8'	27°	8'	105	J. E. Rahm
33	Suonnejoki, Vahti-			1				
	tupa	1922	62° 3	8'	26°	47'	105	W. Hyvärinen
	Karttula, Kirchdorf		62° 5	4'	27°	0'	115	E. Saastamoinen
35	Kuopio, Hamina-							
	lahti		62° 5	4'	270	40′	100	M. Karppanen
36	Pielavesi, Rannan-			-				
	kylä							
37	Pielavesi, Kirchdorf	1921,-22,-23	63° 1	4'	26°	45'	120	W. Gyllenbögel
	Iisalmi							
	Värtsilä	[1921,—22,—23	62° 1	0'	30°	39′	85	N. Karsten
40	Liperi — Libelits,	1001 00 00						
4.1	Käsämä							J. Puhakka
	Joensuu	1921,-22,-23	62° 4	10'	27	35′	90	O. A. Kosonen
42	Pedersöre — Pietar-	1001 00 00	000 4		.)00	401	10	m n n:
19	saari, Forsby		03° 4	U'I	22°	42'	10	T. E. Finnäs
40	Haapajärvi, Kuusaankylä	1001 99 99	620 E	21	250	241	190	F Möntawauna
111	Oulainen, Kirchdorf	1001 99 92	640 1	61	9/10	1Q!	75	A A Pervole
45	Kajaani	1921,22,23	640 1	21	970	46'	150	C. Munsterhielm
46	Oulu—Uleåborg	1921 _22 _23	650	11	250	271	5	A Dahl S W
10	Outa Cleaborg	1001, 20, 20	00	1	20	4	0	Liljeblom
47	Pudasjärvi, Kirch-			ļ				,
	dorf	1921,-22,-23	65° 2	1'	270	1'	100	R. Alliniemi
48	Kemijärvi — Kemi-							K. W. Heikin-
	träsk, Kirchdorf	1921,—22,—23	66° 4	3'	27°	27'	150	heimo
49	Inari, Thule	1921,-22,-23	69°	6'	27°	12'	150	M. W. Wæner-
								berg

Verzeichnis der Beobachter in den Jahren 1921, 1922 und 1923.

Alliniemi, R., Polizeibeamter. Arho, J., Volkschullehrer. Brander, K., Förster. Dahl, A., Lektor. Ehnberg, Ingeborg, Fräulein. Finnäs, T. E., Volkschullehrer. Gadolin, A. W., Professor. Gripenberg, Rita, Arzt. Gyllenbögel, W., Pharmaceut. † Heikinheimo, W., Postverwalter. Heiman, H. E., Forstwärter. Henricsson, Selma, Fräulein. † Hjelt, Hj., Professor. Hyvärinen, W., Bahnwärter. † af Hällström, J., Mag. Phil. Hällström, K. H., Lektor. † Jämsänen, K., Volkschullehrer.

Karppanen, M., Künstler. Karsten, Nina, Frau. Karsten, O., Stadtgärtner. Kosonen, O. A., Arzt. Kranck, H., Lektor.

Kario, H. W., Arzt.

Kärki, E., Mag. Phil. Levander, M. A., Pfarrer. Liljeblom, S. W., Arzt. Luotola, L., Lektor. Molander, N., Feldmesser. Munsterhjelm, C., Schüler. Mäntyvaara, E., Förster. Nordenstreng, Alma, Frau. Parvela, A. A., Lektor. Puhakka, J., Lantwirt. Pylkkänen, W., Volkschullehrer, Rahm, J. E., Arzt. Rikkonen, Helmi, Mag. Phil. Rosenlew, L., Gutsbesitzer. Saastamoinen, E., Volkschullehrer. Salovaara, A., Volkschullehrer. Schildt, A. W., Gutsbesitzer. Siimes, E. Rich., Pfarrer. Sjöstedt, E., Stud. Ståhlberg, H., Arzt. Suomalainen, E. W., Lektor. Ulvén, U., Fabrikant. † Wænerberg, M. W., Förster.

Wegelius, Emma, Fräulein.

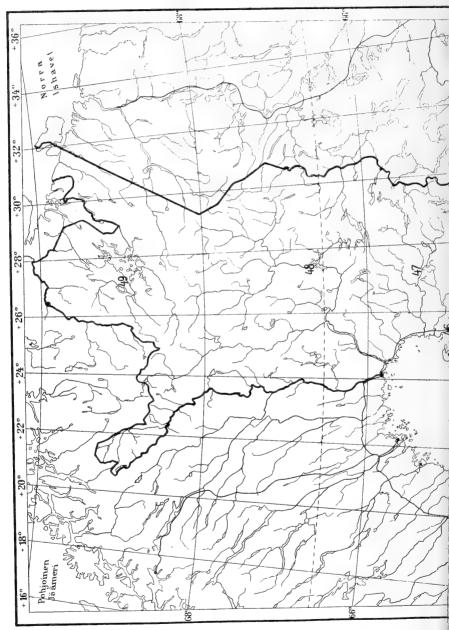
Abkürzungen.

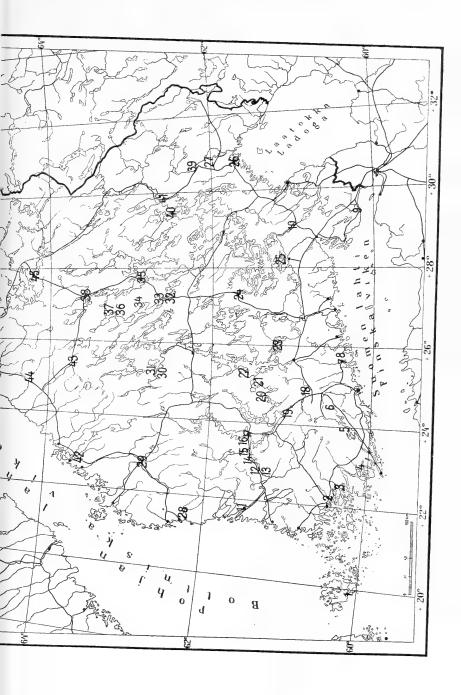
- **BO.** Erste normale Blattoberflächen sichtbar; Laubentfaltung.
- b. Erste Blüten offen.
- f. Erste normale Früchte reif.
- LV. Allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämmtlicher Blätter an der Station verfärbt.
- S. Saat.
- Ä. Erste Ähren.
- E. Ernte.

Datum-Tabelle.

Datum	Januar	Februar	März	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Dezember
					101			010				
1	1	32	60	91	121	152	182	213	244	274	305	335
2	,2	33	61	92	122	153	183	214	245	275	306	336
3	3	34	62	93	123	154	184	215	246	276	307	337
4	4	35	63	94	124	155	185	216	247	277	308	338
5	5	36	64	95	125	156	186	217	248	278	309	339
6 7	6	37 38	65	96	126	157	187	218	249	279	310	340
8	7 8	39	66 67	97 98	127 128	158 159	188 189	219 220	250 251	280 281	311 312	341 342
9	9	40	68	99	129	160	190	221	252	282	313	343
10	10	41	69	100	130	161	190	222	253	283	314	344
11	11	42	70	100	131	162	191	223	254	284	314	345
12	12	43	71	101	132	163	193	224	255	285	316	346
13	13	44	72	102	133	164	194	225	256	286	317	347
14	14	45	73	103	134	165	195	226	257	287	318	348
15	15	46	74	105	135	166	196	227	258	288	319	349
16	16	47	75	106	136	167	197	228	259	289	320	350
17	17	48	76	107	137	168	198	229	260	290	321	351
18	18	49	77	108	138	169	199	230	261	291	322	352
19	19	50	78	109	139	170	200	231	262	292	323	353
20	20	51	79	110	140	171	201	232	263	293	324	354
21	21	52	80	111	141	172	202	233	264	294	325	355
22	22	53	81	112	142	173	203	234	265	295	326	356
23	23	54	82	113	143	174	204	235	266	296	327	357
24	24	55	83	114	144	175	205	236	267	297	328	358
25	25	56	84	115	145	176	206	237	268	298	329	359
26	26	57	85	116	146	177	207	238	269	299	330	360
27	27	58	86	117	147	178	208	239	270	300	331	361
28	28	59	87	118	148	179	209	240	271	301	332	362
29	29	_	88	119	149	180	210	241	272	302	333	363
30	30	_	89	120	150	181	211	242	273	303	334	364
31	31	_	90		151	_	212	243		304	-1	365

Die Verteilung der Beobachtungsstationen.

	1807. 1.		Lau	00111	10010				21300
N:o	Beobachtungs- stationen	Betula	Acer platanoides	Aesculus hippocast.	Quercus	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
2	Turku — Åbo	114	_	118	130		135	_	
3	Sauvo	115	121		134	132	133	161	171
4	Finby	116	130		132	_	129	153	173
6	Nurmijärvi	115	_	_	_	135	133	164	171
8	Borgå W. – Porvoo W	109	130		130	_	133	155	165
9	Uusikirkko	_	_		_		_	166	
10	Antrea	114	125		135	_	127	155	174
11	Pori — Björneborg	114	129	129	_	_	_	168	178
12	Vammala	_		_	_	_	_	161	_
14	Karkku	116	132	130	138	133	135	165	172
17.	Tampere — Tammerfors	116	120	124	129	-	130	157	166
18	Hausjärvi	114	135		_	134	136	171	176
19	Hattula	115	124		130	_	131	160	173
20	Luopioinen	114			-	_	_	158	
23	Heinola	115	124	_	127	118	125	157	_
24	Mikkeli — S:t Michel	119	130	_	135		_	159	170
25	Taipalsaari	120		_	_	_		157	
26	Sortavala	116	131		130	130	_	-	
27	Pälkjärvi	130	-	_	_		137	173	181
28	Lappfjärd	127	137	_	_	_	146	182	187
29	Seinäjoki	118	127	_	139		138	165	184
30	Saarijärvi K	118	125	130	138	_	134	175	183
31	Saarijärvi R	116	132		134	_	-	172	179
32	Suonnejoki	_	_	-	_	_	7.40	165	100
34	Karttula	126	-	-			149	167	189
36	Pielavesi R	116	_		-	_	142	100	100
37 38	Pielavesi K	136	141	149	_	_	146 130	183	183
39	Iisalmi	116 123	120	143	140	_	131	166 166	189
40	Värtsilä	123	135 130	_	140	137	138	166	176
41	Liperi	124		_	_	134	134	169	-
42	Joensuu	124	131		_	154	142	179	182
43	Haapajärvi	116			_	_	136	171	198
44	Oulainen					_		171	195
46	Oulu — Uleåborg [D.]	127	_	_	_	_	_	183	183
46	Oulu — Uleåborg [L.]	119	140		_	143	144	187	188
47	Pudasjärvi	128			_	149	146	169	179
48	Kemijärvi	147	_	_	_	_	_	_	208
49	Inari	141	_	_	_	_	147	_	_
1 -0 1	*****************		1	1		1	~ ^ 1		

normale Früchte.

Laubverfär bung.

Rubus	Ribes rubrum	Rubus idæus	Lonicera	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quercus	N:0
														2
	183	196		232	219	227		263	288		275	275	288	3
	181	183	_	219	210			289	291		287		291	4
		193					_	266	291		265	270	201	6
201	195	193		198	214	232	_	259	258	_	261	261	262	8
		_		_	_					_				9
178	196	189	_	221	252		_	l _	_	_	_		_	10
191	198	196		221	222	251		259	271		274			11
-		_	_				_	_	_	_		_	-	12
_	179	200	194	2 20	203	251	300	283	277	287	282	275	294	14
_	193	195	204	211	213	210	_	251	247	252	252	260		17
-	184	208	191	222		_			251			_	_	18
	185	187			_	,		_	288					19
-		_	Ì	_	_	-	_	276	283			280	_	20
-	187	191	_	222		241		267	281		274	264	_	23
	189	188	-	220	-		_	281	278	_	278	278	281	24
-		_			_		-	_		_				25
-		-		_		-	-	_	-	_		_		26
184	198	196	_	232		232		_	259	-				27
193	196	204	-	236		236	-		-	-	-		_	28
191	189	196		220	210	227	-		259	-	-	259	277	29
191	194	203	-	236	237	235	-	_	247					30
197	_	191	-	- 1	-		-				-	-	_	31
	198	203	201		_	-	-	_		-	-	_		32
-	212	206	-	-	212	-	-	_	_	-			_	34
-	193	195	_		-	-	-		-	-		070		36
183	186	195 192	_	226	207	227	-	277	291	-	-	273	-	37
191	199	200	213	230 229	017	234	_	250	263	-	-	255		38
191	186	196		227	211		_	259 279	251 27 6	-		283	266	39
191	100	190	_	441	215	253	_	279	282	_	283 283	283	-	40
193	199	208		236	217			211	279	-	405	276	-	41 42
190	206	212	_	224	222			_		_	_	210	_	43
188	201	213	_	241	218	230	_		266		_	269		44
182		192	_	218	231	241		_	200			_		46
189	203	215	_	234				278	260			278		46
	_	196		230	249	242	_		254			260		47
202		221		242	_		_	_	266	_		266		48
212	216	216		269	_	269	_		263		_	264	_	49
					•				-	,	,			1

Tab. II. Erste Blüten

N:0	Beobachtungs- stationen	Almus	Corylus	Alnus glutinosa	Anemone bepatica	Tussilago farfara	Anemone nemorosa	Populus tremula	Salix
2	Turku — Åbo	-	93	_	88	84	102	114	107
3	Sauvo	99	110	_	95	100	100		106
4	Finby	_	100	101	84	92	96	1 —	108
6	Nurmijärvi	94	_	96	93	99	109		100
1 7	Borgå — Porvoo	90	_	100	_	97	100	110	110
8	Borgå W. — Porvoo W	109	112	115	83	117	105	117	118
9	Uusikirkko	_	_	_	_	_	_	_	_
10	Antrea	91	_	107	113	105	113	110	107
11	Pori — Björneborg	63	_	_	83	85	107	101	104
112	Vammala	95	_	101	102	109	115	112	104
14	Karkku.	91	96	99	95	96	111	111	111
17	Tampere — Tammerfors ,	88	95	_	91	96	111	112	102
18	Hausjärvi	96		100	97	105	113	106	105
19	Hattula	84	_	_	96	99	113	102	103
20	Luopioinen	92			92	104	107	102	108
.23	Heinola	88	89	93	98	96	101	102	108
24		98	00		100	108	110	102	102
25	Mikkeli — S:t Michel	_			100	100	_	102	110
26	Sortavala	95			98	107		112	110
27	Pälkjärvi	110				115	116	111	113
28	Lappfjärd	92			98		127	116	113
29	Seinäjoki	86		89	90	87	12.	114	106
30	Saarijärvi K	94		110	107	114	117	111	115
31	Saarijärvi R	114		110	104			114	114
32	Suonnejoki	91	_	99	109	108		107	110
34	Karttula	99		99	109	115		-	_
36	Pielavesi R				_				
37	Pielavesi K				125	_	125	_	121
38	Jisalmi	98			120	112		113	114
39	Värtsilä	98				105		115	113
40	Liperi	113	_	115	116	118	118	121	123
41	Joensuu	101	_	105		113		112	111
42	Pedersöre	96	_	100		110		112	1114
43	Haapajärvi	97	_	_	_			115	120
44	Oulainen	-	_		_	_		_	120
46	Oulu — Uleåborg [D.]	104	_		_	136	_	125	
46	Oulu — Uleåborg [L.]	104				100	_	115	118
47	Pudasjärvi	125		126	148	148	146	137	126
48	Kemijärvi	140		120	140	143	140	101	120
49	Inari	_		_	_	_			

offen.

Caltha palustris	Betula	Myrtillus nigra	Acer platanoides	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus arcticus	Rubus chamæ- morus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
118	_	121	117	121	121			128	_	130	135			2
115		121	118	121	132	132		133		129	122		140	3
114	121	118	118	123	121	131	_	128	131	132			142	4
109	119	122.		125	125	137	135	128	134		131	140	139	6
118		118	116	120	113	_	134	121	101	121	101	140	137	7
116	117	116	119	115	119	113	136	127	1 30	130	120	136	130	8
1		_			132				100			150		9
115	116	124	119	126	126	136	_	127				_	148	10
113	115	115	115	118	128	132	133	129	127	127		133	136	11
124	120	132	130	131	138	_		134	131	135	139	100	137	12
118	116	122	119	122	131	129	138	130	129	130	123	138	139	14
120	115	124	117	124	130	_	_	128	133	_	132	_	137	17
115		128	135	125		135	_	125	126		134		136	18
117	117	121	117	121	118	129		128	130	130	_	_	134	19
112	115	_	118	_	125	_	_	123		131			135	20
117	118	123	118	122	124		144	127	129	130		131	135	23
116	122	117	119	119	130	_		129		_	132	_	138	24
118		118	116	121	126	_		127		130;			138	25
118	¦ —	123	120	131	128	_	_	130	_	135	_	_	136	26
124		126		132	131	136	144	130		135	151	_	150	27
127	127	128	135	135	146	134		135	_	144			150	28
121	117	124	123	127	125	127	135	129	130	131		140	144	29
124	117	126	125	127	126	129	137	130	139	135	141	135	142	30
124	115	128	137	128	130	129	132	133	_	_	_	140	145	31
117		126	_	131	126	132	132	130	131	132	_	136	140	32
126		132		131	138		142	132	_	_	_	142		34
		_			133	_	_ [131	_	142	_		_	36
115	_	138	_	130	140	138	136	135	_		150	150	148	37
130	116	126		130	138	134	149	133	134		129	140	141	38
126	130	139	132	131	129	135	138	130	136	143	138	_	146	39
124	128	130	127	128	136	132	134	131	135	-		139	141	40
122	126	-	124	130	135	133	-	130	_			_	140	41
121	130	128		130	136	133	144	136	137			140	146	42
136	_	135	_	144	146	136	141	135	130	-		-	148	43
-		145	_	138	145	143	144	143	145	_		-	153	44
128	134	145	148	136	-	137	149	143	147		130	146	150	46
127	135	132	138	132	140	140	141	140	146			149	148	46
147	146	137	_	128		140	145	146		-	153	159	155	47
153	_	150	-	149		153	153	155	-	-	-		_	48
	_	162		163		171	153	169			_	153		49

0:N	Beobachtungs- stationen	Trollius europæus	Trientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idaa	Aesculus hippocast.	Sorbus aucuparia	Pinus silvestris
2	Turku — Åbo	_	135	135	136	142		140	_
3	Sauvo	142	135	132	140	142	-	140	136
4	Finby		133	134	139	142	139	142	140
6	Nurmijärvi	130	135	133	139	144	_	143	_
7	Borgå — Porvoo	-	_	118	134	121	_	137	138
8	Borgå W. — Porvoo W	119	130	132	138	137	_	146	136
9	Uusikirkko	126	_	-	_	_	_	146	-
10	Antrea	142	136	133	143	142	-	141	_
11	Pori — Björneborg	-	140	130	140	143	141	140	143
12	Vammala	-	138	138	146	153		145	142
14	Karkku	135	138	137	141	143	146	141	138
17	Tampere — Tammerfors	132	137	134	136	138	138	137	141
18	Hausjärvi	135	140	134	138	128		135	129
19	Hattula	_	137	133	136	140		140	_
20	Luopioinen		_	133	137	136	_	139	
23	Heinola	132	136	131	136	136	_	137	136
24	Mikkeli — S:t Michel	130	136	135	138	136	_	140	
25	Taipalsaari	138	138	132	138	153	_	140	140
26	Sortavala	132	136	136	145	_		145	
27	Pälkjärvi	139	141	138	142	150	_	144	_
28	Lappfjärd	_	144	144	147	150		147	_
29	Seinäjoki	_	144	138	142	140		145	138
30	Saarijärvi K	136	139	138	142	146		144	145
31	Saarijärvi R	138	138	139	139	146		142	
32	Suonnejoki	144	138		142	140		143	142
34	Karttula	_	155	133	149	155	_	149	131
36	Pielavesi R	135	_	_	143	_	_	142	
37	Pielavesi K	_	140	146	148	153	_	149	
38	Iisalmi	138	139	141	141	143	140	144	143
39	Värtsilä	142	143	145	149	146		150	148
40	Liperi	140	141	141	140	142		142	144
41	Joensuu	138	140	141	147	147		146	150
42	Pedersöre		142	143	147	154	_ !	153	152
43	Haapajärvi	139	150	_	147	148		148	149
44	Oulainen	_	147	_	151	155	_	151	
46	Oulu — Uleåborg [D.]	142	148	152	152	156	_	148	156
46	Oulu — Uleåborg [L.]	147	147	148	150	164	_	155	157
47	Pudasjärvi	148	146	_	157	159			
48	Kemijärvi	153	157			164		165	_
49	Inari	171						161	
-		~ + * .			TD 2-3			A () A	T: 1

offen.

Ledum	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanthe- mum leucan- themum	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opulas	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usi- tatissimum	Calluna vulgaris	Tilia sep- tentrionalis	N:0
								157						2
139	156	150	149	149	156	154		151	176	161	175	185	188	3
138	154	150	159	150	154	149	_				185	191	193	4
135	150	154	152	-	154	150	_	_	_	178		184	196	6
_		_	_	_	-	_					_		_	7
144	144	140	151	150	151	151	154	155		164	196	181	202	8
_	_		_	_	_	_	_	_		_	_		_	9
	166	151	_	153	155		162	_		178	186	190	_	10
140	_	152	148	151	176	176	157	_		179	180	195	200	11
148	_	157		153	156	_	_	_	,		_		_	12
138	157	157	160	155	160	155	168	155		172	173	201		14
140	156	156	161	150	156		172	148	_	172	189	191		17
	143	145	<u>`</u>	130	145		165	147	_	161	184	189	_	18
-	-	_	-	150	161	152	_			171		182	_	19
-	_			-	-			_	-	-	_	_	_	20
141	158	154	_	151	157	_	176	149		_	186	196	-	23
-	-	142		153	153	161	162	150	_		_	197	_	24
-	157	156	156	153	155	_		_		_	_	_		25
_	—		_	157	-		-	Transpire.	_			_	-	26
142	141	148	161	163	159	_	166	_	_	189	179	197	_	27
-	151	165	168	160	168	_	168			182	193	185	201	28
136		153	157	157	159		164	163	_	174	184	192	7.00	29
142	141	153	151	156	161	176	177	151	-	180	_	191	192	30
100	1	150	152	155	1-0		179	157	_	189	_	700	_	31
139	155	152	156	154	156		166	149		_	_	189		32
149	176	-	165	161	176		166	160			_	_		34 36
145	157	156	163	161	163	155	166		187	191	191	185		37
138	145	159	157	161	159	160	178		101	191	191	182	_	38
152	168	155	156	161	171	172	171	169		173		199		39
142	154	157	159	158	158	160	161	165	185		193	100		40
147	161	158	164	161	171	171	161	161	_	177	_			41
145	153	162	166	163	162	_	160	_	_ :	173	196	201	_	42
146	157	164	_	160	166	169	166	169	_	178		191	_	43
151	165	_	_	165		_		171	_	169	191	195	_	44
145	158	158	166	173		_	154	166	_	_		189	_	46
155	_	_		161		_	_	_	_	181	_	196	212	46
152	162		_	169	161	162	165	151		177	_	_	_	47
164	173	177	183		-		_		_	189		_	_	48
162	171	208	_	_	190	-	_	_	_ !	_	_	_		49

0:N	Beobachtungs- stationen		Avens			Iordeu vulgar	
	stationen	S.	Ä.	E.	S.	Ã.	E.
2	Turku – Åbo	_			Ī_	1	
3	Sauvo	1118	178	216	121	175	236
4	Finby	105	174	218	122	168	215
6	Nurmijärvi	100	11.4	210	122	100	21.)
8	Borgå W. — Porvoo W	109	176	227	127	175	229
9	Uusikirkko	126	_	221	121	110	220
10	Antrea	112	174	224	122	182	225
11	Pori — Björneborg	112	178	232	122	183	216
12	Vammala	104	173	227	127	100	249
14	Karkku	117	177	234	137	178	246
17	Tampere — Tammerfors	108	-	210	101	110	229
18	Hausjärvi	1100	174	232	127	174	247
19	Hattula	117	178	234	131	178	231
20	Luopionen	118	110		131		201
23	Heinola	111	186	229	101	182	227
24	Mikkeli — S:t Michel	115		222	122	102	220
25	Taipalsaari	129			-		220
26	Sortavala	120			_		
27	Pälkjärvi	124	185	224	135	182	213
28	Lappfjärd	119	187	230	126	182	230
29	Seinäjoki	124	204	228	134	182	224
30	Saarijärvi K.	122	179	237	130	187	228
31	Saarijärvi R	108	191	229	131	190	223
32	Suonnejoki	116	101	234	131	179	220
34	Karttula	103	_	244	124	183	224
36	Pielavesi R	117	_	234	131	_	214
37	Pielavesi K	110	188	235	132	186	222
38	Iisalmi	120	185		132	168	
39	Värtsilä	117	182	241	139	178	220
40	Liperi	126	187	247	144	188	246
41	Joensuu	105	177			_	
42	Pedersöre	127	186	238	138	183	231
43	Haapajärvi	111	179	227	115	173	224
44	Oulainen	126	181	231	132	177	215
46	Oulu — Uleåborg [D.]	138		230	140	177	224
46	Oulu — Uleåborg [L.]	118	188	222	130	179	216
47	Pudasjärvi	117	193	254	126	177	247
48	Kemijärvi	132	_		133	183	227
49	Inari	160	_	265	150	_	_

und Ernte (E.).

Sola	num	Fagop	yrum	Lin usita	um tissi		Secal	e	Trit	icum	u u	
tuber	osum	escule		usita			cereal	le		vum	Mähen der Wiesen	N:0
s.	E.	-s.	E.	s.	E.	Ä.	E.	s.	E.	S.	M N	
- D.	12.	K.**	Li.	ν.	124		1.1.	₩.	11.	ν.		-
_	_	-	-		- i	141	-	_	_	_	-	2
129	263	139	-	-	242	134	202	231	213	235	192	3
136	257	-	_	-	-	133	199	229	213	232	180	4
_			-			_	197	_		-	_	6
137	249	·	_	129	230	126	199	231	218	229	182	8
_	_	-		_	_	-		_	_	_	-	9
147	262	_		139	214	141	201	230	_		185	10
140	263			_	217	140	211	232			182	11
139	266		_	133	257	139	206	227	221	221	180	12
140	269	-		133	248	139	199	227	214	224	185	14
-	250	-	_	_	_	133	201	229		-	177	17
130				132	237		206	232	_		185	18
143	265			-	-	141	203	231	217	230	185	19
129	263	-			-	-	206		_	_	187	20
137	255		_	-	_	135	196	230	_	_	183	23
137	262	— ·	_		220	135	201	222		_	178	24
130	—	-	_	140	_	136	_	_	_		l —	25
		-	-		_	135		_		_		26
143	253	_		140	220	149	207	222	_	_	182	27
127		_		134		138	211	232	_	235	182	28
140	262	-	_	13 5	222	140	207	228	_	_	192	29
144	256	l —		142	237	144	205	224	228		189	30
134	258	-		134	229	141	206	222		-	188	31
140	250	_	_	138	231	142	206	227			185	32
153	262			_		145	207	222			186	34
-	251		_	_	_	141	210	222		_	l —	36
145	251	142	248	155	247	145	214	225	_	_	185	37
138		I —		_		139	_	_	-	_	184	38
140	262	_		_		142	209	222	_	_	185	39
137	268	138	248	144	229	142	206	223	249	132	185	40
_	267					141	-	l —	_		178	41
139	263			145	232	146	217	230	233	237	189	42
138	300	_		159	_	139	206	225			192	43
144	258	l –	_	151	239	145	213	223	_	_	183	44
140	235			_		152	230	236	l —	_	_	46
140	251	_	_		_	148	215	221	_		185	46
139	250	_	_	_		147	247		_		185	47
133	255	_		_		_			_	_	192	48
139	253	_	_	 _	_	_	-	_	_		196	49

Andere Beobachtungen.

1921

- Achillea ptarmica. b. Nurmijärvi 208.
- Aconitum lycoctonum. b. Nurmijärvi 185.
- Adoxa moschatellina. b. Nurmijärvi 130 (cult.).
- Aira cæspitosa. b. Karkku 165. Ajuga pyramidalis. b. Turku 136.
- Ajuga reptans. b. Nurmijärvi 147 (cult.).
- Alchemilla alpina. b. Nurmijärvi 139 (cult.).
- Alchemilla vulgaris. b. Nurmijärvi 139, Iisalmi 142, Oulu [D.] 137.
- Alisma plantago. b. Karkku 173, Tampere 171, Suonnejoki 175. — f. Karkku 248.
- Alnus incana. LV. Tampere 248.
- Alopecurus pratensis. b. Turku 131 (auf günstigem Platze), Iisalmi 143.
- Anchusa officinalis. b. Nurmijärvi 159 (cult.).
- Andromeda calyculata. b. Heinola 113, Suonnejoki 145, Karttula 115, Iisalmi 120, Joensuu 117, Oulu [D.] 123.
- Andromeda polifolia. b. Nurmijärvi 130, Karkku 134, Tampere 132, Suonnejoki 135, Iisalmi 136, Oulainen 149, Oulu [D.] 148.
- Anemone ranunculoides. b. Nurmijärvi 118 (cult.).

- Anemone silvestris. **b.** Nurmijärvi 139 (cult.).
- Antennaria dioica. b. Nurmijärvi 134, Suonnejoki 132.
- Anthemis arvensis. b. Nurmijärvi 153.
- Anthemis tinctoria. b. Nurmijärvi 166.
- Anthoxanthum odoratum. b. Turku 135, Nurmijärvi 140, Iisalmi 144.
- Anthriscus silvestris. b. Turku 135, Nurmijärvi 141, Suonnejoki 144.
- Anthyllis vulneraria. b. Nurmijärvi 171 (cult.).
- Aquilegia vulgaris. **b.** Turku 142, Nurmijärvi 137 (cult.).
- Arabis alpina. b. Nurmijärvi 107 (cult.).
- Arabis suecica. b. Pori 121, Suonnejoki 124, Iisalmi 138.
- Suonnejoki 124, Iisalmi 138 Arabis thaliana. **b.** Pori 119.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Nurmijärvi 127, Karkku 122, Hausjärvi 128, Heinola 119, Suonnejoki 124, Oulu [D.] 134. f. Karkku 214.
- Artemisia sp. b. Liperi 138.
- Aster tripolium. **b.** Nurmijärvi 185 (cult.).
- Barbarea vulgaris. b. Turku 125, Nurmijärvi 130, Iisalmi 139.
- Bellis perennis. b. Suonnejoki 121, Oulu [D.] 122.
- Berberis Aquifolium. b. Tampere 133. f. Tampere 244.

- Berberis vulgaris. b. Turku 145, Karkku 146, Tampere 141, Heinola 144. — f. Karkku 248.
- Betula nana. b. Karkku 118, Heinola 127, Suonnejoki 138.
- Betula odorata. b. Tampere 116, Suonnejoki 122, Iisalmi 116, Värtsilä 130.
- Betula verrucosa. **BO.** Suonnejeki 122. — **b.** Tampere 115, Heinola 123, Suonnejoki 118, Iisalmi 118.
- Calla palustris. **b.** Suonnejoki 156.
- Campanula barbata. b. Nurmijärvi 155 (cult.).
- Campanula carpatica. b. Nurmijärvi 169 (cult.).
- Campanula glomerata. b. Nurmijärvi 178.
- Campanula patula. b. Nurmijärvi 154.
- Campanula persicifolia. b. Nurmijärvi 166, Karkku 163, Tampere 168, Heinola 176. f. Karkku 217.
- Campanula trachelium. b. Nurmijärvi 168 (cult.).
- Cannabis sativa. **b.** Karttula 153. **E.** Liperi 230.
- Capsella bursa pastoris. b. Pori 114, Oulu [D.] 126.
- Caragana arborescens. b. Turku 134, Tampere 139, Karttula 140.
- Cardamine pratensis. b. Nurmijärvi 156, Borgå 136, Karkku 142, Tampere 141, Heinola 139, Suonnejoki 139.
- Carex digitata. b. Turku 121. Carex ericetorum. b. Suonnejoki 117.

- Carex Oederi. b. Pori 117.
- Carum carvi. b. Nurmijärvi 146, Karttula 165, Iisalmi 158.
- Centaurea cyanus. b. Nurmijärvi 153, Karkku 155, Tampere 152, Heinola 154, Taipalsaari 155, Lappfjärd 157, Suonnejoki 155, Oulainen 171 Oulu [D.] 176.
- Centaurea jacea. **b.** Nurmijärvi 196.
- Centaurea phrygia. b. Nurmijärvi 196.
- Cerastium triviale. b. Pori 119. Chelidonium majus. b. Turku 140, Nurmijärvi 141, Borgå 137.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Nurmijärvi 105, Borgå 112, Tampere 99.
- Cirsium heterophyllum. b. Karkku 168, Heinola 186, Suonnejoki 165, Värtsilä 179, Oulainen 169. — f. Karkku 209.
- Colchicum. b. Karkku 294, Tampere 224.
- Convallaria polygonatum. b. Nurmijärvi 136.
- Cornus sanguinea. b. Turku 147, Karttula 149.
- Corydalis nobilis. b. Turku 119, Nurmijärvi 123 (cult.), Pori 115, Tampere 114.
- Corydalis solida. **b.** Turku 114, Nurmijärvi 114 (cult.), Borgå 100, Sortavala 107.
- Cratægus coccinea. **b.** Turku 137, Karkku 134, Tampere
 - 142, Heinola 140, Suonnejoki 148, Värtsilä 148, Oulainen 122, Oulu [D.] 160.
- Cratægus oxyacantha. b. Turku 143.

- Crocus vernus. b. Nurmijärvi 100 (cult.), Karkku 101, Tampere 100.
- Cynoglossum officinale. b. Nurmijärvi 150 (cult.).
- Dactylis glomerata. b. Turku 157.
- Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 100, Borgå 103, Karkku 107, Tampere 100, Luopioinen 101, Heinola 100, Oulu [D.] 124.
- Dianthus barbatus. b. Nurmijärvi 172 (cult.).
- Dianthus deltoides. b. Nurmijärvi 16), Karkku 166, Heinola 186, Värtsilä 199. f. Karkku 216.
- Dicentra spectabilis. b. Nurmijärvi 147 (cult.).
- Digitalis purpurea. b. Nurmijärvi 171 (cult.).
- Draba verna. **b.** Turku 110, Borgå 107, Pori 108.
- Dracocephalus Ruyschiana. b. Nurmijärvi 155 (cult.).
- Dryas octopetala. b. Nurmijärvi 133 (cult.).
- Echium vulgare. b. Nurmijärvi 169 (cult.).
- Elæagnus argentea. **b.** Karttula 149.
- Empetrum nigrum. **b.** Suonnejoki 117, Oulu [D.] 128.
- Epilobium angustifolium. b.
 Karkku 172, Tampere 173,
 Heinola 171, Värtsilä 171,
 Oulainen 186. f. Karkku
 212.
- Equisetum arvense. b. Hausjärvi 115.
- Equisetum pratense. b. Iisalmi 116.

- Equisetum silvaticum. b. Luopioinen 116.
- Eriophorum angustifolium. b. Nurmijärvi 121.
- Eriophorum vaginatum. b. Nurmijärvi 121, Heinola 111, Suonnejoki 109, Karttula 100, Iisalmi 125, Oulainen 144. f. Suonnejoki 137, Iisalmi 140.
- Erysimum alliaria. **b.**Turku 137. Erythronium dens canis. **b.** Tampere 113.
- Euphorbia esula. **b.** Suonnejoki 141.
- Fragaria elatior. f.Tampere 166. Fraxinus excelsior. b. Karkku steril, Heinola 132.
- Fritillaria meleagris. b. Nurmijärvi 131.
- Gagea minima. b. Turku 116, Borgå 110, Hausjärvi 111, Mikkeli 108, Sortavala 111, Oulu [D.] 136.
- Galanthus nivalis. b. Nurmijärvi 99 (cult.), Mikkeli 110. Gentiana campestris. b. Nurmijärvi 189.
- Gentiana sp. b. Nurmijärvi 123. Geranium Robertianum. b. Nurmijärvi 155.
- Geranium silvaticum. b. Turku 135, Nurmijärvi 146, Karkku 136, Tampere 142, Heinola 136, Taipalsaari 153, Lappfjärd 155, Suonnejoki 141, Iisalmi 139, Värtsilä 159, Oulainen 152, Oulu [D.] 154. — f. Karkku 187.
- Geum rivale. b. Nurmijärvi 139, Tampere 139, Lappfjärd 146, Suonnejoki 136, Iisalmi 137.
- Glechoma hederacea. **b.** Nurmijärvi 132 (im Garten).

Goodyerarepens.Nurmijärvi 191. Helleborus niger. b. Nurmijärvi 110.

Hesperis matronalis. b. Nurmijärvi 159 (cult.).

Hierochloa borealis. **b.** Lappfjärd 151, Suonnejoki 132, Iisalmi 131.

Hypericum quadrangulum. b. Nurmijärvi 187.

Hypochæris maculata. b. Nurmijärvi 158.

Inula salicina. **b.** Nurmijärvi 181 (cult.).

Iris pumila. b. Nurmijärvi 133 (cult.).

Juniperus communis. b. Borgå 138, Karkku 138, Tampere 137, Heinola 136, Suonnejoki 141, Karttula 149, Iisalmi 143. — f. Karkku 216.

Lamium album. **b.** Turku 131. Lamium purpureum. **b.** Hausjärvi 113.

Larix sibirica. **b.** Finby 112, Karkku 125, Tampere 115, Heinola 126, Oulu [D.] 130.

Lathyrus pratensis. b. Nurmijärvi 153, Saarijärvi K. 144. Lathyrus silvestris. b. Nurmi-

järvi 168 (cult.).

Leucojum vernum. b. Nurmijärvi 99 (cult.).

Lilium bulbiferum. b. Turku 158, Nurmijärvi 155, Karkku 165, Tampere 155, Heinola 168, Suonnejoki 162, Värtsilä 161.

Linaria vulgaris. b. Nurmijärvi 185.

Listera cordata. b. Turku 135. Lobelia Dortmanna. b. Nurmijärvi 175, Karttula 183.

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 8.

Lonicera Tatarica. b. Turku 137, Karkku 143, Tampere 140, Heinola 140, Suonnejoki 144, Värtsilä 151, Oulainen 157, Oulu [D.] 150. — f. Karkku 194, Suonnejoki 201, Värtsilä 213.

Lonicera xylosteum. b. Nurmijärvi 138, Karkku 138, Tampere 137, Heinola 133, Suonnejoki 137. — f. Karkku 196, Suonnejoki 196.

Lotus corniculatus. b. Nurmijärvi 147 (cult.).

Luzula pilosa. b. Turku 114, Nurmijärvi 114, Borgå 112, Karkku 112, Luopioinen 107, Heinola 112, Suonnejoki 114, Iisalmi 128. — f. Karkku 153.

Lychnis calcedonica. **b.** Nurmijärvi 166 (cult).

Lychnis flos cuculi. **b.** Nurmijärvi 159.

Lychnis viscaria. b. Turku 136, Nurmijärvi 153, Karkku 147, Tampere 150, Heinola 144, Taipalsaari 143. — f. Karkku 185.

Lysimachia nummularia. b. Nurmijärvi 169 (cult.).

Lysimachia thyrsiflora. **b.** Nurmijärvi 169.

Lysimachia vulgaris. b. Nurmijärvi 184.

Lythrum salicaria. b. Nurmijärvi 185.

Majanthemum bifolium. b. Nurmijärvi 146, Karkku 143, Tampere 145, Heinola 140, Saarijärvi K. 140, Suonnejoki 146, Iisalmi 144, Värtsilä 152, Oulainen 166, Oulu [D.] 155.

Matricaria discoidea. b. Nurmijärvi 155.

Melampyrum nemorosum. b Nurmijärvi 171 (cult.).

Melandrium rubrum. b. Nurmijärvi 132 (im Garten).

Melica nutans. b. Lappfjärd 151. Mimulus luteus. b. Nurmijärvi 171 (cult.).

Mulgedium sibiricum. b. Nurmijärvi 166 (cult.).

Myosotis silvatica. b. Turku 135.
Nardus stricta. b. Iisalmi 155.
Nymphæa alba. b. Finby 154,
Karkku 169 (var. candida),
Tampere 171, Heinola 176,
Taipalsaari 161, Suonnejoki
164, Iisalmi 164, Värtsilä 181,
Liperi 163.

Oenothera biennis. b. Nurmijärvi 181 (cult.).

Orchis maculata. b. Nurmijärvi 158, Karkku 179, Heinola 153, Lappfjärd 168, Suonnejoki 156.

Orobus tuberosus. b. Turku 135.
Orobus vernus. b. Turku 121,
Nurmijärvi 125, Karkku 121,
Tampere 133, Heinola 128,
Värtsilä 134. — f. Karkku
178.

Oxalis acetosella. b. Turku 135, Nurmijärvi 121, Pori 12), Karkku 121, Tampere 116, Heinola 127, Taipalsaari 138, Suonnejoki 126, Karttula 129, Iisalmi 130, Värtsilä 128, Oulu [D.] 142.

Oxycoccus palustris. b. Nurmijärvi 149, Karkku 151, Heinola 145, Suonnejoki 150. Papaver radicatum. b. Nurmijärvi 138 (cult.).

Papaver somniferum. b. Heinola 169.

Paris quadrifolia. **b.** Turku 135. Parnassia palustris. **b.** Värtsilä 173.

Pedicularis palustris. **b.** Karkku 155, Heinola 146, Lappfjärd 150, Värtsilä 157.

Petasites officinalis. b. Nurmijärvi 130 (cult.).

Philadelphus coronarius. b. Karkku 166, Tampere 163, Heinola 168, Suonnejoki 189.

Phleum pratense. b. Iisalmi 138, Liperi 186.

Phlox subulata. b. Nurmijärvi 133 (cult.).

Phlox verna. b. Tampere 283 (zum zweiten Male).

Phragmites vulgaris. b. Karkku 226.

Pimpinella saxifraga. b. Karkku 177, Iisalmi 159, Oulainen 175. — f. Karkku 239.

Pirus communis. b. Borgå 128, Karkku 136, Tampere 130, Heinola 135.

Pisum arvense. b. Karkku 173, Heinola 168, Värtsilä 176.

Pisum sp. b. Liperi 191.

Plantago lanceolata. b. Nurmijärvi 140.

Plantago media. **b.** Nurmijärvi 148.

Poa annua. b. Turku 135.

Polemonium cæruleum. b. Nurmijärvi 147 (cult.).

Polygala vulgaris. **b.** Nurmijärvi 141 (cult.).

Polygonum viviparum. b. Nurmijärvi 154.

- Populus balsamifera. b. Saarijärvi K. 121.
- Populus canadensis. LV. Tampere 248.
- Potamogeton natans. b. Karkku 176, Tampere 171, Suonnejoki 162.
- Potentilla anserina. **b.** Nurmijärvi 155, Heinola 142.
- Potentilla tormentilla. b. Borgå 136, Tampere 146, Suonnejoki 138, Iisalmi 156.
- Potentilla verna. **b.** Nurmijärvi 133.
- Primula auricula. b. Suonnejoki 125.
- Primula farinosa. **b.** Nurmijärvi 134 (cult.).
- Primula officinalis. b. Turku 121, Nurmijärvi 112 (cult.), Borgå 125, Karkku 128, Tampere 114 (zum zweiten Male 278), Suonnejoki 132 (cult. seit 23. Jahren), Liperi 117. — f. Karkku 210.
- Prunella vulgaris. b. Nurmijärvi 174.
- Prunus domestica. b. Borgå 128, Karkku 132, Heinola 134.
- Prunus padus. **BO.** Saarijärvi K. 119, Pudasjärvi 124. — **LV.** Karttula 263.
- Pulmonaria officinalis. b. Turku 114, Turku 121 (fast ausgeblüht), Nurmijärvi 106, Luopioinen 104.
- Pulsatilla patens. b. Nurmijärvi 114 (cult.).
- Pulsatilla vernalis. b. Nurmijärvi 114 (cult.), Mikkeli 105.
 Pulsatilla vulgaris. b. Nurmijärvi 115 (cult.).
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 8.

- Pyrola minor. b. Karkku 171, Suonnejoki 165, Iisalmi 158, Värtsilä 172.
- Pyrola rotundifolia. b. Karkku 160, Heinola 150, Suonnejoki 157, Iisalmi 159, Värtsilä 171.
- Pyrola secunda. b. Iisalmi 158. Pyrola uniflora. b. Heinola 150, Lappfjärd 168, Suonnejoki 150, Värtsilä 176.
- Quercus pedunculata. b. Heinola 133.
- Ranunculus acris. b. Pori 127, Karkku 134, Tampere 134, Heinola 139, Taipalsaari 130, Suonnejoki 138, Iisalmi 130, Oulu [D.] 146. — f. Karkku 197.
- Ranunculus amplexicaulis. b. Nurmijärvi 129 (cult.).
- Ranunculus auricomus. b. Pori 119, Karkku 127, Tampere 133, Heinola 128, Taipalsaari 132, Suonnejoki 135, Iisalmi 133. — f. Karkku 165, Oulainen 166.
- Ranunculus cassubicus. b. Nurmijärvi 130.
- Ranunculus ficaria. b. Nurmijärvi 127 (cult.), Borgå 112, Tampere 114.
- Rhamnus frangula. b. Karkku 149, Tampere 162, Heinola 146, Suonnejoki 157. — f. Karkku 227.
- Rhinanthus minor. b. Nurmijärvi 172.
- Ribes alpinum. b. Turku 117, Nurmijärvi 121, Karkku 122, Tampere 12), Heinola 134. f. Karkku 205.
- Ribes aureum. b. Tampere 126.

Ribes grossularia. b. Turku 114 (nur eine Blüte), Nurmijärvi 127 (cult.), Borgå 120, Pori 117, Karkku 123, Tampere 118, Hausjärvi 125, Luopioinen 118, Heinola 123, Taipalsaari 130, Iisalmi 138, Värtsilä 138. — f. Karkku 201, Karttula 216, Värtsilä (Mehltau).

Ribes nigrum. b. Nurmijärvi 127
(cult.), Karkku 130, Tampere
133, Hausjärvi 135, Luopioinen 129 (cult.), Heinola 124,
Taipalsaari 132, Suonnejoki
135 (cult.), Iisalmi 136, Värtsilä 128, Oulu [D.] 136. — f.
Karkku 186, Suonnejoki 197,
Värtsilä 199, Oulainen 204.
Rosa cinnamomea. b. Suonnejoki 159.

Rosa pimpinellifolia. **b.**Tampere 149 (237 zum zweiten Male).

Rosa spp. b. Luopioinen 150, Haapajärvi 275 (zum zweiten Male).

Rubus arcticus. f. Borgå 172, Karkku 176, Värtsilä 189, Liperi 185, Oulainen 188.

Rubus saxatilis. b. Nurmijärvi
149, Karkku 138, Heinola
142, Lappfjärd 155, Suonnejoki 142. — f. Karkku 196.
Rumex acetosa. b. Nurmijärvi

149, Iisalmi 138.

Rumex acetosella. b. Nurmijärvi 148, Heinola 142, Iisalmi 139.

Salix pentandra. b. Karkku 134, Heinola 132, Oulainen 146, Oulu [D.] 142. — f. Karkku 266, Heinola 240, Oulainen 163.

Sambucus racemosa. b. Turku

139, Karkku 129, Tampere 132, Heinola 131, Taipalsaari 130, Suonnejoki 135, Karttula 149, Iisalmi 135, Värtsilä 134, Oulainen 154, Oulu [D.] 149. — f. Karkku 195, Värtsilä 198.

Saxifraga nivalis. **b.** Nurmijärvi 130 (cult.).

Saxifraga oppositifolia. b. Nurmijärvi 105 (cult.).

Scilla sibirica. **b.** Nurmijärvi 112 (cult.), Mikkeli 105.

Scirpus silvaticus. **b.** Nurmijärvi 158.

Scorzonera humilis. b. Nurmijärvi 149.

Sedum acre. b. Karkku 158, Tampere 156, Heinola 169.

Senecio vulgaris. b. Turku 135. Solanum dulcamara. b. Nurmijärvi 156, Karkku 179. — f. Karkku 225.

Solanum tuberosum. b. Liperi 191.

Solidago virgaurea. b. Nurmijärvi 166, Karkku 187, Tampere 189, Heinola 187. — f. Karkku 233.

Sorbus aucuparia. **BO.** Tampere 114, Saarijärvi K. 120. — **LV.** Nurmijärvi 267.

Sorbus Fennica. b. Turku 140. Spiræa Aruncus. b. Tampere 168.

Stachys betonica. **b.** Nurmijärvi 181 (cult.).

Stachys silvaticus. b. Nurmijärvi 181 (cult.).

Stellaria graminea. b. Iisalmi 143.

Stellaria media. b. Turku 121, Luopioinen 113, Iisalmi 149

Succisa pratensis. b. Karkku 2)8. — f. Karkku 241.

Symphoricarpus racemosus. b. Karkku 167. — f. Karkku 244.

Symphytum officinale. b. Nurmijärvi 155 (cult.).

Syringa Josikæa. b. Turku 149, Tampere 145, (248 zum zweiten Male), Jisalmi 142.

Tanacetum vulgare. b. Nurmijärvi 207; Pirkkala 188, Tampere 191, Värtsilä 189.

Taraxacum officinale. b. Turku 119, Finby 119, Nurmijärvi 128, Borgå 121, Karkku 125, Tampere 113 (zum zweiten Male 285), Heinola 122, Mikkeli 121,Taipalsaari 127, Lappfjärd 125, Saarijärvi K. 123, Suonnejoki 128, Karttula 139, Iisalmi 132, Värtsilä 129, Haapajärvi 278 (zum zweiten Male), Oulu [D.] 130. — f. Karkku 142, Suonnejoki 145, Iisalmi 134, Värtsilä 148, Oulainen 152.

Thlaspi alpestre. b. Nurmijärvi 114 (cult.).

Thlaspi arvense. b. Luopioinen 98, Oulu [D.] 143.

Thymus serpyllum. **b.** Nurmijärvi 172, Suonnejoki 177.

Tilia vulgaris. B0. Tampere 129.

— b. Karkku 194, Tampere 183, Heinola 186, Suonnejoki 190. — LV. Tampere 252.

Tragopogon pratensis. b. Nurmijärvi 147 (im Garten).

Trichera arvensis. b. Pirkkala 228 (reichl.), Suonnejoki 157, Värtsilä 172.

Trifolium pratense. b. Karkku 154, Tampere 152, Heinola 149, Taipalsaari 153, Suonnejoki 152, Iisalmi 153, Värtsilä 164, Oulainen 157, Oulu [D.] 165. — f. Karkku 214.

Trifolium repens. b. Karkku 149, Tampere 156, Heinola 149, Suonnejoki 155, Värtsilä 167, Oulainen 165, Oulu [D.] 157.

Trifolium sp. b. Liperi 191. Triticum sativum. Ä. Finby 161, Liperi 186.

Tussilago farfara (auf günstigem Platze). b. Karkku 86, Hausjärvi 75, Suonnejoki 106. — f. Karkku 131, Heinola 128, Suonnejoki 135.

Ulmus effusa. b. Hausjärvi 118. Ulmus montana. b. Turku 114, Pori 109, Karkku 116, Tampere 113, Heinola 113, Oulu [D.] 130. — f. Karkku 173. — LV. Tampere 248.

Vaccinium uliginosum. b. Karkku 151, Heinola 140, Suonnejoki 140, Iisalmi 142. — f. Karkku 199, Oulainen 195.

Valeriana officinalis. b. Nurmijärvi 156.

Verbascum nigrum. b. Nurmijärvi 172 (cult.).

Verbascum thapsus. b. Karkku 168, Heinola 182, Värtsilä 179. — f. Karkku 230.

Veronica chamædrys. **b.** Turku 135.

Vicia cracca. b. Nurmijärvi 154. Vicia sepium. b. Turku 146.

Vicia silvatica. **b.** Nurmijärvi 154.

Viola calcarata. **b.** Nurmijärvi 115 (cult.).

Viola canina. **b.** Nurmijärvi | 120, Tampere 118, Iisalmi | 134.

Viola collina. b. Nurmijärvi 118 (cult.).

Viola mirabilis. b. Turku 121, Nurmijärvi 120.

Viola palustris. **b.** Turku 135, Suonnejoki 123, Iisalmi 135, Oulu [D.] 131. Viola Riviniana. b. Turku121, Borgå 118, Saarijärvi K. 117.
Viola rupestris. b. Suonnejoki
117.

Viola tricolor. **b.** Turku 121. Oulu [D.] 136.

Violo tricolor arvensis. b. Pori 88, Sucnnejoki 125.

Viola uliginosa. **b.** Nurmijärvi 119 (cult.).

N:0	Beobachtungs- stationen.	Betula	Acer	Aesculus hippocast.	Quereus peduneulata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
2	Turku — Åbo	139		140	_	_	_		
3	Sauvo	137	144	_	146	145	147	174	185
4	Finby	140	147	_	151	_	148	178	187
6	Nurmijärvi	137	152	_	_	152	148	185	187
8	Borgå W. — Porvoo W	139			144	148	152	181	183
10	Antrea	139	145		155		146	183	189
13	Tyrvää	142	155			_	159	204	206
14	Karkku	142	149	147	157	149	148	182	190
15	Suoniemi	130		_				183	_
17	Tampere — Tammerfors	140	144	145	146	_	148	197	199
18	Hausjärvi	150	148	_	156	_	155	183	190
19	Hattula	137	147	_	150	_	151	186	189
23	Heinola	136	144	_	146	_	146	_	_
24	Mikkeli — S:t Michel	140	147	_	158	_	148	182	191
27	Pälkjärvi	146		_		-	155	194	199
28	Lappfjärd	143	150	_	_			191	193
29	Seinäjoki	136		-	153	_	153	185	196
30	Saarijärvi K	142	147		155	155	150	194	202
31	Saarijärvi R	141	_	~~	152	_	_	191	193
32	Suonnejoki	140		_	_	_	_ '	185	195
34	Karttula	_	_	_	_		_	191	209
36	Pielavesi R	141	_	_	_		-	_	_
37	Pielavesi K	159		-	-	_	164	196	197
39	Värtsilä	142	143		148	_	152	187	200
40	Liperi	145	154	_		154	157	191	215
41	Joensuu	143	148		_	158	153	_	_
42	Pedersöre	143	-	_	_	_	157	195	203
43	Haapajärvi	141	-			_	155	193	197
44	Oulainen	— .	-	-	-	-	_	201	207
45	Kajaani	159	195	-	-	-	166		-
46	Oulu — Uleáborg [L.]	140	159	-	-	-	159		200
47	Pudasjärvi	142	-	-	-		148	201	197
48	Kemijärvi	151	_		-		155	_	201
49	Inari	140	-	_	_		147	_	-

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus	Ribes rubrum	Rubus idæus	Lonicera tatarica	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quercus pedunculata	N:0
						1								
-	-	-		-	210	_		-	200	-		-		2
-	205 202	205	_	224	218	232	_	269 290	288	200	_	283	299	3
188	202	201 206	_	226 224	_	-	_	290 263	287 274	298	_	287		4
207	215			215	228	050		256	253	_	258	262	263	6
210	210	208		230	255	253	_	200			285	293	205	8
210	210	206		238	499			_	288 268	_	400	495	_	10
_	208	209	209	226	223	262	905	282		274	285	282	302	13
_	200	209	209	220	225	202	295	202	276	214	400	404	504	14 15
	205	214		227	236	232		268	266	287	270	275	298	17
201	203	211	211	227	250	454	_	200	267	201	210	267	290	18
201	204	211	211	221			_		290	_		201		19
_	211	209	205	232		_	-	291	288	_		284		23
189	206	209	203	227		253	_	288	283	_	293	289	289	$\frac{25}{24}$
201	198	205		236	238	239	_	400	255		403	263	209	27
194	217	203		230	430	433	_	290	290	_	298	294	_	28
194	213	216		237		_		290	490		290	294		29
202	213	226		244	249	256	_		257	_	_	262	266	30
197		219		242	249	250	_	401	201	-	_	202	200	31
196	_	217		242	230	258		_			_	288		32
150	235	214	_		230	250	_	-		_		286		34
	200								_		_	200		36
201	218	213	_	253	251	252	_	293	293				_	37
201	212	210	222	240	232	247		268	259		_	272	286	39
206	204	211		242	244	248		200	200					40
-	217	216		227		240	_	286	288	_				41
197	220	224		244	222	253			274			276		42
197	214	219	_			274			283			_		43
199	214	224	_	240	230	240	_	_	271			283		44
		221		229	_	_	_							45
195	211	217		241	241	244		_			297		_	46
185	186	211		224	225		_	_	259	_		259	_	47
196		211	_	243			_		268			268	_	48
					_			_			_	_	_	49
									,				į.	

1922

N:o	Beobachtungs- stationen	Almus	Corylus	Alnus	Anemone	Tussilago farfara	Anemone	Populus tremula	Salix
1	Mariehamn	_	127	127	_	_	127	_	126
2	Turku — Åbo		119	120	115	113	120	127	_
3	Sauvo	120	144	-	114	120	124	123	139
4	Finby	113	_	114	102	118	119	127	118
6	Nurmijärvi	112	_	118	118	109	126	134	126
8	Borgå W Porvoo W	110	135	128	106	140	125	150	149
10	Antrea	113		-	129	124	125	-	125
11	Pori — Björneborg	108	_	-	114	117	127	126	127
12	Vammala	116	_	119	119	120	132	_	_
13	Tyrvää	113		113	135	-	136	135	_
14	Karkku	111	117	118	111	114	127	131	127
15	Suoniemi	113	_	_	113	137	133	138	-
17	Tampere — Tammerfors	112	_	-	109	120	-	123	124
18	Hausjärvi	113	_	134	113	119	124	132	125
19	Hattula	112		_	117	114	126	123	126
23	Heinola	111	125	116	110	117		123	124
24	Mikkeli — S:t Michel	105	_	-	112	_	-	124	126
27	Pälkjärvi	123	_	-		136	127	146	126
28	Lappfjärd	114	_	-	125	_	152	136	136
29	Seinäjoki	111	_	113	_	121	-	135	136
30	Saarijärvi K	115	_	120	130	134	138	132	132
31	Saarijärvi R	113	-	_	-	138	- 1	138	133
32	Suonnejoki	112		121	134	125	_	130	134
33	Suonnejoki V	110	_	121	-	118	- 1	130	134
34	Karttula	117	-	-	<u> </u>	134	- 1		-
36	Pielavesi R	-		-		-	-	-	
37	Pielavesi K	123	-	_	135	-	140		144
39	Värtsilä	115		-	-	124	-	140	128
40	Liperi	130	-	132	141	143	146	146	145
41	Joensuu	113	-	-	_	128	_	121	-
42	Pedersöre	116	-	-	- 1	-		128	130
43	Haapajärvi	116	-		!	-	-	129	140
44	Oulainen			-	_	_	- ,	-	-
45	Kajaani	118	-	-		-	-	132	-
46	Oulu — Uleåborg [L.]	121	-		_	140	-	141	140
47	Pudasjärvi	144	-	141	157	159	158	159	157
48	Kemijärvi	-	-	-	-	-	-	147	-
49	Inari	_	_	-		_	— i	164	-

offen.

		1	1				UD.				1	1		
2.50		22	des	ا ا	ಹ	m 02	, oru	50		an an	8 8	hes	ria	
Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platanoides	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus arcticus	Rubus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	enyanthe trifoliata	onvallar majalis	N:0
Cal alu	Bet	yrt	Actar	Bil ub	rag	Ru	Ru	ba(Pi Xc	Pru	arc	ifo	nva naj	Z
م	, ,	\mathbb{Z}	pla	ī	F	_ ಜ	Rubus chamæmorus	ш.		H 0	z a	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	
	1	<u> </u>							l .	<u> </u>	1			
	_	142	141	-			151	157	-	154	_	—	157	1
	141		141			_		148		148		_	158	2
138	136	143	143	144	145	149		153	154	152	136		166	3
121	141	139	141	144	138	_		149		149			156	4
127	138	142	144	146	148	150	150	149	150	_	146	154	154	6
140	135	139	143	143	144	150	148	152	150	153	150	-	147	8
129	142	143	142	144	147	162	_	146	_	_	_	_	161	10
131	140		141	_		149	_	-	_	_		_		11
139	144	149	153	153	154	_	_	158	159	157	155	-	161	12
-	142	<u> </u>	139		154			153	_	_	_		—	13
138	142	143	143	147	145	159	_	149	153	155	147	—	15 8	14
140	139	140	142	145	145	_	_	149	-	_	_		154	15
139	139	142	140	143	144	_		147		148	_	_	158	17
137	142	141	144	144	148	150	_	146		156	156	-	169	18
137	137	142	141	144	141	_		148	149	155			157	19
138	139	140	140	143	144	-	_	145	145	149	148	150	153	23
136	142	142	142	144	158		_	148		156	149		159	24
148	154	141		144	148	156	157	151		156	161		169	27
142	143	144	148	150	144		159	161	_	164		165	162	28
140	140	143		147	150	149	145	154		154		159	161	29
141	144	144	146	146	147	150	159	157	160	160	-	160	163	30
141	137	144	150	150	152	152	152	155	159	166		160	161	31
136	139	144	-	148	144	146	153	153	157	161	-	159	163	32
136		142	-		145	- 1	153	153	157	_	- 1	_	_	33
127	-	127		154	163	163	- 1	158	-		— i	-	_	34
143	-	145	-		166	-		157	-	-		-		36
147		152	-	150	161	165	163	160	-	-	167	_	169	37
142	144	146	139	146	138	145	159	151		163	153	_	166	39
-	154	142	146	145	156	149	157	153	156		-	166	167	40
140	140	144	145	145	155	161	161	150	-	_	-	_	160	41
142	146	150	-	152	151	152	157	155	-	-	_	160	163	42
141	144	154	-	152	154	152	162	155	_	-	_	_	166	43
-	-	147	_		184	-	-	157	-	_		-		44
143	142	145	148	146	158	157	157	158	_		_		150	45
140	149	153	154	_	-	157	159	159	-	_		161	163	46
159	-	167	-	16 7	179	160	155	146	-	_	187		178	47
154	-	153		-		154	167	162		-		166	_	48
	164	164		164			157	164	_		1	_		49

N.O.	Beobachtungs- stationen	Trollius	Prientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idæa	Aesculus hippocast.	Sorbus meuparia.	Pinus silvestris
			Ε ο			> -		18	20
1	Mariehamn	1	_				-	1.00	_
2	Turku — Åbo			160	159	162	153	162	100
3.	Sauvo	157		1 5 3	161	160	_	163	162
4	Finby	1.47	150	157	160	155	-	162	159
6	Nurmijärvi	147	151	155	165	153	_	162	164
8	Borgå W. — Porvoo W	144	152	160	159	161	_	164	163
10	Antrea	165	167	155	163	166	_	161	-
11	Pori — Björneborg	_	100	101	107	1.00	_	1.0=	104
12	Vammala	_	160	161	167	166	-	167	164
13	Tyrvää	_	162	160	163	163	-	163	-
14	Karkku		156	161	163	160	158	165	164
15	Suoniemi	147		155	-	149	_	162	
17	Tampere — Tammerfors	150	161	159	161	165	161	162	165
18	Hausjärvi		163	156	166	166	_	167	-
19	Hattula		159	157	163	1		162	165
23	Heinola	153	154	154	159	156	166	161	
24	Mikkeli — S:t Michel	153	155	159	161	158	_	159	161
27	Pälkjärvi	171	163	166	163	169		160	_
28	Lappfjärd		_	165	166	165	-	166	165
29	Seinäjoki		156	157	166	162	-	162	163
30	3	165		166	166	166	_	166	170
31	Saarijärvi R	153	156		167	161	-	165	168
32	Suonnejoki	158	160	163	166	165	-	164	165
33	Suonnejoki V		160		_	147	-	166	166
34	Karttula	_	166	164	167	174	_	166	_
36	Pielavesi R	_	_	_	167		-	166	-
37	Pielavesi K		160	171	168	175	_	171	173
39	Värtsilä	156	163	165	165	166	_	165	_
40	Liperi	167	161	163	168	166	-	164	165
41	Joensuu	155	160	163	168	174	_	164	164
42	Pedersöre		158	163	169	166	_	165	167
43	Haapajärvi	166	159	166	167	166	-	166	169
44	Oulainen	_	167	,	169	-	_	170	-
45	Kajaani	160	159		172	_	_	176	_
46	Oulu — Uleåborg [L.]	158	161	165	168	164	-	169	170
47	Pudasjärvi	161	185		188	182	_	175	-
48	Kemijärvi	163	166	-	-	170		169	_
49	Inari	!		-			-	164	-

offen.

$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$															
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	Ledum	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanthemum leucanthemum	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opulus	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usitatissimum	Calluna vulgaris	Tilia septentrionalis	N:0
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$				I				_	_	l					1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			_	_				_			_	203	211	211	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	163	176	169	171	163	174	171		188	_	187	_		_	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$								169	_	_		191		_	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		_								_		_		210	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		179			176			179	175			206		1	
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$			174	_		169	1	173	181			211			10
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	_			_	_			_	-	_	<u> </u>		_	_	11
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	_	181	176	_		181	-		-	_	-				12
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	_	-		-		_	_	—			-		_	_	13
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	168	176	177	188	178		179	182	176		189	209	208	209	14
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	-		-	-				184	-	_				_	
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	-			179			_	_	171					200	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	-	172	177				,-	190		—		_		—	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	_							_	—					Į.	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		1												206	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$							173		173					_	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		1					_		_	_					
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			177				_		174			207		217	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			_				_		_	_				-	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$												_			
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$														207	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$					175		177		169	197	188	203			
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$		184				176		175		_		_	203	_	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	167		179						182		_				
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	170	170	100			170	155	101	1.50	7.07	100	207	()10		
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$										191		207		1	
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		1 1								101		200			1 1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$				111		110	100	100	l	191	203	209	212		
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$				1771		170		17/			100	200	200		
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$									166		ř.	200			
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	102			110			190	l		_		205			
167 175 180 — 180 181 — 181 — 190 — 204 — 46 — 189 — — 186 171 172 187 188 — 187 — — 47 167 181 181 183 183 187 — 191 — 196 — — 48	162	, ,		182			190		110		194	400			
- 189 - - 186 171 172 187 188 - 187 - - - 47 167 181 181 183 183 187 - 191 - - 196 - - - 48											100				
167 181 181 183 183 187 — 191 — — 196 — — 48	101			_			172		188			_	204		
	167		181	183)					_					
		_				1	_		_					_	

0:N	Beobachtungs- stationen	;	A vena		Hordeum vulgare			
		s.	Ä.	E.	s.	Ā.	E.	
0.1		100	7.00	001	7.16	,	007	
3	Sauvo	132 126	183 193	231 231	149	186	235	
8	Finby	135	195	240	153	194		
10	Borgå W. — Porvoo W	138	194	240	153	194	245	
11:	Antrea	120	191	240	125	100	245	
12	Vammala	_		_	12.)	_		
13	Tyrvää	135		258	140		253	
14	Karkku	137	196	250	146	196	239	
15	Suoniemi	135		236	149	130	243	
17	Tampere — Tammerfors	135					- 40	
18	Hausjärvi		196	242	149	189	242	
19	Hattula	132	190	240	143	191	227	
23	Heinola	128	_	248	142	188	234	
24	Mikkeli — S:t Michel	128	186	232	149	184		
27	Pälkjärvi	146	177	229	149	181	224	
28	Lappfjärd	137	199	238	139	191	231	
29	Seinäjoki	135	193	249	145	191	238	
30	Saarijärvi K	138	200	242	148	191	239	
31	Saarijärvi R	139	191	248	146	189	228	
32	Suonnejoki	135	192	242	149	186	234	
33	Suonnejoki V	_	196	-	143	_		
34	Karttula	128	_	_	146	_		
36	Pielavesi R	141	_	_	_	_	-	
37	Pielavesi K	140	206	245	161	196	228	
39	Värtsilä	138	191	245	156	189	240	
40	Liperi	140	201	244	157	199	240	
41	Joensuu	135	_	-		_	227	
42	Pedersöre	138	195	242	147	191	233	
43	Haapajärvi		196	243	143	187	229	
44	Oulainen	138	194	244	145	187	226	
45	Kajaani	140		-	152		226	
46	Oulu — Uleáborg [L.]	131	194	238	150	187	224	
47	Pudasjärvi	126	187	258	136	173	224	
48	Kemijärvi		-	-	142	187	220	
49	Inari	146	- 1		140	-	_	

und Ernte (E.).

	num osum		oyrum entum	usita	um tissi- um		Secal cereal			cum vum	Mahen der Wiesen	N:0
S.	E.	S.	E.	S.	E.	Ä.	E.	s.	E.	S.		
153	-	-	-			154	217	241	231	242	191	3
150	259	_		144	230	151	215	234	229	234	187	4
144	257	 -	-	153	235	153	216	229	228	227	189	8
154	260	-		151		159	224	231			188	10
141	-			_	-	_	-		-	_	-	11
157	-				—	156	_		—	-	_	12
152	268	-	-	154	_	162	220	231	_		193	13
159	272	_		146	235	159	219	230	239	238	. 193	14
154		_	-	153	-	157	219	_	235		186	15
l —	263	_			227	156	213	_	—		183	17
149	260	_	_	149	240	161	226	230	—		193	18
150	264	—		_	_	160	219	230	237	230	185	19
142	267	-	-		_	158	209	227			193	23
153	224	_	_	_	227	153	219	219	—	-	182	24
159	254		-	160	227	167	220	230	—	_	191	27
149	_		_	_	231	165	222	232	-	_	194	28
152		-	-	163		160	222	230	_		194	29
158	265		-		_	163	226	227	_	_	194	30
158	_		_	166	227	156	221				189	31
161		166		162	230	158	226	139	l —		184	32
157	-			_	_	_	226			-	_	33
160	255			-	_	168	226	_	· —	_	192	34
-	262		_		_	166	220	_	_	_	191	36
163	258	_	_	165	232	163	222	219	_	_	191	37
157	252	_				166	223	223	l —	_	185	39
153	263	-	262	162	237	161	224	227	<u> </u>		193	40
146	_	-	_			164	219	224	l	_	_	41
149	258	-	-	154	241	162	226	235	243	228	191	42
158	261			_	_	160	227	219	_	234	187	43
152	255	_	_	157	237	165	228	226	_	_	195	44
157	-	_	_			_	227	219	_		188	45
156	249	_	_			165	223	220	_	_	185	46
144	254	_		_	_	165	233	244	_		189	47
140	255	_	_	_	_	170	237			_	198	48
139		_				_		_	-	-	_	49

Andere Beobachtungen.

1922

- Achillea ptarmica. b. Suonnejoki 184.
- Actœa spicata. b. Suonnejoki 162.
- Aegopodium podagraria. b. Suonnejoki 182.
- Aira cœspitosa. b. Karkku 184,Suonnejoki 180, Oulainen 197.f. Karkku 230.
- Alchemilla vulgaris. **b.** Turku 156, Lappfjärd 156, Saarijärvi K. 157, Suonnejoki 154, Kajaani 161.
- Alisma plantago. b. Karkku 185, Suonnejoki 186, Karttula 165. — f. Karkku 233.
- Alliaria officinalis. **b.** Turku 159.
- Alopecurus pratensis. b. Turku 159.
- Amelanchier Botryapium. b. Saarijärvi K. 156.
- Andromeda calyculata. b. Heinola 127, Suonnejoki 137, Karttula 147. f. Suonnejoki 203.
- Andromeda polifolia. b. Nurmijärvi 153, Heinola 156, Suonnejoki 165, Kajaani 154.
- Anemone ranunculoides. b. Nurmijärvi 142.
- Antennaria dioica. b. Suonnejoki 148, Kajaani 162.
- Anthemis tinctoria. b. Suonnejoki 186.
- Anthoxanthum odoratum. b. Suonnejoki 162.

- Aquilegia vulgaris. **b.** Turku 160, Nurmijärvi 167.
- Arabis suecica. b. Turku 137. Arctostaphylos uva ursi. b. Nurmijärvi 151, Heinola 142, Suonnejoki 145. — f. Karkku 269.
- Berberis vulgaris. b. Turku 164, Karkku 170, Tampere 156, Heinola 168. — f. Karkku 283.
- Betula nana. b. Suonnejoki 145. Betula odorata. b. Heinola 142, Värtsilä 144.
- Betula verrucosa. b. Karkku 142, Tampere 137, Heinola 134, Suonnejoki 139. — f. Karkku 205, Suonnejoki 213.
- Brassica rapa. **b.** Saarijärvi K.
- Bunias orientalis. b. Suonnejoki 144.
- Calla palustris. b. Lappfjärd 134, Saarijärvi K. 166, Suonnejoki 167.
- Campanula glomerata. b. Suonnejoki 182.
- Campanula patula. b. Lappfjärd 179, Saarijärvi K. 181, Suonnejoki 177.
- Campanula persicifolia. b. Nurmijärvi 191, Karkku 186.
- Campanula rapunculoides. b. Turku 194.
- Campanula rotundifolia. **b.** Turku 180, Lappfjärd 179, Saarijärvi K. 176.

- Cannabis sativa. **S.** Suonnejoki 174. **b.** Suonnejoki 211.
- Capsella bursa pastoris. b. Turku 135, Suonnejoki 161, Kajaani 147.
- Caragana arborescens. **b.** Turku 159, Saarijärvi K. 163.
- Cardamine pratensis. b. Nurmijärvi 158, Karkku 161, Heinola 157, Suonnejoki 154.
- Carex ericetorum. b. Suonnejoki 137.
- Centaurea cyanus. b. Nurmijärvi 185, Karkku 178, Tampere 178, Heinola 176, Lappfjärd 186, Saarijärvi K. 182, Suonnejoki 179, Värtsilä 185, Oulainen 187.
- Centaurea phrygia. b. Suonnejoki 198.
- Cerastium arvense. b. Turku 165. Chærophyllum silvestre. b. Suonnejoki 165.
- Chelidonium majus. b. Turku 151.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Nurmijärvi 134, Tampere 127.
- Cirsium heterophyllum. b. Nurmijärvi 185, Karkku 182, Saarijärvi K. 188, Suonnejoki 182, Värtsilä 201, Oulainen 193. f. Karkku 230, Suonnejoki 204.
- Cæloglossum viride. b. Lappfjärd 171.
- Colchicum. b. Tampere 273.
- Corallorrhiza innata. b. Lappfjärd 172.
- Cornus sanguinea. b. Turku 170, Karttula 175.
- Cornus Cuecica. b. Heinola 168. Corydalis nobilis. b. Tampere 132.
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 8.

- Corydalis solida. b. Mariehamn 120, Turku 120, Nurmijärvi 127 (cult.).
- Cratægus coccinea. b. Turku 169, Karkku 158, Tampere 163, Heinola 166, Suonnejoki 169, Värtsilä 166.
- Cratægus oxyacantha. b. Turku 165, Suonnejoki 171.
- Cratægus sp. LV. Heinola 281.
- Crocus vernus. b. Nurmijärvi 120, Karkku 117, Tampere 117.
- Dactylis glomerata. **b.** Turku 177, Suonnejoki 182.
- Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 124, Karkku 125 (cult.), Tampere 122, Heinola 119, Mikkeli 135, Joensuu 132. f. Nurmijärvi 206, Karkku 210 (cult.).
- Dianthus deltoides. b. Nurmijärvi 186, Karkku 185, Lappfjärd 179, Saarijärvi K. 182, Suonnejoki 183, Värtsilä 196. — f. Karkku 235.
- Draba verna. b. Turku 134.
- Echium vulgare. b. Nurmijärvi 184.
- Elæagnus argentea. b. Suonnejoki 171.
- Empetrum nigrum. b. Suonnejoki 136.
- Epilobium angustifolium. b. Nurmijärvi 185, Karkku 186, Heinola 181, Suonnejoki 183, Värtsilä 188. — f. Karkku 228.
- Equisetum pratense. b. Kajaani 133.
- Equisetum silvaticum. b. Kajaani 140.

Erigeron acris. **b.** Suonnejoki 168.

Eriophorum gracile. b. Kajaani 153.

Eriophorum vaginatum. b. Nurmijärvi 127, Heinola 12), Lappfjärd 137, Suonnejoki 127. — f. Suonnejoki 177.

Euphorbia esula. **b.** Suonnejoki 168.

Filago montana. **b.** Suonnejoki 199.

Fraxinus excelsior. b. Mariehamn 148 (reichl.), Turku 141, Karkku 145, Heinola 147.

Fritillaria meleagris. b. Nurmijärvi 146 (cult.).

Fumaria officinalis. b. Suonnejoki 185.

Gagea lutea. b. Mariehamn 120, Nurmijärvi 140 (cult.).

Gagea minima. b. Turku 133, Heinola 127, Mikkeli 135.

Galanthus nivalis. b. Nurmijärvi 120 (cult.), Tampere 117.

Galeopsis versicolor. b. Suonnejoki 188.

Galium mollugo. b. Turku 186, Suonnejoki 186.

Geranium silvaticum. b. Turku 162, Nurmijärvi 162, Karkku 158, Tampere 162, Heinola 158, Saarijärvi K. 166, Suonnejoki 161, Värtsilä 167, Kajaani 160. — f. Karkku 193, Suonnejoki 197.

Geum rivale. b. Turku 156, Nurmijärvi 155, Saarijärvi K. 165, Suonnejoki 160, Kajaani 160.

Geum urbanum, b. Turku 169.

Glechoma hederacea. b. Suonnejoki 168.

Gymnadenia conopsea. b. Saarijärvi K. 182, Suonnejoki 178.

Hierochloa borealis. b. Suonnejoki 148.

Hypericum quadrangulum. b. Suonnejcki 192.

Hypochæris maculata. b. Nurmijärvi 182.

Iris germanica. b. Turku 170. Juniperus communis. b. Nurmijärvi 164, Karkku 168, Heinola 165, Lappfjärd 170, Suonnejoki 169, Karttula 165.

Larix sibirica. b. Tampere 140, Heinola 134.

Lathyrus pratensis. b. Turku 173, Nurmijärvi 176, Saacijärvi K. 176, Suonnejoki 171.

Leucojum vernum. b. Nurmijärvi 118 (cult.).

Ligustrum vulgare. b. Turku 194. Lilium bulbiferum. b. Turku 178, Nurmijärvi 176, Karkku 174, Tampere 174, Heinola 172, Suonnejoki 177, Värtsilä 176, Oulainen 179.

Listera ovata. b. Suonnejoki 179. Lonicera tatarica. b. Turku 160, Karkku 166, Tampere 170, Heinola 174, Suonnejoki 168, Värtsilä 167, Oulainen 178. f. Karkku 209, Tampere 230.

Lonicera xylosteum. b. Nurmijärvi 159, Karkku 158, Heinola 150, Suonnejoki 165. f. Nurmijärvi 213, Karkku 209.

Luzula pilosa. b. Nurmijärvi 134, Karkku 130, Tampere 138, Heinola 134, Lappfjärd 137, Suonnejoki 137, Karttula

- 137. **f.** Karkku 183, Suonnejoki 176.
- Lychnis viscaria. b. Nurmijärvi 141, Karkku 167, Heinola 149. — f. Karkku 197.
- Lysimachia thyrsiflora. b. Suonnejoki 180.
- Majanthemum bifolium. b. Nurmijärvi 170, Karkku 168, Heinola 164, Saarijärvi K. 170, Suonnejoki 166, Värtsilä 170.
- Matricaria discoidea. b. Suonnejoki 181.
- Matricaria inodora. b. Suonnejoki 180.
- Melampyrum pratense. b. Turku 162.
- Melampyrum silvaticum. b. Saarijärvi K. 170.
- Melica nutans. b. Turku 162.
 Muscari botryoides. b. Nurmijärvi 141 (cult.).
- Myosotis arvensis. b. Suonnejoki 155.
- Myosotis palustris. **b.** Saarijärvi K. 163.
- Nymphæa alba. b. Finby 170, Karkku 185 (var. candida), Tampere 172, Heinola 189, Lappfjärd 185, Saarijärvi K. 188, Suonnejoki 177, Värtsilä 195, Oulainen 186.
- Orchis maculata. b. Nurmijärvi 171, Karkku 188, Heinola 170, Lappfjärd 188, Suonnejoki 170, Värtsilä 179.
- Orobus vernus. b. Turku 141, Nurmijärvi 146, Karkku 147, Tampere 149, Heinola 149, Saarijärvi K. 166, Värtsilä 145. — f. Nurmijärvi 194, Karkku 197.

- Oxalis acetosella. b. Mariehamn 142, Nurmijärvi 141, Karkku 144, Tampere 140, Heinola 143, Lappfjärd 144, Saarijärvi K. 144, Suonnejoki 143, Karttula 147, Värtsilä 143, Kajaani 148. — f. Karkku 226.
- Oxycoccus palustris. b. Nurmijärvi 169, Karkku 188, Heinola 181, Suonnejoki 171.
- Pæonia. b. Nurmijärvi 141.
- Paris quadrifolia. **b.** Heinola 154, Suonnejoki 159.
- Parnassia palustris. b. Suonnejoki 193, Värtsilä 201.
- Pedicularis palustris. b. Karkku 178, Heinola 181, Saarijärvi K. 170, Suonnejoki 173, Värtsilä 186.
- Pedicularis Sceptrum carolinum. b. Lappfjärd 193.
- Phalaris arundinacea. b. Suonnejoki 203.
- Philadelphus coronarius. b. Turku 179, Karkku 187, Tampere 186, Heinola 185, Suonnejoki 185.
- Phleum pratense. S. Suonnejoki 119. b. Suonnejoki 162.
- Phragmites vulgaris. b. Karkku 258.
- Pimpinella saxifraga. b. Karkku 197, Suonnejoki 183. — f. Karkku 239.
- Pirus communis. b. Nurmijärvi 155, Karkku 155, Tampere 157, Heinola 150. — f. Karkku 269.
- Pisum arvense. b. Karkku 193, Heinola 181, Oulainen 193.
- Plantago major. **b.** Suonnejoki 172.

- Polemonium cæruleum. b. Nur- mijärvi 163 (cult.).
- Potamogeton natans. b. Karkku 208, Suonnejoki 171.
- Potentilla anserina. b. Turku 162, Lappfjärd 156.
- Potentilla fruticosa. b. Turku 169.
- Potentilla Norvegica. b. Saarijärvi K. 177.
- Potentilla tormentilla. b. Saarijärvi K. 165, Suonnejoki 163.
- Primula elatior. b. Tampere 123.
- Primula officinalis. b. Turku 141, Nurmijärvi 137, Karkku 141, Tampere 132, Suonnejoki 145 (cult.). — f. Karkku 236.
- Prunella vulgaris. b. Saarijärvi K. 188, Suonnejoki 182.
- Prunus domestica. b. Karkku 165, Heinola 150. —f. Karkku 256.
- Prunus padus. **BO.** Pielavesi R. 134, Liperi 143. — **LV**. Karttula 268.
- Pulmonaria officinalis. b. Turku 130, Nurmijärvi 125, Tampere 121, Heinola 126.
- Pulsatilla patens. b. Nurmijärvi 133 (cult.).
- Pulsatilla vernalis. b. Nurmijärvi 133 (cult.), Heinola 121, Mikkeli 122.
- Pyrola chlorantha. b. Lappfjärd 191.
- Pyrola media. b. Saarijärvi K. 181.
- Pyrola minor. b. Karkku 182, Heinola 176, Saarijärvi K. 182, Suonnejoki 178, Värtsilä 171.

- Pyrola rotundifolia. b. Nurmijärvi 202, Karkku 173, Heinola 169, Lappfjärd 174, Suonnejoki 171, Värtsilä 172.
- Pyrola secunda. b. Lappfjärd 191, Saarijärvi K. 182, Suonnejoki 179.
- Pyrola uniflora. b. Lappfjärd 171, Saarijärvi K. 166, Suonnejoki 165, Karttula 177.
- Ranunculus acris. b. Nurmijärvi 155, Karkku 159, Heinola 155, Suonnejoki 158, Värtsilä 154, Kajaani 153. f. Karkku 205.
- Ranunculus auricomus. b. Nurmijärvi 148, Karkku 147, Tampere 156, Heinola 145, Suonnejoki 146. f. Karkku 191.
- Ranunculus ficaria. **b.** Mariehamn 120, Turku 141, Nurmijärvi 125, Tampere 132.
- Ranunculus polyanthemus. b. Suonnejoki 164.
- Rhamnus frangula. b. Karkku 172, Heinola 181, Lappfjärd 191, Saarijärvi K. 188, Suonnejoki 172. — f. Karkku 238, Suonnejoki 247.
- Rhinanthus major. b. Saarijärvi K. 184.
- Ribes alpinum. b. Turku 140, Nurmijärvi 151, Karkku 145. — f. Karkku 231.
- Ribes aureum. b. Tampere 156, Heinola 153.
- Ribes grossularia. b. Turku 137 (auf günstigem Platze), Nurmijärvi 149, Vammala 140, Karkku 145, Tampere 141, Hausjärvi 150, Heinola 145, Saarijärvi K. 150, Värtsilä

151. — f. Karkku 221, Värtsilä (Mehltau).

Ribes nigrum. b. Nurmijärvi 151, Karkku 150, Tampere 150, Heinola 145, Suonnejoki 155, Värtsilä 146. — f. Nurmijärvi 213, Karkku 208, Suonnejoki 214, Värtsilä 219.

Ribes rubrum. **BO.** Saarijärvi K. 140.

Rosa canina. **b.** Saarijärvi K. 177.

Rosa cinnamomea. b. Suonnejoki 178.

Rosa pimpinellifolia. b. Nurmijärvi 173.

Rosa rugosa. b. Turku 174.

Rubus arcticus. f. Nurmijärvi 206, Karkku 208, Lappfjärd 197, Suonnejoki 189, Värtsilä 201, Oulainen 197.

Rubus saxatilis. b. Nurmijärvi 177, Karkku 162, Heinola 172, Lappfjärd 170, Suonnejoki 163. — f. Nurmijärvi 204, Karkku 209, Suonnejoki 209. Salix alba. b. Karttula 175.

Salix pentandra. b. Karkku 158, Heinola 142.— f. Karkku 281.

Sambucus racemosa. b. Nurmijärvi 155, Karkku 149, Tampere 152, Heinola 148, Suonnejoki 154, Värtsilä 156, Kajaani 161. — f. Nurmijärvi 218, Karkku 211, Värtsilä 213.

Sedum acre. b. Turku 172, Karkku 173, Tampere 174, Heinola 169. — f. Karkku 216.

Sedum annuum. b. Turku 162. Silene inflata. b. Suonnejoki 184. Solanum dulcamara. b. Nurmijärvi 188, Karkku 191. — f. Karkku 234.

Solidago virgaurea. b. Nurmijärvi 193, Karkku 204, Suonnejoki 186, Värtsilä 201. — f. Karkku 238.

Sorbus aucuparia. B0. Liperi 142.

Sorbus Fennica. b. Turku 160. Spiræa salicifolia. b. Turku 203.

Stellaria graminea. b. Suonnejoki 164.

Succisa pratensis. b. Nurmijärvi 210, Karkku 219. — f. Karkku 253.

Symphoricarpus racemosus. b. Nurmijärvi 183, Karkku 196, Oulainen 222. — f. Karkku 254.

Tanacetum vulgare. **b.** Nurmijärvi 218, Pirkkala 199, Suonnejoki 197, Värtsilä 222.

Taraxacum officinale. b. Turku 140, Nurmijärvi 146, Pori 118, Karkku 145, Tampere 135, Heinola 138, Lappfjärd 148, Saarijärvi K. 146, Suonnejoki 145, Karttula 154, Värtsilä 145, Kajaani 149.— f. Karkku 164, Suonnejoki 163, Värtsilä 167.

Thlaspi alpestre. **b.** Nurmijärvi 131.

Thlaspi arvense. b. Lappfjärd 142.

Thymus serpyllum. b. Suonnejoki 179.

Tilia vulgaris. **BO.** Tampere 148. — **b.** Karkku 206, Tampere 200.

Tragopogon pratensis. **b.** Suonnejoki 167. — **f.** Suonnejoki 193.

Trichera arvensis. b. Nurmijärvi 205, Suonnejoki 18), Värtsilä 188. — f. Suonnejoki 209.

Trifolium pratense. S. Suonnejoki 119. — b. Turku 166, Nurmijärvi 167, Karkku 171, Tampere 176, Heinola 18), Lappfjärd 170, Saarijärvi K. 177, Suonnejoki 163, Värtsilä 167, Oulainen 195, Kajaani 167. — f. Karkku 206, Suonnejoki 203.

Trifolium repens. b. Turku 166, Nurmijärvi 167, Karkku 170, Heinola 179, Lappfjärd 174, Saarijärvi K. 181, Suonnejoki 167, Värtsilä 174, Oulainen 189. — f. Karkku 206, Suonnejoki 204.

Trifolium spadiceum. b. Suonnejoki 177.

Triticum sativum, Ä. Finby 177. Tulipa. b. Nurmijärvi 142 (cult.).

Turritis glabra. b. Suonnejoki 166.

Tussilago farfara (auf günstigem Platze). b. Karkku 114, Heinola 115, Suonnejoki 118. — f. Karkku 142, Heinola 150, Suonnejoki 153.

Ulmus montana. b. Turku 135,

Pori 129, Karkku 137 (cult.), Heinola 133. — f. Karkku 184 (cult.).

Utricularia vulgaris. b. Saarijärvi K. 188.

Vaccinium uliginosum. b. Nurmijärvi 158, Karkku 168, Heinola 158, Suonnejoki 158, Kajaani 148. — f. Nurmijärvi 208, Karkku 207, Oulainen 201.

Valeriana officinalis. b. Nurmijārvi 177.

Verbascum thapsus. b. Nurmijärvi 192, Karkku 183, Värtsilä 201.

Veronica chamædrys. b. Turku 162, Saarijärvi K. 163, Suonnejoki 164.

Veronica officinalis. b. Saarijärvi K. 181.

Vicia cracca. b. Turku 166, Nurmijärvi 175, Suonnejoki 162.Vicia sepium. b. Turku 162.

Viola canina. b. Lappfjärd 148, Kajaani 141.

Viola palustris. b. Lappfjärd 142.

Viola Riviniana. b. Saarijärvi K. 146.

Viola rupestris. b. Suonnejoki 141.

Viola tricolor arvensis. b. Turku 137, Lappfjärd 142, Kajaani 145. 1923

	180. 1.		Luu	0011	lait	ung	<u> </u>		21300
N:0	Beobachtungs- stationen	Betula alba	Acer platanoides	Aesculus hippocast.	Quereus peduneulata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
						,	1		1
2	Turku — Åbo	146	_	147			_	_	
3	Sauvo	141	153	_	136	164	162	190	205
4	Finby	142	155	_	133	163	160	185	197
6	Nurmijärvi	142	163	_	_	165	163	197	203
8	Borgå W. — Porvoo W	140	154	_	156	166	164	193	199
10	Antrea	149	161		_		163	193	208
11	Pori — Björneborg			_		_	_	198	204
14	Karkku	159	166	170	170	165	166	202	210
15	Suoniemi	143	167	_	_	_		-	-
17	Tampere — Tammerfors	144	162	162	_	164	167	198	213
18	Hausjärvi	142	156		171		169	197	201
19	Hattula	142	161	-	_	_	161	196	205
21	Padasjoki	142	_	-		-	-	202	213
22	Kuhmoinen	151	156		-	-	156	186	196
23	Heinola	143	159		167	161	155	195	210
24	Mikkeli — S:t Michel	148	159	_	161	-	_	199	206
27	Pälkjärvi	153	—		-		163	201	206
28	Lappfjärd	150	152			167	_	202	209
30	Saarijärvi K	149	165	-	_		173	206	215
31	Saarijärvi R	147		_	172	-	-	201	208
32	Suonnejoki	155	139	_		_	-	204	210
34	Karttula		<u> </u>	_		-	_	205	213
35	Kuopio	151	-	-		_	_	199	-
36	Pielavesi R	147	_		_	_	186	<u> </u>	-
37	Pielavesi K	171	182	-	-	—	185	211	220
39	Värtsilä	157	166	_	176	-	169	206	224
40	Liperi	156	166		-	-	-	196	209
41	Joensuu	161	170			175	176	203	-
42	Pedersöre	150	—	_	-	-	170	209	211
43	Haapajärvi	151		-	-	-	-	203	211
44	Oulainen	157	_	-	-	-	172	-	232
45	Kajaani	169	180	180	-	-	175	211	208
46	Oulu — Uleåborg [L.]	154	170	-	170	-	169	-	216
47	Pudasjärvi	167	-	-	_	-	—	238	237
48	Kemijärvi	169	-	-	_	-	175	-	226
49	Inari	161	_	-	_		161	I —	222

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus	Ribes	Rubus idzeus	Lonicera	Vaccinium vitis idaa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quereus peduneulata	N:0
	:							201		201				
_	-				_	-	_	301		301	-	-		2
	211	217	_	237 251	_	252	_	271	295 299	_	300	288	298	3
_	215	116	_	201			_	296	299	_	500	300	302	6
214	235	227		247	244		_	249	247			256	255	8
210	231	224	_	246	268	274		287	289			293	200	10
220	224	226	_		_			_	_	_	_		_	11
_	225	231	222	219	237	275	_	299	299	292	294	290	300	14
i —			_	_		_ ;		_	_		_		_	15
226	226	227	229	254	_	258		258	253	274	271		276	17
-	232	230	237	258			_	_	258	-	_	_	_	18
-	223	_		_	_	_	_	_	298	_	_	_		19
216	226	232		_	_	268		_	287	-	276	-	-	21
-	_	-	_	_	_		_	_	_		_	_	_	22
_	227	229	218	242	_	_		-	291		293	283	_	23
209	222	234		246	_	258	-	279	279	-	312		289	24
209	218	226	_	253	_	261	-	_	263	_		268	_	27
213	232	232	_	253	-	287		_	279	-	301	279		28
220	00=	242	_	263	_	249	-	_	257	_	_		_	30
217 212	235 230	235	239	244 249	_	269		_	_	_		_		31 32
212	250	250	259	249	253	209	_		280	_	_	_		34
	241	246		248	200				200	_		_	_	35
	241	240		240										36
217	228	234	_	268	258	261		291	293			283		37
210	236	236	247	254	255	260	_	267	267	_	_	273	283	39
211	222	244	_	269		271	_	273	_		_	279	_	40
_	234	237	_	_	_		_	288	283		_	286		41
215	233	237	_	263	243	273	_	_	263	_	_	270	_	42
216	229	_	_	258	_	259	_	_	272	_		266		43
219	241	236		259	258	260	_	270	280	-	_	282	_	44
218	232	-	_	245		269		-	_	_	_	_	_	45
216	237	_	-	251		253	-	277	266	-		277	_	46
238	_	245	_	247	255	258	_	-	260			258	-	47
219	_	248	_		_			_	272	_	· —	272	_	48
208	222	_		263	232		_	I	267		-	264	_	49

N:o	Beobachtungs- stationen	Alnus incana	Corylus	Almus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago	Anemone	Populus tremula	Salix caprea
2	Turku — Åbo	110	98	107	98	90	126		100
4	Sauvo	110	107	107	107	110 99	110	112	126
6	Finby	105		112	99	97	121		116
8	Borgå W. — Porvoo W	121	_	140	84	165	120	123	141
10	Antrea	118	_	140	-	135	130	123	141
11	Pori — Björneborg	94	_	_	107	126	121	136	126
12	Vammala	102	_	118	120	130	134	-	120
14	Karkku	100	102	120	100	97	118	138	128
15	Suoniemi	98	_	_	93	136	126	137	_
17	Tampere — Tammerfors	94	_	_	85	100	129	118	115
18	Hausjärvi	101	_		110	119	122	133	133
19	Hattula	97	_		111	101	126	127	128
21	Padasjoki	113	_	126	119		140	_	139
22	Kuhmoinen	110		120	110	128	_	114	121
23	Heinola	98	111	120	105	110	_	130	128
24	Mikkeli — S:t Michel	112	_	_	115	137	134	140	138
27	Pälkjärvi	136				138	132	139	137
28	Lappfjärd	100		-	115		_	137	141
30	Saarijärvi K	114	-	136	132	140	139	137	141
31	Saarijärvi R	91	_			_	_		130
32	Suonnejoki	106	_	130	138	131	- 1	138	140
. 34	Karttula	134		-		138	-	_	- 1
35	Kuopio	_	-	-	-	134	-	_	-
36	Pielavesi R	-	-		-	- 1		- 1	
37	Pielavesi K	140	_	144	148	-	153	-	155
39	Värtsilä	130	-		-	133	-	157	138
40	Liperi	-	-	157	161	159	156	157	158
41	Joensuu	120	-	-	-	-	-	137	-
42	Pedersöre	101	-	-	-	_	-	136	133
43	Haapajärvi	-			-	152			-
44	Oulainen	-	-	-	-	-	-	155	-
45	Kajaani	130	-	-	-	152		132	143
46	Oulu — Uleåborg [L.]	134	-	-	_	-	-	147	146
47	Pudasjärvi	-	_	-	173	-		- :	-
48	Kemijärvi	1-1	_	-	- 1		_		151
49	Inari	171	-		-	-	-	- 1	171

offen.

Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platanoides	Ribes rubrum	Fragaria	Rubus arcticus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
		į	1											
139	_		146	-	161		_	161	_	168		_	174	2
130	145	144	146	146	141	142	-	162	165	162	149	-	169	3
128	147	133	147	150	128	150	-	157	-	161	-		164	4
136	143	152	149	157	149	165	163	162	-	171	161	168	170	6
137	163	147	156	159	144	185	165	169	171	171	166		150	8
143	154	152	159	168	162	170		164				_	176	10
130	_	148	144	155	152	_	-	159	162		-		174	11
147	_	157	153	159	160		_	168	_	172	166	_	171	12
143	153	154	147	159	148	159	_	164	167	170	153	170	167	14
139	_	151	157	156	149	-	-	163		184	_	_	163	15
141	150	150	144	159	148	_		162	_	164	162		174	17
147		145	150	156	143	161	-	163	-	171	171		179	18
140		147	147	151	147		-	162	-	171	_	-	168	19
140	157	152	151	163	171		<u> </u>	167	-	—	-	_	_	21
132	_	150	148	154	157	154	161	156	-	—		167	166	22
137	143	147	146	149	145	171		160	184	169	153	166	170	23
145	157	159	153	157	165	-	—	167	_	_	161	l —	167	24
149		158		166	164	165	172	171	—	175	178		179	27
142	145	159	151	150	163	163	167	166	-		-	172	179	28
143	151	153	155	154	169	155	173	174	176	183	-	174	179	30
143	147	149	166	173	147	148	171	172	188	_	—	172	175	31
142	155	155	160	164	161	161	168	168	171	177	177	172	185	32
150	-	157	-	168	173	—	173	172	-	_	-	-	_	34
-	_	153		176	-		171		187	_	_	-	_	35
-	-	_	_	_	171	-		173	_		-		_	36
150	_	161		174	177	175	178	177	176	_	181	182	187	37
155	155	165	154	167	166	166	179	169	179	177	161		177	39
_	-	146			169	170	170	169	_		_		173	40
146	161	154	161	161	176	-	-	168	-	182	-	_	178	41
143	158	166	-	161	168	152	170	171	174		_	178	177	42
151	151	173			177	167	_	171	186		-	188	184	43
161	-	171	_	171	—	169	170	171	-	—	-	-	161	44
154	146	161			177	171	176	176	177	-	_	178	179	45
149	165	_	168	164	169	169	171	173		-	-	-	181	46
_	—	—	—	,—	_	169	-	172	-	-	_	-	_	47
169	169	168		173		174	177	175	-	_	_	-	—	48
161	201	166		169	_	171	166	177	_		_	179	_	49

1923

0:N	Beobachtungs- stationen	Trollius	Trientalis	Pirus malus	Syringa	Vaccinium vitis idaa	Aesculus hippocast.	Sorbus	Pinus
2	Turku — Åbo	_	174	172	173	_	168	173	
3	Sauvo	163		167			100		175
4	Finby			168		163			177
6	Nurmijärvi	157	168		151	180		172	
8	Borgå W. — Porvoo W	142	169		177		_	174	
10	Antrea	174	171	169		176		171	
11	Pori — Björneborg		174		182	181	_	185	180
12	Vammala		176	174			_	182	
14	Karkku	167	179		184	175	_		183
15	Suoniemi	1 —	110		185	186	_		185
17	Tampere — Tammerfors	161	171	170	180	188	179		181
18	Hausjärvi	166	171		184	176		183	
19	Hattula	163	168		179	178		177	182
21	Padasjoki	_	_	_	_				102
22	Kuhmoinen	158	171	169	166	166		173	
23	Heinola	171	169		178		_	176	
24	Mikkeli — S:t Michel	166	181	176		181		186	-
27	Pälkjärvi	173	177	177	190			184	
28	Lappfjärd	_	169	185	184		_	181	196
30	Saarijärvi K	180	183		185			186	184
31	Saarijärvi R	169	175	183		180		185	185
32	Suonnejoki	168			185		_	185	184
34	Karttula							_	_
35	Kuopio	_	_ i	_		186	_	186	
36	Pielavesi R		_		186		_	186	_
37	Pielavesi K	_	179	186	185	193	_	184	193
39	Värtsilä	170	174	178	183	185	_ 1	180	_
40	Lipe		183		185	184	_ i	182	191
41	Joensuu	175	1	178	182	191	i	179.	
42	Pedersöre		176	177	189	188	_	182	185
43	Haapajärvi	180	173	186	186	182		186	186
44	Oulainen		161		182	186	-	186,	185
45	Kajaani	170 -	177	186	_	178	198	186	187
46	Oulu — Uleåborg [L.]	171	173		186	182	-	182	
47	Pudasjärvi	174	[201		_	169	-
48	Kemijärvi	175	185	_	_	187	-	187	_
49	Inari	176	176.		- 1	182		186	

offen.

Ledum palustre	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanth. leucanth.	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opulus	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usitatissim.	Calluna vulgaris	Tilia septentrionalis	N:0
7.00	100	100	10-	7.00	100	187	—	100	_	104	_		_	2
168	183	186	187	186	183	183	_	193	_	194 195	200	212	-	3
169 168	190	186 191	183 186	181	185 192	187 185		_	_	195	206	218 217	_	6
176	194	187	188	179	179	186	188	191	_	190	_	411		8
168	198	187	201	186	191	100		193		201	201	227	_	10
100	182	192		188	191	193		100		199		213		11
_			_	-		!		_			_			12
176	183	194	193	189	190	191	200	194	_	197	205	225	_	14
	_	_		186	_	_	193	_			_		_	15
194	194	195	_	191	191	_	191	193	_	203	_	_	_	17
_	201	197	195	183	196	_	199	_		201		237		18
_	193		_	188	190	186				195		222		19
—				190	195	197	_	_		_	216	222		21
172	184	189	179	176	180	194	182	182		195	_		_	22
167	186	195	186	187	196	195	191	188		197	201	217	226	23
	_	_	189	_	191	191	193	195	_	201		217	_	24
186	186	191	197	193	194		198				210	215	_	27
172	188	196	190	190	191	_	185	202	_	198	209	217	235	28
187	184	189	191	193	190	195	203	199		207	_	224		30
181	_	191	187	192	185	190	_	193	_	214	_	219	241	31
182	188	191	191	193	192		195	189	_	195	_	227		32
173	-	-	197	193	-		197	198	_	_	_	_	-	34
-	-	197	-	197	_		_	-	_	_	_	-		35
	-	_	_	191	_	—	-				_			36
184	196	197	191	197	196		202			207	-	222	_	37
184	186	193	200	191	193	_	-	195		201	_	220		39
189	193	194	196	194	191	194	193	195	-	209	215	218		40
177		189	193	190	187	_	191	-	_	_		_	241	41
180	187	195	188	195	190		182	_	_	201	205	223		42
175	195	192	196	193	195	_	203	-	-	203	-	227	_	43
191	190	197	_	193	193	-	-	202		206	211	222		44
180	188	192	191	199	193	-	204	189			-	234	_	45
183	186	188	_	193	190	_	192		-	203	-	-	_	46
171	-	195		-	214		-	_	<u> </u>		-	234	_	47
184	195	199	188	_	182	_	199	_		_	_		_	48
183	—	184	201	-	206	I —	208		I —	_	_	220		49

102	20 1				(15	,, 01	500 1	
N:0	Beobachtungs- stationen		Ave	ena sa	tiva		Iordeu vulgar	
			S.	\ddot{A} .	E.	S.	Ä.	E.
		,			1			
3	Sauvo		101	197	253		-	_
4	Finby		127	197	253	139	193	227
6	Nurmijärvi			_	_		_	_
8	Borgå W. — Porvoo W		139	202	260	154	201	255
10	Antrea		142	203	265	163	200	257
11	Pori — Björneborg		_	206		-	201	242
12	Vammala		135	-			_	. —
14	Karkku		129	202	257	143	201	250
15	Suoniemi		132	-		149	-	_
17	Tampere — Tammerfors		128	_	i —	_	202	
18	Hausjärvi		137	201		155	195	251
19	Hattula		128	199	260	149	194	256
21	Padasjoki		134	203	254	149	205	257
22	Kuhmoinen		125	200	228	154	197	_
23	Heinola		137	205	255	145	194	253
24	Mikkeli — S:t Michel		136		253	161	_	248
27	Pälkjärvi		148	207	258	161	209	249
28	Lappfjärd		137	202	246	144	199	240
30	Saarijärvi K		141	210	270	155	206	232
31	Saarijärvi R		138	210	269	141	205	246
32	Suonnejoki		138	209	253	140	199	241
34	Karttula		132	_	_	159	201	256
35	Kuopio		143		_	_	_	_
36	Pielavesi R		138				_	
37	Pielavesi K		144	209	263	143	205	258
39	Värtsilä		136	204	274	170	196	260
40	Liperi		145	206	298	161	207	268
41	Joensuu		142	_	270			261
42	Pedersöre		138	207	253	144	197	246
43	Haapajärvi		134	203	269	142	197	238
44	Oulainen		139	206	274	152	199	243
45	Kajaani		139	_	258	152	197	248
46	Oulu — Uleåborg [L.]		139	205	247	146	200	244
47	Pudasjärvi		144	220	241	153	216	244
48	Kemijärvi		144	440	_	143	210	242
49	Inari		148	206	_	154	207	444
49	Illafi	:	140	400		104	407	

(Ä.) und Ernte (E.).

1	num	Fagor escule	oyrum entum		num atiss.	Seca	le cer	eale	Triti sativ		Mähen der Wiesen	N:0
s.	E.	S.	E.	s.	E.	Ä.	E.	s.	E.	S.	der	
150	271	_		_	_	159	228	239	237	244	196	3
150	264	-	-	145	225	156	223	233	240	233	197	4
-		. —	_	-	-	171		-	_	-	-	6
149	262			152	250	163	228	230	241	230	193	8
162	264	-	_	_	249	166	232	234	0.10	_	197	10
148		— -			240	169	225	233	242	_	200	11
161 156	279	_	_	1.05	0.40	166	222	232			105	12
152	219		_	165	240	167	228	232	237	232	197	14
152	259	_	_			164		_	_	_	100	15
156	253	_	_	1.00	057	168	232	1 1	_	_	198	17
151	278			163	257	168	248	227	050	-	197	18
157	277	-	_	1.00	_	167	230	230	256	_	197	19 21
152	411		_	163	_	100	228	237			204 193	22
149	260	_	_	167	258	168 167	228	232	_	_	193	23
148	260		_	_	246	169	228	232	246	_	196	24
166	259		_	167	252	i	232	240	240		196	27
159	267	_ _	_	107	202	176 167	233	236	_	_	198	28
159	269		_			179	234	224		_	207	30
158	274	_		174	267	174	234	227	287	_	206	31
159	214	_	_	171	201	175	232	225	401		193	32
165	260	_	_	111		178	234	221		_	204	34
167	263					110	231	221		_	204	35
162						176	201				204	36
171	264	171		179		184	237	232	_	_	199	37
157	260		_		_	175	246	223			197	39
162	268	_		175	258	176	237	230	298	153	197	40
161	274	_				178	239	200		100	197	41
149	260			167	234	169	236	232	_	_	205	42
153	260	_		_		175	232	225	_	_	204	43
159	262	_	_	160	_	174	239	227		250	197	44
163	2 79	_				183	248	213		_	196	45
156	261	_		_		174	240	226	_	_	197	46
153	260	_				191	_	218		_	218	47
146	255				_	188		_	_		205	48
149	253	_	_	_	_	_	_	_		_	205	49

Andere Beobachtungen.

1923

- Aira cæspitosa. b. Karkku 194,
 Suonnejoki 198, Oulainen 195.
 f. Karkku 237.
- Alchemilla vulgaris. b. Turku 148, Suonnejoki 162, Kajaani .156.
- Alisma plantago. b. Karkku 198, Suonnejoki 206, Oulainen 211.
- Alopecurus pratensis. **b.** Turku 159.
- Amelanchier Botryapium. b. Tampere 169.
- Amygdalus nana. **b.** Tampere 176.
- Andromeda calyculata. b. Saarijärvi K. 144, Suonnejoki 144, Karttula 150, Oulainen 154, Kajaani 147. f. Suonnejoki 191.
- Andromeda polifolia. b. Nurmijärvi 163, Karkku 176, Suonnejoki 180, Oulainen 165, Kajaani 153.
- Anemone ranunculoides. b. Turku 146.
- Antennaria dioica. **b.** Suonnejoki 162, Kajaani 175.
- Anthoxanthum odoratum. b. Suonnejoki 168.
- Arabis suecica. **b.** Suonnejoki 146.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Nurmijärvi 158, Karkku 156, Suonnejoki 148, Kajaani 184.

 f. Karkku 254.
- Berberis vulgaris. b. Karkku 184 Tampere 185.

- Betula nana. b. Lappfjärd 149, Suonnejoki 164.
- Betula odorata. b. Nurmijärvi 143, Suonnejoki 156, Värtsilä 155, Oulainen 163.
- Betula verrucosa. b. Nurmijärvi 143, Karkku 159, Suonnejoki 155.
- Brassica campestris. E. Liperi 311.
- Calla palustris. b. Saarijärvi K. 192, Suonnejoki 192.
- Campanula patula. **b.** Lappfjärd 188, Kajaani 196.
- Campanula persicifolia. **b.** Nurmijärvi 201, Karkku 198, Tampere 200.
- Campanula rotundifolia. **b.**Lappfjärd 188, Kajaani 198.
- Campanula sp. **b.** Kemijärvi 201.
- Cannabis sativa. **S.** Suonnejoki 173.
- Caragana arborescens. b. Turku 173, Tampere 184.
- Cardamine pratensis. **b.** Karkku 168, Suonnejoki 172.
- Carex ericetorum. **b.** Suonnejoki 146.
- Carum carvi. b. Turku 168, Suonnejoki 199.
- Centaurea cyanus. b. Nurmijärvi 192, Karkku 194, Tampere 195, Lappfjärd 190, Saarijärvi K. 190, Suonnejoki 194, Oulainen 193, Kajaani 196.

- Chærophyllum silvestre. b.
 Turku 168, Suonnejoki 177,
 Kajaani 183.
- Cirsium heterophyllum. b. Karkku 189, Tampere 196, Suonnejoki 193, Oulainen 204, Kajaani 205.
- Cirsium palustre. b. Suonnejoki 199.
- Colchicum. b. Tampere 248.Convallaria polygonatum. b. Turku 175.
- Corallorrhiza innata. b. Kajaani 179.
- Cornus sanguinea. b. Hausjärvi 182.
- Cornus sp. b. Karttula 188.
- Corydalis nobilis. b. Turku 133, Tampere 129.
- Corydalis solida. b. Turku 126. Cratægus coccinea. b. Turku 181, Karkku 181, Tampere 184, Suonnejoki 188, Värtsilä 186, Oulainen 193, Kajaani 192.
- Cratægus oxyacantha. b. Turku 188.
- Crocus vernus. b. Nurmijärvi 124, Karkku 127.
- Dactylis glomerata. b. Turku 188. Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 125, Karkku 131, Tampere 128, Heinola 119. — f. Karkku 222.
- Dianthus deltoides. Karkku 202, Tampere 194, Saarijärvi K. 200, Suonnejoki 199, Värtsilä 207.
- Draba verna. b. Turku 129.
- Elæagnus argentea. b. Suonnejoki 188, Karttula 190.
- Empetrum nigrum. b. Mikkeli 140, Suonnejoki 144.
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 8.

- Epilobium angustifolium. b. Nurmijärvi 196, Karkku 202, Suonnejoki 199, Värtsilä 207, Oulainen 218, Kajaani 201. f. Karkku 235.
- Equisetum arvense. **b.** Hausjärvi 137.
- Equisetum pratense. b. Kajaani 144.
- Eriophorum angustifolium. b. Lappfjärd 145.
- Eriophorum vaginatum. b. Nurmijärvi 125, Lappfjärd 145, Suonnejoki 133, Kajaani 146.

 f. Karkku 197, Suonnejoki 192, Kajaani 184.
- Erythronium dens canis. **b.** Tampere 134.
- Gagea minima. b. Turku 129, Suoniemi 125, Hausjärvi 142, Saarijärvi K. 143.
- Galanthus nivalis. b. Nurmijārvi 115, Karkku 99, Tampere 100. Geranium silvaticum. b. Turku 174, Nurmijārvi 170, Karkku 169, Tampere 185, Suonnejoki 175, Värtsilä 181, Kajaani 180.
- Geum rivale. b. Kajaani 156. Gymnadenia conopsea. b. Saarijärvi K. 190, Suonnejoki 193. Hierochloa borealis. b. Suonne-
- Juniperus communis. b. Pori 171, Karkku 183, Suonnejoki 185, Kajaani 179. — f. Karkku 246.

joki 155.

- Lamium album. b. Turku 159.Larix sibirica. b. Tampere 143,Kajaani 158.
- Lathyrus pratensis. b. Saarijärvi K. 189.

Lilium bulbiferum. b. Nurmijärvi 189, Karkku 194, Tampere 189, Suonnejoki 193, Oulainen 202.

Listera ovata. b. Suonnejoki 193. Lonicera carulea. b. Tampere 163.

Lonicera Tatarica. b. Turku 181, Karkku 186, Tampere 185, Hausjärvi 184, Suonnejoki 188, Värtsilä 186. — f. Karkku 222, Suonnejoki 239, Värtsilä 247.

Lonicera xylosteum. b. Turku 182, Nurmijärvi 173, Karkku 179, Tampere 183, Suonnejoki 184, Oulainen 184. — f. Karkku 237, Suonnejoki 162.

Luzula pilosa. b. Nurmijärvi 138, Karkku 129, Heinola 132, Lappfjärd 141, Suonnejoki 139, Kajaani 154. — f. Suonnejoki 181.

Lychnis flos cuculi. **b.** Saarijärvi K. 198.

Lychnis viscaria. **b.** Turku 174, Nurmijärvi 185, Karkku 181, Värtsilä 182, Kajaani 191. **f.** Karkku 211.

Lysimachia thyrsiflora. b. Suonnejoki 199.

Majanthemum bifolium. b. Nurmijärvi 184, Karkku 183, Tampere 184, Lappfjärd 188, Saarijärvi K. 187, Suonnejoki 183, Värtsilä 186, Kajaani 183, Kemijärvi 188.

Melampyrum pratense. b. Turku 175.

Melandrium pratense. b. Suonnejoki 193.

Muscari botryoides. b. Nurmijärvi 145. Nasturtium palustre. b. Saarijärvi K. 151.

Nymphæa alba. b. Pori 194 (var. candida). Karkku 200 (candida), Tampere 191, Saarijärvi K. 205, Suonnejoki 185, Oulainen 208, Kajaani 187.

Orchis maculata. b. Nurmijärvi 189, Karkku 197, Tampere 186, Lappfjärd 190, Saarijärvi K. 189, Suonnejoki 182, Kajaani 190.

Orobus tuberosus. b. Turku 169.

Orobus vernus. b. Karkku 148, Tampere 174, Värtsilä 184.

Oxalis acetosella. b. Karkku 154, Tampere 148, Saarijārvi K. 155, Suonnejoki 147, Karttula 159, Vārtsilā 154, Oulainen 171, Kajaani 167. — f. Karkku 223.

Oxycoccus palustris. **b.** Nurmijärvi 168, Karkku 197, Suonnejoki 191, Kajaani 175.

Paris quadrifolia. **b.** Turku 175, Nurmijärvi 170.

Pedicularis palustris. b. Karkku 177, Kajaani 190.

Philadelphus coronarius. b. Karkku 210, Tampere 202.

Phragmites vulgaris. b. Karkku 263, Kajaani 196.

Pimpinella saxifraga. b. Karkku 197, Kajaani 185.

Pinguicula vulgaris. b. Kajaani 192.

Pirus communis. b. Finby 165, Karkku 171, Tampere 171.

Pisum arvense. b. Karkku 205, Oulainen 207.

Polygonum viviparum. b. Suonnejoki 191.

- Populus nigra. B0. Tampere 175.
- Populus sp. b. Oulu [D.] 140. Potamogeton natans. b. Karkku 200, Suonnejoki 191, Kajaani 215.
- Potentilla tormentilla. b. Saarijärvi K. 186.
- Primula auricula. b. Nurmijärvi 140.
- Primula officinalis. b. Turku 139, Nurmijärvi 163, Karkku 144, Tampere 137, Suonnejoki 164 (cult.), Liperi 139. f. Karkku 260.
- Prunus domestica. b. Karkku 184, Tampere 184.
- Prunus padus. LV. Karttula 268. Pulmonaria officinalis. b. Nurmijärvi 128.
- Pulsatilla vernalis. b. Nurmijärvi 127 (cult.).
- Pyrola media. b. Saarijärvi K. 196.
- Pyrola minor. b. Nurmijärvi 185, Karkku 196, Saarijärvi K. 196, Suonnejoki 192, Oulainen 201, Kajaani 200.
- Pyrola rotundifolia. b. Karkku 191, Tampere 194, Saarijärvi K. 195, Suonnejoki 189, Värtsilä 190, Oulainen 201, Kajaani 205.
- Pyrola secunda. b. Suonnejoki 194.
- Pyrola uniflora. b. Lappfjärd 191, Saarijärvi K. 182, Suonnejoki 183.
- Ranunculus acris. b. Karkku 181, Suonnejoki 169, Värtsilä 171, Oulainen 161, Kajaani 169, Kemijärvi 185. — f. Karkku 221.

- Ranunculus auricomus. b. Turku 148, Karkku 148, Suonnejoki 162, Oulainen 161, Kajaani 166. — f. Karkku 208.
- Ranunculus ficaria. b. Tampere 129.
- Rhamnus frangula. b. Karkku 199, Suonnejoki 191. — f. Karkku 264.
- Ribes alpinum. b. Turku 143, Nurmijärvi 157, Karkku 156, Tampere 159.—f. Karkku 233.
- Ribes aureum. b. Tampere 169. Ribes grossularia. b. Turku 131 (auf günstigem Platze), Nurmijärvi 153, Pori 158, Karkku 153, Tampere 150, Joensuu 159. — f. Karkku 242.
- Ribes nigrum. b. Karkku 164, Tampere 168, Suonnejoki 177, Värtsilä 167, Oulainen 184, Kajaani 181. — f. Karkku 223, Suonnejoki 230.
- Rosa cinnamomea. b. Suonnejoki 193.
- Rubus arcticus. f. Borgå W. 202, Karkku 233, Suonnejoki 209, Värtsilä 210, Kajaani 214.
- Rubus saxatilis. **b.** Nurmijärvi 170, Karkku 170, Suonnejoki 182. — **f.** Karkku 217.
- Salix alba splendens. b. Tampere 166.
- Salix fragilis. b. Turku 148.
- Salix pentandra. b. Karkku 171. — f. Karkku 296.
- Sambucus racemosa. b. Turku 159, Nurmijärvi 163, Karkku 167, Tampere 170, Suonnejoki 169, Värtsilä 170. — f. Karkku 226, Suonnejoki 238. Värtsilä 232.

- Sedum acre. b. Turku 189, Karkku 188, Tampere 191.
- Solanum dulcamara. b. Nurmijärvi 189, Karkku 203. — f. Karkku 256.
- Solanum tuberosum. b. Lappfjärd 199, Saarijärvi K. 209, Kajaani 183.
- Solidago virgaurea. b. Nurmijärvi 205, Karkki 220, Tampere 227, Suonnejoki 212. f. Karkku 262.
- Sorbus aucuparia. **B0.** Tampere 144.
- Sorbus Fennica. b. Turku 173. Spiræa filipendula. b. Turku 182.
- Succisa pratensis. Karkku 233. — f. Karkku 275.
- Symphoricarpus racemosus. b. Nurmijärvi 203, Karkku 209, Oulainen 224. — f. Karkku 276.
- Syringa Josikæa. b. Tampere 188.
- Tanacetum vulgare. Pirkkala 212, Tampere 227, Värtsilä 241, Oulainen 215.
- Taraxacum officinale. b. Turku 137, Nurmijärvi 148, Pori 158, Karkku 148, Tampere 127 (auf günstigem Platze), Hausjärvi 145, Mikkeli 145, Lappfjärd 144, Suonnejoki 149, Värtsilä 151, Oulainen 157, Kajaani 156, Kemijärvi 172. f. Pori 160, Karkku 168, Suonnejoki 169, Värtsilä 176, Kajaani 182.
- Thlaspi alpestre. b. Mikkeli 141.
- Thlaspi arvense. b. Turku 175.

- Thymus serpyllum. b. Suonnejoki 191.
- Tilia vulgaris. b. Karkku 225, Tampere 213.
- Trichera arvensis. b. Karkku 237, Suonnejoki 195, Värtsilä 208.
- Trifolium pratense. b. Turku 170, Nurmijärvi 183, Karkku 194, Lappfjärd 182, Suonnejoki 182, Värtsilä 186, Oulainen 186, Kajaani 188.
- Trifolium repens. b. Nurmijärvi 183, Karkku 184, Tampere 184, Lappfjärd 182, Suonnejoki 183, Värtsilä 187, Kajaani 189. — f. Karkku 261.
- Trifolium spadiceum. b. Suonnejoki 186.
- Tulipa. b. Nurmijärvi 145.
- Tussilayo farfara (auf günstigem Platze). b. Karkku 94, Suonnejoki 121. — f. Karkku 138, Suonnejoki 162.
- Ulmus montana. b. Turku 133, Pori 134, Karkku 141, Tampere 142, Hausjärvi 147. — f. Karkku 194.
- Vaccinium uliginosum. b. Nurmijārvi 175, Suonnejoki 182, Kajaani 191. — f. Karkku 230.
- Verbascum thapsus. b. Karkku 202, Tampere 194, Värtsilä 209. — f. Karkku 254.
- Veronica chamædrys. b. Turku 164, Tampere 160, Saarijärvi K. 184.
- Veronica serpyllifolia. **b.** Turku 168.
- Viburnum lantana. b. Tampere 182.
- Vicia cracca. b. Turku 180.

Viola canina. b. Turku 148, Hausjärvi 156, Kajaani 169. Viola palustris. b. Lappfjärd 151, Suonnejoki 149. Viola Riviniana. b. Lappfjärd 151. Viola rupestris. b. Suonnejoki 145.
Viola tricolor. b. Pori 159.
Viola tricolor arvensis. b. Turku 141, Mikkeli 141.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 9.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND 1924, 1925 und 1926

ZUSAMMENGESTELLT

VON

MÄRTA REUTER

HELSINGFORS
CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AB.
1928.

Einleitung.

Bei der Redaktion der Jahrgänge 1924, 1925 und 1926 der pflanzenphänologischen Beobachtungen wurde das eingesandte Material genau in derselben Weise geordnet, wie bei der Redaktion der Jahrgänge 1918—1923. In der Einleitung zu dem Hefte, welches die Jahrgänge 1918—1920 enthält (Bidrag till kännedom af Finlands natur och folk, H. 80, N:o 7), findet man die Richtlinien angegeben, welche bei der Bearbeitung befolgt wurden.

Abkürzungen.

- **BO.** Erste normale Blattoberflächen sichtbar; Laubentfaltung.
 - b. Erste Blüten offen.
 - f. Erste normale Früchte reif.
- LV. Allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämtlicher Blätter an der Station verfärbt.
 - S. Saat.
 - Ä. Erste Ähren.
 - E. Ernte.

Verzeichnis der Beobachtungsstationen in den Jahren 1924, 1925 und 1926.

N:0	Beobachtungs- stationen	Beobach- tungsjahre	Nördl. Breite	Östl. L. v. Greenw.	Höhe in m.	Beobachter
1 2	Turku — Åbo Sauvo — Sagu,	1924, -25, -26	60°27′	22°16′	10	A. W. Gadolin
	Osmalahti	1924, -25, -26	60°21′	22°35′	5	S. Henricsson
3	Finby, Hakkala			230 2'	10	A. Salovaara
4	Ekenäs - Tammisaari	1926	59°58′	23º27'	5	E. Öhman
5	Helsinki — Helsing-					ę
	fors	1925, -26	60°10′	24°57′	10	I. Forsius; P. Siro
6	Helsinge, Käpylä	1924, -26	60013	24°58′	10	J. Seppä
7	Nurmijärvi, Nummela	1924, -25, -26	60°30′	24°39′	65	
8		1925	60°24′	25°40′	5	J. Seppä
9	Johannes, Uuras	1926	60°37′	28°34′	5	E. Hilli
10	Antrea — S:t André,					
	Ikävalkola	1924, -25, -26	60°58′	29° 7′	20	W. Pylkkänen
11	Vammala	1924, -25, -26	61°20′		60	H. Ståhlberg
12	Karkku	1924, -25	61°23′	22°59′	60	Hj. Hjelt
13	Tampere — Tammer-					
	fors	1924, -25, -26		23°46′	90	O. Karsten
14	Hausjärvi, Kara			24°50′	70	J. Arho
15	Hattula, Pelkola			24°27′	90	E. Wegelius
16	Padasjoki, Kasiniemi	1924, -25, -26		24°56′	125	A. W. Schildt
17	Padasjoki, Jokioinen	1926	61°22′	25°17′	85	A. Böök
18	Kuhmoinen — Kuh-					
	mois, Harmoinen .	1924, -25, -26		25°10′	90	H. W. Kario
19	Heinola	1924, -25, -26		26°12′	105	L. Luotola
20	Mikkeli — S:t Michel			27°15′	90	I. Ehnberg
21	Sortavala		61°42′	30°42′	10	E. Rantalainen
22	Pälkjärvi, Iljala	1924, -25, -26	62° 3′	30°42′	80	E. R. Siimes
23	Merikarvia — Sast-				,	~
	mola, Alakylä		61°50′	21°37′	10	
24	Lappfjärd, Kirchdorf	[1924, -25, -26]	62°14′	21°36′	5	N. Molander
25	Kristinestad — Kris-	1000			1	
00	tiina	1926	62°15′	21°34′	10	A. Z. Olander
26	Vaasa	1926	63° 5′	21°32′	5	L. E. Taxell
27	Saarijärvi, Kirchdorf	1924, -25, -26	62°42′	25°16′	120	K. Brander; Th.
00	G ''" ' TO 11 '	1004 05 00	000.404	05000	100	Stolpe
28	Saarijärvi, Rahkola .	1924, -25, -26	62'42'	25°20′	120	A. Norden-
1 1		,			1	streng

0:N	Beobachtungs- stationen	Beobach- tungsjahre	Nördl. Breite	Östl. L. v. Greenw.	Höhe in m.	Beobachter
29	Karttula, Kirchdorf .	1924, -26	62°54′	27° 0′	115	E. Saastamoi-
30	Pielavesi, Kirchdorf .	1924, -25, -26	63°14′	26°45′	120	gel; M. A. Le-
31	Värtsilä	1924, -25	62°10′	30°39′	85	vander N. Karsten
32	Liperi — Libelits				90.	
33	Joensuu	1924, -25, -26	62°40′	27 °3 5′	90	
34	Pedersöre — Pietar-	,,				
	saari, Forsby	1924, -25, -26	63°40′	220421	10	T. E. Finnäs
35	Haapajärvi, Kuusaan-	, ,				
	kylä	1924, -25, -26	63°53′	25°34′	120	E. Mäntyvaara
36	Oulainen, Kirchdorf	1924, -25, -26	64°16′	24°48′	75	A. A. Parvela
37	Oulu — Uleåborg	1924, -25, -26	65° 1'	25°27′	5	S. W. Liljeblom
38	Rovaniemi, Muurola		$66^{\rm o}22^{\prime}$	25°25′	100	S. Nordberg
39	Kemijärvi — Kemi-	1924, -2 5	$66^{\rm o}43^{\prime}$	27°27′	150	K. W. Heikin-
	träsk, Kirchdorf .					heimo

Verzeichnis der Beobachter in den Jahren 1924, 1925 und 1926.

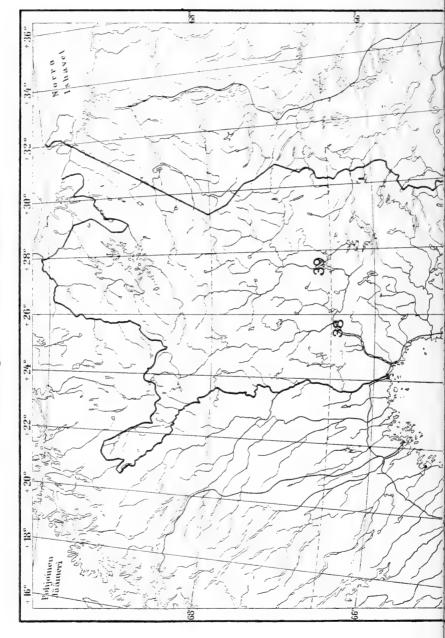
Arho, J., Volkschullehrer. Brander, K., Förster. Böök, A., Lektor. Cantell, S., Mag. Phil. Cantell, Toini, Frau. Ehnberg, Ingeborg, Fräulein. Finnäs, T. E., Volkschullehrer. Forsius, I., Jägerhauptmann. Gadolin, A. W., Professor. Gripenberg, Rita, Med. Lic. Gyllenbögel, W., Pharmaceut. † Heikinheimo, W., Postverwalter. Henricsson, Selma, Fräulein. Hilli, E., Schüler. + Hjelt, Hj., Dr. Phil., Professor. Kario, H. W., Arzt. Karsten, Nina, Frau. Karsten, O., Stadtgärtner. Kosonen, O. A., Arzt. Levander, M. A., Pfarrer. Liljeblom, S. W., Arzt.

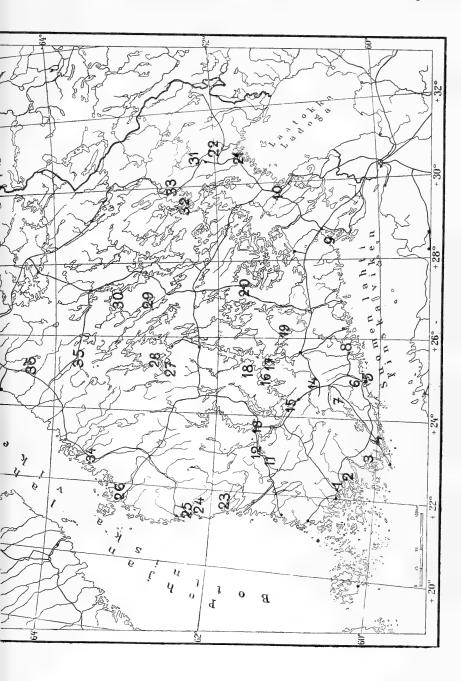
Luotola, L., Lektor. Molander, N., Ingenieur. Mäntyvaara, E., Förster. Nordberg, S., Förster. Nordenstreng, Alma, Frau. Olander, A. Z., Lektor. Parvela, A. A., Lektor. Puhakka, J., Landwirt. Pylkkänen, W., Volkschullehrer. Rantalainen, E., Schüler. Saastamoinen, E., Volkschullehrer. Salovaara, A., Volkschullehrer. Schildt, A. W., Gutbesitzer. Seppä, J., Lehrer. Siimes, E. R., Pfarrer. Siro, P., Schüler. Stolpe, Th., Arzt. Ståhlberg, H., Arzt. Taxell, L. E., Schüler. Wegelius, Emma, Fräulein. Öhman, E., Mag. Phil., Lektor.

Datum-Tabelle.

Datum	Januar	Februar	März	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Dezember
1	1	32	60	91	121	152	182	213	244	274	305	335
2	2	33	61	92	122	153	183	214	245	275	306	336
3	3	34	62	93	123	154	184	215	246	276	307	337
4	4	35	63	94	124	155	185	216	247	277	308	338
5	5	36	64	95	125	156	186	217	248	278	309	339
6	6	37	65	96	126	157	187	218	249	279	310	340
7	7	38	66	97	127	158	188	219	250	280	311	341
8	8	39	67	98	128	159	189	220	251	281	312	342
9	9	40	68	99	129	160	190	221	252	282	313	343
10	10	41	69	100	130	161	191	222	253	283	314	344
11	11	42	70	101	131	162	192	223	254	284	315	345
12	12	43	71	102	132	163	193	224	255	285	316	346
13	13	44	72	103	133	164	194	225	256	286	317	347
14	14	45	73	104	134	165	195	226	257	287	318	348
15	15	46	74	105	135	166	196	227	258	288	319	349
16	16	47	75	106	136	167	197	228	259	289	320	350
17	17	48	76	107	137	168	198	229	260	290	321	351
18	18	49	77	108	138	169	199	230	261	291	322	352
19	19	50	78	109	139	170	200	231	262	292	323	353
20	20	51	79	110	140	171	201	232	263	293	324	354
21	21	52	80	111	141	172	202	233	264	294	325	355
22	22	5 3	81	112	142	173	203	234	265	295	326	356
23	23	54	82	113	143	174	204	235	266	296	327	357
24	24	55	83	114	144	175	205	236	267	297	328	358
25	25	56	84	115	145	176	206	237	268	298	329	359
26	26	57	85	116	146	177	207	238	269	299	330	360
27	27	58	86	117	147	178	208	239	270	300	331	361
28	28	59	87	118	148	179	209	240	271	301	332	362
29	29		88	119	149	180	210	241	272	302	333	363
30	30		89	120	150	181	211	242	273	303	334	364
31	31		90	į	151		212	243		304		365

Die Verteilung der Beobachtungsstationen.

N:0	Beobachtungs- stationen	Betula alba	Acer platanoides	Aesculus hippocast.	Quercus pedunculata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
1	Turku — Åbo	_	153	153	156	_	_	_	197
2	Sauvo	139	151	_	156	156	153	187	193
3	Finby	143	150	_	154	150	152	183	192
б	Helsinge	149	_		! —	_	155	-	-
7	Nurmijärvi	141	159		_	159	152	194	198
10	Antrea	138	154	_	_	_	153	190	194
11	Vammala	_	156	_	_	_	_	-	-
12	Karkku	148	156	160	167	158	160	188	199
13	Tampere — Tammerfors	145	153	151	161		152	201	201
14	Hausjärvi	138	155	_	_		156	191	191
15	Hattula	139	153		157	_	154	190	198
16	Padasjoki K	139	159		157	160	160	193	203
18	Kuhmoinen	157	159	_		166	164	201	207
19	Heinola	142	155	_		_	155	191	190
20	Mikkeli — S:t Michel	146	160	_	165	163	_	191	208
22	Pälkjärvi	151		_	_		164	197	206
24	Lappfjärd	161	161		_	166	170	201	201
27	Saarijärvi K	147	161	_	167	_	_	201	209
28	Saarijärvi R	147	161	_	163	_ :	_	195	200
29	Karttula	_		_	_	_	_	207	
30{	Pielavesi R	147	_	_	_	_	_	_	_
30	Pielavesi K	175	180		_		_	209	207
31	Värtsilä	148	156	_	157	_	159	205	212
32	Liperi	158	_	_	_	_	166	207	201
33	Joensuu	149	161	_		166	165	_	
34	Pedersöre	152	_		_	-	165	197	213
35	Haapajärvi	152	_	_		_	163	208	214
36	Oulainen	153	_	_	_		168		217
37	Oulu — Uleåborg	155	167		169	_	164	207	206
39	Kemijärvi	171	_	_	_	_	173	_	222

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus chamemorus	Ribes rubrum	Rubus	Lonicera tatarica	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Querens pedunculata	N:0
_	_		_	_	_	_	_	_	_	_		_	_	1
_	211	213	_	238	_	247	_	271	294	_	274	285	297	2
202	205			244	_	_		307	309		311	300	310	3
_		_		_	_	_	_	_		_	-	_	_	6
_	220		_	222	_						_			7
201	213	216	_	233	251	275		281	293	-	_	298		10
-	~	_	_	_		_	-	_	_	_		_	_	11
_	219	219	219	235	225	263	-	293	282	293	290	285	298	12
200	211	217	218	244	—	248	_	276	268	-	253	276	280	13
201	215	217	221	239	_	261	-	270	271			_	_	14
-	-				_	_	-	_	_	_	_	_	_	15
2 07	223	216	<u> </u>	237	232	237	_	279	281	_	274	278	301	16
217	222	224		239	_	253	_	-	277	_	_	283		18
191	189	213	_	240	237	257	-	279	272	_	280	283	283	19
191	222	222	_	241	-	253	_	283	283		300	300	300	20
208	211	215	_	238	241	242	_		259	_	_	263		22
206	_	226	_	247	-	_	_	-	280	_	309	284		24
209	237	223	_	_	—	239	-	_	254		_	272	_	27
207	227	231		249	-	_	_	-	248		_	_	-	28
-	243	225			-	_		-	_	_	_	_	_	29
-				_	_		_	-	_	_	_	-	_	30
209	227	224	_	248		248	-	293	293			_	_	100
206	224	225	232	251	242	253	_	273	266	_	_	269	289	31
216	217	219	_	246	247	255	_	293		-	_	_	_	32
_	223	224	_	244	_	_	-	292	286		298	299	301	33
204	224	227	_	251	232	_	_	_	269		_	278	_	34
212	_	_	-	253	-		-		281	_	281	281	_	35
214	225	228	234	253	227		_		263	_	_	273		36
204	225	228	_	245	255	258	-	276	277	-	_	277	-	37
216	_	230	-	256	—			_	277	_	_	281	_	39

N:0	Beobachtungs- stationen	Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Anemone nemorosa	Populus tremula	Salix
1	Turku — Åbo	_		124	119	96	131	_	144
2	Sauvo	124	124		117	116	131		132
3	Finby		114	124	110	117	122	_	124
6	Helsinge	_	_	_	131	123	130	132	133
7	Nurmijärvi	118	-	130	121	118	131	133	131
10	Antrea	128		_	143	131	132		135
11	Vammala	127	_	_	128	130	132		_
12	Karkku	119		125	110	113	129	_	132
13	Tampere — Tammerfors	125	_		109	111	135	128	126
14	Hausjärvi			_	125	121	128	134	130
15	Hattula	126	_	-	122	94	132	_	130
16	Padasjoki K	125		149	122	136	139	154	133
18	Kuhmoinen	129	-		128	126	150	154	130
19	Heinola	125	131	140	122	124	_	132	128
20	Mikkeli S:t Michel	126	_	-	128	_	_	_	132
22	Pälkjärvi	123		-	_	136	133	133	135
24	Lappfjärd	123			132	_		148	133
27	Saarijärvi K	127	_	138	131	140	145	141	138
28	Saarijärvi R	123	—	_		138			133
29	Karttula			_		134	_	_	138
30{	Pielavesi R				_	<u> </u>			-
30	Pielavesi K		_		160	_	155		-
31	Värtsilä	125	_	-	_	135	142	147	124
32	Liperi	148	_	150	159	_	151	159	160
33	Joensuu	124			_	140		134	-
34	Pedersöre	130	_		_		_	155	135
35	Haapajärvi	132		_	-	150			-
36	Oulainen	—	-		_	_	_	154	161
37	Oulu — Uleåborg	126	_	_		–	_	_	151
39	Kemijärvi	_	-	_	-	<u> </u>	_		_

Blüten offen.

Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platanoides.	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus arcticus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
145	_	_	144	150	152	_		157		165		_	_	1
146	140	146	146	149	149	149		157	151	162	150		162	2
139	149	146	147	151	143	155	_	156	155	158	_		162	3
-		147	_		148		_	_	147	_	-	_		6
138	138	136	152	149	151	_	152	153	159		157	_	163	7
138	145	145	148	153	151	163	_	153	155			177	165	10
142	155	150	152	157	158	161	160	161	158	170	166	_	169	11
150	149	147	151	151	151	156		158	158	173	156	169	168	12
135	-	152	146	151	152		_	159	-	167	153	_	166	13
141	144	150	148	152	151	151	_	156	152	-	156	_	173	14
143	_	146	147	142	147	-		154	159	165	_	_	160	15
146	147	155	152	155	161		159	159	158	170	_	170	165	16
145	144	146	156	159	157	159	170	158	155	_	_	173	174	18
144	139	145	147	150	148	155	174	156	150	169	166	166	155	19
146	150	154	153	150	161			154	_		160	_	165	20
146	—	149	_	161	160	162	163	160	-	163	167	_	169	22
142	150	154	161	154	161	161	157	165	166	_	_	163	170	24
144	153	158	157	154	166	163	165	164	167	_	_	_	174	27
149	148	149	-	162	159	159	158	162	_	_	_	168	169	28
152	_	154	_	160	171		169	166	_		_	_		29
_	_	<u> </u>	_			-	_	162	-	_	_	_	173)20
161	161	163	_	161	177	166	166	167	_	_	175	176	180	30
145	152	131	152	153	161	161	161	162		168	159	_	170	31
154	161	154	_	161	164	161	161	162	163			169	170	32
156	154	159	154	157	159	167	166	161	162	-	167	_	169	33
150	161	165	_	163	167	160	168	168	169		_	170	169	34
148	-	159	-	159	171	161	163	171	_	_	_	169	171	35
158	163	161		163	_	162	169	168		_	-	184	172	36
155	-	165	-	_	_	168	168	170	—		_	172	171	37
169		169		176	_	183	172	180	—		-	_		39

								-	
N:0	Beobachtungs- stationen	Trollius europæus	Trientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idaa	Aesculus hippocast.	Sorbus aucuparia	Pinus silvestris
1	Turku — Åbo	_	_		163	_	161	_	_
2	Sauvo	161	160	162	168	165	-	168	169
3	Fin by		155	162	167	161	-	170	169
6	Helsinge	_	-				_	_	-
7	Nurmijärvi	156	160	165	170	160	_	171	-
10	Antrea	160	163	161	165	164	_	164	168
11	Vammala	-	175	170	174	175	_	173	171
12	Karkku	162	169	168	170	169	182	169	171
13	Tampere — Tammerfors	157	166	167	171	174		168	168
14	Hausjärvi	169	171	166	169	169	_	172	
15	Hattula		165	165	167	165	-	169	-
16	Padasjoki K	167	166	169	171	171	_	170	171
18	Kuhmoinen	170	170	175	177	174		175	173
19	Heinola	154	155	168	169	165		164	157
20	Mikkeli — S:t Michel	160	169	169	171	171	_	173	_
22	Pälkjärvi	166	167	171	177	178	_	172	171
24	Lappfjärd		165	173	174	170	-	175	169
27	Saarijärvi K	169		173	175	173	_	183	
28	Saarijärvi R	162	165	_	188	172	_	170	182
29	Karttula	_	_	173	_		_	177	_
30{	Pielavesi R		_	_	173				-
30	Pielavesi K	_	174		179	178		179	_
31	Värtsilä	160	162	169	175	183		173	-
32	Liperi		171	174	176	177	-	175	178
33	Joensuu	161	_	175	177	166		171	175
34	Pedersöre	_	167	178	181	180	_	176	175
35	Haapajärvi	171	167	_	187	178		170	176
36	Oulainen	-	182	_	159	155		181	179
37	Oulu — Uleåborg	161	167	_	187	181		182	183
39	Kemijärvi	176			_	185		185	{

Blüten offen.

1		1		1	8.			1	ا م ح	دم ا			1	
m tre	Achillea millefolium	ris Is	ea lis	le	Chrysanthemum leucanthemum	Platanthera bifolia	n n	Viburnum opulus	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	m iss.	na ris	Tilia septen- trionalis	
Ledum palustre	Achillea illefoliur	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	anth	atanthe bifolia	Nuphar luteum	iburnun opulus	opy	Ulmaria entapeta	Linum usitatiss.	Calluna vulgaris	lia septer trionalis	N:0
 g	Mill	M . A	I o	02 5	hrys euca	Plat	Z	Vib o	Fag	Den Cl	us.	2 2	ilia tri	
		!	1		5-	-			1		<u> </u>	1	[_
	187	_		_	187	187	_			200				1
161	175	180	176	175	174	175		185	_	191	210	209	209	2
161	175	177	173	172	175	173	_		_	187	193	207	209	3
-	-		_		_	-		_	_			_	_	6
163	_	190	173		180	173		~~~	_	198		207		7
163	195	178	180	181	177	173	194	_	_	198	_	210	_	10
	186	188	187	_	_	-	_	_	_		_		_	11
169	183	182	179	183	188	176	194	189	—	198		218	_	12
-	183	191	182	183	192	178	198	190	_	197	206	201	201	13
171	186	177	186	182	186	_	198	_	_	199		215	_	14
_	_	-	-	181	181	177	189	_	_	191			_	15
162	191	186	181	184	192	185	201	-	_	_	205	216	_	16
171		194	177	195	199	191	199	195	_	205	209	206	_	18
174	179	176	186	182	185	175	191	180	196	191	199		196	19
	—	_	185		187	-	_	183	_	_	-	211	_	20
176	174	172	187	187	184	189	196	_	—	206	209	211		22
169	189	-	182		188	-		189	-	201	-	220	_	24
-	—	_	189	193	197	186	192			204		213	_	27
172	172		190	191	191	185	199	196	_	195	211	212		28
-	-		194	193		-	207	201	_	_		_		29
_	_		_	191		—	_	-		_	_	—		30
177	201	191	189	196	200	_	215	_	_	204	_	211	_	J
_	183	191	190	191	189	190	202	201	_	203	_	214		31
176	177	181	191	194	189	193	206	204	_	_	213	215	_	32
175		—	-	_		_			_	_		217	216	33
172	186	191	186	190	184	_	193			199	199	211	_	34
171	182		186	190	192	-	192	195	_	200		215		35
185	193	197	190	193	194	-	193	189	_	199	211	216	-	36
185	191	195	194	192	196	-	_			201	_	215	218	37
182	195		_	195	_	_	197	_	_	208	_	_	_	39

Tab. III. Saat, erste Ähren

N:0	Beobachtungs- stationen		Avena sativa			ordeur	1
		s.	Ä.	E.	S.	Ä.	E.
2	Sauvo	134	193	232	150	195	244
3	Finby	132	195	228	146	188	224
10	Antrea	135	197	231	161	196	230
11	Vammala	128		_		_	_
12	Karkku	133	204	235	156	202	239
13	Tampere — Tammerfors	135	206	238		206	237
14	Hausjärvi	142	201	237	148	196	230
15	Hattula	134	199	244	148	196	234
16	Padasjoki K	134	197	230	148	199	231
18	Kuhmoinen	136		237	154	209	227
19	Heinola	143	202	236	146	200	228
20	Mikkeli — S:t Michel	146	_	227	156		230
22	Pälkjärvi	135	209	237	148	201	233
24	Lappfjärd	140	_	237	137	196	226
27	Saarijärvi K	140	204		155	201	230
28	Saarijärvi R	137	205	242	148	199	227
29	Karttula	142	-		-	_	_
30	Pielavesi R	139	_	_	-		
1 20	Pielavesi K	144	211	232	160	199	232
31	Värtsilä	133	201	246	148	199	240
32	Liperi	148	206	245	156	198	220
33	Joensuu	138	_	_	-	-	_
34	Pedersöre	140	203	234	148	198	231
35	Haapajärvi	132	204	237	144	198	232
36	Oulainen	137	204	237	148	198	227
37	Oulu — Uleåborg	134	201	230	140	196	225
39	Kemijärvi	140	_	_	146	199	226

und Ernte.

Sola tuber	num osum	Fagor escule	yrum entum		um atiss.	1	Secale cereale		Triti sati		Mahen der Wiesen	N:0
S.	E.	S.	E.	s.	E.	Ä.	E.	s.	E.	s.		
157	277		_	162	242	156	221	266	230	266	191	2
154	265		_	146	230	152	214	232	228	232	191	3
157	265		_		_	162	219	231	_	_	195	10
161		_	_	_	_	163	219	229	_	_	195	11
156	272	_		156	248	169	223	233	225	239	194	12
158	259	_	_	_	_	158	216		_	_	197	13
_	258	_		157	228	169	215	224	_		192	14
153	282	_	_	_	_	167	217	231		_	191	15
151	274	_	_	161	235	162	217	242	_	225	197	16
156	273	-		166	230	175	221	228	<u>-</u>		197	18
137	258	_	_	156	238	166	222	227	_	_	_	19
153	253	-	_	_	230	-	223	227	-	_	191	20
153	256		_	159	235	169	224	232	-	_	189	22
155,	-	-	_	_	_	165	221	230	–	_	-	24
157	262	-	_	_		173	225	232	-	_	202	27
157	263	_		161	257	165	221	222	-	_	200	28
161	258	_		_	_	- 171	223		-	_	199	29
157	_	-		—		175	222		-	_	199	30
167	253	_	_	_	_	177	223	224	-	_	202	J30
150	261	<u> </u>	_	-	_	166	226	238	-	_	191	31
157	283	—	_	171	232	174	222	219	253	_	197	32
151	268	—		-	_	167	224	224	-	-	_	33
151	258	_		161	240	170	226	232	-	-	202	34
154	265	-		-	_	170	222	222	_		202	35
158	-	-	-	157	_	173	225	227	_	-	199	36
151	258	-	_	-	_	170	223	224	-	-	195	37
147	258	_	—			l —	_	_	-	-	209	39

Andere Beobachtungen.

1924

- Aira cæspitosa. b. Karkku 189, Oulainen 199.
- Alchemilla vulgaris. **b.** Turku 154, Lappfjärd 166, Saarijärvi K. 165.
- Alisma plantago. **b.** Karkku 195, Värtsilä 202. — **f.** Karkku 247.
- Alopecurus pratensis. b. Turku 159.
- Amelanchier canadensis. b. Saarijärvi K. 169.
- Andromeda calyculata. b. Karttula 148.
- Andromeda polifolia. **b.** Karkku 169, Saarijärvi K. 167.
- Anemone ranunculoides. b. Turku 138, Nurmijärvi 136.
- Antennaria dioica. b. Turku 159.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Nurmijärvi 155, Karkku 151, Heinola 140, Lappfjärd 148. — f. Karkku 225.
- Berberis vulgaris. b. Karkku 179, Tampere 171. — f. Karkku 273.
- Betula odorata. b. Värtsilä 152.Betula verrucosa. b. Tampere 145, Oulainen 163.
- Calla palustris. b. Lappfjärd 166, Saarijärvi K. 181.
- Campanula persicifolia. b. Nurmijärvi 196, Pirkkala 198, Tampere 201.
- Campanula rapunculoides. b. Turku 205.

- Campanula rotundifolia. b. Turku 190.
- Caragana arborescens. b. Turku 162, Saarijärvi K. 173.
- Cardamine pratensis. b. Pirkkala 162, Tampere 171.
- Carex vulgaris. b. Lappfjärd 164.
- Carum carvi. b. Turku 157 (auf günstigem Platze).
- Centaurea cyanus. b. Nurmijärvi 180, Karkku 192, Tampere 188, Lappfjärd 181, Saarijärvi K. 193, Värtsilä 194, Oulainen 190.
- Chelidonium majus. b. Turku 158.
- Cirsium heterophyllum. b. Nurmijärvi 193, Pirkkala 189, Tampere 197, Värtsilä 211, Oulainen 201.
- Colchicum. b. Karkku 296, Tampere 246.
- Convallaria polygonatum. b. Heinola 155.
- Cornus suecica. b. Hausjärvi 171, Oulainen 173.
- Corydalis nobilis. b. Turku 141. Corydalis solida. b. Turku 124.
- Cratægus coccinea. **b.** Turku 171, Karkku 172, Värtsilä 184, Oulainen 188.
- Cratægus oxyacantha. b. Turku 176.
- Crocus vernus. b. Nurmijärvi 125, Karkku 136.
- Daphne mezereum. b. Nurmi-Bidrag t. känned. af Finl.

järvi 125, Karkku 133, Tampere 130, Heinola 133, Lappfjärd 139. — f. Karkku 228, Tampere 244.

Dianthus deltoides. **b.** Nurmijärvi 190, Karkku 200, Saarijärvi K. 204, Värtsilä 210. Draba verna. **b.** Turku 136.

Epilobium angustifolium. **b.**Turku 199, Nurmijärvi 193,
Karkku 198, Tampere 192,
Värtsilä 206. — f. Karkku
225.

Equisetum sp. b. Hausjärvi 134. Eriophorum angustifolium. b. Lappfjärd 157.

Evonymus europæus. **b.** Turku 181.

Fragaria elatior, f. Tampere 202.
Fraxinus excelsior. BO. Turku
162. — b. Karkku steril. —
LV. Hausjärvi 279.

Gagea lutea. b. Turku 138.

Gagea minima. b. Turku 138,
Hausjärvi 131, Heinola 135.
Galanthus nivalis. b. Nurmijärvi 126, Mikkeli 127.

Geranium silvaticum. b. Nurmijärvi 166, Karkku 164, Tampere 173, Lappfjärd 182, Saarijärvi K. 173, Värtsilä 168, Oulainen 189. — f. Karkku 211.

Geum rivale. b. Lappfjärd 166, Saarijärvi K. 173.

Glechoma hederacea. b. Turku 155.

Gymnadenia conopsea. b. Tampere 180.

Hemerocallis flava. b. Turku 186. Hypericum quadrangulum. b. Turku 200.

Juniperus communis. b. Karkku 171, Tampere 170, Oulainen Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9. 184, Kemijärvi 191. — f. Karkku 270.

Lamium album. b. Turku 153. Lamium purpureum. b. Turku 156.

Larix sibirica. b. Tampere 143. Lathyrus pratensis. b. Turku 187, Saarijärvi K. 194.

Leucojum vernum. b. Nurmijärvi 123.

Ligustrum vulgare. b. Turk'ı 202,

Lilium bulbiferum. b. Turku 188, Nurmijärvi 181, Karkku 188, Tampere 182, Värtsilä 184.

Lilium martagon. b. Turku 198. Lonicera tatarica. b. Turku 163, Karkku 175, Tampere 176, Hausjärvi 171, Värtsilä 181, Oulainen 188. — f. Karkku 219, Värtsilä 232.

Lenicera xylosteum. b. Nurmijärvi 163, Karkku 171, Värtsilä 157. — f. Karkku 224.

Luzula pilosa. **b.** Turku 131, Nurmijärvi 134, Karkku 133, Tampere 140, Lappfjärd 123.

Lychnis viscaria. b. Nurmijärvi 176, Karkku 174, Tampere 172. — f. Karkku 207.

Majanthemum bifolium. b. Nurmijärvi 170, Karkku 173, Lappfjärd 189, Värtsilä 176, Oulainen 184.

Muscari botrypides. b. Nurmijärvi 148.

Myosurus minimus. b. !.appfjärd 173.

Nymphæa alba. b. Karkku 189, Tampere 192, Saarijärvi K. 198, Värtsilä 210, Oulainen 195.

Orchis maculata. b. Nurmi-

järvi 180, Karkku 195, Tampere 186, Lappfjärd 189, Värtsilä 190.

Orobus vernus. b. Nurmijärvi 147, Karkku 152, Tampere 151, Lappfjärd 170, Värtsilä 154.

Oxalis acetosella. b. Nurmijärvi 149, Karkku 150, Tampere 152, Hausjärvi 150, Heinola 145, Mikkeli 146, Lappfjärd 148, Saarijärvi K. 152, Karttula 160, Värtsilä 147.

Oxycoccus palustris. b. Karkku 179, Lappfjärd 189.

Parnassia palustris. b. Värtsilä 223.

Pedicularis palustris. b. Oulainen. 191. — f. Karkku 235. Philadelphus coronarius. b.

Karkku steril, Tampere 197. Phragmites communis. b. Karkku

Pimpinella saxi/raga. b. Karkku 204, Tampere 203.

Pirus communis. b. Finby 158,Karkku 166, Tampere 167. —f. Karkku 270.

Pisum arvense. b. Karkku 202, Oulainen 202.

Populus balsamifera. b. Heinola 138.

Potamogeton natans. b. Karkku

Potentilla anserina. b. Tampere 173.

Potentilla verna. b. Turku 158. Primula officinalis. b. Turku 144, Nurmijärvi 142, Karkku 147, Tampere 134, Hausjärvi 157, Värtsilä 150, Liperi 149. — f. Karkku 242.

Prunus domestica. b. Karkku 166, Tampere 174. — f. Karkku 266. Prunus padus. LV. Karttula 270.

Pulmonaria officinalis. b. Nurmijärvi 131.

Pulsatilla vernalis. b. Nurmijärvi 132, Heinola 132, Mikkeli 132.

Pyrola minor. b. Karkku 184, Tampere 191, Värtsilä 190.

Pyrola rotundifolia. b. Nurmijärvi 187, Karkku 183, Tampere 192, Saarijärvi K. 176, Värtsilä 183.

Pyrola uniflora. b. Nurmijärvi 170, Lappfjärd 182, Saarijärvi K. 170.

Ranunculus acris. b. Nurmijärvi 152, Karkku 173, Saarijärvi K. 170, Värtsilä 153, Oulainen 160, Kemijärvi 184. — f. Karkku 210.

Ranunculus auricomus. b. Turku 158, Karkku 159, Tampere 159, Oulainen 157.

Ranunculus ficaria. b. Nurmijärvi 152, Tampere 136.

Rhamnus frangula. **b.** Karkku 178. — **f.** Karkku 240.

Ribes alpinum. b. Turku 151, Nurmijärvi 148, Karkku 151, Tampere 150. — f. Karkku 218.

Ribes aureum. b. Tampere 159. Ribes grossularia. b. Turku 142, Nurmijärvi 148, Karkku 159, Tampere 148. — f. Karkku 235.

Ribes nigrum. b. Nurmijärvi 149, Karkku 156, Värtsilä 160, Oulainen 163. — f. Karkku 215, Värtsilä 225.

Ribes rubrum. BO. Saarijärvi K. 153.

Bidrag t. känned. af F inl.

- Rosa pimpinellifolia. b. Tampere 179.
- Rosa sp. b. Karttula 200.
- Rubus arcticus. f. Karkku 204, Värtsilä 206.
- Rubus saxatilis. b. Nurmijärvi 173, Karkku 167, Lappfjärd 182, Värtsilä 189, Oulainen 189. — f. Karkku 226.
- Salix pentandra. b. Karkku 163, Oulainen 169. — f. Karkku 273.
- Sambucus nigra. **b.** Hausjärvi 197.
- Sambucus racemosa. b. Turku 154, Karkku 159, Tampere 158, Värtsilä 159, Oulainen 180. — f. Karkku 224, Värtsilä 229.
- Sedum acre. b. Turku 177,
 Karkku 181, Tampere 191.
 f. Karkku 219.
- Solanum dulcamara. b. Nurmijärvi 187, Karkku 199. f. Karkku 239.
- Solidago virgaurea. b. Nurmijärvi 198, Karkku 208, Tampere 201, Värtsilä 213, Oulainen 206. — f. Karkku 248.
- Sorbus aucuparia. **BO.** Tampere 145.
- Sorbus fennica. b. Turku 165. Succisa pratensis. b. Karkku 222. — f. Karkku 244.
- Symphoricarpus racemosa. b. Nurmijärvi 213, Karkku 202. — f. Karkku 265.
- Tanacetum vulgare. b. Nurmijärvi 239, Karkku 213, Värtsilä 215, Oulainen 210.
- Taraxacum officinale. b. Turku 141, Nurmijärvi 149, Karkku 150, Tampere 140, Mikkeli 155, Lappfjärd 154, Saari-
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9.

- järvi K. 155, Pielavesi K. 163, Värtsilä 149, Oulainen 158, Kemijärvi 178. — f. Karkku 168.
- Thymus chamædrys. b. Turku 192.
- Tilia vulgaris. B0. Tampere 152. — b. Karkku 211, Tampere 201.
- Trichera arvensis. **b.** Nurmijärvi 193, Värtsilä 206.
- Trifolium medium. b. Lappfjärd 182.
- Trifolium pratense. b. Karkku 183, Lappfjärd 182, Värtsilä 182, Oulainen 187.
- Trifolium repens. b. Karkku 179, Lappfjärd 182, Värtsilä 183, Oulainen 184. — f. Karkku 229.
- Tussilago farfara. (auf günstigem Platze.) b. Karkku 113. — f. Karkku 146.
- Ulmus montana. b. Turku 136, Karkku 142, Tampere 140, Hausjärvi 140. — f. Karkku 185.
- Vaccinium uliginosum. b. Nurmijärvi 170, Karkku 179, Oulainen 175. — f. Oulainen 222.
- Verbascum thapsus. **b.** Nurmijärvi 198, Pirkkala 189, Värtsilä 211.
- Veronica chamædrys. b. Saarijärvi K. 173.
- Viburnum lantana. b. Turku 165.
- Viola palustris. Lappfjärd 148, Saarijärvi K. 159.
- Viola tricolor. b. Mikkeli 146.
- Viola tricolor var. arvensis. b. Turku 138.

101	100. 1.			4 50	1 4141	· · ·	٠.		21 15 00
N:0	Beobachtungs- stationen	Betula alba	A cer platanoides	Aesculus hippocast.	Quercus pedunculata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
1	Turku — Åbo	128	134	132	143				
2	Sauvo	127	134	_	147	138	146	172	185
3	Finby	129	138		146	_	148	182	186
5	Helsinki — Helsingfors	129	-		_				_
7	Nurmijärvi	128			_	146	142	191	191
8	Borgå — Porvoo	128	_	_	_	_			
10	Antrea	129	138				141	184	$ _{201} $
12	Karkku	136	140	149	157	148	155	184	
13	Tampere — Tammerfors	130	136	137		_	140	179	180
14	Hausjärvi	132	138	_			140	182	191
15	Hattula	129	137			_	140	182	191
16	Padasjoki K	129	142		143	145	146	187	189
18	Kuhmoinen	136	141				145	189	196
19	Heinola	133	138	_	154	145	141	181	192
20	Mikkeli — S:t Michel	132	140		149	153	153	185	191
22	Pälkjärvi	137		_		_	166	171	202
24	Lappfjärd	140	143			_	161	188	193
27	Saarijärvi K	146	157		161		152	197	201
28	Saarijärvi R	135		_	151		_	189	195
30{	Pielavesi R	132	-		_	-	_	200	197
30	Pielavesi K					_	_	193	199
31	Värtsilä	135	141	_	154	_	149	190	207
32	Liperi	-	157			-	_	189	205
3 3	Joensuu	152	152		157	159	158	-	-
34	Pedersöre	137		_	-	-	154	193	196
35	Haapajärvi	135	-	-	-	-	152	191	201
36	Oulainen	143	155	-	-	-	157	196	200
37	Oulu — Uleåborg	140	154		153	-	154	198	200
39	Kemijärvi	153	_				155	213	212

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus chamæmorus	Ribes	Rubus idæus	Lonicera	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quercus pedunculata	o:N
-	-	_	_	_	-	-	_	-	<u> </u>	-	-	_		1
-	201	199	_	228	213	232	_	268	293	-	270	283	289	2
-	193	192	_	_		_	_	277	301	-	_	—	307	3
-	-	_	_	_	_		_	_	_	-	_	-	-	5
-	_			_		_		_	_	-	_		-	7
_	_	_			_	_		_		-	_	_	_	8
-	214	213	_	221	261	277	_	297	279	_		283	_	10
-	-		_	_	_	-		_	_	_	_	_	-	12
-	205	205	209	236	_	238	_	265	2 53	274	268	269	298	13
195	206	207	211	251		259		262	270	-		278	_	14
_	208		_	_	_				297	-	_	_	-	15
_	2 08	202	_	237	_	248	_	270	273	_	263	_	293	16
206	201	214	_	227	22 2	263		-	288	. —	_	274		18
_	201	201	_	228		236	-		296	_	_	_	-	19
	199	201	_	240	_	251	_	262	262	_	289	289	291	20
201	207	_		232	235	238		_	2 53	-	_	261	_	22
-	207	_	_	227	-	251	_	274	277	_	280	280	_	24
206	222	222		242		_	_	288	274	-	285	280	2 93	27
206	_	_	_	245	_	_		-	—	_		_	_	28
	_	_	_		_	_	-		_	_	_	_	_	120
206	207	211		244	238	247	_	278	288	_	_	283		30
209	214	211	220	247	227	248	_	268	265	_	_	273	286	31
207	207	211	_	240	242	246		_	281	-	_	285		32
-	_	-	_	_	_		_	279	282	_	283		285	33
197	208	211	_	237	213	_			271		_	273	_	34
_	208	_	_	232	_	250	_	273	_		_	268	_	35
205	216	219	215	248	218	234	_	268	273	_	_	278	_	36
199	212	214		239	236	244	_	276	277	_	. —	276	_	37
203	213	213	_	251				_	275	_	_	_	_	39

Tab. II. Erste Blüten

2 Sauvo. 99 98 106 96 94 115 — — 3 Finby. — 101 102 95 93 103 — 105 5 Helsinki — Helsingfors — — 100 97 98 112 100 108 7 Nurmijärvi. 94 — 100 101 102 108 — 113 8 Borgå — Porvoo. 101 — — 113 110 104 — 108 10 Antrea. 101 — — 105 104 — 122 — — 12 Karkku. 101 101 — 96 102 119 119 113 13 Tampere — Tammerfors 92 — — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi. 97 — — 107 109 112 — 113 15 Hattula 160 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — — 101 112 — 117 118 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — Srt Michel 99 — — 105 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	N:0	Beobachtungs- stationen	Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Апетопе	Populus tremula	Salix
2 Sauvo. 99 98 106 96 94 115 — — 3 Finby. — 101 102 95 93 103 — 105 5 Helsinki — Helsingfors — — 100 97 98 112 100 108 7 Nurmijärvi. 94 — 100 101 102 108 — 113 8 Borgå — Porvoo. 101 — — 113 110 104 — 108 10 Antrea. 101 — — 105 104 — 122 — — 12 Karkku. 101 101 — 96 102 119 119 113 13 Tampere — Tammerfors 92 — — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi. 97 — — 107 109 112 — 113 15 Hattula. 100 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — — 101 112 — 117 118 19 Heinola. 100 104 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — Sit Michel 99 — — 105 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —										_
3 Finby — 101 102 95 93 103 — 106 5 Helsinki — Helsingfors — — 100 97 98 112 100 108 7 Nurmijärvi — 94 — 100 101 102 108 — 113 8 Borgå — Porvoo — 101 — — 113 110 104 — 108 10 Antrea — 101 — — 104 113 121 114 123 — 114 123 11 Vammala — 100 — 105 104 — 122 — — — — 12 — 12 — 119 119 119 111 13 Tampere — Tammerfors — 92 — — 93 104 113 113 113 116 14 Hausjärvi — 97 — — 107 109 112 — 113 — 113 110 111 113 113 116 14 Hausjärvi — 97 — — 107 109 112 — — 113 — 114 111 115 115 Hattula — 106 106 — 99 99 114 111 115 115 116 Padasjoki K — 103 — 112 103 111 125 127 116 116 118 Kuhmoinen — 109 — — 101 112 — 117 116 116 116 Padasjoki K — 109 — — 101 112 — 117 116 116 116 Padasjöki K — 109 — — 101 112 — 117 116 116 116 116 116 116 116 116 116 116 116 117 116 116 117 116 116 117 116 116 116 116 117 116 116 <td></td> <td>Turku — Abo</td> <td> -</td> <td>102</td> <td>_</td> <td>95</td> <td>84</td> <td>109</td> <td> -</td> <td>109</td>		Turku — Abo	-	102	_	95	84	109	-	109
5 Helsinki — Helsingfors — 100 97 98 112 100 106 7 Nurmijärvi 94 — 100 101 102 108 — 113 8 Borgå — Porvoo 101 — 113 110 104 — 108 10 Antrea 101 — 104 113 121 114 123 11 Vammala 100 — 105 104 — 122 — — 12 Karkku 101 101 — 96 102 119 119 111 13 Tampere — Tammerfors 92 — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi 97 — 107 109 112 — 118 15 Hattula 160 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — 101 112 <t< td=""><td>2</td><td>Sauvo</td><td>99</td><td>98</td><td>106</td><td>96</td><td>94</td><td>115</td><td>-</td><td>-</td></t<>	2	Sauvo	99	98	106	96	94	115	-	-
7 Nurmijärvi. 94 — 100 101 102 108 — 113 8 Borgå — Porvoo 101 — — 113 110 104 — 104 10 Antrea 101 — — 104 113 121 114 123 11 Vammala 100 — 105 104 — 122 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	3		-	101	102	95	93	103	-	102
8 Borgå — Porvoo . 101 — — 113 110 104 — 105 10 Antrea . 101 — — 104 113 121 114 125 111 Vammala . 100 — 105 104 — 122 — — 12 Karkku . 101 101 — 96 102 119 119 111 13 Tampere — Tammerfors . 92 — — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi	5	Helsinki — Helsingfors	-	_	100	97	98	112	100	108
10 Antrea 101 — 104 113 121 114 123 11 Vammala 160 — 105 104 — 122 — — 12 Karkku 101 101 — 96 102 119 119 111 13 Tampere Tammerfors 92 — — 93 104 113 113 110 14 Hausjärvi 97 — — 107 109 112 — 113 15 Hattula 160 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — 101 112 — 117 119 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — S:t Michel 99 — 105 —	7	Nurmijärvi	94	_	100	101	102	108	-	111
11 Vammala 100 — 105 104 — 122 — — — — — — — — — — — — 137 12 Karkku 101 101 — 96 102 119 119 111 13 Tampere — Tammerfors 92 — — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi 97 — — 107 109 112 — 113 15 Hattula 100 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — — 101 112 — 117 118 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — S:t Michel 99 — — 105 — — — — — 122 126 23 Merikarvia 43 — — — — 114 126 128 123 24 Lappfjärd 98 — — 110 134 135 116 122 25 <t< td=""><td>8</td><td>Borgå — Porvoo ·</td><td>191</td><td>_</td><td>_</td><td>113</td><td>110</td><td>104</td><td>-</td><td>104</td></t<>	8	Borgå — Porvoo ·	191	_	_	113	110	104	-	104
12 Karkku 101 101 — 96 102 119 119 111 13 Tampere — Tammerfors 92 — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi 97 — 107 109 112 — 112 15 Hattula 160 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — 101 112 — 117 119 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — S:t Michel 99 — 105 — — — — 122 128 128 23 Merikarvia 43 — — — 114 126 128 128 23 Merikarvia 98 — — 110 134 135 116 12 24 Lappfjärd 98 — — 110 134 135 116 12 25	10	Antrea	101	_	_	104	113	121	114	123
13 Tampere — Tammerfors 92 — 93 104 113 113 116 14 Hausjärvi 97 — 107 109 112 — 113 15 Hattula 100 106 — 99 99 114 111 115 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — 101 112 — 117 118 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — S:t Michel 99 — 105 — — — 4 22 Pälkjärvi 108 — — 114 126 128 126 23 Merikarvia 43 — — — 114 126 128 126 24 Lappfjärd 98 — 110 134 135 116 126 27 Saarijärvi K. 104 — — 137 — 115 116 28 Saarijärvi R. 111 — — 136 — 113 — 30 Pielavesi R. 111 — — 136 — 113 — 30 Pielavesi R. 111 — — 136 — 113 — 31 Värtsilä 94 — — 122 139 132 126 32 Liperi 110 — 113 130 133 138 148 150 33 Joensuu 107 — — — 110 — 34 Pedersöre 100 — — — 123 125 35 Haapajärvi 107 — — — 123 125 36 Oulainen 105 — — — 135 — 37 Oulu — Cleåborg 110 — — — 130 135	11	Vammala	100		105	104	_	122	-	-
14 Hausjärvi 97 — — 107 109 112 — 118 15 Hattula 100 106 — 99 99 114 111 118 16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 119 18 Kuhmoinen 109 — — 101 112 — 117 118 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 109 20 Mikkeli — S:t Michel 99 — — 105 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	12	Karkku	101	101	_	96	102	119	119	1111
15 Hattula	13	Tampere — Tammerfors	92			93	104	113-	113	110
16 Padasjoki K. 103 — 112 103 111 125 127 116 18 Kuhmoinen 109 — 101 112 — 117 119 19 Heinola 100 104 103 105 — 110 106 20 Mikkeli — S:t Michel 99 — 105 — — — — — — — — — 22 Pälkjärvi 108 — — — 114 126 128 128 23 Merikarvia 43 — — — — 122 122 123 24 Lappfjärd 98 — — 110 134 135 116 12. 27 Saarijärvi K. 104 — — 137 — 115 118 28 Saarijärvi R. 111 — — 136 — 113 — 30 Pielavesi R. — — — — — — 140 150 — 31 Värtsilä 94 — — — — 122 139 132 12. 32 Liperi 110 — 113 130 133 138 148 150 33 Joensuu	14	Hausjärvi	97	_	_	107	109	112	-	115
18 Kuhmoinen 109 — 101 112 — 117 118 19 Heinola 100 104 104 103 105 — 110 108 20 Mikkeli S:t Michel 99 — 105 — <td< td=""><td>. 15</td><td>Hattula</td><td>160</td><td>106</td><td>_</td><td>99</td><td>99</td><td>114</td><td>111</td><td>112</td></td<>	. 15	Hattula	160	106	_	99	99	114	111	112
19 Heinola	. 16	Padasjoki K	103	_	112	103	111	125	127	119
20 Mikkeli — S:t Michel 99 — 105 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	18	Kuhmoinen	109	_	-	101	112		117	119
22 Pälkjärvi 108 — — — 114 126 128 122 23 Merikarvia 43 — — — — 122 123 24 Lappfjärd 98 — — 110 134 135 116 12 27 Saarijärvi K. 104 — — — 137 — 115 118 28 Saarijärvi R. 111 — — — 136 — 113 — 30 Pielavesi R. — — — — — — — — — 140 150 — 31 Värtsilä 94 — — — — 122 139 132 12 32 Liperi 110 — 113 130 133 138 148 150 33 Joensuu 107 — — — — — — 110 — 34 Pedersöre 100 — — — — — 123 125 35 Haapajärvi 107 — — — — — — 123 125 36 Oulainen 105 — — — — — — 135 — 37 Oulu — Uleåborg 110 — — — — — 130 13	19	Heinola	100	104	104	103	105	_	110	109
23 Merikarvia	20	Mikkeli — S:t Michel	99	_	_	105	_	_	l –	
24 Lappfjärd 98 — 110 134 135 116 12- 27 Saarijärvi K. 104 — — 137 — 115 118 28 Saarijärvi R. 111 — — 136 — 113 — 30{ Pielavesi R. — — — — — — — — 31 Värtsilä 94 — — 122 139 132 12- 32 Liperi 110 — 113 130 133 138 148 150 33 Joensuu 107 — — — 110 — 34 Pedersöre 100 — — — 123 125 35 Haapajärvi 107 — — — 123 125 36 Oulainen 105 — — — — 135 — 37 Oulu — Uleåborg 110 — — — — 130	22	Pālkjārvi	108	_	_	-	114	126	128	125
27 Saarijārvi K. 104 — — 137 — 115 118 28 Saarijārvi R. 111 — — 136 — 113 — 30	23	Merikarvia	43	_	_	-	_	_	122	123
28 Saarijārvi R	24	Lappfjärd	95	l –	_	110	134	135	116	124
Pielavesi R.	27	Saarijärvi K	104	l –	_	-	137	_	115	118
31 Värtsilä 94 — — 122 139 132 124 32 Liperi 110 — 113 130 133 138 148 150 33 Joensuu 107 — — — 110 — 34 Pedersöre 100 — — — 154 156 35 Haapajärvi 107 — — — 123 125 36 Oulainen 105 — — — 135 — 37 Oulu — Uleåborg 110 — — — 130 13	28	Saarijärvi R	111	l –	_		136		113	l — i
31 Värtsilä 94 — — 122 139 132 124 32 Liperi 110 — 113 130 133 138 148 150 33 Joensuu 107 — — — 110 — 34 Pedersöre 100 — — — 154 156 35 Haapajärvi 107 — — — 123 125 36 Oulainen 105 — — — 135 — 37 Oulu — Uleåborg 110 — — — 130 13	0.1	Pielavesi R	_	l –		_	_	_	_	-
32 Liperi <	301	Pielavesi K] —	_	_		_	140	150	_
33 Joensuu 107 — — — 110 — 34 Pedersöre 100 — — — 154 156 35 Haapajärvi 107 — — — 123 125 36 Oulainen 105 — — — 135 — 37 Oulu Uleåborg 110 — — — 130 13	31	Vārtsilā	94	_		1 —	122	139	132	124
34 Pedersöre 100 — — — — 154 150 35 Haapajärvi 107 — — — 123 123 36 Oulainen 105 — — — — 135 — 37 Oulu — Cleáborg 110 — — — 130 13	32	Liperi	110	-	113	130	133	138	148	150
35 Haapajärvi	33	Joensuu	107	_	_	_	_	_	110	
35 Haapajärvi	34	Pedersöre	100	_		_	_		154	156
37 Oulu — Cleáborg 110 — — — — — 130 13	35		107	_		_	_		123	122
37 Oulu — Cleáborg 110 — — — — — 130 13	36	Oulainen	105	_	_	-	_	_	135	-
	37		110	_	_		-		130	137
59 Kemijarvi	39	Kemijärvi		_	_	_	_	_	138	_

Bidrag t. känned. af Finl.

offen.

127	Caltha palustris	Betula	Myrtillus nigra	Acer platanoides	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus cerasus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria majalis	N:0
123															
121		1	_	i	_		_	_		_			_	149	1 1
120		1				1	152		i	-		135	_		í I
123				l	136		_		Į	_		_			1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$					_		_		1		138	_			1 1
129	123	127	135	141	133	141	140	137	140	-	_	146	_	151	1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		_	_				_		_	_		_	_	_	1 1
133 139 136 132 137 140 140 — 140 — 139 — 137 151 151 12 130 125 139 132 131 136 — 139 — 140 135 157 147 13 129 135 136 138 136 140 142 156 140 — 151 — 157 14 130 130 137 131 134 139 — — 138 — 145 — — 149 15 129 133 138 136 139 147 — 146 141 — — 149 15 123 130 146 140 138 143 150 150 146 — 152 — 155 161 18 130 129 135 132 140 — <t< td=""><td>1</td><td>132</td><td>į l</td><td></td><td></td><td></td><td>158</td><td></td><td>'</td><td>_</td><td>ĺ</td><td></td><td>162</td><td></td><td> !</td></t<>	1	132	į l				158		'	_	ĺ		162		!
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	1	-	i l	ľ		i				147	149				1 !
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		1	i			1	140	_		_	1.00			i	i I
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		1				ł		_		_	140				1 1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	i -	1	i l			1	142	156			1 45	151			
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		l					_	_	1		145				1 1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$											150	145			i I
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$						ľ	150	i	1	İ					1 1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		1		1	1	1	_	142		155	155	i			
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$							_	_	i						1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			1 1				153	155		_		Į.	_		1 1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			1							_					{
							į.				156		ĺ		[1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$			l i	141				163			155	165			1 1
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	134		140	_	143	143	135				155	_	153	158	28
143 137 139 136 147 149 154 155 146 146 157 155 — 168 31 153 — 156 154 139 155 157 158 153 157 — — — — 32 133 145 156 146 144 157 157 — 145 — — 165 — 158 33 166 139 147 — 148 156 145 148 146 151 — — 150 158 34 136 150 150 — 153 161 135 165 150 152 — — 168 157 35 135 142 150 — 145 — 147 158 150 157 — — 181 167 36	145	7.40	150	_	- 10			_	i :		101		_		30
153 — 156 154 139 155 157 158 153 157 — — — — — 32 133 145 156 146 144 157 157 — 145 — — 165 — 158 33 166 139 147 — 148 156 145 148 146 151 — — 150 158 34 136 150 150 — 153 161 135 165 150 152 — — 168 157 35 135 142 150 — 145 — 147 158 150 157 — — 181 167 36	1											1	_		
133 145 156 146 144 157 157 — 145 — — 165 — 158 33 166 139 147 — 148 156 145 148 146 151 — — 150 158 34 136 150 150 — 153 161 135 165 150 152 — — 168 157 35 135 142 150 — 145 — 147 158 150 157 — — 181 167 36	1 :	137					ì			i	197	100	_	168	1 }
166 139 147 — 148 156 145 148 146 151 — — 150 158 34 136 150 150 — 153 161 135 165 150 152 — — 168 157 35 135 142 150 — 145 — 147 158 150 157 — — 181 167 36		145								157	_	10=	_	150	1
136 150 150 — 153 161 135 165 150 152 — — 168 157 35 135 142 150 — 145 — 147 158 150 157 — — 181 167 36							ļ			1.7	_	165			1
135 142 150 — 145 — 147 158 150 157 — — 181 167 36							1				_	_			
											_	_			1
150 140 152 150 154 - 150 151 150 157 - - 161 159 37)		150					1						
157 - 157 - 161 - 165 158 163 - - - - 39		140		190						157	_	_	101	199	1

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9.

Tab. II (Forts.). Erste Blüten

N:0	Beobachtungs- stationen	Trollins	Trientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idea	Aesculus hippocast.	Sorbus aucuparia	Pinus silvestris
1	Turku — Åbo	_	151	146	150		148	154	
2	Sauvo		147		156	157	_	157	161
3	Finby				157	157	_	160	157
5	Helsinki — Helsingfors				_	_	_	_	_
7	Nurmijärvi			149	157	158	_		_
8	Borgå — Porvoo		_	_	_	_	_	_	_
10	Antrea	149	152	150	158	159	_	159	160
11	Vammala	_	156	156	161	161		160	157
12	Karkku	150	152	151	156	156	158	157	157
13	Tampere — Tammerfors	146	153	150	154	164	151	151	150
14	Hausjärvi	152	156	153	159	157	_	157	_
15	Hattula	145	148	150	151	150	_	158	160
16	Padasjoki K	152	153	151	155	161	_	161	_
18	Kuhmoinen	152	150	156	160	158	165	162	159
19	Heinola	160	158	149	159	155		155	148
20	Mikkeli — S:t Michel	153		157	159		_	166	-
22	Pälkjärvi	148	163	166	163	179	-	-	-
23	Merikarvia	_	150	153	161	161	-	160	-
24	Lappfjärd	_	152	154	165	163		162	161
27	Saarijärvi K	156	155	156	165	170	-	163	163
28	Saarijärvi R	149	153	155	160	162	_	163	
30{	Pielavesi R			_	165	-	-	164	-
30)	Pielavesi K	-	165	159	161	169	-	173	
31	Värtsilä	157	153	159	169	168	-	166	163
32	Liperi	162	163	161	161	164		161	165
33	Joensuu	154	157	158	165	161		165	170
34	Pedersöre	-	149	156	161	169		164	162
35	Haapajärvi	159	156	167	165	168	-	168	163
36	Oulainen	163	154	_	165	167	-	168	-
37	Oulu — Uleåborg	157	156	165	170	-	-	170	169
39	Kemijärvi	163	176	_		174		175	— i

Bidrag till känned, af Finl.

offen.

Ledum	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale cereale	Chrysanthemum leucanthemum	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usitat ssimum	Calluna	Tilia septentrionalis	N:0
		ĺ												1
148	176	166	163	159	161	168		166		183		201	195	2
149	164	163	163	169	169	167		100		100	179	205	190	3
140	101		100	100						, 		200	_	5
156	_	178	167		176	168				190	_	199		7
-	_		_	_	_			_		_	_	_	_	8
151	165	175		172	164		183		_	186	208	211		10
_	170	174	169	163	172	_	_	_	_	_		_	_	11
154	171	177	173	167	177	174		179		_			_	12
_	176	171	168	164	167	165		163		190	196	206	191	13
156	177	174	_	169	176	_	186	182	_	193	_	201	_	14
_			167	167	177	170		_		185				15
163	172	175	171	169	176	177		184	_	189	198	171		16
161	181	169	176	175	176	170	180	181	_	185	199	211	203	18
159	179	170	179	164	166	177	189	166		186	198	196	_	19
-	_		_		185	186	_	171			_	196	199	20
167	169	173	177	176	177	-	183	_	_	193	200	209		22
156		-	-	-					-		_		-	23
162	163	174	181	173	180	180	158	173	—	184	196	196		24
163	171	182	182	183	183	188	-	176		190		-		27
-	183	167	171	180	179	178		184		189	_	204	_	28
-	_			180					_		_			30
166	182	170	187	183	186		191		-	194	-	209	_)
-	168	176	188	166	181	183	186	185	_	188		208	_	31
166	168	166	170	175	178	176	180	184	-	-	206	210	_	32
175	182	180	-		175	-	-				-	-	_	33
161	167	183	173	177	177	-	_		-	186	198	204	_	34
162	170	184	183	179	171		182	-	-	189	-	207	-	35
166	171	191	197	180	179	197	170	180	-	196	199	207	_	36
167	169	179	_	177	183		185	-	-	187	-	-	_	37
173	185	187	176	186	184	—	196	1		197	—	203	_	39

Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9.

Tab. III. Saat, erste Ähren

N:0	Beobachtungs- stationen		Avena sativa			Iordeu vulgar	
		s.	Ä.	E.	s.	Ä.	E.
2	Sauvo	124	180	214	133	179	224
3	Finby	114	181	211	121	178	210
5	Helsinki — Helsingfors	_	_	_	_	_	
10	Antrea	128	186	219	134	183	220
11	Vammala	117	186	218	_	184	215
12	Karkku	117	_	_	135	_	_
13	Tampere — Tammerfors	_	_			_	_
14	Hausjärvi	124	193	220	132	191	220
15	Hattula	118	187	224	133	186	228
16	Padasjoki K	111	182	216	134	185	216
18	Kuhmoinen	114	191	223	142	182	224
19	Heinola	_	177	219		177	224
20	Mikkeli — S:t Michel	131	_	236	_		232
22	Pälkjärvi	135	194	227	147	191	227
23	Merikarvia	124	_	_	-		_
24	Lappfjärd	127	188	226	136	184	239
27	Saarijärvi K	124	189	232	138	186	232
28	Saarijärvi R	132	_	237	133	190	227
30{	Pielavesi R	121		_	147	-	-
30)	Pielavesi K	130	196	226	143	191	220
31	Värtsilä	125	191	2 32	147	189	218
32	Liperi	132	204	237	156	201	224
33	Joensuu	_	I —	224	154	_	_
34	Pedersöre	133	189	225	140	187	219
35	Haapajärvi	125	189	224	138	182	209
36	Oulainen	130	190	225	137	186	215
37	Oulu — Uleåborg	126	188	_	134	185	215
39	Kemijärvi	_	_	_	142	188	217

und Ernte.

Sola		Fagop escule		Lin usita	um atiss.	Secale cereale			icum vum	Mähen der Wiesen	N:0	
S.	E.	S.	E.	s.	E.	Ä.	E.	S.	E.	s.	Mä	
142	268	_			_	141	208	241	209	248	187	2
138	258		_	130	213	138	205	231	215	230	187	3
137			_			147	_		_		_	5
145	258	· —	_	_	222	152	208	230			187	10
	_	_	_			147	205	222	_~_	_	187	11
139	-	_		150	_	151	_			-	184	12
130	250	_	_		_	153	205	_	_	_	186	13
145	264	_			222	150	208	222	_		187	14
138	271	_		_	_	150	206	230	217		187	15
129	261	<u></u>	_	153	226	147	206	230	224		188	16
148	269	_	_ '		231	149	208	222			189	18
_	253	_	_	139	229	154	203	230			187	19
143	253	-	_	_		153	208	230	_	_	187	20
152	_	—		161	2 28	161	221	232	_		197	22
146	_	_	-		_	150	_	_		-	_	23
143	253	-	!	-	_	149	206	231	-	_	187	24
149	264	-	_	_	_	158	217	222	_	_	195	27
149	296	-	_	150	_	152	199	226	_	_	196	28
153	258	-		-	_	_	-	_			192	30
156	251			-	_	161	215	224	-	-	194)30
154	260	-		-		149	212	223	_		189	31
149	258	_		164	232	165	215	223	-		194	32
149	_		-	_		156	_	-	_		_	33
147	-	-		150	231	154	211	236	-	-	194	34
146	257	-		_	-	160	215		_	-	194	35
145	255	-	_	157	231	160	220	231	_	224	194	36
143	256	-		-		158	215	223	-	-	187	37
139	258	_	-	-	_	-		_	-	-	197	39

Andere Beobachtungen.

1925

- Aira cæspitosa. **b.** Karkku 178, Oulainen 196.
- Alchemilla vulgaris. b. Turku 141.
- Alisma plantago. b. Tampere 196, Oulainen 196.
- Alopecurus pratensis. b. Turku 149.
- Andromeda calyculata. b. Tampere 154, Oulainen 141.
- Andromeda polifolia. b. Helsinki 135, Hausjärvi 142, Oulainen 150.
- Anemone ranunculoides. b. Turku 118.
- Aquilegia vulgaris. b. Turku 157.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Turku 140, Nurmijärvi 137, Karkku 135.
- Barbarea vulgaris. **b.** Turku 141.
- Berberis vulgaris. **b.** Turku 155, Karkku 161, Tampere 147.
- Betula odorata. **b.** Merikarvia 134, Värtsilä 137.
- Betula verrucosa. b. Tampere 125.
- Campanula persicifolia. b. Nurmijärvi 186, Karkku 178, Tampere 188.
- Campanula rotundifolia **b**. Lappfjärd 169.
- Caragana arborescens. b. Turku 146.
- Cardamine pratensis. b. Karkku 154, Merikarvia 153, Oulainen 164.

- Centaurea cyanus. **b.** Karkku 171, Tampere 174, Lappfjärd 174, Oulainen 184.
- Chaerophyllum silvestre. b. Turku 150.
- Chelidonium majus. **b.** Turku 147.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Kuhmoinen 122.
- Cirsium heterophyllum. b. Nurmijärvi 185, Värtsilä 201, Oulainen 197.
- Colchicum. b. Tampere 243. Cornus suecica. b. Lappfjärd 170. Oulainen 170.
- Corydalis nobilis. b. Turku 125. Corydalis solida. b. Turku 109.
- Cratægus coccinea. **b.** Turku 154, Karkku 156, Tampere 161, Värtsilä 169, Oulainen 175.
- Cratægus oxyacantha. b. Turku 158.
- Crocus vernus. b. Nurmijärvi 117, Karkku 111.
- Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 101, Karkku 103, Tampere 106, Heinola 133.
- Dianthus deltoides. b. Värtsilä 196.
- Draba verna. b. Turku 117, Heinola 128.
- Epilobium angustifolium. b. Nurmijärvi 189, Karkku 179, Tampere 180, Värtsilä 188, Oulainen 189.
- Equisetum arvense. **b.** Hausjärvi 122.

Bidrag t. känned. af Finl.

- Eriophorum angustifolium. b. Lappfjärd 130.
- Eriophorum vaginatum. b. Oulainen 146.
- Erythronium Dens Canis. b. Tampere 117.
- Fraxinus excelsior. b. Karkku 138.
- Gagea lutea. **b.** Turku 109, Nurmijärvi 129.
- Gagea minima. **b.** Turku 109, Borgå 116, Kuhmoinen 114, Mikkeli 123.
- Galanthus nivalis. **b.** Turku 100, Nurmijärvi 97.
- Geranium silvaticum. b. Nurmijärvi 157, Karkku 148, Tampere 165, Värtsilä 167, Oulainen 157.
- Glechoma hederacea. **b.** Turku 141.
- Hierochloa borealis. **b.** Lappfjärd 147.
- Juniperus communis b. Karkku 160, Tampere 161, Kuhmoinen 159, Lappfjärd 160, Oulainen 167.
- Lamium album. b. Turku 139.Lamium purpureum. b. Turku 109.
- Larix sibirica. **b.** Tampere 124. Lathyrus pratensis. **b.** Lappfjärd 181.
- Leucojum vernum. b. Nurmijärvi 102.
- Lilium bulbiferum. b. Nurmijärvi 177, Karkku 178, Tampere 171, Värtsilä 179.
- Listera cordata. b. Lappfjärd 170.
- Lonicera tatarica. b. Turku 150, Karkku, 168, Tampere 157, Värtsilä 171, Oulainen 173. — f. Värtsilä 231.
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9.

- Lonicera xylosteum. b. Nurmijärvi 152, Karkku 154, Tampere 159.
- Luzula pilosa. b. Turku 109, Nurmijärvi 123, Borgå 115, Karkku 120, Merikarvia 116, Lappfjärd 116. — f. Karkku 159.
- Lychnis viscaria. b. Nurmijärvi 167, Karkku 162, Tampere 165.
- Majanthemum bifolium. b. Nurmijärvi 159, Karkku 157, Tampere 173, Hausjärvi 158, Värtsilä 174, Oulainen 155.
- Muscari botryoides. b. Nurmijärvi 127.
- Myosotis stricta. b. Turku 140.
- Myosurus minimus. **b.** Merikarvia 130.
- Nymphæa alba. b. Tampere 161, Lappfjärd 161, Värtsilä 195, Oulainen 196.
- Orchis maculata. b. Tampere 165.
- Orobus vernus. b. Nurmijärvi 135, Karkku 136, Tampere 140, Värtsilä 148.
- Oxalis acetosella. b. Nurmijärvi 130, Karkku 134, Tampere 131, Mikkeli 131, Merikarvia 131, Lappfjärd 136, Värtsilä 135, Oulainen 159.
- Oxycoccus palustris. b. Nurmijärvi 165, Karkku 173, Lappfjärd 170.
- Pæonia. b. Nurmijärvi 171.
- Pedicularis palustris. b. Lappfjärd 174, Oulainen 169.
- Philadelphus coronarius. b. Tampere 174.
- Pirus communis. b. Finby 140, Karkku 150, Tampere 145.

Pisum arvense. b. Tampere 186, Oulainen 201.

Potamogeton natans. b. Oulainen 199.

Primula acaulis. b. Nurmijärvi 6 (spärlich) und 102.

Primula officinalis. b. Turku 109, Nurmijärvi 127, Karkku 132, Tampere 130, Hausjärvi 135, Lappfjärd 144, Värtsilä 149, Liperi 129.

Prunus domestica. **b.** Karkku 145.

Pulmonaria officinalis. b. Turku 109.

Pulsatilla vernalis. b. Heinola 115.

Pyrola media. b. Lappträsk 181.

Pyrola minor. **b.** Värtsilä 179. Pyrola rotundifolia. **b.** Tam-

Pyrola rotundijolia. b. Tampere 168, Lappfjärd 181, Värtsilä 178, Oulainen 191.

Pyrola secunda. b. Lappträsk 181.

Quercus pedunculata. b. Finby 154.

Ranunculus acris. **b.** Nurmijärvi 157, Karkku 156, Merikarvia 145, Lappfjärd 144, Värtsilä 147, Oulainen 123.

Ranunculus auricomus. b. Turku 141, Karkku 142, Oulainen 148.

Ranunculus ficaria. b. Turku 128, Tampere 138.

Rhamnus frangula. b. Karkku 166.

Ribes alpinum. b. Turku 130, Nurmijärvi 130, Karkku 139, Merikarvia 136.

Ribes aureum b. Tampere 137. Ribes grossularia. b. Turku 125, Finby 133, Nurmijärvi 136, Karkku 138, Tampere 130, Hausjärvi 136, Oulainen 155.

Ribes nigrum. b. Finby 137, Nurmijärvi 135, Karkku 139, Tampere 138, Värtsilä 147, Oulainen 153. — f. Värtsilä 213.

Ribes rubrum var. fr. albo. b. Finby 135.

Rubus arcticus. f. Värtsilä 200. Rubus saxatilis. b. Nurmijärvi 157, Karkku 152, Merikarvia 161, Oulainen 173.

Salix acutifolia. b. Tampere 107. Salix pentandra. b. Karkku 152, Oulainen 156.

Sambucus racemosa. b. Turku 139, Nurmijärvi 142, Karkku 139, Tampere 145, Värtsilä 147. — f. Värtsilä 211.

Scilla sibirica. **b.** Mikkeli 118. Sedum acre. **b.** Nurmijärvi 183, Karkku 174, Tampere 166.

Solanum tuberosum. b. Lappfjärd 186.

Solidago virgaurea. b. Nurmijärvi 188, Tampere 194, Oulainen 199.

Sorbus aucuparia. LV. Lappträsk 253.

Symphoricarpus racemosa. b. Nurmijärvi 195, Tampere 188, Oulainen 199.

Tanacetum vulgare. b. Tampere 196, Oulainen 203.

Taraxacum officinale. b. Turku 126, Finby 109 (auf giinstigem Platze), Nurmijärvi 133, Karkku 135, Tampere 130, Hausjärvi 138, Lappfjärd 134, Värtsilä 135, Oulainen 140, Kemijärvi 164. — f Karkku 150, Värtsilä 159.

Bidrag t. känned. af Finl.

Thlaspi olpestre. b. Mikkeli 128. Tilia vulgaris. BO. Tampere 139. — b. Tampere 190.

Trichera arvensis. **b.** Nurmijärvi 190.

Trifolium pratense. b. Karkku 171, Värtsilä 172, Oulainen 168.

Trifolium repens. b. Karkku 167, Värtsilä 173, Oulainen 168.

Triticum sativum. Ä. Finby 172, Tampere 168.

Tulipa. b. Nurmijärvi 136.

Tussilago farfara (auf günstigem Platze). **b.** Karkku 99, Merikarvia 132. — **f.** Karkku 141, Värtsilä 157.

Ulmus montana. b. Turku 120,

Karkku 128, Tampere 124, Hausjärvi 122, Merikarvia 129, Joensuu 152. — f. Karkku 169.

Vaccinium uliginosum. b. Lappfjärd 162, Oulainen 156.

Verbascum nigrum. b. Nurmijärvi 185.

Verbascum thapsus. b. Tampere 186, Värtsilä 201.

Veronica chamædrys. **b.** Turku 144.

Viburnum lantana. b. Turku 152.

Vicia craeca. b. Lappfjärd 181.Viola palustris. b. Hausjärvi 136, Lappfjärd 136.

Viola silvestris. **b.** Lappfjärd 139.

Tab. I. Laubentfaltung.

Erste

N:0	Beobachtungs- stationen	Betula alba	Acer platanoides	Aesculus hippocast.	Quercus pedunculata	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Fragaria vesca	Myrtillus nigra
1	Turku — Åbo	139	_			_	_		- 1
2	Sauvo	137	143	_	147	145	143	179	186
3	Finby	138	144	_	147	_	143	175	182
4	Ekenäs — Tammisaari	138	_	145	_				
_5	Helsinki — Helsingfors [F]	142	148	_		150	_	-	-
5	Helsinki — Helsingfors [S]	144	147			_	152		-
6	Helsinge	140			_	_		_	
7	Nurmijärvi	139	_		_	149	_		
9	Johannes	140	_	143	_	154	152	186	193
10	Antrea	139	149	_	149	_	144	181	207
11	Vammala	146	_		_	_	_	-	-
13	Tampere — Tammerfors	138	152	153	152	_	151	-	200
14	Hausjärvi	139	148	152	150	-	146	179	211
15	Hattula	138	151		154	-	-	181	188
16	Padasjoki K	138	154	-	154	154	153	185	192
17	Padasjoki J	139	157	_	-	-	157	181	185
18	Kuhmoinen	143	153	—		155	156	179	196
19	Heinola	137	145	_	158	_	149	180	183
20	Mikkeli — S:t Michel	139	151		161	_	-	181	196
21	Sortavala	_	-	_	-	-		182	192
22	Pälkjärvi	155	_	-	-	-	161	197	199
24	Lappfjärd	154	154	-	-	-	162	194	190
25	Kristinestad — Kristiina .	140	156	-	-	-	159	-	
26	Vaasa	154	160	-	_	-	157	186	204
27	Saarijärvi K	153	-		166	-	154	201	201
28	Saarijärvi R	143	156	_	157	-	-	188	195
29	Karttula	157	_	-	-	-	157	194	_
30	Pielavesi K	161	-	-	-	-	-	207	201
32	Liperi	153	156	_	-	_	158	197	199
33	Joensuu	148	155	-	-	155	156	191	-
34	Pedersöre	145	-	-	-	-	154	194	201
35	Haapajärvi	_	_		-	-	157	194	201
36	Oulainen	152	163	-	-	-	161	-	217
37	Oulu — Uleåborg	145	158	-	156	-	156	-	206
38	Rovaniemi	152	-	-		_	_	ı —	_

normale Früchte.

Laubverfärbung.

Rubus	Ribes	Rubus idæus	Lonicera	Vaccinium vitis idæa	Prunus padus	Sorbus aucuparia	Aesculus hippocast.	Acer platanoides	Betula alba	Aesculus hippocast.	Tilia septen- trionalis	Populus tremula	Quercus pedunculata	N:0
								_					_	1
	201	204	_	255	_	240	_	265	294		277	280	294	2
_	198	207	_		_	_	_	281	281		296	_	297	3
	_	_		_	_	_	_	_	_	_		_		4
	_		_	_		_	_	—	_		_	_		1 -
-	-	—	_	_	_			276	279			_	295	5
-	_	-	_	_	_	-	_		—	_	_		_	6
_	-	-	_			_	_	_		_	-	_	_	7
-	195	_	_	245	249	281	_	283	276	_	276	288	-	9
_	217	214	_	231	253	263		278	285		_	288	-	10
_	-	214	_		-	-	_	-	_				-	11
_	206	214	-	-	235	237		264	266	278	266	269	_	13
	-	206	_	235	_	_	_	_	_	_			_	14
202	211	211	_	239		241	_	271	285	_	273	270	292	15 16
202	200	210	_	243		263		211	268		213	270	494	17
191	209	210		243	242	258		_	200	_	279	289	285	18
101	201		210	241	213	242	_	262	253	.	261	263	298	19
201	203	207		238	210	245		278	281		285	285	288	20
_	201	206		216	_	_				_	_			21
202	214	219		245	248	251	_	_	261	_		268		22
211	213	215	_	242	232	_	_	_	283	_	289	289	_	24
	_	_	_	251		_		_	_		_			25
206	221	220		235	231	247	_	259	253		_		_	26
_	224	_	_	232	240	301	_	293	297	_	291	291	_	27
205	214	218		235	-	_	-		_	-	_	_	_	28
217	-		-	_		_	-	-	_	-			_	29
199	224	228	-			240	_	-	_	-		_	-	30
210	215	218	-	237	238	236		290	288			291	_	32
_		-	-	242	-			275	284	-	-	_	-	33
198	217	226	_	248	227	-		-	275	-		278	_	34
_	205	216	_	242	249	-	-	-	256			_	_	35
200	212		-	_	226	-	-	270	268	-	272	271		36
209	216	226	-	246	247	-			269		-	- 1	_	37
-		_			—	—			_			-	_	38

Nat. o. Folk, H. 80 N:o 9.

Tab. II. Erste Blüten

N:0	Beobachtungs- stationen	Alnus incana	Corylus avellana	Alnus glutinosa	Anemone hepatica	Tussilago farfara	Anemone	Populus tremula	Salix caprea
	9								
1	Turku — Åbo		_	_	_	101	_	_	_
2	Sauvo	115	117		115	117	119	128	137
3	Finby	_	_	124	101	108	_	136	
4	Ekenäs — Tammisaari	121	132	129	_	121	121	_	_
5	Helsinki — Helsingfors [F] Helsinki — Helsingfors [S]	110 113	116 128	116 121	115	116 132	118 127	_	119
6	Helsinge	111	_			118	_	_	
7	Nurmijärvi	115		_	115	108	120		127
9	Johannes	122	125	125	_	137	136	135	138
10	Antrea	121	-		133	133	135	140	135
11	Vammala	115	_	124	123		134	132	_
13	Tampere — Tammerfors	113	124	-	113	120	130	-	120
14	Hausjärvi	115	-		118	130	124	136	121
15	Hattula	114	115		115	116	131	135	132
16	Padasjoki K	_	-	136	116	_	134	131	134
17	Padasjoki J			129	110			_	127
18	Kuhmoinen				118	132	_	136	134
19	Heinola	117	123	122	116	117	_	131	131
20	Mikkeli — S:t Michel	127	_	_	117	_		135	132
21	Sortavala	122	-	_	120	124	134	134	134
22	Pälkjärvi	122	-	_	-	126	132	-	135
24	Lappfjärd	113			133	152	148	133	119
25	Kristinestad — Kristiina	130	_			142	_		_
26	Vaasa	115	_	123	125	117	140	132	136
27	Saarijärvi K	135	—	—		139	_	136	134
28	Saarijärvi R	120	-	-	133	144	133	133	131
29	Karttula	_			_	147	-	_	-
30	Pielavesi K		-		155	-	153	-	-
32	Liperi	144	_	145	146	148	152	156	158
33	Joensuu	128	-	_		129		134	135
34	Pedersöre	118	_			_	—	131	136
35	Haapajärvi	126	_			_	-	137	136
36	Oulainen	130	_	_	_	_		136	_
37	Oulu — Uleåborg	129	-	-		_	_	140	142
38	Rovaniemi	133			_		_	140	139

offen.

Caltha palustris	Betula alba	Myrtillus nigra	Acer platanoides	Ribes rubrum	Fragaria vesca	Rubus arcticus	Rubus chamæmorus	Prunus padus	Picea excelsa	Prunus	Narcissus poëticus	Menyanthes trifoliata	Convallaria	N:0
		143			149			148			150		152	1
136	138	143	141	145	149	146		150	147	152	142		154	2
135	140	140	241	146	143	141	_	148	153	152	152	_	155	3
134	142	143	143	-	150	171	_	150		102			100	4
132	142		159		100	_		151		148	152		153	,
140	149	_	147	155		158		154	_	156			_	5
		142		_	_	_			_		_	_	_	6
141	139	140	144	_	149	_	148	148	_	_	148		152	7
148	138	143		144	156	149		154	151	154	146	_	158	9
140	143	144	145	152	150	157		149	_	157	161	165	157	10
138	138	148	146	153	160			154	_	155	154	_	155	11
140	140	144	142	145	156	-	<u> </u>	152		158	147	155	155	13
139	144	149	145	149	152	152	156	149	158	_	154	156	156	14
140	140	144	142	145	151	-	_	151		155	-	-	153	15
139	143	148	148	149	156	_	158	152	_		_	158	155	16
142	140	150	154	152	156	161	157	152	_	158	157	_	158	17
142	138	149	146	156	157	157	161	154	_	165	161	161	160	18
143	130	139	142	144	145		144	150	—	150	151	153	152	19
140	137	146	142	144	161	_	_	150	_	163	161	-	159	20
138	136	143	145	151	154	156	_	146	_	159	143	_	153	21
140	_	149		154	158	155	159	152		158	163		164	22
145	143	152	147	147	157	154	158	154	154	162		160	160	24
142	145	144	155		157	158		157	_			_	158	25
144	149	150	151	165	155	154	152	154	155	161	154	165	163	26
152	147	157	157	157	157	159		157	150	- 100	166	158	167	27
147	141	151	160	153 158	154	157	_	156	159	169	156	159	162	28 29
149 159	_	161		159	166	167	_	158 161		165			169	30
109	161	151	153	152	161	158	157	156	161	_	_	_	162	32
139	139	148	149	152	156	156	197	153	156	161		153	156	33
142	149	153	140	155	161	156	155	156	158	101		157	163	34
140	150	155	_	156	159	159	156	157	158	_	_		163	35
147	146	166		155	165	165	164	157	157	_	_	_	172	36
149	151	155	154	151	156	156	159	158	161	_		163	165	37
154	_	_	_	_		_	_		_	_	_	_		38

Tab. II (Forts.). Erste Blüten

N:0	Beobachtungs- stationen	Trollius europæus	Trientalis europæa	Pirus malus	Syringa vulgaris	Vaccinium vitis idæa	Aesculus hippocast.	Sorbus	Pinus silvestris
1	Turku — Åbo	_	_		156	_	156	156	-
2	Sauvo	157	148	151	157	162	_	157	157
3	Finby	-	151	152	157	157		157	156
4	Ekenäs — Tammisaari	-	151	156	157		145	157	_
-5	Helsinki — Helsingfors [F]	150	154		159	_	159	161	_
5{	Helsinki — Helsingfors [S]			158		164	_	160	
6	Helsinge		_		_		_		
7	Nurmijärvi	149	_	156	157	164	_	158	_
9	Johannes	156	158	156	156	151	169	156	158
10	Antrea	166	155	156	157	160	_	157	158
11	Vammala		155	157	161	169		162	159
13	Tampere — Tammerfors	154	162	157	158	165	159	159	172
14	Hausjärvi	156	156	158	156	157	_	159	159
15	Hattula	155	154	155	157	158	_	157	158
16	Padasjoki K	156	156	156	158	166	_	159	157
17	Padasjoki J	153	157	159	159	163	_	159	155
18	Kuhmoinen	158	166	159	160	174		168	160
19	Heinola	152	154	154	157	156		157	155
20	Mikkeli — S:t Michel	157	161	160	161	164		161	_
21	Sortavala	154	161	169	162	_	_	162	169
22	Pälkjärvi	155	156	169	168	171		164	
24	Lappfjärd	_	158	160	161	160	_	162	157
25	Kristinestad — Kristiina		161			_	_		167
26	Vaasa	182	155	165	161	163	162	170	158
27	Saarijärvi K	158	158	_	168	169	_	166	167
28	Saarijärvi R	158	160	165	169	166	_	165	170
29	Karttula		162	165	172	172	_	165	-
30	Pielavesi K	_	165	167	169	169	_	171	
32	Liperi	163	163	164	163	166	_	164	169
33	Joensuu	155	156	161	164		_	170	
34	Pedersöre		155	163	167	171		166	166
35	Haapajärvi	164			167	176	_	166	169
36	Oulainen	171	164	_	170	171	_	171	167
37	Oulu — Uleåborg	157	163	168	175	177	_	174	165
38	Rovaniemi	_			_	_	_	_	_

offen.

Ledum palustre	Achillea millefolium	Rubus idæus	Linnæa borealis	Secale	Chrysanth. leucanth.	Platanthera bifolia	Nuphar luteum	Viburnum opulus	Fagopyrum esculentum	Ulmaria pentapetala	Linum usitatissim.	Calluna vulgaris	Tilia septen- trionalis	N:0
154 155 ————————————————————————————————	175 171 — —	169 174 —	167 167 — —	170 167 —	174 172 —	165 168 — —		169 — — —		185 — — — —	185 - -	202 207 — — 194	203 200 — —	$\left.\begin{array}{c}1\\2\\3\\4\end{array}\right\}$
152 164 159 160 173	171 172 - 181	178 172 - 174	170 166 182 177 173	173 172 173	175 172 172 172 —	170 182 182	181 178 — 173	173 179 174		187 205 — 198		199 216 —	197 —	6 7 9 10 11 13
158 158 160 169	166 — 181	168 - 166	184 172 169 171	174 173 172 172 172	181 182 172 185	164 183	173 — 176 187 181	- - - 180		189 191 189 189	206 	211	210 - 204	14 15 16 17 18
161 - 171 162 162	171 — 165 173	177 — — 170	179 — 179 186	178 167 178 	171 176 166 171 181	173 178 192 183	173 178 195 184 181	165 178 — 186 181	217 —	188 — — — — — 190	- - 201 197	201 206 200 204	199 207 215	19 20 21 22 24
172 163 166 165	199 200 177	196 201 183	165 179 179 190	172 182 180 182	182 182 184	174 185 —	185 194 193 189	202 181		177 195 194		224 208 205 —	- - - -	25 26 27 28 29
168 158 165 162	185 177 — 179 181	191 177 186 188 182	193 — — 183 —	189 180 184 183 181	186 176 190 180 184	181	188 184 — 178 186	186 — — — —	 - - -	205 205 — 192 193	206 201 198	213 211 — 205 206		30 32 33 34 35
169 166 —	171 179	180	188 182	188 189	188 183 —	- -	— — —	195	- -	212	201	216 215		36 37 38

Tab. III. Saat, erste Ähren

N:0	Beobachtungs- stationen		Avena sativa			lordeu zulgare	
		S.	Ä.	E.	S.	Ä.	Е.
2	Sauvo	140	188	221	140	188	221
3	Finby	128	193	223	132	_	222
4	Ekenäs — Tammisaari	142	_		148	_	_
9	Johannes			_	_	_	_
10	Antrea	139	204	226	155	200	227
11	Vammala	_	_	224		_	220
14	Hausjärvi	137	193	236	146	193	237
15	Hattula	134	190	232	142	192	222
16	Padasjoki K	128	186	219	139	186	217
17	Padasjoki J	135	191	221		189	222
18	Kuhmoinen	132	196	243	154	191	230
19	Heinola	134	190	220	146	188	228
20	Mikkeli — S:t Michel	137		232	154	_	232
21	Sortavala	139	191	236	_	187	_
22	Pälkjärvi	140	198	238	156	199	232
24	Lappfjärd	136	_	224	147	190	220
25	Kristinestad — Kristiina	137	-	231	140	-	233
26	Vaasa	_	_	_	_		<u> </u>
27	Saarijärvi K	145	204	232	157	202	232
28	Saarijärvi R	_	196	_	153	195	224
29	Karttula	_	_	_	148	_	-
30	Pielavesi K	139	197	235	156	191	_
32	Liperi	145	204	230	154	192	224
33	Joensuu	_	_	_	-	-	-
34	Pedersöre	138	194	235	142	188	230
35	Haapajärvi	149	193	226	148	188	218
36	Oulainen	135	197	234	147	189	225
37	Oulu — Uleåborg	134	195	227	145	194	224

und Ernte.

1	num osum	Fagor escule			um atiss.					icum · vum	Mähen der Wiesen	N:0
s.	E.	s.	Ε.	s.	E.	Ä.	E.	s.	Ε.	s.	Mä V	
153	261	_	_	_	_	154	216	231	225	232	189	2
151	265	_		142	222	153	209	236	223	237	186	3
_		,	_	_		_	_	_	_	_	_	4
_	_	_	_	_	_			-	_	_	185	9
156	260	_		_	_	156	214	230		_	193	10
_		_	_	_	_	155	214	_	_	_		11
154		_	_	_	_	161	212	222	_	_	_	14
151	263		_	_	_	158	214	231		_	186	15
139	256	_	_	154	224	155	212	224		224	192	16
156	256		_		22 4	159	208	221	_		192	17
156	263				229	171	218	226	_		194	18
134	257	-	_	149	217	157	208	232	_		188	19
154	253	_				163	214	217			193	20
	_	_	-		231	_	217	226	_		188	21
151	257	_		159	230	163	221	228			196	22
142	249	_	-		230	162	220	237	-	_	190	24
156	268		_			_	233	_	_	233	_	25
145	258	_	_			178	-		<u> </u>	_	195	26
157	249	_	-	-	245	163	222	2 2 8	_	_	200	27
156	_	_	_	_		161	218	224	_	_	197	28
-	267	- 1				170	223	_	_	_	195	29
161	253	_	_	_	_	169	230	232	_	_	201	30
151	263	_	-	161		165	216	227		_	200	32
154		-	_		_	_		_		_	190	33
151			-	152	237	163	228	232		_	197	34
154	256	_			256	167	218	_	-	_	196	35
-	258	_	. —	155	230	168	229	_	_	_	200	36
_	258	_	_	_		164	223	222			196	37

Andere Beobachtungen.

1926

- Acer pseudoplatanus. B0. Johannes 154.
- Adoxa moschatellina. b. Hausjärvi 138.
- Aira cæspitosa. b. Heinola 178, Lappfjärd 186. — f. Heinola 215.
- Alchemilla vulgaris. b. Ekenäs 151, Padasjoki J. 157.
- Alisma plantago. b. Johannes 195, Heinola 170, Lappfjärd 197, Oulainen 196. — f. Heinola 207.
- Alopecurus geniculatus. b. Ekenäs 153.
- Andromeda calyculata. b. Heinola 142. f. Heinola 196.
- Andromeda polifolia. b. Helsinki [S.] 155, Nurmijärvi 148, Padasjoki J. 160, Heinola 157, Lappfjärd 154, Oulainen 163. f. Heinola 210.
- Anemone ranunculoides. b. Ekenäs 140.
- Antennaria dioica. b. Ekenäs 145.
- Anthoxanthum odoratum. b. Ekenäs 151, Padasjoki J. 157.
- Arctostaphylos uva ursi. b. Johannes 137, Heinola 144. f. Heinola 232.
- Berberis vulgaris. b. Tampere 173, Heinola 155, Lappfjärd 176. — f. Heinola 227.
- Betula odorata. **b.** Padasjoki J. 140.
- Betula verrucosa. b. Tampere 140, Padasjoki J. 140.

- Campanula persicifolia. b. Nurmijārvi 187, Tampere 191, Padasjoki J. 187, Heinola 183, Mikkeli 203.
- Campanula rotundifolia. **b.** Lappfjärd 177.
- Capsella bursa pastoris. **b.** Ekenäs 153.
- Caragana arborescens. b. Turku 152.
- Cardamine pratensis. b. Johannes 164, Padasjoki J. 166, Heinola 153, Lappfjärd 163.
- Centaurea cyanus. b. Nurmijärvi 169, Johannes 185, Tampere 186, Heinola 176, Lappfjärd 181, Oulainen 188. — f. Heinola 219.
- Chærophyllum silvestre. b. Turku 150.
- Chrysosplenium alternifolium. b. Ekenäs 121, Tampere 129.
- Cirsium heterophyllum. b. Heinola 175, Lappfjärd 189, Oulainen 196.
- Colchicum. b. Tampere 241.
- Cornus suecica. b. Lappfjärd 166.
- $Corydalis\ nobilis.\ {\bf b.}\ {\bf Turku}\ 140.$
- Cratægus coccinea. b. Nurmijärvi 163, Johannes 166, Heinola 159, Mikkeli 161, Oulainen 182. — f. Heinola 245.
- Cratægus sp. b. Karttula 167.
- Crocus vernus. b. Nurmijärvi 121, Mikkeli 137.

Bidrag t. känned, af Finl.

- Daphne mezereum. b. Nurmijärvi 123, Tampere 125, Heinola 122, Lappfjärd 133. f. Heinola 206.
- Dianthus deltoides. b. Johannes 184, Tampere 198, Heinola 178, Lappfjärd 176.
- Draba verna. b. Ekenäs 136. Elæagnus argentea. b. Karttula 176.
- Empetrum nigrum. b. Ekenäs 132.
- Epilobiumangustifolium. b. Nurmijärvi 184, Johannes 183, Tampere 187, Padasjoki J. 191, Heinola 178, Mikkeli 191. — f. Heinola 213.
- Epilobium montanum. b. Ekenäs 172.
- Equisetum arvense. b. Ekenäs 137, Hausjärvi 134.
- Eriophorum vaginatum. b. Nurmijärvi 111, Johannes 134, Hausjärvi 130, Heinola 132, Lappfjärd 142. — f. Heinola 170, Oulainen 159.
- Erythronium Dens Canis. Tampere 135.
- Fragaria elatior. f. Tampere 190. Fraxinus excelsior. b, Ekenäs 142.
- Gagea lutea. b. Ekenäs 139.
- Gagea minima. b. Tampere 120, Hausjärvi 132, Kuhmoinen 130. Mikkeli 137.
- Galanthus nivalis. b. Nurmijärvi 119.
- Geranium pratense. b. Johannes
- Geranium silvaticum. b. Nurmijärvi 159, Tampere 157, Padasjoki J. 157, Heinola 157, Lappfjärd 163, Oulainen 161. Geum rivale. b. Ekenäs 149,
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9.

- Padasjoki J. 157, Lappfjärd 158.
- Glechoma hederacea. b. Ekenäs
- Juniperus communis. b. Padasjoki J. 167, Heinola 157, Lappfjärd 160, Vaasa 167.
- Lamium purpureum. b. Ekenäs 152.
- Larix sibirica. b. Johannes 132, Tampere 141, Heinola 137.
- Lathyrus pratensis. b. Padasjoki J. 171.
- Lilium bulbiferum. b. Nurmijärvi 175, Johannes 179, Tampere 177, Padasjoki J. 191, Heinola 174, Mikkeli 188.
- Lonicera Alberti. b. Padasjoki J. 159.
- Lonicera caprifolium. b. Turku
- Lonicera cœrulea. b. Tampere 152.
- Lonicera tatarica. b. Tampere 168, Padasjoki J. 171, Heinola 162, Lappfjärd 171. — f. Heinola 210.
- Lonicera xylosteum. b. Nurmijärvi 158, Tampere 170, Padasjoki J. 159, Heinola 150. — f. Heinola 197.
- Luzula pilosa. b. Ekenäs 125, Nurmijärvi 140, Johannes 129, Tampere 140, Padasjoki J. 142, Heinola 136, Lappfjärd 142. - f. Johannes 149, Heinola 168.
- Lychnis dioica. b. Turku 150, Ekenäs 148, Lappfjärd 160.
- Lychnis viscaria. b. Nurmijärvi 168, Tampere 171, Padasjoki J. 167, Heinola 163, Lappfjärd 177.

Majanthemum bifolium. b.
Ekenäs 165, Helsinki [S.]
164, Nurmijärvi 161, Johannes 167, Tampere 173, Padasjoki J. 167, Heinola 161, Mikkeli 161, Lappfjärd 166.
— f. Heinola 215.

Mycsurus minimus. b. Ekenäs 143.

Nymphæa alba. b. Nurmijärvi 188, Johannes 191, Tampere 187, Padasjoki J. 173, Heinola 177, Lappfjärd 197, Oulainen 189.

Orchis maculata. b. Heinola 177, Lappfjärd 186. — f. Heinola 223.

Orobus tuberosus. b. Turku 150, Padasjoki J. 157.

Orobus vernus. b. Turku 143,
Johannes 157, Tampere 147,
Padasjoki J. 156, Heinola 145. — f. Heinola 195.

Oxalis acetosella. b. Ekenäs 140, Helsinki [S.] 142, Nurmijärvi 141, Johannes 142, Tampere 140, Hausjärvi 149, Padasjoki J. 143, Heinola 142, Mikkeli 154, Lappfjärd 150, Karttula 151, Oulainen 156.

Oxycoccus palustris. b. Heinola 169, Lappfjärd 171.

Paris quadrifolia. b. Ekenäs 150.

Parnassia palustris. b. Heinola 217.

Pedicularis palustris. b. Heinola 171, Lappfjärd 166. — f. Heinola 207.

Philadelphus coronarius. b. Johannes 186, Tampere 183, Heinola 187, Mikkeli 187, Lappfjärd 203. Phragmites communis. b. Heinola 190.

Pimpinella saxifraga. b. Heinola 191, Oulainen 188. — f. Heinola 218.

Pisum arvense. b. Padasjoki J. 188, Heinola 181, Oulainen 196. — f. Heinola 206.

Populus balsamifera. b. Ekenäs 143.

Primula acaulis. b. Nurmijārvi 121.

Primula officinalis. b. Nurmijärvi 142, Tampere 135, Hausjärvi 149, Padasjoki J. 151(cult.), Mikkeli 154.

Prunus padus. LV. Karttula 281.

Prunus virginiana. b. Padasjoki J. 157.

Pulmonaria officinalis. b. Tampere 136.

Pulsatilla vernalis. b. Heinola 119.

Pyrola minor. b. Heinola 171, Mikkeli 188. — f. Heinola 222.

Pyrola rotundifolia. **b.** Tampere 176, Heinola 168, Lappfjärd 190. — **f.** Heinola 216.

Pyrola secunda. **b.** Lappfjärd 186.

Pyrola uniflora. **b.** Lappfjärd 186.

Pyrus communis. **b.** Tampere 158, Heinola 153.

Ranunculus acris. **b.** Ekenäs 151, Johannes 156, Tampere 158, Padasjoki J. 156, Lappfjärd 154, Oulainen 159.

Ranunculus auricomus. b. Turku 141, Tampere 155, Hausjärvi 151, Heinola 150, Lapp-

Bidrag t. känned. af Finl.

- fjärd 154, Oulainen 156. f. Heinola 175.
- Ranunculus cassubicus. b. Nurmijärvi 143.
- Ranunculus ficaria. b. Turku 150, Ekenäs 139, Helsinki [S.] 148, Johannes 145, Tampere 137.
- Rhamnus frangula. b. Johannes 164, Heinola 177. f. Heinola 244.
- Ribes alpinum. b. Turku 143, Nurmijärvi 143, Tampere 148, Lappfjärd 147.
- Ribes aureum. b. Tampere 154, Padasjoki J. 156.
- Ribes grossularia. b. Helsinki [S.] 156, Johannes 145, Tampere 145, Padasjoki J. 158, Heinola 144, Mikkeli 154, Lappfjärd 150. — f. Heinola 213, Mikkeli 215.
- Ribes nigrum. b. Helsinki [S.]
 152, Nurmijärvi 143, Johannes 144, Tampere 158, Padasjoki J. 154, Heinola 144, Mikkeli 154, Lappfjärd 152, Oulainen 159. f. Padasjoki J. 207, Heinola 201, Mikkeli 210.
- Rosa pimpinellifolia. b. Tampere 173.
- Rubus saxatilis. b. Ekenäs 167, Nurmijärvi 159, Tampere 171, Heinola 160, Lappfjärd 163. — f. Heinola 218.
- Sagittaria sagittifolia. b. Lappfjärd 197.
- Salix lapponum. b. Rovaniemi 140.
- Salix nigricans. **b.** Rovaniemi 153.
- Salix pentandra. f. Oulainen 175.
- Nat. o. Folk, H. 80, N:o 9.

- Salix phylicifolia. b. Rovaniemi 144.
- Salix viminalis. b. Ekenäs 130. Sambucus racemosa. b. Nurmijärvi 151, Johannes 154. Tampere 157, Heinola 155, Mikkeli 155, Lappfjärd 155. f. Heinola 206, Mikkeli 210. Saxifraga granulata. b. Turku
- Saxifraga granulata. b. Turku 150.
- Sedum acre. b. Nurmijärvi 179, Johannes 166, Tampere 172, Heinola 169, Mikkeli 188, Lappfjärd 182.
- Solanum dulcamara. b. Nurmijärvi 177, Lappfjärd 192.
- Solidago virgaurea. b. Nurmijärvi 180, Heinola 199, Oulainen 211. — f. Heinola 229.
- Sorbus aucuparia. **BO.** Tampere 139.
- Succisa pratensis. b. Heinola 187, Lappfjärd 213. — f. Heinola 228.
- Symphoricarpus racemosa. b. Heinola 189. f. Heinola 222.
- Tanacetum vulgare. b. Johannes 205, Tampere 211, Padasjoki J. 207, Heinola 193, Lappfjärd 213. f. Heinola 236.
- Taraxacum officinale. b. Ekenäs 143, Helsinki [S.] 142, Johannes 145, Tampere 135, Hausjärvi 149, Padasjoki J. 154, Heinola 143, Mikkeli 154, Lappfjärd 155, Oulainen 163. f. Johannes 159, Heinola 161, Lappfjärd 173, Oulainen 178.
- Thlaspi sp. b. Ekenäs 139.
- Tilia vulgaris. **BO.** Tampere 151. **b.** Tampere 200, Heinola 199, Lappfjärd 215.

Trichera arvensis. b. Heinola 185. — f. Heinola 228.

Trifolium pratense. b. Johannes 156, Padasjoki J. 186,
Heinola 165, Mikkeli 189,
Lappfjärd 166, Oulainen 187.
f. Heinola 221.

Trifolium repens. b. Johannes 161, Tampere 182, Heinola 171, Mikkeli 189, Lappfjärd 177, Oulainen 185. f. Heinola 233.

Tussilago farfara (auf günstigem Platze) b. Johannes 133, Heinola 117. — f. Johannes 158, Heinola 146.

Ulmus effusa. b. Hausjärvi 140. Ulmus montana. b. Ekenäs 136, Johannes 132, Tampere 140, Heinola 147, — f. Heinola 169. Vaccinium uliginosum. b. Johannes 161, Heinola 163, Lappfjärd 157, Oulainen 163. — f. Heinola 201.

Verbascum thapsus. b. Heinola 191.

Veronica chamædrys. b. Padasjoki J. 168.

Vicia cracca. **b.** Ekenäs 169.

Vicia sepium. b. Ekenās 172.

Viola canina. b. Hausjärvi 149, Padasjoki J. 157.

Viola palustris. b. Ekenäs 143, Hausjärvi 151, Padasjoki J. 156, Rovaniemi 154.

Viola silvatica. b. Ekenäs 125.

Viola tricolor var. arvensis. b. Padasjoki J. 171.

Viola umbrosa. b. Hausjärvi 151.

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AF FINLANDS NATUR OCH FOLK,

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS SOCIETZIEN.

H. 80, N:o 1.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

FINLAND

1914.

ZUSAMMENGESTELLT

VON

V. F. BROTHERUS.

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG.
1921.

UTGIFNA AF FINSKA, VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 2.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1915.

ZUSAMMENGESTELLT

VON

V. F. BROTHERUS.

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG. 1921.

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKI PS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 3.

Studier över föroreningens inflytande på strändernas vegetation och flora i Helsingfors hamnområde

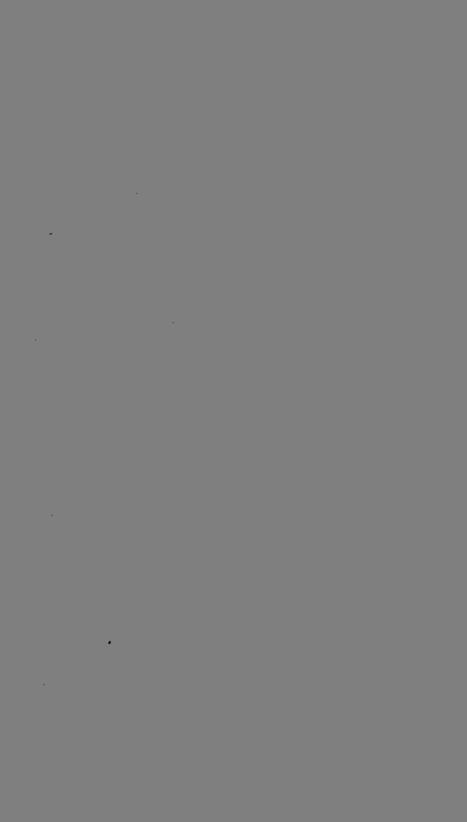
Ernst Häyrén

Från Finska Vetenskaps-Societetens Vattenbiologiska Undersökning

Mit einer deutschen Zusammenfassung

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG. 1921.

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 4.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

FINLAND

1916

ZUSAMMENGESTELLT

VON

V. F. BROTHERUS

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG
1925

and the second

.

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N:o 5.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND

1917

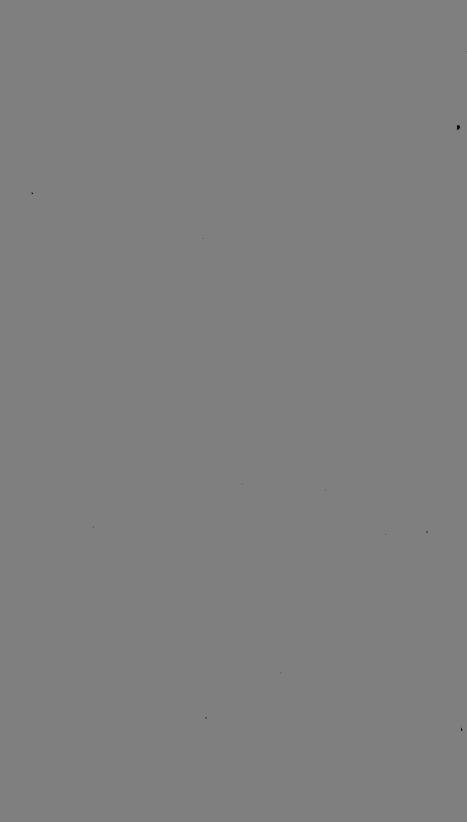
ZUSAMMENGESTELLT

VON

V. F. BROTHERUS

HELSINGFORS

HBLSINGFORS CÉNTEALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG 1925

UTGIFWA AF FINSKA VETENSKAPS SOCIETETEN. H. 80, N:o 6.

Undersökningar av finskt terpentin

Ossian Aschan.

106(471) F3

VII. Isodipren, ett nytt till sylvestrengruppen hörande terpen.

HELSINGFORS

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AKTIEBOLAG 1926.

utgifna af finska vetenskaps-societeten. H. 80, No. 7.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

F I N L A N D 1918, 1919 und 1920

ZUSAMMENGESTELLT

VON

MARTA PIPPING

HELSINGFORS CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AB. 1927

UTGIFNA AF PINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN, H. 80, N:o 8.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

IN

FINLAND 1921, 1922 und 1923

ZUSAMMENGESTELLT

VON

MÄRTA PIPPING

HELSINGFORS
CENTRALTRYCKERI OCH BOKBINDERI AB,
1927.

UTGIFNA AF FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN.

H. 80, N.o 9.

PFLANZENPHÄNOLOGISCHE BEOBACHTUNGEN

FINLAND
1924, 1925 und 1926

ZUSAMMENGESTELLT

VON

MÄRTA REUTER

helsingfors centraltryckeri och bokbinderi ab. 1928.

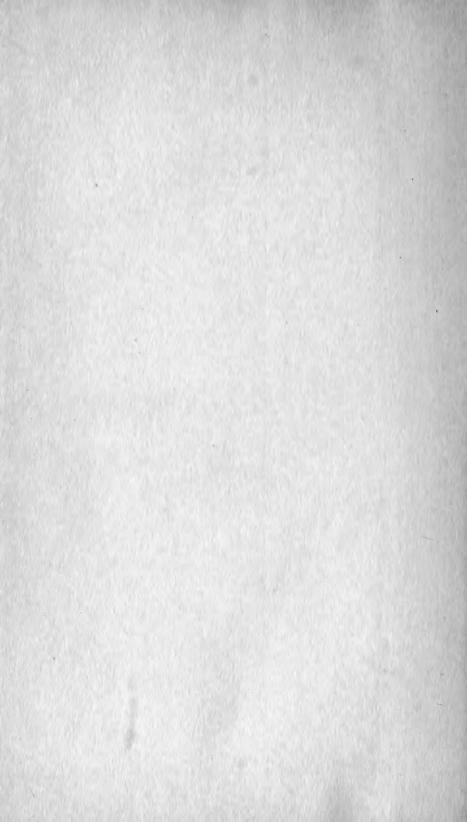

M.

nds Natur och Folk 80 29-115170

Seletateter it.